รายงานการวิจัย

เรื่อง

หลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข

(The Islamic Injunctions Relating to Personal Hygiene and Public Health)

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานี ชูไทย

อ.กศ., อท.บ.(สุขศึกษา), M.P.H.(Comm. H. Ed.)

ด้วยความสนับสนุนเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พัฒศึกษา

613
ม455ร

223	รายงานการวิจัยเรื่องหลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข	มานี ชูไทย.	613 ม455ร	31011100084524

613
3,499

รายงานการวิจัย
เรื่อง
หลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข

(The Islamic Injunctions Relating to Personal Hygiene and Public Health)

29 พ.ค. 2535

โดย ผศ.มานี ชูไทย

อ.กศ., วท.บ. (สุขศึกษา), M.P.H. (Comm. H. Ed.)

ด้วยความสนับสนุนเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา

178987

คำนำ

ผู้ทำวิจัยได้เกิดความคิดที่จะศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับ "หลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข" ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 – 2528 เมื่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหิดลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการพัฒนาชุมชนเขตเมือง ซึ่งในครั้งนั้นอาจารย์ชาคา วิมลวัตร เวที ได้ร่วมในโครงการนี้ด้วย และลงทำงานในชุมชนมุสลิม (ผู้นับถือศาสนาอิสลาม) ใกล้วัดคอน ยานนาวา กทม. เกือบทุกครั้งที่อาจารย์ชาคาจะให้ความรู้ทางด้านสุขภาพและรณรงค์ในเรื่องใด อาจารย์ชาคาจะถามผู้ทำวิจัยว่า ในเรื่องนั้น ๆ อิสลามสอนไว้อย่างไร จะนำไปคุยกับผู้นำชุมชนในการเข้าถึง (approach) ประชาชน ผลปรากฏว่าจากการมีมนุษยสัมพันธ์ การมีสัมมาคารวะอันเป็นนิสัยส่วนตัวของอาจารย์ชาคา ประกอบกับวิธีการเข้าถึงประชาชนดังกล่าว ทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างสูง เหตุการณ์นั้นประทับใจผู้ทำวิจัยจนอยากจะทำการเผยแพร่ความรู้ทางศาสนาอิสลามเพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงประชาชน การศึกษาชุมชนก่อนดำเนินการ การเตรียมประชาชนและเสาะหาแกนนำในงานสาธารณสุขมูลฐาน (Primary Health Care) ซึ่งเป็นกลวิธีทางสาธารณสุขวิธีหนึ่งที่เป็นกุญแจสำคัญในอันที่จะนำเข้าสู่การมีสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี พ.ศ. 2543 ตามนโยบายขององค์การอนามัยโลก ด้วยเหตุผลที่ว่า แม้มุสลิมจะเป็นประชาชนกลุ่มน้อยของประเทศไทยรองจากประชาชนส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาพุทธ แต่การดำเนินชีวิตประจำวันของมุสลิมตั้งแต่การกิน การอยู่ การครองเรือน การประกอบอาชีพ ฯลฯ ผูกพันอยู่กับศาสนาอย่างแน่นแฟ้น ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ก็มีบ่อเกิดมาจากศาสนา เพราะมุสลิมยึดพระคัมภีร์อัล–กุรอานเป็นธรรมนูญแห่งชีวิต และดำเนินชีวิตประจำวันตามแบบที่ศาสดามุหัมมัดได้ให้แบบอย่างไว้ ซึ่งความศรัทธาในเรื่องศาสนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อน หากเจ้าหน้าที่ ผู้ปกครองหรือผู้ที่จะเข้าไปทำงานกับประชาชนไม่ทราบ ไม่ได้ศึกษา ไม่ได้วิเคราะห์ผู้ที่ตนจะเข้าไปปกครองหรือทำงานด้วย อาจสร้างความกระทบกระเทือนใจจนลุกลามเป็นเรื่องราวใหญ่โตได้

แต่การศึกษาเพื่อการเผยแพร่ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะคำสอนในศาสนาอิสลามเป็นภาษาอรับ เป็นภาษาที่ผู้ทำการวิจัยรู้น้อยที่สุด แค่จบชั้นประถมศึกษา (อิบติดาอีย์) ตามหลักสูตรของโรงเรียนศาสนูปถัมภ์ ปากพนัน สมัยซึ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนาและภาษาอรับเท่านั้น แถมได้ทิ้งมานานเกือบ 20 ปี ไม่สามารถศึกษาจากคำสอนที่เป็นภาษาอรับและอธิบายอรับได้ ต้องเสาะหาฉบับที่เป็นอรับ–อังกฤษ และอรับ–ไทย แม้ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาที่คุ้นได้คือคำหนึ่งมีหลายความหมาย ก็พอจะใช้ความรู้ภาษาอรับที่ยังเหลืออยู่บ้างช่วยตีกรอบไว้ได้ ส่วนที่แปลเป็นภาษาไทยนั้น นอกจากพระคัมภีร์อัล–กุรอานแล้วก็มีบางส่วนของอัล–หะดีษ (คำสอนของศาสดา) เท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนกิจ เรื่องอื่น ๆ มีน้อย ฉะนั้นการศึกษาจะต้องใช้เวลามาก และคงไม่สมบูรณ์ จึงรวมมาจนกระทั่งได้มีเหตุการณ์ต่าง ๆ หลายเหตุการณ์เกิดขึ้นในภาคใต้ เช่น โครงการเปลี่ยนชื่อมุสลิมจากภาษายาวี (ซึ่งมีรากศัพท์จากภาษาอรับ) เป็นภาษาไทย ของ ศอ.บต. โดยอ้างความสะดวกในการติดต่อราชการ ซึ่งความจริงชื่อของมุสลิมนั้นเกี่ยวพันกับความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนา ปัญหาการรณรงค์เรื่องการคุมกำเนิดในภาคใต้ด้วยความร่วมมือกับมุสลิมบางคนจัดพิมพ์หนังสือ "อิสลามกับการวางแผนครอบครัว" โดยตัดต่อเพิ่มข้อความในพระคัมภีร์อัล–กุรอานสนับสนุนความเชื่อของตน สร้างความรู้สึกในทางลบแก่มุสลิมที่ภาคภูมิใจในความบริสุทธิ์ของอัล–กุรอาน ปัญหาการตั้งรูปเคารพในโรงเรียนเขตชุมชนมุสลิมซึ่งมีนักเรียนเกือบ 100% นับถือศาสนาอิสลาม ปัญหาข้าราชการระดับสูงพิมพ์หนังสือดูหมิ่นหลักการอิสลามฯ จนกระทั่งเรื่องการแต่งกายให้ถูกต้องตามบัญญัติอิสลามของสตรีมุสลิมก็ได้รับการต่อต้าน เกิดการระแวงว่ามีมือที่สามมาเกี่ยวข้องจนลุกลามเป็นเรื่องราวใหญ่โตในรอบ 2–3 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากผู้ที่จะเข้าไปทำงานกับประชาชนไม่วิเคราะห์ ไม่ศึกษาผู้ที่ตนจะเข้าไปทำงานด้วย และมุสลิมเองก็มิได้เผยแพร่หลักการของศาสนาตนสู่สาธารณชนอื่น จำกัดวงอยู่แต่ในกลุ่มของตนเท่านั้น ผู้วิจัยได้มองเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่ด้วยความไม่สบายใจที่ไม่ได้บริการสังคมในส่วนที่ตนน่าจะทำได้ จนกระทั่งได้รับการกระตุ้นจาก ผศ.วิรัตน์ ศรีนพคุณ ว่า อาจารย์จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ได้ศึกษาเกี่ยวกับศาสนาพุทธไว้เมื่อ พ.ศ. 2528 แล้ว น่าจะศึกษาเรื่องที่ตั้งใจไว้ได้ ประกอบกับ

ได้รับการพิจารณาจากมหาวิทยาลัยฯให้ทุนสนับสนุนการวิจัย มีผู้ทรงคุณวุฒิแปลคำสอนของศาสนาเป็นภาษาไทยมากขึ้น และได้รับคำปรึกษาแนะนำจากที่ปรึกษาทั้ง 3 ท่าน คือ นายดิเรก กุลศิริสวัสดิ์ ผู้เชี่ยวชาญทางศาสนาอิสลาม ดร.ปราณี ทาพานิช แห่งภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ นายประเสริฐ อยู่เป็นสุข ผู้จัดการและครูใหญ่โรงเรียนศาสนูปถัมภ์ (โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามด้วยภาษาอรับ) ทำให้การศึกษาสำเร็จลงได้ แม้จะไม่สมบูรณ์นัก จึงใคร่ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุนไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ในการรายงานการศึกษานี้ ผู้ทำวิจัยไม่ได้เขียนคำบางคำตามพจนานุกรม แต่เขียนโดยเทียบอักษรอรับกับอักษรไทย ด้วยวัตถุประสงค์จะให้ผู้ศึกษารายงานได้ออกเสียงถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์ (Linguistics) และตามที่มุสลิมออกเสียง เช่น คำว่า "อัลลอฮ" แทนคำว่า อัลเลาะห์ หรือ อัลลอฮ์ หรือที่เรียกผิด ๆ ตามฝรั่งว่า อาหล่า "อัล–กุรอาน หรือ กุรอาน" แทนคำว่ากุรอาน หรือกูรอาน "มุหัมมัด" แทนคำว่ามูฮัมมัด หรือที่เรียกผิด ๆ ว่ามะหะมัด "อรับ" แทนคำว่าอาหรับ "หัจญ์" แทนคำว่าฮัจจี หรือ ฮัจยี หรือหะยี เป็นต้น ส่วนการอ้างหลักฐานจากอัล–กุรอานได้ใช้ตัวเลขตามหลักสากล เช่น 2 : 57 คือ ตัวเลขก่อนเครื่องหมาย : หมายถึงสูเราะฮหรือบทที่ ส่วนตัวเลขหลังเครื่องหมาย : หมายถึงอายะฮ หรือโองการที่ และคัดเฉพาะความหมาย เพราะสามารถหาต้นฉบับดูได้ง่ายจากแทบทุกครัวเรือนของมุสลิม ส่วนหลักฐานจากอัล–หะดีษได้คัดหะดีษลงเท่าที่จะทำได้ และตามด้วยชื่อผู้รวบรวมหรือผู้บันทึกหะดีษไว้ในวงเล็บ เพื่อสะดวกในการที่จะนำไปอ้างเป็นหลักฐาน ตรวจสอบหรือศึกษาจากต้นฉบับเดิม

(นางมานี ชูไทย)

ภาควิชาสุขศึกษา

คณะพลศึกษา

มศว ประสานมิตร

ก.ค. 2533

บทคัดย่อ

เรื่อง

หลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข

(The Islamic Injunctions Relating to Personal Hygiene and Public Health)

โดย มานี ชูไทย

การสาธารณสุขมูลฐาน (Primary Health Care) เป็นกลวิธีทางสาธารณสุขวิธีหนึ่งที่เป็นกุญแจสำคัญอันจะนำไปสู่การมีสุขภาพดีถ้วนหน้า เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาสุขภาพชุมชน เพราะความสำคัญของการสาธารณสุขมูลฐานอยู่ที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพของตนเอง ครอบครัวและชุมชนให้ดีขึ้น แต่การทำงานกับประชาชนให้ได้ผลนั้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องศึกษาสภาพชีวิต การเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมและความเชื่อของประชาชน เพื่อจะได้เลือกวิธีการเข้าถึง (approach) การจูงใจ (motivation) วิธีการให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างเหมาะสม รวมทั้งการเตรียมประชาชนและเสาะหาแกนนำในงานสาธารณสุขมูลฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานกับมุสลิม (ผู้นับถือศาสนาอิสลาม) ซึ่งแม้จะเป็นประชาชนกลุ่มน้อย ประมาณ 8 ล้านคน (ตามถ้อยแถลงของสำนักจุฬาราชมนตรี) แต่การดำเนินชีวิตของมุสลิมผูกพันอยู่กับศาสนาอย่างแน่นแฟ้น ชีวิตประจำวันผูกพันอยู่กับพระเจ้า ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ก็มีบ่อเกิดมาจากศาสนา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการค้นคว้าเพื่อหาข้อเท็จจริงในศาสนาอิสลาม และจำกัดวงเฉพาะหลักการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข โดยศึกษาจากพระคัมภีร์อัล–กุรอาน และหะดีษ (คำสอนของศาสดามุหัมมัด) ที่เป็นสุนนะฮ์ (แบบอย่างการดำเนินชีวิตของท่านที่มุสลิมต้องเจริญรอยตาม) และอาศัยตำราหรือหนังสืออ้างอิงประกอบการบรรยายเชิงอรรถ หากข้อมูลที่ศึกษานั้นต้องการคำอธิบายเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น และได้แบ่งการศึกษาออกเป็นหมวด ๆ ตามสาขาวิชาการสาธารณสุข ด้วยวัตถุประสงค์หลักคือ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลและจัดทำรายละเอียดหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข เพื่อเป็นเอกสารให้ค้นคว้าต่อไป

2. เพื่อให้ศาสนิกชนอื่นมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอิสลามในเรื่องสุขภาพและการสาธารณสุข เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานของตน

และวัตถุประสงค์รอง คือ เพื่อเป็นแนวทางให้มุสลิมได้ประพฤติ ปฏิบัติ และเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข

ส่วนกลุ่มเป้าหมาย คือ

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน

2. ประชากรมุสลิม

ผลการวิจัยพบว่า อิสลามได้สอนเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและการสาธารณสุขไว้ละเอียดลออทุกแง่ทุกมุม เช่น เรื่องความสะอาด การส่งเสริมและการรักษาสุขภาพโภชนาการ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ การสุขภาพจิต ตลอดจนเรื่องเพศศึกษาตั้งแต่เรื่องการวางตน การคบเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ครอง การดำเนินชีวิตครอบครัว โทษของการสำส่อนทางเพศ และได้ห้ามเรื่องการคุมกำเนิด เป็นต้น รวมทั้งได้กล่าวถึงวิธีป้องกันโรคเอดส์ซึ่งเป็นโรคติดต่ออันตรายร้ายแรงในปัจจุบันและยังไม่พบตัวยาที่จะรักษาอย่างได้ผล ไว้เมื่อ 1400 ปีเศษล่วงมาแล้ว

สารบัญ

หน้า

คำนำ ..... ก

บทคัดย่อ ..... ง

สารบัญ ..... ฉ

บทที่ 1 บทนำ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 2

กลุ่มเป้าหมาย 3

ขอบเขตของการวิจัย 3

วิธีการวิจัย 3

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม 4

1. หลักการศรัทธา (อัล – อีมาน) 5

2. หลักปฏิบัติพื้นฐาน (อัล – อิสลาม) 7

คำศัพท์ที่ควรทราบ 10

บทที่ 2 ผลการวิจัย

1. ความสะอาด (Cleanness) 23

– ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 23

– หลักการอิสลาม 23

(1) ความสะอาดเป็นหลักการสำคัญของศาสนาอิสลาม 24

(2) สิ่งที่ใช้ทำความสะอาด 27

(3) น้ำสะอาดที่ใช้ 31

(4) การทำความสะอาด 35

(4.1) เมื่อจะนมาซต้องทำวุฎอ 35

(4.2) เมื่อมีหะดัษใหญ่หรือมีญะนาบะฮ์ต้องอาบน้ำ 35

(4.3) การทำความสะอาดร่างกายและเสื้อผ้า 38

(4.4) การทำความสะอาดรองเท้าและสิ่งอื่น ๆ 46

(5) ความสกปรก 47
(6) การเริ่มทำความสะอาด 50

2. สุขภาพส่วนบุคคล (Personal Health) 53
- ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 53
- หลักการอิสลาม 53
(1) อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย 54
(2) การรักษาอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย 55
(2.1) ฟัน 56
(2.2) ผมและเคราะ 59
(2.3) หน้า 64
(2.4) มือ เท้า และอวัยวะเพศ 65
(2.5) การแต่งกาย 67
(3) การรักษาพยาบาลและการป้องกันโรค 69
(4) การกีฬาและการออกกำลังกาย 71
(5) การพักผ่อน 72
(6) โภชนบำบัดและสมุนไพร 73

3. โภชนาการ (Nutrition) 76
- ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 76
- หลักการอิสลาม 76
(1) อาหารที่อนุมัติให้บริโภค 76
(2) อาหารต้องห้าม 96
(3) การกินและมรรยาทในการกิน 109
(4) ภาชนะเครื่องใช้ 120
(5) ควรทำอาหารกินเอง 120

หน้า

4. อนามัยสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา

(Environmental Health and Ecology) 122

– ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 122

– หลักการอิสลาม 123

ก. การสุขาภิบาล 123

(1) น้ำสะอาด 123

(2) ให้รักษาความสะอาดของบ่อน้ำ 125

(3) การกำจัดขยะมูลฝอย 126

(4) การกำจัดอุจจาระและสิ่งปฏิกูล 127

(5) สุขาภิบาลอาหาร 132

(6) การควบคุมแมลง สัตว์นำโรค และสัตว์ร้าย 134

(7) สุขาภิบาลที่อยู่อาศัยและอาคารสถานที่ 135

(8) การป้องกันอุบัติเหตุ 137

ข. นิเวศวิทยา 138

(1) ให้ปลูกต้นไม้ 138

(2) ให้บำรุงดินและสงวนที่ดิน 139

(3) ห้ามทำลายต้นไม้และสัตว์ป่าในเขตสงวน 139

(4) ให้อนุรักษ์สัตว์บางชนิด 141

(5) ห้ามล่าสัตว์เล็ก ๆ เพื่อความสนุกหรือเกมกีฬา 141

(6) ให้รักแผ่นดินที่อาศัยและรักธรรมชาติ 142

(7) ห้ามหวงน้ำหรือกักตุนน้ำ 144

5. การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ

(Communicable Disease Control) 145

– ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 145

หน้า

- หลักการอิสลาม 146

โรค 146

(1) แมลง สัตว์นำโรค และสิ่งนำโรค 146

(2) คำสอนในเรื่องการรักษาโรค 147

(2.1) ทุก ๆ โรคนั้นมียารักษา 147

(2.2) เมื่อเป็นโรคให้ไปรับการรักษา 147

(3) การตายด้วยโรคติดต่อเปรียบเสมือนการตายในการต่อสู้เพื่อป้องกันศาสนา 148

(4) โรคเรื้อนไม่ติดต่อด้วยการกินและไม่ให้คลุกคลีกับคนที่เป็นโรคเรื้อน 149

(5) การป้องกันโรคระบาด 150

(6) การรักษา 153

(7) การควบคุมสัตว์นำโรค 159

(7.1) ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรเลี้ยงสุนัข และห้ามเลี้ยงสุนัขบนบ้าน 159

(7.2) ให้ฆ่าสุนัขเถื่อน 160

6. สุขภาพจิต (Mental Health) 162

- ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 162

- หลักการอิสลาม 164

(1) เมื่อมีปัญหาหนัก มีความทุกข์ 164

(2) วิธีขจัดล้างความผิด 188

(3) การส่งเสริมสุขภาพจิตตนเองและผู้อื่น 191

(3.1) การสร้างมนุษยสัมพันธ์ 191

(3.1.1) ให้ทำความดี 191

หน้า

(3.1.2) ความมีสัจจะ 192
(3.1.3) จรรยามรรยาท 194
– ให้ขออนุญาต 195
– การเดิน, นั่ง 196
– การทักทายและการเข้าบ้านผู้อื่น 196
– การพูด 197
(3.2) ความอดทนและการให้อภัย 213
(3.3) การควบคุมตนเองและการดำเนินชีวิตสายกลาง ... 219
(3.4) ความรัก ความเป็นพี่น้องกัน 220
(3.5) ความเมตตากรุณา และการบริจาคทาน 222
(3.6) ความละอายต่อบาป 224
(4) ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม 225
(4.1) ช่วยสังคม 225
(4.2) เป็นที่ปรึกษา 225
(5) ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ครบ 228
(5.1) การศึกษา 228
(5.2) การประกอบอาชีพ 228
(5.3) ความรับผิดชอบ 230
(5.4) หน้าที่ต่อพ่อแม่ 230
(5.5) หน้าที่ต่อญาติพี่น้องและผู้อื่น 231
(5.6) การต่อสู้คิ้นรนในทางของอัลลอฮ 235
(5.7) การเผยแผ่ศาสนา 236
(5.8) เรื่องการยืมและหนี้สิน 236
(5.9) เรื่องการคอกเบี้ย 238
(5.10) เรื่องการฆ่า 239

หน้า

(5.11) การขโมย / ปล้น 240

(5.12) การขอพรจากอัลลอฮ์ 240

(6) ทำวิงวอนของผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์ 241

/(7) การส่งเสริมสุขภาพจิตเด็กโดยการเลี้ยงดู 245

7. เพศศึกษา (Sex Education) 255

– ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 255

– หลักการอิสลาม 255

(1) การกำเนิดมนุษย์ 255

(2) การประพฤติปฏิบัติของชาย – หญิง 258

(2.1) ลักษณะของคนดีที่ควรยึดเป็นแบบอย่าง 258

(3) การป้องกันสื่อที่จะก่อให้การทำชั่ว 260

(3.1) ระเบียบการแต่งกาย 260

(3.2) การวางตัวกับต่างเพศและเพศเดียวกัน 266

(4) ข้อที่ต้องปฏิบัติบางประการ 271

(5) เรื่องความรัก 275

(6) การคบเพื่อน 276

(7) การแต่งงานและโทษของการละเมิดประเวณี 279

(7.1) อิสลามสนับสนุนให้แต่งงาน 279

(7.1.1) การแต่งงานเป็นแบบอย่างของบรรดารสูล 279

(7.1.2) การแต่งงานเป็นการสร้างความสงบให้แก่จิตใจและป้องกันการละเมิดประเวณี 281

(7.1.3) การแต่งงานเป็นการขยายเผ่าพันธุ์มนุษย์ 283

หน้า

(7.1.4) การแต่งงานเป็นการรับความโปรดปราน
จากอัลลอฮ์ให้มากขึ้น 283
(7.1.5) การแต่งงานเป็นการสนองสัญชาติญาณ
ของมนุษย์ (ไม่ให้ผิดธรรมชาติ) ... 283
(7.2) ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้แต่งงานด้วยได้ 283
(8) โทษของการละเมิดประเวณี (ซินา) 287
(9) การเลือกคู่ครองและการแต่งงาน 293
(10) การสู่ขอและแต่งงาน 300
(10.1) การสู่ขอ 301
(10.2) การแต่งงาน 302
(10.2.1) หญิงต้องยินยอมจึงแต่งได้ 302
(10.2.2) ต้องมีมะฮัร (ของหมั้น) 303
(10.2.3) ต้องมีพยาน (อย่างน้อย 2 คน) ... 303
(10.3) วิธีนิกาห์ (แต่งงาน) 305
(11) การครองเรือน 307
(11.1) หน้าที่ของสามี – ภรรยา 307
(11.2) เพศสัมพันธ์ 322
(11.3) วิธีอาบน้ำญุนุบ หรืออาบน้ำตะนาบะฮ์ 335
(12) การคุมกำเนิด 338
(13) ลูก 339
(13.1) ให้ปรึกษากันเรื่องเลี้ยงลูก 341
(13.2) เมื่อลูกเกิดให้เปิดปาก (ตะหนีก) ด้วยของหวาน 342
(13.3) อะกีเกาะฮ์และการตั้งชื่อ 343
(13.4) เรื่องอื่น ๆ 352

(13.4.1) การทำความสะอาดปัสสาวะทารกที่ยังไม่กินอาหารอื่นนอกจากนม.. 352
(13.4.2) ถ้ามีลูกชายพ่อแม่จะต้องจัดการทำศิตาน (ขลิบหนังปลายอวัยวะเพศ) 353
(13.5) การเลี้ยงลูกและสอนลูก 354
(14) การหย่าและการหอย (อิดตะยฺ) 357
(14.1) หญิงและชายตามก (รักร่วมเพศฯ) 358
(14.2) ไม่บังคับให้หญิงขอหย่า 359
(14.3) การหย่าและการหอยเพื่อแต่งงานใหม่ 359
8. โรคเอดส์ (Acquired Immune Deficiency Syndrom) 367
– ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป 367
– หลักการอิสลาม 369
(1) อิสลามห้ามรักร่วมเพศและสื่อที่จะทำให้เกิดรักร่วมเพศ ... 369
(2) ห้ามร่วมเพศขณะหญิงมีประจำเดือน และห้ามร่วมเพศทางทวารหนัก 370
(3) ห้ามการเป็นโสเภณีและการสำส่อน 371
(4) ให้ทำการขลิบหนังปลายอวัยวะเพศ (ชาย) 372
(5) ห้ามการคุมกำเนิด 373
(6) ห้ามเสพสิ่งมึนเมาหรือสิ่งเสพติด 373

บทที่ 3 บทสรุป 374

บรรณานุกรม 384

บทที่ 1 บทนำ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ความเจริญและความมั่นคงของชาติขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าที่สุดปัจจัยหนึ่ง คือ ทรัพยากรมนุษย์หรือประชาชนในชาติ แต่การที่ประชาชนในชาติจะเป็นพลังสำคัญในการสร้างความเจริญและความมั่นคงแก่ชาติได้นั้น จำเป็นต้องมี "สุขภาพ" ดี คือ "มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่ใช่เพียงแต่ปราศจากโรคหรือความพิการเท่านั้น" (มานี ฐไทย : 2523)

"สุขภาพ" เป็นสมบัติประจำตัวของมนุษย์ ผู้ใดจะยกให้ แลกกัน หรือทำแทนกันไม่ได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ที่แต่ละบุคคลต้องรับผิดชอบ ขวนขวาย ทำนุบำรุงและรักษาสุขภาพของตนเองให้สมดุลปราศจากโรค รู้จักเสาะหาแนวทางที่เหมาะสมมาปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตมีความสุข เป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมได้ แต่บางครั้งคนเรายังคิดไม่ถึงหรือมองไม่เห็นว่าสุขภาพเป็นสมบัติส่วนบุคคลจึงไม่ได้ดูแลเอาใจใส่ตนเองอย่างเพียงพอ หรือขาดการดูแลตนเอง ทำให้ชีวิตประจำวันไม่มีความสุข และส่งผลกระทบต่อสังคมโดยส่วนรวม เมื่อชีวิตมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรมีค่าของประเทศได้รับความกระทบกระเทือน ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงให้สนใจต่อสวัสดิภาพของประชาชนของเขาอย่างยิ่ง เคร่งครัดในสิทธิมนุษยชนที่สังคมประชาธิปไตยกำหนดว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนได้รับความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสุขภาพเมื่อจำเป็น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ก็มีแนวคิดคล้ายคลึงกับประเทศพัฒนาแล้ว มองเห็นความสำคัญของชีวิตมนุษย์มากขึ้น สนใจ เอาใจใส่และส่งเสริมสุขภาพของประชาชนด้วยวิธีการ "สาธารณสุข" คือ "ใช้ศิลปะและวิทยาการต่าง ๆ ที่จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพดี ด้วยความร่วมมือของประชาชน" เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้เจริญรุ่งเรือง ตามนโยบายขององค์การอนามัยโลก ซึ่งในปัจจุบันมีนโยบายที่จะส่งเสริมสุขภาพดีถ้วนหน้าแก่ประชากรโลกให้ได้ ในปี พ.ศ. 2543 (Health For All by the year 2000) ซึ่งมิได้

หมายความว่าทุกคนจะต้องปราศจากโรคหรือแพทย์ต้องรักษาให้หายได้ทุกโรค แต่หมายความว่าทุกคนต้องรู้จักเอาใจใส่สุขภาพตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ไม่ควรเป็นโรคซึ่งป้องกันได้ เช่น คอตีบ ไอกรน โปลิโอ เป็นต้น และการสาธารณสุขมูลฐาน (Primary Health Care) เป็นกลวิธีทางสาธารณสุขวิธีหนึ่งที่เป็นกุญแจสำคัญซึ่งจะนำไปสู่การมีสุขภาพดีถ้วนหน้า เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาสุขภาพชุมชน เป็นวิธีการให้บริการผสมผสานทั้งด้านการรักษาโรค การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพที่ดำเนินการโดยประชาชนเอง แต่ความสำคัญของการสาธารณสุขมูลฐาน อยู่ที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วม และเป็นเจ้าของในงานสาธารณสุขที่จำเป็นเบื้องต้นคือ งานด้านดูแลรักษาโรคหรือการเจ็บป่วยที่จำเป็น รู้จักระวังและป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ ๆ และพบเห็นบ่อย ๆ ในบ้านหรือหมู่บ้าน และเชื่อมโยงกับบริการสาธารณสุขของรัฐที่มีอยู่ตามปกติ ให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นถ้วนหน้า

* มุสลิมเป็นประชาชนกลุ่มน้อยที่ควรได้รับการปรับปรุงและส่งเสริมสุขภาพ จำนวนประมาณ 8 ล้านคน (ตามถ้อยแถลงของสำนักจุฬาราชมนตรี) รองจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศซึ่งนับถือศาสนาพุทธ การดำเนินชีวิตประจำวันของมุสลิมตั้งแต่การกิน การอยู่ การครองเรือน การประกอบอาชีพ ฯลฯ ผูกพันอยู่กับศาสนาอย่างแน่นแฟ้น ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ก็มีบ่อเกิดมาจากศาสนา เพราะมุสลิมยึดพระคัมภีร์อัล–กุรอาน และแนวทางดำเนินชีวิตของศาสดามุฮัมมัด เป็นแม่บทในการดำเนินชีวิตประจำวันของตน* ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับหลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุขจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาสู่การเข้าถึงประชาชนอย่างเหมาะสม การเตรียมประชาชน การเตรียมวิธีการให้ความรู้แก่ประชาชน และการเสาะหาแกนนำในงานสาธารณสุขมูลฐานซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การมีสุขภาพดีถ้วนหน้า ดังกล่าวข้างต้น

<u>วัตถุประสงค์ของการวิจัย</u>

1. เพื่อศึกษาข้อมูลและจัดทำรายละเอียดหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุขเพื่อเป็นเอกสารให้ค้นคว้าต่อไป

2. เพื่อให้ศาสนิกชนอื่นมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอิสลามในเรื่องสุขภาพ และการสาธารณสุขเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานของตน

3. เพื่อเป็นแนวทางให้มุสลิมได้ประพฤติ ปฏิบัติและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข

กลุ่มเป้าหมาย

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน

2. ประชากรมุสลิม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จำกัดวงเฉพาะหลักการหรือคำสอนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุขที่บอกไว้ในอัล–กุรอาน และอัล–หะดีษเท่านั้น

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงจากคำสอนของศาสนาอิสลาม โดยศึกษาจากพระคัมภีร์อัล–กุรอาน อัล–หะดีษ จากตำรา เอกสารวิชาการศาสนาอิสลาม และตำราทางด้านสาธารณสุข โดย

1. ศึกษาพระคัมภีร์อัล–กุรอานทั้ง 6200 กว่าโองการ จากฉบับที่มีความหมายภาษาไทย คัดเลือกส่วนที่เกี่ยวกับสุขภาพและการสาธารณสุข แล้วแยกออกเป็นหมวด ๆ ตามสาขาวิชาการสาธารณสุข คือ (1) ความสะอาด (2) สุขภาพส่วนบุคคล (3) โภชนาการ (4) อนามัยสิ่งแวดล้อม (5) การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ (6) สุขภาพจิต (7) เพศศึกษา

(8) โรคติดต่ออันตรายร้ายแรงในปัจจุบัน โดยใช้แนวคิดหรือหลักการสาธารณสุข โดยสรุปเป็นขอบเขต (Scope) ในการศึกษาแต่ละเรื่อง

2. ศึกษาอัล–หะดีษ หรือคำสอนของศาสดาที่ขยายความในเชิงปฏิบัติจากที่บอกไว้ในอัล–กุรอาน เพราะอัล–กุรอานจะบอกเฉพาะหัวข้อหรือใจความสำคัญ ๆ เช่นเดียวกับเป็นรัฐธรรมนูญหรือแผนแม่บท และศาสดาจะเป็นผู้อธิบายหรือขยายความหรือปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือรับรองการกระทำของสหายหรือสาวกว่าถูกต้อง ซึ่งผู้รวบรวมหรือบันทึกหะดีษไว้มีมากมายหลายท่าน ที่สำคัญได้แก่ ท่านอัล–บุคอรีมุสลิม อันนะสาอีย อบูดาวูด อิบนุมาญะฮ ติรมีซีย อะหฺมัด ฯ และที่แปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วเท่าที่ผู้ทำวิจัยสามารถหาศึกษาได้คือ หะดีษที่รวบรวมโดยท่านอัล–บุคารี และท่านมุสลิมเท่านั้น ฉะนั้นในการรายงานการศึกษาจึงเขียนว่าส่วนหนึ่งมีดังนี้

3. ใช้ตำราหรือหนังสืออ้างอิงประกอบการบรรยายเชิงอรรถหากข้อมูลที่ศึกษานั้นต้องการคำอธิบายเพื่อให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น และส่วนใหญ่ใช้อ้างหะดีษจากผู้รวบรวมและบันทึก เพราะสะดวกและง่ายกว่าการศึกษาจากภาษาต่างประเทศ ดังนั้นในการคัดลอกหะดีษลงในรายงานการวิจัย บางหะดีษจะไม่มีรายละเอียดว่ามาจากบทไหน บาบ(ตอน)ไหน หรืออาจไม่มีชื่อผู้รายงานหะดีษ แต่จะมีเพียงชื่อผู้บันทึกและรวบรวมหะดีษเท่านั้น

<u>ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม</u>

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพและการสาธารณสุข ดังนั้นจำเป็นต้องกล่าวถึงเรื่องของอิสลามโดยสรุปเพื่อเป็นพื้นฐานให้เข้าใจผลการศึกษาดียิ่งขึ้น

"อิสลาม" เป็นชื่อของศาสนาหรือระบอบการดำเนินชีวิตที่มีการศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียว พระนาม "อัลลอฮ" อิสลามเป็นศาสนาของอัลลอฮ (พระผู้เป็นเจ้า) ที่ประทานแก่มนุษยชาติ ตั้งแต่เริ่มมีมนุษย์คนแรก โดยผ่านศาสดา

(นบีหรือรสูล) ซึ่งเป็นมนุษย์เช่นเดียวกันมาเผยแผ่คำสอนของพระองค์แก่มนุษย์แต่ละยุคแต่ละสมัยตามสภาพและวิวัฒนาการของสังคมในยุคหรือสมัยนั้น ๆ และอัลลอฮ์ได้ทรงให้คำสอนของพระองค์ครบครันเป็นระบอบการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์ที่สุดในสมัยของท่านนบีมุหัมมัด ศาสดาท่านสุดท้าย (ซึ่งต่อไปจะไม่มีศาสดาอีก) เมื่อ ค.ศ. 610 หรือ พ.ศ. 1153 คือประมาณ 1400 เศษปีล่วงมาแล้ว ณ ที่ซึ่งเป็นประเทศสะอูดีอาระเบียในปัจจุบัน

"อิสลาม" แปลว่า "สันติ" ผู้นับถือศาสนาอิสลาม เรียกว่า มุสลิม" แปลว่า "ผู้ใฝ่สันติ" หมายถึง "ผู้นอบน้อมถ่อมตนยังพระประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า" นั่นคือมุสลิมต้องเชื่อและปฏิบัติตามอัลลอฮ์ทุกประการ

หลักการสำคัญของศาสนาอิสลามมี 2 ประการ ซึ่งมุสลิมจะต้องยึดมั่น คือ หลักการศรัทธาและหลักปฏิบัติพื้นฐาน

1. <u>หลักการศรัทธา</u> (อัล–อีมาน)

หลักการศรัทธามี 6 ประการ (จะละเว้นข้อใดไม่ได้เด็ดขาด) คือ

1.1 <u>ศรัทธาในอัลลอฮ์</u> คือศรัทธาว่า อัลลอฮ์เป็นพระเจ้าองค์เดียว ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงบันดาล ผู้ทรงบริหาร ไม่มีผู้ใดหรือสิ่งใดเสมอเหมือนหรือเท่าเทียมพระองค์และไม่มีผู้ใดหรือสิ่งใดลอดเร้นจากอำนาจของพระองค์ได้ พระองค์ทรงอยู่ในสภาวะนิจนิรันดร์ มนุษย์ไม่สามารถจินตนาการหรือนึกถึงรูปร่างลักษณะของพระองค์ได้ เรารู้จักพระองค์ได้ด้วยอำนาจการบริหารของพระองค์ และโดยผ่านนบีหรือรสูล

1.2 <u>ศรัทธาในมลาอิกะฮ์ของอัลลอฮ์</u> มลาอิกะฮ์คือบ่าวของอัลลอฮ์ มีหน้าที่รับใช้พระองค์โดยไม่ขัดขืนคืออดึง มลาอิกะฮ์ มีหน้าที่นำวะหีย์หรือเป็นสื่อกลางระหว่างอัลลอฮ์กับศาสดาทั้งหลายของพระองค์ ให้ศาสดาทั้งหลายเข้าถึงพระองค์ ท่านองเดียวกับการที่เรามีตาแต่เราจะไม่สามารถเห็นสิ่งใดได้หากไม่มีแสงเป็นสื่อ นอกจากนี้มลาอิกะฮ์ยังมีหน้าที่บันทึกความดีความชั่วของมนุษย์ มีหน้าที่ลงโทษผู้กระทำความชั่ว มีหน้าที่เฝ้านรก เฝ้าสวรรค์ เป็นต้น มลาอิกะฮ์ไม่มีรูปกาย ไม่มีเพศ ไม่มีการดำเนินชีวิตเหมือนมนุษย์ และไม่มีมนุษย์คนใดรู้กิจการของพวกเขา

1.3 ศรัทธาในคัมภีร์ทั้งหลายของอัลลอฮ์ คือมุสลิมมีความเชื่อถือในต้นฉบับเดิมของคัมภีร์ที่ถูกประทานแก่ศาสดาคนก่อน ๆ เช่น คัมภีร์ซะบูร์ แก่นบีดาวูด (เดวิด) คัมภีร์เตารอฮ์ แก่นบีมูสา (โมเสส) คัมภีร์อินญีล แก่นบีอีสา (เยซู) และเชื่อในส่วนที่บริสุทธิ์ของฉบับปัจจุบันจากคัมภีร์เหล่านั้น คือส่วนที่ไม่ขัดกับอัล-กุรอาน เพราะถูกประทานมาจากอัลลอฮ์ย่อมต้องมีสาระเหมือนกัน แต่มุสลิมเชื่อและปฏิบัติตามเฉพาะคัมภีร์อัล-กุรอานที่ถูกประทานแก่นบีมุหัมมัด ศาสดาท่านสุดท้าย

1.4 ศรัทธาในบรรดาศูล (ศาสดา) ทั้งหลายของอัลลอฮ์ คือมุสลิมทุกคนต้องยอมรับนับถือ ให้เกียรติยกย่องศาสดาทั้งหลายที่มาก่อนศาสดามุหัมมัด และปฏิบัติตามคำสอนของศาสดามุหัมมัด ศาสดาสุดท้ายของโลกผู้รับภารกิจต่อจากศาสดาก่อน ๆ ที่มาชักชวนให้มนุษย์รู้จักพระผู้เป็นเจ้าและดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระองค์

1.5 ศรัทธาในวันปรโลกหรือวันแห่งการฟื้นคืนชีพ (วันกิยามะฮ์) คือศรัทธาว่าโลกที่เราอาศัยเป็นวัตถุธาตุ ย่อมมีการแตกสลายเช่นเดียวกันกับวัตถุอื่นตามกฎแห่งการกำหนดของอัลลอฮ์เมื่อโลกดับสิ้น ทุกสิ่งในโลกก็ต้องดับสิ้น ยกเว้นผู้ที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์ แล้วอัลลอฮ์จะทรงให้มนุษย์ทุกคนฟื้นคืนชีพมารับผลของการกระทำในโลกนี้ในวันกิยามะฮ์ คือมุสลิมมีความเชื่อว่า มนุษย์ไม่มีการเวียนว่ายตายเกิด มนุษย์เกิดมาครั้งเดียวแต่ชีวิตมี 3 ขั้นตอน คือ 1. ชีวิตในโลกนี้ (ชีวิตในดุนยา) 2. ชีวิตในบัรซัค (โลกแห่งวิญญาณหลังจากตาย) เพื่อรอการตัดสิน และ 3. ชีวิตที่ถูกให้ฟื้นขึ้นอีกครั้งในวันแห่งการฟื้นคืนชีพ (ชีวิตในอาคิเราะฮ์) เพื่ออัลลอฮ์จะได้ทรงตัดสินการกระทำในโลกนี้ตามบันทึกของมลาอิกะฮ์ที่บันทึกทุกสิ่งไว้โดยไม่ละเว้นแม้แต่เรื่องเล็กน้อยหรือเรื่องใหญ่ ผู้ใดประกอบการงานดีเขาจะได้สวรรค์เป็นการตอบแทน ผู้ใดทำความชั่วเขาจะได้นรกเป็นการตอบแทน วันแห่งการฟื้นคืนชีพมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่นวันสุดท้าย วันแห่งการชำระ วันแห่งการตัดสิน วันแห่งความจริง ฯลฯ

1.6 การศรัทธาในกฎแห่งการกำหนดสภาวะของอัลลอฮ์ คือศรัทธาว่าสิ่งต่าง ๆ ในสากลจักรวาลล้วนเกิดขึ้นมาและดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ของอัลลอฮ์ทั้งสิ้น เช่นการโคจรของโลก ดวงเดือน ดวงตะวัน มนุษย์มีอิสระในด้านความคิด เกิดมาแล้วต้องตาย เป็ด ไก่ ออกลูกเป็นไข่ก่อนฟักออกเป็นตัว วัว ควายออกลูกเป็นตัว

เมื่อจุดไฟแล้วต้องมีการเผาไหม้ ฯลฯ นี่คือกฎแห่งการกำหนดของอัลลอฮ กฎบางอย่างเราเลือกไม่ได้ เช่นอัลลอฮทรงตั้งกฎไว้ว่า เกิดมาแล้วต้องตาย เราเลือกว่าจะไม่ตายไม่ได้ เราต้องตาย กฎบางอย่างเป็นการทดลองของอัลลอฮ เช่น จู่ ๆ ก็เกิดน้ำท่วม พายุ นั่นคืออัลลอฮทรงทดลองเราว่าเราจะอดทนและมั่นใจอำนาจของพระองค์เพียงไร การที่มนุษย์ทำดีหรือทำชั่วไม่ใช่ลิขิตของอัลลอฮ แต่เป็นเพราะอัลลอฮให้มนุษย์มีอิสระในด้านความคิด และที่เกิดเหตุการณ์สับสนวุ่นวายมากมายนั้นเป็นเพราะน้ำมือของมนุษย์ด้วยกันที่ใช้ความโปรดปรานของอัลลอฮไปในทางที่ไม่ถูกต้อง

2. หลักปฏิบัติพื้นฐาน (อัล–อิสลาม)

เมื่อมีหลักศรัทธา 6 ประการแล้ว จะต้องมีหลักปฏิบัติพื้นฐานอีก 5 ประการจึงจะได้ชื่อว่าเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์ คือ

2.1 ยืนยันด้วยวาจาหรือปฏิญาณ 2 ประโยคว่า ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮ) และ มุหัมมะดุรรสูลุลลอฮ (มุหัมมัดเป็นรสูลของอัลลอฮ) การกล่าวคำปฏิญาณ เป็นการยอมรับว่าจะไม่ตั้งภาคีหรือนำสิ่งใดมาเทียบเทียมอัลลอฮ และจะเชื่อและปฏิบัติตามบัญชาของอัลลอฮทุกประการ การปฏิญาณตน 2 ประโยคนี้เป็นการประกาศตนเป็นมุสลิม

2.2 การดำรงนมาซ การนมาซหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าละหมาด เป็นการปฏิบัติศาสนกิจหรือเข้าเฝ้าแสดงความเคารพภักดีต่ออัลลอฮ วันละ 5 ครั้ง คือก่อนตะวันขึ้น บ่าย เย็น ค่ำ (หลังตะวันตกดิน) และกลางคืน (ก่อนเที่ยงคืน) การนมาซมีอิริยาบถต่าง ๆ เช่น ท่ายืน โค้ง กราบ นั่ง พร้อมทั้งกล่าวคำสดุดี และขอพรต่ออัลลอฮตามที่ท่านนบีมุหัมมัดได้ให้แบบอย่างไว้

การปฏิญาณตน 2 ประโยคแสดงถึงความเป็นมุสลิม แต่การนมาซเป็นการแสดงว่ามุสลิมต่างจากศาสนิกชนอื่น และเป็นภารกิจแรกที่มนุษย์จะถูกไต่สวนในวันแห่งการตัดสินหรือวันแห่งการฟื้นคืนชีพ อิสลามสั่งให้มุสลิมทุกคนสอนลูกให้นมาซเมื่ออายุ 7 ขวบ อายุ 10 ขวบให้นมาซให้ครบ ถ้าไม่นมาซให้ตีได้

2.3 การจ่ายซะกาต คือการจ่ายทรัพย์สินเพื่อยุดังสังคม ลดปัญหาช่องว่างระหว่างคนจน คนรวย ซะกาตเป็นทานบังคับ เป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่มีทรัพย์สิน

เกินที่กำหนดให้มีได้ (คือเทียบกับทองคำ 75 กรัม) ในรอบปี เช่น เงินรายได้ เงินในบัญชี ผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ ทองคำ สินค้าค้างปี ฯลฯ ตามที่อิสลามกำหนด เช่น เงินตราจ่าย 2.5% เกษตรกรที่ทำนาด้วยน้ำฝน จ่าย 10% ด้วยเครื่องทุนแรง 5% ที่เลี้ยงปศุสัตว์ เช่นในรอบ 1 ปีมีวัว 30 ตัวต้องจ่ายลูกวัวอายุ 1 ปี 1 ตัว และทุก ๆ 40 ตัว ต้องจ่ายลูกวัวอายุ 2 ปี 1 ตัว เป็นต้น

ซะกาตนี้ต้องจ่ายให้แก่ผู้ที่มีสิทธิรับ 8 ประเภท ได้แก่ (1) ผู้ขัดสน (คนยากจน แม่ม่าย เด็กกำพร้า) (2) คนเข็ญใจ (พิการ) (3) ผู้ที่เพิ่งเข้ารับอิสลามและถูกญาติมิตรตัดขาด (4) เจ้าหน้าที่ที่เก็บและจัดการซะกาต (5) ผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว (มิได้มีหนี้เพราะประพฤติมิชอบ) (6) ผู้พลัดถิ่น (ไม่สามารถกลับภูมิลำเนาเดิม) (7) การไถ่ทาสหรือเชลย และ (8) เพื่อประโยชน์ต่อสังคมในวิถีทางของอัลลอฮ

2.4 <u>การถือศีลอด</u> คือการละเว้นจากการกิน การดื่ม การเสพ การร่วมเพศ ในเวลากลางวัน การพูดจาเหลวไหล การประพฤติชั่วทุกรูปแบบ ตั้งแต่ก่อนแสงอรุณขึ้นจนตะวันตกดิน ชาวบ้านเรียกว่าถือบวช การถือศีลอดเป็นการขัดเกลากิเลสในตนเอง ฝึกตนให้มีความอดทนต่อสิ่งเย้ายวน ฝึกตนให้มีความซื่อสัตย์ มุสลิมทุกคนต้องถือศีลอด ไม่ว่าราชาหรือยาจก ยกเว้นเด็ก คนชรา หญิงมีครรภ์หรือแม่ลูกอ่อนที่กำลังให้นมลูก ผู้ป่วย คนเดินทาง และผู้ที่ทำงานหนักมากซึ่งมีข้อยกเว้นพิเศษ มุสลิมต้องถือศีลอดปีละ 1 ครั้ง ในเดือนรอมฎอนเดือนที่ 9 ของปฏิทินอิสลาม (ซึ่งนับทางจันทรคติ) เป็นเวลา 29 หรือ 30 วัน

การปฏิญาณตน 2 ประโยค เป็นการประกาศตนเป็นมุสลิม การดำรงนมาซเป็นการแสดงให้เห็นว่ามุสลิมต่างจากศาสนิกชนอื่น และการถือศีลอดเป็นเสมือนโล่ห์ที่ป้องกันให้พ้นจากไฟนรก

2.5 <u>การทำหัจญ์</u> หรือบำเพ็ญหัจญ์ หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าทำหัจญีเป็นข้อกำหนดเฉพาะมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุวุฒิภาวะทางศาสนาและมีความสามารถไปทำหัจญ์ได้ คือมีความพร้อมทั้งด้านการเงิน สุขภาพ (ทั้งกายและจิต) และการคมนาคมสะดวก ปลอดภัย ให้ไปทำหัจญ์ 1 ครั้งในชีวิต พิธีหัจญ์ประกอบที่นครมักกะฮ

ประเทศสะอูดีอาระเบีย เมื่อกลับจากทำหัจญ์ไม่ได้มียศ ศักดิ์เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด เดิมเป็นนายก. ก็ยังคงเป็นนายก. เช่นเดิม เพียงแต่ได้มีโอกาสปฏิบัติหลักการอิสลามหรือหลักปฏิบัติพื้นฐานข้อที่ 5 เท่านั้น

นอกจากมีหลักการศรัทธาและหลักการปฏิบัติพื้นฐานคู่กันแล้ว อิสลามเป็นระบอบการดำเนินชีวิตที่มีข้อแนะนำให้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันทุกอย่าง ตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอนอีกครั้ง เช่น การกินการอยู่ การคบเพื่อน การครองเรือน หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อ พ่อแม่ พี่น้อง สามีภรรยา ลูก เพื่อนบ้าน การประกอบอาชีพ การคลัง การมรดก การเยี่ยมเยียนผู้ป่วย การจัดการศพด้วยการฝัง (ห้ามการเผา) ฯลฯ มีข้อห้ามและบทลงโทษ เช่นผู้ที่ดื่มสุราจะต้องถูกเฆี่ยน 80 ที ผู้ผิดประเวณีจะต้องถูกเฆี่ยน 100 ที ขะโมยโดยสันดานจะต้องถูกตัดมือ พวกปล้นจะต้องถูกตัดมือสลับข้างกับเท้าเพราะถือว่าเป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง ฆาตกรโดยเจตนาจะพ้นผิดได้ก็ต่อเมื่อได้รับการตัดสินความผิด หรือมีการตกลงระหว่างคู่กรณี หรือมีการชดใช้ค่าเสียหาย (ไม่ใช่หนีไป 20 ปีแล้วหมดอายุความ) ฯลฯ และความผิดที่ร้ายแรงที่สุดคือตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ เช่นกราบไหว้รูปปั้น ดวงตะวัน ฯ การเชื่อโชคลาง การร่วมประพฤติปฏิบัติในพิธีศาสนาอื่น ฯลฯ ความผิดร้ายแรงเหล่านี้ แม้มิได้มีบทลงโทษในโลก เพราะอิสลามให้สิทธิแก่มนุษย์ที่จะศรัทธาหรือไม่ศรัทธาก็ได้ แต่จะถูกพิจารณาโทษในวันกิยามะฮ์ (วันแห่งการฟื้นคืนชีพ) หรือวันแห่งการชำระ หรือวันแห่งการตัดสิน

อิสลามกำหนดให้มุสลิมทุกคน ไม่ว่าชาติใด ภาษาใดเป็นพี่น้องกัน ชาย–หญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน อยู่ใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของศาสนาเหมือนกันหมด (ยกเว้นเด็ก คนเสียจริต และผู้อ่อนแอ) แต่หญิงมีหน้าที่ต่างจากชาย ทุกคนจะได้รับผลตอบแทนความดีตามที่ได้ขวนขวายไว้ อิสลามไม่มีระบบสงฆ์ ไม่มีระบบศักดินา ไม่มีการมอบหน้าที่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้สืบศาสนา แต่มุสลิมทุกคนมีหน้าที่เรียนรู้ ปฏิบัติตามหลักการของศาสนาและพร้อมที่จะเผยแพร่สู่ผู้อื่น ด้วยหน้าที่หลัก 2 ประการ คือ หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อพระผู้เป็นเจ้าด้วยการเคารพภักดีและหน้าที่ทำความดีต่อเพื่อนมนุษย์โดยหวังความโปรดปรานจากพระผู้เป็นเจ้า ดังนั้น การดำเนินชีวิตของมุสลิม

ผูกพันอยู่กับพระผู้เป็นเจ้าตลอดเวลา และการกระทำความดีทุกอย่างต้องกระทำเพื่อแสวงความโปรดปรานจากพระองค์ คล้ายดั่งที่เห็นพระองค์ เพราะแม้ว่าเราไม่เห็นพระองค์ พระองค์ก็ทรงเห็นเรา

<u>คำศัพท์ที่ควรทราบ</u> (เรียงตามอักษรอรับ)

1. อิสลาม เป็นชื่อของศาสนาหรือระบอบการดำเนินชีวิตที่มีการศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียว อิสลามแปลว่าสันติ หมายถึงการนอบน้อมถ่อมตนยังพระประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า อิสลามเป็นศาสนาของพระผู้เป็นเจ้า เป็นระบอบการดำเนินชีวิตที่วิวัฒนาการต่อจากการสอนของศาสดาในอดีต และเป็นคำสอนสุดท้ายที่มีเนื้อหาสาระสมบูรณ์ทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เมื่อ ค.ศ. 610 หรือ พ.ศ. 1153 คือเมื่อประมาณ 1400 ปีเศษล่วงมาแล้ว ณ ที่ซึ่งเป็นประเทศซาอุดีอาระเบียในปัจจุบัน

2. อัลลอฮ์ คือพระนามวิสามัญของพระผู้เป็นเจ้าในศาสนาอิสลาม ซึ่งต่างจากพระเจ้าในศาสนาอื่น คือ ไม่มีการอวตาร ไม่มีการแบ่งภาคมาเกิด ไม่มีบุตรชิดา และไม่มีบิดามารดา อัลลอฮ์ทรงเอกะ ทรงมีมาแต่ดั้งเดิม ทรงอำนาจ ทรงบันดาล ทรงบริหาร ทรงรอบรู้ ทรงสถิตอยู่ทุกหนทุกแห่ง ทรงอยู่สูงเกินสภาวะทางรูปร่างหรือวัตถุซึ่งประสาทสัมผัสหรือญาณวิสัยของมนุษย์ผู้ถูกสร้างจะจินตนาการถึงพระองค์ได้ เรารู้จักพระองค์ด้วยอำนาจการบริหารของพระองค์ และโดยผ่านนบีหรือรสูล อัลลอฮ์ทรงมีพระนามอื่นอีก 99 พระนามตามคุณลักษณะที่ดีงามของพระองค์ เช่น อัร-เราะหฺมาน (ผู้ทรงกรุณาปรานี) อัร-เราะหีม (ผู้ทรงเมตตาเสมอ) อัล-วะกีล (ผู้ทรงพิทักษ์) อัล-กอดิร (ผู้ทรงอานุภาพ) อัล-หะกีม (ผู้ทรงปรีชาญาณ) ร็อบ (ผู้ทรงอภิบาลเลี้ยงดู) เป็นต้น

3. อัล–กุรอาน หรือกุรอาน เป็นชื่อพระคัมภีร์ของศาสนาอิสลาม เป็นคำตรัสของอัลลอฮ์ที่ประทานแก่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ โดยผ่านมลาอิกะฮ์ชื่อญิบรีล ด้วยวิธีการวะหี้ยหรือวะหฺยู (การกระซิบอย่างรวบรัดยังความจิตและให้จำได้ทันที) เป็นครั้งคราว ตามเหตุการณ์ รวมเวลา 23 ปี เมื่อท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ ได้รับวะหี้ย ท่านสั่งให้สาวกหรือสหายจดไว้และท่องจำไว้ อัล–กุรอานเป็นคัมภีร์ที่มีการบันทึกไว้ และแบ่งเป็นบทเป็นตอนขณะที่ศาสดายังมีชีวิตอยู่ ภาษาในอัล–กุรอานเป็นภาษาอรับ ภาษาที่ยังไม่ตายและมีคนใช้กันอย่างแพร่หลาย อัล–กุรอานเป็นคัมภีร์ที่ไม่มีการสังคายนา ไม่มีการดัดต่อ แต่งเติมหรือแก้ไข อัล–กุรอานแบ่งออกเป็น 30 ภาค (ญุซอ) 114 บท แต่ละบทเรียกว่าสูเราะฮ์ (มีเชื่อเรียกต่าง ๆ กัน) แต่ละสูเราะฮ์มีความยาวไม่เท่ากัน ตั้งแต่ 3 อายะฮ์ หรือโองการ จนถึง 200 กว่าโองการ

4. อัล–หะดีษ หรือ หะดีษคือคำบอกเล่าที่กล่าวถึงโอวาทของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ การปฏิบัติตนของท่าน หรือการที่ท่านรับรองการกระทำของสหายหรือสาวกว่าถูกต้อง แล้วได้ถูกรวบรวมเป็นเล่มโดยนักรวบรวมหะดีษ เช่น ท่านอัล–บุคอรี ท่านมุสลิม ท่านอบูดาวูด ท่านอิบนุมาญะฮ์ ท่านติรมีซีย์ ท่านอัน–นะสาอีย์ ท่านอะหมัด เป็นต้น หะดีษมิได้ถูกสั่งให้บันทึกไว้ขณะที่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯยังมีชีวิตอยู่ด้วยเกรงว่าจะปะปนกับอัล–กุรอาน บรรดาสาวกหรือสหายของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯได้จดจำหรือบางท่านได้จดไว้และบอกกันต่อ ๆ มา เพราะท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯนั้นเมื่อจะให้โอวาทในเรื่องใดท่านจะพูดประโยคสั้น ๆ และช้า ๆ ดังหะดีษที่รายงานโดยท่านหญิงอาอิชะฮ์ (ภรรยาคนหนึ่งของท่าน) และสาวกอีกสองท่าน ดังนี้

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : إِنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ لَمْ يَكُنْ يَسْرُدُ الْحَدِيثَ كَسَرْدِكُمْ رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ وَزَادَ : وَلٰكِنَّهُ كَانَ يَتَكَلَّمُ بِكَلَامٍ بَيِّنَهُ فَصْلٌ يَحْفَظُهُ مَنْ جَلَسَ إِلَيْهِ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลฯ ไม่เคยพูดลิ้นรัวเหมือนอย่างที่พวกท่านพูดลิ้นรัว" (บุคอรีมุสลิมและติรฺมีซี) และติรฺมีซีได้รายงานเพิ่มเติมว่า "แต่ท่านจะพูดด้วยคำพูดที่มีจังหวะหยุดคั่นระหว่างคำพูดนั้น ซึ่งบุคคลที่นั่งสนทนาด้วยจะสามารถจดจำได้"

وَعَنْهَا قَالَتْ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُحَدِّثُ حَدِيثًا لَوْ عَدَّهُ الْعَادُّ لَأَحْصَاهُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

และเธอ (ท่านหญิงอาอิชะฮ์) ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯนั้น เมื่อพูดเรื่องหนึ่งหากจะมีคนนับคำพูดของท่านก็สามารถนับได้หมด" (บุคอรี และอบูดาวูด)

وَعَنْهَا قَالَتْ : كَانَ كَلَامُ رَسُولِ اللهِ ﷺ كَلَامًا فَصْلًا يَفْهَمُهُ كُلُّ مَنْ سَمِعَهُ

และเธอ (ท่านหญิงอาอิชะฮ์) ได้เล่าว่า "คำพูดของท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลฯ นั้นเป็นคำพูดมีจังหวะ และพูดเนิบ ๆ" (อบูดาวูด)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : كَانَ فِي كَلَامِ رَسُولِ اللهِ ﷺ تَرْتِيلٌ وَتَرْسِيلٌ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

"ท่านญาบิร รฏิยฯ ได้เล่าว่า คำพูดของท่านรสูลลอฮ์นั้น ช้า ๆ ชัดถ้อยชัดคำ" (อบูดาวูด)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ يُعِيدُ الْكَلِمَةَ ثَلَاثًا لِتُعْقَلَ عَنْهُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالْبُخَارِيُّ وَأَحْمَدُ .

ท่านอะนัส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลฯ เคยย้ำคำ ๆ หนึ่งถึงสามครั้ง เพื่อให้ได้รับความเข้าใจจากคำนั้น" (ติรฺมีซีย์บุคอรี และอะหฺมัด)

ต่อมาเมื่ออิสลามแผ่ขยายไปกว้าง ประชาชาติมุสลิม (อุมมะฮ์) จากประเทศต่าง ๆ ต้องการรู้รายละเอียดเกี่ยวกับจริยวัตรของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯเพื่อปฏิบัติตาม เพราะอัล–กุรอานได้กล่าวไว้ว่า

4 : 80 ความว่า "ผู้ใดปฏิบัติตามรสูล (มุหัมมัด) แน่นอนเขาได้เชื่อและปฏิบัติตามอัลลอฮ์"

จึงได้มีการรวบรวมหะดีษหรือสืบความถูกต้องของคำบอกเล่าว่าออกจากปากของสาวกจริงหรือไม่ ผู้ที่เล่าต่อมามีคุณธรรมดีพร้อม ไม่โกหก ไม่บกพร่องเรื่องความจำ สายการเล่าไม่ขาดตอน ฯลฯ และรวบรวมเป็นเล่มหลังจากที่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯเสียชีวิตได้ 100 ปีเศษ ในบรรดาผู้รวบรวมหะดีษนั้น ท่านอัล–บุคอรีได้รับการยกย่องว่ารวบรวมหะดีษได้ถูกต้องที่สุด

อย่างไรก็ตาม หะดีษมีความสำคัญรองจากอัล–กุรอาน (ซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานที่เด็ดขาด) ถ้าหะดีษใดขัดกับอัล–กุรอาน ถือว่าเก๊ ใช้ไม่ได้ แต่ถ้าไม่รู้หะดีษก็จะไม่รู้สุนนะฮ์หรือจริยวัตรของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ

5. อีมาน แปลว่าการศรัทธา คือการเชื่อมั่นด้วยจิตใจ ยอมรับด้วยวาจา และมีการปฏิบัติตามสิ่งที่เชื่อมั่นนั้น (เชื่อมั่นด้วยกาย วาจา ใจ)

6. อิมาม แปลว่าหัวหน้าหรือผู้นำ หรือใช้เรียกผู้มีความรู้ทางศาสนา เช่น อิมามชาฟิอี อิมามมาลิกี อิมามหะนะฟี และอิมามฮัมบาลี เป็นต้น

7. อะฮ์ลุล–กิตาบ คือผู้ได้รับคัมภีร์หรือผู้มีคัมภีร์ หมายถึง พวกยิวและคริสตศาสนิกชน

8. อันศอร์ แปลว่าผู้ช่วยเหลือ หมายถึงชาวเมืองมะดีนะฮ์ผู้นับถือศาสนาอิสลามในสมัยท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ

9. อิบนิ หรือ อิบนุ แปลว่าลูกชาย

10. อิบลีส เป็นชื่อของมนุษย์ หัวโจกของมาร (ชัยฏอน–ซาตาน) ผู้คอยล่อลวงมนุษย์ให้ทำความชั่ว

11. อิสรออีล เป็นชื่ออีกชื่อหนึ่งของท่านนบียะอฺกูบ (บนีอิสรออีล คือวงค์วารของท่านนบียะอฺกูบ)

12. อะหฺมัด เป็นชื่ออีกชื่อหนึ่งของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ แปลว่าผู้ได้รับการสรรเสริญ

13. อะซาน คือเสียงป่าวร้องให้มานมาซ (ปฏิบัติศาสนกิจ) แต่ละประโยคมีความหมายเชิญชวนให้มุสลิมทำความดี

14. อินญีล เป็นชื่อคัมภีร์ที่อัลลอฮฺได้ประทานแก่ท่านนบีอีสา (เยซู)

15. อิบาดะฮฺ คือการเคารพภักดี หมายถึง การเชื่อฟังและปฏิบัติตามด้วยความนอบน้อมถ่อมตนยิ่งต่ออัลลอฮฺ

16. อิดดะฮฺ คือการนับเวลาของหญิงที่ถูกหย่า ขอหย่า หรือหญิงม่าย เมื่อครบกำหนดแล้วจึงแต่งงานใหม่ได้ คือ
    1. จะต้องคอยจนระดูมาครบ 3 ครั้ง เรียกว่า 3 กุรูอ
    2. ถ้ามีครรภ์ ต้องคอยจนคลอด
    3. ถ้าเป็นม่าย ต้องคอยถึง 4 เดือนกับ 10 วัน

17. อุมมะฮฺ คือประชาชาติมุสลิม หมายถึงผู้นับถือศาสนาอิสลามรุ่นหลัง หลังจากสาวก (เศาะหาบะฮฺ)

18. บิดอะฮฺ คือการคิด ประดิษฐ์สิ่งใดขึ้นให้เข้ามามีส่วนในการปฏิบัติศาสนกิจ การบิดอะฮฺในอิสลามถือว่าเป็นความผิด

19. บัยตุลลอฮฺ แปลว่าอาคารของอัลลอฮฺ หมายถึงอัล–กะอฺบะฮฺที่นครมักกะฮฺ หรือมัสญิดทั่วไป

20. บิน และ บินตุ บิน แปลว่า ลูกชาย ส่วนบินตุ หรือ บินติ แปลว่า ลูกสาว

21. ตะยัมมุม เป็นวิธีทำความสะอาด แทนการทำวุฎูอ หรืออาบน้ำญะนาบะฮ์ ในกรณีที่หาน้ำไม่ได้ โดยการใช้มือทั้งสองข้างตบบนฝุ่นดินหรือทรายที่สะอาด ค่ำฝ่ามือลงเอาสันมือเคาะกันเพื่อให้ฝุ่นหยาบร่วงลงบ้าง จากนั้นก็ใช้มือซ้ายลูบหลังมือขวา และมือขวาลูบหลังมือซ้าย (แค่ข้อมือ) แล้วเอามือทั้งสองลูบหน้า (จะลูบหน้าก่อนหลังมือทั้งสองก็ได้)

22. เตาหีด คือหลักการศรัทธาในเอกภาพของอัลลอฮ์

23. เตารอฮ์ คือชื่อคัมภีร์ที่อัลลอฮ์ประทานแก่ท่านนบีมูสา (โมเสส)

24. ญิฮาด คือการต่อสู้ดิ้นรนด้วยชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้ความจริงเป็นฝ่ายชนะ เรียกว่า ต่อสู้ในทางของอัลลอฮ์ เป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคน

25. ญิน เป็นอมนุษย์ ถูกสร้างมาจากไฟ ญินไม่มีรูปกาย มีอิสระในเรื่องความคิด บางตนเป็นมุสลิม บางตนปฏิเสธอิสลามเรียกว่า ชัยฏอน และอิบลีสเป็นหัวโจกของชัยฏอน

26. ญะนาบะฮ์ หรือญุนุบ คือสภาพหลังการร่วมเพศหรือมีอสุจิเคลื่อน หมายถึงบุคคลที่มีประจำเดือน คลอดบุตร ร่วมเพศ อสุจิหรือมะนีย์เคลื่อนเนื่องจากฝันหรือสาเหตุอื่น ซึ่งเมื่อเสร็จแล้วต้องอาบน้ำตามบัญญัติศาสนา เรียกว่าอาบน้ำญะนาบะฮ์ ดังนี้คือ

1. กล่าว "บิสมิลลาฮ์" (แปลว่าด้วยพระนามของอัลลอฮ์)
2. ล้างมือทั้งสองแค่ข้อมือ
3. วักน้ำด้วยมือขวา ล้างถูอวัยวะเพศและทวารด้วยมือซ้าย
4. ทำเหมือนทำวุฎูอ แต่ยังไม่ล้างเท้า
5. เอามือวักน้ำและเสยผมด้านขวาและซ้าย (เพื่อให้น้ำถูกหนังศีรษะก่อน)
6. เอาน้ำรดศีรษะ 3 ครั้ง

7. อาบน้ำให้ทั่วกาย
8. ย้ายจากที่ยืนอาบน้ำ ไปล้างเท้าขวาและซ้ายถึงตาตุ่ม หรือจะเลยขึ้นมาบ้างก็ได้

27. หะดัษ หมายถึงเหตุที่เกิดจากการขับถ่ายทางทวารหนักและเบา เช่น ผายลม ปัสสาวะ อุจจาระ มีประจำเดือน คลอดบุตร อสุจิและมะซีย์ (ดูคำว่า มะซีย์) เคลื่อน สภาพดังกล่าวนี้ศาสนาถือว่ามีมลทินคือไม่สะอาด จะเข้าเฝ้าอัลลอฮ์หรือปฏิบัตินมาซไม่ได้ ต้องชำระด้วยการทำวุฎูอ (อาบน้ำนมาซ) หรืออาบน้ำญะนาบะฮ์ก่อน

28. หัจญ์ เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานประการที่ 5 เป็นการปฏิบัติศาสนกิจข้อหนึ่งของมุสลิมที่นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ในเทศกาลหัจญ์นั้น มุสลิมทั้งชายและหญิงที่มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ มีกำลังทรัพย์เพียงพอในการเดินทาง โดยทางบ้านไม่เดือดร้อน และเส้นทางนั้นปลอดภัย ต้องปฏิบัติอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิต ส่วนการปฏิบัติเกินกว่าครั้งแรก ไม่ถือว่าเป็นหัจญ์ที่ต้องบังคับตามบัญญัติอิสลาม

29. เคาะลีฟะฮ์ คือผู้แทนที่ทำหน้าที่ปกครองอาณาจักรอิสลาม หลังจากที่ท่านนบีศ็อลฯสิ้นชีวิต เคาะลีฟะฮ์คนแรกคือ ท่านอบูบักร์ อัศศิดดีก เคาะลีฟะฮ์คนที่ 2 คือ ท่านอุมัร อิบนุลค็อฏฏอบ เคาะลีฟะฮ์คนที่ 3 คือ ท่านอุษมาน บิน อัฟฟาน เคาะลีฟะฮ์คนที่ 4 คือ ท่านอะลี อิบนุ อบูฏอลิบ ทั้ง 4 ท่านดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามแบบของท่านนบี ศ็อลฯ หลังจากท่านทั้ง 4 แล้วการเป็นเคาะลีฟะฮ์ได้เข้าสู่ระบบกษัตริย์มากขึ้น

30. รสูลุลลอฮ์ แปลว่ารสูลของอัลลอฮ์ เป็นคำที่บรรดาสาวกหรือสหายของท่านหรือบรรดามุสลิมเรียกท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ

31. รฎิยา หรือ ร.ด. ย่อมาจากคำว่าเราะฎิยัลลอฮุอันฮุ หรือเราะฎิยัลลอฮุอันฮา แปลว่า ขออัลลอฮทรงโปรดปรานชื่นชมเขา (ชาย) หรือขออัลลอฮ ทรงโปรดปรานชื่นชมเขา (หญิง) เป็นคำขอพรที่ใช้เรียกต่อท้ายชื่อ บรรดาสาวกของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บอกเล่า หรือรายงานหะดีษเป็นการยกย่องให้เกียรติ

32. สุนนะฮฺ คือแบบอย่างจริยวัตรของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ ซึ่งมุสลิมต้องปฏิบัติตาม และเรารู้จักสุนนะฮฺได้จากหะดีษ

33. สุบหา เป็นคำเรียกต่อท้ายพระนามของอัลลอฮฺ ย่อมาจากคำว่า "สุบหานะฮู วะตะอาลา" แปลว่ามหาบริสุทธิ์และความสูงส่งยิ่งแด่พระองค์

34. ชิรฺก หรือที่เรียกว่าชิริก หมายถึงการตั้งภาคีขึ้นเทียบเคียงอัลลอฮฺ เช่น การกราบไหว้เจว็ด การเชื่อโชคลาง การดูหมอ ฯลฯ การชิรฺก เป็นความผิดที่ร้ายแรง

35. ชะฮีด คือการเสียชีวิตในสงครามเพื่อป้องกันศาสนา ซึ่งเป็นกุศลสูงสุด

36. ชัยฏอน คือมารหรือพลังแห่งความชั่ว มารเป็นอมนุษย์ ถูกสร้างมาจากไฟ ไม่ภักดีอัลลอฮฺ ชักนำมนุษย์ให้ทำความชั่ว อายุยืนถึงวันสุดท้ายหรือ วันแห่งการตัดสิน

37. ศ็อลฯ เป็นคำเรียกต่อท้ายชื่อท่านนบีมุหัมมัดคนเดียว ย่อมาจากคำว่า "ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิวะสัลลัม" แปลว่า "ขอความเมตตาจาก อัลลอฮและความสันติจงมีแด่ท่าน" ส่วนนบีท่านอื่นใช้คำเรียกต่อ ท้ายชื่อว่า "อะลัยฮิส-สลาม" แปลว่าขอความสันติจงมีแด่ท่าน

38. กาฟิรฺ คือผู้ปฏิเสธหลักธรรมที่อัลลอฮฺให้ท่านนบี ศ็อลฯ เทศนา

39. กะอฺบะฮฺ เป็นอาคารทรงสี่เหลี่ยม ณ นครมักกะฮฺ ถูกสร้างมาแต่โบราณกาล ได้รับการบูรณะหลายครั้ง เป็นศูนย์กลางของการประกอบพิธีหัจญ์ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า'บัยตุลลอฮฺ' อัล-กะอฺบะฮฺเป็นกิบละ (ทิศที่ผินหน้าสู่) ของมุสลิมเวลานมาซ แต่ไม่ใช่สถานที่สักการะ

40. กิบละฮ์ คือทิศที่มุสลิมทั่วโลกหันหน้าสู่เวลานมาซ คือเมื่อเวลานมาซ มุสลิมจะหันหน้าไปทางทิศที่อัล-กะอฺบะฮ์ตั้งอยู่ เช่น มุสลิมในประเทศไทยหันหน้าไปทางทิศตะวันตก มุสลิมที่อยู่ซีกโลกภาคตะวันตกก็หันมาทางทิศตะวันออก พวกทางซีกโลกเหนือก็หันมาทางใต้ พวกทางซีกโลกใต้ก็หันมาทางเหนือ เป็นต้น คือหันมารวมที่จุดศูนย์กลางของมัสญิดอัล-หะรอม (ที่มีอัล-กะอฺบะฮ์ตั้งอยู่)

41. กิยามะฮ์ แปลว่าการฟื้นขึ้นจากความตายสู่สภาพใหม่ในปรโลก ซึ่งเป็นโลกใหม่จักรวาลใหม่ ต่างไปจากโลกนี้ เพราะเมื่อถึงวันกิยามะฮ์นั้น ชั้นฟ้าและแผ่นดินพินาศสิ้น วันกิยามะฮ์หรือวันแห่งการฟื้นคืนชีพมีชื่อเรียกหลายชื่อตามลักษณะของวันนั้น เช่น วันแห่งความจริง วันที่ถูกกำหนดไว้แล้ว วันที่ปั่นป่วน วันที่มนุษย์จะได้รับผลตอบแทนแห่งการงานของตน วันแห่งการชำระ พิพากษาความดีความชั่ว เป็นต้น

42. มะซีย์ คือน้ำกามที่ซึมออกมาเองเมื่อเวลามีความกำหนัดหรือเมื่อได้แตะต้องกอด จูบผู้หญิง หรือมักหยดออกมาก่อนหรือหลังปัสสาวะ อันมิใช่น้ำยสุจิ สังเกตได้ที่มันใส บางทีโดยมิได้มีความกำหนัด มันจะซึมออกมาเองตามกำลังวังชาของผู้นั้น วิธีทำความสะอาดคือ ล้างอวัยวะเพศและทำวุฎูอ แล้วไปนมาซได้

43. มะดีนะฮ์ เป็นชื่อนครในประเทศสะอูดีอาระเบียในปัจจุบัน เป็นนครซึ่งท่านนบีมุหัมมัดอพยพไปเผยแพร่ศาสนาที่นั่น เมื่อมุสลิมถูกชาวมักกะฮ์ข่มเหงและท่านถูกปองชีวิต ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ เผยแผ่ศาสนาที่นครมะดีนะฮ์ เป็นเวลา 10 ปี และสิ้นชีวิตที่เมืองนี้

44. มักกะฮ์ เป็นชื่อนครในประเทศสะอูดีอาระเบียในปัจจุบัน เป็นที่ตั้งอัล-กะอฺบะฮ์ เป็นที่เกิดของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นนบีและเผยแผ่ศาสนาที่เมืองนี้เป็นเวลา 13 ปี

45. มัสญิด หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าสุเหร่า คืออาคาร สถานที่ที่ใช้กมกราบอัลลอฮ์ เป็นสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจของมุสลิม มัสญิดที่มุสลิมพึงหาโอกาสไปเยือนคือ มัสญิดอัล–หะรอม (ที่นครมักกะฮ์) มัสญิดนบี (ที่นครมะดีนะฮ์) และมุสญิดอัล–อักศอ (ที่กรุงเยรูซาเล็ม)

46. มัสญิด อัล–หะรอม หมายถึงมัสญิดที่มีอัล–กะอฺบะฮ์ที่นครมักกะฮ์

47. มัสญิดนบี หรือมัสญิดนะบะวีย์ คือมัสญิดที่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯสร้างเมื่ออพยพไปนครมะดีนะฮ์ และเป็นที่ฝังศพของท่านด้วย

48. มัสญิดอัล–อักศอ หรือบัยตุลมักดิส หรือบัยตุลมุก็อดดิส คือมัสญิดที่กรุงเยรูซาเล็ม

49. มุอฺมิน คือผู้นับถือศาสนาอิสลามและได้แสดงการศรัทธาอย่างแน่นแฟ้นให้เป็นที่ประจักษ์ (บางกรณีหมายถึงมุสลิมทั่ว ๆ ไป)

50. มุสลิม คือชื่อที่เรียกผู้นับถือศาสนาอิสลาม แปลว่า ผู้ใฝ่สันติ ผู้นอบน้อมถ่อมตนยังพระประสงค์ของอัลลอฮ์

51. มุชริก คือผู้ที่ถือสิ่งอื่นเทียบเคียงอัลลอฮ์

52. มุรฺตัด คือผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามแล้วออกนอกศาสนา

53. มุหัมมัด ศ็อลฯ คือนบีหรือรสูลท่านสุดท้ายที่ประกาศศาสนาอิสลาม ท่านเป็นชาวอรับจากตระกูลกุร็อยชฺอันมีเกียรติ เกิดที่นครมักกะฮ์ ตามประวัติท่านเป็นลูกกำพร้า อ่านและเขียนไม่เป็น คนทั้งหลายในนครมักกะฮ์รู้ว่าท่านเป็นผู้ที่มีจริยธรรมงดงาม ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม จนได้รับฉายาจากชาวเมืองว่า "อัล–อะมีน" (ผู้ไว้วางใจได้) ท่านประกาศว่าท่านเป็นนบี ได้รับจะหีย์จากอัลลอฮ์ ท่านได้พบทางนำ โดยที่ท่านไม่รู้มาก่อนว่า คัมภีร์และการศรัทธาคืออะไร จนกระทั่งอัลลอฮ์ได้ประทานรัศมีคืออัลกุรอานแก่ท่าน ซึ่งอัล–กุรอานได้กล่าวไว้หลายแห่ง เช่น ใน 62 : 2

"พระองค์คือผู้ทรงตั้งรัฐลคนหนึ่งในหมู่ผู้ไม่รู้หนังสือจากพวกของเขาเอง สาธยายโองการทั้งหลายของพระองค์แก่พวกเขา และทรงทำให้พวกเขาผ่องแผ้ว และทรงสอนพวกเขาซึ่งคัมภีร์และวิทยปัญญา แม้ว่าแต่ก่อนนั้นพวกเขาจะอยู่ในการหลงผิดชัด ๆ ก็ตาม"

ท่านนบีมุหัมมัดได้รับแต่งตั้งให้เป็นนบีเมื่ออายุ 40 ปี ท่านดำเนินชีวิตเรียบง่ายและสิ้นชีวิตเมื่ออายุ 63 ปี ณ นครมะดีนะฮ์ ศพของท่านฝังที่มัสญิดนบีหรือมัสญิดนะบะวีย์

54. มลาอิกะฮ์ คือบ่าวที่ซื่อสัตย์ของอัลลอฮ์ อัลลอฮ์ทรงสร้างมลาอิกะฮ์จากรัศมีหรือแสง ก่อนสร้างโลกและสิ่งต่าง ๆ มลาอิกะฮ์ไม่มีรูปกาย ไม่มีเพศหญิงเพศชาย ไม่กินอาหาร ไม่นอนหลับพักผ่อน ไม่มีความคิดอิสระเหมือนมนุษย์ มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ และมีหน้าที่ต่าง ๆ กัน เช่น นำวะหีย์ (หน้าที่ของญิบรีล) สนับสนุนบรรดาผู้ศรัทธาด้วยการปลอบใจบรรดานบีและกัลยาณชนในยามที่ถูกทดลองด้วยความทุกข์ยาก ลงโทษผู้กระทำความชั่ว บันทึกความดีความชั่วของมนุษย์และญิน ดูแลนรก เฝ้าสวรรค์ คอยต้อนรับผู้เข้าสวรรค์ เป็นต้น มลาอิกะฮ์อยู่ในที่ที่ปลอดภัย ณ บัลลังก์ของอัลลอฮ์ ไม่มีผู้ใดรู้กิจการของพวกเขาได้

55. นิฟาส หมายถึง เลือดที่ออกชั่วระยะหนึ่งหลังจากคลอดบุตรหรือแท้ง ทางศาสนากำหนดเวลาไว้ 40 วัน หลังจากนั้นให้อาบน้ำฆุสลุหรืออาบน้ำญะนาบะฮ์ แล้วไปนมาซได้

56. นมาซ หรือที่เรียกว่าละหมาด ในภาษาอูรับเรียกว่า เศาะลาฮ์ เป็นการแสดงความเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ เป็นการสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระผู้เป็นเจ้า และขอพรให้อยู่ในแนวทางของพระองค์ มุสลิมต้องนมาซวันละ 5 เวลา แต่ละเวลาที่นมาซมีท่ายืน โค้ง

กราบ นั่ง สดุดีและขอพรตามแบบที่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลาได้ให้แบบอย่างไว้ คำกล่าวในเวลานมาซเป็นภาษาของอัล–กุรอาน คือภาษาอรับ

57. นบีหรือรสูล คือผู้สื่อข่าวและเผยแผ่คำสอนของอัลลอฮฺสู่ประชาชน ในอัล–กุรอานกล่าวว่า 10 : 47 ความว่า "และสำหรับทุกชาติมีรสูล" แต่ที่ปรากฏชื่อในอัล–กุรอานมี 25 ท่าน คือ 1. อาดัม 2. อิดรีส 3. นูห 4. ฮูด 5. ศอลิห 6. อิบรอฮีม 7. ลูฏ 8. อิสมาอีล 9. อิสหาก 10. ยะอฺกูบ 11. ยูสุฟ 12. อัยยูบ 13. ชุอัยบ 14. มูสา 15. ฮารูน 16. ซุลกิฟลิ 17. ดาวูด 18. สุลัยมาน 19. อิลยาส 20. อัล–ยะสะอฺ 21. ยูนุส 22. ซะกะรียา 23. ยะหฺยา 24. อีสา 25. มุหัมมัด ศ็อลฯ

58. วะหี้ยหรือวะหฺยู ในภาษาอรับเรียกว่า วะหฺยุน หมายถึงการกระซิบกระซาบยังความจิตของผู้ได้รับในอัล–กุรอานได้แยกไว้หลายประเภทคือ

1. การวะหี้ยแก่ธรรมชาติ คือให้เป็นไปตามกฎแห่งการกำหนดสภาวะของอัลลอฮฺ
2. การวะหี้ยแก่สัตว์ จะเห็นได้จากสัญชาตญาณอันลึกลับของมัน เช่น เต่าทะเลเมื่อออกจากไข่ก็สามารถลงทะเลได้โดยที่ไม่เคยเห็นทะเลมาก่อน
3. การวะหี้ยแก่มลาอิกะฮฺ
4. การวะหี้ยแก่กัลยาณชน (ผู้กระทำการดี) มีดังนี้คือ
   - กระตุ้นแก่จิตสำนึก
   - การฝันดีหรือญาณทัศนะหรือเห็นเหตุการณ์
   - การดลใจให้รู้ดีรู้ชั่ว
5. วะหี้ยแก่บรรดานบี

178987

59. วุฎู ชาวบ้านเรียกว่าการอาบน้ำนมาซหรือการอาบน้ำละหมาด คือ การชำระร่างกายบางส่วนก่อนการนมาซ มีวิธีทำตามแบบของท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ โดยทำเรียงตามลำดับดังนี้

1. กล่าว "บิสมิลลาฮ์" (ด้วยพระนามของอัลลอฮ์)
2. ล้างมือขวาและมือซ้ายแค่ข้อมือให้สะอาด
3. ใช้มือขวาวักน้ำล้างปากและรูจมูก
4. วักน้ำล้างหน้าให้ทั่วด้วยมือขวาและซ้าย
5. ล้างแขนขวาและซ้ายให้ทั่วถึงข้อศอก
6. เอามือจุ่มน้ำแล้วทาบฝ่ามือทั้งสองที่หน้าผากลูบตั้งแต่ผมถึงท้ายทอยแล้วลูบกลับมา ลดมือทั้งสองลงเช็ดขอกหูทั้งด้านในและด้านนอก (ครั้งเดียว)
7. ล้างเท้าขวาและซ้ายให้สะอาดถึงตาตุ่ม

<u>หมายเหตุ</u>

ทำข้อละ 1 – 3 ครั้ง จนสะอาด แต่ไม่เกิน 3 ครั้ง ยกเว้นข้อ 6 ทำครั้งเดียว

บทที่ 2 ผลของการวิจัย

1. ความสะอาด (Cleanness)

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป

คำว่า "สะอาด" ตามความหมายของพจนานุกรมคือ "หมดจด ผ่องใส ไม่สกปรก ไม่มีตำหนิ ปราศจากมลทิน บริสุทธิ์" (มานิต มานิตเจริญ : 2528)

ความสะอาดในความหมายของการสาธารณสุขคือ ปราศจากเชื้อโรค ถ้าจะมีเชื้อโรคหรือสิ่งอื่นปะปนอยู่ ก็จะต้องไม่เกินมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้ เช่น "การปฏิบัติการรักษาพยาบาลทุกอย่างยึดหลักสะอาดปราศจากเชื้อโรค (aseptic technique)" (กัลยา นาคเพชร์ : 2531) และวิธีทำให้สะอาดมีหลายวิธี เช่น "บุคคลใดก็ตามที่เข้าไปในห้องเด็ก ต้องล้างมือก่อน และล้างมือซ้ำทุกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนและหลังให้การพยาบาลทารกแต่ละคน ด้วยการฟอกมือด้วยน้ำยา Hexa cream ให้สะอาดถึงข้อศอกด้วยน้ำที่กำลังไหลตลอดเวลา ไม่ควรสวมแหวน นาฬิกาข้อมือ ตัดเล็บให้สั้น แปรงให้สะอาด..... เปลี่ยนรองเท้า สวมเสื้อคลุม ใช้ผ้าปิดปากจมูก (ใช้ครั้งเดียวแล้วเปลี่ยน มิฉะนั้นจะเป็นแหล่งของเชื้อโรคได้)" (ศรีสมวงศ์ วรรณศิลปิน : 2531) นอกจากการทำความสะอาดด้วยน้ำยาหรือสบู่แล้ว ยังมีการทำความสะอาดด้วยการต้ม การนึ่ง หรือทำความสะอาดที่ใช้เทคนิคสูงขึ้น เช่น สเตอไรส์ (Sterilization) พาสเจอไรส์ (Pasteurization) ระบบ U.H.T. (Ultra High Temperature) เป็นต้น ส่วนในเรื่องความสะอาดของน้ำดื่มน้ำใช้มีดังนี้ "น้ำสะอาดหมายถึง น้ำที่ใส ไม่มีกลิ่น ไม่มีรส ไม่มีธาตุ สารพิษหรือกัมมันตรังสี ตลอดจนเชื้อโรคปะปน หรือถ้าจะปะปนอยู่ต้องไม่เกินมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้สำหรับอุปโภค บริโภค ในบรรดาน้ำธรรมชาติและวัฏจักรของน้ำแล้ว ถือว่าน้ำฝนเป็นน้ำที่สะอาดปราศจากเชื้อ....." (โกมล คีวะบวร : 2527)

หลักการอิสลามส่วนหนึ่งมีดังนี้

"ความสะอาด ในภาษาอรับเรียกว่า อัฏ–เฏาะฮาเราะฮฺ ในทางภาษาหมายถึง "ความสะอาดและไร้มลทินจากสิ่งสกปรกทั้งหลาย" (ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ : 2515) ในทางศาสนา หมายถึง "การชำระให้สะอาดตามบัญญัติศาสนาอันทำให้การนมาซฺเป็นที่ถูกต้อง เช่น สะอาดจากสิ่งสกปรก เลือดประจำเดือน เลือดจากการคลอดบุตร และหลังจากการร่วมประเวณี เป็นต้น" (ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ : 2515)

(1) <u>ความสะอาดเป็นหลักการสำคัญของศาสนาอิสลาม</u> เพราะนำไปสู่ความผ่องแผ้ว[1] จากอัล–หะดีษ

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم
الطُّهُوْرُ شَطْرُ الْإِيْمَانِ . رواه مسلم

ท่านอบู มาลิก อัล–อัชอะรีย์ กล่าวว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า "ความสะอาด เป็นครึ่งหนึ่งของการศรัทธา"
(มุสลิม บทที่ 1 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮ์ บาบที่ 1)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : إِنِّي سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم يَقُوْلُ : لَا تُقْبَلُ
صَلَاةٌ بِغَيْرِ طُهُوْرٍ وَلَا صَدَقَةٌ مِنْ غُلُوْلٍ . رواه مسلم

ท่านอิบนิ อุมัร เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า "การนมาซที่ไม่มีความสะอาดนั้นจะไม่ถูกรับ รวมทั้งการบริจาคทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมิชอบด้วย" (มุสลิม บทที่ 1 บาบที่ 2)

ในอัล–กุรอาน ได้กล่าวถึงความสะอาดทั้งกาย ใจ และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

74 : 1 – 5 ความว่า "เจ้าผู้คลุมกายอยู่เอย"[2]
"จงลุกขึ้นและตักเตือน"
"และจงแซ่ซร้องความเกรียงไกรของพระผู้อภิบาลของเจ้า"
"ส่วนอาภรณ์ของเจ้านั้นก็จงรักษาให้สะอาด"
" และสิ่งโสมม (คือการบูชาเจว็ด) นั้น จงหลีกห่าง"

---

(1) การทำให้จิตใจผ่องแผ้ว ทำได้โดยการบริจาคทรัพย์ ดังปรากฏในอัล–กุรอาน 92 : 18, 9 : 103, 2 : 272 เป็นต้น

(2) ผู้คลุมกาย หมายถึง ท่านนบี ศ็อลฯ เพราะเมื่อได้รับวะฮีย์ครั้งแรก ๆ ท่านคงใจกลัวขนหัวลุก และใช้ผ้าคลุมตัวท่าน

2 : 129 ความว่า "พระผู้อภิบาลของเรา และได้โปรดให้อุบัติขึ้นในหมู่พวกเขา ซึ่งรสูลคนหนึ่งจากในหมู่พวกเขา สาธยายโองการทั้งหลายของพระองค์แก่พวกเขา และสอนพวกเขาซึ่งคัมภีร์ (หลักธรรม) และวิทยปัญญา และทำให้ (จิตใจ) พวกเขาสะอาด"(1)

7 : 31 ความว่า "ดูก ๆ ของอาดัมเอ๋ย(2) จงแต่งซึ่งการแต่งกายของสูเจ้าให้เรียบร้อย (สะอาดและมีมรรยาทดี) ทุก ๆ เวลานมาซ"

2 : 222 ความว่า "และเขาทั้งหลายถามเจ้า (มุหัมมัด) เกี่ยวกับ (การสังวาสหญิงมี)ระดู จงกล่าวเถิดว่า (การสังวาสในระยะนั้น) มันเป็นสิ่งให้โทษ ดังนั้นจงอยู่ห่าง (อย่าสังวาส) หญิงระหว่างมีระดู และจงอย่าเข้าใกล้ (คือร่วมสังวาส) จนกว่านางสะอาด (คือพ้นกำหนดมีระดูและชำระกายแล้ว) ดังนั้นจงเข้าหานางตามที่อัลลอฮได้ทรงบัญชาสูเจ้า (คือโดยสุภาพ) แท้จริงอัลลอฮทรงรักผู้ขอดุแก่โทษเสมอ และทรงรักผู้ทำตนให้สะอาด (ทั้งกายและใจ)"

---

(1) โองการที่เกี่ยวกับทำความสะอาด มีปรากฏอีกหลายแห่ง เช่น 2 : 151, 3 : 163, 9 : 128, 62 : 2 เป็นต้น

ความสะอาดในแง่ของการปฏิบัติศาสนกิจ ได้แบ่งความสะอาดออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. สะอาดจากสิ่งสกปรกทั้งหนักและเบา (หะดัษ) และ 2. สะอาดจากความชั่วช้าลามก วิธีทำความสะอาดประเภทที่ 1. คือ (ก) ทำวุฎูอ (ชำระร่างกายบางส่วน) (ข) อัลฆุสลุ (อาบน้ำชำระกาย) และ (ค) อัต-ตะยัมมุม (ใช้ผงดินหรือทรายที่สะอาดชำระบางส่วนของร่างกายเมื่อหาน้ำไม่ได้ หรือป่วยจนถูกน้ำไม่ได้)

(2) ดูก ๆ ของอาดัม หมายถึงมนุษย์ทั้งหลาย

2 : 125 ความว่า "และเรา (อัลลอฮ) ได้ทำสัญญาสั่งไว้แก่อิบรอฮีม และอิสมาอีลว่า จงทำบ้านของฉันให้สะอาดสำหรับผู้มาเวียน และผู้จำสมาธิ และผู้กราบ"

5 : 6 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เมื่อสูเจ้ายืนขึ้น (จะไปยังนมาซ) ดังนั้นจงล้างหน้าของสูเจ้า และมือของสูเจ้าถึงข้อศอก และลูบศีรษะของสูเจ้า และ (จงล้าง) เท้าของสูเจ้าถึงตาตุ่ม และถ้าสูเจ้ามีญะนาบะฮ (เช่น มีเหตุให้อสุจิเคลื่อน) จงชำระ (กายของ) สูเจ้าให้สะอาด (ด้วยการอาบน้ำ) และถ้าสูเจ้าป่วย (ซึ่งทำให้ป่วยมากขึ้นเมื่อถูกน้ำ) หรืออยู่ระหว่างการเดินทาง หรือผู้ใดในหมู่สูเจ้ามาจากส้วม (ซึ่งต้องทำวุฎูอ) แล้วสูเจ้าหาน้ำไม่พบ ดังนั้นจงทำตะยัมมุมด้วยดิน (แห้ง) ที่สะอาด และ (ใช้ฝ่ามือทั้งสองลูบผงดิน) ลูบหน้าของสูเจ้า และมือของสูเจ้าด้วยมัน (คือผงดินนั้น) อัลลอฮไม่ทรงปรารถนาที่ก่อความลำบากใด ๆ แก่สูเจ้า แต่พระองค์ทรงปรารถนาที่จะชำระสูเจ้าให้สะอาด"

9 : 108 ความว่า "และอัลลอฮทรงรักผู้ชำระตนให้สะอาด"

4 : 43 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่าเข้าใกล้การนมาซขณะที่สูเจ้ายังมึนเมาอยู่ จนกว่าสูเจ้าจะรู้ (ความหมาย) ที่สูเจ้ากล่าว และขณะมีญะนาบะฮ เว้นแต่ผู้เดินผ่าน (ขณะมีญะนาบะฮ จะอยู่ในมัสญิดไม่ได้ แต่เดินผ่านได้เมื่อจำเป็น) จนกว่าสูเจ้าจะได้อาบน้ำ และถ้าสูเจ้าป่วย (ถูกน้ำไม่ได้) หรืออยู่ในระหว่างเดินทาง (หาน้ำบริเวณนั้นไม่ได้) หรือผู้ใดในหมู่สูเจ้ามาจากส้วม (ซึ่งต้องทำวุฎูอ) หรือสูเจ้าสัมผัส (สมสู่) ผู้หญิง (ซึ่งต้องอาบน้ำ) แล้วสูเจ้าหาน้ำไม่พบ ดังนั้น จงทำตะยัมมุม (ด้วย) ดิน (แห้ง) ที่สะอาด ลูบหน้าของสูเจ้า และมือ (ทั้งสอง) ของสูเจ้า แท้จริงอัลลอฮเป็นผู้ทรงนิรโทษ ผู้ทรงอภัยเสมอ"

(2) สิ่งที่เข้าความสะอาด

ปรากฏหลักฐานจากอัล-กุรอาน และอัล-หะดีษ ดังนี้

9 : 108 ความว่า "จงอย่าบีนในนั้น (ในมัสญิดที่สร้างขึ้นเพื่อก่อให้เกิดความแตกแยก-มัสญิดฎิรอร-เพื่อนมาช) เป็นอันขาด แน่นอน มัสญิดที่ถูกวางราก (ถูกสร้าง) บนการสำรวมตนจากความชั่วจำแต่วันแรก (ซึ่งอยู่ที่กุบา) นั้นชอบธรรมยิ่งกว่าที่เจ้าจะยืน (เพื่อนมาช) ในนั้น ใน (มัสญิดแห่งกุบา) นั้นมีชายผู้รักจะชำระตนเองให้สะอาด และอัลลอฮฺทรงรักผู้ชำระตนให้สะอาด"

عَنْ اَبِىْ هُرَيْرَةَ هٰذِهِ الْاٰيَةَ فِىْ اَهْلِ قُبَاءَ فِيْهِ رِجَالٌ يُحِبُّوْنَ اَنْ يَتَطَهَّرُوْا قَالَ كَانُوْا يَسْتَنْجُوْنَ بِالْمَاءِ فَنَزَلَتْ فِيْهِمْ هٰذِهِ الْاٰيَةُ (ابوداود)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺได้เล่าว่า "ท่านนบี ฯ ﷺ กล่าวว่า โองการนี้ถูกประทานลงมาเกี่ยวกับชาวกุบา ในนั้นมีชายผู้รักทำตนให้สะอาด ท่านกล่าวว่าคือผู้ชอบชำระให้สะอาดด้วยน้ำ จึงได้มีโองการนี้ลงมาเกี่ยวกับพวกเขา"
(อบูดาวูด บทที่ 1 บาบที่ 23) (แต่ในบันทึกหะดีษของท่านอิบนิ มาญะฮฺ บอกว่าหะดีษนี้หลักฐานอ่อน เพราะมีคนเล่าคนหนึ่งไม่ได้อยู่ในสมัยนั้น)

عَنْ عَائِشَةَ اَنَّهَا قَالَتْ مُرْنَ اَزْوَاجَكُنَّ اَنْ يَسْتَطِيْبُوْا بِالْمَاءِ فَاِنِّىْ اَسْتَحْيِيْهِمْ مِنْهُ اِنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم كَانَ يَفْعَلُهُ. (النسائى)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺเล่าว่า "นางได้พูดแก่พวกผู้หญิงว่า พวกเธอจงบอกสามีของพวกเธอให้ใช้น้ำล้าง โดยที่ฉันอายที่จะบอกพวกเขาเช่นนี้ เพราะท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ นั้นทำเช่นนี้"

(อัน-นะสาอีย์ บทที่ 1 บาบที่ 41)

عَنْ أَنَسٍ يَقُولُ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا خَرَجَ لِحَاجَتِهِ أَجِيءُ أَنَا وَغُلَامٌ مِنَّا إِدَاوَةٌ مِنْ مَاءٍ يَعْنِي يَسْتَنْجِي بِهِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ وَلَفْظُ مُسْلِمٍ : كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ يَدْخُلُ الْخَلَاءَ فَأَحْمِلُ أَنَا وَغُلَامٌ نَحْوِي إِدَاوَةً مِنْ مَاءٍ وَعَنَزَةً فَيَسْتَنْجِي بِالْمَاءِ .

ท่านอะนัสเล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ออกไปถ่ายอุจจาระ ตัวฉันและเด็กรับใช้อีกคนหนึ่ง จึงออกไปพร้อมด้วยถุง (หนัง) ใบเล็ก ๆ บรรจุน้ำจนเต็ม หมายความว่าท่านจะชำระด้วยน้ำ"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

ส่วนตัวบทหะดีษที่เป็นรายงานของมุสลิมมีว่า "ปรากฏว่าท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้เคยเข้าไปยังที่ถ่ายอุจจาระ ตัวฉันเอง (อะนัส) และเด็กรับใช้อีกคนหนึ่งรุ่นเดียวกับฉัน จะถือถุง (หนัง) ใส่น้ำและหอกสั้น (ตามไป) แล้วท่านจะชำระด้วยน้ำ"

حدثنا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْمَكِّيُّ قَالَ : حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدِ بْنِ عَمْرٍو الْمَكِّيُّ ، عَنْ جَدِّهِ ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : اتَّبَعْتُ النَّبِيَّ ﷺ ، وَخَرَجَ لِحَاجَتِهِ ، فَكَانَ لَا يَلْتَفِتُ ، فَدَنَوْتُ مِنْهُ . فَقَالَ : (ابْغِنِي أَحْجَارًا أَسْتَنْفِضْ بِهَا - أَوْ نَحْوَهُ - وَلَا تَأْتِنِي بِعَظْمٍ ، وَلَا رَوْثٍ) . فَأَتَيْتُهُ بِأَحْجَارٍ بِطَرَفِ ثِيَابِي ، فَوَضَعْتُهَا إِلَى جَنْبِهِ ، وَأَعْرَضْتُ عَنْهُ ، فَلَمَّا قَضَى أَتْبَعَهُ بِهِنَّ .

อะฮฺหมัด อิบนุมุหัม มัด อัลมักกีย์ ได้เล่าให้เราฟังว่า อัมรฺ อิบนุยะหฺยา อิบนิสะอีด อิบนิอัมรฺ อัลมักกีย์ ได้เล่าให้เราฟังโดยเล่ามาจากปู่ของเขาว่า อะบูฮุร็อยเราะฮฺได้เล่าว่า "ฉันได้ติดตามท่านนบี ศ็อลฯ ไป เมื่อท่านออกไปถ่าย

อุจจาระ ท่านไม่ได้หันหน้ามามอง เมื่อฉันได้เข้าไปใกล้ท่าน ท่านได้กล่าวว่า "ฉันต้องการก้อนหินที่จะใช้ทำความสะอาด (อุจจาระ) หรือสิ่งอื่นที่คล้ายกับหิน แต่ท่านจงอย่าเอากระดูกและมูลสัตว์แห้งมา" แล้วฉันได้นำหินห่อชายผ้าของฉันมาให้ ฉันได้วางมันไว้ข้าง ๆ ท่านแล้วก็ออกไป เมื่อท่านถ่ายอุจจาระเสร็จ ท่านก็ได้เอาหินนั้นชำระทำความสะอาด"

(อัล-บุคอรี บทที่ 4 กิตาบุลวุฎูอ บาบที่ 20)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : أَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم قَالَ : إِذَا ذَهَبَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْغَائِطِ فَلْيَذْهَبْ مَعَهُ بِثَلَاثَةِ أَحْجَارٍ فَلْيَسْتَطِبْ بِهَا فَإِنَّهَا تُجْزِئُ عَنْهُ. (ابوداود)

ท่านหญิงอาอิชะฮฺเล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ กล่าวว่า เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านไปถ่ายอุจจาระ ก็ให้เขาเอาก้อนหินไปด้วย 3 ก้อน เพื่อใช้ชำระ เพราะแค่นี้ก็พอสำหรับเขาแล้ว"

(อบูดาวูด บทที่ 1 บาบที่ 21)

และท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ ได้กล่าวไว้อีกว่า

جُعِلَتْ لِيَ الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُوْرًا (ابوداود)

"แผ่นดินได้ถูกทำให้เป็นที่ชำระความสะอาด และเป็นที่นมาซสำหรับฉัน"

(อบูดาวูด บทที่ 2 บาบที่ 28)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวไว้ว่า

زَكَاةُ الْأَرْضِ يَبَسُهَا

"ความสะอาดของพื้นดิน (ที่เปื้อนนะญิส) คือการแห้งของมัน"

บันทึกโดย อิบนุ อบีชัยบะฮ์

عَنْ أَبِي ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ الصَّعِيدَ الطَّيِّبَ وَضُوءُ الْمُسْلِمِ وَإِنْ لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ عَشْرَ سِنِينَ فَإِذَا وَجَدَ الْمَاءَ فَلْيُمِسَّهُ بَشَرَتَهُ فَإِنَّ ذٰلِكَ خَيْرٌ. رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ

ท่านอบูซัรร์ ได้เล่าจากท่านรสูลุลลอฮ ซึ่งได้กล่าวว่า "แท้จริงฝุ่นดินที่สะอาดนั้น คือน้ำที่ใช้ทำวุฎูของมุสลิม ถึงแม้เขาจะหาน้ำไม่ได้เป็นเวลา 10 ปี ก็ตาม และเมื่อมีน้ำ (ให้ทำความสะอาดด้วยน้ำ) จงให้น้ำกระทบผิวหนังของเขา เพราะนั่นมันเป็นการดีกว่า[1]
(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

---

(1) ในเรื่องการทำความสะอาด สรุปได้ว่า อิสลามให้ทำความสะอาดด้วยน้ำ เว้นแต่จะหาน้ำไม่ได้จึงทำความสะอาดด้วยการเช็ดด้วยหิน ดิน หรือกระดาษชำระ ซึ่งผลิตไว้ใช้เพื่อการนี้

(3) น้ำสะอาดที่ใช้[1]

ปรากฏหลักฐานจากอัล–กุรอาน และอัล–หะดีษ ดังนี้

25 : 48 ความว่า "และพระองค์คือผู้ทรงส่งลม (ฝนร่ำเพย) ข่าวดี (ล่วงหน้า) ก่อนพระเมตตาของพระองค์ (ที่จะทรงให้มีฝนตก) และเราได้หลั่งน้ำบริสุทธิ์ลงมาจากฟากฟ้า (ได้แก่ น้ำฝน น้ำค้าง หิมะฯ)"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : سَأَلَ رَجُلٌ رَسُولَ اللهِ ﷺ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّا نَرْكَبُ الْبَحْرَ وَنَحْمِلُ مَعَنَا الْقَلِيلَ مِنَ الْمَاءِ فَإِنْ تَوَضَّأْنَا بِهِ عَطِشْنَا أَفَنَتَوَضَّأُ بِمَاءِ الْبَحْرِ ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : هُوَ الطَّهُورُ مَاؤُهُ، الْحِلُّ مَيْتَتُهُ

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์เล่าว่า "มีชายคนหนึ่งถามท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ เราเดินทางทางทะเล และเราเอาน้ำ (จืด) มาด้วยเพียงเล็กน้อย ดังนั้นถ้าเราใช้มันทำวุฎูอ์ เราก็จะกระหายน้ำ (เพราะน้ำจะหมด) เราจะใช้น้ำทะเลทำวุฎูอ์ได้ไหม' ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า 'น้ำของมันทำให้สะอาด และสัตว์ทะเลที่ตายนั้นก็เป็นที่อนุมัติ"

(อัล–มุวัฏเฏาะอ์ บทที่ 2 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮ์ บาบที่ 3)

---

(1) สรุปว่า น้ำสะอาดที่ใช้ทำความสะอาดได้แก่ น้ำฝน น้ำค้าง หิมะ ลูกเห็บ น้ำแข็ง น้ำทะเล น้ำบ่อและที่กว้างกว่านั้นคือ หนอง บึง ทะเลสาป อิสลามถือว่าธรรมชาติของน้ำนั้นสะอาด เมื่อมีจำนวนมากพอ และตราบใดที่ยังไม่มีการเปลี่ยนสี กลิ่น รส

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : كَانَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم إِذَا افْتَتَحَ الصَّلَاةَ سَكَتَ هُنَيْهَةً
فَقُلْتُ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ مَا تَقُوْلُ فِي سُكُوْتِكَ بَيْنَ التَّكْبِيْرِ
وَالْقِرَاءَةِ قَالَ أَقُوْلُ اَللّٰهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ
بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَنَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الدَّنَسِ اَللّٰهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ

(النسائي)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺเล่าว่า "เมื่อท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ เริ่มนมาซ ท่านได้หยุดนิ่งอยู่ครู่หนึ่ง ฉันจึงพูดว่า 'ชีวิตของบิดามารดาของฉันเป็นที่อุทิศแก่ท่าน โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ ตอนที่ท่านหยุดนิ่งระหว่างตักบีรและการอ่านอัล-ฟาติหะฮฺนั้น ท่านกล่าวว่าอย่างไร' ท่านตอบว่า 'ฉันกล่าวว่า ข้าแด่อัลลอฮฺ ได้ทรงโปรดให้ความผิดพลาดทั้งหลายของฉันห่างไกลจากฉันเช่นที่ทิศตะวันออกห่างไกลจากทิศตะวันตกเถิด และขอพระองค์ได้ทรงโปรดชำระฉันจากความผิดพลาดของฉันอย่างที่ผ้าขาวถูกชำระจากความสกปรกเถิด ข้าแด่อัลลอฮฺ ขอพระองค์ได้ทรงชำระล้างความผิดพลาดทั้งหลายของฉันด้วยน้ำแข็งและน้ำและลูกเห็บด้วยเถิด"

(ยัน-นะสาอีย์ บทที่ 1 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮฺ บาบที่ 44)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : سُئِلَ النَّبِيُّ ﷺ عَنِ الْمَاءِ يَكُونُ فِي الْفَلَاةِ وَمَا يَنُوبُهُ مِنَ الدَّوَابِّ وَالسِّبَاعِ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِذَا كَانَ الْمَاءُ قُلَّتَيْنِ لَمْ يَحْمِلِ الْخَبَثَ

ท่านอับดุลลอฮ อิบนิ อุมัร ได้เล่าจากบิดาของท่านว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ถูกถามเกี่ยวกับน้ำซึ่งมีสัตว์ธรรมดาและสัตว์ป่าดุยผ่านไปมา ท่านได้กล่าวว่า เมื่อมีน้ำสองกุลละฮ์ มันไม่แบกความสกปรก"

(อบูดาวูด · บทที่ 1 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮ์ บาบที่ 34)

(ในบางหะดีษบอกว่า 2 กุลละฮ์ หรือ 3 กุลละฮ์ หรือ 4 กุลละฮ์ ส่วนน้ำ 2 กุลละฮ์ = น้ำประมาณ 200 กก. — ผู้วิจัย)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ وَهُوَ يُقَالُ لَهُ : إِنَّهُ يُسْتَقَى لَكَ مِنْ بِئْرِ بُضَاعَةَ وَهِيَ بِئْرٌ يُلْقَى فِيهَا لُحُومُ الْكِلَابِ وَالْمَحَائِضُ وَعَذِرُ النَّاسِ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِنَّ الْمَاءَ طَهُورٌ لَا يُنَجِّسُهُ شَيْءٌ

"ท่านอบูสะอีด อัล-คุดรีย์ เล่าว่า "มีผู้พูดแก่ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ว่า 'เราจะทำวุฎูอ์ในบ่อน้ำบุฎออะฮ์(1)นี้หรือ เพราะว่ามันเคยมีผ้าประจำเดือน เนื้อสุนัข และสิ่งเหม็น ๆ ถูกทิ้งลงไป' ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า 'น้ำนั้นสะอาด ไม่มีสิ่งใดทำให้มันสกปรก'"

(อบูดาวูด บทที่ 1 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮ์ บาบที่ 35

---

(1) บุฎออะฮ์ = บ่อน้ำขุดจากพื้นทราย

وَقَالَ ٱلزُّهْرِيُّ : لَا بَأْسَ بِالْمَاءِ . مَا لَمْ يُغَيِّرْهُ طَعْمٌ أَوْ رِيحٌ أَوْ لَوْنٌ .

ท่านอัซ-ซุฮรีย์ กล่าวว่า "ไม่เป็นไรที่จะใช้น้ำ หากรส กลิ่น สี ของน้ำไม่เปลี่ยนแปลง" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 กิตาบุล วุฎู บาบที่ 67)

وَقَالَ عَطَاءٌ : ٱلتَّيَمُّمُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ ٱلْوُضُوءِ بِالنَّبِيذِ وَٱللَّبَنِ .

حدّثنا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ ٱللهِ قَالَ : حَدَّثَنا سُفْيَانُ قَالَ : حَدَّثَنا ٱلزُّهْرِيُّ ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ ، عَنِ ٱلنَّبِيِّ ﷺ قَالَ : (كُلُّ شَرَابٍ أَسْكَرَ فَهُوَ حَرَامٌ) .

ท่านอะฏออ์ได้กล่าวว่า "การตะยัมมุมนั้นเป็นสิ่งที่ฉันชอบ ยิ่งกว่าการทำวุฎูด้วยน้ำองุ่นหมัก และน้ำนม"

ท่านอะลี อิบนุอับดิลลาฮ์ ได้เล่าให้เราฟังว่า ซุฟยานได้เล่าให้เราฟังว่า อัซซุฮรีย์ได้เล่าให้เราฟังจากอะบีสะละมะฮ์ จากท่านหญิงอาอิชะฮ์ว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ทุก ๆ เครื่องดื่มที่มึนเมา ถือว่าเป็นที่ต้องห้าม'"

(อัล-บุคอรี บทที่ 4 กิตาบุลวุฎู บาบที่ 71

(4) การทำความสะอาด

(4.1) เมื่อจะนมาซจะต้องทำวุฎูอ ดังปรากฏในอัล-กุรอาน 5 : 6 ดังกล่าวแล้ว และจากอัล-หะดีษ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم لَا يُقْبَلُ صَلَاةُ أَحَدِكُمْ إِذَا أَحْدَثَ حَتَّى يَتَوَضَّأَ. رواه مسلم

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺเล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ กล่าวว่า การนมาซของผู้ใดในหมู่พวกท่านจะไม่ถูกรับเมื่อเขามีหะดัษ[1] จนกว่าเขาจะได้ทำวุฎูอ" (มุสลิม บทที่ 2 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮฺ บาบที่ 2)

(4.2) เมื่อมีหะดัษใหญ่หรือมีญะนาบะฮฺจะต้องอาบน้ำ (อัล-ฆุสฺล) ดังปรากฏในอัล-กุรอาน 4 : 43 ดังกล่าวข้างต้น และอัล-หะดีษ ดังนี้

ท่านอะลีย์ได้เล่าว่า "ท่านรสูลฯศ็อลฯได้กล่าวแก่ท่านว่า

فَإِذَا فَضَخْتَ الْمَاءَ فَاغْتَسِلْ (ابوداود)

"เมื่อท่านทำให้น้ำอสุจิพุ่งออก ก็จงอาบน้ำ" (อบูดาวูด)

---

(1) หะดัษ หมายถึง เหตุที่เกิดจากการขับถ่ายทางทวารหนักและเบา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ หะดัษเล็ก ได้แก่ ผู้ที่ขับถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ และผายลม และหะดัษใหญ่ (ญะนาบะฮฺ) ได้แก่ บุคคลที่มีประจำเดือน (หัยฎ์) คลอดบุตร (นิฟาส) ร่วมเพศ (ญิมาอ์) หรืออสุจิ (มะนีย์) เคลื่อนเนื่องจากฝัน หรือสาเหตุอื่น

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلعم قَالَ : إِذَا قَعَدَ بَيْنَ الْأَرْبَعِ
وَأَلْزَقَ الْخِتَانَ بِالْخِتَانِ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ . (ابوداود)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบีฯ คือสฯ ว่า "เมื่อชายได้ครอบทั้งสี่กิ่งก้าน (แขนและขา) ของผู้หญิง และอวัยวะเพศได้สัมผัสกัน เขาต้องอาบน้ำ"
(บุคอรี บทที่ 1 บาบที่ 86)

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّهَا قَالَتْ : جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ ، امْرَأَةُ أَبِي طَلْحَةَ ، إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ ، هَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ مِنْ غُسْلٍ إِذَا هِيَ احْتَلَمَتْ ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : (نَعَمْ ، إِذَا رَأَتِ الْمَاءَ) .

ท่านหญิง อุมมุ สะละมะฮ์ – มารดาของปวงมุอฺมิน กล่าวว่า "นาง อุมมุสุลัยมฺ – ภริยาของท่านอบูฏ็อลหะฮ์ – (ซึ่งเป็นมารดาของท่านอนัส) มาหาท่านนบีฯ คือสฯ และพูดว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ อัลลอฮฺมิทรงกระดากต่อเรื่องจริง เมื่อผู้หญิงนอนฝันมีน้ำกามออกจะต้องอาบน้ำด้วยหรือ?' ท่านรสูลุลลอฮ์ คือสฯ กล่าวว่า 'ใช่แล้ว เมื่อเธอ (ตื่นขึ้นมา) เห็นน้ำกามนั้น'"
(อัล–บุคอรี บทที่ 5 บาบที่ 22)

عَنْ اَنَسٍ قَالَ : كَانَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم وَقَّتَ لِلنُّفَسَاءِ اَرْبَعِيْنَ يَوْمًا
اِلَّا اَنْ تَرَى الطُّهْرَ قَبْلَ ذٰلِكَ.

ท่านอนัสเล่าว่า "ท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กำหนดสำหรับหญิงที่มีนิฟาส[1] ไว้สี่สิบวัน เว้นแต่เธอได้สะอาดก่อนกำหนดนั้น"

(อิบนุ มาญะฮ์ บทที่ 2 บาบที่ 120)

---

(1) นิฟาส เลือดที่ออกหลังคลอดบุตรหรือแท้ง อิสลามกำหนดไว้ 40 วัน หลังจากนั้น ต้องอาบน้ำซุบฮุหรืออาบน้ำญะนาบะฮ์ แล้วไปปฏิบัติกิจมาซ หรือร่วมเพศได้

(4.3) การทำความสะอาดร่างกายและเสื้อผ้า

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : عَشْرٌ مِنَ الْفِطْرَةِ قَصُّ الشَّارِبِ وَإِعْفَاءُ اللِّحْيَةِ وَالسِّوَاكُ وَاسْتِنْشَاقُ الْمَاءِ وَقَصُّ الْأَظْفَارِ وَغَسْلُ الْبَرَاجِمِ وَنَتْفُ الْإِبْطِ وَحَلْقُ الْعَانَةِ وَانْتِقَاصُ الْمَاءِ أَيْ الِاسْتِنْجَاءِ . قَالَ مُصْعَبٌ : وَنَسِيتُ الْعَاشِرَةَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ الْمَضْمَضَةَ .. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านหญิงฮาอิชะฮฺได้เล่าจากท่านนบีฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "สิบประการที่ถือว่าเป็นธรรมชาติดั้งเดิมของมนุษย์ทุกคน (ความสะอาดพื้นฐาน) คือ การขลิบหนวด การ (ไว้) เคราให้ยาว การแปรงฟัน การทำความสะอาดโพรงจมูกด้วยการสูดน้ำเข้าแล้วสั่งออก การตัดเล็บ การล้างรอยพับที่ข้อนิ้วอย่างทั่วถึง การถอนขนรักแร้ การโกนขนใต้ร่มผ้า และการชำระ (หลังการถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ) ด้วยน้ำ ท่านมุสอับได้กล่าวว่า ฉันลืมประการที่สิบ ที่แท้มันคือ การบ้วนปาก"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน-นะสาอีย์)

عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : السِّوَاكُ مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِ
مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านหญิงฮาอิชะฮฺเล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ฯ กล่าวว่า การแปรงฟันนั้นทำให้ปากสะอาด และเป็นทางให้ได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮฺ"
(อัน-นะสาอีย์ บทที่ 1 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮฺ บาบที่ 5 บุคอรี และชาฟิอีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَكْثَرْتُ عَلَيْكُمْ فِي السِّوَاكِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอะนัส รฏียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ฉันได้พูดมามากแล้ว ให้พวกท่านแปรงฟัน" (อัล-บุคอรี)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ أَكَلَ الْبَصَلَ وَالثُّومَ وَالْكُرَّاثَ فَلَا يَقْرَبَنَّ مَسْجِدَنَا ، فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَتَأَذَّى مِمَّا يَتَأَذَّى مِنْهُ بَنُو آدَمَ . وَفِي رِوَايَةٍ : مَنْ أَكَلَ ثُومًا أَوْ بَصَلًا فَلْيَعْتَزِلْنَا أَوْ فَلْيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا وَلْيَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ . وَفِي أُخْرَى : مَنْ أَكَلَ مِنْ هٰذِهِ الْبَقْلَةِ فَلَا يَقْرَبَنَّ مَسَاجِدَنَا حَتَّى يَذْهَبَ رِيحُهَا. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

ท่านญาบิร รฏียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ผู้ใดกินหัวหอม กระเทียม และต้นกุรรอซ อย่าให้เขาเข้ามาใกล้มัสญิดของเรา เพราะมวลมาลาอิกะฮ์จะได้รับความรำคาญ (การรวบกวนจากกลิ่นเหม็น) จากสิ่งที่มนุษย์ได้รับความรำคาญ" และในบางรายงานว่า "ผู้ใดกินกระเทียมหรือหัวหอม ให้เขาปลีกตัวไปจากเรา หรือปลีกตัวจากมัสญิดของเรา ให้เขานั่งอยู่ในบ้านของเขา" และอีกรายงานหนึ่งว่า "ผู้ใดกินพืช (ทั้ง 3 ชนิด) นี้ อย่าเข้ามาใกล้มัสญิดของเรา จนกว่ากลิ่นของมันจะหายไป"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ نَوْمِهِ فَلَا يُدْخِلْ يَدَهُ فِي الْإِنَاءِ حَتَّى يَغْسِلَهَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَا يَدْرِي أَيْنَ بَاتَتْ يَدُهُ أَوْ أَيْنَ كَانَتْ تَطُوفُ يَدُهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านตื่นนอน จงอย่าเอามือจุ่มลงในภาชนะจนกว่าจะล้างมันเสียก่อนสามครั้ง ความจริงไม่มีใครรู้หรอกว่า (ขณะที่นอนนั้น) มือของเขานอน (ขุก) อยู่ที่ใด หรือป้วนเปี้ยนอยู่แถวไหน"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน-นะสาอีย์)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْجُمُعَةَ فَلْيَغْتَسِلْ .

رَوَاهُ الْخَمْسَةُ

ท่านอิบนิอุมัร รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านจะมาวันศุกร์ ให้เขาจงอาบน้ำ"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ مَيْمُونَةَ قَالَتْ : وَضَعْتُ لِلنَّبِيِّ ﷺ مَاءً وَسَتَرْتُهُ فَاغْتَسَلَ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านหญิงมัยมูนะฮ์ ได้เล่าว่า "ฉันได้ตักน้ำ แล้วนำมาตั้งไว้ให้ท่านนบี ศ็อลฯ และฉันได้ (เอาผ้ามา) กั้น ต่อจากนั้นท่านนบีได้อาบน้ำ" (มุสลิม)

، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ وَعُدِّلَتِ الصُّفُوفُ قِيَامًا ، فَخَرَجَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ، فَلَمَّا قَامَ فِي مُصَلَّاهُ ، ذَكَرَ أَنَّهُ جُنُبٌ ، فَقَالَ لَنَا : (مَكَانَكُمْ) . ثُمَّ رَجَعَ. فَاغْتَسَلَ ، ثُمَّ خَرَجَ إِلَيْنَا وَرَأْسُهُ يَقْطُرُ ، فَكَبَّرَ فَصَلَّيْنَا مَعَهُ .

ท่านอบูฮุรัยเราะฮ์เล่าว่า "เริ่มอิกอมะฮ์ สำหรับนมาซแล้ว และมีคนเข้าแถวเรียงกันแล้ว ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ก็ออกมาหาเรา เมื่อท่านยืนในที่นมาซของท่าน ก็นึกได้ว่าตัวท่านมีญุนุบอยู่ จึงพูดแก่พวกเราว่า ยืนอยู่กับที่นะ แล้วท่านก็ไปอาบน้ำ แล้วออกมาหาพวกเรา น้ำยังหยดจากศีรษะของท่านอยู่ แล้วท่านก็กล่าวตักบีร์ และเราก็นมาซร่วมกับท่าน" (อัล-บุคอรี บทที่ 2 บาบที่ 17)

عَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَغْتَسِلُ رَجُلٌ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ، وَيَتَطَهَّرُ مَا اسْتَطَاعَ مِنَ الطُّهْرِ ، وَيَدَّهِنُ مِنْ دُهْنِهِ ، وَيَمَسُّ مِنْ طِيبِ بَيْتِهِ ، ثُمَّ يَخْرُجُ فَلَا يُفَرِّقُ بَيْنَ اثْنَيْنِ ، ثُمَّ يُصَلِّي مَا كُتِبَ لَهُ ، ثُمَّ يُنْصِتُ إِذَا تَكَلَّمَ الْإِمَامُ إِلَّا غُفِرَ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجُمُعَةِ الْأُخْرَى . قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ : وَزِيَادَةُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ، فَإِنَّ الْحَسَنَةَ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَأَبُو دَاوُدَ بِلَفْظِهِ : مَنِ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ، وَلَبِسَ مِنْ أَحْسَنِ ثِيَابِهِ وَمَسَّ مِنْ طِيبٍ إِنْ كَانَ عِنْدَهُ ، ثُمَّ أَتَى الْجُمُعَةَ فَلَمْ يَتَخَطَّ أَعْنَاقَ النَّاسِ ، ثُمَّ صَلَّى مَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ، ثُمَّ أَنْصَتَ إِذَا خَرَجَ إِمَامُهُ حَتَّى يَفْرُغَ مِنْ صَلَاتِهِ كَانَتْ كَفَّارَةً لِمَا بَيْنَهَا وَبَيْنَ جُمُعَتِهِ الَّتِي قَبْلَهَا .

ท่านสัลมาน อัลฟารีซี รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "ชายใดที่ได้อาบน้ำในวันศุกร์ และได้ทำความสะอาดตามความสามารถจากความสะอาด และได้ใส่น้ำมันจากน้ำมันของเขา และใส่เครื่องหอมจากบ้านของเขา เสร็จแล้วได้ออกไป

โดยเขาไม่ได้ไปนั่งแทรกระหว่างคนสองคน หลังจากนั้นเขาได้นมาซที่เป็นข้อกำหนดเหนือเขา จากนั้นเขาตั้งใจฟังเมื่ออิมามพูด เขาจะได้รับการอภัย สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเขากับอีกวันศุกร์หนึ่ง"

อบูฮุร็อยเราะฮ์ได้กล่าวว่า "และเพิ่มอีกสามวัน เพราะแท้จริงความดีหนึ่งจะได้รับผลตอบแทนถึงสิบเท่า" (บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

ในสำนวนของอบูดาวูด บันทึกว่า "ผู้ใดอาบน้ำเพื่อไปวันศุกร์ และสวมเสื้อผ้าที่ดี ๆ และใส่เครื่องหอมถ้ามีเขามี จากนั้นไปมาวันศุกร์ โดยเขามิได้ข้ามไหล่ผู้คน และได้นมาซตามที่อัลลอฮกำหนดให้เขา และได้ตั้งใจฟังเมื่ออิมามของเขาออกมา ขณะที่ทั้งเสร็จนมาซ มันจะเป็นเครื่องไถ่บาปที่เกิดขึ้นกับเขาระหว่างวันศุกร์นี้กับศุกร์ก่อน"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنِ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ غُسْلَ الْجَنَابَةِ ثُمَّ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الْأُولَىٰ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَدَنَةً ، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَقَرَةً ، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الثَّالِثَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ كَبْشًا أَقْرَنَ ، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الرَّابِعَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ دَجَاجَةً ، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَيْضَةً ، فَإِذَا خَرَجَ الْإِمَامُ حَضَرَتِ الْمَلَائِكَةُ يَسْتَمِعُونَ الذِّكْرَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "ผู้ใดอาบน้ำในวันศุกร์เช่นเดียวกับการอาบน้ำชำระมลทิน แล้วเขาได้ไปในชั่วโมงแรก เหมือนกับเขาทำทานด้วยอูฐหนึ่งตัว และผู้ใดได้ไปในชั่วโมงที่สอง เหมือนกับเขาได้ทำทานด้วยวัวหนึ่งตัว และผู้ใดได้ไปในชั่วโมงที่สาม เหมือนกับเขาได้ทำทานด้วยแกะที่มีเขาหนึ่งตัว และผู้ใดได้ไปในชั่วโมงที่สี่เหมือนกับเขาได้ทำทานด้วยไก่หนึ่งตัว และผู้ใดไปในชั่วโมงที่ห้า เหมือนกับเขาได้ทำทานด้วยไข่หนึ่งฟอง ดังนั้นเมื่ออิมามได้ออกมา (เพื่ออ่านคุฏบะฮ์) มาลาอิกะฮ์จะมาร่วมฟังคุฏบะฮ์ด้วย"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : غُسْلُ يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا التِّرْمِذِيَّ .

ท่านอบูสะอีด รฎียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "การอาบน้ำในวันศุกร์เป็นสิ่งจำเป็นเหนือทุกคนที่ฝันเปียก" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด นะสาอียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لِلّٰهِ تَعَالَى عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ حَقٌّ أَنْ يَغْتَسِلَ فِي كُلِّ سَبْعَةِ أَيَّامٍ يَوْمًا يَغْسِلُ فِيهِ رَأْسَهُ وَجَسَدَهُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالنَّسَائِيُّ وَلَفْظُهُ : عَلَى كُلِّ رَجُلٍ مُسْلِمٍ فِي كُلِّ سَبْعَةِ أَيَّامٍ غُسْلُ يَوْمٍ وَهُوَ يَوْمُ الْجُمُعَةِ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ รฎียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "เป็นสิทธิของอัลลอฮ ตะอาลาที่จะเรียกร้องเอาจากมุสลิมทุกคน คือ การอาบน้ำวันหนึ่งในรอบสัปดาห์ จะต้องอาบน้ำในวันนั้นให้ทั่วศีรษะ และทั่วร่างกายของเขา"
(บุคอรี – มุสลิม และ อัน – นะสาอียฺ)

ตัวบทของอัน–นะสาอียฺ "เป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนในรอบสัปดาห์ต้องอาบน้ำในวันหนึ่ง นั่นคือวันศุกร์"

عَنْ سَمُرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ تَوَضَّأَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَبِهَا وَنِعْمَتْ وَمَنِ اغْتَسَلَ فَالْغُسْلُ أَفْضَلُ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านสะมุเราะฮ รฎียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "ผู้ใดทำวุฎูอในวันศุกร์ ถือว่าเขาได้ดำเนินตามสุนนะฮและเป็นประการที่ดีแล้ว และผู้ใดอาบน้ำ (ทั่วทั้งร่างกาย) ดังนั้นการอาบน้ำย่อมดีเยี่ยมกว่า" (อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

عَنْ أُمِّ قَيْسٍ بِنْتِ مِحْصَنٍ : أَنَّهَا أَتَتْ بِابْنٍ لَهَا صَغِيرٍ ، لَمْ يَأْكُلِ الطَّعَامَ ، إِلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ ، فَأَجْلَسَهُ رَسُولُ اللهِ ﷺ فِي حَجْرِهِ ، فَبَالَ عَلَى ثَوْبِهِ ، فَدَعَا بِمَاءٍ ، فَنَضَحَهُ وَلَمْ يَغْسِلْهُ .

นางอุมมุ กัยสุ บินติ มิหฺศอน เล่าว่า "นางได้นำลูกน้อยของนางซึ่งกอนนั้นยังไม่ได้กินอาหาร (เพียงแต่ดื่มนมมารดา) มาหาท่านรสูลุลลอฮ ศอลา ท่านได้อุ้มไว้บนตักของท่าน ทารกได้ปัสสาวะรดผ้าท่าน ท่านจึงบอกให้เอาน้ำมา ท่านได้พรมน้ำบนที่นั้นโดยไม่ได้ซัก" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 59)

ในบันทึกของท่านอิบนิ มาญะฮฺมีว่า

بَوْلُ الْغُلَامِ يُنْضَحُ عَلَيْهِ ، وَبَوْلُ الْجَارِيَةِ يُغْسَلُ .

ถ้าเป็นของทารกชายให้พรมน้ำ ถ้าของทารกหญิงให้ล้างด้วยน้ำ

عَنْ عَلِيٍّ قَالَ : كُنْتُ رَجُلًا مَذَّاءً ، وَكُنْتُ يَسْتَحْيِي أَنْ أَسْأَلَ النَّبِيَّ صلعم لِمَكَانِ ابْنَتِهِ ، فَأَمَرْتُ الْمِقْدَادَ بْنَ الْأَسْوَدِ فَسَأَلَهُ فَقَالَ يَغْسِلُ ذَكَرَهُ وَيَتَوَضَّأُ . (مسلم)

ท่านอิมามอะลีย์ เล่าว่า "ฉันเป็นคนมีมะซีย์ออกมากและฉันอายที่จะถามท่านนบีฯ ศอลา เนื่องด้วยฉันได้แต่งงานกับบุตรีของท่าน และฉันอายที่จะถามท่านโดยตรง ฉันจึงสั่งให้ท่านมิกฺดาด อิบนิ อัล-อัสวัดไปถามท่าน

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ท่านตอบว่า เมื่อผู้ใดในหมู่พวกท่านเป็นเช่นนั้น ก็ให้เขาล้างอวัยวะเพศของเขา แล้วทำวุฎูอสำหรับการนมาซ" (มุสลิม บทที่ 2 บาบที่ 30)

عَنْ أَسْمَاءَ قَالَتْ: جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَتْ: إِحْدَانَا يُصِيبُ ثَوْبَهَا مِنْ دَمِ الْحَيْضَةِ كَيْفَ تَصْنَعُ بِهِ؟ قَالَ: تَحُتُّهُ ثُمَّ تَقْرُصُهُ بِالْمَاءِ ثُمَّ تَنْضِحُهُ ثُمَّ تُصَلِّي فِيهِ.

ท่านอัสมาอ (บุตรสาวของท่านอบูบักร) ได้เล่า ว่า "มีผู้หญิงคนหนึ่งมาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า มีพวกเราคนหนึ่งที่ผ้าของหล่อนเปื้อนด้วยเลือดประจำเดือน หล่อนจะทำอย่างไรกับผ้านั้น (จึงจะสะอาด) ท่านนบีได้กล่าวว่า ให้หล่อนขูด (เลือก) ออกด้วยนิ้ว แล้วขยี้ (รอยที่เปื้อนเลือด) ด้วยน้ำ แล้วล้างออกด้วยน้ำ หลังจากนั้นให้หล่อน นมาซ โดยใช้ผ้าผืนนั้น"

عَنْ أَسْمَاءَ قَالَتْ: جَاءَتِ امْرَأَةٌ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَتْ: أَرَأَيْتَ إِحْدَانَا تَحِيضُ فِي الثَّوْبِ، كَيْفَ تَصْنَعُ؟ قَالَ: (تَحُتُّهُ، ثُمَّ تَقْرُصُهُ بِالْمَاءِ، وَتَنْضَحُهُ، وَتُصَلِّي فِيهِ).

ท่านอัสมาได้เล่าว่ามีผู้หญิงคนหนึ่งมาหาท่านนบีฯ ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า "ท่านมีความเห็นอย่างไรที่ผู้ใดในหมู่พวกเรามีประจำเดือนและมีผ้าผืนเดียว จะให้ทำอย่างไร ท่านตอบว่า ถูมันซิ (คือขยี้ผ้าให้เลือดที่แห้งกรังหลุดออก) แล้วก็ขยี้มันด้วยน้ำแล้วก็ล้างด้วยน้ำ (1) แล้วก็ใช้ใส่ นมาซได้" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 63)

---

(1) หะดีษนี้ได้บอกวิธีซักผ้า ให้ซักด้วยน้ำ (อย่างน้อย 2 ครั้ง)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : كُنْتُ أَغْسِلُ الْجَنَابَةَ مِنْ ثَوْبِ النَّبِيِّ ﷺ فَيَخْرُجُ إِلَى الصَّلَاةِ وَإِنَّ بُقَعَ الْمَاءِ فِي ثَوْبِهِ

ท่านหญิงอาอิชะฮฺกล่าวว่า "ฉันเคยล้างรอยเปื้อนน้ำอสุจิจากผ้าของท่านนบีฯ คือฯ แล้วท่านก็ (สวมใส่) ออกไปนมาซ ทั้ง ๆ ที่มีรอยน้ำอยู่ที่ผ้าของท่าน" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 66)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : لَقَدْ رَأَيْتُنِي أَفْرُكُ الْمَنِيَّ مِنْ ثَوْبِ رَسُولِ اللهِ ﷺ فَرْكًا فَيُصَلِّي فِيهِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮฺได้เล่าว่า "ฉันพบตัวเองว่าได้ขูดคราบอสุจิออกจากผ้าของท่านรสูลุลลอฮฺ คือฯ (ด้วยมือของฉันจนหลุดออกหมด แล้วท่านก็นมาซโดยสวมผ้าผืนนั้น" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

ถ้าปลายผ้านุ่งเปื้อนนะญิส ดินแห้งทำให้มันสะอาดได้ ตามบันทึกหะดีษของท่านอะหฺมัด และอบูดาวูด ว่า "ได้มีหญิงคนหนึ่งถามท่านหญิงอุมมุ สะละมะฮฺ ว่า

إِنِّي أُطِيلُ ذَيْلِي وَأَمْشِي فِي الْمَكَانِ الْقَذِرِ؟ فَقَالَتْ لَهَا : قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم يُطَهِّرُهُ مَا بَعْدَهُ .

"ปลายผ้านุ่งของฉันยาว และฉันจะเดินในที่ที่สกปรกได้อย่างไร" เธอตอบว่าท่านรสูลุลลอฮฺ คือฯ ได้กล่าวไว้ว่า "สถานที่หลังจากนั้นจะทำให้มันสะอาดได้"

(4.4) <u>การทำความสะอาดรองเท้า และสิ่งอื่น</u> ๆ ดังหะดีษ

"ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ คือฯ ได้กล่าวไว้ว่า

إِذَا وَطِئَ أَحَدُكُمْ بِنَعْلِهِ الْأَذَى فَإِنَّ التُّرَابَ لَهُ طَهُورٌ

"เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านเหยียบสิ่งเปรอะเปื้อนด้วยรองเท้าของเขา แท้จริงดินคือสิ่งทำความสะอาดแก่รองเท้านั้น" (คือให้ถูกับดินจนนะญิสนั้นหมดไปถือว่าสะอาด) (อบูดาวูด)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ : إِذَا دُبِغَ الْإِهَابُ فَقَدْ طَهُرَ . وَفِي رِوَايَةٍ : أَيُّمَا إِهَابٍ دُبِغَ فَقَدْ طَهُرَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านอิบนิอับบาส ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า 'เมื่อหนัง (ดิบ) ถูกฟอก มันก็สะอาด'" และในบางรายงานว่า "หนัง (ดิบ) ผืนใดถูกฟอกมันก็สะอาด" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ นะสาอีย์)

(5) <u>ความสกปรก</u>

นอกจากความสะอาดแล้ว อิสลามได้กล่าวถึงความสกปรกไว้ด้วย "ในภาษาอรับเรียกว่านะญิส หรืออีกคำหนึ่งว่าริญ์ซุน" (ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ : 2515) และกล่าวถึงสิ่งสกปรกทั้งกายและใจเช่นกันในที่นี้จะขอยกตัวอย่างความสกปรกทั่ว ๆ ไป (ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องทางกาย) เช่น

(5.1) <u>ห้ามชำระด้วยมูลสัตว์</u>

عَبْدُ الرَّحْمٰنِ بْنُ الْأَسْوَدِ ، عَنْ أَبِيهِ : أَنَّهُ سَمِعَ عَبْدَ اللهِ يَقُولُ : أَتَى النَّبِيُّ ﷺ الْغَائِطَ ، فَأَمَرَنِي أَنْ آتِيَهُ بِثَلَاثَةِ أَحْجَارٍ ، فَوَجَدْتُ حَجَرَيْنِ ، وَالْتَمَسْتُ الثَّالِثَ فَلَمْ أَجِدْهُ ، فَأَخَذْتُ رَوْثَةً فَأَتَيْتُهُ بِهَا ، فَأَخَذَ الْحَجَرَيْنِ وَأَلْقَى الرَّوْثَةَ ، وَقَالَ : (هٰذَا رِكْسٌ) .

ท่านอับดุรเราะหฺมาน อิบนุ อัลอัสวัด ได้ทราบจากบิดาของท่านว่า ได้ยินท่านอับดุลลอฮ์กล่าวว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ออกไปถ่ายอุจจาระ ท่านได้ใช้ให้ฉันนำก้อนหิน 3 ก้อน ไปให้ท่าน ฉันหาหินได้ 2 ก้อน ส่วนก้อนที่ 3 หาไม่พบ ฉันจึงเอามูลสัตว์แห้งมา

แล้วนำไปให้ท่าน ท่านได้เอาหิน 2 ก้อน และโขนมูลสัตว์แห้งทิ้ง และกล่าวว่า "นี่เป็นสิ่งสกปรก" (อัล – บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 20)

(5.2) <u>แมวไม่ใช่สัตว์สกปรก</u>

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صلعم اَلْهِرَّةُ لَا تَقْطَعُ الصَّلَاةَ لِأَنَّهَا مِنْ مَتَاعِ الْبَيْتِ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า แมวไม่ทำให้การนมาซเสีย เพราะมันเป็นสัตว์ในบ้าน"
(อิบนิ มาญะฮ์ บทที่ 1 กิตาบุฏเฏาะฮาเราะฮ์ บาบที่ 30)

(5.3) <u>ตัวสุนัขไม่ใช่นะญิส แต่น้ำลายของมันเป็นนะญิส</u> ดังหะดีษ

حدّثنا عَبْدُ اللّٰهِ بْنُ يُوسُفَ ، عَنْ مالِكٍ ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ ، عَنِ الْأَعْرَجِ ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : إِنَّ رَسُولَ اللّٰهِ ﷺ قَالَ : (إِذَا شَرِبَ الْكَلْبُ فِي إِنَاءِ أَحَدِكُمْ فَلْيَغْسِلْهُ سَبْعًا) .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า เมื่อสุนัขดื่มในภาชนะใดของพวกท่าน ก็จงล้างมันเจ็ดครั้ง" (อัล–บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 32)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ الْمُغَفَّلِ أَنَّ رَسُولَ اللّٰهِ صلعم قَالَ : إِذَا وَلَغَ الْكَلْبُ فِي الْإِنَاءِ فَاغْسِلُوهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَعَفِّرُوهُ الثَّامِنَةَ بِالتُّرَابِ .

ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิ มุฆ็อฟฟัล เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า เมื่อสุนัขเลียในภาชนะของพวกท่าน จงล้างมันเจ็ดครั้ง และครั้งที่แปดให้ใช้ปนกับดิน"
(อิบนิ มาญะฮ์ บทที่ 2 อับวาบุฏเฏาะฮาเราะฮ์ วะ สุนะนิฮา บาบที่ 30)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ : كَانَتِ الْكِلَابُ تُقْبِلُ وَتُدْبِرُ فِي الْمَسْجِدِ فِي زَمَانِ رَسُوْلِ اللّٰهِ صلعم فَلَمْ يَكُوْنُوْا يَرُشُّوْنَ شَيْئًا مِنْ ذٰلِكَ . (البخارى)

ท่านอับดุลลอฮ อิบนิอุมัร ได้เล่าว่า "สุนัขเคยเดินเข้าออกในมัสญิด ในสมัยของท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ และไม่มีใครพรมน้ำล้างเนื่องด้วยการนั้น"
(อัลบุคอรี

. حدّثنا حَفْصُ بْنُ عُمَرَ قَالَ : حَدَّثَنَا شُعْبَةُ ، عَنِ ابْنِ أَبِي السَّفَرِ ، عَنِ الشَّعْبِيِّ ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ قَالَ : سَأَلْتُ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَ : (إِذَا أَرْسَلْتَ كَلْبَكَ الْمُعَلَّمَ فَقَتَلَ فَكُلْ ، وَإِذَا أَكَلَ فَلَا تَأْكُلْ ، فَإِنَّمَا أَمْسَكَهُ عَلَى نَفْسِهِ) . قُلْتُ : أُرْسِلُ كَلْبِي فَأَجِدُ مَعَهُ كَلْبًا آخَرَ ؟ قَالَ : (فَلَا تَأْكُلْ ، فَإِنَّمَا سَمَّيْتَ عَلَى كَلْبِكَ وَلَمْ تُسَمِّ عَلَى كَلْبٍ آخَرَ) .

ท่านอะดีย์ บิน หาติม ได้กล่าวว่า "ฉันได้ถามท่านนบีฯ ศ็อลฯ ท่านได้ตอบว่า 'เมื่อท่านส่งสุนัขซึ่งท่านได้ฝึกมันออกไป เมื่อมันล่าสัตว์มาได้ ก็จงกิน แต่ถ้ามันกินสัตว์ที่มันล่ามาด้วย ก็จงอย่ากิน เพราะมันล่าเพื่อตัวของมันเอง' ฉันกล่าวว่า 'ถ้าฉันได้ส่งสุนัขออกไปและฉันเห็นว่ามีตัวอื่นอยู่ร่วมด้วยเล่า?' ท่านว่า 'อย่ากิน เพราะท่านออกพระนามของอัลลอฮแก่สุนัขของท่าน ท่านมิได้ออกพระนามแก่สุนัขตัวอื่น"
(อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 32)

(6) <u>การเริ่มทำความสะอาด</u>

ให้เริ่มทำด้านขวาก่อน

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : إِنْ كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ لَيُحِبُّ التَّيَمُّنَ فِي طُهُورِهِ إِذَا تَطَهَّرَ وَفِي تَرَجُّلِهِ إِذَا تَرَجَّلَ وَفِي انْتِعَالِهِ إِذَا انْتَعَلَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "ความจริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ นั้น รักการเริ่มต้นด้วยข้างขวาก่อนในการทำความสะอาด ขณะเมื่อท่านได้ทำความสะอาด และในการหวีผมเมื่อท่านได้หวีผม และในการสวมรองเท้า เมื่อท่านได้สวมรองเท้า"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ : قَالَ رَسُولُ اللهِ صلعم فِي غُسْلِ ابْنَتِهِ اِبْدَأْنَ بِمَيَامِنِهَا وَمَوَاضِعِ الْوُضُوءِ مِنْهَا . رَوَاهُ خَمْسَةٌ

ท่านอุมมุ อะฏียะฮ์ รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวในขณะอาบน้ำศพบุตรสาวของท่าน (คือท่านหญิงซัยนับ) พวกเธอจงอาบทางด้านขวาของหล่อน และอวัยวะที่อาบน้ำมาชจากศพของหล่อน"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

(7) <u>หลังจากชำระแล้วให้ทำความสะอาดมือ</u> (ด้วยการถูกับดินหรือล้างด้วยสบู่)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ได้เล่าว่า

كَانَ النَّبِيُّ صلعم ، إِذَا أَتَى الْخَلَاءَ أَتَيْتُهُ بِمَاءٍ فِي تَوْرٍ أَوْ رَكْوَةٍ فَاسْتَنْجَى ثُمَّ مَسَحَ يَدَهُ عَلَى الْأَرْضِ .

"ท่านนบีฯ ศ็อลฯ นั้น เมื่อท่านเข้าส้วม ฉันก็เอาน้ำไปให้ ใส่ภาชนะทองเหลืองหรือภาชนะหนัง แล้วท่านก็ได้ชำระ จากนั้นท่านได้ถูมือกับดิน"

(อบูดาวูด นะสาอีย์ มัยละกีย์ และ อิบนุ มาญะฮ์)

ข้อยกเว้น เมื่อบาดเจ็บหรือป่วยถูกน้ำไม่ได้ แม้จะมีน้ำอยู่ก็ตาม ก็ให้ทำตะยัมมุมได้

عَنْ جَابِرٍ قَالَ ، خَرَجْنَا فِي سَفَرٍ فَأَصَابَ رَجُلًا مِنَّا حَجَرٌ فَشَجَّهُ فِي رَأْسِهِ
ثُمَّ احْتَلَمَ فَسَأَلَ أَصْحَابَهُ فَقَالَ هَلْ تَجِدُونَ لِي رُخْصَةً فِي التَّيَمُّمِ
فَقَالُوا مَا نَجِدُ لَكَ رُخْصَةً وَأَنْتَ تَقْدِرُ عَلَى الْمَاءِ فَاغْتَسَلَ فَمَاتَ
فَلَمَّا قَدِمْنَا عَلَى النَّبِيِّ صلعم أُخْبِرَ بِذَلِكَ فَقَالَ قَتَلُوهُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ
أَلَا سَأَلُوا إِذْ لَمْ يَعْلَمُوا فَإِنَّمَا شِفَاءُ الْعِيِّ السُّؤَالُ إِنَّمَا كَانَ
يَكْفِيهِ أَنْ يَتَيَمَّمَ . (ابوداود)

ท่านญาบิรเล่าว่า "พวกเราออกเดินทาง ก็มีคนหนึ่งในหมู่พวกเราถูกก้อนหิน บาดเจ็บที่ศีรษะ (คือหัวแตก) แล้วชายคนนั้นได้มีอิหติลาม (คือนอนฝันน้ำอสุจิเคลื่อน) เขาก็ถามเพื่อน ๆ ว่า จะผ่อนผันให้ฉันทำตะยัมมุมได้ไหม พวกเขาก็ว่า จะผ่อนผันให้ทำตะยัมมุมไม่ได้ในเมื่อท่านอาบน้ำได้ ชายคนนั้นก็อาบน้ำ ฆุสลุ แล้วก็ตาย เมื่อพวกเรามาหาท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ เราก็เล่าเรื่องนี้ ท่านนบี ศ็อลฯ กล่าวว่า 'พวกนั้นได้ฆ่าเขาโดยไม่เป็นธรรม อัลลอฮฺจะฆ่าพวกเขา (หมายถึงจะลงโทษพวกเขา) เพราะว่าเมื่อไม่รู้ก็จำต้องถาม เนื่องจากว่าการบำบัดความไม่รู้นั้น คือการถาม สำหรับชายคนนั้นเพียงแต่ทำตะยัมมุมก็เพียงพอ"

(อบูดาวูด บทที่ 1 บาบที่ 128)

ส่วนการทำความสะอาดใจนั้น อิสลามให้ทำด้วยการนมาซ ดังปรากฏใน อัล-กุรอาน ว่า

29 : 45 ความว่า "เจ้า (มุหัมมัด) จงสาธยาย (เทศนา) ที่ (เป็นข้อความ) จากคัมภีร์อันได้ถูกวะหีย์แก่เจ้า และจงดำรงการนมาซ แท้จริงการนมาซยับยั้ง (ผู้ปฏิบัติโดยบริสุทธิ์ใจและนอบน้อม) จากการลามกและความชั่วช้า และแน่นอนการรำลึกถึงของ อัลลอฮนั้นยิ่งใหญ่ (หมายถึงการนมาซและการสำรวมตน) และอัลลอฮทรงรอบรู้ที่พวกท่านกระทำ"

และจากหะดีษ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهَرًا بِبَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ هَلْ يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ قَالُوا: لَا يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ قَالَ: فَذٰلِكَ مَثَلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ يَمْحُو اللهُ بِهِنَّ الْخَطَايَا رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا أَبَا دَاوُدَ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านกล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงบอกฉันซิว่า ถ้าหากมีแม่น้ำไหลผ่านประตูบ้านของใครคนหนึ่งจากพวกท่าน แล้วเขาได้อาบน้ำชำระร่างกายทุกวันวันละ 5 ครั้ง จากแม่น้ำสายนั้นจะยังมีคราบเหงื่อไคลติดอยู่ที่ตัวเขาบ้างหรือเปล่า?' พวกเขาเหล่านั้นตอบว่า 'จะไม่มีคราบเหงื่อไคลติดอยู่ที่ตัวเขา' ท่านรสูล ศ็อลา จึงกล่าวว่า 'นั่นแหละมันก็เหมือนกับนมาซ 5 เวลา ที่อัลลอฮจะลบล้างบาป (ออกจากตัวของเขา) ด้วยนมาซ" (บุคอรี มุสลิม ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

2. สุขภาพส่วนบุคคล

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป

"สุขภาพ" ตามความหมายในพจนานุกรมคือ "ความเป็นสุข ปราศจากโรค" (มานิต มานิตเสริญ : 2528) และในแนวความคิด (Concept) เกี่ยวกับสุขภาพส่วนหนึ่งคือ "สุขภาพเป็นสมบัติประจำตัวของมนุษย์และเป็นเรื่องส่วนตัวของแต่ละคน ผู้อื่นและหยิบยื่นให้กันหรือทำแทนกันไม่ได้ ประชาชนแต่ละบุคคลจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ขวนขวาย ทำนุบำรุงและรักษาสุขภาพของตนให้มีความสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ และหาแนวทางที่เหมาะสมมาปฏิบัติ เพื่อให้ชีวิตอยู่อย่างเป็นสุข" (อรรณวิโล สันทราภา : 2529) และการส่งเสริมสุขภาพหมายถึง "การบำรุงรักษาร่างกายให้มีการกินดี อยู่ดี ซึ่งรวมถึงการมีที่อยู่อาศัยสะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีมลพิษในสุขภาพแวดล้อม รู้จักการรักษาสุขวิทยาอนามัยของตนเอง รักษาความสะอาดของร่างกาย รับประทานอาหารที่ดี มีประโยชน์ อาหารเพียงพอ มีการออกกำลังกายที่เหมาะสม" (อรรณวิโล สันทราภา : 2529) ส่วนการดูแลสุขภาพส่วนบุคคลนั้น ทางการสาธารณสุขได้เน้นเกี่ยวกับเรื่องของผิวหนัง ผม หู ตา คอ จมูก อวัยวะในช่องปาก มือ เท้า เล็บ ทรวดทรงและน้ำหนัก การสร้างสมรรถภาพของร่างกายและการออกกำลังกาย การพักผ่อน นันทนาการ การรักษาอวัยวะเพศ การแสวงหาการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม และการใช้ยาสมุนไพร

หลักการอิสลามส่วนหนึ่งมีดังนี้

อิสลามสอนให้รักษาสุขภาพ ดังหะดีษ

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم : يَا عَبْدَ اللّٰهِ أَلَمْ أُخْبَرْ أَنَّكَ تَصُوْمُ النَّهَارَ وَتَقُوْمُ اللَّيْلَ ؟ قُلْتُ بَلَى يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ ، قَالَ فَلَا تَفْعَلْ صُمْ وَأَفْطِرْ، وَقُمْ وَنَمْ فَإِنَّ لِجَسَدِكَ عَلَيْكَ حَقًّا، وَإِنَّ لِعَيْنِكَ عَلَيْكَ حَقًّا .... (البخاري)

ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิ อัมร์ อิบนิ อัล-อาศ ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ไอ้ อับดุลลอฮ์ ฉันได้ข่าวว่า ท่านถือศีลอดทั้งวันและนมาซทั้งคืนหรือ?' ฉันตอบว่า 'ครับ ท่านรสูลุลลอฮ์' ท่านกล่าวว่า 'อย่าทำเช่นนั้น จงถือศีลอดบ้างและไม่ถือบ้าง นมาซ (กลางคืน) บ้าง และนอนบ้างในเวลากลางคืน เพราะร่างกายของท่านมีสิทธิเหนือท่าน ดวงตาของท่านก็มีสิทธิเหนือท่าน....' (บุคอรี)

(1) อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

อัล–กุรอาน กล่าวถึงอวัยวะต่าง ๆ ดังนี้

16 : 78 ความว่า "และอัลลอฮ์ได้ทรงให้ผู้เจ้าออกจากครรภ์แม่ของผู้เจ้า (39 : 6 ขณะที่) ผู้เจ้าไม่รู้อะไร และพระองค์ทรงทำให้ผู้เจ้ามีหูตาและหัวใจ (23 : 78, 67 : 23 มีสติปัญญา) เพื่อผู้เจ้าจะได้กตัญญู (ด้วยการทำดี)"

17 : 36 ความว่า "และจงอย่าตามรอย (หรือกล่าวและปฏิบัติตามด้วยการนึกเดา) ที่เจ้าไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น แท้จริง หูและตา และหัวใจ ทุกสิ่งในเหล่านี้จะถูกสอบสวนเสมอ (ในวันปรโลก)"

6 : 39 ความว่า "และบรรดาผู้ปฏิเสธต่อโองการทั้งหลายของเรานั้น พวกเขาหูหนวกและเป็นใบ้ อยู่ในความมืดทึบ (2 : 18, 31 : 7)"

8 : 22 ความว่า "แท้จริงสัตว์ที่ชั่วร้ายที่สุดในทัศนะของอัลลอฮ์คือ (มนุษย์) ที่ (มีสภาพเหมือน) หูหนวก เป็นใบ้ คือบรรดาผู้ไม่ใช้สติปัญญา (8 : 55, 98 : 6)"

5 : 6 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เมื่อผู้เจ้ายืนขึ้น (จะไป) ยังนมาซ จงล้างหน้าของผู้เจ้าและมือ (ตลอดแขน) ของผู้เจ้าถึงข้อศอก และจงลูบศีรษะของผู้เจ้า และ (จงล้าง) เท้าของผู้เจ้าถึงตาตุ่ม และถ้าผู้เจ้ามีญะนาบะฮ์ จงชำระ (กายของ) ผู้เจ้าให้สะอาด (ด้วยการอาบน้ำ)"

24 : 24 ความว่า "วัน (กิยามะฮ์) ซึ่งลิ้นของพวกเขา และมือของพวกเขา และเท้าของพวกเขา จะเป็นพยานค้านต่อพวกเขาตามที่พวกเขาได้ประกอบไว้"

(2) การรักษาอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلعم اَلْفِطْرَةُ خَمْسٌ أَوْ خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرَةِ اَلْخِتَانُ وَالْإِسْتِحْدَادُ وَنَتْفُ الْإِبْطِ وَتَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ وَقَصُّ الشَّارِبِ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า ที่เป็นไปตามธรรมชาตินั้นมีอยู่ห้าสิ่ง หรือมีอยู่ห้าสิ่งตามธรรมชาติ (ที่เป็นความสะอาดพื้นฐาน) คือการขลิบหนังปลายอวัยวะเพศ, การโกนขนใต้ร่มผ้า, การถอนขนรักแร้, การตัดเล็บและการขลิบหนวด" (อัล-บุคอรี บทที่ 77 กิตาบุลลิบาส บาบที่ 63)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ: عَشْرٌ مِنَ الْفِطْرَةِ: قَصُّ الشَّارِبِ، وَإِعْفَاءُ اللِّحْيَةِ، وَالسِّوَاكُ، وَاسْتِنْشَاقُ الْمَاءِ، وَقَصُّ الْأَظْفَارِ، وَغَسْلُ الْبَرَاجِمِ، وَنَتْفُ الْإِبْطِ، وَحَلْقُ الْعَانَةِ، وَانْتِقَاصُ الْمَاءِ، قَالَ مُصْعَبٌ: وَنَسِيتُ الْعَاشِرَةَ، إِلَّا أَنْ تَكُونَ الْمَضْمَضَةَ. (رواه الخمسة)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "สิบประการจากธรรมชาติที่บริสุทธิ์ (การรักษาความสะอาดเบื้องต้น) คือ การขลิบหนวด การไว้เครา การแปรงฟัน การสูดน้ำเข้าจมูก การตัดเล็บ การล้างรอยพับของนิ้ว การถอนขนรักแร้ การโกนขนใต้ร่มผ้า การชำระด้วยน้ำ ท่านมุซอับได้กล่าวว่า และฉันลืมประการที่สิบ, แต่มันคือการบ้วนปาก"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

(2.1) ฟัน

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : اَلسِّوَاكُ مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِ مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "แปรงฟัน ทำให้ปากสะอาด ทำให้อัลลอฮ์ ทรงโปรด" (บุคอรี ชาฟิอี นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلعم قَالَ : لَوْلَا أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي أَوْ لَوْلَا أَنْ أَشُقَّ عَلَى النَّاسِ لَأَمَرْتُهُمْ بِالسِّوَاكِ مَعَ كُلِّ صَلَاةٍ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า ถ้ามิเกรงว่าจะเป็นการสร้างความลำบากแก่ประชาชาติของฉัน หรือถ้ามิเป็นการให้ความลำบากแก่มนุษยชาติไซร้ ฉันจะสั่งให้พวกเขาแปรงฟันทุก ๆ เวลานมาซ"
(อัล-บุคอรี กิตาบุลญุมุอะฮ์ บาบที่ 8)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلعم أَكْثَرْتُ عَلَيْكُمْ فِي السِّوَاكِ .

ท่านอนัสได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ฉันได้พูดแก่พวกท่านมากมายเกี่ยวกับเรื่องแปรงฟัน'" (อัล-บุคอรี)

وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ : بِتُّ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ فَاسْتَنَّ .

ท่านอิบนิ อับบาส เล่าว่า "ฉันค้างคืนอยู่กับท่านนบีฯ ศ็อลฯ และท่านแปรงฟัน" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 73)

عَنْ أَبِي
بُرْدَةَ ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ : أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ . فَوَجَدْتُهُ يَسْتَنُّ بِسِوَاكٍ بِيَدِهِ ، يَقُولُ أُعْ أُعْ ، وَالسِّوَاكُ
فِي فِيهِ ، كَأَنَّهُ يَتَهَوَّعُ .

อบูบุรดะฮ์ได้เล่าจากบิดาของท่านว่า : "ฉันมาหาท่านนบีฯ ศ็อลฯ และฉันเห็นท่านแปรงฟันด้วยมือของท่าน ท่านว่า อะอฺ อะอฺ และไม้ฟันยังอยู่ในปากของท่านเหมือนกับว่าท่านจะขาก" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 กิตาบุลวุฎูอ บาบที่ 73)

حدثنا عُثْمَانُ قَالَ : حَدَّثَنَا جَرِيرٌ عَنْ مَنْصُورٍ ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ ، عَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ :
كَانَ النَّبِيُّ ﷺ . إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ ، يَشُوصُ فَاهُ بِالسِّوَاكِ .

ท่านหุซัยฟะอ์ เล่าว่า "เมื่อท่านนบีฯ ศ็อลฯ ลุกขึ้นเวลากลางคืนท่านเอาไม้แปรงฟันถูในปากของท่าน" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 73)

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ شُرَيْحٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ : قُلْتُ لِعَائِشَةَ بِأَيِّ شَيْءٍ
كَانَ يَبْدَأُ رَسُولُ اللّٰهِ صلعم إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ قَالَتْ بِالسِّوَاكِ .

(ابوداود)

ท่านมิกดาม บินชุร็อยหฺ ได้เล่าจากบิดาของท่านว่า "ฉันได้ถามท่านหญิงอาอิชะอ์ว่า 'สิ่งใดที่ท่านนบีฯ ศ็อลฯ ทำก่อนเมื่อท่านเข้ามาในบ้านของท่าน' เธอตอบว่า 'แปรงฟัน'" (อบูดาวูด บทที่ 1 บาบที่ 31)

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلعم كَانَ يُوضَعُ لَهُ وَضُوْؤُهُ وَسِوَاكُهُ
فَإِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ تَخَلَّى ثُمَّ اسْتَاكَ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เล่าว่า "สำหรับท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ นั้นได้มีน้ำและไม้ถูฟันวางไว้ให้พร้อม เมื่อท่านตื่นขึ้นเวลากลางคืนไปถ่ายแล้วก็แปรงฟัน"
(อบูดาวูด บทที่ 1 บาบที่ 30)

عَنْ عَامِرِ بْنِ رَبِيْعَةَ قَالَ رَأَيْتُ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم مَالَا أُحْصِي
يَتَسَوَّكُ وَهُوَ صَائِمٌ .

ท่านอามิร บินเราะบีอะฮ์ เล่าว่า "ฉันได้เห็นท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ถูฟันนับครั้งไม่ถ้วนขณะที่ท่านถือศีลอด"
(มุสนัดของท่านอิมาม อะหมัด คูนัยลุลเอาฏอร์ เล่ม 1 หน้า 128)

حدثنا عَبْدُ اللّٰهِ بْنُ يُوسُفَ قَالَ : أَخْبَرَنَا مَالِكٌ ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ ، عَنْ بُشَيْرِ بْنِ يَسَارٍ مَوْلَى بَنِي حَارِثَةَ : أَنَّ سُوَيْدَ بْنَ النُّعْمَانِ أَخْبَرَهُ : أَنَّهُ خَرَجَ مَعَ رَسُولِ اللّٰهِ ﷺ عَامَ خَيْبَرَ ، حَتَّى إِذَا كَانُوا بِالصَّهْبَاءِ ، وَهِيَ أَدْنَى خَيْبَرَ ، فَصَلَّى الْعَصْرَ ، ثُمَّ دَعَا بِالْأَزْوَادِ ، فَلَمْ يُؤْتَ إِلَّا بِالسَّوِيقِ ، فَأَمَرَ بِهِ فَثُرِّيَ ، فَأَكَلَ رَسُولُ اللّٰهِ ﷺ وَأَكَلْنَا ، ثُمَّ قَامَ إِلَى الْمَغْرِبِ ، فَمَضْمَضَ وَمَضْمَضْنَا ، ثُمَّ صَلَّى وَلَمْ يَتَوَضَّأْ .

อับดุลลอฮ์ อิบนุยูซุฟ ได้เล่าให้เราฟังว่า มาลิกได้บอกให้เราทราบจากยะฮ์ยา อิบนิสะอีด จากท่านบุซัยร์ อิบนิยะซาร ทาสของตระกูลฮาริษะฮ์ ว่า สุวัยด์ อิบนันนัวะอฺมาน ได้บอกให้เขาทราบว่า

"ความจริงเขาได้ออกไปกับท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ในปีสงครามค็อยบัร์ จนกระทั่งพวกเราได้มาถึงตำบลเศาะฮ์บาอ์ ซึ่งเป็นตำบลที่อยู่สุดเขตค็อยบัร์ ท่านได้

นมาซอัศร เสร็จแล้วก็เรียกให้นำอาหารมา อาหารที่นำมามีเพียงสะวีกเท่านั้น ท่านได้บอกให้เอานำราคลงไปพอเปียก ๆ แล้วท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลา ก็รับประทาน และพวกเราก็รับประทาน เสร็จแล้วท่านได้ลุกขึ้นจะไปนมาซมัฆริบ ท่านได้บ้วนปาก พวกเราก็บ้วนปาก หลังจากนั้นท่านก็นมาซโดยไม่ได้ทำวุฎูอใหม่"
(อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 50)

حدّثنا يَحْيَى بْنُ بُكَيْرٍ ، وقُتَيْبَةُ قَالَا : حَدَّثنا اَللَّيْثُ ، عَنْ عُقَيْلٍ ، عَنِ اَبْنِ شِهَابٍ ؛ عُبَيْدِ اَللهِ بْنِ عَبْدِ اَللهِ بْنِ عُتْبَةَ ؛ عَنِ اَبْنِ عَبَّاسٍ : أَنَّ رَسُولَ اَللهِ ﷺ شرِبَ لَبَنًا ، فَمَضْمَضَ : (إِنَّ لَهُ دَسَمًا) .

บะฮบา อิบนิบุกัยร์ และกุตัยบะฮ์ ได้เล่าให้เราโดยทั้งสองกล่าวว่า อัลลัยษ์ ได้เล่าให้เราฟังจากอุก็อยล์ จากอิบนิชิหาบ จากอุบัยดิลลาฮ์ อิบนิอับดิลลาฮ์ อิบนิอุตบะฮ์ จากอิบนิอับบาส ว่า

"ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลา ได้ดื่มนม แล้วท่านก็บ้วนปาก และกล่าวว่า "ที่จริงแล้วในนมนั้นมีไขมันอยู่"

ยูนุสและศอและฮ์ อิบนุกัยซาน ได้ติดตามหะดีษนี้โดยรายงานมาจากซุฮรีย์
(อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 51)

(2.2) ผม และเครา

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَضْرِبُ شَعَرُهُ مَنْكِبَيْهِ . رَوَاهُ اَلْخَمْسَةُ إِلَّا اَلتِّرْمِذِيَّ.

ท่านอะนัส รฎิยา ได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลา นั้นผมของท่านระไหล่ทั้งสองข้างของท่าน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และ นะสาอีย์)

قَالَ : كَانَ شَعَرُهُ ﷺ إِلَى شَحْمَةِ أُذُنَيْهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอะนัสได้กล่าวว่า "ปรากฏว่าผมของท่านนบี ศ็อลฯ ยาวถึงติ่งหูทั้งสองข้างของท่าน" (อบูดาวูด และ อัน-นะสาอีย์)

ท่านอิบนิ อุมัร์ ได้เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า

اِحْلِقُوْا كُلَّهُ أَوْ ذَرُوْا كُلَّهُ .

"ท่านทั้งหลายจงโกนทั้งหมด หรือปล่อย (ผม) ไว้ทั้งหมด"
(อะหฺมัด มุสลิม อบูดาวูด และ นะสาอีย์)

ท่านอิบน อุมัร์ ได้เล่าว่า

نَهَى رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم عَنِ الْقَزَعِ ، فَقِيْلَ لِنَافِعٍ : مَا الْقَزَعُ ؟
قَالَ : اَنْ يُحْلَقَ بَعْضُ رَأْسِ الصَّبِيِّ وَيُتْرَكَ بَعْضُهُ .

"ท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้ห้าม อัล-เกาะซะอ์ มีผู้ถามนาฟิอ์ว่า 'อัล-เกาะซะอ์ คืออะไร?' ท่านตอบว่า 'คือ การโกนหัวเด็กเป็นบางส่วน และไว้ผมเป็นบางส่วน (ไว้จุกหรือแกละ) นั่นเอง'" (บุคอรี - มุสลิม)

ท่านอบูกุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า

مَنْ كَانَ لَهُ شَعْرٌ فَلْيُكْرِمْهُ

"ผู้ใดมีผม ก็จงให้เกียรติแก่มัน" (อบูดาวูด)

ท่านอบูเกาะตาดะฮ์ ได้เล่าว่า

أَنَّهُ كَانَ لَهُ جُمَّةٌ ضَخْمَةٌ . فَسَأَلَ النَّبِيَّ صلعم ، فَأَمَرَهُ
أَنْ يُحْسِنَ إِلَيْهَا وَأَنْ يَتَرَجَّلَ كُلَّ يَوْمٍ

"ตัวท่านเองมีผมดกมากจนยาวประบ่า ท่านได้ถามท่านนบี ศ็อลฯ แล้วท่านนบีฯ ได้ใช้ให้รักษา ตกแต่งให้ดีพร้อม และให้หวีทุก ๆ วัน" (อัน-นะสาอีย์)

ท่านอะฏอ อิบนุ ยะซาร์ ได้เล่าว่า

أَنَّ رَجُلَ النَّبِيَّ صلعم ثَائِرَ الرَّأْسِ وَاللِّحْيَةِ فَأَشَارَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلعم
كَأَنَّهُ يَأْمُرُهُ بِإِصْلَاحِ شَعْرِهِ وَلِحْيَتِهِ ، فَفَعَلَ ثُمَّ رَجَعَ فَقَالَ صلعم :
أَلَيْسَ هٰذَا خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدُكُمْ ثَائِرَ الرَّأْسِ كَأَنَّهُ شَيْطَانٌ .

"มีชายคนหนึ่งได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ ในสภาพที่ศีรษะและเคราของเขายุ่งเหยิง แล้วท่านรสูลุลลอฮ์ได้ชี้ไปยังชายคนนั้น ประหนึ่งให้เขาไปปรับปรุงผมและเคราของเขาให้ดี แล้วชายคนนั้นก็ปฏิบัติตาม ภายหลังเขาได้กลับมา ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "อย่างนี้ดีกว่าการที่คนใดในหมู่พวกท่านจะมาในสภาพที่ศีรษะยุ่งเหยิงประหนึ่งว่าเขาเป็นชัยฏอนไหม?" (มาลิก)

ท่านอัมร์ อิบนุ ชุอัยบ์ ได้รายงานจากบิดาของท่านซึ่งปู่ของท่านเล่าว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวไว้ว่า

لَا تَنْتِفِ الشَّيْبَ فَإِنَّهُ نُورُ الْمُسْلِمِ ، مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَشِيبُ فِي الْإِسْلَامِ إِلَّا
كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهَا حَسَنَةً ، وَرَفَعَهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً .

"ท่านทั้งหลายจงอย่างถอนผมหงอก เพราะผมหงอกนั้นคือรัศมีของคนมุสลิม มุสลิมคนใดที่ผมหงอกเส้นหนึ่งในอิสลาม อัลลอฮจะทรงบันทึกความดีหนึ่งให้แก่เขา เนื่องจากผมเส้นนั้น และจะทรงยกย่องเขาสูงขึ้นอีกหนึ่งขั้น และทรงอภัยความผิด (เล็ก ๆ น้อย ๆ) ให้แก่เขา เนื่องจากผมหงอกนั้น"

(อะหฺมัด อบูดาวูด ติรฺมิซีย์ นะสาอีย์ และอิบนุมาญะฮ์)

ท่านอะนัส ได้เล่าว่า

كُنَّا نُكْرَهُ أَنْ يَنْتِفَ الرَّجُلُ الشَّعْرَةَ الْبَيْضَاءَ مِنْ رَأْسِهِ وَلِحْيَتِهِ .

"พวกเราเคยรังเกียจการที่ชายคนหนึ่งจะถอนผมหงอกเส้นหนึ่งออกจากศีรษะของเขาและเคราของเขา" (มุสลิม)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ أَحْسَنَ مَا غُيِّرَ بِهِ هٰذَا الشَّيْبُ الْحِنَّاءُ وَالْكَتَمُ . رَوَاهُمَا أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านอบูซัรร รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "แท้จริงสิ่งที่ดีที่สุดที่จะทำให้ผมหงอกนี้เปลี่ยนไป คือ ใบเทียน และ กะตำ"

(อบูดาวูด ติรฺมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَعَنَ اللهُ الْوَاصِلَةَ وَالْمُسْتَوْصِلَةَ وَالْوَاشِمَةَ وَالْمُسْتَوْشِمَةَ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "อัลลอฮทรงสาปแช่งผู้หญิงที่ต่อผม และผู้หญิงที่ขอร้องให้ต่อผม ผู้หญิงที่สักและผู้หญิงที่ขอร้องให้สัก" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรฺมิซีย์ และ นะสาอีย์)

وَزَادَ الشَّيْخَانِ : مَا كُنْتُ .

أَرَى أَنَّ أَحَدًا يَفْعَلُهُ إِلَّا الْيَهُودَ وَسَمَّاهُ النَّبِيُّ ﷺ زُورًا حِينَ بَلَغَهُ .

บุคอรีและมุสลิมได้รายงานเพิ่มเติมว่า "ฉันไม่เคยเห็นคนใดจะกระทำมันนอกจากพวกยะฮูด (ยิว) และท่านนบี ศ็อลฯ ได้เรียกมันว่าเป็นการหลอกลวง ขณะที่ท่านทราบข่าว"

وَقَالَ ابْنُ عُمَرَ رضي الله عنهما : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَلْبَسُ النِّعَالَ السِّبْتِيَّةَ وَيُصَفِّرُ لِحْيَتَهُ بِالْوَرْسِ وَالزَّعْفَرَانِ وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ يَفْعَلُهُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْبُخَارِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอิบนุอุมัร รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ เคยสวมรองเท้าแตะ ที่ไม่มีขน และเคยย้อมเคราของท่านให้เป็นสีเหลืองด้วย "วัรส์" และหญ้าฝรั่น และปรากฏว่าอิบนุอุมัร ก็ได้กระทำอย่างนั้น" (อบูดาวูด บุคอรี และ นะสาอีย์)

وَقَالَ أَبُو رِمْثَةَ رضي الله عنه : أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ أَنَا وَأَبِي وَكَانَ قَدْ لَطَخَ لِحْيَتَهُ بِالْحِنَّاءِ .

ท่านอบูริมซะฮ์ รฏิยฯ ได้กล่าวว่า "ฉันได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ คือตัวฉันและบิดาของฉัน และปรากฏว่า ท่านได้พอกเคราของท่านด้วยใบเทียน"
(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

(2.3) หน้า

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : نَهَى رَسُولُ اللهِ ﷺ عَنِ الضَّرْبِ فِي الْوَجْهِ وَعَنِ الْوَسْمِ فِيهِ .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านญาบิร รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลา ได้ห้ามการตบหน้า และนาบหน้าด้วยไฟ" (มุสลิม และ ติรมิซีย์)

عَنْ جَابِرٍ قَالَ : مَرَّ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ حِمَارٌ قَدْ وُسِمَ فِي وَجْهِهِ
فَقَالَ : لَعَنَ اللهُ الَّذِي وَسَمَهُ .

ท่านญาบิร ได้เล่าว่า "ลาตัวหนึ่งได้เดินผ่านท่านนบี ศ็อลา ลาตัวนั้นถูกนาบหน้าด้วยไฟ ท่านจึงได้กล่าวว่า ขอ ทรงสาปแช่ง ผู้ที่นาบมันด้วยไฟ"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا ضَرَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَّقِ الْوَجْهَ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านได้เฆี่ยน ให้เขาจงระวังบริเวณใบหน้า"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด)

عَنِ الزُّهْرِيِّ قَالَ :
أَخْبَرَنِي أَبُو إِدْرِيسَ : أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا هُرَيْرَةَ ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ قَالَ : (مَنْ تَوَضَّأَ فَلْيَسْتَنْثِرْ ، وَمَنِ اسْتَجْمَرَ فَلْيُوتِرْ) .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า เมื่อผู้ใด ในหมู่พวกท่านทำวุฎูอ เขาต้องเอาน้ำใส่ในรูจมูก และล้างรูจมูก ผู้ใดชำระด้วยก้อนหิน ให้ชำระเป็นจำนวนคี่"
(อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 24)

(2.4) มือ เท้า และอวัยวะเพศ

عَنْ لَقِيطِ بْنِ صَبِرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صلعم إِذَا تَوَضَّأْتَ فَأَسْبِغِ الْوُضُوْءَ وَخَلِّلْ بَيْنَ الْأَصَابِعِ.

ท่านละกีฎ บิน เศาะบิเราะฮ์ เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า เมื่อท่านทำวุฎูอ ก็จงล้างให้ทั่วและให้ล้างตามซอกนิ้วด้วย"
(อัน-นะสาอีย์ บทที่ 2 บาบที่ 86)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ : قَالَتْ مَيْمُونَةُ : وَضَعْتُ لِلنَّبِيِّ ﷺ مَاءً لِلْغُسْلِ، فَغَسَلَ يَدَيْهِ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا ، ثُمَّ أَفْرَغَ عَلَى شِمَالِهِ ، فَغَسَلَ مَذَاكِيرَهُ ، ثُمَّ مَسَحَ يَدَهُ بِالْأَرْضِ ، ثُمَّ مَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ ، وَغَسَلَ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ ، ثُمَّ أَفَاضَ عَلَى جَسَدِهِ ، ثُمَّ تَحَوَّلَ مِنْ مَكَانِهِ فَغَسَلَ قَدَمَيْهِ.

ท่านอิบนิ อับบาส ได้เล่าว่า "ท่านหญิงมัยมูนะฮ์ได้กล่าวว่า 'ฉันได้เอาน้ำสำหรับอาบมาวางให้ท่านนบี ศ็อลฯ ท่านได้ล้างมือของท่านสองหรือสามครั้ง แล้วท่านก็เทน้ำลงบนมือซ้ายของท่าน ท่านล้างอวัยวะเพศของท่าน แล้วท่านก็เอามือของท่านถูกับพื้นดิน เสร็จแล้วก็บ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูก แล้วท่านก็ล้างใบหน้าและมือทั้งสองของท่าน แล้วเอาน้ำรดลงบนร่างกาย เสร็จแล้วท่านย้ายที่ แล้วล้างเท้าทั้งสองของท่าน"
(อัล - บุคอรี บทที่ 5 บาบที่ 5)

ثُمَّ تَحَوَّلَ مِنْ مَكَانِهِ فَغَسَلَ قَدَمَيْهِ .

"แล้วท่านได้ย้ายจากที่ แล้วล้างเท้าทั้งสองของท่าน"

(อัล-บุคอรี บทที่ 5 บาบที่ 5)

وَقَالَ أَنَسٌ : وُقِّتَ لَنَا فِي قَصِّ الشَّارِبِ وَتَقْلِيمِ الْأَظْفَارِ وَنَتْفِ الْإِبْطِ وَحَلْقِ الْعَانَةِ أَلَّا نَتْرُكَ أَكْثَرَ مِنْ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً (رواه الخمسة الا البخاري)

ท่านอะนัสได้เล่าว่า "พวกเราถูกสอนในเรื่องการขลิบหนวด ตัดเล็บ ถอนขนรักแร้ โกนขนใต้ร่มผ้าว่า ไม่ให้พวกเราปล่อยไว้เกิน 40 คืน"

(มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน-นะสาอีย์)

حدّثنا مُعَاذُ بْنُ فَضَالَةَ قَالَ : حدّثنا هِشَامٌ ، هُوَ الدَّسْتَوَائِيُّ ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : (إِذَا شَرِبَ أَحَدُكُمْ فَلَا يَتَنَفَّسْ فِي الْإِنَاءِ ، وَإِذَا أَتَى الْخَلَاءَ فَلَا يَمَسَّ ذَكَرَهُ بِيَمِينِهِ ، وَلَا يَتَمَسَّحْ بِيَمِينِهِ) .

มุอาซ อิบนุฟะฎอละฮ์ ได้เล่าให้เราฟังว่า หิชามคืออัดดัสตะวาอีย์ได้เล่าให้เราฟังโดยรายงานมาจากยะฮ์ยา อิบนิอะบีกะษีร จากอับดิลลาฮ์ อิบนิอะบีก็อตาดะฮ์ จากบิดาของเขา ว่าท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านดื่มน้ำ จงอย่าหายใจลงไปในภาชนะ และเมื่อเขาได้เข้าส้วม ก็อย่าสัมผัสอวัยวะเพศของเขาด้วยมือขวา และถู (มัน) ด้วยมือขวา"

(อัล-บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 18)

حدّثنا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ قَالَ : حَدَّثَنا ٱلْأَوْزَاعِيُّ ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ ، عَنْ عَبْدِ ٱللهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ ، عَنْ أَبِيهِ ، عَنِ ٱلنَّبِيِّ ﷺ قَالَ : (إِذَا بَالَ أَحَدُكُمْ فَلَا يَأْخُذَنَّ ذَكَرَهُ بِيَمِينِهِ ، وَلَا يَسْتَنْجِ بِيَمِينِهِ . وَلَا يَتَنَفَّسْ فِي ٱلْإِنَاءِ) .

มุหัมมัด อิบนิยูซุฟ ได้เล่าให้เราฟังว่า อัลเอาซาอีย์ได้เล่าให้เราฟัง โดยรายงานมาจากยะฮยา อิบนิอะบีกะษีร จากอับดิลลาฮ์ อิบนิอะบีกอตาดะฮ์ จากบิดาของเขาว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านปัสสาวะ จงอย่าขับอวัยวะเพศของเขาด้วยมือขวา และจงอย่าชำระด้วยมือขวา และอย่าหายใจลงในภาชนะ (ขณะดื่มน้ำ)" (อัล-บุคอรี บทที่ 4 กิตะบุรรุฏูอ บาบที่ 19)

(2.5) การแต่งกาย

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ : أَحَبَّ الثِّيَابِ إِلَى النَّبِيِّ صلعم أَنْ يَلْبَسَهَا ٱلْحِبَرَةَ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ وَالنَّسَائِيُّ

ท่านอะนัส รฎิยา ได้เล่าว่า "เครื่องนุ่งห่ม ท่านนบี ศ็อลฯ โปรดปรานที่จะสวมมันที่สุด คือ เสื้อคลุมที่ทำจากฝ้าย" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และอัน-นะสาอีย์)

وَقَالَ أَبُو ٱلْأَحْوَصِ رضي الله عنه : أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ فِي ثَوْبٍ دُونٍ فَقَالَ : أَلَكَ مَالٌ ؟ قُلْتُ : نَعَمْ ، قَالَ : مِنْ أَيِّ ٱلْمَالِ ؟ قُلْتُ : مِنَ الْإِبِلِ وَالْغَنَمِ وَالْخَيْلِ وَالرَّقِيقِ قَالَ : فَإِذَا آتَاكَ اللهُ مَالًا فَلْيُرَ أَثَرُ نِعْمَةِ اللهِ عَلَيْكَ وَكَرَامَتِهِ . رَوَاهُمَا أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ .

และท่านอะบุลอะหฺวัศ รฎิยฯ ได้กล่าวว่า "ฉันได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ ในเสื้อผ้าชนิดที่เลวท่านได้ถามว่า 'ท่านมีทรัพย์สินไหม?' ฉันตอบว่า 'มี' ท่านถามว่า 'จากทรัพย์สินชนิดใด' ฉันตอบว่า 'จากอูฐ แพะ ม้า และทาส' ท่านจึงได้กล่าวว่า 'เมื่ออัลลอฮฺได้มอบทรัพย์สินแก่ท่าน ก็จงให้พระองค์ได้เห็นร่องรอยความโปรดปรานของอัลลอฮฺ และความใจบุญของพระองค์ที่มอบให้แก่ท่านบ้าง" (อบูดาวูด และ อัน-นะสาอีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : أَتَانَا النَّبِيُّ ﷺ فَرَأَى رَجُلًا شَعِثًا قَدْ تَفَرَّقَ شَعَرُهُ فَقَالَ : أَمَا كَانَ هٰذَا يَجِدُ مَا يُسَكِّنُ بِهِ شَعَرَهُ . وَرَأَى رَجُلًا آخَرَ عَلَيْهِ ثِيَابٌ وَسِخَةٌ فَقَالَ : أَمَا كَانَ هٰذَا يَجِدُ مَا يَغْسِلُ بِهِ ثَوْبَهُ .

ท่านญาบิร รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้มาหาพวกเรา ท่านได้เห็นผู้ชายคนหนึ่งผมเป็นกระเซิง ท่านได้กล่าวว่า ชายผู้นี้ไม่มีสิ่งที่จะทำให้ผมของเขาเรียบร้อยหรือ และได้เห็นผู้ชายอีกคนหนึ่งสวมเสื้อผ้าสกปรก ท่านได้กล่าวว่า ชายผู้นี้ไม่มีสิ่งที่จะใช้ซักเสื้อผ้าของเขา (ให้สะอาด) หรือ?" (อบูดาวูด และ นะสาอีย์)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ : مَنْ لَمْ يَجِدْ إِزَارًا فَلْيَلْبَسْ سَرَاوِيْلَ وَمَنْ لَمْ يَجِدْ نَعْلَيْنِ فَلْيَلْبَسْ خُفَّيْنِ . رواه الشيخان والنسائي

ท่านอิบนิ อับบาส รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดไม่มีผ้านุ่ง ให้เขาสวมกางเกง ผู้ใดไม่มีรองเท้าแตะ ให้สวมรองเท้าหุ้มข้อ" (บุคอรี มุสลิม และ นะสาอีย์)

عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ : كُنَّا فِي غَزَاةٍ فَسَمِعْتُ النَّبِيَّ صلعم يَقُوْلُ

اِسْتَكْثِرُوْا مِنَ النِّعَالِ فَاِنَّ الرَّجُلَ لَا يَزَالُ رَاكِبًا مَا انْتَعَلَ (مسلم وابوداود)

ท่านญาบิร รฏิยา ได้เล่าว่า "ขณะที่พวกเรายู่ในสงครามหนึ่ง ฉันได้ยิน ท่านนบี ศ็อลฯ กล่าวว่า 'พวกท่านจงหารองเท้าให้มาก ๆ เพราะแท้จริงคน ๆ หนึ่ง จะคงมีสภาพเหมือนผู้ขี่พาหนะ ตราบที่เขายังสวมรองเท้าอยู่" (มุสลิม อบูดาวูด)

(3) <u>การรักษาพยาบาลและการป้องกันโรค</u>

عَنْ أُسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ رضي الله عنه قَالَ : أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ وَأَصْحَابُهُ كَأَنَّمَا عَلَى رُءُوسِهِمُ الطَّيْرُ فَسَلَّمْتُ ثُمَّ قَعَدْتُ فَجَاءَ الْأَعْرَابُ مِنْ هٰهُنَا وَهٰهُنَا فَقَالُوا : يَا رَسُولَ اللّٰهِ أَنَتَدَاوَى ؟ قَالَ : تَدَاوَوْا فَإِنَّ اللّٰهَ لَمْ يَضَعْ دَاءً إِلَّا وَضَعَ لَهُ دَوَاءً غَيْرَ دَاءٍ وَاحِدٍ الْهَرَمُ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ بِسَنَدٍ صَحِيحٍ .

ท่านอุสามะฮ บินชะรีก รฏิยา ได้เล่าว่า "ฉันได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ ขณะที่บรรดาอัครสาวกของท่านอยู่ในสภาพที่เหมือนกับมีนกเกาะอยู่ที่หัวของพวกเขา ฉันได้ให้สลามและได้นั่งลง ต่อจากนั้นได้มีพวกอาหรับชนบทมาจากที่โน้น และที่นี่ และได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลลลอฮ พวกเราจะรักษาด้วยการเยียวยาได้หรือไม่? ท่านได้ตอบว่า พวกท่านจงเยียวยาเถิด เพราะแท้จริงอัลลอฮไม่ได้วางโรคใดมานอกจากได้วางยาไว้เพื่อรักษามัน นอกจากโรคเดียวคือความชรา"
(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์) (ด้วยสายรายงานที่เศาะหีห์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ : مَا أَنْزَلَ اللّٰهُ دَاءً إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً .

(رواه البخاري ومسلم)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "อัลลอฮ์ไม่ประทานโรคใดลงมานอกจากพระองค์ได้ประทานยารักษาโรคนั้นลงมาด้วย" (บุคอรี มุสลิม)

حدثنا محمد قال : أخبرنا سفيان بن عيينة . عن أبي حازم : سمع سهل بن سعد الساعدي . وسألته الناس . وما بيني وبينه أحد : بأي شيء داوي جرح النبي ﷺ ؟ فقال : ما بقي أحد أعلم به مني . كان علي يجيء بترسه فيه ماء . وفاطمة تغسل عن وجهه الدم . فأخذ حصير فأحرق . فحشي به جرحه .

มุหัมมัดได้เล่าให้เราฟังว่า ซุฟยาน อิบนุอุยัยนะฮ์ ได้บอกให้เราทราบจากอะบีฮาซิม ว่า "เขาได้ยินซะฮ์ลับนิ สะอ์ดิน อัซซาอิดีย์ โดยที่ผู้คนได้ถามเขาขณะที่ระหว่างฉันกับเขาไม่มีผู้ใดร่วมอยู่ด้วยเลยว่า 'บาดแผลของท่านนบี ศ็อลฯ ได้รับการเยียวยาด้วยอะไร?' เขาตอบว่า 'ไม่มีผู้ใดรู้ดีไปกว่าฉัน ท่านอะลีได้นำเอาอ่างใส่น้ำมา และฟาฏิมะฮ์ก็ล้างเลือดจากใบหน้าของท่านเสื่อฟางก็ถูกเผาไฟแล้วนำมาโรยใส่ที่แผล" (บุคอรี บทที่ 4 บาบที่ 72)

(4) การกีฬาและการออกกำลังกาย

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ فِي سَفَرٍ فَسَابَقْتُهُ فَسَبَقْتُهُ عَلَى رِجْلَيَّ فَلَمَّا حَمَلْتُ اللَّحْمَ سَابَقْتُهُ فَسَبَقَنِي فَقَالَ: هٰذِهِ بِتِلْكَ السَّبْقَةِ . رَوَاهُ أَبُوْدَاوُدَ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยา ได้เล่าว่า "ฉันอยู่ร่วมกับท่านนบี ศ็อลฯ ในการเดินทางคราวหนึ่ง ฉันได้ (วิ่ง) แข่งขันกับท่าน และฉันก็ชนะท่านโดยอาศัยสองเท้าของฉัน ต่อมาเมื่อฉันต้องแบกเนื้อ (อ้วน) มากขึ้น ฉันก็ได้แข่งขันกับท่านอีก แต่ปรากฏว่าท่านชนะฉัน และท่านก็กล่าวว่า ครั้งนี้แลกกับครั้งนั้น" (อบูดาวูด)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ : سَابَقَ النَّبِيُّ ﷺ بَيْنَ الْخَيْلِ الَّتِي قَدْ أُضْمِرَتْ فَأَرْسَلَهَا مِنَ الْحَفْيَاءِ وَكَانَ أَمَدُهَا ثَنِيَّةَ الْوَدَاعِ ، فَقُلْتُ لِمُوسَى : فَكَمْ كَانَ بَيْنَ ذٰلِكَ ؟ قَالَ : سِتَّةُ أَمْيَالٍ أَوْ سَبْعَةٌ وَسَابَقَ بَيْنَ الْخَيْلِ الَّتِي لَمْ تُضَمَّرْ فَأَرْسَلَهَا مِنْ ثَنِيَّةِ الْوَدَاعِ وَكَانَ أَمَدُهَا مَسْجِدَ بَنِي زُرَيْقٍ ، قُلْتُ : فَكَمْ بَيْنَ ذٰلِكَ ؟ قَالَ : مِيلٌ أَوْ نَحْوُهُ ، وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ مِمَّنْ سَابَقَ فِيهَا . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้จัดแข่งม้า ที่ได้ประคบประหงมเป็นอย่างดีแล้ว โดยท่านได้ปล่อยมันออกจาก อัลฮัฟยาอ์ และจุดหมายปลายทางของมันคือ ซะนียะฮ์ อัลวะดาอ์ ฉันได้กล่าวแก่มูสาว่า 'ระยะทางเท่าไหร่ระหว่างนั้น?' เขาตอบว่า 'หกไมล์ หรือ เจ็ดไมล์' และท่านได้จัดแข่งม้าที่ยังไม่ได้ถูกประคบประหงม โดยท่านได้ปล่อยมันจาก ซะนียะฮ์ อัลวะดาอ์ และจุดหมายปลายทางของมันคือ มัสญิดบะนี ซุรอยก์ ฉันได้ถามว่า 'มีระยะทางเท่าไร ระหว่างนั้น?' เขาตอบว่า 'หนึ่งไมล์หรือประมาณนั้น' และอิบนุ อุมัร ก็เป็นหนึ่งจากบรรดาผู้ที่เข้าร่วมแข่งขันด้วย" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : كَانَ لِلنَّبِيِّ ﷺ نَاقَةٌ تُسَمَّى الْمُضْبَاءَ لَا تُسْبَقُ ، فَجَاءَ أَعْرَابِيٌّ عَلَى قَعُودٍ فَسَبَقَهَا فَشَقَّ ذٰلِكَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ حَتَّى عَرَفَهُ فَقَالَ : حَقٌّ عَلَى اللهِ أَلَا يَرْتَفِعَ شَيْءٌ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا وَضَعَهُ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอะนัส รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ มีอูฐตัวหนึ่งชื่อ อัลอัฎบาอ ที่ยังไม่เคยวิ่งแข่งชัน ต่อมาได้มีชาวอาหรับเร่ร่อนคนหนึ่ง ขี่อูฐตัวผู้มา และได้แข่งชนะอูฐอัลอัฎบาอ การเช่นนั้นได้ทำความลำบากใจแก่มวลมุสลิมเป็นอันมาก จนในที่สุดท่านนบีก็รู้ และท่านได้กล่าวว่า 'เป็นหน้าที่ของอัลลอฮ์ที่จะไม่มีสิ่งใดจากโลกนี้สูงขึ้นนอกจากพระองค์จะกดให้มันต่ำลง'" (บุคอรี และ นะสาอีย์)

(5) <u>การพักผ่อน</u>

ในอัลกุรอานกล่าวว่า

6 : 97 ความว่า "(อัลลอฮ์) คือ ผู้ทรงเบิกรุ่งอรุณ และทรงทำให้กลางคืนเป็นยามพักผ่อน"

27 : 86 ความว่า "พวกเขาไม่ได้คิดดูหรือว่า เราได้ทำกลางคืนไว้สำหรับพักผ่อน"

28 : 73 ความว่า "และเนื่องด้วยความเมตตาของพระองค์ พระองค์ได้ทรงทำให้มีกลางคืน และกลางวันสำหรับพวกท่าน เพื่อให้พวกท่านได้พักผ่อนในกลางคืนนั้น และเพื่อพวกท่านจะได้แสวงจากความโปรดปรานของพระองค์ (ในเวลากลางวัน 10 : 67) และเพื่อพวกท่านจะได้ขอบคุณ"

40 : 61 ความว่า "อัลลอฮ์ คือผู้ทรงทำกลางคืนสำหรับสูเจ้าเพื่อสูเจ้าจะได้พักสงบในนั้น และกลางวันเป็นที่สว่าง (คือมองเห็นหรือทำมาหากิน)"

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما قَالَ:

قَالَ لِي النَّبِيُّ ﷺ: أَلَمْ أُخْبَرْ أَنَّكَ تَقُومُ اللَّيْلَ وَتَصُومُ النَّهَارَ قُلْتُ: إِنِّي أَفْعَلُ ذٰلِكَ قَالَ: فَإِنَّكَ إِذَا فَعَلْتَ ذٰلِكَ هَجَمَتْ عَيْنُكَ وَنَفِهَتْ نَفْسُكَ وَإِنَّ لِنَفْسِكَ حَقٌّ وَلِأَهْلِكَ حَقٌّ فَصُمْ وَأَفْطِرْ وَقُمْ وَنَمْ رَوَاهُ الشَّيْخَانِ.

ท่านอับดุลลอฮ บินอัมร รฎิยา ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวแก่ฉันว่า 'ฉันได้รับข่าวมิใช่หรือว่า ท่านนั้นอดหลับอดนอนในเวลากลางคืน เพื่อทำนมาซ และท่านยังได้ถือศีลอดอีกในเวลากลางวัน' ฉัน (อับดุลลอฮ) ตอบว่า 'ฉันได้กระทำอย่างนั้นจริง' ท่านนบีได้กล่าวว่า 'ถ้าหากท่านทำอย่างนั้น ดวงตาของท่านจะลึกและกลวงโบ๋ และร่างกายของท่านจะเหนื่อยหน่ายและเมื่อยล้า และแท้จริงตัวของท่านนั้นมีสิทธิที่จะได้รับ (การพักผ่อน) และครอบครัวของท่านนั้นก็มีสิทธิที่จะได้รับ (ความเลี้ยงดูและความสุขจากท่าน) ดังนั้นท่านจงถือศีลอด (เป็นบางวัน) และละศีลอด (ในบางวัน) ท่านจงลุกขึ้นทำนมาซ (เป็นบางคืน) และนอนพักผ่อน (เป็นบางคืน)"

(บุคอรี และ มุสลิม)

(6) <u>โภชนบำบัด และสมุนไพร</u>

عَنْ أُمِّ الْمُنْذِرِ الْأَنْصَارِيَّةِ رضي الله عنها قَالَتْ: دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللهِ ﷺ وَمَعَهُ عَلِيٌّ رضي الله عنه وَلَنَا دَوَالٍ مُعَلَّقَةٌ فَقَامَ النَّبِيُّ ﷺ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَامَ عَلِيٌّ لِيَأْكُلَ فَطَفِقَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ لِعَلِيٍّ: مَهْ إِنَّكَ نَاقِهٌ فَكَفَّ عَلِيٌّ، قَالَتْ: وَصَنَعْتُ لَهُمْ شَعِيرًا وَسِلْقًا فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: يَا عَلِيُّ أَصِبْ مِنْ هٰذَا فَهُوَ أَنْفَعُ لَكَ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

เล่าจากอุมมิ มุนซิร อัลอันศอรียะฮ รฎิยา ได้กล่าวว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้เข้ามาหาฉันพร้อมกับท่านอะลี รฎิยา และเรามีตะกร้าแขวนไว้ ท่านนบี ศ็อลฯ ได้

ลุกขึ้นไปรับประทานจากตะกร้านั้น และอะลีก็ได้ลุกขึ้นไปเพื่อรับประทาน แต่ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวแก่ท่านอะลีว่า 'ข้าก่อน แท้จริงท่านเพิ่งฟื้นจากไข้' อะลีจึงได้ยับยั้งไว้ (อุมมุมุนซิร) ได้กล่าวว่า 'ฉันได้ทำข้าวสาลีและผักต้มให้แก่พวกเขา' ต่อมาท่านรสูลุลลอฮ์ได้กล่าวว่า 'โอ้อะลี จงรับประทานจากสิ่งนี้ เพราะมันเป็นประโยชน์แก่ท่าน'
(อบูดาวูด และ ติรมิซีย์)

وَسُئِلَ رَسُولَ اللهِ ﷺ قِيلَ : يَا رَسُولَ اللهِ أَرَأَيْتَ رُقًى نَسْتَرْقِيهَا وَدَوَاءً نَتَدَاوَى بِهِ وَتُقَاةً نَتَّقِيهَا هَلْ تَرُدُّ مِنْ قَدَرِ اللهِ شَيْئًا ؟ قَالَ : هِيَ مِنْ قَدَرِ اللهِ .

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ بِسَنَدٍ صَحِيحٍ .

และได้มีผู้เรียนถามท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ โดยถามว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ได้โปรดบอกฉันถึงเรื่องคาถาที่พวกเราจะนำมันมาใช้ และยาที่พวกเราจะนำมันมาใช้รักษา และเครื่องมือที่จะนำมันมาใช้คุ้มครองป้องกัน มันจะปฏิเสธกำหนดของอัลลอฮ์สักสิ่งหนึ่งไหม?' ท่านตอบว่า 'มันก็คือ กำหนดของอัลลอฮ์'
(ติรมิซีย์ ด้วยสายรายงานที่เศาะฮีห์)

وَقَالَ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ رضي الله عنه : مَرِضْتُ فَعَادَنِي النَّبِيُّ ﷺ فَوَضَعَ يَدَهُ بَيْنَ ثَدْيَيَّ حَتَّى وَجَدْتُ بَرْدَهَا فِي فُؤَادِي فَقَالَ : إِنَّكَ رَجُلٌ مَفْؤُودٌ ائْتِ الْحَارِثَ بْنَ كَلَدَةَ أَخَا ثَقِيفٍ فَإِنَّهُ رَجُلٌ يَتَطَبَّبُ فَلْيَأْخُذْ سَبْعَ تَمَرَاتٍ مِنْ عَجْوَةِ الْمَدِينَةِ فَلْيَجَأْهُنَّ بِنَوَاهُنَّ ثُمَّ لِيَلُدَّكَ بِهِنَّ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ .

และท่านสะอ์ บินอะบี วักกอส รฏิยา ได้เล่าว่า "ฉันป่วย ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯ ได้มาเยี่ยมฉัน ท่านได้วางมือของท่านระหว่างเต้านมทั้งสองข้างของฉัน ฉันได้รับความเย็นจากมือนั้นที่หัวใจของฉัน จากนั้นท่านได้กล่าวว่า 'แท้จริงท่านป่วยที่หัวใจ ท่านจงไปหา อาริส บุตร กะละดะฮ์ พี่ชายของษะกีฟ เพราะเขาเป็น (หมอ) ผู้ที่มีความรู้จะรักษาได้ ให้เขาจงเอาอินทผลัมเจ็ดผลจากชนิด อัจญ์วะฮ์ แห่งนครมะดีนะฮ์ ให้เขานำเม็ดมันมาบดให้ละเอียด แล้วให้ท่านดื่มมัน'" (อบูดาวูด)

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ : كَانَتِ النُّفَسَاءُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللّٰهِ صلعم
تَجْلِسُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَكُنَّا نَطْلِي وُجُوهَنَا بِالْوَرْسِ مِنَ الْكَلَفِ

ท่านหญิงอุมมุ สะละมะฮ์ กล่าวว่า "ในสมัยของท่าน รสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ผู้หญิงที่พึ่งคลอดบุตรนั่งอยู่ (ไฟ) สี่สิบวัน และเราได้ประคบหน้าของเราด้วยฉัด-วัรฺส์ เนื่องจากหน้าเกรียม"

وَسُئِلَتْ عَائِشَةُ رضي الله عنها عَنْ خِضَابِ الْحِنَّاءِ
فَقَالَتْ : لَا بَأْسَ بِهِ وَلٰكِنِّي أَكْرَهُهُ فَإِنَّ حِبِّي ﷺ كَانَ يَكْرَهُ رِيحَهُ

และได้มีผู้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฎิยัลลอฮุอันฮา ถึงการย้อมด้วยใบเทียน ท่านหญิงตอบว่า "ไม่เป็นอะไรด้วยใบเทียน แต่ฉันไม่ชอบเพราะแท้จริงคนรักของฉัน ศ็อลฯ รังเกียจกลิ่นของมัน" (บุคอรีย์ และ อัน-นะสาอีย์)

3. โภชนาการ (Nutrition)

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป

อาหาร (Food) ในความหมายทางโภชนาการหมายถึง "สิ่งซึ่งมนุษย์นำมาบริโภคหรือกินเข้าไปแล้วไม่เกิดอันตรายต่อร่างกาย แต่กลับเป็นประโยชน์ ช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโต ซ่อมแซมเนื้อเยื่อส่วนที่สึกหรอ ทรุดโทรมและช่วยให้อวัยวะต่าง ๆ ทำงานได้ตามปกติ" (มานี ฐไทย และธาดา วิมลวัตรเวที:2523)

อาหารเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และ "นอกจากมนุษย์มีความจำเป็นในการบริโภคอาหาร ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายและปริมาณเพียงพอแล้ว ยังต้องคำนึงถึงข้อควรระวังด้านความสะอาด ความถูกต้องในการปรุงอาหาร การเก็บรักษาอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยจากการบูดเน่า การติดเชื้อโรคจากพาหนะนำโรคชนิดต่าง ๆ" (วรรณวิไล จันทราภา : 2526) ด้วย

สวนโภชนาการ (Nutrition) ตามความหมายของสมาคมแพทย์อเมริกันหมายถึง "วิทยาศาสตร์ทางด้านอาหาร สารอาหารที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทั้งทางด้านการสมดุล การเกิดโรค การย่อย การดูดซึม การซึมผ่านของอาหารไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและการขับถ่าย" (มานี ฐไทย และ ธาดา วิมลวัตรเวที : 2523)

หลักการอิสลามส่วนหนึ่งมีดังนี้

(1) อาหารที่อนุมัติให้บริโภค

ในอัล–กุรอานกล่าวไว้ว่า

2 : 168 ความว่า "มนุษย์เอ๋ย จงบริโภคอันเป็นที่อนุมัติ (ตามพระบัญญัติ) ที่ดี (แก่สุขภาพ) จากที่มี ณ แผ่นดิน"

2 : 172 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงบริโภคสิ่งที่ดีทั้งหลายที่เราได้ประทานเครื่องยังชีพแก่สูเจ้า (อย่าบริโภคอาหารที่ให้โทษแก่ร่างกาย) และจงขอบคุณอัลลอฮฺ (ด้วยการทำดีทั้งกายและใจ) ถ้าพระองค์เท้านั้นที่สูเจ้าเคารพภักดี"

20 : 81 ความว่า "จงกินสิ่งที่ดีทั้งหลายที่เราประทานเครื่องยังชีพแก่สูเจ้า"

2 : 57 ความว่า "และเราได้ให้เมฆมาบังสูเจ้า (เป็นร่มเงา) และเราได้ประทานมันนะ (น้ำคาลกอนชนิดเหนียว) และนกคุ่มแก่สูเจ้า จงกินจากสิ่งที่ดีที่เราได้ให้เครื่องยังชีพแก่สูเจ้า"

20 : 54 ความว่า "จงกิน และจงเลี้ยงปศุสัตว์ของพวกท่าน แท้จริงในนั้นมีสัญญาณหลายอย่างสำหรับปวงผู้มีปัญญา"

40 : 79 ความว่า "อัลลอฮฺคือผู้ทรงทำปศุสัตว์ไว้สำหรับสูเจ้า เพื่อสูเจ้าจะได้ขี่บางชนิดของมัน และบางชนิดสูเจ้ากิน (6 : 143, 16 : 6)

6 : 143 ความว่า "และในหมู่ปศุสัตว์นั้นมีที่ใช้สำหรับบรรทุก (และบางพวกเป็นพาหนะ) และที่นอนแผ่ (หรือตัวเล็ก หรือที่ถูกเชือดเป็นอาหาร) จงบริโภคที่อัลลอฮฺได้ทรงประทานเครื่องยังชีพแก่สูเจ้า จงอย่าปฏิบัติตามรอยเท้าของมาร (กินอาหารต้องห้ามหรืออุตริเลี้ยงยื่น ๆ ขึ้น) แท้จริงมันเป็นศัตรูที่เปิดเผยของสูเจ้า"

36 : 72 – 73 ความว่า "และเราได้ทำให้มัน (ปศุสัตว์) อยู่ใต้อำนาจของพวกเขา ฉะนั้นบางชนิดพวกเขาก็ขี่ บางชนิดพวกเขาก็กิน (เป็นอาหาร)"

"และสำหรับพวกเขา ในตัวของมันนั้นมีนานาประโยชน์อีก และมีเครื่องดื่ม (น้ำนม) แล้วพวกเขายังไม่กตัญญูหรือ?"

23 : 21 ความว่า "และแท้จริงในเรื่องปศุสัตว์นั้นมีบทเรียนสำหรับสูเจ้า เราให้สูเจ้าดื่ม (น้ำนมกลั่นออกมาจาก) ที่อยู่ในท้องของมัน และมีประโยชน์มากมายในตัวมันสำหรับสูเจ้า (เช่น หนัง เขา ขน กระดูก ไข เนื้อ และใช้เป็นพาหนะ) และบางชนิดสูเจ้าได้บริโภคมัน"

16 : 66 ความว่า "และแท้จริง มีบทเรียนแน่นอนสำหรับสูเจ้าในเรื่องปศุสัตว์ และให้สูเจ้าดื่มจากในท้องของมัน ระหว่างมูล (ในลำไส้) และเลือด คือน้ำนมบริสุทธิ์ เป็นที่คล่องคอสำหรับผู้ดื่ม"

16 : 68 – 69 ความว่า "และพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงดลแก่ผึ้งว่า จงทำรังตามภูผาและตามต้นไม้ และตามที่พวกเขาก่อร้านขึ้น (ให้ไม้เถาเลื้อย)"

"แล้วจงกิน (ดูด) จากผลไม้ทั้งมวล แล้วจงดำเนินตามทางของพระผู้อภิบาลของเจ้าโดยถ่อมตัว มีเครื่องดื่ม (น้ำผึ้ง) หลากสี (กลั่น) ออกมาจากท้องของมัน ในนั้น (ตัวผึ้ง) นั้นมี (ตัวยา) ที่บำบัดสำหรับปวงมนุษย์ แท้จริงในนั้นมีสัญญาณสำหรับประชาชนผู้ตรึกตรองอย่างแน่นอน"

5 : 4 ความว่า "เขาทั้งหลายถามเจ้า (อาหาร) อันใดที่ (ถูกล่าโดยสัตว์ล่าเนื้อหรือนกล่าสัตว์) ถูกอนุมัติแก่พวกเขา จงกล่าวเถิด ที่ถูกอนุมัติแก่พวกเขาคือสิ่งที่ดีงามทั้งหลาย (อาหารที่เป็นคุณแก่สุขภาพและที่ไม่ถูกห้าม) และ (รวมทั้ง) ที่พวกท่านได้ฝึกสัตว์ล่าเนื้อให้จับสัตว์ พวกท่านฝึกมัน (จะเป็นสุนัขหรือเหยี่ยวก็ตาม) ตามที่อัลลอฮ์ได้ทรงสอนพวกท่าน (คือปล่อยให้สัตว์ล่าเนื้อไปจับสัตว์) ดังนั้นจงกินที่มันจับมาให้พวกท่าน (โดยที่มันมิได้ฆ่าสัตว์ที่จับมาได้นั้น และสัตว์ที่ได้นั้นไม่ได้ตายก่อนถูกมันจับ) แต่จงกล่าวพระนามอัลลอฮ์บนมัน (คือก่อนปล่อยสัตว์ที่ฝึกไปล่าสัตว์ต้องกล่าวพระนามอัลลอฮ์ก่อน หรือเมื่อยังเชือดสัตว์ที่มันล่าได้นั้นทัน) จงสำรวมต่ออัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงเป็นผู้ทรงฉับพลันในการชำระ"

6 : 142 ความว่า "และพระองค์เท่านั้น คือผู้ทรงให้งอกเงยขึ้นในสวนต่าง ๆ แห่งพันธุ์ไม้เลื้อยและพันธุ์ไม้ไม่เลื้อย และต้นอินทผลัมและไร่นา ซึ่งผลของมันมีต่าง ๆ ชนิด และต้นมะกอก และต้นทับทิม ที่ละม้ายกันและที่ไม่ละม้ายกัน จงบริโภคผลของมันเมื่อมันออกผล และจงจ่ายส่วนของมัน (บริจาคเป็นทาน) ในวัน (ฤดู) เก็บเกี่ยวของมัน และจงอย่าสุรุ่ยสุร่าย อัลลอฮ์ไม่ทรงรักผู้สุรุ่ยสุร่าย"

6 : 100 ความว่า "พระองค์คือผู้ทรงให้น้ำหลั่งลงมาจากฟ้า และเราได้ให้งอกโดยนัย (ของน้ำ) นั้น ซึ่งพืชทุกชนิด (จากแผ่นดิน) แล้วเราได้ให้งอกออกจากมันซึ่งความเขียวชอุ่ม เราได้ให้งอกจากมันซึ่งเมล็ดเรียงซ้อน (เป็นกลีบเป็นรวง) และจากต้นอินทผลัมซึ่งงวงของมันเป็นพวง (ของลูกอินทผลัม) ย้อยมาต่ำ (แก่เอื้อม) และปวงสวนของอุ่นและมะกอกและทับทิมที่คล้ายกันและไม่คล้ายกัน จงดู (พินิจพิจารณา) ผลของมันเมื่อมัน (เริ่ม) ออกผล (คิบ ๆ) และ (จนถึง) การสุกงอมของมัน แท้จริงในสิ่งเหล่านั้น แน่นอนมีสัญญาณต่าง ๆ (ซึ่งบ่งบันเอกภาพของอัลลอฮ์) สำหรับประชาชนผู้ศรัทธา"

80 : 27 – 29 ความว่า "แล้วได้งอกเงยเมล็ดพืชออกจากในนั้น (แผ่นดิน)"
"และองุ่น และพืชผัก"
"มะกอกและอินทผลัม"

80 : 31 – 32 ความว่า "และผลไม้ และหญ้า"
"เป็นปัจจัยสำหรับสูเจ้าและสำหรับปศุสัตว์ของสูเจ้า"

56 : 28 – 29 ความว่า "ท่ามกลางต้นพุทราไม่มีหนาม (หรือโน้มต่ำลงมา)"
"และต้นกล้วย (ออกผล) เป็นเครือ"

76 : 17 ความว่า "และใน (สวนสวรรค์) นั้น พวกเขาจะได้รับการดื่มจากถ้วย (ที่มีเครื่องดื่ม) ซึ่งเจือด้วยขิง"

23 : 20 ความว่า "และ (ถ้วยน้ำนั้นก็ได้มี) ต้นไม้ (คือต้นมะกอก 24 : 35) งอกออกมาที่ภูเขาสัยนาซึ่งได้ผลิตน้ำมัน (สำหรับเป็นอาหารและยา) และน้ำซูรส (เช่นน้ำจิ้ม) สำหรับผู้บริโภค"

35 : 12 ความว่า "และทะเลทั้งสอง (คือน้ำทั้งสองชนิด) นั้นไม่เหมือนกัน อันนี้จืด (หรืออร่อย) กับกระหาย คล่องคอในการดื่มของมัน และอันนี้เค็มจนขม (25 : 53) และจากแต่ละแห่งนั้นสูเจ้าได้กินเนื้อ (สัตว์น้ำ) สด ๆ และสูเจ้าแสวงออกจากในนั้น (เช่นงมขึ้นมา) ซึ่งเครื่องประดับ (เช่นไข่มุก) ซึ่ง

สูเจ้าประดับ (กาย) และสูเจ้าเห็นเรือแล่นฝ่ามันอยู่ใน (ท้องน้ำ) นั้น เพื่อสูเจ้าจะได้แสวงความโปรดปรานของพระองค์ (โดยการโดยสารและขนส่งสินค้า ฯลฯ) และเพื่อสูเจ้าจะได้ขอบคุณ (ด้วยการทำดี)"

5 : 96 ความว่า "ที่อนุมัติแก่สูเจ้าคือการล่าสัตว์ในทะเล (ในน้ำ) และการบริโภคมัน (เช่นสัตว์น้ำตายบนตลิ่งหรือตายในน้ำ หรือถูกจับมาแล้วตาย ทั้งหมดนี้เมื่อยังไม่เน่า) เป็นสะเบียงแก่เจ้าและผู้เดินทาง"

16 : 14 ความว่า "และพระองค์คือผู้ทรงทำให้น่านน้ำเป็นประโยชน์แก่สูเจ้า เพื่อสูเจ้าจะได้กินเนื้อสด ๆ (อ่อน ๆ เช่นปลา) จากมัน"

22 : 34 ความว่า "และสำหรับทุก ๆ ชาติเราได้กำหนดพิธีกรรม (เช่นเชือดสัตว์) เพื่อพวกเขาจะได้เอ่ยพระนามของอัลลอฮ์ ต่อที่พระองค์ได้ทรงให้เครื่องยังชีพแก่พวกเขา คือ (เวลาเชือด) ปศุสัตว์สี่เท้า เพราะฉะนั้นพระผู้เป็นเจ้าของสูเจ้าคือ พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียว"

24 : 36 ความว่า "และกูรฺบาน (หรือสัตว์สี่เท้าอื่นที่อ้วน เช่นแพะ แกะ ฯ) เราได้กำหนดมันสำหรับสูเจ้า (ว่าเป็นสัตว์เพื่อเชือดพลี) ซึ่งอยู่ในปวงเครื่องหมาย (หรือข้อกำหนด) ของอัลลอฮ์ ในตัวมัน (สัตว์เหล่านั้น) มีของดีสำหรับสูเจ้า เพราะฉะนั้นจงกล่าวพระนามของอัลลอฮ์บนมัน (เมื่อเวลาเชือด) ขณะเมื่อมันถูกเรียงเป็นคับ ดังนั้นเมื่อมันล้มลงข้างตัวของมัน (คือเมื่อถูกเชือดตายแล้ว) ก็จงบริโภคมัน (เป็นอาหาร) และให้(แจก) เป็นอาหารแก่คน (ยากจน) ที่ไม่เอ่ยขอและคน (ยากจน) ที่เอ่ยขอ และในทำนองนั้น เราได้ทำให้มัน (สัตว์เหล่านี้) อยู่ใต้อำนาจ (เป็นประโยชน์) สำหรับสูเจ้า เพื่อสูเจ้าจะได้ขอบคุณ (อัลลอฮ์)"

5 : 5 ความว่า "และวันนี้ได้ถูกอนุมัติแก่สูเจ้าซึ่งสิ่งที่ดีทั้งหลาย และอาหาร (จากสัตว์ที่มิได้ถูกห้ามไว้) ของผู้ได้รับคัมภีร์ (และถูกเชือกโดยพวกนี้) เป็นที่อนุมัติแก่สูเจ้า และอาหารของสูเจ้าเป็นที่อนุมัติแก่เขา"

5 : 94 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย อัลลอฮจะทรงทดลองสูเจ้าด้วยสิ่งหนึ่งเกี่ยวกับการล่าสัตว์ (ที่บริโภคได้) ซึ่งมือของสูเจ้าและหอกของสูเจ้าถึงได้"

6 : 117 ความว่า "ดังนั้น จงบริโภคสิ่งซึ่งพระนามของอัลลอฮถูกระบุมัน (เวลาเชือด) ถ้าสูเจ้าศรัทธา (อย่างแท้จริง) ในโองการทั้งหลายของพระองค์"

ในอัล-หะดีษ มีดังนี้

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : كُلُوا وَاشْرَبُوا وَالْبَسُوا وَتَصَدَّقُوا فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا مَخِيلَةٍ .

และท่านรสูลลลอฮ ศอลฯ ได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงรับประทาน ท่านทั้งหลายจงดื่ม ท่านทั้งหลายจงสวมใส่ และท่านทั้งหลายจงบริจาคทาน โดยไม่ฟุ่มเฟือยและโอ้อวด" (บุคอรี)

وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما : كُلْ مَا شِئْتَ وَالْبَسْ
مَا شِئْتَ مَا خَطِئَتْكَ اثْنَتَانِ سَرَفٌ أَوْ مَخِيلَةٌ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอิบนุอับบาส รฎิยาฯได้เล่าว่า "จงรับประทานสิ่งที่ท่านต้องการ จงสวมใส่สิ่งที่ท่านต้องการ ตราบใดที่สองประการนี้จะไม่ทำให้ท่านผิดพลาด นั่นคือความฟุ่มเฟือยและโอ้อวด" (บุคอรี)

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رضي الله عنه قَالَ : ثِنْتَانِ حَفِظْتُهُمَا عَنْ رَسُولِ اللهِ ﷺ قَالَ : إِنَّ اللهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذِّبْحَ وَلْيُحِدَّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ فَلْيُرِحْ ذَبِيحَتَهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านชัดดาด บิน เอาส์ รฏิยา ได้เล่าว่า "สองประการที่ฉันจดจำมาจากท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลา โดยท่านได้กล่าวว่า 'แท้จริงอัลลอฮ์ได้กำหนดให้กระทำอย่างประณีตเหนือทุกสิ่ง ดังนั้นเมื่อท่านทั้งหลายจะฆ่าก็ให้ท่านทั้งหลายประณีตในการฆ่า และเมื่อท่านทั้งหลายจะเชือดก็ให้ท่านทั้งหลายประณีตในการเชือดและให้คนใดคนหนึ่งจากพวกท่านลับมีดของเขาให้คม และจงให้ความสบายแก่สัตว์ที่เขาจะเชือด"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أَسْمَاءَ رضي الله عنها قَالَتْ : نَحَرْنَا فَرَسًا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ ﷺ فَأَكَلْنَاهُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอัสมาอ์ รฏิยาได้เล่าว่า "พวกเราได้เชือดม้าในสมัยท่านนบี ศ็อลา และพวกเราได้รับประทานมัน" (บุคอรี มุสลิม)

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه قَالَ : رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَأْكُلُ دَجَاجًا . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอบูมูสา รฏิยา ได้เล่าว่า "ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลา รับประทานไก่"
(บุคอรี ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى رضي الله عنهما قَالَ : غَزَوْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ سَبْعَ غَزَوَاتٍ أَوْ سِتًّا كُنَّا نَأْكُلُ مَعَهُ الْجَرَادَ .

ท่านอิบนิ อบูเอาฟา รฏิยฯ ได้เล่าว่า "พวกเราได้ออกทำสงครามพร้อมกับท่านนบี ศ็อลฯ เจ็ดหรือหกสงคราม พวกเราได้เคยรับประทานตั๊กแตน"

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : أَنْفَجْنَا أَرْنَبًا وَنَحْنُ بِمَرِّ الظَّهْرَانِ فَسَعَى الْقَوْمُ فَتَعِبُوا فَأَخَذْتُهَا فَجِئْتُ بِهَا إِلَى أَبِي طَلْحَةَ فَذَبَحَهَا فَبَعَثَ بِوَرِكَيْهَا أَوْ قَالَ بِفَخِذَيْهَا إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَبِلَهَا

ท่านอะนัส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "เราได้ติดตามกระต่ายตัวหนึ่ง ขณะนั้นพวกเราอยู่ที่ "มัรริดฏอหรอน" กลุ่มชนได้พยายามติดตามและฉันจับตัวมันได้ในที่สุด จึงได้นำตัวมันมายังอะบีฏอลหะฮ์ เขา (อะบีฏอลหะฮ์) ได้เชือดมัน และได้ส่งขาสะโพกของมันทั้งสองข้าง หรือ (ผู้เล่าได้กล่าวว่า) ขาอ่อนของมันทั้งสองข้างไปให้ท่านนบี ศ็อลฯ และท่านนบีได้รับมันไว้" (บุคอรี – มุสลิม)

عَنْ خَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ رضي الله عنه أَنَّهُ دَخَلَ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ بَيْتَ مَيْمُونَةَ فَأُتِيَ بِضَبٍّ مَحْنُوذٍ فَأَهْوَى إِلَيْهِ النَّبِيُّ ﷺ بِيَدِهِ فَقَالَ بَعْضُ النِّسْوَةِ : أَخْبِرُوا النَّبِيَّ ﷺ بِمَا يُرِيدُ أَنْ يَأْكُلَ فَقَالُوا : هُوَ ضَبٌّ يَا رَسُولَ اللهِ فَرَفَعَ يَدَهُ فَقُلْتُ : أَحَرَامٌ هُوَ يَا رَسُولَ اللهِ ؟ قَالَ : لَا ، وَلَكِنَّهُ لَمْ يَكُنْ بِأَرْضِ قَوْمِي فَأَجِدُنِي أَعَافُهُ . قَالَ خَالِدٌ : فَاجْتَرَرْتُهُ فَأَكَلْتُهُ وَالنَّبِيُّ ﷺ يَنْظُرُ .

ท่านคอลิด บิน อัลวะลีด รฏิยฯ เล่าว่า "ตัวท่านพร้อมกับท่านนบี ศ็อลฯ ได้เข้าไปในบ้านท่านหญิงมัยมูนะฮ์ ต่อมาแย้ยางได้ถูกนำมา ท่านนบี ศ็อลฯ ได้เอื้อมมือไปหยิบมัน ภรรยาบางคน (ของท่าน) ได้กล่าวขึ้นว่า 'พวกท่านจงเรียนให้ท่านนบีทราบว่าสิ่งที่ท่านตั้งใจจะรับประทานนั้น (เป็นอะไร)' พวกเขาได้กล่าวว่า 'มันคือแย้'(1)

---

(1) แย้ อนุญาตให้กินแย้ได้เมื่อมันถูกเชือดโดยกล่าวพระนามอัลลอฮ์

โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์' ท่านจึงยกมือขึ้น ฉันจึงถามว่า 'มัน (แย้) เป็นสิ่งต้องห้ามกระนั้นหรือ? โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์' ท่านตอบว่า 'ไม่ใช่ แต่มันไม่เคยมีในพื้นแผ่นดินกลุ่มชนของฉัน ดังนั้น ฉันจึงพบว่าตัวฉันเองไม่ชอบมัน ท่านคอลิดได้กล่าวว่า 'ฉันจึงดึงมันมาและได้รับประทานมัน โดยที่ท่านนบี ศ็อลฯ มองดู" (บุคอรี – มุสลิม)

عَنْ عَبْدِ اللهِ الْمُزَنِيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا اشْتَرَى أَحَدُكُمْ لَحْمًا فَلْيُكْثِرْ مَرَقَتَهُ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ لَحْمًا أَصَابَ مَرَقَةً وَهُوَ أَحَدُ اللَّحْمَيْنِ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

ท่านอับดุลลอฮ์ อัลมุซะนีย์ รฏียฯ เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "เมื่อใครคนหนึ่งจากพวกท่านได้ซื้อเนื้อให้เขาจงใส่น้ำซุปของมันให้มาก ๆ ถ้าหากเขาไม่พบเนื้อเขาก็ได้น้ำซุป เพราะน้ำซุปนั้นก็เป็นหนึ่งจากสองเนื้อ" (ติรมิซีย์)

وَكَانَتْ جَارِيَةٌ لِكَعْبِ

ابْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه تَرْعَى غَنَمًا لَهُ بِسَلْعٍ فَأُصِيبَتْ شَاةٌ مِنْهَا فَأَدْرَكْتُهَا فَذَبَحَتْهَا بِحَجَرٍ فَسُئِلَ النَّبِيُّ ﷺ فَقَالَ : كُلُوهَا " . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

"และได้มีทาสหญิงคนหนึ่งของกะอ์บ บินมาลิก รฏียฯ เลี้ยงแพะของเขา ณ ภูเขาซัลอ์ ต่อมามีแพะตัวหนึ่งจากแพะฝูงนั้นบาดเจ็บ หล่อนได้พบแพะตัวนั้นแล้วเชือดมันด้วยหิน (ที่มีคม) ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯ ได้ถูกถาม (ถึงเรื่องนี้) ท่านได้กล่าวว่า 'พวกท่านทั้งหลายจงรับประทานมันเถิด" (บุคอรี)

وَقَالَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ رضي الله عنه :

لَمَّا خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ مِنْ مَكَّةَ إِلَى الْمَدِينَةِ مَرَرْنَا بِرَاعٍ وَقَدْ عَطِشَ النَّبِيُّ ﷺ فَحَلَبْتُ لَهُ كُثْبَةً مِنْ لَبَنٍ فَأَتَيْتُهُ بِهَا فَشَرِبَ حَتَّى رَضِيتُ الشَّيْخَانِ.

และท่านอบูบักร์ อัศ-ศิดดีก รฏียฯ ได้กล่าวว่า "เมื่อเราได้ออกเดินทางพร้อมกับท่านนบี ศ็อลฯ จากมักกะฮ์สู่มะดีนะฮ์ เราได้ผ่านคนเลี้ยงสัตว์ผู้หนึ่ง ในขณะที่ท่านนบี ศ็อลฯ กระหายน้ำ ต่อมาฉันได้รีดนมให้ท่านเหยือกหนึ่ง และฉันได้นำน้ำนมเหยือกนั้นมาให้ท่าน ต่อมาท่านได้ดื่มจนฉันพอใจ" (บุคอรี และมุสลิม)

وَقَالَ أَنَسٌ : سَقَيْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ بِقَدَحِي هٰذَا الشَّرَابَ كُلَّهُ الْعَسَلَ وَالنَّبِيذَ وَالْمَاءَ وَاللَّبَنَ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالنَّسَائِيُّ .

และท่านอะนัส รฏียฯ ได้เล่าว่า "ฉันได้ให้ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ดื่มเครื่องดื่มทั้งหมดด้วยเหยือกของฉันใบนี้ ทั้งน้ำผึ้ง นะบีซ (น้ำผลไม้หมักที่ยังไม่ทำให้มึนเมา) น้ำ และน้ำนม" (มุสลิม และนะสาอีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه أَنَّ خَيَّاطًا دَعَا النَّبِيَّ ﷺ لِطَعَامٍ صَنَعَهُ قَالَ : فَذَهَبْتُ مَعَهُ فَقَرَّبَ خُبْزًا مِنْ شَعِيرٍ وَمَرَقًا فِيهِ دُبَّاءٌ وَقَدِيدٌ فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَتَتَبَّعُ الدُّبَّاءَ مِنْ حَوْلِ الْقَصْعَةِ فَلَمْ أَزَلْ أُحِبُّ الدُّبَّاءَ مِنْ يَوْمَئِذٍ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอะนัส รฏียฯ เล่าว่า "แท้จริงมีช่างเย็บคนหนึ่งเชิญท่านนบี ศ็อลฯ เพื่อรับประทานอาหารที่เขาทำมันขึ้นอะนัสได้กล่าวว่า ฉันได้ไปพร้อมกับท่าน ช่างเย็บได้เสิร์ฟขนมปังที่ทำจากข้าวสาลี และซุปซึ่งมีน้ำเต้าและเนื้อเค็มเข้ามาใกล้ ฉันได้เห็นท่านนบี ศ็อลฯ ติดตามน้ำเต้าจากรอบ ๆ ถาด ดังนั้นฉันจึงชอบน้ำเต้านับตั้งแต่วันนั้น" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ جَعْفَرٍ رضي الله عنهما قَالَ :

رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَأْكُلُ الرُّطَبَ بِالْقِثَّاءِ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอับดุลลอฮ บิน มุฆัฟฟัล รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลฯ รับประทานยินทผลัมครั้งสุกครั้งดิบกับแตงร้าน"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ:

كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَأْكُلُ الْبِطِّيخَ بِالرُّطَبِ فَيَقُولُ نَكْسِرُ حَرَّ هٰذَا بِبَرْدِ هٰذَا وَبَرْدَ هٰذَا بِحَرِّ هٰذَا . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ เคยรับประทานแตงโมกับยินทผลัมครั้งสุกครั้งดิบ แล้วกล่าวว่า เราจะทำลายความร้อนของสิ่งนี้ด้วยความเย็นของสิ่งนี้ และทำลายความเย็นของสิ่งนี้ด้วยความร้อนของสิ่งนี้"
(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ بِمَرِّ الظَّهْرَانِ وَنَحْنُ نَجْنِي الْكَبَاثَ فَقَالَ ﷺ: عَلَيْكُمْ بِالْأَسْوَدِ مِنْهُ فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللهِ كَأَنَّكَ رَعَيْتَ الْغَنَمَ؟ قَالَ: نَعَمْ، وَهَلْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا وَقَدْ رَعَاهَا. رَوَاهُ الشَّيْخَانِ.

ท่านญาบิร รฏิยฯ ได้กล่าวว่า "พวกเราได้อยู่ร่วมกับท่านนบี ศ็อลฯ ที่มัรริซเฏาะรอน และพวกเรากำลังเก็บผล "อัลกะบาซ" ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'พวกท่านจงเก็บเอาแต่ผลดำ ๆ ของมัน' พวกเราจึงได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ คล้ายกับท่านเคยเลี้ยงแพะ' ท่านตอบว่า 'ใช่แล้ว ไม่มีนบี คนใดที่ไม่เคยเลี้ยงแพะ'" (บุคอรี และมุสลิม)

وَأَخَذَ النَّبِيُّ ﷺ كِسْرَةً مِنْ خُبْزٍ شَعِيرٍ فَوَضَعَ عَلَيْهَا تَمْرَةً وَقَالَ: هٰذِهِ إِدَامُ هٰذِهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

"และท่านนบี ศ็อลฯ ได้หยิบเศษขนมปังที่ทำจากข้าวสาลีแล้วเอาอินทผลัมวางบนเศษขนมปัง แล้วกล่าวว่า นี่เป็นกับ (แกล้ม) ของนี่"
(อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنِ ابْنَيْ بُسْرٍ السُّلَمِيَّيْنِ رضي الله عنهما قَالَا : دَخَلَ عَلَيْنَا النَّبِيُّ ﷺ فَقَدَّمْنَا لَهُ زُبْدًا وَتَمْرًا وَكَانَ يُحِبُّ الزُّبْدَ وَالتَّمْرَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَهْ.

บุตรชายทั้งสองของ บุสร์ ตระกูล สุละมีรายงานได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้เข้ามาหาพวกเรา พวกเราได้ยกเนยเหลวและอินทผลัมมาเสนอให้ท่าน และปรากฏว่าท่านชอบเนยเหลวกับอินทผลัม" (อบูดาวูด และอิบนุมาญะฮ์)

وَسُئِلَتْ عَائِشَةُ رضي الله عنها عَنْ أَكْلِ الْبَصَلِ فَقَالَتْ : آخِرُ طَعَامٍ أَكَلَهُ النَّبِيُّ ﷺ طَعَامٌ فِيهِ بَصَلٌ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ.

และได้มีผู้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ รายงานถึงการรับประทานหัวหอม เธอตอบว่า "อาหารมื้อสุดท้ายที่ท่านนบี ศ็อลฯ รับประทานนั้นเป็นอาหารที่มีหัวหอมผสมอยู่ในนั้น"
(อบูดาวูด และนะสาอีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُحِبُّ الْحَلْوَاءَ وَالْعَسَلَ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รายงานได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ ชอบขนมหวานและน้ำผึ้ง" (บุคอรี อบูดาวูด และติรมิซีย์)

وَعَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : يَا عَائِشَةُ بَيْتٌ لَا تَمْرَ فِيهِ جِيَاعٌ أَهْلُهُ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "โอ้อาอิชะฮ์ บ้านใดที่ไม่มีอินทผลัมอยู่ในบ้าน คนในบ้านนั้นเป็นผู้ที่หิวโหย"

(มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ: بَيْنَا نَحْنُ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ جُلُوسٌ إِذْ أُتِيَ بِجُمَّارِ نَخْلَةٍ فَقَالَ ﷺ: إِنَّ مِنَ الشَّجَرِ لَمَا بَرَكَتُهُ كَبَرَكَةِ الْمُسْلِمِ فَظَنَنْتُهُ النَّخْلَةَ، فَأَرَدْتُ أَنْ أَقُولَ هِيَ النَّخْلَةُ يَا رَسُولَ اللهِ فَالْتَفَتُّ فَإِذَا أَنَا عَاشِرُ عَشَرَةٍ أَنَا أَحْدَثُهُمْ فَسَكَتُّ فَقَالَ ﷺ: هِيَ النَّخْلَةُ

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยา ได้เล่าว่า "ขณะที่พวกเรานั่งอยู่กับท่านนบี ศ็อลฯ บังเอิญยอดอ่อนของต้นอินทผลัมได้ถูกนำเข้ามา ท่านนบี ศ็อลฯจึงได้กล่าวว่า แท้จริงมีต้นไม้ชนิดหนึ่งที่ความเพิ่มพูนของมัน เหมือนความเพิ่มพูนของมุสลิม บัดนั้นฉันคิดว่ามันต้องเป็นต้นอินทผลัม ฉันตั้งใจจะตอบว่ามันคือต้นอินทผลัม โย้ท่านรสูลุลลอฮ์ ฉันได้หันมองไปรอบ ๆ และพบว่าฉันเป็นหนึ่งจากจำนวนสิบคน (ที่นั่งร่วมวงกับท่านนบี) ฉันมีอายุน้อยที่สุดของพวกเขา ฉันจึงนิ่งเสีย ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯจึงกล่าวว่า มันคือต้นอินทผลัม" (บุคอรี)

عَنْ سَهْلٍ رضي الله عنه قَالَ: كَانَتْ لَنَا عَجُوزٌ تَأْخُذُ أُصُولَ السِّلْقِ فَتَجْعَلُهُ فِي قِدْرٍ لَهَا وَتَجْعَلُ عَلَيْهِ حَبَّاتٍ مِنْ شَعِيرٍ إِذَا صَلَّيْنَا زُرْنَاهَا فَقَرَّبَتْهُ لَنَا وَكُنَّا نَفْرَحُ بِيَوْمِ الْجُمُعَةِ لِذَلِكَ وَمَا كُنَّا نَتَغَدَّى وَلَا نَقِيلُ إِلَّا بَعْدَ الْجُمُعَةِ وَاللهِ مَا فِيهِ شَحْمٌ وَلَا وَدَكٌ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

ท่านสะฮลรฏิยาฯได้เล่าว่า "มีหญิงชราคนหนึ่งของพวกเรา หล่อนได้เอาโคนผัก "ซิลก์" ใส่ลงไปในหม้อของหล่อน เอาเมล็ดข้าวสาลีใส่ลงไปบนผักนั้น เมื่อพวกเรามาซเสร็จได้ไปเยี่ยมหล่อน ต่อมาหล่อนได้เสิร์ฟอาหารนั้นให้เข้ามาใกล้พวกเรา พวกเราก็ใจที่จะได้รับประทานอาหารนั้นด้วยเป็นวันศุกร์ พวกเราไม่เคยรับประทานอาหารกลางวัน และไม่เคยนอนกลางวัน เว้นแต่หลังจากวันศุกร์ สาบานด้วยอัลลอฮ์ ไม่มีมันและไขมันอยู่ในอาหารนั้น" (บุคอรี)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ سَأَلَ أَهْلَهُ الْأُدْمَ فَقَالُوا : مَا عِنْدَنَا إِلَّا خَلٌّ فَدَعَا بِهِ فَجَعَلَ يَأْكُلُ مِنْهُ وَيَقُولُ : نِعْمَ الْأُدْمُ الْخَلُّ نِعْمَ الْأُدْمُ الْخَلُّ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านญาบิร รฏียฯได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ถามครอบครัวของท่านถึงกับข้าว พวกเขาตอบว่า พวกเราไม่มี (กับข้าว) นอกจากน้ำส้มสายชู ท่านนบีจึงได้เรียกเอาน้ำส้มสายชูและรับประทานน้ำส้มนั้น โดยกล่าวว่า กับข้าวที่ดีคือน้ำส้ม กับข้าวที่ดีคือน้ำส้ม" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَدْخُلُ بُسْتَانَ حَائِطٍ فَيَشْرَبُ مِنْ مَاءٍ فِيهَا طَيِّبٍ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอนัส ได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ ได้เข้าไปที่ไบรุหาอ และท่านได้ดื่มน้ำที่มีรสดีในสวนแห่งนั้น" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซียฺ)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : كَانَ يُسْتَعْذَبُ لِلنَّبِيِّ ﷺ الْمَاءُ مِنْ بُيُوتِ السُّقْيَا . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَأَحْمَدُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ รฏียฯได้เล่าว่า " ปรากฏว่าได้มีผู้นำน้ำจืดมาให้ท่านนบี ศ็อลฯ จากบูยูต อัสสุกยา" (อบูดาวูด และอะหฺมัด)

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كَمَلَ مِنَ الرِّجَالِ كَثِيرٌ وَلَمْ يَكْمُلْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَرْيَمُ ابْنَةُ عِمْرَانَ وَآسِيَةُ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ ، وَفَضْلُ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ . .

وَلِأَبِي دَاوُدَ : كَانَ أَحَبَّ الطَّعَامِ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ الثَّرِيدُ مِنَ الْخُبْزِ وَالثَّرِيدُ مِنَ الْحَيْسِ .

ท่านอบูมูสา รฏียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ชายที่มีคุณสมบัติครบถ้วนนั้นมีจำนวนมาก และจะไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนจากพวกผู้หญิงนอกจากมัรยัม บุตรสาวของอิมรอนและอาสิยะห์ ภรรยาของฟิรอาวน์ และความประเสริฐของอาอิชะฮ์เหนือพวกผู้หญิงทั้งหลาย เหมือนความประเสริฐของชะรีดเหนือกว่าอาหารทั้งหมด" (บุคอรี และมุสลิม)

(ชะรีด เป็นอาหารชนิดหนึ่ง ทำจากขนมปังบ่น ใส่ลงในน้ำซุป)

และตัวบทของอะบีดาวูดว่า "ปรากฏว่าอาหารที่ท่านนบี ศ็อลฯ โปรดปรานมากที่สุด คือ ชะรีดที่ทำจากขนมปังและชะรีดที่ทำจากไฮซ์" (ไฮซ์ คืออินทผลัมคลุกกับเนยแข็งและน้ำมันเนย)

عَنْ جَابِرٍ قَالَ : أَخَذَنِي النَّبِيُّ ﷺ إِلَى بَيْتِهِ فَقَالَ : هَلْ مِنْ غَدَاءٍ فَقَالُوا : نَعَمْ ، فَأُتِيَ بِثَلَاثَةِ أَقْرِصَةٍ فَأَخَذَ قُرْصًا فَوَضَعَهُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَخَذَ آخَرَ فَوَضَعَهُ بَيْنَ يَدَيَّ وَأَخَذَ الثَّالِثَ فَكَسَرَهُ فَوَضَعَ نِصْفَهُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَنِصْفَهُ بَيْنَ يَدَيَّ ، ثُمَّ قَالَ : هَلْ مِنْ أُدْمٍ ؟ قَالُوا : لَا ، إِلَّا شَيْءٌ مِنْ خَلٍّ فَقَالَ : هَاتُوهُ فَنِعْمَ الْأُدْمُ هُوَ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านญาบิร ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้พาฉันไปยังบ้านของท่าน แล้วกล่าวว่า 'มีอาหารเช้าไหม?' พวกเขาตอบว่า 'มี' พร้อมทั้งได้นำขนมปังสามแผ่นมาให้ ท่านได้หยิบแผ่นหนึ่งวางข้างหน้าท่าน และหยิบอีกแผ่นหนึ่งวางข้างหน้าฉัน และหยิบแผ่นที่สามมาฉีกออก วางครึ่งหนึ่งข้างหน้าท่านและอีกครึ่งหนึ่งข้างหน้าฉัน ภายหลังท่านได้กล่าวว่า 'มีกับข้าวไหม?' พวกเขาตอบว่า 'ไม่มี นอกจากน้ำส้มนิดหน่อย' ท่านกล่าวว่า 'พวกท่านจงนำมันมาเถิด เพราะกับข้าวที่ดีที่สุดก็คือมัน (น้ำส้ม) นั่นเอง'" (มุสลิม)

عَنْ عُمَرَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كُلُوا الزَّيْتَ وَادَّهِنُوا بِهِ فَإِنَّهُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ .

ท่านญาบิร รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "พวกท่านจงรับประทานน้ำมัน (มะกอก) และจงทาด้วยน้ำมัน (มะกอก) เพราะมันมาจากต้นไม้ที่มีศิริมงคล" (ติรมิซีย์ และหากิม ถือว่าเป็นหะดีษเศาะหีห์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : بَعَثَنَا النَّبِيُّ ﷺ ثَلَثَمِائَةِ رَاكِبٍ وَأَمِيرُنَا أَبُو عُبَيْدَةَ نَرْصُدُ عِيرًا لِقُرَيْشٍ، فَأَصَابَنَا جُوعٌ شَدِيدٌ حَتَّى أَكَلْنَا الْخَبَطَ ، فَسُمِّيَ جَيْشَ الْخَبَطِ ، وَأَلْقَى الْبَحْرُ حُوتًا يُقَالُ لَهُ الْعَنْبَرُ فَأَكَلْنَا مِنْهُ نِصْفَ شَهْرٍ وَادَّهَنَّا بِوَدَكِهِ حَتَّى صَلَحَتْ أَجْسَامُنَا قَالَ فَأَخَذَ أَبُو عُبَيْدَةَ ضِلَعًا مِنْ أَضْلَاعِهِ فَنَصَبَهُ فَمَرَّ الرَّاكِبُ تَحْتَهُ وَكَانَ فِينَا رَجُلٌ لَمَّا اشْتَدَّ الْجُوعُ نَحَرَ ثَلَاثَ جَزَائِرَ ثُمَّ ثَلَاثَ جَزَائِرَ ثُمَّ نَهَاهُ أَبُو عُبَيْدَةَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا التِّرْمِذِيَّ .

وَلِأَصْحَابِ السُّنَنِ : هُوَ الطَّهُورُ مَاؤُهُ الْحِلُّ مَيْتَتُهُ .

ท่านญาบิร รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ส่งทหารม้าจำนวนสามร้อยคน ผู้นำของเราคือ อะบูอุบัยดะฮ์ พวกเราออกไปคอยดักกองคาราวาน ทำการค้าของพวกกุเรช ต่อมาความหิวโหยอย่างรุนแรงได้เกิดขึ้นกับพวกเรา จนพวกเราต้องกินใบไม้ ดังนั้นต่อมาจึงถูกเรียกว่า กองทหารใบไม้ และท้องทะเลได้หยิบยื่นปลาให้ตัวหนึ่ง เรียกว่า ปลาวาฬ พวกเราได้รับประทานมันเป็นเวลาครึ่งเดือน และเราได้ทาตัวด้วยไขมันของมัน จนร่างกายของพวกเราดีขึ้น (ผู้เล่า) ได้กล่าวว่า ท่านอะบูอุบัยดะฮ์ได้เอาซี่โครงของมันมาซี่หนึ่ง แล้วปักไว้ ปรากฏว่าผู้ขี่พาหนะสามารถลอดผ่านมันไปได้ และได้ปรากฏว่ามีชายคนหนึ่งในหมู่พวกเราเกิดความหิวจัด เขาได้เชือดอูฐสามตัว ภายหลังเขาได้เชือดอีกสามตัว ต่อมาท่านอะบูอุบัยดะฮ์ได้ห้ามเขา" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และนะสาอีย์) และตัวบทของเจ้าของสุนันว่า 'คือ มัน (ปลา) สะอาด ซากตายของมันหะลาล (เป็นที่อนุมัติ)'"

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أُحِلَّتْ لَنَا مَيْتَتَانِ وَدَمَانِ ، فَأَمَّا الْمَيْتَتَانِ فَالْحُوتُ وَالْجَرَادُ ، وَأَمَّا الدَّمَانِ فَالْكَبِدُ وَالطِّحَالُ . رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ .

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "เป็นที่อนุญาตแก่พวกเรา สองซากศพและสองเลือด สองซากศพนั้นคือ ปลาและตั๊กแตน สองเลือดนั้นคือตับและม้าม" (อิบนุมาญะฮ์ และหากิม ถือว่าเป็นหะดีษเศาะหี้ย)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا مِنْ إِنْسَانٍ قَتَلَ عُصْفُورًا فَمَا فَوْقَهَا بِغَيْرِ حَقِّهَا إِلَّا سَأَلَهُ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا قِيلَ : يَا رَسُولَ اللهِ وَمَا حَقُّهَا ؟ قَالَ : يَذْبَحُهَا فَيَأْكُلُهَا وَلَا يَقْطَعُ رَأْسَهَا يَرْمِي بِهَا . رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَالْحَاكِمُ .

ท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมร์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "ไม่มีมนุษย์คนใดกินนกกระจอกหรือที่เล็กกว่านั้น โดยไม่ให้สิทธิแก่มัน นอกจากอัลลอฮ์ ตะอาลา จะสอบสวนเขาเกี่ยวกับนกกระจอกนั้น' ได้มีผู้ถามว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ อะไรคือสิทธิของนกกระจอก' ท่านตอบว่า 'เขาจะต้องเชือดมันและรับประทานมัน โดยจะต้องไม่ตัดหัวมันขว้างมันทิ้ง'" (นะสาอีย์ ชาฟิอี และหากิม)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ أَكَلَ ثُومًا أَوْ بَصَلًا فَلْيَعْتَزِلْنَا أَوْ لِيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا وَلْيَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ ، وَأُتِيَ بِبَدْرٍ فِيهِ بُقُولٌ فَوَجَدَ لَهَا رِيحًا فَسَأَلَ فَأُخْبِرَ بِمَا فِيهَا فَقَالَ : قَرِّبُوهَا إِلَى بَعْضِ الْأَصْحَابِ فَكَرِهَ أَكْلَهَا فَقَالَ : كُلْ فَإِنِّي أُنَاجِي مَنْ لَا تُنَاجِي . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ وَلَفْظُهُ لِأَبِي دَاوُدَ .

ท่านญาบิร รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านกล่าวว่า "ผู้ใดรับประทานกระเทียมหรือหัวหอม ให้เข้าจงปลีกตัวออกไปห่างจากพวกเรา หรือให้เขาจงปลีกตัวออกจากมัสญิดของเรา และให้เขาจงนั่งอยู่ภายในบ้านของเขา และได้มีผู้นำภาชนะกลมใบหนึ่งมาในนั้นมีผักหลายชนิด ต่อมาท่านได้พบว่ามันมีกลิ่น ท่านจึงถาม และได้รับคำตอบด้วยสิ่งที่อยู่ในผักต่าง ๆ นั้น ต่อมาท่านได้กล่าวว่า ท่านทั้งหลายจงนำผักเหล่านี้ไปให้แก่สาวกบางคน ส่วนตัวท่านนั้นรังเกียจที่จะรับประทานผักเหล่านั้น ท่านจึงได้กล่าวว่า

จงรับประทานเถิด แท้จริง นั่นจะกระซิบกระซาบกับผู้ที่ท่านจะไม่ได้กระซิบกระซาบ (มลาอิกะฮ์)" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ นะสาอีย์ และตัวบทเป็นของอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَلَا رَجُلٌ يَمْنَحُ أَهْلَ بَيْتِ نَاقَةً تَغْدُو بِمِسٍّ وَتَرُوحُ بِمِسٍّ إِنَّ أَجْرَهَا لَعَظِيمٌ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ فِي الزَّكَاةِ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลา ซึ่งได้กล่าวว่า "การที่ชายคนหนึ่งจะมอบให้แก่ครอบครัวหนึ่งเป็นอูฐตัวเมียที่รุ่งเช้าขึ้น พร้อมกับภาชนะใบใหญ่ (ใส่นม) และตกเย็นลงด้วยภาชนะใบใหญ่ (ใส่นม) แท้จริง ผลบุญของมัน (อูฐ) นั้นใหญ่หลวง" (มุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

نِعْمَ الْمَنِيحَةُ اللِّقْحَةُ الصَّفِيُّ وَالشَّاةُ الصَّفِيُّ تَغْدُو بِإِنَاءٍ وَتَرُوحُ بِإِنَاءٍ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลา ซึ่งได้กล่าวว่า "ของกำนัลที่ดียิ่ง คืออูฐมีนมที่มีน้ำนมมาก และแกะที่มีน้ำนมมาก รุ่งเช้าขึ้นพร้อมกับภาชนะ (ใส่นม) และตกเย็นพร้อมกับภาชนะ (ใส่นม)" (บุคอรี)

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : بَيْنَا رَجُلٌ يَمْشِي بِطَرِيقٍ اشْتَدَّ عَلَيْهِ الْعَطَشُ فَوَجَدَ بِئْرًا فَنَزَلَ فَشَرِبَ ثُمَّ خَرَجَ فَإِذَا كَلْبٌ يَلْهَثُ يَأْكُلُ الثَّرَى مِنَ الْعَطَشِ فَقَالَ الرَّجُلُ : لَقَدْ بَلَغَ هٰذَا الْكَلْبَ مِنَ الْعَطَشِ مِثْلُ الَّذِي كَانَ بَلَغَ مِنِّي فَنَزَلَ الْبِئْرَ فَمَلَأَ خُفَّهُ مَاءً فَسَقَى الْكَلْبَ فَشَكَرَ اللهُ لَهُ فَغَفَرَ لَهُ قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ وَإِنَّ لَنَا فِي الْبَهَائِمِ لَأَجْرًا ؟ فَقَالَ : فِي كُلِّ ذَاتِ كَبِدٍ رَطْبَةٍ أَجْرٌ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ขณะที่ชายคนหนึ่งกำลังเดินอยู่ตามทาง ความกระหายได้เกิดขึ้นกับเขาอย่างรุนแรง ต่อมาเขาได้พบบ่อน้ำ เขาได้ลงไปดื่ม แล้วกลับออกมา ทันใดนั้นเขาได้พบสุนัขตัวหนึ่งแลบลิ้นกินดิน อันเนื่องมาจากความกระหาย ชายคนนั้นได้กล่าวว่า สุนัขตัวนี้ มีความกระหายถึงขั้นที่เหมือนกับที่เกิดกับฉัน เขาจึงลงไปในบ่อ และเติมน้ำจนเต็มรองเท้าของเขา และได้นำมาให้สุนัขนั้นดื่ม อัลลอฮ์ทรงขอบคุณเขา และอภัยโทษให้เขา พวกเขาได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ความจริงพวกเราจะได้รับผลบุญในสัตว์หรือ? ท่านตอบว่า ในทุกร่างที่มีตับเปียก มีผลบุญ" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ عَدِيٍّ قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنِّي أُرْسِلُ الْكِلَابَ الْمُعَلَّمَةَ فَيُمْسِكْنَ عَلَيَّ وَأَذْكُرُ اسْمَ اللهِ عَلَيْهِ فَقَالَ : إِذَا أَرْسَلْتَ كَلْبَكَ الْمُعَلَّمَ وَذَكَرْتَ اسْمَ اللهِ عَلَيْهِ فَكُلْ وَإِنْ قَتَلْنَ مَا لَمْ يَشْرَكْهَا كَلْبٌ لَيْسَ مَعَهَا قُلْتُ : فَإِنِّي أَرْمِي بِالْمِعْرَاضِ الصَّيْدَ فَأُصِيبُ ، فَقَالَ : إِذَا رَمَيْتَ بِالْمِعْرَاضِ فَخَزَقَ فَكُلْهُ وَإِنْ أَصَابَهُ بِعَرْضِهِ فَلَا . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

وَلِلْبُخَارِيِّ وَالتِّرْمِذِيِّ : إِنْ رَمَيْتَ الصَّيْدَ فَوَجَدْتَهُ بَعْدَ يَوْمٍ أَوْ يَوْمَيْنِ لَيْسَ بِهِ إِلَّا أَثَرُ سَهْمِكَ فَكُلْ وَإِنْ وَقَعَ فِي الْمَاءِ فَلَا تَأْكُلْ . وَلِلْبُخَارِيِّ وَأَبِي دَاوُدَ : يَرْمِي الصَّيْدَ فَيَقْتَفِي أَثَرَهُ الْيَوْمَيْنِ وَالثَّلَاثَةَ ثُمَّ يَجِدُهُ مَيِّتًا وَفِيهِ سَهْمُهُ قَالَ : يَأْكُلُ إِنْ شَاءَ اللهُ .

وَلِمُسْلِمٍ وَأَبِي دَاوُدَ فِي الَّذِي يُدْرِكُ صَيْدَهُ بَعْدَ ثَلَاثٍ فَكُلْهُ مَا لَمْ يُنْتِنْ .

ท่านอะดีย์ได้เล่าว่า "ฉันได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ แท้จริงฉันจะส่งสุนัข (แสนรู้) ที่ถูกฝึกสอนหลายตัวออกไป ต่อมาพวกมันจับ (สัตว์) มาให้ฉัน และฉันจะกล่าวพระนามอัลลอฮ์ บนสัตว์ที่จับได้นั้น' ท่านได้กล่าวว่า 'เมื่อท่านได้ส่งสุนัขที่ฝึกสอนของท่านออกไป และท่านได้กล่าวพระนามอัลลอฮ์บนสัตว์นั้น ดังนั้นท่านจงรับประทานเถิด ถึงแม้มัน (สุนัข) จะฆ่า (สัตว์ที่จับได้) ก็ตาม ตราบใดที่สุนัขซึ่งไม่ได้ถูกส่งไปพร้อมกับมันไม่ได้ร่วมล่ากับมันด้วย' ฉันได้กล่าวว่า 'แท้จริงฉันได้

ขว้างสัตว์เปรียวด้วยหอกสั้น และขว้างไปถูกสัตว์นั้น' ท่านได้กล่าวว่า 'เมื่อท่านได้ขว้างหอกสั้นออกไปและมันได้เจาะ (ลำตัวของสัตว์) ดังนั้นท่านจงรับประทานมันเถิด และถ้าหากหอกสั้นไปถูกสัตว์ตามขวางของมัน ดังนั้นท่านอย่ารับประทานมัน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

และตัวบทของบุคอรีและติรมิซียฺว่า "ถ้าหากท่านได้ยิงสัตว์เปรียว (ด้วยการกล่าวพระนามอัลลอฮฺ) แล้วต่อมาท่านพบมัน หลังจากนั้นหนึ่งวันหรือสองวัน ไม่มีสิ่งอื่นบนสัตว์นั้นออกจากรอยลูกธนูของท่าน ดังนั้นให้ท่านจงรับประทาน และถ้าหากมันตกลงไปในน้ำ ดังนั้นท่านอย่ารับประทาน" และตัวบทของบุคอรีและอบูดาวูดว่า "เขายิงสัตว์เปรียวต่อมาได้ออกติดตามรอยมันเป็นเวลาสองวันและสามวัน ภายหลังพบว่ามันตายโดยมีลูกธนูอยู่ในตัวมัน ท่านกล่าวว่า เขาจะได้รับประทานมัน ถ้าหากอัลลอฮฺประสงค์"

และตัวบทของมุสลิมและอบูดาวูดในบุคคลที่พบสัตว์ที่ตนล่าหลังจากสามวันว่า "ดังนั้นท่านจงรับประทานมันเถิดตราบเท่าที่มันยังไม่เน่า"

عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رضي الله عنه قَالَ : سَأَلْتُ النَّبِيَّ ﷺ عَنْ صَيْدِ الْبَازِي قَالَ : مَا أَمْسَكَ عَلَيْكَ فَكُلْ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

ท่านอะดียฺบินฮาติม รฏิยาได้เล่าว่า "ฉันได้ถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงสัตว์ที่ล่ามาได้โดยเหยี่ยว ท่านตอบว่า สิ่งใดที่มันจับมาให้ท่าน ก็จงรับประทานเถิด" (ติรมิซียฺ)

(2) อาหารต้องห้าม

2 : 173 ความว่า "พระองค์ได้ทรงห้ามสูเจ้าเพียงแต่ (สัตว์) ที่ตายเอง และเลือด (ที่คั่งและไหลออกมา) และเนื้อสุกร และ (สัตว์) ที่ถูกเปล่งนามอื่นจาก (พระนามของ) อัลลอฮฺบนมัน (เวลาเชือด) แต่ผู้ใดก็ตีถูกคับขัน (ที่ต้องบริโภคอาหารเช่นนี้) ไม่ใช่เจตนาขัดขืน (หรือนึกอยากลอง) และไม่ใช่ละเมิด (บริโภคเกินความคับขันหรือความจำเป็น) ดังนั้นไม่เป็นบาปแก่เขา แท้จริงอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัยเสมอ"

16 : 115 ความว่า "แท้จริงพระองค์ทรงเพียงแต่ห้ามสูเจ้า (มิให้บริโภค) สัตว์ที่ตายเอง และเลือด (ของสัตว์) และเนื้อของสุกร และที่ถูกเปล่งนามอื่นจาก (พระนามของ) อัลลอฮฺ (เวลาเชือด) และผู้ใดก็ตีถูกคับขัน ไม่เจตนาดื้อดึง และไม่ใช่ละเมิด ฉะนั้นแท้จริงอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

5 : 3 ความว่า "ถูกห้ามแก่สูเจ้า (มิให้นำมาเป็นอาหาร) คือ (สัตว์) ที่ตายเอง (ยกเว้นสัตว์น้ำ) และเลือด และเนื้อสุกร และที่ถูกเปล่งนามอื่นจาก (นามของ) อัลลอฮฺบนมัน (เวลาเชือด) และที่ถูกรัดคอตาย และที่ถูกตี (หรือขว้าง) จนตาย และที่ตก (จากที่สูง) มาตาย และที่ถูกขวิดตาย และที่ถูกเชือดพลีบนแท่นหิน (บูชาเจว็ด) และที่สูเจ้าเสี่ยงทายโดย (เสี่ยง) ดิว เหล่านั้นเป็นการฝ่าฝืน วันนี้ (แม้) บรรดาผู้ปฏิเสธ (ก็) ระย่อต่อ (ความหวังที่จะให้สูเจ้าทิ้ง) ศาสนาของสูเจ้า ดังนั้นจงอย่ากลัวพวกเขา (เพื่อการละเมิด) แต่จงกลัวฉัน (ด้วยการไม่ทำชั่ว) วันนี้ (สุกรที่ 9 ซุลฮิจญะฮฺ ฮ.ศ.10 ณ ทุ่ง อะรอฟาต) ฉัน (อัลลอฮฺ) ได้ทำให้ศาสนาของสูเจ้าครบครันสำหรับสูเจ้าแล้ว และได้ให้ความโปรดปรานของฉันครบถ้วนแก่สูเจ้า และฉันได้พึงใจ (เลือก) อิสลามเป็นศาสนาสำหรับสูเจ้า ดังนั้นผู้ใดถูกคับขัน

ด้วยความหิว (และจำต้องกินอาหารต้องห้ามเพื่อดำรงชีวิต) มิใช่จงใจทำบาป ฉะนั้นโดยแน่แท้ อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

6 : 146 ความว่า "จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ฉันไม่ได้พบสิ่งใดที่ถูกวะหี้ยแก่ฉัน เป็นที่ห้ามแก่ผู้บริโภค เว้นแต่ที่ตายเองหรือเลือดที่ไหลออกมา หรือเนื้อสุกร เพราะแท้จริงมันเป็นความสกปรกหรือการฝ่าฝืนที่จะเปล่งนามอื่นจากอัลลอฮฺ (เช่นในการเชือดสัตว์ถวายเจว็ด) แต่ผู้ใดถูกคับขันโดยไม่เจตนาขัดขืนและไม่ใช่ละเมิด ดังนั้นพระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

6 : 122 ความว่า "และจงอย่าบริโภคที่พระนามของอัลลอฮฺมิได้ถูกระบุบนมัน (เวลาเชือด)"

2 : 219 ความว่า "และเขาทั้งหลายถามเจ้า (มุฮัมมัด) เกี่ยวกับน้ำเมาและการพนัน จงกล่าวเถิดทั้งสองนั้นมีบาป (และโทษ) หนัก และมีคุณบ้างสำหรับมนุษย์ แต่บาป (โทษ) ของมันทั้งสองนั้นยิ่งใหญ่กว่า"

5 : 90 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย แท้จริงน้ำเมาและการพนัน และการบูชายัญและการเสี่ยงเผือเป็นสิ่งโสมมจากการกระทำของมาร ดังนั้นจงหันห่างมันเสีย เพื่อสูเจ้าจะได้ประสบความสำเร็จ"

5 : 91 ความว่า "มารเพียงปรารถนาที่จะก่อการเป็นศัตรูและการเกลียดชังกันในระหว่างสูเจ้าเนื่องในน้ำเมาและการพนัน และหันเหสูเจ้าจากการรำลึกถึงอัลลอฮและการนมาซ แล้วสูเจ้ายังเป็นผู้ยืนกระทำความชั่วนี้อยู่หรือ"

4 : 43 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่าเข้าใกล้การนมาซขณะที่สูเจ้ามึนเมาอยู่ (เช่นเมาเหล้า เมายา ง่วงนอน หิวจัดหรือเมาหัว) จนกว่าที่สูเจ้ารู้ (ความหมาย) ที่สูเจ้ากล่าว"

عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ أَكْلِ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السِّبَاعِ. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

ท่านอบูษะอละบะฮ์ รฏิยาได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลา ได้ห้ามจากการกินสัตว์ดุร้ายที่มีเขี้ยวงาทุกชนิด"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ: نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السِّبَاعِ وَعَنْ كُلِّ ذِي مِخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ. وَاللهُ أَعْلَمُ.

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยาได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลา ได้ห้ามจากสัตว์ที่มีเขี้ยวงา จากสัตว์ที่ดุร้ายทุกชนิดและจากนก (สัตว์ปีก) ที่มีกรงเล็บทุกชนิด"
(มุสลิม และอบูดาวูด)

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ رضي الله عنه عَنْ رَسُولِ اللهِ ﷺ قَالَ: أَلَا إِنِّي أُوتِيتُ الْكِتَابَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ أَلَا يُوشِكُ رَجُلٌ شَبْعَانُ عَلَى أَرِيكَتِهِ يَقُولُ: عَلَيْكُمْ بِهٰذَا الْقُرْآنِ فَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَلَالٍ فَأَحِلُّوهُ وَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَرَامٍ فَحَرِّمُوهُ أَلَا لَا يَحِلُّ لَكُمُ الْحِمَارُ الْأَهْلِيُّ وَلَا كُلُّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبُعِ وَلَا لُقَطَةُ مُعَاهَدٍ إِلَّا أَنْ يَسْتَغْنِيَ عَنْهَا صَاحِبُهَا وَمَنْ نَزَلَ بِقَوْمٍ فَعَلَيْهِمْ أَنْ يَقْرُوهُ فَإِنْ لَمْ يَقْرُوهُ فَلَهُ أَنْ يُعْقِبَهُمْ بِمِثْلِ قِرَاهُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านมิกดาม บิน มะอดีกะริบ รฏิยาได้เล่าจากท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "โปรดทราบแท้จริงฉันได้รับคัมภีร์ (อัลกุรอาน) และได้รับสิ่งที่เหมือนกับคัมภีร์พร้อมกัน (ซุนนะฮ์) โปรดทราบเกือบแล้วที่จะมีชายคนหนึ่งอิ่มหนำอยู่บนเตียงของเขา เขาจะกล่าวว่า พวกท่านทั้งหลายจงยึดมั่นต่อคัมภีร์อัลกุรอานนี้

ดังนั้นสิ่งใดที่พวกท่านพบในคัมภีร์ จากสิ่งที่หะลาล (อนุมัติ) ท่านทั้งหลายจงถือว่าสิ่งนั้นหะลาลและสิ่งใดที่พวกท่านพบในคัมภีร์ จากสิ่งที่ต้องห้ามก็ให้พวกท่านทั้งหลายจงถือว่าสิ่งนั้นต้องห้าม โปรดทราบจะไม่เป็นที่อนุญาตแก่พวกท่าน (คือ) ลาบ้านและสัตว์ที่มีเขี้ยวงาจากสัตว์ร้ายทุกชนิด และ (ไม่เป็นที่อนุญาตแก่พวกท่าน) ของตกของกาฟิรที่มีสัญญาสันติภาพ นอกจากผู้เป็นเจ้าของจะไม่ติดเนื้อต้องใจ และผู้ใดได้ลงพำนักที่ชนกลุ่มหนึ่ง ดังนั้นให้กลุ่มชนนั้นจงให้การรับรองเขาเป็นอาคันตุกะ และถ้าหากพวกเขาไม่ให้การรับรองแก่เขา เขาก็มีสิทธิคิดตามเอาการรับรองจากพวกนั้น"

(อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ : نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنِ الْجَلَّالَةِ وَأَلْبَانِهَا .

وَفِي رِوَايَةٍ : نَهَى عَنِ الْجَلَّالَةِ فِي الْإِبِلِ أَنْ يُرْكَبَ عَلَيْهَا أَوْ يُشْرَبَ مِنْ أَلْبَانِهَا . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านอิบนิอุมัร รฎิยาฯได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้ามจากสัตว์ที่กินอุจจาระเป็นอาหารและน้ำนมของมัน และในบางรายงานว่า ท่านได้ห้ามจากสัตว์ที่กินอุจจาระเป็นอาหาร (หากเป็น) อูฐ ห้ามขี่มันหรือห้ามดื่มนมของมัน"

(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : نَهَانَا النَّبِيُّ ﷺ يَوْمَ خَيْبَرَ عَنِ الْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ وَلَمْ يَنْهَنَا عَنِ الْخَيْلِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَمُسْلِمٌ . وَذُكِرَ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ الْقُنْفُذُ فَقَالَ : خَبِيثَةٌ مِنَ الْخَبَائِثِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَأَحْمَدُ .

ท่านญาบิร รฎิยาฯได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้ามพวกเราในวันคอยบัรจากล่อ ลา โดยท่านไม่ห้ามพวกเราจากม้า" (อบูดาวูด และมุสลิม)

และได้มีผู้กล่าวถึงเม่นแก่ท่านนบี ศ็อลฯ ท่านกล่าวว่า "เป็นสิ่งโสโครกจากบรรดาสิ่งโสโครก" (อบูดาวูด และอะหฺมัด)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ أَكْلِ الْهِرِّ وَعَنْ أَكْلِ ثَمَنِهِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านญาบิร รฏิยา ไดกล่าวว่า "ท่านนบี ศ็อลา ไดห้ามจากการรับประทานแมวและจากการรับประทานราคาของมัน"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

وَسُئِلَ النَّبِيُّ ﷺ عَنِ الذِّئْبِ فَقَالَ : وَيَأْكُلُ الذِّئْبَ أَحَدٌ فِيهِ خَيْرٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَهْ . وَقِيلَ : يَا رَسُولَ اللهِ جِئْتُكَ لِأَسْأَلَكَ عَنْ أَحْنَاشِ الْأَرْضِ مَا تَقُولُ فِي الثَّعْلَبِ ؟ قَالَ : وَمَنْ يَأْكُلُ الثَّعْلَبَ . رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ

ไดมีผู้เรียนถามท่านนบี ศ็อลา ถึง ซิอฺบ (หมาป่า) ท่านได้กล่าวว่า "และจะรับประทาน ซิอฺบ หรือ? คนที่ยังมีความดีอยู่ในตัวเขา"
(ติรมิซีย์ และอิบนุมาญะฮ์)

และไดมีผู้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ฉันมาหาท่านเพื่อเรียนถามท่านถึงสัตว์ที่เลี้ยงคลานอยู่ที่พื้นดิน ท่านจะว่าอย่างไรใน สุนัขจิ้งจอก ท่านกล่าวว่า "แล้วใครเล่าจะรับประทานสุนัขจิ้งจอก" (อิบนุมาญะฮ์)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ : خَطَبَ عُمَرُ رضي الله عنه عَلَى مِنْبَرِ النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : إِنَّهُ قَدْ نَزَلَ تَحْرِيمُ الْخَمْرِ وَهِيَ مِنْ خَمْسَةِ أَشْيَاءَ : الْعِنَبِ وَالتَّمْرِ وَالْحِنْطَةِ وَالشَّعِيرِ وَالْعَسَلِ ، وَالْخَمْرُ مَا خَامَرَ الْعَقْلَ وَثَلَاثٌ وَدِدْتُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ لَمْ يُفَارِقْنَا حَتَّى يَعْهَدَ إِلَيْنَا عَهْدًا : الْجَدُّ ، وَالْكَلَالَةُ ، وَأَبْوَابٌ مِنَ الرِّبَا . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا التِّرْمِذِيَّ.

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านอุมัร รฏิยา ได้แสดงธรรม (คุฏบะฮ์) บนแท่น (มิมบัร) ของท่านนบี ศ็อลฯ โดยได้กล่าวว่า 'แท้จริง การห้ามสุราได้ประทานลงมา ได้แก่ สุราจากห้าชนิด (คือ) องุ่น อินทผลัม ข้าวสาลี ข้าวบาเลย์ และน้ำผึ้ง และสุรานั้นคือสิ่งที่ทำให้ขาดสติ และมีอีกสามอย่างที่ ฉันตั้งความปรารถนาว่าท่านรสูลุลลอฮ์จะยังไม่จากพวกเราไปจนกว่าท่านจะอธิบายให้พวกเราทราบอย่างแท้จริง คือ ปู่ (ในเรื่องมรดก เมื่อมีปู่ร่วมกับพี่ชายของผู้ตายจะได้ส่วนแบ่งเท่าไร) กะลาละห์ (มรดกที่ไม่มีบิดา บุตร) และบรรดาประตูที่เกี่ยวกับริบา (ดอกเบี้ย)"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และนะสาอีย์)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : مَنْ شَرِبَ مُسْكِرًا بُخِسَتْ صَلَاتُهُ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ تَابَ تَابَ اللهُ عَلَيْهِ فَإِنْ عَادَ الرَّابِعَةَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللهِ أَنْ يَسْقِيَهُ مِنْ طِينَةِ الْخَبَالِ قِيلَ : وَمَا طِينَةُ الْخَبَالِ يَا رَسُولَ اللهِ ؟ قَالَ : صَدِيدُ أَهْلِ النَّارِ، وَمَنْ سَقَاهُ صَغِيرًا لَا يَعْرِفُ حَلَالَهُ مِنْ حَرَامِهِ كَانَ حَقًّا عَلَى اللهِ أَنْ يَسْقِيَهُ مِنْ طِينَةِ الْخَبَالِ. رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

และท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดดื่มสิ่งที่ทำให้มึนเมา นมาซของเขาจะไม่ถูกพิจารณาเป็นเวลาสี่สิบเช้า ถ้าหากเขากลับตัว อัลลอฮ์จะทรงรับการกลับตัวของเขา ถ้าหากเขากลับไป (ดื่ม) อีกเป็นครั้งที่สี่ เป็นอำนาจของอัลลอฮ์ที่จะให้เขาได้ดื่มน้ำที่ออกมาจากร่างของชาวนรก มีผู้ถามว่า น้ำที่ออกมาจากชาวนรกคืออะไร โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์? ท่านได้ตอบว่า คือน้ำเหลืองของชาวนรกและผู้ใดให้เด็กดื่มสุรา ซึ่งเด็กนั้นยังไม่สามารถแยกสิ่งที่ศาสนาอนุญาต (หะลาล) ออกจากสิ่งที่ต้องห้าม (หะรอม) ได้ก็เป็นอำนาจของอัลลอฮ์ที่จะให้เขาได้ดื่มน้ำที่ออกมาจากร่างของชาวนรก (เช่นกัน)" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أَبِي مَالِكٍ رضي الله عنه قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : لَيَكُونَنَّ مِنْ أُمَّتِي أَقْوَامٌ يَسْتَحِلُّونَ الْحِرَ وَالْحَرِيرَ وَالْخَمْرَ وَالْمَعَازِفَ وَلَيَنْزِلَنَّ أَقْوَامٌ إِلَى جَنْبِ عَلَمٍ يَرُوحُ عَلَيْهِمْ بِسَارِحَةٍ لَهُمْ

يَأْتِيهِمْ لِحَاجَةٍ فَيَقُولُونَ ارْجِعْ إِلَيْنَا غَدًا فَيُبَيِّتُهُمُ اللهُ وَيَضَعُ الْعَلَمَ وَيَمْسَخُ آخَرِينَ قِرَدَةً وَخَنَازِيرَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : لَيَشْرَبَنَّ نَاسٌ مِنْ أُمَّتِي الْخَمْرَ يُسَمُّونَهَا بِغَيْرِ اسْمِهَا . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ حِبَّانَ وَصَحَّحَهُ .

ท่านอบูมาลิก รฏิยาฯได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า จะต้องมีคนหลายจำพวกจากประชากรของฉันอย่างแน่นอนที่พวกเขาถือว่า การละเมิดประเวณี (ซินา) สุราและเครื่องดีดสีดีเป่าเป็นสิ่งที่ศาสนาอนุมัติ และจะต้องมีคนหลายจำพวกพำนักอยู่บนภูเขาสูงโดยที่คนเลี้ยงสัตว์ของพวกเขาจะนำสัตว์ออกไปเลี้ยงและนำฝูงสัตว์กลับมา จะมีคน (ยากจน) มาหาพวกเขาเพื่อกิจธุระอย่างหนึ่งของเขา พวกเขาก็จะกล่าวว่า เจ้าจงกลับมาหาเราอีกในวันพรุ่งนี้ อัลลอฮ์จะทำลายพวกเขาและจะให้ภูเขานั้นถล่มทับและจะสาปบุคคล (อื่น) ที่เหลืออยู่ให้เป็นลิง เป็นหมู จนถึงวันกิยามะฮ์" (บุคอรี และอบูดาวูด)

และท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "แน่นอนจะต้องมีบุคคลจำนวนมากประชากรของฉันดื่มสุราโดยที่พวกเขาเหล่านั้นจะเรียกสุราว่าไม่ใช่สุรา" รายงานโดยอบูดาวูด นะสาอีย์ และอิบนุหิบบาน ถือว่าเป็นหะดีษเศาะหี้ห์

وَقَدِمَ رَجُلٌ مِنْ جَيْشَانَ فَسَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ عَنْ شَرَابٍ يَشْرَبُونَهُ بِأَرْضِهِمْ مِنَ الذُّرَةِ يُقَالُ لَهُ الْمِزْرُ فَقَالَ ﷺ : أَوَ مُسْكِرٌ هُوَ ؟ قَالَ : نَعَمْ ، قَالَ : كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ إِنَّ عَلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ عَهْدًا لِمَنْ يَشْرَبُ الْمُسْكِرَ أَنْ يَسْقِيَهُ مِنْ طِينَةِ الْخَبَالِ ، قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ وَمَا طِينَةُ الْخَبَالِ ؟ قَالَ : عَرَقُ أَهْلِ النَّارِ أَوْ عُصَارَةُ أَهْلِ النَّارِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالنَّسَائِيُّ .

"ผู้ขายคนหนึ่งได้มาจากไบซาน (ที่แห่งหนึ่ง) และได้ถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงเครื่องดื่มชนิดหนึ่งที่พวกเขาดื่มในแผ่นดินของพวกเขา (เป็นเครื่องดื่มที่ทำ) จากข้าวโพด เรียกว่า มิซร์ ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'มันทำให้มึนเมาไหม?' เขาตอบว่า 'ครับ' ท่านจึงกล่าวว่า 'ทุกสิ่งที่ทำให้มึนเมาถือเป็นสิ่งต้องห้าม (หะรอม) แท้จริงอัลลอฮฺผู้ทรงยิ่งใหญ่และเกรียงไกรมีสัญญาข้อหนึ่งกับผู้ที่ดื่มสิ่งทำให้มึนเมาว่าจะรินให้เขาดื่มน้ำที่ออกมาจากร่างของชาวนรก' พวกเขาถามว่า 'น้ำที่ออกมาจากร่างของชาวนรกคืออะไร โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ' ท่านได้ตอบว่า'มันคือ เหงื่อของชาวนรก หรือน้ำที่คั้นเอามาจากชาวนรก'" (มุสลิม และนะสาอียฺ)

عَنْ دَيْلَمٍ الْحِمْيَرِيِّ رضي الله عنه قَالَ : سَأَلْتُ النَّبِيَّ ﷺ قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّا بِأَرْضٍ بَارِدَةٍ نُعَالِجُ فِيهَا عَمَلًا شَدِيدًا وَإِنَّا نَتَّخِذُ شَرَابًا مِنْ هٰذَا الْقَمْحِ نَتَقَوَّى بِهِ عَلَى أَعْمَالِنَا وَعَلَى بَرْدِ بِلَادِنَا قَالَ : هَلْ يُسْكِرُ ؟ قُلْتُ : نَعَمْ قَالَ : فَاجْتَنِبُوهُ قُلْتُ : إِنَّ النَّاسَ غَيْرُ تَارِكِيهِ، قَالَ : فَإِنْ لَمْ يَتْرُكُوهُ فَقَاتِلُوهُمْ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

ท่านดัยลัม อัลหิมยะรี รฏิยฯได้เล่าว่า "ฉันได้ถามท่านนบี ศ็อลฯ โดยฉันได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺแท้จริงพวกเราอยู่ในแผ่นดินที่หนาวเย็น เราทำงานหนักในแผ่นดินนั้น และแท้จริงพวกเราได้ทำเครื่องดื่มจากข้าวสาลีนี้ เราจะมีความแข็งแรงด้วยเครื่องดื่มนั้นในการประกอบกิจการงานของพวกเรา และทนทานต่อความหนาวเหน็บในบ้านเมืองของเรา' ท่านถามว่า 'มันจะทำให้มึนเมาหรือ?' ฉันตอบว่า 'ครับ' ท่านกล่าวว่า 'ดังนั้นท่านทั้งหลายจงออกห่างไกลจากมัน' ฉันจึงได้กล่าวว่า 'แท้จริงประชาชนจะละทิ้งมันไม่ได้' ท่านกล่าวว่า 'ดังนั้น ถ้าหากพวกเขาไม่ละทิ้งมัน พวกท่านจงสู้รบกับพวกเขา'" (อบูดาวูด)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ وَمَا أَسْكَرَ مِنْهُ الْفَرَقُ فَمِلْءُ الْكَفِّ مِنْهُ حَرَامٌ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ بِسَنَدٍ حَسَنٍ . وَاللهُ أَعْلَمُ .

ท่านหญิงอายิชะฮ์ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ทุกสิ่งทำให้มึนเมาเป็นของต้องห้าม และสิ่งที่ฟะร็อกหนึ่ง ทำให้มึนเมา ดังนั้น ปริมาณเพียงเต็มกอบมือหนึ่งก็ถือว่าต้องห้าม (หะรอม)"

(อบูดาวูด และติรมิซีย์ ด้วยสายรายงานที่หะซัน)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ

النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านญาบิร รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "สิ่งใดที่ปริมาณมากของมันทำให้มึนเมา ดังนั้นปริมาณน้อยของมันก็ถือว่าต้องห้าม (หะรอม)"

(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ، وَمَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فِي الدُّنْيَا فَمَاتَ وَهُوَ يُدْمِنُهَا، لَمْ يَتُبْ لَمْ يَشْرَبْهَا فِي الْآخِرَةِ. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ทุก ๆ สิ่งที่ทำให้มึนเมาเป็นสุราและทุก ๆ สิ่งที่ทำให้มึนเมาเป็นสิ่งต้องห้าม (หะรอม) และผู้ใดดื่มสุราในโลกนี้ และเสียชีวิตในสภาพที่ติดสุราโดยไม่ทันได้กลับตัว (เตาบะฮ์) เขาจะไม่ได้ดื่มสุราในโลกอาคิเราะฮ์"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَعَنَ اللهُ الْخَمْرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا وَمُبْتَاعَهَا وَعَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิอุมัร ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "อัลลอฮฺทรงสาปแช่งสุรา ผู้ดื่มสุรา ผู้รินสุรา ผู้ขายสุรา ผู้ซื้อสุรา ผู้คั้นสุรา ผู้ขอให้คั้นสุรา ผู้นำพาสุรา และผู้ที่ถูกนำสุราไปให้" (อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : كُنْتُ أَسْقِي أَبَا عُبَيْدَةَ وَأَبَا طَلْحَةَ وَأُبَيَّ بْنَ كَعْبٍ مِنْ فَضِيخٍ زَهْوٍ وَتَمْرٍ فَجَاءَهُمْ آتٍ فَقَالَ : إِنَّ الْخَمْرَ قَدْ حُرِّمَتْ فَقَالَ أَبُو طَلْحَةَ : قُمْ يَا أَنَسُ فَأَهْرِقْهَا فَأَهْرَقْتُهَا . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ .

ท่านอะนัส รฏิยา ได้เล่าว่า "ฉันเคยรินเครื่องดื่มแก่อบูอุบัยดะฮ์ อบูฏอลหะฮ์ และอุบัยบินกะอ์บ เป็นสุราที่ทำมาจากน้ำผึ้งอินทผลัมดิบและอินทผลัมสุก ต่อมาได้มีผู้มาหาพวกเขา แล้วกล่าวว่า 'แท้จริงสุรานั้นได้ถูกห้ามแล้ว' ท่านอบูฏอลหะฮ์จึงได้กล่าวว่า 'โอ้อะนัส จงลุกขึ้น และจงเทมันทิ้ง ดังนั้นฉันจึงเทมันทิ้ง'"

(บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

عَنْ طَارِقٍ الْجُعْفِيِّ رضي الله عنه أَنَّهُ سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ عَنِ الْخَمْرِ فَنَهَاهُ أَوْ كَرِهَ أَنْ يَصْنَعَهَا فَقَالَ: إِنَّمَا أَصْنَعُهَا لِلدَّوَاءِ فَقَالَ: إِنَّهُ لَيْسَ بِدَوَاءٍ وَلَكِنَّهُ دَاءٌ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ

ท่านฏอริก อัลยัวะอฺฟี รฏิยา ได้เล่าว่า ได้เรียนถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงสุรา ท่านได้ห้ามเขาหรือท่านแสดงความรังเกียจที่จะให้เขาทำสุรา ต่อมาเขาได้กล่าวว่า 'แท้จริงฉันทำมันขึ้นเพื่อใช้เป็นยา ท่านตอบว่า แท้จริงมันไม่ใช่เป็นยา แต่มันเป็นโรค'"

(มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ عُثْمَانَ رضي الله عنه قَالَ : اجْتَنِبُوا الْخَمْرَ فَإِنَّهَا أُمُّ الْخَبَائِثِ " إِنَّهُ كَانَ رَجُلٌ مِمَّنْ خَلَا قَبْلَكُمْ فَعَلِقَتْهُ امْرَأَةٌ غَوِيَّةٌ فَأَرْسَلَتْ إِلَيْهِ جَارِيَتَهَا تَطْلُبُهُ لِلشَّهَادَةِ فَانْطَلَقَ مَعَهَا فَجَعَلَتْ كُلَّمَا دَخَلَ بَابًا أَغْلَقَتْهُ دُونَهُ حَتَّى أَفْضَى إِلَى امْرَأَةٍ وَضِيئَةٍ عِنْدَهَا غُلَامٌ وَبَاطِيَةُ خَمْرٍ فَقَالَتْ : إِنِّي وَاللهِ مَا دَعَوْتُكَ لِلشَّهَادَةِ وَلَكِنِّي دَعَوْتُكَ لِتَقَعَ عَلَيَّ أَوْ تَشْرَبَ مِنْ هٰذِهِ الْخَمْرَةِ كَأْسًا أَوْ تَقْتُلَ هٰذَا الْغُلَامَ قَالَ : فَاسْقِنِي مِنْ هٰذَا الْخَمْرِ كَأْسًا فَسَقَتْهُ قَالَ : زِيدُونِي فَلَمْ يَرِمْ حَتَّى وَقَعَ عَلَيْهَا وَقَتَلَ النَّفْسَ ، فَاجْتَنِبُوا الْخَمْرَ فَإِنَّهُ وَاللهِ لَا يَجْتَمِعُ وَالْإِيمَانُ أَبَدًا إِلَّا يُوشِكُ أَحَدُهُمَا أَنْ يُخْرِجَ صَاحِبَهُ .

وَفِي رِوَايَةٍ : لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنَّانٌ وَلَا عَاقٌّ وَلَا مُدْمِنُ خَمْرٍ . رَوَاهُ النَّسَائِيُّ .

ท่านอุษมาน รฏิยาได้เล่าว่า "ท่านทั้งหลายจงออกห่างสุราเพราะมันเป็นแม่ของบรรดาความชั่วร้าย ความจริงได้เคยปรากฏว่ามีผู้ชายคนหนึ่งจากบุคคลที่อยู่ในยุคก่อนจากพวกท่านและมีผู้หญิงชั่วคนหนึ่งเกิดหลงรักเขา หล่อนได้ส่งทาสหญิงของหล่อนไปหาเขา ขอร้องให้เขามาเป็นพยาน เขาได้ออกเดินทางมาพร้อมกับนาง (ทาส) และเมื่อเขาเข้าประตู หล่อนก็จะใส่กลอนประตูโดยไม่ให้เขารู้ จนเข้ามาถึงหญิงรูปงามคนหนึ่ง มีเด็กชายคนหนึ่งและภาชนะบรรจุสุราอยู่กับหล่อน ต่อมาหล่อนได้กล่าวว่าแท้จริงฉันขอสาบานต่ออัลลอฮว่าฉันไม่ได้เชิญท่านมาเพื่อเป็นพยานแต่ฉันเชิญท่านมาเพื่อให้ท่านร่วมประเวณีกับฉันหรือดื่มหนึ่งแก้วจากสุรานี้ หรือฆ่าเด็กชายคนนี้ ชายผู้นั้นได้กล่าวว่า จงรินสุราแก้วหนึ่งให้ฉัน หล่อนได้รินให้เขา เขาได้กล่าวว่าจงเพิ่มให้ฉันอีก เขาไม่ยอมจากไปจนในที่สุดเขาได้ร่วมประเวณีกับหล่อนและได้ฆ่าชีวิต (เด็กชายคนนั้น) ดังนั้นท่านทั้งหลายจงออกห่างสุราเพราะความจริง ขอสาบานต่ออัลลอฮว่าสุราและอีมาน (การศรัทธา) จะไม่รวมอยู่ด้วยกันอย่างเด็ดขาดนอกจากอย่างหนึ่งอย่างใดจากทั้งสองนั้นจะขับอีกอย่างหนึ่งออกไป" และในบางรายงานว่า "จะไม่ได้เข้าสวรรค์ ผู้ที่ล่าเลิกและจะไม่ (ได้เข้าสวรรค์) ผู้ออกตัญญูต่อบิดามารดาและจะไม่ได้เข้าสวรรค์ผู้ดื่มสุราเป็นอาจิณ" (ยัน-นะสาอีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ سُئِلَ عَنِ الْخَمْرِ تُتَّخَذُ خَلًّا فَقَالَ : لَا . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอะนัส รฎิยฯได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ถูกถามถึงสุราที่ถูกนำมาทำเป็นน้ำส้มสายชู ท่านตอบว่า ไม่" (มุสลิม และติรฺมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه أَنَّ نَبِيَّ اللهِ ﷺ جَلَدَ فِي الْخَمْرِ بِالْجَرِيدِ وَالنِّعَالِ ثُمَّ جَلَدَ أَبُو بَكْرٍ أَرْبَعِينَ فَلَمَّا كَانَ عُمَرُ وَدَنَا النَّاسُ مِنَ الرِّيفِ وَالْقُرَى قَالَ : مَا تَرَوْنَ فِي جَلْدِ الْخَمْرِ فَقَالَ عَبْدُ الرَّحْمٰنِ بْنُ عَوْفٍ : أَرَى أَنْ تَجْعَلَهَا كَأَخَفِّ الْحُدُودِ فَجَلَدَ عُمَرُ ثَمَانِينَ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ . وَفِي رِوَايَةٍ : أُتِيَ النَّبِيُّ ﷺ بِرَجُلٍ قَدْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَجَلَدَهُ بِجَرِيدَتَيْنِ نَحْوَ أَرْبَعِينَ . وَلَفْظُ التِّرْمِذِيِّ : ضَرَبَ النَّبِيُّ ﷺ الْحَدَّ بِنَعْلَيْنِ أَرْبَعِينَ .

ท่านอะนัส รฎิยฯได้เล่าว่า "นบีของอัลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้เฆี่ยนใน (คดีดื่ม) สุรา ด้วยทางอินทผลัมและด้วยรองเท้า ในสมัยต่อมาท่านอบูบักร ได้เฆี่ยนสี่สิบครั้ง และต่อมาเมื่อถึงสมัยของอุมัร ประชาชนได้อยู่ใกล้กับแหล่งเพาะปลูกและชนบท อุมัรฺได้กล่าวว่า ท่านทั้งหลายมีทรรศนะอย่างไรเกี่ยวกับการเฆี่ยนเพราะดื่มสุรา? อับดุรเราะหฺมาน บิน เอาฟ์ได้กล่าวว่า ฉันมีทรรศนะว่า ท่านควรกำหนดโทษในอัตราต่ำสุดของอัตราโทษทั้งหลาย ท่านอุมัรฺจึงได้เฆี่ยนแปดสิบครั้ง"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรฺมิซีย์)

และในบางรายงานว่า "เขาได้นำชายผู้หนึ่งที่ดื่มสุรามาหาท่านนบี ศ็อลฯ ท่านได้เฆี่ยนเขาโดยใช้ทางอินทผลัมสองทางประมาณสี่สิบครั้ง และตัวบทของติรฺมิซีย์ว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้เฆี่ยนตามอัตราโทษด้วยรองเท้าสองข้างสี่สิบครั้ง"

قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ رضي الله عنه : أُتِيَ النَّبِيُّ ﷺ بِرَجُلٍ قَدْ شَرِبَ قَالَ : اضْرِبُوهُ فَمِنَّا الضَّارِبُ بِيَدِهِ وَالضَّارِبُ بِنَعْلِهِ وَالضَّارِبُ بِثَوْبِهِ فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ : أَخْزَاكَ اللهُ قَالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ : لَا تَقُولُوا هٰكَذَا لَا تُعِينُوا عَلَيْهِ الشَّيْطَانَ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎิยฯได้เล่าว่า "ได้มีผู้นำชายคนหนึ่งที่ดื่มสุรามาหาท่านนบี ศ็อลฯ ท่านได้กล่าวว่า 'ท่านทั้งหลายจงเฆี่ยนเขา' พวกเขาบางคนได้ตีเขาโดยใช้มือ บางคนตีเขาโดยใช้รองเท้า บางคนตีโดยใช้ผ้า เมื่อเขา (ผู้ดื่มสุรา) ได้กลับไปแล้ว มีบางคนได้กล่าวว่า 'ขออัลลอฮฺจงให้ท่านตกต่ำ' ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ท่านทั้งหลายอย่ากล่าวเช่นนั้น ท่านทั้งหลายอย่าให้ชัยตอนมาช่วยซ้ำเติมเขา" (บุคอรี และอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي سَاسَانَ رضي الله عنه قَالَ : شَهِدْتُ عُثْمَانَ رضي الله عنه وَأُتِيَ بِالْوَلِيدِ قَدْ صَلَّى الصُّبْحَ رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ قَالَ أَزِيدُكُمْ فَشَهِدَ عَلَيْهِ رَجُلَانِ أَحَدُهُمَا حُمْرَانُ أَنَّهُ شَرِبَ الْخَمْرَ وَشَهِدَ آخَرُ أَنَّهُ رَآهُ يَتَقَيَّأُ فَقَالَ عُثْمَانُ : مَا قَاءَ إِلَّا بَعْدَ مَا شَرِبَ فَقَالَ : يَا عَلِيُّ قُمْ فَاجْلِدْهُ فَقَالَ عَلِيٌّ : قُمْ يَا حَسَنُ فَاجْلِدْهُ فَقَالَ الْحَسَنُ : وَلِّ حَارَّهَا مَنْ تَوَلَّى قَارَّهَا فَقَالَ : يَا ابْنَ جَعْفَرٍ قُمْ فَاجْلِدْهُ فَجَلَدَهُ وَعَلِيٌّ يَعُدُّ حَتَّى بَلَغَ أَرْبَعِينَ فَقَالَ : أَمْسِكْ ثُمَّ قَالَ : جَلَدَ النَّبِيُّ ﷺ أَرْبَعِينَ وَجَلَدَ أَبُو بَكْرٍ أَرْبَعِينَ وَجَلَدَ عُمَرُ ثَمَانِينَ وَكُلٌّ سُنَّةٌ وَهٰذَا أَحَبُّ إِلَيَّ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูสาสาน รฏิยาฯได้เล่าว่า "ฉันได้อยู่กับท่านอุษมาน รฏิย และวะลีดได้ถูกนำตัวมา ความจริงเขาได้นมาซซุบฮ สองร็อกอัตแล้ว ภายหลังเขาได้กล่าวว่าฉันจะเพิ่มในพวกท่านอีก ได้มีชายสองคนเป็นพยานปรักปรำเขา คนหนึ่งจากในสองคือ ฮุมรอน ได้เป็นพยานว่า เขาดื่มสุราและอีกคนหนึ่งเป็นพยานว่าเห็นเขาอาเจียน ท่านอุษมานจึงได้กล่าวว่า 'เขาจะไม่อาเจียนเว้นแต่หลังจากได้ดื่ม (สุรา)' แล้วท่านอุษมานจึงกล่าวว่า 'โอ้ อะลี ท่านจงลุกขึ้นและเฆี่ยนเขา' ท่านอะลีได้กล่าวว่า 'โอ้ หะสันท่านจงลุกขึ้นและเฆี่ยนเขา' หะสันได้กล่าวว่า "ท่านจงแต่งตั้งให้ผู้ได้รับตำแหน่งอย่างง่ายดายมารับทำงานอันลำบากนี้เถิด" ท่านอะลีได้กล่าว (แก่อับดุลลอฮ บินญะอ์ฟัร) ว่า 'โอ้บุตรของญะอ์ฟัร ท่านจงลุกขึ้นเฆี่ยนเขา' บุตรของญะอ์ฟัรจึงได้เฆี่ยนเขา อะลีนับได้สี่สิบครั้งแล้วกล่าวว่า 'พอแล้ว' หลังจากนั้นจึงกล่าวว่า 'ท่านนบี ศ็อลฯ ได้เฆี่ยนสี่สิบครั้ง อะบูบักรได้เฆี่ยนสี่สิบครั้ง และอุมัรได้เฆี่ยนแปดสิบครั้ง ทั้งหมดที่กล่าวนี้เป็นสุนนะฮ (แนวทางที่ต้องยึดปฏิบัติ) และนี่เป็นสิ่งที่ฉันรักที่สุด"
(มุสลิม และอบูดาวูด)

(3) <u>การกินและมรรยาทในการกิน</u>

عَنْ اَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا وُضِعَ الْعَشَاءُ وَاُقِيمَتِ الصَّلَاةُ فَابْدَأُوا بِالْعَشَاءِ .
وَفِي رِوَايَةٍ : إِذَا اُقِيمَتِ الصَّلَاةُ وَحَضَرَ الْعَشَاءُ فَابْدَأُوا بِالْعَشَاءِ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ.

ท่านอะนัสได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่ออาหารมื้อเย็นถูกยกมาวางและนมาซได้ถูกเรียกแล้ว (ถึงเวลานมาซ) ดังนั้นท่านทั้งหลายจงเริ่มด้วยอาหารมื้อเย็นก่อน" และในบางรายงานว่า "เมื่อนมาซได้ถูกเรียกแล้ว และอาหารมื้อเย็นได้มาแล้ว ดังนั้นท่านทั้งหลายจงเริ่มด้วยอาหารมื้อเย็น"
(บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : تَعَشَّوْا وَلَوْ بِكَفٍّ مِنْ حَشَفٍ فَإِنَّ تَرْكَ الْعَشَاءِ مَرْمَةٌ .

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

ท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงรับประทานอาหารมื้อเย็น ถึงแม้ว่าจะด้วยกำมือหนึ่งจากอินทผลัมชนิดเลวก็ตาม เพราะแท้จริงการไม่รับประทานอาหารมื้อเย็นนั้นทำให้แก่เร็ว" (ติรมิซีย์)

وَقَالَ جَمَاعَةٌ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّا نَأْكُلُ وَلَا نَشْبَعُ قَالَ : فَلَعَلَّكُمْ تَفْتَرِقُونَ

قَالُوا : نَعَمْ ، قَالَ : فَاجْتَمِعُوا عَلَى طَعَامِكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللهِ عَلَيْهِ يُبَارَكْ لَكُمْ فِيهِ

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَقَالَ : إِذَا كُنْتَ فِي وَلِيمَةٍ وَوُضِعَ الْأَكْلُ فَلَا تَأْكُلْ حَتَّى يَأْذَنَ

رَبُّ الدَّارِ

และได้มีคนกลุ่มหนึ่งกล่าวว่า "โอ้ท่านรสูลลลอฮ์ แท้จริงพวกเรารับประทานอาหารแต่ไม่อิ่ม" ท่านได้กล่าวว่า "คิดว่าพวกท่านคงจะแยกกันรับประทาน" พวกเขาตอบว่า "ใช่ครับ" ท่านกล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงรวมกันรับประทานอาหารของพวกท่าน และจงกล่าวนามอัลลอฮ์บนอาหารนั้น พวกท่านจะได้รับความเพิ่มพูนในอาหารนั้น" (อบูดาวูด) และท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "เมื่อท่านอยู่ในงานวะลีมะฮ์ (มงคลสมรส) และอาหารได้ถูกยกมาวาง ดังนั้นท่านอย่ารับประทาน จนกว่าเจ้าของบ้านจะอนุญาต"

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : دَعَوْنَا النَّبِيَّ ﷺ إِلَى مَنْزِلِنَا

فَجَاءَ بِأَصْحَابِهِ وَكَانَ يَأْمُرُ بِدُخُولِهِمْ لِلْأَكْلِ عَشَرَةً عَشَرَةً . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ مُطَوَّلًا .

ท่านอะนัส รฏิยาได้เล่าว่า "พวกเราได้เชื้อเชิญท่านนบี ศ็อลฯ ไปที่บ้านของเรา ท่านได้มาพร้อมด้วยอัครสาวกของท่าน และท่านได้ใช้พวกเขาให้เข้าไปรับประทานคราวละสิบคน" (บุคอรี ในหะดีษยาว)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ: نَهَى النَّبِيُّ ﷺ أَنْ يَقْرِنَ الرَّجُلُ بَيْنَ التَّمْرَتَيْنِ حَتَّى يَسْتَأْذِنَ أَصْحَابَهُ. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยฯได้กล่าวว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้ามการที่ผู้ชายคนหนึ่งจะแบบระหว่างอินทผลัมสองผล (ในการหยิบคราวเดียว) จนกว่าจะได้ขออนุญาตจากเพื่อน ๆ ของเขาเสียก่อน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: طَعَامُ الِاثْنَيْنِ كَافِي الثَّلَاثَةِ وَطَعَامُ الثَّلَاثَةِ كَافِي الْأَرْبَعَةِ. رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ. وَلِمُسْلِمٍ وَالتِّرْمِذِيِّ: طَعَامُ الْوَاحِدِ يَكْفِي الِاثْنَيْنِ وَطَعَامُ الِاثْنَيْنِ يَكْفِي الْأَرْبَعَةَ وَطَعَامُ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي الثَّمَانِيَةَ

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "อาหารสำหรับสองคนพอแก่สามคน และอาหารสำหรับสามคน พอแก่สี่คน"
(บุคอรี และติรมิซีย์)

และตัวบทของมุสลิมและติรมิซีย์ว่า "อาหารสำหรับคนเดียวจะพอแก่สองคน และอาหารสำหรับสองคน จะพอแก่คนสี่คน และอาหารสำหรับสี่คน จะพอแก่แปดคน"

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِذَا كَفَى أَحَدَكُمْ خَادِمُهُ طَعَامَهُ حَرَّهُ وَدُخَانَهُ فَلْيَأْخُذْ بِيَدِهِ فَلْيُقْعِدْهُ مَعَهُ فَإِنْ أَبَى فَلْيَأْخُذْ لُقْمَةً فَلْيُنَاوِلْهَا إِيَّاهُ. رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ.

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ไว้กล่าวว่า "เมื่อคนรับใช้ของผู้ใดในหมู่พวกท่าน ได้ทำอาหารทั้งร้อนและควันโขมให้เขาอย่างพอเพียง ให้เขาจงจับมือคนรับใช้ไว้และให้จับตัวนั่งลงร่วมรับประทานกับเขาถ้าหากคนรับใช้ขัดขืนก็ให้เขาจงหยิบเอาอาหารคำหนึ่งให้แก่เขาเป็นอาหาร"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

وَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ رضي الله عنه :

مَا عَابَ النَّبِيُّ ﷺ طَعَامًا قَطُّ إِنِ اشْتَهَاهُ أَكَلَهُ وَإِنْ كَرِهَهُ تَرَكَهُ رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลลา ไม่เคยตำหนิอาหารเลย ถ้าหากท่านชอบท่านก็รับประทานมัน และถ้าหากท่านไม่ชอบท่านก็ปล่อยมันไว้" (บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْأَقْمَرِ: سَمِعْتُ أَبَا جُحَيْفَةَ يَقُوْلُ: قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم إِنِّي لَا آكُلُ مُتَّكِئًا. (البخاري)

ท่านอะลีย บิบนุ อัล-อักมัร ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินอบูญุหัยฟะฮ์ กล่าวว่า ท่านรสูล ศ็อลลา ได้กล่าวว่า 'ฉันไม่กินอาหารขณะเอนพิงสิ่งหนึ่งสิ่งใด'" (บุคอรี)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : مَا عَلِمْتُ النَّبِيَّ ﷺ أَكَلَ عَلَى سُكُرُّجَةٍ قَطُّ وَلَا خُبِزَ لَهُ مُرَقَّقٌ قَطُّ وَلَا أَكَلَ عَلَى خِوَانٍ قَطُّ قِيلَ لِقَتَادَةَ : فَعَلَامَ كَانُوا يَأْكُلُونَ ؟ قَالَ: عَلَى السُّفَرِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอะนัส รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "ฉันไม่เคยทราบว่าท่านนบี ศ็อลลา ได้รับประทานอาหารที่มีหลากสีเลย และแป้งละเอียดอย่างที่ไม่เคยถูกนำมาทำขนมปังให้แก่ท่าน และท่านไม่เคยรับประทานอาหารบนโต๊ะเลย มีผู้ถามอนุเกาะตาดะฮ์ว่า 'ดังนั้น พวกเขา (อัครสาวก) รับประทานอาหารบนอะไร?' อนุเกาะตาดะฮ์ตอบว่า '(พวกเขารับประทานอาหาร) บนเสื่อที่ปูอยู่บนพื้น'" (บุคอรี และติรมิซีย์)

وَقَالَ ابْنُ عُمَرَ رضي الله عنهما : نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ مَطْعَمَيْنِ : عَنِ الْجُلُوسِ عَلَى مَائِدَةٍ يُشْرَبُ عَلَيْهَا الْخَمْرُ وَعَنِ الْأَكْلِ وَهُوَ مُنْبَطِحٌ عَلَى وَجْهِهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้ามที่รับประทานอาหารสองที่ (คือ) ห้ามนั่งที่สำรับอาหารที่มีการดื่มสุราที่สำรับอาหารนั้น และห้ามรับประทานในสภาพที่เขานอนคว่ำ" (อบูดาวูด และนะสาอียฺ)

عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنِّي لَا آكُلُ مُتَّكِئًا . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا مُسْلِمًا .

ท่านอบูญุหัยฟะฮฺ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "แท้จริงฉันไม่เคยรับประทานโดยเท้าแขนเลย" (บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ ضَافَهُ ضَيْفٌ وَهُوَ كَافِرٌ فَأَمَرَ لَهُ النَّبِيُّ ﷺ بِحِلَابِ شَاةٍ فَشَرِبَهُ ثُمَّ آخَرَ فَشَرِبَهُ ثُمَّ آخَرَ فَشَرِبَهُ حَتَّى شَرِبَ حِلَابَ سَبْعِ شِيَاهٍ ثُمَّ أَصْبَحَ فَأَسْلَمَ فَأَمَرَ لَهُ النَّبِيُّ ﷺ بِشَاةٍ فَشَرِبَ حِلَابَهَا ثُمَّ أَمَرَ لَهُ بِأُخْرَى فَلَمْ يَسْتَتِمَّهَا فَقَالَ ﷺ : الْمُؤْمِنُ يَشْرَبُ فِي مِعًى وَاحِدٍ وَالْكَافِرُ يَشْرَبُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้มีอาคันตุกะที่เป็นกาฟิรมาเยือนท่าน ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯ จึงมีคำสั่งให้นำนมแพะมาให้เขา เขาได้ดื่มมัน ภายหลังได้นำมาให้อีก เขาได้ดื่มมัน ภายหลังได้นำมาให้อีก เขาก็ได้ดื่มมัน จนเขาดื่มหมดนมแพะถึงเจ็ดตัว ภายหลังเขาได้นับถือศาสนาอิสลาม ท่านนบี ศ็อลฯ ได้มีคำสั่งให้นำแพะตัวหนึ่งมาให้เขา เขาได้ดื่มนมแพะตัวนั้น จากนั้น

ท่านได้มีคำสั่งให้นำอีกตัวหนึ่งมาให้เขา แต่เขาไม่ได้ดื่มนมของมันจนหมด ท่านนบี ศ็อลฯ จึงได้กล่าวว่า 'ผู้มีศรัทธาจะดื่มในกระเพาะเดียว และกาฟิรจะดื่มในเจ็ดกระเพาะ'" (มุสลิม และติรฺมิซียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَجُلًا كَانَ يَأْكُلُ أَكْلًا كَثِيرًا فَأَسْلَمَ فَكَانَ يَأْكُلُ قَلِيلًا فَذُكِرَ ذٰلِكَ لِلنَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَأْكُلُ فِي مِعًى وَاحِدٍ وَالْكَافِرَ يَأْكُلُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงชายคนหนึ่งเขาเคยรับประทานอย่างมากมาย ต่อมาเขาได้เข้านับถือศาสนาอิสลาม และปรากฏว่าเขารับประทานน้อยลง เรื่องนี้มีผู้เล่าให้ท่านนบี ศ็อลฯ ทราบ ท่านได้กล่าวว่า 'แท้จริงผู้มีศรัทธารับประทานในกระเพาะเดียว และกาฟิรนั้นจะรับประทานเจ็ดกระเพาะ'" (บุคอรี มุสลิม และติรฺมิซียฺ)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ وَإِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิอุมัรฺ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "เมื่อใครคนใดจากพวกท่านรับประทานอาหารให้เขาจงรับประทานด้วยมือขวา และเมื่อเขาดื่ม ให้เขาจงดื่มด้วยมือขวา เพราะแท้จริงชัยตอนนั้นจะรับประทานด้วยมือซ้ายและจะดื่มด้วยมือซ้ายของมัน" (มุสลิม อบูดาวูด และติรฺมิซียฺ)

عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ رضي الله عنه أَنَّ رَجُلًا أَكَلَ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ بِشِمَالِهِ فَقَالَ : كُلْ بِيَمِينِكَ فَقَالَ : لَا أَسْتَطِيعُ ، قَالَ : لَا اسْتَطَعْتَ مَا مَنَعَهُ إِلَّا الْكِبْرُ قَالَ : فَمَا رَفَعَهَا إِلَى فِيهِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านสะละมะฮ์ บิน อัลอักวะอ์ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงชายคนหนึ่งได้รับประทานอาหารที่ท่านนบี ศ็อลฯ ด้วยมือซ้ายของเขา ท่านนบีจึงกล่าวว่า 'ท่านจงรับประทานด้วยมือขวาของท่าน' ชายผู้นั้นตอบว่า 'ฉันไม่สามารถ' ท่านได้กล่าวว่า 'ท่านจะไม่มีความสามารถ (ความจริง) ไม่มีอะไรห้ามเขาหรอก นอกจากความหยิ่งยะโส' ผู้เล่าได้กล่าวว่า 'ต่อมาชายผู้นั้นไม่สามารถยกมือขวามาที่ปากของเขาได้" (มุสลิม)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أُتِيَ بِلَبَنٍ قَدْ شِيبَ بِمَاءٍ وَعَنْ يَمِينِهِ أَعْرَابِيٌّ وَعَنْ شِمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ فَشَرِبَ ثُمَّ أَعْطَى الْأَعْرَابِيَّ وَقَالَ : الْأَيْمَنَ الْأَيْمَنَ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอนัส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ นั้น ได้มีผู้นำนมที่ปนกับน้ำมาให้ท่าน ทางด้านขวาของท่านมีอาหรับชนบทคนหนึ่ง และทางด้านซ้ายมีท่านอบูบักร[1] ท่านได้ดื่ม ต่อมาได้ส่งให้อาหรับชนบทคนนั้น (ดื่ม) แล้วได้กล่าวว่า 'ข้างขวาก่อน ข้างขวาก่อน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنِ الشُّرْبِ قَائِمًا فَقِيلَ : الْأَكْلُ ؟ قَالَ : ذَاكَ أَشَدُّ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَمُسْلِمٌ وَلَفْظُهُ : ذَاكَ أَشَرُّ أَوْ أَخْبَثُ .

ท่านอนัส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้ามดื่มขณะที่ยืน ได้มีผู้ถามว่า การรับประทานเล่า? ท่านตอบว่า นั่นยิ่งกว่า" (ติรมิซีย์ และมุสลิม) ตัวบทของมุสลิมว่า "นั่นชั่วยิ่งกว่า หรือน่าเกลียดยิ่งกว่า"

---

(1) ท่านอบูบักร สาวกคนสำคัญ ต่อมาเมื่อท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลฯ สิ้นชีวิต ท่านอบูบักรได้เป็นเคาะลีฟะฮ์ (ผู้แทนที่ปกครองอาณาจักรอิสลาม) คนแรกต่อจากท่าน

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا تَقْطَعُوا اللَّحْمَ بِالسِّكِّينِ فَإِنَّهُ مِنْ صَنِيعِ الْأَعَاجِمِ وَانْهَشُوهُ فَإِنَّهُ أَهْنَأُ وَأَمْرَأُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยาฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลาย อย่าตัดเนื้อด้วยมีด เพราะมันเป็นการกระทำของพวกอะญัม (คนนอกศาสนา) แต่ให้ท่านทั้งหลายแทะมัน (ด้วยฟัน) เพราะมันถูกอนามัยและมีประโยชน์มากกว่า" (อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنِ النَّفْخِ فِي الشَّرَابِ فَقَالَ رَجُلٌ : الْقَذَاةُ أَرَاهَا فِي الْإِنَاءِ ؟ قَالَ أَهْرِقْهَا ، قَالَ : فَإِنِّي لَا أَرْوَى مِنْ نَفَسٍ وَاحِدٍ ؟ قَالَ : فَأَبِنِ الْقَدَحَ إِذَنْ عَنْ فِيكَ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูสะอีด รฏิยาฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้ามเป่าลงในเครื่องดื่ม ได้มีผู้ชายคนหนึ่งกล่าวขึ้นว่า 'ฉันเห็นเศษผงอยู่ในภาชนะ' ท่านตอบว่า 'ท่านจงเอามันออก' ชายคนนั้นกล่าวว่า 'แท้จริง ฉันไม่ได้ดื่มน้ำจากการหายใจเพียงครั้งเดียว' ท่านกล่าวว่า 'ถ้างั้นท่านจงยกภาชนะ (ที่ใส่น้ำดื่ม) ออกจากปากของท่าน (เพื่อหายใจ)'" (ติรมิซีย์ และอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي قَتَادَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا شَرِبَ أَحَدُكُمْ فَلَا يَتَنَفَّسْ فِي الْإِنَاءِ

ท่านอบูเกาะตาดะฮ์ รฏิยาฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อใครคนใดคนหนึ่งจากพวกท่านได้ดื่มน้ำอย่าให้เขาหายใจรดลงในภาชนะ (ที่ใส่เครื่องดื่ม) นั้น" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَتَنَفَّسُ فِي الشَّرَابِ ثَلَاثًا وَيَقُولُ : إِنَّهُ أَرْوَى وَأَبْرَأُ وَأَمْرَأُ . قَالَ أَنَسٌ : فَأَنَا أَتَنَفَّسُ فِي الشَّرَابِ ثَلَاثًا . رَوَاهُمَا الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอะนัส รฏิยฯได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ เคยหายใจในการดื่มสามอึก แล้วกล่าวว่า แท้จริงมัน (การทำอย่างนั้น) ทำให้อิ่มน้ำดี ทำให้หาย (จากพิษภัย) ได้ดี และทำให้เกิดประโยชน์ดี ท่านอะนัสได้กล่าวว่า 'ดังนั้นสำหรับฉันจะดื่มสามอึก แล้วหยุดหายใจ" (บุคอรี · มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا تَشْرَبُوا وَاحِدًا كَشُرْبِ الْبَعِيرِ وَلَكِنِ اشْرَبُوا مَثْنَى وَثُلَاثَ وَسَمُّوا إِذَا أَنْتُمْ شَرِبْتُمْ وَاحْمَدُوا إِذَا أَنْتُمْ رَفَعْتُمْ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "พวกท่านจงอย่าดื่มรวดเดียวเหมือนอูฐดื่ม แต่จงดื่มคราวละสองและคราวละสาม (อึก) และท่านจงกล่าวนามอัลลอฮฺเมื่อท่านได้ดื่ม และจงสรรเสริญอัลลอฮฺเมื่อท่านได้ยก (ภาชนะออกจากปาก)" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضي الله عنه قَالَ : نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنِ اخْتِنَاثِ الْأَسْقِيَةِ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอบูสอีด รฏิยฯได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้าม (การดื่ม) จากปากของภาชนะที่ใส่น้ำดื่ม" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَذْكُرِ اسْمَ اللهِ وَإِنْ نَسِيَ أَنْ يَذْكُرَ اسْمَ اللهِ فِي أَوَّلِهِ فَلْيَقُلْ بِاسْمِ اللهِ أَوَّلَهُ وَآخِرَهُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านจะรับประทานอาหารให้เขาจงกล่าวพระนามอัลลอฮฺ และถ้าหากเขาลืมกล่าวพระนามอัลลอฮฺในตอนเริ่มรับประทาน ให้เขาจงกล่าว (เมื่อนึกได้) ว่า "บิสมิลลาฮิ เอาวะละฮู วะอาคิเราะฮู" ซึ่งแปลว่า ด้วยนามของอัลลอฮฺ ทั้งในตอนเริ่มและตอนท้ายของการรับประทาน" (อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَأْكُلُ فِي سِتَّةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَجَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَأَكَلَهُ بِلُقْمَتَيْنِ فَقَالَ ﷺ : أَمَا إِنَّهُ لَوْ سَمَّى كَفَاكُمْ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَصَحَّحَهُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ เคยร่วมรับประทานอยู่กับอัครสาวกหกท่าน ต่อมาได้มีอาหรับชนบทคนหนึ่งเข้ามาและได้รับประทานอาหารสองคำ ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า โปรดทราบ ความจริงถ้าหากเขากล่าวพระนามของอัลลอฮ์ สองคำนั้นก็จะพอเพียงแก่พวกท่าน" (ติรมิซีย์และถือว่าเป็นหะดีษเศาะหี้ห์)

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ إِذَا رَفَعَ مَائِدَتَهُ قَالَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا مُسْلِمًا .

وَلِلْبُخَارِيِّ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَفَانَا وَأَرْوَانَا غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مَكْفُورٍ .

ท่านอบูอุมามะฮ์ รฎิยา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ นั้นปรากฏว่าเมื่อท่านได้ยกสำรับอาหารของท่าน จะกล่าวว่า 'มวลการสรรเสริญอย่างมากมายอย่างดี อย่างมีมงคลในการสรรเสริญนั้น เป็นสิทธิของอัลลอฮ์ โดยไม่มีใครทำให้ (พระองค์) พอเพียง และ (พระองค์) ไม่ถูกทอดทิ้ง และไม่มีใครที่จะไม่พึ่งพาอาศัยพระองค์ ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา" (บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซีย์และนะสาอีย์)

และตัวบทของบุคอรีว่า "มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ซึ่งได้ทำให้พวกเราพอเพียง และได้ให้น้ำดื่มแก่พวกเรา และโดยที่ความโปรดปรานของพระองค์จะไม่ถูกปฏิเสธ"

وَلِمُسْلِمٍ وَالتِّرْمِذِيِّ : إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا . وَلِأَصْحَابِ السُّنَنِ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا فَرَغَ مِنْ طَعَامِهِ قَالَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ .

และตัวบทของมุสลิมและติรมิซียฺว่า "แท้จริงอัลลอฮฺจะพอใจบ่าวที่รับประทานอาหารมื้อหนึ่ง และเขาได้สรรเสริญพระองค์บนอาหารมื้อนั้น หรือที่ดื่ม เครื่องดื่ม และเขาได้สรรเสริญพระองค์บนเครื่องดื่มนั้น"

และตัวบทของเจ้าของสุนันว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ เมื่อเสร็จจากอาหารของท่านได้กล่าวว่า มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ซึ่งได้ประทานอาหาร และเครื่องดื่มแก่เรา และได้ให้เราเป็นมุสลิม"

وَلِأَبِي دَاوُدَ وَالنَّسَائِيِّ : كَانَ إِذَا أَكَلَ أَوْ شَرِبَ قَالَ : الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي أَطْعَمَ وَسَقَى وَسَوَّغَهُ وَجَعَلَ لَهُ مَخْرَجًا .

และตัวบทของอบูดาวูดและนะสาอียฺว่า "ปรากฏว่าเมื่อท่านรับประทานหรือดื่ม ท่านได้กล่าวว่า มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺผู้ประทานอาหาร และน้ำดื่ม และให้มันง่าย (ที่จะรับเข้าและถ่ายออก) และได้คลบันดาลให้มันมีทางออก"

عَنْ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ أَكَلَ طَعَامًا فَقَالَ : الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هٰذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านมุอาซ บิน อนัส รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดได้รับประทานอาหารแล้วกล่าวว่า มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ซึ่งได้ให้อาหารนี้แก่ฉัน โดยไม่มีกำลังและพลังจากฉัน เขาจะถูกอภัยโทษจากบาปที่ผ่านพ้นมาแล้ว" (ติรมิซียฺ และอบูดาวูด)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلِ : اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ وَإِذَا سُقِيَ لَبَنًا فَلْيَقُلِ : اللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ يُجْزِئُ مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ إِلَّا اللَّبَنُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านรับประทานอาหาร ให้เขากล่าวว่า โอ้อัลลอฮ์ได้ทรงโปรดเพิ่มพูนอาหารนี้แก่พวกเรา และได้โปรดให้เราได้อาหารที่ดีกว่านี้ และเมื่อได้ดื่มนมให้เขาจงกล่าวว่า โอ้อัลลอฮ์ได้ทรงโปรดเพิ่มพูนอาหารนี้แก่พวกเรา และได้ทรงโปรดเพิ่มปริมาณอาหารนี้ให้แก่พวกเรา แท้จริงไม่มีสิ่งใดที่จะทดแทนทั้งอาหารและเครื่องดื่มได้นอกจากน้ำนม" (อบูดาวูด และติรมิซีย์)

(4) <u>ภาชนะเครื่องใช้</u>

عَنْ حُذَيْفَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا تَشْرَبُوا فِي آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَا تَلْبَسُوا الْحَرِيرَ وَالدِّيبَاجَ فَإِنَّهَا لَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَكُمْ فِي الْآخِرَةِ. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

وَفِي رِوَايَةٍ : مَنْ شَرِبَ فِي إِنَاءٍ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ فِضَّةٍ فَإِنَّمَا يُجَرْجِرُ فِي بَطْنِهِ نَارًا مِنْ جَهَنَّمَ

ท่านหุซัยฟะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายอย่าดื่มในภาชนะทองคำและเงิน และท่านทั้งหลายอย่าสวมใส่ผ้าไหมเนื้อละเอียดและเนื้อหยาบ เพราะความจริงมันเป็นของพวกเขา (กาฟิร) ในโลกนี้ และเป็นของพวกท่านในวันอาคิเราะฮ์" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์และนะสาอีย์)

และในบางรายงานว่า "ผู้ใดได้ดื่มในภาชนะที่ทำจากทองคำ หรือเงิน ความจริงมันจะเป็นไฟจากขุมนรกญะฮันนัม ส่งเสียงดังอยู่ในท้องของเขา"

(5) – <u>การทำอาหารกินเอง</u>

عَنِ الْمِقْدَامِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ وَإِنَّ نَبِيَّ اللهِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ. وَفِي رِوَايَةٍ : كَانَ لَا يَأْكُلُ إِلَّا مِنْ عَمَلِ يَدِهِ

ท่านมิกดาม รฏิยฯ จากท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ไม่มีใครเลยที่จะได้รับประทานอาหารที่ไปกว่าการที่เขาจะรับประทานจากงานที่ทำโดยน้ำมือของเขา และความจริง นบีของอัลลอฮ์ (คือนบี) ดาวูด อะลัยฮิสสลาม ก็ได้รับประทานจากงานที่ทำโดยน้ำมือของท่าน" และในบางรายงานว่า· "(นบีดาวูด) จะไม่รับประทานนอกจากงานที่ทำโดยน้ำมือของท่านเท่านั้น" (บุคอรี)

4. อนามัยสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา

(Environmental Health and Ecology)

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป

อนามัยสิ่งแวดล้อมหมายถึง "ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพอนามัยของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมนุษย์" (ประภาส์ สารุสันทร : 2527)

นิเวศวิทยาหมายถึง "การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างสองสิ่งเป็นไปอย่างเหมาะสม ก็เป็นผลดีต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ" ดังนั้นการอนามัยสิ่งแวดล้อมจึงเป็นงานที่มนุษย์รักษาสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่เหมาะสม เกื้อกูลต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ เป็นงานที่ป้องกันมิให้โรคหรือพิษภัยเข้าสู่ตัวมนุษย์ (ประภาส์ สารุสันทร : 2527)

ในปี พ.ศ. 2513 องค์การอนามัยโลกได้กำหนดขอบเขตของงานอนามัยสิ่งแวดล้อมดังนี้

1. การจัดหาน้ำสะอาด 2. การควบคุมมลพิษทางน้ำ (รวมทั้งน้ำใต้ดิน) 3. การกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียที่มีลักษณะเป็นของแข็ง 4. การควบคุมแมลงและสัตว์กัดแทะ 5. การควบคุมมลพิษทางดิน 6. การสุขาภิบาลอาหาร 7. การควบคุมมลพิษทางอากาศ 8. การป้องกันอันตรายจากรังสี 9. อาชีวอนามัย (สุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ) 10. การควบคุมมลพิษทางเสียง 11. การสุขาภิบาลที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม 12. การผังเมือง 13. การอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคมทางอากาศ ทางน้ำ ทางบก 14. การป้องกันอุบัติเหตุ 15. การสุขาภิบาลสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 16. การควบคุมการระบาดของโรคและการอุบัติประชากร และการสาธารณสุขของไทยได้เน้นเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้คือ

- การจัดหาน้ำสะอาด
- การกำจัดน้ำเสีย
- การกำจัดมูลสัตว์
- การกำจัดขยะมูลฝอย
- การสุขาภิบาลอาหาร
- การควบคุมแมลงและสัตว์กัดแทะ
- สุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ (เกี่ยวกับความร้อน แสง เสียง ความสั่นสะเทือน สารพิษ และกัมมันตรังสี)
- การสุขาภิบาลที่อยู่อาศัยและสถานที่
- การสุขาภิบาลสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- การสุขาภิบาลเกี่ยวกับอุบัติเหตุ (เช่น ยานที่เกิดภัยธรรมชาติ) และการป้องกันอุบัติเหตุ

หลักการอิสลามส่วนหนึ่งมีดังนี้

ก. การสุขาภิบาล

(1) น้ำสะอาด

หลักฐานจากอัล-กุรอานและอัสสะดีษ

25 : 48 ความว่า "พระองค์คือผู้ทรงส่งลม (ฝนร่ำเพย) ข่าวดี (ล่วงหน้า) ก่อนพระเมตตาของพระองค์ (ที่จะทรงให้มีฝนตก) และเราได้หลั่งน้ำบริสุทธิ์ลงมาจากฟากฟ้า (ได้แก่ น้ำฝน น้ำค้าง หิมะ ฯ)"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : سَأَلَ رَجُلٌ رَسُولَ اللهِ ﷺ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّا نَرْكَبُ الْبَحْرَ وَنَحْمِلُ مَعَنَا الْقَلِيلَ مِنَ الْمَاءِ فَإِنْ تَوَضَّأْنَا بِهِ عَطِشْنَا أَفَنَتَوَضَّأُ بِمَاءِ الْبَحْرِ ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : هُوَ الطَّهُورُ مَاؤُهُ، الْحِلُّ مَيْتَتُهُ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ได้เล่าว่า "มีชายผู้หนึ่งถามท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ว่า "โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ความจริงพวกเราโดยสารไปในทะเล และพวกเราพาน้ำติดตัวไปได้เพียงเล็กน้อย ถ้าหากเราใช้น้ำนั้นทำวุฎูอ พวกเราต้องอดน้ำ พวกเราจะทำวุฎูอโดยใช้น้ำทะเลได้หรือไม่?" ท่านรสูลุลลอฮ์กล่าวว่า "น้ำทะเลสะอาดและใช้ทำความสะอาดได้ และซากสัตว์ทะเลที่ตายอนุญาตให้ใช้เป็นอาหารได้"
(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และอัน-นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ وَهُوَ يُقَالُ لَهُ : إِنَّهُ يُسْتَقَى لَكَ مِنْ بِئْرِ بُضَاعَةَ وَهِيَ بِئْرٌ يُلْقَى فِيهَا لُحُومُ الْكِلَابِ وَالْمَحَائِضُ وَعَذِرُ النَّاسِ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِنَّ الْمَاءَ طَهُورٌ لَا يُنَجِّسُهُ شَيْءٌ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

وَقَالَ أَبُو دَاوُدَ : قَدَّرْتُ بِئْرَ بُضَاعَةَ بِرِدَائِي مَدَدْتُهُ عَلَيْهَا ثُمَّ ذَرَعْتُهُ فَإِذَا عَرْضُهَا سِتَّةُ أَذْرُعٍ وَسَمِعْتُ قُتَيْبَةَ بْنَ سَعِيدٍ قَالَ : سَأَلْتُ قَيِّمَ بِئْرِ بُضَاعَةَ عَنْ عُمْقِهَا قَالَ : أَكْثَرُ مَا يَكُونُ فِيهَا الْمَاءُ إِلَى الْعَانَةِ قُلْتُ : فَإِذَا نَقَصَ ؟ قَالَ : دُونَ الْعَوْرَةِ وَسَأَلْتُ صَاحِبَ الْبُسْتَانِ الَّذِي هِيَ فِيهِ : هَلْ غَيَّرْتُمْ بِنَاءَهَا عَمَّا كَانَتْ عَلَيْهِ ؟ قَالَ : لَا

ท่านอบูสะอีด อัลคุดรี ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าว ในขณะที่มีผู้ถามท่านว่า "ความจริงเขาได้นำน้ำมาให้ท่านใช้และดื่ม จากบ่อน้ำ บุฎออะฮ์ (บ่อน้ำซับใต้ทราย) มันเป็นบ่อที่คนเคยโยนเนื้อสุนัข ผ้าที่ซับเลือก ประจำเดือนและอุจจาระลงไป ท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า "แท้จริงน้ำ ในบ่อบุฎออะฮ์ นั้นสะอาด จะไม่มีสิ่งใดทำให้มันโสโครกได้" (อบูดาวูด ติรมิซีย และนะสาอีย)

และ อบูดาวูดได้กล่าวว่า "ฉันได้วัดบ่อน้ำ "บุฎออะฮ์" โดยใช้ผ้าห่ม พาดบนปากบ่อ แล้วฉันได้วัดด้วยศอก ปรากฏว่ามันมีความกว้าง หกศอก และฉันได้ยินท่านกุตัยบะฮ์ บุตรสะอีด ได้กล่าวว่า : ฉันได้ถามผู้ดูแลบ่อน้ำ "บุฎออะฮ์" ถึง ความลึกของมัน เขา (ผู้ดูแล) ตอบว่า : เวลาที่น้ำมากที่สุดนั้น จะสูงถึงขนใต้ร่มผ้า ฉัน (กุตัยบะฮ์) ถามว่า "เมื่อมันลด??" เขา (ผู้ดูแลบ่อ) ตอบว่า : "ต่ำกว่าหัวเข่า" และฉัน (อะบูดาวูด) ได้ถามเจ้าของสวน ซึ่งเป็นที่ตั้งของบ่อน้ำ "บุฎออะฮ์" ว่า : "บ่อนี้ได้มีการก่อสร้างเปลี่ยนแปลง (ไปจากสมัยของท่านนบี ศ็อลฯ หรือเปล่า" เขา (เจ้าของสวน) ตอบว่า : "เปล่า"

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : سُئِلَ النَّبِيُّ ﷺ عَنِ الْمَاءِ يَكُونُ فِي الْفَلَاةِ وَمَا يَنُوبُهُ مِنَ الدَّوَابِّ وَالسِّبَاعِ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِذَا كَانَ الْمَاءُ قُلَّتَيْنِ لَمْ يَحْمِلِ الْخَبَثَ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านอิบนิอุมัร ได้เล่าว่า "ได้มีผู้ถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงแหล่งน้ำที่อยู่กลางทุ่งกว้างและมีสิงสาราสัตว์วนเวียนกันมา (ดื่มกินและลงเล่นน้ำพร้อมทั้งถ่ายมูลลงในแหล่งน้ำนั้น) ท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวตอบว่า เมื่อน้ำนั้นมีจำนวนถึงสอง "กุลละฮ์" จะไม่เปลี่ยนเป็นน้ำโสโครก (นะญิส)" (อบูดาวูด ติรมิซีย และนะสาอีย)

وَقَالَ الزُّهْرِيُّ : لَا بَأْسَ بِالْمَاءِ . مَا لَمْ يُغَيِّرْهُ طَعْمٌ أَوْ رِيحٌ أَوْ لَوْنٌ .

ความว่า "ท่านอัต-ตุรมุซีย์กล่าวว่า "ไม่เป็นไรที่จะใช้น้ำ หากรส กลิ่น สีของน้ำไม่เปลี่ยนแปลง" (อัล-บุคอรี)

ท่านอิมามอัต-ติรมิซีย์ ได้กล่าวเพิ่มว่า

وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحٰقَ قَالُوْا إِذَا كَانَ الْمَاءُ قُلَّتَيْنِ لَمْ يُنَجِّسْهُ شَيْءٌ مَالَمْ يَتَغَيَّرْ رِيْحُهُ أَوْ طَعْمُهُ

"ท่านอิมาม ชาฟิอีย์, ท่านอิมามอะหมัด และท่านอิสหากเหล่านี้ได้กล่าวว่า ไม่มีสิ่งใดทำให้น้ำเสียได้เมื่อมีน้ำสองกุลละฮ์ในเงื่อนไขที่ว่าด้วยกลิ่นและรสของมันไม่ถูกเปลี่ยน"

(อัต-ติรมิซีย์ บทที่ 1 บาบที่ 50)

(ดูรายละเอียดในเรื่องความสะอาด)

(2) <u>ให้รักษาความสะอาดของบ่อน้ำ</u>

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم لَا يَبُوْلَنَّ أَحَدُكُمْ فِي الْمَاءِ الدَّائِمِ الَّذِيْ لَا يَجْرِيْ ثُمَّ يَغْتَسِلُ فِيْهِ. (البخاري)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ผู้ใดในหมู่พวกท่านจงอย่าถ่ายปัสสาวะลงในน้ำที่อยู่นิ่งซึ่งไม่ไหลแล้วไปอาบน้ำในนั้น"

(อัล-บุคอรี)

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا يَبْتَسِلْ أَحَدُكُمْ فِي الْمَاءِ الدَّائِمِ وَهُوَ جُنُبٌ فَقَالَ: كَيْفَ يَفْعَلُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟ قَالَ: يَتَنَاوَلُ تَنَاوُلًا. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์รายงานว่า "ท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า "ผู้ใดในหมู่พวกท่านจงอย่าอาบในน้ำนิ่งขณะที่มีญุนุบ" มีผู้ถามว่าจะทำอย่างไรเล่าโอ้ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์? เขาบอกว่า "ให้วัก (หรือตัก) น้ำอาบ"

(มุสลิม บทที่ 2 กิตาบุฏฏ์ฮาเราะฮ์ บาบที่ 22)

---

1. น้ำนิ่งในที่นี้คือน้ำบ่อ ถ้ากว้างกว่านี้ถือว่าสะอาดเพราะมีการถ่ายเทได้

(3) การกำจัดขยะมูลฝอย
มีสถานที่ทิ้งขยะของหมู่บ้าน

عَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ: أَتَى النَّبِيُّ ﷺ سُبَاطَةَ قَوْمٍ فَبَالَ قَائِمًا ثُمَّ دَعَا بِمَاءٍ فَجِئْتُهُ بِمَاءٍ فَتَوَضَّأَ.

ท่านหุซัยฟะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้มาถึงยังสถานที่ทิ้งขยะของหมู่บ้าน แล้วท่านได้ยืนถ่ายปัสสาวะ[1] หลังจากนั้นท่านได้เรียกเอาน้ำ ฉันจึงได้นำน้ำมาให้ท่าน แล้วท่านได้ทำวุฎูอ" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

(4) การกำจัดอุจจาระ และสิ่งปฏิกูล

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ سَرْجِسَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى أَنْ يُبَالَ فِي الْجُحْرِ قَالُوا لِقَتَادَةَ : مَا يُكْرَهُ مِنَ الْبَوْلِ فِي الْجُحْرِ ؟ قَالَ : كَانَ يُقَالُ إِنَّهَا مَسَاكِنُ الْجِنِّ . رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ

ท่านอับดุลลอฮ บิน สัรญิส เล่าว่า "ท่านนบีฯ ศ็อลฯ กล่าวว่า "ผู้ใดในหมู่พวกท่านจงอย่าถ่ายปัสสาวะลงในรู" ก็มีผู้คนถามท่านเกาะตาดะฮ์ว่า "ทำไมจึงรังเกียจต่อการถ่ายปัสสาวะลงในรู" ท่านได้กล่าวว่า "มันเป็นที่อยู่ของญิน" (อัน-นะสาอีย์ และอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي مُوسَى إِنِّي كُنْتُ مَعَ رَسُولِ اللهِ صلعم ذَاتَ يَوْمٍ فَأَرَادَ أَنْ يَبُولَ فَأَتَى دَمِثًا فِي أَصْلِ جِدَارٍ فَبَالَ ثُمَّ قَالَ إِذَا أَرَادَ أَحَدُكُمْ أَنْ يَبُولَ فَلْيَرْتَدْ لِبَوْلِهِ مَوْضِعًا. (ابوداود)

ท่านอบูมูสารายงานว่า "วันหนึ่งฉันอยู่กับท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ท่านต้องการไปถ่ายอัสสาวะ ท่านได้ไปที่ดินที่อ่อน ๆ ข้างโคนกำแพงแห่งหนึ่งแล้วท่านถ่ายปัสสาวะ

---

(1) ในเรื่องการกิน ดื่ม ถ่ายปัสสาวะ มีหลายหะดีษให้นั่ง นอกจากจำเป็นจึงยืนได้

แล้วท่านบอกว่า "เมื่อผู้ใดในหมู่พวกท่านต้องการถ่ายปัสสาวะ ก็ให้หาที่สำหรับถ่าย" (อบูดาวูด บทที่ 1 บาบที่ 2)

عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ إِذَا ذَهَبَ الْمَذْهَبَ أَبْعَدَ . رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَصْحَابُ السُّنَنِ . وَلِأَبِي دَاوُدَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا أَرَادَ الْبَرَازَ انْطَلَقَ حَتَّى لَا يَرَاهُ أَحَدٌ

ท่านอัลมุฆีเราะฮ์ บิน ชัวะอฺบะ ได้เล่าว่า "ความจริงท่านนบี ศ็อลฯ นั้น เมื่อได้ออกไป (ถ่ายอุจจาระ) จะออกไปไกล (จนพ้นสายตาผู้คน)" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

และตามสำนวนของอบูดาวูดว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ นั้น เมื่อต้องการจะถ่ายอุจจาระ จะเดินออกไปจนไม่มีใครมองเห็น"

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا دَخَلَ الْخَلَاءَ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

ท่านอนัสได้ เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ เมื่อจะเข้าไปในสถานที่ที่ใช้ถ่ายอุจจาระ ท่านจะกล่าวว่า : โอ้อัลลอฮ์ ฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากสิ่งที่เลวทรามทั้งหมด และจากมารร้ายทั้งตัวผู้และตัวเมีย" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ عَلِيٍّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ : سِتْرُ مَا بَيْنَ أَعْيُنِ الْجِنِّ وَعَوْرَاتِ بَنِي آدَمَ إِذَا دَخَلَ أَحَدُهُمُ الْخَلَاءَ أَنْ يَقُولَ بِاسْمِ اللَّهِ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَحْمَدُ وَحَسَّنَهُ .

ท่านอะลีได้เล่าว่า : แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "สิ่งที่ปิดกั้นระหว่างสายตาของ "ญิน" กับอวัยวะที่พึงสงวนของมนุษยชาติคือ เมื่อใครคนใดคนหนึ่งได้เข้าไปในที่ถ่ายอุจจาระแล้วเขากล่าวว่า "บิสมิลลาฮ์" ด้วยนามของอัลลอฮ์" (ติรมีซีและอะหฺมัด โดยท่านอะหฺมัดถือว่าเป็นหะดีษหะสัน)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا خَرَجَ مِنَ الْخَلَاءِ قَالَ غُفْرَانَكَ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "เมื่อท่านนบี ศ็อลฯ ออกจากที่ถ่ายอุจจาระ(ส้วม) ท่านได้กล่าวว่า غفرانك "แปลว่า ขอการอภัยจากพระองค์" (อบูดาวูด ติรมิซี และนะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : اتَّقُوا اللَّاعِنَيْنِ قَالُوا : وَمَا اللَّاعِنَانِ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ : الَّذِي يَتَخَلَّى فِي طَرِيقِ النَّاسِ أَوْ ظِلِّهِمْ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَمُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พวกท่านจงระวังงานสองชิ้นที่เพื่อนมนุษย์จะพากันสาปแช่ง" พวกเขา (เหล่าอัครสาวก) ได้กล่าวว่า "งานสองชิ้นนั้นคืออะไร โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์" ท่านได้ตอบว่า "คือผู้ที่ถ่ายอุจจาระไว้ตามทางสัญจรของมนุษย์ และใต้ร่มไม้ที่อาศัยร่มเงาของพวกเขา" (อบูดาวูด และมุสลิม)

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: اتَّقُوا الْمَلَاعِنَ الثَّلَاثَةَ : الْبَرَازَ فِي الْمَوَارِدِ وَقَارِعَةِ الطَّرِيقِ وَالظِّلِّ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ .

ท่านมุอาซบินญะบัล ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงระวังสาเหตุที่จะทำให้ถูกสาปแช่งทั้งสาม คือ การถ่ายอุจจาระตามแหล่งน้ำ ตามทางสัญจร และ ใต้ร่มไม้" (อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَبُولَنَّ أَحَدُكُمْ فِي الْمَاءِ الدَّائِمِ الَّذِي لَا يَجْرِي ثُمَّ يَغْتَسِلُ فِيهِ . وَفِي رِوَايَةٍ : ثُمَّ يَتَوَضَّأُ مِنْهُ وَفِي رِوَايَةٍ : نَهَى أَنْ يُبَالَ فِي الْمَاءِ الرَّاكِدِ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้เล่าว่า "คนใดในหมู่พวกท่านจงอย่าปัสสาวะลงในน้ำนิ่งที่ไม่ไหล หลังจากนั้นก็ลงอาบในน้ำนั้น" และในบางรายงานว่า "หลังจากนั้นได้ทำวุฎูอจากน้ำนั้น" และในบางรายงานว่า : "(ท่านนบี) ได้ห้ามปัสสาวะลงในน้ำนิ่ง"

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ مُغَفَّلٍ عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ : لَا يَبُوْلَنَّ اَحَدُكُمْ فِي مُسْتَحَمِّهٖ فَاِنَّ عَامَّةَ الْوَسْوَاسِ مِنْهُ .

ท่านอับดุลลอฮ บิน มุฆ็อฟฟัล เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดในหมู่พวกท่านจงอย่าถ่ายปัสสาวะในห้องน้ำแล้วอาบน้ำที่ในนั้น หรือทำวุฎูอ์ที่ในนั้น) เพราะส่วนมากทำให้สงสัยได้" (อัน-นะสาอีย์ บทที่ 1 บาบที่ 31)

عَنْ اُمَيْمَةَ ابْنَةِ رُقَيْقَةَ قَالَتْ : كَانَ لِلنَّبِيِّ ﷺ قَدَحٌ مِنْ عِيْدَانٍ تَحْتَ سَرِيْرِهٖ يَبُوْلُ فِيْهِ بِاللَّيْلِ . رَوَاهُ اَبُوْدَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ.

ท่านอุมัยมะฮ์ บุตรสาวรุกอยเกาะห์ได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ นั้นมีโถอยู่ใบหนึ่งทำด้วยไม้วางอยู่ใต้เตียงนอนของท่าน ท่านจะถ่ายปัสสาวะลงไปในโถนั้นในเวลากลางคืน" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ سَلْمَانَ قِيْلَ لَهٗ : قَدْ عَلَّمَكُمْ نَبِيُّكُمْ ﷺ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى الْخِرَاءَةَ فَقَالَ : اَجَلْ لَقَدْ نَهَانَا اَنْ نَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ لِغَائِطٍ اَوْ بَوْلٍ اَوْ اَنْ نَسْتَنْجِيَ بِالْيَمِيْنِ اَوْ اَنْ نَسْتَنْجِيَ بِاَقَلَّ مِنْ ثَلَاثَةِ اَحْجَارٍ اَوْ اَنْ نَسْتَنْجِيَ بِرَجِيْعٍ اَوْ عَظْمٍ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ اِلَّا الْبُخَارِيَّ . وَلِلتِّرْمِذِيِّ : لَا تَسْتَنْجُوْا بِالرَّوْثِ وَلَا بِالْعِظَامِ فَاِنَّهٗ زَادُ اِخْوَانِكُمْ مِنَ الْجِنِّ .

ท่านสัลมานได้เล่าว่า มีผู้กล่าวแก่ท่านว่า "ความจริงนบี ศ็อลฯ ของพวกท่านได้สอนพวกท่านหมดทุกอย่างแม้แต่ระเบียบในการนั่งถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะอย่างนั้นหรือ?" ท่านสัลมานได้กล่าวตอบว่า "ใช่แล้ว ความจริงท่านได้ห้ามเราหันหน้าไปทางทิศกิบละฮ์" ในขณะถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ หรือ (ห้ามพวกเรา) ทำการชำระ

ด้วยมือขวา หรือ (ห้ามพวกเรา) ทำการชำระด้วยหินต่ำกว่าสามก้อน หรือ (ห้ามพวกเรา) ทำการชำระด้วยมูลสัตว์หรือกระดูก" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย และนะสาอีย)

ส่วนตัวบทหะดีษตามรายงานของติรมีซีย์ว่า "ท่านทั้งหลายอย่าชำระด้วยมูลสัตว์และกระดูก เพราะความจริงมัน (กระดูก) เป็นอาหารของพวกญิน พี่น้องของท่านทั้งหลาย"

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : ارْتَقَيْتُ فَوْقَ بَيْتِ حَفْصَةَ لِبَعْضِ حَاجَتِي فَرَأَيْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقْضِي حَاجَتَهُ مُسْتَدْبِرَ الْقِبْلَةِ مُسْتَقْبِلَ الشَّامِ . وَفِي رِوَايَةٍ : فَاعِدًا عَلَى لَبِنَتَيْنِ

ท่านอิบนิอุมัรได้เล่าว่า "ฉันได้ขึ้นไปบนบ้านของท่านหญิงหัฟเศาะฮ์[1] เพื่อทำธุระบางอย่างของฉัน แล้วฉันได้พบท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กำลังถ่ายอุจจาระโดยหันหลังไปทาง "กิบละฮ์" หันหน้าไปทางเมือง "ชาม" "(บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซีย และนะสาอีย)

และในบางรายงานว่า "โดยนั่งอยู่บนอิฐดิบสองก้อน"

عَنْ أَبِي قَتَادَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا بَالَ أَحَدُكُمْ فَلَا يَأْخُذْ ذَكَرَهُ بِيَمِينِهِ وَلَا يَسْتَنْجِ بِيَمِينِهِ وَلَا يَتَنَفَّسْ فِي الْإِنَاءِ

ท่านอบูเกาะตาดะฮ์ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านได้ถ่ายปัสสาวะ ดังนั้นเขาอย่าจับลึงค์ของเขาด้วยมือขวา และอย่าชำระ (ล้าง) โดยใช้มือขวาและเขาอย่าหายใจในภาชนะ (ที่ใช้ตักน้ำ)" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย และนะสาอีย)

---

(1) ท่านหญิงหัฟเศาะฮ์ เป็นภรรยาคนหนึ่งของท่านนบี ศ็อลฯ และเป็นพี่สาวของท่านอิบนิอุมัร

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ تَوَضَّأَ فَلْيَسْتَنْثِرْ ، وَمَنِ اسْتَجْمَرَ فَلْيُوتِرْ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا أَبَا دَاوُدَ، وَلَهُ : مَنِ اكْتَحَلَ فَلْيُوتِرْ مَنْ فَعَلَ فَقَدْ أَحْسَنَ وَمَنْ لَا فَلَا حَرَجَ وَمَنِ اسْتَجْمَرَ فَلْيُوتِرْ ، مَنْ فَعَلَ فَقَدْ أَحْسَنَ وَمَنْ لَا فَلَا حَرَجَ ، وَمَنْ أَكَلَ فَمَا تَخَلَّلَ فَلْيَلْفِظْ ، وَمَا لَاكَ بِلِسَانِهِ فَلْيَبْتَلِعْ ، مَنْ فَعَلَ فَقَدْ أَحْسَنَ وَمَنْ لَا فَلَا حَرَجَ ، وَمَنْ أَتَى الْغَائِطَ فَلْيَسْتَتِرْ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ إِلَّا أَنْ يَجْمَعَ كَثِيبًا مِنْ رَمْلٍ فَلْيَسْتَدْبِرْهُ ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَلْعَبُ بِمَقَاعِدِ بَنِي آدَمَ ، مَنْ فَعَلَ هٰذَا فَقَدْ أَحْسَنَ وَمَنْ لَا فَلَا حَرَجَ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "ผู้ใดทำวุฎูอ จงสั่งน้ำที่สูดเข้าไปในจมูกออกมา และผู้ใดได้ทำการชำระโดยใช้ก้อนหิน เช็ด ให้เขาเช็ดมันเป็นจำนวนคี่" (ห้าคน นอกจากอบูดาวูด)

และตามรายงานของอะบูดาวูดว่า ผู้ใดใช้ฝุ่นหินสีดำทาเปลือกตาให้เขาจงทาด้วยจำนวนคี่ ผู้ใดได้กระทำ (อย่างนี้) นับว่าเขาได้กระทำความดี และผู้ใดไม่ได้กระทำอย่างนี้ก็ไม่มีบาปและผู้ใดได้กินอาหาร ดังนั้นเศษอาหารที่ติดอยู่ตามไรฟันเมื่อถูกแคะออกมาให้เขาจงบ้วนทิ้งไป และเศษอาหารที่เขาใช้ลิ้นคุ้ยออกมาจากไรฟันให้เขาจงกลืนลงไป (ถ้าเขาต้องการ) ผู้ใดได้กระทำ (อย่างนี้) นับว่าเขาได้กระทำความดี และผู้ใดไม่ได้กระทำอย่างนี้ก็ไม่มีบาป และผู้ใดได้มายังที่ถ่ายอุจจาระให้เขาจงปกปิดอย่างมิดชิด ถ้าหากเขาไม่มีสิ่งที่จะใช้ปกปิด ให้เขากองทรายขึ้นเป็นเนินเล็ก ๆ แล้วให้เขาหันหลังให้เนินทรายนั้น เพราะความจริงไซตอนนั้นมันจะเล่นก้นของมนุษย์ (ให้คิดสับสน) ผู้ใดได้กระทำ (อย่างนี้) นับว่าเขาได้กระทำความดี และผู้ใดไม่ได้กระทำอย่างนี้ก็ไม่มีบาป

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَخْرُجُ الرَّجُلَانِ يَضْرِبَانِ الْغَائِطَ كَاشِفَيْنِ عَنْ عَوْرَتِهِمَا يَتَحَدَّثَانِ فَإِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَمْقُتُ عَلَى ذٰلِكَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูสะอีดได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ชายสองคนจะไม่ออกไปถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ โดยเปิดเผยอวัยวะที่พึงสงวน (ระหว่างสะดือกับ

หัวเข่า) แล้วพูดคุยกัน เพราะแท้จริงอัลลอฮทรงขึงขังการกระทำอย่างนั้น"

(อบูดาวูด)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا أَرَادَ حَاجَةً لَا يَرْفَعُ ثَوْبَهُ حَتَّى يَدْنُوَ مِنَ الْأَرْضِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านอิบนิอุมัรได้เล่าว่า "ปรากฏว่าท่านนบี ศ็อลฯ นั้น เมื่อต้องการจะถ่ายอุจจาระ ท่านจะไม่ถลกผ้าขึ้น จนกว่าท่านจะเรี่ยกับพื้น" (อบูดาวูด และติรมีซี)

(5) สุขาภิบาลอาหาร

عَنْ مَيْمُونَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ سُئِلَ عَنْ فَأْرَةٍ سَقَطَتْ فِي سَمْنٍ فَقَالَ: أَلْقُوهَا وَمَا حَوْلَهَا وَكُلُوا سَمْنَكُمْ. وَفِي رِوَايَةٍ إِذَا وَقَعَتِ الْفَأْرَةُ فِي السَّمْنِ فَإِنْ كَانَ جَامِدًا فَأَلْقُوهَا وَمَا حَوْلَهَا وَإِنْ كَانَ مَائِعًا فَلَا تَقْرَبُوهُ. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا مُسْلِمًا.

ท่านหญิงมัยมูนะฮ์ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ถูกถามถึงหนูที่ตกลงไปตายในเนย (แข็ง) ท่านได้ตอบว่า "จงโยนหนูและบริเวณโดยรอบที่มันตกลงไปตายนั้นทิ้งไป และจงกินเนยของพวกท่าน (ที่เหลืออยู่)"

และในบางรายงานว่า "เมื่อหนูได้ตกลงไปในเนย (ให้พิจารณาดูก่อน) ถ้าหากมันแข็งให้พวกท่านจงจับหนูโยนทิ้งไปพร้อมด้วยบริเวณโดยรอบ (ที่มันตกลงไปตายนั้น) แต่ถ้าหากมันเหลว พวกท่านอย่าเข้าใกล้มันอีกเลย" (บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِذَا وَقَعَ الذُّبَابُ فِي إِنَاءِ أَحَدِكُمْ فَلْيَغْمِسْهُ كُلَّهُ ثُمَّ لِيَطْرَحْهُ فَإِنَّ فِي أَحَدِ جَنَاحَيْهِ شِفَاءً وَفِي الْآخَرِ دَاءً. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ. وَزَادَ: وَإِنَّهُ يَتَّقِي بِجَنَاحِهِ الَّذِي فِيهِ الدَّاءَ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อแมลงวันได้ตกลงไปในภาชนะของใคร. ในหมู่พวกท่าน ให้เขากดมันให้จมหมดทั้งตัว แล้วจงขว้างมันทิ้งไป เพราะแท้จริงในปีกข้างหนึ่งจากสองปีกของมัน มียารักษา และอีกข้างหนึ่งมีโรค" (บุคอรี นะสาอีย์ และอบูดาวูด)

อบูดาวูดได้รายงานเพิ่มเติมว่า "แท้จริงแมลงวันนั้นมันจะป้องกันตัวมันเองด้วยปีกข้างที่มีโรค"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا وَلَغَ الْكَلْبُ فِي إِنَاءِ أَحَدِكُمْ فَلْيُرِقْهُ ثُمَّ لْيَغْسِلْهُ سَبْعَ مِرَارٍ . وَفِي رِوَايَةٍ أُولَاهُنَّ أَوْ إِحْدَاهُنَّ بِالتُّرَابِ . وَفِي أُخْرَى السَّابِعَةُ بِالتُّرَابِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อหมาได้เลียภาชนะของใครคนหนึ่งในหมู่พวกท่าน ให้เขาเทมัน (สิ่งที่เหลืออยู่ภายในภาชนะนั้น) ออก หลังจากนั้นให้ล้างเจ็ดครั้ง" ในบางรายงานว่า "ครั้งแรกหรือครั้งหนึ่งจากจำนวนเจ็ดครั้ง (ให้ล้าง) ด้วยน้ำปนดิน" และในรายงานอื่นว่า "ครั้งที่เจ็ด (ให้ล้าง) ด้วยน้ำปนดิน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ مُغَفَّلٍ اَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم قَالَ : إِذَا وَلَغَ الْكَلْبُ فِي الْإِنَاءِ فَاغْسِلُوْهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَعَفِّرُوْهُ الثَّامِنَةَ بِالتُّرَابِ .

ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิ มุฆัฟฟัล เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า "เมื่อสุนัขเลียในภาชนะของพวกท่าน จงล้างมัน 7 ครั้ง และครั้งที่ 8 ให้ใช้ปนกับดิน" (อิบนิมาญะฮ์ บทที่ 2 อับวาบุฏเฮาะฮาเราะฮ์ วะ สุนะบิฮา บาบที่ 30) ในบางรายงาน เช่นรายงานของท่านมุสลิม และอะหฺมัด ว่า "ให้ล้าง 7 ครั้ง ครั้งแรกให้ล้างด้วย (น้ำปน) ดิน"

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : غَطُّوا الْإِنَاءَ وَأَوْكُوا السِّقَاءَ فَإِنَّ فِي السَّنَةِ لَيْلَةً يَنْزِلُ فِيهَا وَبَاءٌ لَا يَمُرُّ بِإِنَاءٍ لَيْسَ عَلَيْهِ غِطَاءٌ أَوْ سِقَاءٍ لَيْسَ عَلَيْهِ وِكَاءٌ إِلَّا نَزَلَ فِيهِ مِنْ ذٰلِكَ الْوَبَاءِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านญาบิรได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงปิดภาชนะ จงผูกถุงหนังที่ใส่น้ำ เพราะแท้จริงในปีหนึ่งจะมีคืนหนึ่งที่โรคภัยไข้เจ็บจะลงมาในคืนนั้น มันจะไม่ผ่านภาชนะใดที่ไม่มีสิ่งใดปกปิดมันไว้ หรือถุงหนังใส่น้ำที่ไม่ได้ผูกปากไว้ นอกจากโรคภัยไข้เจ็บจะลงไปในภาชนะนั้น" (มุสลิม)

(๕) การควบคุมแมลง สัตว์นำโรค และสัตว์ร้าย

عَنْ سَعْدٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَمَرَ بِقَتْلِ الْوَزَغِ وَسَمَّاهُ فُوَيْسِقًا . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ .

ท่านสะอด รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ใช้ให้ฆ่าจิ้งจก และท่านได้เรียกมันว่าเป็น 'ผู้ละเมิดตัวน้อย ๆ' " (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ قَتَلَ وَزَغَةً فِي أَوَّلِ ضَرْبَةٍ فَلَهُ كَذَا وَكَذَا حَسَنَةً ، وَمَنْ قَتَلَهَا فِي الضَّرْبَةِ الثَّانِيَةِ فَلَهُ كَذَا وَكَذَا حَسَنَةً لِدُونِ الْأُولَى وَمَنْ قَتَلَهَا فِي الضَّرْبَةِ الثَّالِثَةِ فَلَهُ كَذَا وَكَذَا حَسَنَةً لِدُونِ الثَّانِيَةِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดฆ่าจิ้งจกตัวหนึ่งในการตีครั้งแรก เขาจะได้เท่านั้นเท่านี้ความดีและผู้ใดที่ฆ่ามันในการตีครั้งที่สอง เขาจะได้เท่านั้นเท่านี้ ความดีน้อยกว่าครั้งเดียวและผู้ใดได้ฆ่ามันในการตีครั้งที่สาม เขาได้เท่านั้นเท่านี้ ความดีน้อยกว่าครั้งที่สอง" (มุสลิม อบูดาวูด และติรมีซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : أَمَرَ رَسُولُ اللهِ ﷺ بِقَتْلِ خَمْسٍ فَوَاسِقَ فِي الْحِلِّ وَالْحَرَمِ : الْفَأْرَةِ وَالْعَقْرَبِ وَالْغُرَابِ وَالْحُدَيَّا وَالْكَلْبِ الْعَقُورِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้ใช้ให้ฆ่าสัตว์ห้าชนิดที่ชอบละเมิดทั้งในแผ่นดินนอกเขตแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ และในแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ คือ : หนู, แมลงป่อง, อีกา, เหยี่ยว, และสุนัขที่ทำร้าย" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมีซีย์ และนะสาอีย์)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : فُقِدَتْ أُمَّةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا يُدْرَى مَا فَعَلَتْ وَإِنِّي لَا أُرَاهَا إِلَّا الْفَأْرَ إِذَا وُضِعَ لَهَا أَلْبَانُ الْإِبِلِ لَمْ تَشْرَبْ وَإِذَا وُضِعَ لَهَا أَلْبَانُ الشَّاءِ شَرِبَتْ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ

และท่านรสูลลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ได้มีประชากรหนึ่งของพวกบนีอิสรออีล ได้สาปสูนย์ไป โดยไม่มีผู้ใดรู้ว่าประชากรนั้นได้ทำอะไร และแท้จริง ฉันไม่คิดว่าประชากรนั้น (จะเป็นอะไร) นอกจากหนู (เพราะ) เมื่อนมอูฐถูกวางไว้ให้หนู มันจะไม่ยอมดื่มและเมื่อนมแพะถูกวางไว้ให้หนู มันจะดื่ม" (บุคอรี มุสลิม)

عَنْ أَبِي لَيْلَىٰ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ سُئِلَ عَنْ حَيَّاتِ الْبُيُوتِ فَقَالَ :
إِذَا رَأَيْتُمْ مِنْهُنَّ شَيْئًا فِي مَسَاكِنِكُمْ فَقُولُوا : أَنْشُدُكُنَّ الْعَهْدَ الَّذِي أَخَذَ عَلَيْكُنَّ نُوحٌ أَنْشُدُكُنَّ الْعَهْدَ الَّذِي أَخَذَ عَلَيْكُنَّ سُلَيْمَانُ أَلَّا تُؤْذُونَا فَإِنْ عُدْنَ فَاقْتُلُوهُنَّ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ . وَقَالَ عَبْدُ اللهِ رضي الله عنه : اقْتُلُوا الْحَيَّاتِ كُلَّهَا إِلَّا الْجَانَّ الْأَبْيَضَ الَّذِي كَأَنَّهُ قَضِيبُ فِضَّةٍ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ

ท่านอบูลัยลา รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ถูกถามถึงงูในบ้าน ท่านตอบว่า เมื่อท่านทั้งหลายพบสิ่งใดจากงูภายในที่พักอาศัยของพวกท่าน ให้ท่านทั้งหลายจงกล่าวว่า ฉันขอสัญญาจากท่านซึ่งนบีนูห ได้เคยเอาจากท่าน, ฉันขอสัญญาจากท่านซึ่งนบีสุลัยมาน ได้เคยเอาจากท่าน ว่าท่านจะไม่ทำร้ายเรา" ดังนั้นถ้าหากมันกลับมาอีกให้พวกท่านฆ่ามัน" (อบูดาวูด ติรมิซียฺ และ นะสาอียฺ)

ท่านอับดุลลอฮ รฏิยฯ ได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงฆ่างูทั้งหมดนอกจากงูขาว ซึ่งมีสภาพเหมือนไม้เท้าที่ทำจากเงิน" (อบูดาวูด และ ติรมิซียฺ)

(7) <u>สุขาภิบาลที่พักอาศัย และอาคารสถานที่</u>

2 : 125 ความว่า "และเรา (อัลลอฮ) ได้ทำสัญญาสั่งไว้แก่อิบรอฮีม และอิสมาอีล ว่า จงทำบ้านของฉันให้สะอาดสำหรับผู้มาเยือน ผู้จำสมาธิและผู้กราบ"

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِنَّ اللهَ طَيِّبٌ (٧) يُحِبُّ الطَّيِّبَ
نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ ، كَرِيمٌ يُحِبُّ الْكَرَمَ ، جَوَادٌ يُحِبُّ الْجُودَ ، فَنَظِّفُوا أَفْنِيَتَكُمْ
وَلَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ بِسَنَدٍ حَسَنٍ . نَسْأَلُ اللهَ أَنْ يُطَهِّرَنَا ظَاهِرًا وَبَاطِنًا .

และท่านรสูลลลอฮฺ ศอลฯ ได้กล่าวว่า "แท้จริงอัลลอฮฺทรงบริสุทธิ์ พระองค์รักสิ่งที่บริสุทธิ์. ทรงสะอาด พระองค์รักความสะอาด, ทรงใจบุญ พระองค์รักความใจบุญ. ทรงใจกว้าง พระองค์รักความใจกว้าง พวกท่านจงทำความสะอาดลานบ้านของพวกท่าน, และพวกท่านอย่าทำตัวเหมือนพวกยะฮูด (ยิว)"
(ติรมีซี ด้วยสายงานที่ห่างไกล)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : قَضَى
النَّبِيُّ ﷺ إِذَا تَشَاجَرُوا فِي الطَّرِيقِ بِسَبْعَةِ أَذْرُعٍ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .
وَلَفْظُهُ : إِذَا تَشَاجَرْتُمْ فِي الطَّرِيقِ فَاجْعَلُوهُ سَبْعَةَ أَذْرُعٍ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฎิยา ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศอลฯ ได้ตัดสินในกรณีที่ถ้าหากพวกเขาพิพาทกันในทางสัญจร ด้วยความกว้างเจ็ดศอก" (บุคอรี มุสลิม และ ติรมีซีย์) และตัวบทของติรมิซีย์ว่า : "ถ้าหากพวกท่านพิพาทในเรื่องทางสัญจร ให้พวกท่านจงกำหนดมันเจ็ดศอก"

(8) การป้องกันอุบัติเหตุ

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ : اِحْتَرَقَ بَيْتٌ بِالْمَدِيْنَةِ عَلَى أَهْلِهِ مِنَ اللَّيْلِ فَحُدِّثَ بِشَأْنِهِمُ النَّبِيُّ صلعم قَالَ : إِنَّ هٰذِهِ النَّارَ إِنَّمَا هِيَ عَدُوٌّ لَكُمْ فَإِذَا نِمْتُمْ فَأَطْفِئُوهَا عَنْكُمْ . (البخاری)

ท่านอบูมูสาได้เล่าว่า คืนหนึ่งเกิดไฟไหม้บ้านหลังหนึ่งในเมืองมะดีนะฮ์ ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ไฟนี้เป็นศัตรูของท่าน ดังนั้นเมื่อจะนอนจงดับฟืนไฟป้องกันตัวของท่าน" (อัล-บุคอรี)

عَنْ جَابِرٍ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم أَطْفِئُوا الْمَصَابِيْحَ بِاللَّيْلِ إِذَا رَقَدْتُمْ ، وَأَغْلِقُوا الْأَبْوَابَ ، وَأَوْكُوا الْأَسْقِيَةَ وَخَمِّرُوا الطَّعَامَ وَالشَّرَابَ . قَالَ هَمَّامٌ وَأَحْسِبُهُ قَالَ وَلَوْ بِعُوْدٍ يَعْرُضُهُ . (البخاری)

ท่านญาบิรได้เล่าว่า ท่านรสูล ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า เมื่อท่านจะเข้านอนในเวลากลางคืน จงดับฟืนไฟ ปิดประตู ปิดภาชนะหนังที่ใส่น้ำ ปิดอาหารและน้ำดื่ม ท่านฮัมมามกล่าวเพิ่มว่า แม้จะมีเพียงไม้แผ่นหนึ่งก็ให้ปิด" (อัล-บุคอรี)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : غَطُّوا الْإِنَاءَ وَأَوْكُوا السِّقَاءَ وَأَغْلِقُوا الْبَابَ وَأَطْفِئُوا السِّرَاجَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَحُلُّ سِقَاءً وَلَا يَفْتَحُ بَابًا وَلَا يَكْشِفُ إِنَاءً فَإِنْ لَمْ يَجِدْ أَحَدُكُمْ إِلَّا أَنْ يَعْرُضَ عَلَى إِنَائِهِ عُودًا وَيَذْكُرَ اسْمَ اللّٰهِ فَلْيَفْعَلْ فَإِنَّ الْفُوَيْسِقَةَ تُضْرِمُ عَلَى أَهْلِ الْبَيْتِ بَيْتَهُمْ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ . وَلَفْظُ أَبِي دَاوُدَ : أَغْلِقْ بَابَكَ وَاذْكُرِ اسْمَ اللّٰهِ وَأَطْفِ مِصْبَاحَكَ وَاذْكُرِ اسْمَ اللّٰهِ وَخَمِّرْ إِنَاءَكَ وَاذْكُرِ اسْمَ اللّٰهِ وَأَوْكِ سِقَاءَكَ وَاذْكُرِ اسْمَ اللّٰهِ .

ท่านญาบิร รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงปิดภาชนะ จงผูกถุงหนังที่ใส่น้ำ จงปิดประตู และจงดับไฟ เพราะแท้จริงไชฏอนจะไม่แก้ถุงหนังที่ใส่น้ำ จะไม่เปิดประตูและจะไม่เปิดภาชนะ ดังนั้น ถ้าหากใครคนใดจากพวกท่านไม่พบ นอกจากจะเอาท่อนไม้ขวางไว้บนภาชนะและกล่าวพระนามอัลลอฮ

(กำกับ) ก็ให้เขาจงกระทำเถิด เพราะแท้จริงสัตว์ตัวเล็ก ๆ ที่ชอบรังควานคน มันจะทำให้ไฟไหม้ เป็นอันตรายต่อเจ้าของบ้าน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูดและติรมีซีย์)

และตัวบทของอบูดาวูดว่า "จงปิดประตูของท่าน, และจงกล่าวพระนามอัลลอฮ จงดับตะเกียงของท่าน และจงกล่าวพระนามอัลลอฮ จงปิดภาชนะของท่าน และจงกล่าวพระนามอัลลอฮ จงผูก (ปาก) ถุงหนังที่ใส่น้ำดื่มของท่าน และจงกล่าวพระนามอัลลอฮ"

ข. นิเวศวิทยา

(1) ให้ปลูกต้นไม้

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ

قَالَ: مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلَّا كَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอนัส รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "มุสลิมคนใดที่ปลูกพืชที่มีลำต้น (พืชยืนต้น) เพราะปลูกพืชล้มลุก แล้วต่อมามีนก หรือมนุษย์หรือสัตว์ มากินมัน นั่นเป็นการทำทานของเขา" (บุคอรี มุสลิม และติรมีซี)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَانَ مَا أُكِلَ مِنْهُ لَهُ صَدَقَةً وَمَا سُرِقَ مِنْهُ لَهُ صَدَقَةً وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ مِنْهُ لَهُ صَدَقَةٌ وَمَا أَكَلَتِ الطَّيْرُ فَهُوَ لَهُ صَدَقَةٌ وَلَا يَرْزَؤُهُ أَحَدٌ إِلَّا كَانَ لَهُ صَدَقَةً . وَفِي رِوَايَةٍ: لَا يَغْرِسُ الْمُسْلِمُ غَرْسًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ وَلَا دَابَّةٌ وَلَا طَيْرٌ إِلَّا كَانَ لَهُ صَدَقَةً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ

ท่านญาบิร รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อมุสลิมคนใดปลูกพืช สิ่งที่ถูกนำไปใช้รับประทานจากต้นพืชนั้นจะเป็นกุศลทานของเขา และสิ่งที่ถูกขโมยไปจากมันก็เป็นกุศลทานของเขา สิ่งที่สัตว์ดุร้ายกินไปจากมันก็เป็นกุศลทานของเขา สิ่งที่นกกินไปจากมันก็เป็นกุศลทานของเขา และจะไม่มีผู้ใดได้ใช้มันเป็นประโยชน์นอกจากเป็นกุศลทานของเขา และในบางรายงานว่า "มุสลิมคนใดที่

ปลูกพืช แล้วต่อมามนุษย์ได้กินมัน สัตว์และนกที่กินมัน จะเป็นกุศลทานสำหรับเขา จนถึงวันกิยามะฮ์ (มุสลิม)

(2) ให้บำรุงดินและสงวนที่ดิน

عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ : مَنْ اَعْمَرَ اَرْضًا لَيْسَتْ لِاَحَدٍ فَهُوَ اَحَقُّ ، قَالَ عُرْوَةُ : قَضَى بِهِ عُمَرُ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ فِي خِلَافَتِهِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَاَبُوْ دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَفِي رِوَايَةٍ : مَنْ اَحْيَا اَرْضًا مَيْتَةً فَهِيَ لَهُ وَلَيْسَ لِعِرْقٍ ظَالِمٍ فِيْهِ حَقٌّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ว่า ผู้ใดได้พัฒนาที่ดินที่มิใช่ของผู้ใด เขาย่อมมีสิทธิยิ่ง ท่านอุรวะฮ์ได้กล่าวว่า : ท่านอุมัร รฏิยฯ ได้ตัดสินดังกล่าวในสมัยที่ท่านเป็นเคาะลีฟะฮ์ (บุคอรี อบูดาวูด และติรมีซี) และในบางรายงานว่า : ผู้ใดปรับปรุงแผ่นดินที่ตาย แผ่นดินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิของเขา และจะไม่ปรากฏแก่ผู้อื่นว่ามีสิทธิใด ๆ

عَنِ الصَّعْبِ بْنِ جَثَّامَةَ رضي الله عنه

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا حِمَى إِلَّا لِلّٰهِ وَلِرَسُوْلِهِ . وَحَمَى النَّبِيُّ ﷺ النَّقِيْعَ وَحَمَى عُمَرُ السَّرَفَ وَالرَّبَذَةَ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَبُوْ دَاوُدَ .

ท่านเศาะอบี บิน ญัษษามะฮ์ รฏิยฯ ได้กล่าวว่า "ไม่มีที่ดินสงวนนอกจากเป็นของอัลลอฮ์ และศาสนทูตของพระองค์ และท่านนบี ศ็อลฯ ได้สงวนที่ดินที่ อันนะเกียะอ์ และท่านอุมัร ได้สงวนที่ดินที่ อัซซะรอฟ และอัรเราะบะซะฮ์" (บุคอรี และอบูดาวูด)

(3) ห้ามทำลายต้นไม้และสัตว์ป่าในเขตสงวน

وَقَالَ أَبُوْ هُرَيْرَةَ رضي الله عنه :

حَرَّمَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ مَا بَيْنَ لَابَتَيِ الْمَدِيْنَةِ فَلَوْ وَجَدْتُ الظِّبَاءَ مَا بَيْنَ لَابَتَيْهَا مَا ذَعَرْتُهَا وَجَعَلَ اثْنَيْ عَشَرَ مِيْلًا حَوْلَ الْمَدِيْنَةِ حِمًى . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฎิยฯ เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กำหนดเขตหวงห้ามไว้ระหว่างพื้นที่ที่มีหินเป็นพื้นสีดำสองด้าน (คือด้านตะวันออกและด้านตะวันตก) ดังนั้นหากฉันพบเนื้อสมันในระหว่างสองพื้นที่ดังกล่าวนั้น แน่นอนฉันไม่ไล่จับมัน และท่านนบีได้กำหนดระยะทางไว้ 12 ไมล์ รวมมะดีนะฮ์เป็นเขตสงวน"

(บุคอรี มุสลิม ติรมิซียฺ)

وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ : اللَّهُمَّ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ حَرَّمَ مَكَّةَ فَجَعَلَهَا حَرَمًا وَإِنِّي حَرَّمْتُ الْمَدِينَةَ حَرَامًا مَا بَيْنَ مَأْزِمَيْهَا أَلَّا يُهْرَاقَ فِيهَا دَمٌ وَلَا يُحْمَلَ فِيهَا سِلَاحٌ لِقِتَالٍ وَلَا تُخْبَطَ فِيهَا شَجَرَةٌ إِلَّا لِعَلَفٍ . وَلِأَبِي دَاوُدَ : لَا يُخْتَلَى خَلَاهَا وَلَا يُنَفَّرُ صَيْدُهَا وَلَا تُلْتَقَطُ لُقَطَتُهَا إِلَّا لِمَنْ أَنْشَدَهَا .

และในรายงานหนึ่งของมุสลิมท่านกล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงท่านนบีอิบรอฮีมได้หวงห้ามมักกะฮ์ โดยกำหนดให้มันเป็นเขตหวงห้าม และฉันได้กำหนดให้มะดีนะฮ์เป็นเขตหวงห้าม ในพื้นที่ระหว่างภูเขาสองลูก เพื่อมิให้มีการหลั่งเลือด และมิให้พกพาอาวุธเพื่อการรบในพื้นที่นั้น และมิให้ตัดโค่นต้นไม้ นอกจากเพื่อเป็นอาหารของสัตว์"

และรายงานของอบูดาวูด ว่า "หญ้าของมันจะต้องไม่ถอน สัตว์ป่าของมันจะต้องไม่ไล่ต้อน และสิ่งเก็บตกของมันก็ไม่มีการเก็บเอาไว้ นอกจากสำหรับผู้ประกาศหาเจ้าของ"

رَكِبَ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ رضي الله عنه إِلَى قَصْرِهِ بِالْعَقِيقِ فَوَجَدَ عَبْدًا يَقْطَعُ شَجَرًا أَوْ يَخْبِطُهُ فَسَلَبَهُ فَجَاءَ أَهْلُ الْعَبْدِ فَكَلَّمُوهُ فِي رَدِّ مَا أَخَذَهُ مِنَ الْغُلَامِ فَقَالَ : مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ أَرُدَّ شَيْئًا نَفَّلَنِيهِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَأَبَى أَنْ يَرُدَّ عَلَيْهِمْ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ . وَلَفْظُهُ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ : مَنْ قَطَعَ مِنْ شَجَرِ الْمَدِينَةِ شَيْئًا فَلِمَنْ أَخَذَهُ سَلَبُهُ

"ท่านสะอด บิน อะบีวักกอส ได้ขี่พาหนะเดินทางไปยังเคหาสน์ของท่านที่อะกีก และท่านได้พบทาสคนหนึ่งตัดไม้ หรือโค่นไม้ ดังนั้นท่านจึงสั่งยึดสิ่งติดตัวของทาสดังกล่าวไว้ ต่อมามีครอบครัวของทาสนั้นมาและพวกเขาได้เจรจากับท่านสะอด เพื่อให้ท่านส่งคืนสิ่งที่ท่านได้ยึดไปจากเด็กผู้นั้น แต่ท่านกล่าวว่า ขอให้อัลลอฮ์ทรงคุ้มครอง ฉันจะ

ไม่ส่งคืนสิ่งใดก็ตามที่ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้บัญญัติให้เป็นของแถมแก่ฉัน และท่านปฏิเสธที่จะส่งคืนแก่พวกนั้น" (มุสลิม อบูดาวูด)

และสำนวนของมุสลิมกล่าวว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ กล่าวว่า "ใครตัดต้นไม้จากมะดีนะฮฺ (คือพืชสงวน) จะต้องยึดสิ่งติดตัวของผู้ที่ตัดนั้นไว้ (ไกยเว้นเสื้อผ้า)"

وَعَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ حَرَّمَ هٰذَا الْحَرَمَ وَقَالَ : مَنْ وَجَدَ أَحَدًا يَصِيدُ فِيهِ فَلْيَسْلُبْهُ ثِيَابَهُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَاللهُ أَعْلَمُ .

ท่านสะอัด บินอะบีวักกอส ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กำหนดเขตหวงห้ามไว้แก่แผ่นดินหวงห้ามนี้ (คือมะดีนะฮฺ) และท่านกล่าวว่า "ผู้ใดพบเห็นใครทำการล่าสัตว์ในนั้น เขาจงยึดเสื้อผ้าของผู้นั้นไว้" (อบูดาวูด)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ حُبْشِيٍّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ مَنْ قَطَعَ سِدْرَةً صَوَّبَ اللهُ رَأْسَهُ فِي النَّارِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอับดุลลอฮฺ บิน หุบชีย์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดตัดต้นพุทรา (ในแผ่นดินต้องห้ามคือมักกะฮฺและมะดีนะฮฺ) อัลลอฮฺจะพุ่งศีรษะของเขาลงในไฟนรก" (อบูดาวูด และนะสาอีย์)

(4) ให้อนุรักษ์สัตว์บางชนิด

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ قَتْلِ أَرْبَعٍ مِنَ الدَّوَابِّ : النَّمْلَةِ وَالنَّحْلَةِ وَالْهُدْهُدِ وَالصُّرَدِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَأَحْمَدُ .

ท่านอิบนิอับบาส รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ห้ามฆ่าสัตว์สี่ชนิด คือ มด ผึ้ง นกฮุดฮุดและนกซุรอด" (อบูดาวูด และอะหฺมัด)

(5) ห้ามล่าสัตว์เล็ก ๆ เพื่อความสนุก หรือเป็นเกมกีฬา

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ

قَالَ : مَا مِنْ إِنْسَانٍ قَتَلَ عُصْفُورًا فَمَا فَوْقَهَا بِغَيْرِ حَقِّهَا إِلَّا سَأَلَهُ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا قِيلَ : يَا رَسُولَ اللهِ وَمَا حَقُّهَا ؟ قَالَ : يَذْبَحُهَا فَيَأْكُلُهَا وَلَا يَقْطَعُ رَأْسَهَا يَرْمِي بِهَا . رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَالْحَاكِمُ . .

ท่านอับดุลลอฮ บิน อัมร์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ไม่มีมนุษย์คนใดกินนกกระจอกหรือ (ที่เล็ก) เกินกว่านั้น โดยไม่ให้สิทธิแก่มัน นอกจากอัลลอฮ ตะอาลา จะสอบสวนเขาเกี่ยวกับนกกระจอกนั้น" ได้มีผู้ถามว่า "โอ้ท่านรสูลุลลอฮ อะไรคือสิทธิของนกกระจอก?" ท่านตอบว่า "เขาจะต้องเชือดมัน และกินมัน โดยไม่ตัดหัวมันทิ้งไป" (อัน-นะสาอีย์ ชาฟิอี และหากิม)

(6) ให้รักแผ่นดินที่อาศัยและธรรมชาติ

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا الْمَدِينَةَ كَحُبِّنَا مَكَّةَ أَوْ أَشَدَّ ، اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا وَفِي مُدِّنَا وَصَحِّحْهَا لَنَا وَانْقُلْ حُمَّاهَا إِلَى الْجُحْفَةِ . قَالَتْ : وَقَدِمْنَا الْمَدِينَةَ وَهِيَ أَوْبَأُ أَرْضِ اللهِ فَكَانَ بُطْحَانُ يَجْرِي نَجْلًا ، قَالَتْ : لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللهِ ﷺ الْمَدِينَةَ وُعِكَ أَبُو بَكْرٍ وَبِلَالٌ فَكَانَ أَبُو بَكْرٍ إِذَا أَخَذَتْهُ الْحُمَّى يَقُولُ :

كُلُّ امْرِئٍ مُصَبَّحٌ فِي أَهْلِهِ ... وَالْمَوْتُ أَدْنَى مِنْ شِرَاكِ نَعْلِهِ

وَكَانَ بِلَالٌ إِذَا أُقْلِعَ عَنْهُ الْحُمَّى يَرْفَعُ عَقِيرَتَهُ يَقُولُ :

أَلَا لَيْتَ شِعْرِي هَلْ أَبِيتَنَّ لَيْلَةً ... بِوَادٍ وَحَوْلِي إِذْخِرٌ وَجَلِيلُ

وَهَلْ أَرِدَنْ يَوْمًا مِيَاهَ مَجَنَّةٍ ... وَهَلْ يَبْدُوَنْ لِي شَامَةٌ وَطَفِيلُ رَوَاهُ الشَّيْخَانِ

ท่านหญิงอาอิชะฮ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ โปรดบันดาลให้พวกเรามีความรักต่อมะดีนะฮ ประดุจดังความรักของเราที่มีต่อมักกะฮหรือให้รักยิ่งกว่า . โอ้อัลลอฮ โปรดประทานความเจริญรุ่งเรืองแก่พวกเรา ในจำนวนศออ (4 ทะนาน) อาหารของเราและในทะนานของเรา และโปรดประทานสุขภาพที่ดีแก่พวกเรา และโปรดเคลื่อนย้ายความป่วยไข้ของมันไปยังหมู่บ้านญุหฟะฮ" ท่านหญิงอาอิชะฮกล่าวว่า "และพวกเราได้มาถึงมะดีนะฮ

โดยที่มะดีนะฮ์เป็นแผ่นดินที่มีโรคระบาดมากที่สุด เฉพาะอย่างยิ่งหุบฮานน้ำ (ซึ่งเป็นพาหนะนำโรคระบาด) ไหลเอื่อยพื้นดิน" เขากล่าวว่า "เมื่อท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้มาถึงมะดีนะฮ์ ท่านอบูบักร์และท่านบิลาลก็ล้มป่วยลง ส่วนท่านอบูบักร์นั้นเมื่อมีพิษไข้จับท่าน ท่านก็กล่าวว่า "คนทุกคนอยู่ยามเช้าในครอบครัว และความตายใกล้ตัวเขายิ่งเสียกว่าคู่รองเท้า และบิลาลเมื่อพิษไข้หายไปจากเขา เขาก็พูดขึ้นด้วยเสียงอันดังว่า พึงสังวร ฉันหวังเหลือเกิน ว่าฉันคงจะได้ค้างคืนสักคืนหนึ่ง ณ ท้องทุ่ง และรอบตัวฉันมีมิฟีซยิซคิร และฆุะลีล และในวันหนึ่งฉันคงจะได้ผ่านมายังสายน้ำแห่งมะญินะฮ์ และภูเขาชามะฮ์ และฎุฟะฟิล ก็คงได้ปรากฏให้ฉัน (ได้เห็น)" บุคอรี มุสลิม

وَلَفْظُ مُسْلِمٍ قَالَتْ : قَدِمْنَا الْمَدِينَةَ وَهِيَ وَبِيئَةٌ فَاشْتَكَى أَبُو بَكْرٍ وَبِلَالٌ فَلَمَّا رَأَى رَسُولُ اللهِ ﷺ شَكْوَى أَصْحَابِهِ قَالَ : اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا الْمَدِينَةَ كَمَا حَبَّبْتَ مَكَّةَ أَوْ أَشَدَّ وَصَحِّحْهَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِهَا وَمُدِّهَا وَحَوِّلْ حُمَّاهَا إِلَى الْجُحْفَةِ

وَفِي رِوَايَةٍ : اللَّهُمَّ اجْعَلْ بِالْمَدِينَةِ ضِعْفَيْ مَا جَعَلْتَ بِمَكَّةَ مِنَ الْبَرَكَةِ . وَلِمُسْلِمٍ : اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا ، اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا ، اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَعَ الْبَرَكَةِ بَرَكَتَيْنِ

และรายงานของมุสลิมกล่าวว่า "พวกเราได้มาถึงมะดีนะฮ์ ในขณะที่กำลังมีโรคระบาด ท่านอบูบักร์และท่านบิลาลก็ป่วยด้วย ครั้นเมื่อท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้เห็นอาการป่วยของสหาย ท่านก็กล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ โปรดบันดาลให้พวกเรามีความรักมะดีนะฮ์ เหมือนที่พระองค์ทรงบันดาลให้รักมักกะฮ์หรือมากกว่า ขอพระองค์ได้โปรดทำให้มะดีนะฮ์ปลอดโรคเถิด และโปรดประทานความเจริญแก่พวกเราในศออของมัน และทะนานของมัน และโปรดย้ายความป่วยไข้ของมันไปยัง ญุฮฟะฮ์"

และในรายงานหนึ่ง ท่านรสูลุลลอฮ์กล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ โปรดบันดาลความเจริญให้เกิดขึ้นในมะดีนะฮ์ เป็นสองเท่าที่บันดาลแก่มักกะฮ์"

และรายงานของมุสลิมท่านรสูลุลลอฮ์กล่าวว่า "โอ้อัลลอฮ์ โปรดประทานความเจริญแก่เรา ในเมืองมะดีนะฮ์ของเรา"

และในรายงานหนึ่งท่านรสูลุลลอฮฺกล่าวว่า "โอ้อัลลอฮฺ โปรดประทานความเจริญแก่พวกเราในศออของเรา โอ้อัลลอฮฺ โปรดประทานความเจริญแก่พวกเราในทะนานของเรา โอ้อัลลอฮฺ โปรดบันดาลพร้อมความเจริญให้เป็นสองเท่า"

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ فَنَظَرَ إِلَى الْمَدِينَةِ أَوْضَعَ رَاحِلَتَهُ وَإِنْ كَانَ عَلَى دَابَّةٍ حَرَّكَهَا مِنْ حُبِّهَا . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอะนัส รฏิยาเลาว่า "ท่านนบี ศอลฯ เมื่อกลับมาจากการเดินทาง ท่านก็จะมองไปยังมะดีนะฮฺ ท่านเร่งพาหนะของท่าน และหากท่านอยู่บนสัตว์พาหนะท่านก็กระตุ้นมันให้เดินเร็ว ๆ ทั้งนี้เพราะท่านมีความรักในมะดีนะฮฺ (ต้องการกลับมาถึงอย่างรวดเร็ว) (บุคอรี)

وَعَنْهُ قَالَ : نَظَرَ رَسُولُ اللهِ ﷺ إِلَى أُحُدٍ فَقَالَ : إِنَّ أُحُدًا جَبَلٌ يُحِبُّنَا وَنُحِبُّهُ رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَاللهُ أَعْلَمُ .

ท่านอะนัส เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศอลฯ มองไปที่ภูเขาอุหุด แล้วกล่าวว่า แท้จริง อุหุดเป็นภูเขาลูกหนึ่ง มันรักเราและเราก็รักมัน" (บุคอรี มุสลิม)

(7) <u>ห้ามหวงน้ำ หรือกักตุนน้ำ</u>

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللهِ صلعم عَنْ بَيْعِ فَضْلِ الْمَاءِ .

ความว่า ท่านญาบิร บิน อับดุลลอฮฺ รายงานว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศอลฯ ห้ามมิให้ขายน้ำที่เหลือใช้" (มุสลิม บทที่ 22 กิตาบุลมุสากอฮ อัล มุซาเราะอะฮฺ) บาบที่ 7)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صلعم قَالَ : لَا تَمْنَعُ فَضْلَ الْمَاءِ لِيُمْنَعَ بِهِ الْكَلَأُ .

ความว่า ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รายงานว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศอลฯ กล่าวว่า จงอย่ากักน้ำที่เหลือใช้ซึ่งจะเป็นผลให้พืชถูกกักด้วย" (อัล-บุคอรี บทที่ 42 กิตาบุลมุสากอฮ บาบที่ 2)

5. การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ

(Communicable Disease Control)

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป

โรค ตามความหมายของพจนานุกรมหมายถึง "ความป่วย ความเจ็บไข้ ความไข้" โรคติดต่อหมายถึง " โรคจำพวกหนึ่งซึ่งเมื่อเป็นกับคนหนึ่งแล้ว อาจเป็นกับคนอื่น ๆ ได้อีก" (มานิต มานิตเจริญ : 2528)

ในหนังสือคำบรรยายวิชาโรคติดต่อและการควบคุม สำหรับนักเรียนพนักงานอนามัย กองฝึกอบรม กระทรวงสาธารณสุข กล่าวถึงหลักทั่วๆ ไปในการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อมี 4 วิธี สรุปเฉพาะหัวข้อมีดังนี้

" 1. การควบคุมผู้แพร่เชื้อโรค

- ควบคุมผู้ป่วยโดยแยกกัก
- ควบคุมผู้สัมผัสโรค
- ควบคุมพาหนะนำโรค

2. การควบคุมวัตถุนำโรค

- ทำลายเชื้อโรคในอัจจาระปัสสาวะและอาเจียน
- ทำลายเชื้อโรคในเสมหะ
- ทำลายเชื้อโรคตามเสื้อผ้าและเครื่องใช้อื่น ๆ
- ทำลายเชื้อโรคในห้องหรือบ้านเรือน

3. การควบคุมสัตว์และแมลงนำโรค

- กำจัดหนู
- กำจัดสุนัขเถื่อน
- กำจัดแมลงนำโรค

4. การเพิ่มกำลังต้านทานโรค

- ให้ภูมิคุ้มกันโรค
- รักษาสุขภาพให้แข็งแรง "

หลักการอิสลาม ส่วนหนึ่งมีดังนี้

- โรค

อิสลามกล่าวถึงโรคทางกายและใจ รวมทั้งการบำบัด ดังนี้

2 : 10 ความว่า "ในหัวใจของเขานั้นมีโรค .(แห่งความดื้อด้าน อิจฉาและสงสัย 71 : 5 - 7) เพราะฉะนั้น อัลลอฮจึงทรงเพิ่มโรคแก่พวกเขา (เนื่องจากอิจฉาที่มีผู้เข้ารับอิสลามมากขึ้น) และสำหรับพวกเขาคือการลงโทษอันเจ็บปวด เนื่องจากพวกเขาโกหกเสมอ"

5 : 52 ความว่า "ฉะนั้นเจ้าจะเห็นบรรดา (สับปลับ) ที่ในหัวใจของเขามีโรค รีบเร่งยังพวกเขา (เอามาเป็นพันธมิตรเพื่อปราบมุสลิม) พลางพูดว่า เรากลัวว่ายามร้ายจะ (เวียนมา) ประสบแก่เรา (คือมุสลิมจะเข้มแข็งขึ้น) แต่ในไม่ช้าอัลลอฮจะทรงนำชัยชนะ (แก่ผู้ศรัทธา) หรือการบัญชาจากพระองค์ แล้วพวกเขาจะกลายเป็นผู้ตรอมใจต่อที่พวกเขาซ่อนไว้ในจิตใจของพวกเขา"

33 : 60 ความว่า "แน่นอน ถ้าพวกสับปลับ และบรรดาที่หัวใจของเขามีโรค (แห่งความชั่ว) และผู้ปั่นหัว (ได้แก่พวกยิวที่ปั้นเรื่องเท็จ) ในนครมะดีนะฮไม่หยุดยั้ง (ที่จะเราะรานและรังแกหญิงมุสลิม) แน่นอนเราจะให้เจ้าจัดการ (ลงโทษและเนรเทศ) พวกเขา แล้วพวกเขาจะไม่มีที่พำนักเป็นเพื่อนบ้านของเจ้าในนั้น (คือจะไม่ได้อยู่ในนครมะดีนะฮต่อไป) เว้นแต่ชั่วเล็กน้อย (ก็จะอพยพออกไปหมด)"

17 : 82 ความว่า "และเราได้ประทาน (ข้อความ) จากในอัล - กุรอานลง (เป็นระยะ ๆ) ซึ่งเป็นที่บำบัด (กิเลส) และเป็นความเมตตาแก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย และมันมิได้เพิ่มอันใดแก่พวกอธรรม (ในการปฏิเสธของพวกเขา) นอกจากการขาดทุน"

ส่วนโรคทางกาย มีส่วนหนึ่งดังนี้

(1) แมลง สัตว์และสิ่งนำโรค

ในอัล - กุรอานกล่าวถึงสัตว์ที่นำโรคหรือพาหะของโรค หรือสิ่งนำโรคดังนี้

7 : 133 ความว่า "ดังนั้นเราได้ส่งมายังพวกเขาซึ่งพายุฝน (เช่นความตายนะหรือน้ำท่วม)(เอ็กโซโด 9 : 23 – 24) และ (โรคระบาดที่เกิดจาก) ตั๊กแตน (เอ็กโซโด 10 : 14 – 15) และ เหา (เอ็กโซโด 7 : 20 – 21) เป็นสัญญาณที่จำแนกอย่างแจ่มแจ้ง แต่พวกเขาโอหังและเป็นหมู่ชนที่มีผิด"

105 : 3 – 5 ความว่า "และได้ทรงส่งนกเป็นฝูงลงบนพวกเขา"
"ขว้างพวกเขาด้วยหินทำด้วยดินแข็ง"
"แล้วพระองค์ทรงทำให้พวกเขาเป็นเช่นซังที่ (ใบของมัน) ถูกกินแล้ว (ล้มตายด้วยโรคระบาด)"

ในอัล – หะดีษส่วนหนึ่งกล่าวถึง แมลงวัน สุนัข หนู จิ้งจก (ดูเรื่องการสุขาภิบาล)

(2) <u>คำสอนในเรื่องการรักษาโรค</u>

(2.1) <u>ทุก ๆ โรคนั้นมียารักษา</u>

وفي الصحيحين : عن عطاء ، عن أبي هريرة ؛ قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : « ما أنزل الله من داء ، إلا أنزل له شفاء »

ท่านอะฏออ ได้ทราบจากท่านอบูฮุร็อยเราะฮ รฏิยัลลอฮุอันฮุ ซึ่งเล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า อัลลอฮไม่ได้ประทานโรคใดลงมา นอกจากพระองค์ได้ประทานยารักษาโรคนั้นลงมาด้วย" (บุคอรี, มุสลิม)

روى مسلم في صحيحه – من حديث أبي الزبير ، عن جابر بن عبد الله ، عن النبي ﷺ وسلم – أنه قال : « لكل داء دواء ؛ فإذا أصيب دواء الداء : برأ بإذن الله عز وجل »[٢].

อบูซุบัยร ได้เล่าให้เราฟังจากท่านญาบิร บิน อับดุลลอฮ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ทุก ๆ โรคมียารักษา เมื่อยาตรงกับโรค ก็หายจากโรคนั้นโดยอนุมัติของอัลลอฮผู้ทรงเกรียงไกร" (มุสลิม)

(2.2) <u>เมื่อเป็นโรคให้ไปรับการรักษา</u>

وفى مُسند الإمام أحمد ، من حديث زياد بن علاقة عن أسامة بن شريك ، قال :
« كنت عند النبى صلى الله عليه وسلم ، وجاءت الأعرابُ ، فقالوا : يارسول الله ؛ أنتداوى ؟
فقال : نعم ياعباد الله ؛ تداوَوْا : فإن الله عز وجل لم يضع داء ، إلا وَضع له شفاء ؛ غير داء
واحد . قالوا : ماهو ؟ قال : الهرم » . وفى لفظ : « إنَّ اللهَ لم يُنزِلْ داء ، إلا أنزل له
شفاء : عَلِمَهُ مَنْ عَلِمَهُ ، وجَهِلَهُ مَنْ جَهِلَهُ » . وفى المسند - من حديث ابن مسعود
يرفعه - : « إن الله عز وجل لم ينزل داء ، إلا أنزل له شفاء : عَلِمَهُ مَنْ عَلِمَهُ ، وَجَهِلَهُ مَنْ
جَهِلَهُ »

ในมุสนัดของอิมามอะหมัด จากหะดีษของท่านซิยาดะฮ์ บิน - อะลาเกาะฮ์ จากท่านอุสามะฮ์ บิน ซะรีก ได้เล่าว่า "ฉันอยู่กับท่านนบี ศ็อลฯ มีอรับชนบทมาหาท่าน พวกเขากล่าวว่า 'ท่านรสูลุลลอฮ์ พวกเราจะรักษาไหม' ท่านนบีตอบว่า 'ใช่ โอ้บ่าวของอัลลอฮ์ จงไปรักษาเถิด แท้จริงอัลลอฮ์ไม่ได้กำหนดโรคใดไว้นอกจากพระองค์ได้ทรงกำหนดการเยียวยาไว้ ยกเว้นโรคชนิดเดียว' พวกเขาได้ถามว่า 'มันโรคอะไร?' ท่านนบีกล่าวว่า 'คือ ความชรา'" ในอีกสำนวนหนึ่งว่า "แท้จริงอัลลอฮ์มิได้ประทานโรคใด ๆ นอกจากพระองค์ได้ทรงประทานการเยียวยาไว้ ผู้ที่ศึกษาย่อมตระหนักมันดี และผู้ที่ไม่รู้คือผู้ที่ไม่ได้ร่ำเรียน"

(3) <u>การตายด้วยโรคติดต่อเปรียบเสมือนการตายในสงคราม เพื่อป้องกันศาสนา</u>

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا تَعُدُّونَ الشَّهِيدَ فِيكُمْ ؟ قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ مَنْ قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللهِ ، قَالَ : إِنَّ شُهَدَاءَ أُمَّتِي إِذًا لَقَلِيلٌ . قَالُوا : فَمَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللهِ ؟ قَالَ : مَنْ قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللهِ فَهُوَ شَهِيدٌ ، وَمَنْ مَاتَ فِي سَبِيلِ اللهِ فَهُوَ شَهِيدٌ ، وَمَنْ مَاتَ فِي الطَّاعُونِ فَهُوَ شَهِيدٌ ، وَمَنْ مَاتَ فِي الْبَطْنِ فَهُوَ شَهِيدٌ ، وَالْغَرِيقُ شَهِيدٌ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالنَّسَائِيُّ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดในหมู่พวกท่านที่นับว่าเป็นชะฮีด? พวกเขากล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ คือผู้ที่ถูกฆ่าตาย

ในวิถีทางของอัลลอฮฺ ท่านได้กล่าวว่า ถ้าเช่นนั้นบรรดานักรบชะฮีดในประชากรของฉันก็มีน้อย พวกเขากล่าวว่า ดังนั้น พวกเขาคือใครโอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ? ท่านกล่าวว่า ผู้ที่ตายในวิถีทางของอัลลอฮฺคือ นักรบชะฮีด ผู้ที่เสียชีวิตในโรคอหิวาต์ คือนักรบชะฮีด ผู้ที่เสียชีวิตในโรคที่เกี่ยวกับท้อง คือนักรบชะฮีด และคนที่จมน้ำตาย คือนักรบชะฮีด " (มุสลิม และ อัน – นะสาอีย)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : بَيْنَمَا رَجُلٌ يَمْشِي بِطَرِيقٍ وَجَدَ غُصْنَ شَوْكٍ عَلَى الطَّرِيقِ فَأَخَّرَهُ فَشَكَرَ اللهُ لَهُ فَغَفَرَ لَهُ . وَقَالَ الشُّهَدَاءُ خَمْسَةٌ : الْمَطْعُونُ ، وَالْمَبْطُونُ ، وَالْغَرِقُ ، وَصَاحِبُ الْهَدْمِ ، وَالشَّهِيدُ فِي سَبِيلِ اللهِ تَعَالَى . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ระหว่างที่ชายคนหนึ่งกำลังเดินอยู่ตามทาง เขาได้พบกิ่งหนามอยู่บนทางสัญจรนั้น เขาจึงนำมันออกไปพ้นทางสัญจร อัลลอฮทรงขอบคุณเขา อภัยโทษให้เขา "

และท่านนบีได้กล่าวว่า "ชะฮีดมีห้าจำพวกคือ ผู้ที่เสียชีวิตด้วยโรคอหิวาต์ ผู้ที่เสียชีวิตด้วยโรคที่เกี่ยวกับท้อง คนที่จมน้ำตาย และผู้ที่ถูกอาคารถล่มทับตาย และนักรบที่ถูกฆ่าในวิถีทางของอัลลอฮฺตะอาลา " (บุคอรี มุสลิม และติรมีซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : الْمَبْطُونُ شَهِيدٌ وَالْمَطْعُونُ شَهِيدٌ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "คนที่ตายด้วยโรคท้องร่วงนั้นเป็นคนตายชะฮีด คนที่ตายด้วยโรคอหิวาต์นั้น เป็นคนตายชะฮีด" (บุคอรี)

(4) <u>โรคเรื้อนไม่ติดต่อด้วยการกินและไม่ให้คลุกคลีกับคนที่เป็นโรคเรื้อน</u>

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلعم أَخَذَ بِيَدِ مَجْذُومٍ فَأَدْخَلَهُ مَعَهُ فِي الْقَصْعَةِ ثُمَّ قَالَ : كُلْ بِسْمِ اللهِ ثِقَةً بِاللهِ وَتَوَكُّلًا عَلَيْهِ . رواه الترمذي وابو داود وابن ماجه

ท่านญาบิร รฏิยฯได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้จับมือคนเป็นโรคเรื้อนและได้นำเขามายังถาดอาหารพร้อมกับท่าน แล้วกล่าวว่า จงกินเถิด ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ โดยมั่นใจในพระองค์และมอบตนต่อพระองค์ " (ติรมีซีย์ และอิบนุมาญะฮ)

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ :

لَا عَدْوَى وَلَا طِيَرَةَ وَلَا هَامَةَ وَلَا صَفَرَ وَفِرَّ مِنَ الْمَجْذُومِ كَمَا تَفِرُّ مِنَ الْأَسَدِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ فِي الْجُذَامِ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ไม่มีโรคติดต่อและไม่มีนกที่ใช้เสี่ยงทาย และไม่มีเดือนเศาะฟัร (ลบล้างความเชื่อผิด ๆ ของอรับสมัยงมงาย ซึ่งมีความเชื่อมากมายเกี่ยวกับคำที่กล่าวข้างต้น) และจงหนีจากคนเป็นโรคเรื้อนเหมือนหนีจากสิงห์โต (ไม่ให้ปะปนกับคนที่เป็นโรคเรื้อน)"
(บุคอรี ในเรื่องโรคเรื้อน)

(5) <u>การป้องกันโรคระบาด</u>

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها أَنَّهَا سَأَلَتْ رَسُولَ اللهِ ﷺ عَنِ الطَّاعُونِ فَأَخْبَرَهَا أَنَّهُ كَانَ عَذَابًا يَبْعَثُهُ اللهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ فَجَعَلَهُ اللهُ رَحْمَةً لِلْمُؤْمِنِينَ فَلَيْسَ مِنْ عَبْدٍ يَقَعُ الطَّاعُونُ فَيَمْكُثُ فِي بَلَدِهِ صَابِرًا يَعْلَمُ أَنَّهُ لَنْ يُصِيبَهُ إِلَّا مَا كَتَبَ اللهُ لَهُ إِلَّا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ الشَّهِيدِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์รฎิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงเธอได้ถามท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ถึงโรคอหิวาต์ ท่านได้บอกแก่เธอว่า มันเป็นการลงโทษที่อัลลอฮ์ส่งมาให้ประสบกับผู้ที่พระองค์ประสงค์ และอัลลอฮ์ทำให้เป็นความเมตตาแก่บรรดาผู้ศรัทธา บ่าวคนใดที่โรคอหิวาต์ได้เกิดขึ้นและเขาก็ยังคงอยู่ในเมืองของเขาอย่างอดทน โดยรู้ว่าแท้จริงจะไม่มีอะไรประสบกับเขานอกจากสิ่งที่อัลลอฮ์ได้กำหนดไว้สำหรับเขา แน่นอนเขาจะได้รับผลบุญเหมือนนักรบที่ถูกฆ่าในสงครามศักดิ์สิทธิ์" (บุคอรี)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : الطَّاعُونُ رِجْزٌ أُرْسِلَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَوْ عَلَى مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَإِذَا سَمِعْتُمْ بِهِ بِأَرْضٍ فَلَا تَقْدَمُوا عَلَيْهِ وَإِذَا وَقَعَ بِأَرْضٍ وَأَنْتُمْ بِهَا فَلَا تَخْرُجُوا فِرَارًا مِنْهُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

และท่านรสูลลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "โรคอหิวาต์นั้น เป็นการข่มขวัญหรือการลงโทษที่ถูกส่งไปยังอิสรออีล (ยิว) หรือไปยังผู้คนยุคก่อนจากพวกท่าน ดังนั้นเมื่อท่านทั้งหลายได้ยินว่ามันได้เกิดขึ้น ณ ที่แห่งใด ท่านทั้งหลายอย่าเข้าไปหามัน และเมื่อมันได้เกิดขึ้นในแผ่นดินที่พวกท่านอาศัยอยู่ ท่านทั้งหลายอย่าหนีมัน" (บุคอรี มุสลิมและติรมิซียฺ)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما أَنَّ عُمَرَ رضي الله عنه خَرَجَ إِلَى الشَّامِ حَتَّى إِذَا كَانَ بِسَرْغَ لَقِيَهُ أُمَرَاءُ الْأَجْنَادِ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ وَأَصْحَابُهُ فَأَخْبَرُوهُ أَنَّ الْوَبَاءَ قَدْ وَقَعَ بِالشَّامِ فَقَالَ عُمَرُ لِابْنِ عَبَّاسٍ : ادْعُ لِي الْمُهَاجِرِينَ الْأَوَّلِينَ فَدَعَوْتُهُمْ فَاسْتَشَارَهُمْ فَاخْتَلَفُوا فَقَالَ بَعْضُهُمْ : قَدْ خَرَجْتَ لِأَمْرٍ وَلَا نَرَى أَنْ تَرْجِعَ عَنْهُ ، وَقَالَ بَعْضُهُمْ : مَعَكَ بَقِيَّةُ النَّاسِ وَأَصْحَابُ رَسُولِ اللهِ ﷺ وَلَا نَرَى أَنْ تُقْدِمَهُمْ عَلَى هٰذَا الْوَبَاءِ فَقَالَ : ارْتَفِعُوا عَنِّي ثُمَّ قَالَ : ادْعُ لِي الْأَنْصَارَ فَدَعَوْتُهُمْ لَهُ فَاسْتَشَارَهُمْ فَسَلَكُوا سَبِيلَ الْمُهَاجِرِينَ فِي الِاخْتِلَافِ فَقَالَ: ارْتَفِعُوا عَنِّي . ثُمَّ قَالَ: ادْعُ لِي مَنْ كَانَ هُنَا مِنْ مَشْيَخَةِ قُرَيْشٍ مِنْ مُهَاجِرَةِ الْفَتْحِ فَدَعَوْتُهُمْ فَلَمْ يَخْتَلِفْ عَلَيْهِ رَجُلَانِ فَقَالُوا : نَرَى أَنْ تَرْجِعَ بِالنَّاسِ وَلَا تُقْدِمَهُمْ عَلَى هٰذَا الْوَبَاءِ ، فَنَادَى عُمَرُ فِي النَّاسِ : إِنِّي مُصَبِّحٌ عَلَى ظَهْرٍ ، فَقَالَ أَبُو عُبَيْدَةَ : أَفِرَارًا مِنْ قَدَرِ اللهِ ، فَقَالَ عُمَرُ : لَوْ غَيْرُكَ قَالَهَا يَا أَبَا عُبَيْدَةَ ، وَكَانَ عُمَرُ يَكْرَهُ خِلَافَهُ ، نَعَمْ نَفِرُّ مِنْ قَدَرِ اللهِ إِلَى قَدَرِ اللهِ . أَرَأَيْتَ لَوْ كَانَ لَكَ إِبِلٌ فَهَبَطَتْ وَادِيًا لَهُ عُدْوَتَانِ إِحْدَاهُمَا خَصِيبَةٌ وَالْأُخْرَى جَدْبَةٌ أَلَيْسَ إِنْ رَعَيْتَ الْخَصِيبَةَ رَعَيْتَهَا بِقَدَرِ اللهِ وَإِنْ رَعَيْتَ الْجَدْبَةَ رَعَيْتَهَا بِقَدَرِ اللهِ ، قَالَ : فَجَاءَ عَبْدُ الرَّحْمٰنِ بْنُ عَوْفٍ وَكَانَ مُتَغَيِّبًا فِي بَعْضِ حَاجَتِهِ فَقَالَ : إِنَّ عِنْدِي مِنْ هٰذَا عِلْمًا سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ : إِذَا سَمِعْتُمْ بِهِ بِأَرْضٍ فَلَا تَقْدَمُوا عَلَيْهِ وَإِذَا وَقَعَ بِأَرْضٍ وَأَنْتُمْ بِهَا فَلَا تَخْرُجُوا فِرَارًا مِنْهُ ، قَالَ : فَحَمِدَ اللهَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ ثُمَّ انْصَرَفَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่าน (เคาะลีฟะฮฺ) อุมัร รฏิยฯ ได้เดินทางไปยังประเทศซาม เมื่อเดินทางไปถึงซัรฆ์ ชาวอัจญนาดได้พบกับอบูอุบัยดะฮฺ บิน อัลญัรรอหฺ และพรรคพวกของเขา พวกเขาได้แจ้งว่า โรคอหิวาต์ได้เกิดขึ้นที่

ประเทศชาม ท่านอุมัรฺจึงได้กล่าวแก่อิบนิอับบาสว่า 'ท่านจงเรียกพวกผู้อพยพ (มุฮาญิรีน) รุ่นแรก ๆ มาหาฉัน' ฉัน (อิบนิอับบาส) จึงได้เรียกพวกเขามา ท่านอุมัรฺได้ขอคำปรึกษาจากพวกเขา แต่พวกเขามีความคิดขัดแย้งกัน บางคนได้กล่าวว่า แท้จริงท่านได้ออกมาเพื่องานชิ้นหนึ่ง และพวกเราไม่เห็นด้วยที่ท่านจะหันกลับจากงานชิ้นนั้น และบางคนกล่าวว่า ยังมีประชาชนเหลืออยู่กับท่าน รวมทั้งเหล่าอัครสาวกของท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ พวกเราไม่เห็นด้วยที่ท่านจะพาพวกเขาเข้าไปหาโรคระบาดนี้ ท่านอุมัรฺจึงได้กล่าวว่า 'พวกท่านจงแยกย้ายกันกลับไปได้แล้ว' ภายหลังท่านอุมัรฺได้กล่าวว่า 'ท่านจงไปเรียกพวกอันศอรฺมาหาฉัน' ฉัน(อิบนิอับบาส) จึงได้ไปเรียกพวกเขามาหาท่านอุมัรฺ ท่านอุมัรฺได้ปรึกษากับพวกเขา พวกเขามีความคิดเห็นขัดแย้งเช่นเดียวกันกับพวกผู้อพยพ (มุฮาญิรีน) ท่านอุมัรฺจึงกล่าวว่า 'พวกท่านจงแยกย้ายกันไปได้แล้ว' หลังจากนั้นท่านได้กล่าวว่า 'ท่านจงไปเรียกบุคคลที่อยู่ที่นี่จากผู้อาวุโสของพวกกุเรช จากพวกอพยพที่เข้าพิชิตมักกะฮฺ มาหาฉัน' ฉัน(อิบนิอับบาส) จึงได้ไปเรียกพวกเขามา ปรากฏว่า พวกเขาไม่มีความคิดที่แตกต่างกัน พวกเขาพากันกล่าวว่า 'พวกเราเห็นควรว่าให้ท่านพาประชาชนกลับและไม่ควรที่ท่านจะพาพวกเขาเข้าไปสู่โรคระบาดนี้' ท่านอุมัรฺจึงได้ประกาศในหมู่ประชาชนว่า 'แท้จริงฉันจะขึ้นพาหนะกลับในเวลารุ่งเช้า' ท่านอะบูอุบัยดะฮฺ ได้กล่าวว่า 'เป็นการหนีจากกฎแห่งการกำหนดของอัลลอฮฺหรือ?' ท่านอุมัรฺได้กล่าวว่า 'ควรเป็นคนอื่นที่พูดอย่างนี้ โอ้อะบูอุบัยดะฮฺ' ท่านอุมัรฺไม่ต้องการขัดแย้งกับเขาจึงกล่าวว่า 'ใช่แล้ว พวกเราจะหนีจากกฎแห่งการกำหนดหนึ่งของอัลลอฮฺไปสู่อีกกำหนดหนึ่งของอัลลอฮฺ ลองบอกฉันซิ ถ้าหากท่านมีอูฐ และมันได้ลงไปในหุบเขาที่มีสองด้าน ด้านหนึ่งอุดมสมบูรณ์และอีกด้านหนึ่งแห้งแล้ง ถ้าหากท่านเลี้ยงอูฐนั้นทางด้านที่อุดมสมบูรณ์ ท่านก็ได้เลี้ยงมันตามกำหนดของอัลลอฮฺ และถ้าหากท่านเลี้ยงมันทางด้านที่แห้งแล้ง ท่านก็ได้เลี้ยงมันตามกำหนดของอัลลอฮฺใช่ไหม?' อิบนุอับบาสได้กล่าวว่า จากนั้นอับดุรเราะหฺมาน บินเอาฟ์ ซึ่งก่อนหน้านี้เขาหายหน้าไปเพื่อธุระบางอย่างได้มาพร้อมกับกล่าวว่า 'แท้จริงฉันมีความรู้ในเรื่องนี้ ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ กล่าวว่า เมื่อท่านทั้งหลายได้ยินว่ามีโรคระบาดเกิดขึ้นในแผ่นดินใด ท่านทั้งหลายอย่าเข้าไปที่แผ่นดินนั้น และเมื่อมันได้เกิดขึ้นที่แผ่นดินใดโดยที่ท่านก็อยู่ในแผ่นดินนั้น ท่านทั้งหลายอย่าหนีมัน

ออกจากแผ่นดินนั้น ท่านอิบนุอับบาส ได้กล่าวว่า ท่านอุมัร อิบนุ คอฏฏอบ ได้สรรเสริญอัลลอฮฺหลังจากนั้นท่านได้เดินทางกลับ" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا تُوْرِدُوا الْمُمْرِضَ عَلَى الْمُصِحِّ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พวกท่านอย่านำตัวที่ป่วยมาหาตัวที่มีสุขภาพดี" (บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

وَعَنْهُ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ: اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُوعِ فَإِنَّهُ بِئْسَ الضَّجِيعُ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخِيَانَةِ فَإِنَّهَا بِئْسَتِ الْبِطَانَةُ

وَكَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ: اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُنُونِ وَالْجُذَامِ وَسَيِّئِ الْأَسْقَامِ . رَوَى هٰذِهِ الْخَمْسَةَ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ เคยกล่าวเสมอว่า ข้าแด่อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจากความหิวโหย เพราะมันเป็นเพื่อนนอนที่เลวยิ่ง และฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจากความคดโกง เพราะมันเป็นด้านในที่เลวยิ่ง"

และท่านนบี ศ็อลฯ เคยกล่าวเสมอว่า ข้าแด่อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจากโรคด่าง การเป็นบ้า โรคเรื้อน และโรคที่เลวร้ายต่าง ๆ (อบูดาวูด และนะสาอียฺ)

(6) <u>การรักษา</u>

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنْ أُمَّتِي سَبْعُونَ أَلْفًا بِغَيْرِ حِسَابٍ هُمُ الَّذِينَ لَا يَسْتَرْقُونَ وَلَا يَتَطَيَّرُونَ وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิอับบาส รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ประชาชนของฉันเจ็ดหมื่นคนจะได้เข้าสวรรค์โดยไม่ต้องถูกสอบสวน พวกเขาคือพวกที่ไม่ขอการรักษาด้วยคาถา ไม่ถือโชคลาง แต่พวกเขามอบตนต่อผู้อภิบาลของพวกเขา"
(บุคอรี มุสลิม และติรมีซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : رَخَّصَ النَّبِيُّ ﷺ لِعَبْدِ الرَّحْمٰنِ ابْنِ عَوْفٍ وَالزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ فِي لُبْسِ الْحَرِيرِ لِحِكَّةٍ كَانَتْ بِهِمَا. رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ وَالنَّسَائِيُّ.

ท่านอนัส รฎิยา ได้กล่าวว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้บอมผ่อนผันให้แก่อับดุรเราะหฺมาน บินเอาฟ์และซุบัยรฺบิน อัลเอาวาม สวมผ้าไหม[1] เพราะโรคคันที่เกิดขึ้นแก่คนทั้งสอง" (สามคนแจะนะสาอียฺ)

وَعَنْهُ أَنَّهُمَا شَكَوَا إِلَى النَّبِيِّ ﷺ الْقَمْلَ فَرَخَّصَ لَهُمَا فِي قُمُصِ الْحَرِيرِ فِي غَزَاةٍ لَهُمَا. رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านอนัส ได้เล่าว่า "แท้จริงเขาทั้งสองคน (อับดุรเราะหฺมานและซุบัยรฺ) ได้ร้องเรียนไปยังท่านนบี ศ็อลฯ ว่ามีโลน ดังนั้นท่านจึงบอมผ่อนผันให้เขาทั้งสองสวมเสื้อที่ทำจากผ้าไหมในออกทำสงครามของคนทั้งสอง" (มุสลิม และติรฺมีซียฺ)

ثبت في الصحيحين ، عن نافع عن ابن عمر ، أن النبي ﷺ قال : « إِنَّمَا الْحُمَّى أَوْ شِدَّةُ الْحُمَّى مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ ! فَأَبْرِدُوهَا بِالْمَاءِ »

ท่านนาฟิอฺ ได้เล่าจากท่าน อิบนุอุมัรฺว่า "แท้จริงนบี ศ็อลฯ กล่าวว่า แท้จริงการเป็นไข้ และการเป็นไข้อย่างรุนแรงนั้น เป็นความร้อนจากไฟนรก ดังนั้นจงทำให้เย็นลงด้วยน้ำ" (บุคอรี มุสลิม)

---

[1] عَنْ حُذَيْفَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا تَشْرَبُوا فِي آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَا تَلْبَسُوا الْحَرِيرَ وَالدِّيبَاجَ فَإِنَّهَا لَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَكُمْ فِي الْآخِرَةِ. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

ท่านหุซัยฟะฮ รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายอย่าดื่มในภาชนะทองคำและเงิน และท่านทั้งหลายอย่าสวมใส่ผ้าไหมเนื้อละเอียดและเนื้อหยาบ เพราะความจริงมันเป็นของพวกเขา (กาฟิรฺ) ในโลกนี้และเป็นของพวกท่านในวันอาคิเราะฮ" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรฺมีซียฺ และนะสาอียฺ)

وفي سنن ابن ماجَهْ ـ عن أبي هُريرةَ يرفعه ـ : « الْحُمَّى مِن كِيرِ جهنمَ ؛ فَنَحُّوهَا عَنْكُمْ بالماء البارِدِ » .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้เล่าจากท่านนบีฯ ว่า "การเป็นไข้นั้นเป็นไอร้อนของนรก จงบำบัดมันด้วยน้ำเย็น" (อิบนุ มาญะฮฺ)

وفي المسند وغيره ـ من حديث الحسن ، عن سَمُرَةَ يرفعُه ـ : « الْحُمَّى قطعةٌ من النارِ ؛ فَابْرُدُوهَا عنكم بالماء البارِدِ » .

وكان رسول الله ﷺ : إذا حُمَّ دَعَا بِقِرْبَة من ماء ، فأفْرَغَهَا عَلَى رَأْسِه ، فَاغْتَسَلَ .

ท่านสะมุเราะฮฺ ได้เล่าจากท่านนบีฯว่า "การเจ็บป่วยเป็นส่วนหนึ่งจากไฟ ดังนั้นบำบัดมันให้เย็นด้วยน้ำเย็น"

ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ เมื่อท่านป่วย (เป็นไข้) ท่านได้ขอถุงหนังที่ใส่น้ำ แล้วท่านได้เทน้ำลงศีรษะของท่าน แล้วท่านได้สระผม

وفي السنن من حديث أبي هريرةَ ، قال : « ذُكِرَتِ الْحُمَّى عِنْدَ رسول الله ﷺ ، فَسَبَّهَا رجلٌ ، فقال رسولُ الله ﷺ : لاَ تَسُبَّهَا ؛ فإنها تَنْفِي الذُّنُوبَ كما تَنْفِي النارُ خَبَثَ الْحَدِيدِ »

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้เล่าว่า "ได้มีการพูดถึงการเจ็บป่วยต่อหน้าท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ แล้วมีชายคนหนึ่งได้บริภาษมัน แล้วท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯกล่าวว่า 'อย่าบริภาษการเจ็บป่วย เพราะมันจะลบล้างความผิดต่าง ๆ เหมือนกับไฟที่ขับไล่ขี้เหล็ก (เมื่อขึ้นไฟ)'"

وقد روى الترمذيُّ في جامعه ـ من حديث رافع بن خَدِيجٍ ، يرفعُه ـ : « إذَا أصابتْ أحَدَكُمْ الحمَّى ـ وَإنما الحمَّى قِطْعَةٌ مِن النارِ ـ فَلْيُطْفِئْهَا بالماء البارِدِ ، ويستقبِلْ نهراً جارياً . فَلْيستقبلْ جريةَ الماء بعدَ الفجرِ ، وقبلَ طلوعِ الشمسِ . وليقلْ : باسمِ اللهِ ، اللهمَّ : اشفِ عبدَكَ ، وصدِّقْ رسولكَ . وينغمسُ فيهِ ثلاثَ غمساتٍ ، ثلاثةَ أيامٍ . فإنْ برِئَ ، وإلَّا : ففي خمسٍ ؛ فإن لمْ يبرأْ في خمسٍ : فسبعٌ ؛ فإنها لا تكادُ تجاوزُ السبعَ بإذنِ الله » .

ท่านรอฟีอ์ บินเคาะดีช เล่าว่า ท่านนบีฯได้กล่าวว่า "เมื่อคนใดในหมู่พวกท่านเป็นไข้แท้จริงการเป็นไข้นั้นเป็นส่วนหนึ่งจากไฟ ดังนั้นจงให้เขาดับความร้อนด้วยน้ำเย็น ให้เขาไปที่คลอง (แม่น้ำ) ที่น้ำไหลหลังรุ่งอรุณ และก่อนดวงอาทิตย์ขึ้น แล้วให้กล่าว 'ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ โอ้อัลลอฮ์ ทรงให้บาปของพระองค์หายป่วย และจงยืนยันในรสูลของพระองค์' และดำน้ำ 3 ครั้ง เป็นเวลา 3 วัน"

فى صحيح البخارى : عن سعيد بن جبير ، عن ابن عباس ، عن النبى ﷺ ؛ قال: « الشفاء فى ثلاث: شَرْبَةِ عسلٍ ، وشَرْطَةِ مِحْجَمٍ ، وكَيَّةِ نارٍ . وأنا أنهى أمتى عن الكىّ »

ในหนังสือเศาะฮีหฺบุคอรี : จากสะอีดบินญุบัยรฺ จากอิบนิอับบาสได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า 'การรักษาที่มีอยู่ 3 อย่างคือ 1. ดื่มน้ำผึ้ง 2. กรอกเลือด (เจาะเลือด) 3. จี้ด้วยเหล็กร้อน (เผาเหล็กให้ร้อนแล้วเอาไปกดไปมาที่ตรงกลางฝ่าเท้า) เมื่อเป็นโรคปวดท้อง แต่ฉันห้ามประชาชนของฉันจากการจี้ด้วยเหล็กร้อน"

قال أنس رضى الله تعالى عنه : « كان رسول الله ﷺ يحتجم فى الأخدعين والكاهل »

ท่านอนัส รฎิยฯ กล่าวว่า ครั้งหนึ่งรสูล ศ็อลฯ ได้ทำการกรอกเลือก (กรอกเลือด) ที่ต้นคอ (ท้ายทอย) และกลางหลัง (ช่วงบนใกล้ ๆ บ่า)

أخرجا فى الصحيحين ـ من حديث عطاء بن أبى رَبَاح . قال : قال ابنُ عباس : « ألا أُريكَ امْرَأَةً مِن أهلِ الجَنَّةِ ؟ قلتُ : بَلَى . قالَ : هَذِهِ المَرْأَةُ السَّوْدَاءُ ، أتَتِ النبىَّ ﷺ ، فقالَتْ : إنِّى أُصْرَعُ ، وَإنِّى أتَكَشَّفُ ؛ فادْعُ اللهَ لِى . فقالَ : إنْ شِئْتِ صبرتِ ولكِ الجنةُ ؛ وإن شئتِ دعوتُ اللهَ لكِ أن يُعافِيَكِ . فقالت : أصبرُ . قالتْ : فإنى أتكشَّفُ ؛ فادعُ اللهَ أن لا أتكشَّفَ . فدعا لها »

ท่านอะฏอ บิน อบีเราะบาหฺ ได้เล่าว่า "ท่านอิบนุอับบาสกล่าวว่า 'เอาไหมฉันจะให้ท่านดูผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งเป็นชาวสวรรค์?' ฉัน (อะฏออ บิน อบีเราะบาหฺ) กล่าวว่า 'ได้ครับ' เขาจึงกล่าวว่า 'ผู้หญิงผิวดำคนนี้ไง ซึ่งนางเคยมาหาท่านนบี ศ็อยฯ และกล่าวว่า ฉันป่วยเป็นลมบ้าหมู และผ้ามักเปิดขึ้น (ในขณะที่ชัก) ท่านจง

ขอดุอา ให้ฉันหาย (จากการป่วยนี้) เถิด' ท่านนบีจึงพูดว่า 'หากเธออดทน (ต่อความป่วย) เธอจะได้รับสวรรค์ (เป็นสิ่งตอบแทน) และหากเธอต้องการ (ให้ฉันขอดุอา) ฉันก็จะขอดุอา จากอัลลอฮ์ให้เธอหาย (จากโรคนี้)' นางจึงพูดขึ้นว่า 'ฉันจะอดทน' และยังพูดว่า 'แต่ผ้าของฉันมักจะเปิด ท่านจงขอดุอา จากอัลลอฮ์ อย่าให้ผ้าของฉันเปิด' ท่านนบีจึงขอดุอา ให้แก่นาง " (บุคอรี – มุสลิม)

روى ابن ماجه فى سننه ـ من حديث محمد بن سيرين عن أنس بن مالك ـ قال : سمعت رسول الله ﷺ ، يقول : « دواء عرق النسا : ألية شاة أعرابية تذاب ، ثم تجزأ ثلاثة أجزاء ، ثم تشرب على الريق : فى كل يوم جزء »(١)

(١) وأخرجه : أحمد ، والحاكم فى صحيحه . اهـ ق

ท่านอนัส บิน มาลิก ได้เล่าว่า ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า "ยารักษาเส้นประสาทที่กระดูกก้นกบ คือไขมันที่ตะโพกแพะ (อะอรอบียะฮ์) มาทำให้ละลาย แล้วแบ่งเป็น 3 ส่วน ให้ดื่มก่อนอาหารเช้าทุกวัน วันละส่วน "

روى الترمذىُّ فى جامعه ، وابن ماجه فى سننه ـ من حديث أسماء بنت عُمَيْس ـ قالت : « قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : بماذا كنت تَسْتَشْفِينَ ؟ قالت : بالشُّبْرُم . قال : حارٌّ جارٌّ . ثم قالت : استشفيتُ بالسَّـ . فقال : لو كان شىء يشفى من الموت لكان السَّنا » .

ท่านอัสมาอ์ บินติ อุมัยส์ เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ถามฉันว่า 'เธอใช้อะไรแก้ท้องร่วง' เธอบอกว่า 'ใช้ ชุบรุม' ท่านรสูลฯพูดว่า 'มันร้อนและขับ (เยอะนะ)' เธอก็พูดว่า '(ถ้างั้น) ใช้ สะนา' รสูลฯจึงพูดว่า 'ถ้าสิ่งใดที่ช่วยให้พ้นจากการตาย นั่นแหละคือ สะนา'" (ติรมิซีย์, อิบนุมาญะฮ์)

وفى الترمذىُّ : عن سَلْمَى أمِّ رافع ، خادمةِ النبى ﷺ ، قالت : « كان لا يُصِيبُ النبىَّ ﷺ ، قَرْحَةٌ ولا شَوْكَةٌ ، إلاَّ وَضَع عليها الحِنَّاء »

ท่านสัลมา อุมมิ รอฟิอ์ ผู้รับใช้ของท่านนบี กล่าวว่า "เมื่อท่านนบี ศ็อลฯ ได้รับบาดแผลหรือหนามตำ ท่านจะใส่ต้นใบเทียนที่แผล" (ติรมีซีย์)

روى الترمذى فى جامعه ، وابن ماجه : عن عتبة بن عامر الجهنى ؛ قال : قال رسول الله ﷺ : « لا تُكرهوا مَرضاكم عَلَى الطعام والشراب ؛ فإن الله عز وجل يُطعمهم ويُسقيهم

ท่านอักบะฮ์ บิน อามิร์ อัลญุฮนีย์ ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลาฮุอลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า "อย่าบังคับผู้ป่วยของพวกท่านให้กินอาหารและให้ดื่มน้ำ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงให้อาหารและเครื่องดื่มแก่พวกเขา" (ติรมีซีย์ และอิบนุ มาญะฮ์)

روى أبو داودَ فى سننه ـ من حديث مُجاهدٍ ، عن سعد ـ قال : « مَرِضتُ مرضاً ، فأتانى رسولُ الله ﷺ ، يعودُنى . فوَضَع يدَه بين ثديَىَّ : حتَّى وجَدتُ بَرْدَها على فؤادى ؛ وقال لى : إنَّكَ رجُلٌ مفؤودٌ ؛ فأْتِ الحرثَ بن كَلَدَةَ من ثَقِيفٍ ، فإنه رجلٌ يتطبَّبُ ؛ فليأخُذْ سبعَ تمراتٍ من عجوَةِ المدينةِ . فليجأهُنَّ بنَوَاهُنَّ ، ثم ليلدُكَ بهنَّ »

ท่านสะอฺด เล่าว่า "ฉันได้ป่วยด้วยโรคอย่างหนึ่ง แล้วรสูลุลลอฮ์ได้มาเยี่ยมฉัน แล้วท่านได้วางมือของท่านบนหน้าอกของฉัน จนทำให้ฉันรู้สึกเย็นไปถึงขั้วหัวใจของฉัน แล้วท่านได้กล่าวแก่ฉันว่า 'แท้จริงท่านเป็นโรคทรางอก ดังนั้นจงไปตามหมอชื่อท่านหะรษ บิน กะละดะฮ์มา เพราะเขาเป็นหมอ ให้เอาอินทผลัมอย่างดีเยี่ยม 7 ผล จากมะดีนะฮ์มา'" (อบูดาวูด)

عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ تَطَبَّبَ وَلَا يُعْلَمُ مِنْهُ طِبٌّ فَهُوَ ضَامِنٌ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ .

ท่านอะลี ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดอ้างตัวเป็นแพทย์ โดยความรู้ทางด้านการแพทย์ของเขาไม่เป็นที่รู้จัก เขาจะต้องรับผิดชอบ" (อบูดาวูด นะสาอีย์ และหากิม ถือว่าเป็นหะดีษ เศาะฮีหฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ أَبَا هِنْدٍ حَجَمَ النَّبِيَّ ﷺ فِي الْيَافُوخِ فَقَالَ ﷺ : يَا بَنِي بَيَاضَةَ أَنْكِحُوا أَبَا هِنْدٍ وَانْكِحُوا إِلَيْهِ وَقَالَ : إِنْ كَانَ فِي شَيْءٍ مِمَّا تَدَاوَوْنَ بِهِ خَيْرٌ فَالْحِجَامَةُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْحَاكِمُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยฯได้เล่าว่า "แท้จริง อะบาฮินดุได้กรอกเลือดท่านนบี ศ็อลฯ ที่ท้ายทอย ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า : โอ้ ตระกูล บะนี บะยาเฏาะฮ์ ท่านทั้งหลายจงแต่งงานให้ อะบาฮินดุ และท่านทั้งหลายจงแต่งงานกับลูกสาวของเขา และท่านได้กล่าวว่า ถ้าหากจะมีสิ่งใดที่เป็นความดีจากสิ่งที่พวกท่านใช้รักษาโรคแล้ว มันก็คือ การกรอกเลือด" (อบูดาวูด และหากิม)

وَقَالَ أَنَسٌ رضي الله عنه :

حَجَمَ أَبُو طَيْبَةَ رَسُولَ اللهِ ﷺ فَأَمَرَ لَهُ بِصَاعٍ مِنْ تَمْرٍ وَأَمَرَ أَهْلَهُ أَنْ يُخَفِّفُوا مِنْ خَرَاجِهِ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอนัส รฏิยฯได้เล่าว่า "อะบูฏอยบะฮ์ ได้กรอกเลือดท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ต่อมาท่านได้สั่งให้มอบอินทผลัมหนึ่งศออ์ให้แก่เขา และท่านได้สั่งครอบครัวของเขาให้ลดหย่อนค่าตัวของเขา" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما : اِحْتَجَمَ النَّبِيُّ ﷺ وَأَعْطَى الَّذِي حَجَمَهُ وَلَوْ كَانَ حَرَامًا لَمْ يُعْطِهِ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ .

ท่านอิบนุ อับบาส ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้รับการกรอกเลือดและท่านได้มอบให้ผู้ที่ทำการกรอกเลือดท่าน และถ้าแม้มันเป็นสิ่งต้องห้าม ท่านก็คงจะไม่มอบให้เขา" (บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

(7) <u>การควบคุมสัตว์นำโรค</u>

(7.1) <u>ถ้าไม่จำเป็น ไม่ควรเลี้ยงสุนัข และห้ามเลี้ยงสุนัขบนบ้าน เพราะทำให้ไม่มีความเจริญ</u>

عَنْ سَالِمٍ ، عَنْ أَبِيهِ : وَعَدَ النَّبِيَّ صلعم جِبْرِيلُ فَقَالَ: إِنَّا لَا نَدْخُلُ بَيْتًا فِيهِ صُورَةٌ وَلَا كَلْبٌ . رواه البخاري

ท่านสาลิมได้เล่าจากพ่อของเขาว่า "ครั้งหนึ่งท่านญิบรีลได้สัญญากับท่านนบี ศ็อลฯ (ว่าจะมาหาและไม่มา) ต่อมาเขากล่าวว่า 'เรา (มลาอิกะฮ์) ไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพ และมีสุนัข (บนบ้าน)'" (อัล – บุคอรี)

عَنْ عُبَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللهِ، أَنَّهُ سَمِعَ ابْنَ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا يَقُوْلُ: سَمِعْتُ أَبَا طَلْحَةَ يَقُوْلُ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلعم يَقُوْلُ: لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيْهِ كَلْبٌ وَلَا صُوْرَةُ تَمَاثِيْلَ. البخاري

ท่านอุบัยดฺ อิบนิ อับดุลลอฮฺ เล่าว่า "ได้ยินท่านอิบนิ อับบาส กล่าวว่า ฉันได้ยินอบูฏอลหะฮฺ เล่าว่า ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ กล่าวว่า มลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้านที่มีสุนัข และไม่เข้าบ้านที่มีรูปสิ่งมีชีวิต (คนหรือสัตว์)" (อัล – บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلعم مَنْ أَمْسَكَ كَلْبًا يَنْقُصُ مِنْ عَمَلِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيْرَاتٌ إِلَّا كَلْبَ حَرْثٍ أَوْ كَلْبَ مَاشِيَةٍ. البخاري

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ เล่าว่า "ท่านรสูลฯ ศ็อลฯ กล่าวว่า ผู้ได้เลี้ยงสุนัขไว้ การงานของเขาจะลดถอยลงทุกวัน ๆ วันละหนึ่งกะหรัด ยกเว้นแต่เลี้ยงสุนัขไว้เฝ้าไร่นาเพื่อสุนัขเฝ้าฝูงสัตว์" (อัล – บุคอรี บทที่ 59 บาปที่ 17)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنِ اتَّخَذَ كَلْبًا إِلَّا كَلْبَ مَاشِيَةٍ أَوْ صَيْدٍ أَوْ زَرْعٍ انْتَقَصَ مِنْ أَجْرِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطٌ [illegible]اهُ الْخَمْسَةُ. وَلِلتِّرْمِذِيِّ وَالشَّيْخَيْنِ: انْتَقَصَ مِنْ أَجْرِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطَانِ.

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎิยาได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "ผู้ใดเอาสุนัข (มาเลี้ยง) นอกจากสุนัขเลี้ยงสัตว์หรือสุนัขล่าสัตว์หรือสุนัขเฝ้าไร่สวน ผลบุญของเขาจะลดลงไปทุกวัน วันละหนึ่งกีรอต" รายงานโดย (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรฺมีซียฺและนะสาอียฺ) ตัวบทของติรฺมีซียฺ บุออรีและมุสลิมว่า "ผลบุญของเขาจะลดลงไปทุกวันวันละสองกีรอต"

(7.2) <u>ให้ฆ่าสุนัขเถื่อน</u>

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : أَمَرَنَا النَّبِيُّ ﷺ

بِقَتْلِ الْكِلَابِ حَتَّى إِنَّ الْمَرْأَةَ تَقْدَمُ مِنَ الْبَادِيَةِ بِكَلْبِهَا فَنَقْتُلُهُ ثُمَّ نَهَى عَنْ قَتْلِهَا وَقَالَ : عَلَيْكُمْ بِالْأَسْوَدِ الْبَهِيمِ ذِي النُّقْطَتَيْنِ فَإِنَّهُ شَيْطَانٌ . وَفِي رِوَايَةٍ : لَوْلَا أَنَّ الْكِلَابَ أُمَّةٌ مِنَ الْأُمَمِ لَأَمَرْتُ بِقَتْلِهَا فَاقْتُلُوا مِنْهَا الْأَسْوَدَ الْبَهِيمَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านญาบิร รฏิยาโลฮุอันฮุ เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ใช้พวกเราฆ่าสุนัขจนกระทั่งมีผู้หญิงคนหนึ่งมาจากบ้านนอกพร้อมกับสุนัขของหล่อน และพวกเราได้ฆ่าสุนัขนั้น ในภายหลังท่านได้ห้ามฆ่าสุนัข และได้กล่าวว่า ให้พวกท่านระวังตัวที่มีสีดำที่มีจุดสองจุด เพราะมันคือชัยฏอน"

และในบางรายงานว่า "ถ้าแม้ว่าสุนัขนั้นไม่ใช่เป็นประชากรหนึ่งจากบรรดาประชากรแล้ว นั้น จะต้องใช้ให้ฆ่ามัน ดังนั้นให้พวกท่านฆ่าตัวที่มีสีดำล้วนและมีสองจุดเหนือตา" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมีซีย์ และนะสาอีย์)

6. สุขภาพจิต (Mental Health)

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป

สุขภาพจิต หมายถึง "สภาพชีวิตที่เป็นสุข มีอารมณ์มั่นคง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้ มีสมรรถภาพในการทำงาน สามารถอยู่รวมกับผู้อื่นในสังคมได้ด้วยความพอใจ และไม่ก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น" (มานี ฐไทย : 2529)

"ผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี มักเกิดในช่วงเวลาที่มีปัญหามากและไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง แสดงออกโดยไม่พอใจกับสภาพการเป็นอยู่ ไม่มีความสุข มีความเบื่อหน่าย กังวล กลุ่มใจ นอนไม่หลับ อาจมีความหดหู่เป็นพัก ๆ" (ดุลิต สุนทราญ : 2529)

ทางการสาธารณสุขได้เน้นวิธีป้องกันและส่งเสริมสุขภาพจิต 3 ระยะ คือ

"1. การป้องกันระยะแรก (Primary prevention) คือการป้องกันตั้งแต่ยังไม่เกิดโรคจิต โรคประสาท ด้วยการให้การศึกษาแก่บิดามารดา ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กให้เข้าใจธรรมชาติของเด็ก เลี้ยงเด็กด้วยความรัก ความเมตตาและจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็ก เพราะสุขภาพจิตเริ่มขึ้นที่บ้านและวัยต้นของชีวิต

2. การป้องกันระยะที่สอง (Secondary prevention) คือการให้เข้าใจอาการจิตเวชเบื้องต้น ให้รู้ว่าเหตุการและอาการของโรคจิต โรคประสาทเป็นอย่างไร จะได้หาทางป้องกันหรือรีบไปรับการรักษาตั้งแต่เนิ่น ๆ

3. การป้องกันระยะที่สาม (Tirtiary prevention) คือการตรึงสภาพของคนไข้ที่ถูกจำหน่ายจากโรงพยาบาลให้หายจากโรคตลอดไป และสามารถกลับไปเป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมได้" (มานี ฐไทย : 2523)

วิธีเสริมสร้างสุขภาพจิตของตนเองทำได้โดย

" 1. ปรับปรุงตนเอง ซึ่งมีวิธีการเสริมสร้างได้หลายประการ เช่น

- บำรุงร่างกายให้มีสุขภาพกายดี โดยการออกกำลังกายพอสมควรรับประทานอาหารที่ถูกส่วน

- ฝึกควบคุมอารมณ์ ให้เป็นคนอารมณ์เยือกเย็นสุขุม ไม่โกรธง่ายหรือเสียใจ ดีใจง่าย ๆ รู้จักข่มใจตัวเอง

- มีงานทำที่มั่นคง มีรายได้พอเพียงแก่การดำรงชีพ
- ทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ช่วยเหลือผู้อื่นในทางที่ถูก
- มีที่พักผ่อนหย่อนใจที่ดีพอสมควร
- หาทางผ่อนคลายความตึงเครียด โดยการพักผ่อนหย่อนใจหรือออกกำลังกาย หรือไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ของตน

- ทางานอดิเรกที่ตัวเองชอบและสนใจ
- ให้ความสนใจในทางศาสนา เพื่อเป็นเครื่องช่วยยึดเหนี่ยวทางจิตใจในเวลาที่มีปัญหามากมาย และหาทางแก้ไขไม่ได้ ความรู้ทางศาสนาจะช่วยผ่อนคลายปัญหาและความตึงเครียดทางจิตใจ

2. ปรับปรุงสภาพแวดล้อม เป็นหน้าที่ของทุกคนจะต้องรับผิดชอบ เช่น

- มีการรักใคร่ปรองดองภายในครอบครัว ให้ความรักและความอบอุ่นแก่บุตร
- ให้โอกาสได้มีการศึกษา มีวิชาชีพที่พอจะเลี้ยงตัวได้
- จัดสถานที่พักผ่อน เช่น สวนสาธารณะ เพื่อให้มีที่พักผ่อนหย่อนใจ
- มีความเป็นธรรมในสังคม
- จัดทางานให้ทางความเหมาะสม เพื่อให้มีรายได้พอแก่การดำรงชีพ
- มีผู้ชำนาญการในเรื่องรายได้ สุขภาพ และเรื่องที่อยู่อาศัยในรายที่ต้องการ"

(ดุสิต สุนทราญ : 2529)

หลักการอิสลามส่วนหนึ่งมีดังนี้

(1) เมื่อมีปัญหาหนัก มีความทุกข์

อิสลามสอนให้อดทน และนึกถึงสัจธรรม คำสอนของอิสลามเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิต ดังหลักฐานจากอัล–กุรอาน และหะดีษ

21 : 35 ความว่า "ทุกชีวิตเป็นผู้ลิ้มความตาย และเราได้ลองใจสูเจ้าด้วยการทดลองแห่งความชั่วและความดี (คือให้ผจญทั้งทุกข์และสุข ว่าผู้ใดจะมั่นคงต่อสัจธรรม) และยังเรา ที่สูเจ้าจะถูกนำกลับ"

3 : 185 ความว่า "แน่นอนสูเจ้าจะถูกทดลองในสมบัติของสูเจ้า และชีวิตของสูเจ้า และแน่นอนสูเจ้าจะต้องได้ยินจากบรรดาผู้ได้รับคำภีร์ก่อนสูเจ้า และจากบรรดาผู้ตั้งภาคีซึ่งการเราะรานมากมาย และถ้าสูเจ้าอดทน และสำรวมตนจากความชั่ว ดังนั้นแท้จริงมันอยู่ในกรณียันหนัก"

3 : 138 ความว่า "จงอย่าท้อ และจงอย่าระทม และสูเจ้าเหนือกว่า ถ้าสูเจ้าเป็นผู้ศรัทธา"

8 : 25 ความว่า "จงระวังต่อการทดลอง (การลงโทษ) ซึ่งมิประสบแก่บรรดาผู้ทำผิดในหมู่สูเจ้าโดยเฉพาะ (เท่านั้น แต่ผู้ที่อยู่ร่วมกับพวกเขาก็พลอยถูกด้วย) และจงรู้เถิดว่า อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงเข้มงวดในการลงโทษ"

2 : 155 ความว่า "และแน่นอนเราจะทดสอบสูเจ้าด้วยสิ่งแห่งความหวาดกลัว (ภัยอันตราย) และความหิว และการขาดแคลนทรัพย์สมบัติ และ (การสูญเสีย) ชีวิต และของพืชผล (มูหัมมัด) จงแจ้งข่าวดีแก่ผู้อดทน"

13 : 22 ความว่า "และบรรดาผู้อดทน แสวงความโปรดปรานจากพระผู้อภิบาลของเขาทั้งหลายและดำรงนมาซ และบริจาคสิ่งซึ่งเราได้ให้เครื่องยังชีพแก่เขาทั้งหลายโดยซ่อนเร้นและโดยเปิดเผย และขจัดการชั่วด้วยการดี เหล่านี้สำหรับเขาทั้งหลายคือสถานบั้นปลายที่ดี"

2 : 155 – 156 ความว่า "จงแจ้งข่าวดีแก่ผู้อดทน บรรดาที่เมื่อทุกข์ภัยประสบแก่เขา พวกเขากล่าว (โดยไม่หวาดหวั่นว่า) แท้จริงเราเป็นของอัลลอฮ และแท้จริงเราเป็นผู้กลับไปหาพระองค์"

25 : 75 ความว่า "เหล่านี้ถูกตอบแทนด้วยวิมาน (ในสวรรค์) เพราะว่าพวกเขาอดทน (ยืดมั่นในการศรัทธาและปฏิบัติศาสนกิจ) และใน (สวรรค์) นั้นพวกเขาจะได้พบการกล่าวคำนับ และ (การกล่าว) สลาม (สันติ)"

5 : 9 ความว่า "และอัลลอฮได้ทรงสัญญาบรรดาผู้ศรัทธา และประกอบการดีทั้งหลายว่า สำหรับเขาทั้งหลาย คือการอภัยโทษและรางวัลอันยิ่งใหญ่"

50 : 39 ความว่า "ดังนั้น จงอดทนต่อที่พวกเขากล่าว (ร้าย) และจงสดุดีด้วยการสรรเสริญพระผู้อภิบาลของเจ้าก่อนการขึ้นของตะวัน (นมาซซุบห์) และก่อนการตก (นมาซซุฮรและอัศริ)"

46 : 35 ความว่า "เจ้าจงอดทน (ต่อการถากถางของชาวเมือง) ดังที่ผู้หนักแน่นแห่งรสูลทั้งหลายได้อดทนแล้ว (ก่อนหน้านี้)"

73 : 10 ความว่า "จงอดทนที่พวกเขา (ผู้ปฏิเสธ) กล่าวร้าย และจงหลีกห่างจากพวกเขาด้วยการหลีกห่างอย่างสุภาพ"

2 : 153 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงขอความช่วยเหลือด้วยขันติธรรมและการนมาซ แท้จริงอัลลอฮทรงอยู่กับผู้อดทน"

2 : 45 ความว่า "จงขอความช่วยเหลือด้วยความอดทนและการนมาซ และแท้จริงนี่หนักมาก เว้นแต่แก่ผู้ถ่อมตน (ต่ออัลลอฮเท่านั้นที่จะทำได้)"

3 : 133 ความว่า "บรรดาผู้บริจาคยามผาสุกและยามทับแท้น และผู้ข่มโทสะ (ต่อคนอื่น) และผู้อภัยแก่มนุษย์ และอัลลอฮทรงรักผู้กระทำการดี"

65 : 7 ความว่า "อัลลอฮมิทรงกำหนดภาระหนักแก่ชีวิตใด เว้นแต่ตามที่ได้ทรงประทานแก่มัน (ชีวิตนั้น ๆ) ในไม่ช้าอัลลอฮจะทรงทำให้สะดวกสบายหลังจากความยากลำบาก"

94 : 5 – 6 ความว่า "เพราะฉะนั้น แท้จริงด้วยความยากจึงจะมีความง่าย"
"แท้จริงพร้อมกับความยาก (นั้น) มีความง่าย"

3 : 145 ความว่า "และกี่นบีแล้วไม่ต่อสู้ (ซึ่ง) ผู้มั่นคงในศาสนาจำนวนมาก ได้ร่วมข้างเขาด้วย ดังนั้น หมู่เขาไม่ท้อถอยต่อ (ภยันตราย) ที่ประสบแก่พวกเขาในทางของอัลลอฮ และพวกเขาไม่อ่อนแอ และพวกเขาไม่สยบ (ต่อศัตรู) และอัลลอฮทรงรักผู้อดทน"

11 : 115 ความว่า "และเจ้าจงอดทน เพราะแท้จริงอัลลอฮมิทรงทำให้เสียหายซึ่งรางวัลของผู้ทำการดี"

20 : 130 ความว่า "ดังนั้นเจ้า (มุหัมมัด) จงอดทนต่อที่พวกเขากล่าว (ใส่ร้าย) และจงสดุดีด้วยการสรรเสริญพระผู้อภิบาลของสูเจ้า (ในการนมาซ) ก่อนตะวันขึ้น (นมาซซุบห์) และก่อนที่มันจะลับตวง (นมาซซุฮรและอัศริ) และในบางเวลาตอนกลางคืน ก็จงแซ่ซร้องสดุดี และในปลายช่วงของกลางวัน (นมาซมัฆริบและอิชาอ์) เพื่อเจ้าจะได้อิ่มเอิบใจ"

และจากอัล–หะดีษ

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ : إِنَّ اللهَ تَعَالَى قَالَ إِذَا ابْتَلَيْتُ عَبْدِي بِحَبِيبَتَيْهِ فَصَبَرَ عَوَّضْتُهُ مِنْهُمَا الْجَنَّةَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านอนัส รฎิยาลลาฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านนบี ศ็อลฯ กล่าวว่า แท้จริงอัลลอฮ ตะอาลาได้ตรัสว่า เมื่อเราได้ทดลองบ่าวของเราด้วยสองสิ่งที่เขารัก และเขามีความอดทน เราจะทดแทนสวรรค์ให้แก่เขาจากสองสิ่งนั้น"
(บุคอรี มุสลิม และติรมิซียฺ)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَتَمَنَّيَنَّ أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ لِضُرٍّ نَزَلَ بِهِ فَإِنْ كَانَ لَا بُدَّ مُتَمَنِّيًا لِلْمَوْتِ فَلْيَقُلِ اللّٰهُمَّ أَحْيِنِي مَا كَانَتِ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِي ، وَتَوَفَّنِي إِذَا كَانَتِ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ . وَفِي رِوَايَةٍ : قَالَ قَيْسٌ أَتَيْتُ خَبَّابًا وَقَدِ اكْتَوَى فِي بَطْنِهِ سَبْعًا فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ : لَوْلَا أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَانَا أَنْ نَدْعُوَ بِالْمَوْتِ لَدَعَوْتُ بِهِ . وَلِلْبُخَارِيِّ : لَا يَتَمَنَّى أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ إِمَّا مُحْسِنًا فَلَعَلَّهُ يَزْدَادُ ، وَإِمَّا مُسِيئًا فَلَعَلَّهُ يَسْتَعْتِبُ .

ท่านอนัส รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งท่านกล่าวว่า "คนใดคนหนึ่งในหมู่พวกท่าน จงอย่าอยากตาย เพราะเพทภัยที่ประสบกับเขา ถ้าหากถึงขั้นที่จำเป็นต้องอยากตายให้เขาจงกล่าวว่า โอ้อัลลอฮฺ ได้โปรดให้ฉันมีชีวิตอยู่ ถ้าหากการมีชีวิตอยู่เป็นผลดีแก่ฉัน และได้โปรดให้ฉันตาย ถ้าหากความตายนั้นเป็นผลดีแก่ฉัน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

และในบางรายงานว่า ท่านกอยสฺได้กล่าวว่า "ฉันได้ไปหาท่านค็อบบาบในขณะที่ท่านได้ทำการรักษาด้วยการใช้เหล็กเผาไฟนาบที่ท้องของท่านเจ็ดครั้ง ฉันได้ยินท่านค็อบบาบกล่าวว่า ถ้าหากท่านนบี ศ็อลฯ มิได้ห้ามพวกเราขอให้ตายแล้ว ฉันจะต้องขอให้ตายอย่างแน่นอน"

และตามรายงานของบุคอรีว่า "ใครคนใดคนหนึ่งจงอย่าอยากตาย เพราะถ้าหากเขาเป็นคนดีก็หวังว่าความดีเขาจะเพิ่มขึ้น และถ้าหากเขาเป็นคนเลวก็หวังว่าเขาคงจะกลับตัว (เป็นคนดี)"

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللّٰهِ ﷺ قَبْلَ مَوْتِهِ بِثَلَاثٍ يَقُولُ : لَا يَمُوتَنَّ أَحَدُكُمْ إِلَّا وَهُوَ يُحْسِنُ الظَّنَّ بِاللّٰهِ تَعَالَى . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَمُسْلِمٌ .

ท่านญาบิร รฏียฯได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลฯ ศ็อลฯ ก่อนท่านสิ้นชีวิตสามวัน ท่านกล่าวว่า คนใดคนหนึ่งจากพวกท่านอย่าตายจนกว่าเขาจะต้องมีเจตนาดีต่ออัลลอฮฺตะอาลาเสียก่อน" (อบูดาวูด และมุสลิม)

عَنِ الْحَسَنِ رضي الله عنه حَدَّثَنَا جُنْدُبُ بْنُ عَبْدِ اللهِ فِي هٰذَا الْمَسْجِدِ وَمَا نَسِينَا مُنْذُ حَدَّثَنَا وَمَا نَخْشَى أَنْ يَكُونَ جُنْدُبٌ كَذَبَ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ بِهِ جُرْحٌ فَجَزِعَ فَأَخَذَ سِكِّينًا فَحَزَّ بِهَا يَدَهُ فَمَا رَقَأَ الدَّمُ حَتَّى مَاتَ قَالَ اللهُ تَعَالَى: بَادَرَنِي عَبْدِي بِنَفْسِهِ حَرَّمْتُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ فِي آخِرِ بَدْءِ الْخَلْقِ .

ท่านอัลหะสัน รฏียาได้เล่าว่า ท่านฌุนดุบ บุตร อับดุลลอฮ์ได้เล่าให้พวกเราฟังในมัสญิดแห่งนี้ และเราไม่เคยลืมเลย ตั้งแต่เขาเล่าให้เราฟัง และเราก็ไม่กลัวว่าฌุนดุบจะป้ายสีท่านนบี คือฯ เขาได้กล่าวว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ คือฯ ได้กล่าวว่า"มีชายคนหนึ่งในบุคคลที่อยู่ในยุคก่อนพวกท่าน ที่ร่างเขามีบาดแผล และเขาหมดความอดทนในที่สุด เขาก็คว้ามีด และใช้มีดนั้นตัดมือของเขา เลือดก็ไหลไม่ยอมหยุด จนเขาตาย อัลลอฮ์ตะอาลา ตรัสว่า บ่าวของเรารีบมาหาเราด้วยตัวของเขาเอง (ฆ่าตัวเอง) เราจึงห้ามเขาเข้าสวรรค์" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ يَتَرَدَّى فِيهِ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ تَحَسَّى سُمًّا فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَسُمُّهُ فِي يَدِهِ يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَجَأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอบูฮุรัยเราะฮ์ รฏียาได้เล่าจากท่านนบี คือฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดโดดลงจากภูเขาฆ่าตัวตาย เขาจะอยู่ในนรกญะฮันนัม เขาจะกระโดดอยู่ที่ภูเขาลูกนั้นซึ่งอยู่ในขุมนรกตลอดกาล และผู้ใดดื่มยาพิษฆ่าตัวตาย ยาพิษนั้นจะอยู่ในมือของเขาจะดื่มมันอยู่ในนรกญะฮันนัมตลอดกาล และผู้ใดฆ่าตัวตายด้วยของมีคม ของมีคมนั้นจะอยู่ในมือของเขา จะใช้มันแทงท้องของตัวเองอยู่ในนรกญะฮันนัมตลอดกาล"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซียฺ)

عَنْ عَبْدِ اللهِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَوَّلُ مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي الدِّمَاءِ . وَفِي رِوَايَةٍ : أَوَّلُ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ الصَّلَاةُ ، وَأَوَّلُ مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ فِي الدِّمَاءِ . رَوَاهُمَا الْخَمْسَةُ إِلَّا أَبَا دَاوُدَ .

ท่านอับดุลลอฮฺได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งได้กล่าวว่า "สิ่งแรกที่จะถูกตัดสินระหว่างมนุษยชาติในวันกิยามะฮฺ คือ ในเรื่องเลือด"

และในบางรายงานว่า "สิ่งแรกที่บ่าวของอัลลอฮฺจะต้องถูกสอบสวนคือ การนมาซ และสิ่งแรกที่จะถูกตัดสินระหว่างมนุษยชาติคือ ในเรื่องเลือด"

عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَائِلٍ عَنْ أَبِيهِ رضي الله عنه قَالَ : أُتِيَ رَسُولُ اللهِ ﷺ بِرَجُلٍ قَتَلَ رَجُلًا فَسَأَلَهُ رَسُولُ اللهِ ﷺ فَأَقَرَّ فَسَلَّمَهُ لِوَلِيِّ الْمَقْتُولِ فَذَهَبَ بِهِ وَفِي عُنُقِهِ نِسْعَةٌ فَلَمَّا أَدْبَرَ قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : الْقَاتِلُ وَالْمَقْتُولُ فِي النَّارِ ، فَبَلَغَ الْوَلِيَّ مَقَالَةُ رَسُولِ اللهِ ﷺ فَمَنَا عَنْهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านอัลเกาะมะฮฺ บินวาอิลทราบจากบิดาของท่านรฏียาได้เล่าว่า "ชายคนหนึ่งได้ถูกนำตัวมาหาท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ เนื่องจากเขาได้ฆ่าชายคนหนึ่งตาย ท่านรสูลุลลอฮฺได้ถามเขา และเขาได้ยอมรับสารภาพ ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ จึงได้มอบตัวเขาให้กับผู้ปกครองของผู้ที่ถูกฆ่า เขาได้นำตัวฆาตกรไปโดยมีเชือกหนัง (ยูก) อยู่ที่คอ เมื่อเขากลับออกไปแล้ว ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯได้กล่าวว่า คนฆ่าและคนถูกฆ่าอยู่ในไฟนรก คำพูดของท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้ล่วงรู้ไปถึงผู้ปกครองของคนที่ถูกฆ่า เขาจึงได้ให้อภัยฆาตกรผู้นั้น"

(มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ ﷺ

بِامْرَأَةٍ تَبْكِي عِنْدَ قَبْرٍ فَقَالَ: اتَّقِي اللهَ وَاصْبِرِي فَقَالَتْ: إِلَيْكَ عَنِّي فَإِنَّكَ لَمْ تُصَبْ بِمُصِيبَتِي، وَلَمْ تَعْرِفْهُ فَقِيلَ لَهَا: إِنَّهُ النَّبِيُّ ﷺ فَأَتَتْ بَابَهُ فَلَمْ تَجِدْ عِنْدَهُ بَوَّابِينَ فَقَالَتْ: لَمْ أَعْرِفْكَ فَقَالَ: إِنَّمَا الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الْأُولَى. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

ท่านอนัส รฏียา ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลลา ได้เดินผ่านผู้หญิงคนหนึ่งกำลังร่ำไห้อยู่ที่หลุมฝังศพ ท่านได้กล่าวว่า 'เธอจงเกรงกลัวอัลลอฮและเธอจงอดทน' หญิงคนนั้นได้กล่าวว่า 'ท่านจงไปให้พ้น เพราะท่านมิได้ประสบภัยพิบัติอย่างที่ฉันประสบ' หญิงคนนั้นได้พูดโดยไม่รู้จักท่านนบี จึงได้มีผู้บอกแก่หล่อนว่า แท้จริงคนที่เธอพูดด้วยนั้นคือท่านนบี ศ็อลลา หญิงคนนั้นจึงได้มาที่ประตูบ้านของท่านนบี แต่หล่อนก็ไม่พบว่ามียามเฝ้าประตูบ้านของท่าน หล่อนจึงได้กล่าวว่า 'ฉันไม่รู้จักท่าน' ท่านนบีได้กล่าวว่า 'แท้จริงความอดทนนั้น คือขณะที่เริ่มประสบภัยพิบัติ"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย และนะสาอีย)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ شَوْكَةٌ فَمَا فَوْقَهَا إِلَّا رَفَعَهُ اللهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَمُسْلِمٌ.

ท่านหญิงอาอิชะฮ รฏียา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ไม่มีมุอฺมินที่ถูกหนามทำหรือมากกว่านั้น เว้นแต่อัลลอฮจะยกเกียรติของเขาให้สูงขึ้น (เพราะเหตุนั้น) หนึ่งขั้น และจะลบความผิดออกจากเขา (เพราะเหตุนั้น) หนึ่งความผิด"

(ติรมิซีย และมุสลิม)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ السُّلَمِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ
جَدِّهِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا سَبَقَتْ لَهُ مِنَ اللهِ مَنْزِلَةٌ لَمْ يَبْلُغْهَا بِعَمَلِهِ
ابْتَلَاهُ اللهُ فِي جَسَدِهِ أَوْ فِي مَالِهِ أَوْ فِي وَلَدِهِ ثُمَّ صَبَّرَهُ عَلَى ذٰلِكَ حَتَّى يُبَلِّغَهُ الْمَنْزِلَةَ الَّتِي
سَبَقَتْ لَهُ مِنَ اللهِ تَعَالَى .

ท่านมุหัมมัด บินคอลิด อัสสุละมี ได้รับทราบจากบิดาของเขา ซึ่งทราบจากปู่ของเขา รฏียาได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลาฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ความจริงบ่าวคนหนึ่งเมื่อตำแหน่งที่มีเกียรติจากอัลลอฮฺได้ให้ล่วงหน้าเขาไปโดยที่เขายังไปไม่ถึงตำแหน่งนั้นด้วยการทำความดีของเขา อัลลอฮฺจะทดลองเขาให้ประสบกับภัยพิบัติในทางร่างกายของเขา หรือในทรัพย์สินของเขา หรือในบุตรของเขา แล้วพระองค์จะให้เขามีความอดทนที่จะเผชิญกับภัยพิบัตินั้น จนกระทั่งอัลลอฮฺจะให้เขาถึงตำแหน่งอันมีเกียรติของอัลลอฮฺที่ให้ล่วงหน้าเขาไปนั้น" (อบูดาวูด)

عَنْ أُمِّ الْعَلَاءِ رضي الله عنها قَالَتْ : عَادَنِي النَّبِيُّ ﷺ وَأَنَا مَرِيضَةٌ
فَقَالَ : أَبْشِرِي يَا أُمَّ الْعَلَاءِ فَإِنَّ مَرَضَ الْمُسْلِمِ يُذْهِبُ اللهُ بِهِ خَطَايَاهُ كَمَا تُذْهِبُ النَّارُ
خَبَثَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ . رَوَاهُمَا أَبُو دَاوُدَ .

ท่านอุมมุ อัลอะลาอ์ รฏียาได้กล่าวว่า "ท่านนบี ศ็อลลาฯ ได้มาเยี่ยมฉันในสภาพที่ฉันป่วย ท่านได้กล่าวว่า 'เธอจงรับข่าวดี โอ้อุมมุ อัลอะลาอ์ เพราะแท้จริงอาการเจ็บป่วยของมุสลิมนั้น อัลลอฮฺจะลบล้างความผิดต่าง ๆ ของเขาด้วยเหตุที่เจ็บป่วยนั้น เหมือนกับไฟที่มันจะขจัดเศษสกปรกที่ปนอยู่กับทองคำและเงิน" (อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ

قَالَ : إِذَا مَرِضَ الْعَبْدُ أَوْ سَافَرَ كَتَبَ اللهُ تَعَالَى لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلَ مَا كَانَ يَعْمَلُ صَحِيحًا مُقِيمًا . رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُد .

ท่านอบูมูสา รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "เมื่อบ่าวคนหนึ่งป่วยหรือออกเดินทาง อัลลอฮฺตะอาลาจะบันทึกผลบุญให้แก่เขา เหมือนกับผลบุญของสิ่งที่เขาเคยปฏิบัติขณะที่มีสุขภาพดีและไม่ได้ออกเดินทาง"

(อะหฺมัด บุคอรี และอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ وَلَا هَمٍّ وَلَا حَزَنٍ وَلَا أَذًى وَلَا غَمٍّ حَتَّى الشَّوْكَةِ يُشَاكُهَا إِلَّا كَفَّرَ اللهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ไม่มีสิ่งใดที่ประสบกับมุสลิมจากความเหน็ดเหนื่อย โรคประจำตัว ความกังวล ความเศร้า ภัยอันตรายและความมัวหมอง แม้กระทั่งหนามที่ตำ นอกจากอัลลอฮฺจะให้มันเป็นเครื่องลบล้างความผิดของเขา" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ يُرِدِ اللهُ بِهِ خَيْرًا يُصِبْ مِنْهُ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ผู้ใดที่อัลลอฮฺประสงค์ให้ความดีเกิดแก่เขา พระองค์จะทรงทดลองเขา" (อัล-บุคอรี)

وَقَالَ عَبْدُ اللهِ رضي الله عنه : دَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ وَهُوَ يُوعَكُ[1] فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّكَ تُوعَكُ وَعْكًا شَدِيدًا قَالَ : أَجَلْ إِنِّي أُوعَكُ كَمَا يُوعَكُ رَجُلَانِ مِنْكُمْ قُلْتُ : ذٰلِكَ بِأَنَّ لَكَ أَجْرَيْنِ ؟ قَالَ : أَجَلْ ذٰلِكَ كَذٰلِكَ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُصِيبُهُ أَذًى شَوْكَةٌ فَمَا فَوْقَهَا إِلَّا كَفَّرَ اللهُ بِهَا سَيِّئَاتِهِ كَمَا تَحُطُّ الشَّجَرَةُ وَرَقَهَا . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอับดุลลอฮ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ฉันเข้าไปหาท่านนบี ศ็อลฯ ในขณะที่ท่านป่วยหนัก ฉันได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ แท้จริงท่านกำลังป่วยหนักหรือ' ท่านตอบว่า 'ใช่ แท้จริงฉันกำลังป่วยหนักเท่ากับผู้ชายสองคนจากพวกท่านกำลังป่วยหนัก' ฉันได้กล่าวว่า 'นั่นแหละท่านก็ได้รับสองผลบุญ' ท่านกล่าวว่า 'ใช่ นั่นก็เพราะว่ามุสลิมคนใดที่ภัยอันตรายจากหนามได้เกิดขึ้นกับเขา หรือเกินกว่าหนาม อัลลอฮจะลบล้างความชั่วของเขาด้วยหนามนั้น เหมือนกับต้นไม้ที่ผลัดใบของมัน"

(บุคอรี และมุสลิม)

وَدَخَلَ شَبَابٌ مِنْ قُرَيْشٍ عَلَى عَائِشَةَ رضي الله عنها وَهِيَ بِمِنًى وَهُمْ يَضْحَكُونَ فَقَالَتْ : مَا يُضْحِكُكُمْ ؟ فَقَالُوا : فُلَانٌ خَرَّ عَلَى طُنُبِ فُسْطَاطٍ فَكَادَتْ عُنُقُهُ أَوْ عَيْنُهُ أَنْ تَذْهَبَ فَقَالَتْ : لَا تَضْحَكُوا فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ : مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُشَاكُ شَوْكَةً فَمَا فَوْقَهَا إِلَّا كُتِبَتْ لَهُ بِهَا دَرَجَةٌ وَمُحِيَتْ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةٌ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

และมีบรรดาชายหนุ่มจากเผ่า กุรอยช์ ได้เข้าพบท่านหญิงอาอิชะฮ รฏิยฯ ขณะอยู่ที่มินา ในสภาพที่พวกเขากำลังหัวเราะ ท่านหญิงอาอิชะฮได้ถามขึ้นว่า 'อะไรทำให้พวกท่านหัวเราะ' พวกเขาตอบว่า 'มีคน ๆ หนึ่งสะดุดเชือกกระโจมหกล้มลง ต้นคอของเขา (เกือบหัก) หรือตาของเขา เกือบแตก' ท่านหญิงอาอิชะฮได้กล่าวว่า 'ท่านทั้งหลายอย่าหัวเราะ เพราะแท้จริงฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ กล่าวว่า มุสลิมคนใดที่ถูกหนามทำหรือเกินกว่าหนาม ความดีหนึ่งขั้นและถูกบันทึกให้แก่เขาด้วยสาเหตุหนามนั้น และหนึ่งความผิดจะถูกลบออกจากเขาด้วยสาเหตุหนามนั้น"

(มุสลิม)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : دَخَلَ النَّبِيُّ ﷺ عَلَى أُمِّ السَّائِبِ فَقَالَ : مَالَكِ يَا أُمَّ السَّائِبِ تُزَفْزِفِينَ ؟ قَالَتِ : الْحُمَّى لَا بَارَكَ اللهُ فِيهَا فَقَالَ : لَا تَسُبِّي الْحُمَّى فَإِنَّهَا تُذْهِبُ خَطَايَا بَنِي آدَمَ كَمَا يُذْهِبُ الْكِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านญาบิร รฏียฯได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้เข้าไปพบอุมมุ สาอิบ และท่านกล่าวว่า 'เธอเป็นอย่างไรบ้าง โอ้อุมมุสาอิบ จึงสั่นอย่างนี้?' หล่อนได้กล่าวว่า '(เพราะ) ไข้ ขออัลลอฮฺอย่าให้มันมีความเพิ่มพูน' ท่านกล่าวว่า 'เธออย่าด่าไข้ เพราะความจริงมันจะขจัดความผิดถูกหลานของอาดำ (มนุษย์ทุกคน) เหมือนดังสูบลมเป่าไฟของช่างเหล็กที่ขจัดสิ่งสกปรกออกจากเหล็ก" (มุสลิม)

عَنْ عَطَاءٍ رضي الله عنه قَالَ : قَالَ لِي ابْنُ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما : أَلَا أُرِيكَ امْرَأَةً مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ قُلْتُ بَلَى قَالَ : هٰذِهِ الْمَرْأَةُ السَّوْدَاءُ أَتَتِ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَتْ : إِنِّي أُصْرَعُ وَإِنِّي أَتَكَشَّفُ فَادْعُ اللهَ لِي قَالَ : إِنْ شِئْتِ صَبَرْتِ وَلَكِ الْجَنَّةُ وَإِنْ شِئْتِ دَعَوْتُ اللهَ أَنْ يُعَافِيَكِ فَقَالَتْ : أَصْبِرُ ، قَالَتْ : إِنِّي أَتَكَشَّفُ فَادْعُ اللهَ لِي أَلَّا أَتَكَشَّفَ ، فَدَعَا لَهَا . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอะฏออ รฏียฯได้เล่าว่า "ท่านอิบนุอับบาส รฏียฯได้กล่าวแก่ฉันว่า 'ฉันยังไม่ได้บอกให้ท่านรู้จักผู้หญิงคนหนึ่งจากชาวสวรรค์หรือ?' ฉันตอบว่า 'ครับ' เขาได้กล่าวว่า 'ผู้หญิงผิวดำคนนี้ได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า แท้จริงฉันเป็นโรคลมบ้าหมู อวัยวะพึงสงวนของฉันจะเปิด (เมื่อล้มลง) ขอท่านจงขอพรต่ออัลลอฮฺให้แก่ฉันด้วย' ท่านได้กล่าวว่า 'ถ้าหากเธอต้องการ ให้เธออดทนและเธอจะได้สวรรค์ และถ้าหากเธอต้องการ ฉันจะขอต่ออัลลอฮฺให้เธอหาย' หล่อนกล่าวว่า 'ฉันจะอดทน และหล่อนกล่าวว่า แท้จริงอวัยวะพึงสงวนของฉันจะเปิด ขอท่านจงวิงวอนต่ออัลลอฮฺให้แก่ฉันว่า ไม่ให้อวัยวะของฉันเปิด' ท่านนบีจึงได้วิงวอนขอให้หล่อน" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي قَالَ يَارَبِّ كَيْفَ أَعُودُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ؟ قَالَ : أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فُلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ . يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي قَالَ : يَا رَبِّ كَيْفَ أُطْعِمُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ؟ قَالَ : أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطْعَمَكَ عَبْدِي فُلَانٌ فَلَمْ تُطْعِمْهُ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذٰلِكَ عِنْدِي . يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتُكَ فَلَمْ تَسْقِنِي قَالَ : يَا رَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ؟ قَالَ : اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فُلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذٰلِكَ عِنْدِي . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "แท้จริง อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่และเกรียงไกร จะทรงกล่าวในวันกิยามะฮ์ว่า 'โอ้ลูกหลานของอาดัม ฉันป่วย แต่สูเจ้าไม่ได้เยี่ยมฉัน' เขาจะกล่าวว่า 'โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ฉันจะไม่เยี่ยมพระองค์ได้อย่างไร ในเมื่อพระองค์เป็นผู้อภิบาลแห่งสากลโลก' พระองค์ทรงตอบว่า 'สูเจ้าไม่ทราบหรือว่า บ่าวของเรา คนนั้น ๆ ป่วย โดยที่สูเจ้าไม่ได้ไปเยี่ยมเขา สูเจ้าไม่รู้หรือว่า แท้จริง ถ้าหากสูเจ้าไปเยี่ยมเขา สูเจ้าก็จะพบเราอยู่กับเขา' 'โอ้ ลูกหลานของอาดัม เราได้ขออาหารจากสูเจ้า แต่สูเจ้าไม่ให้อาหารแก่เรา' เขาจะกล่าวว่า 'โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ฉันจะให้อาหารแก่พระองค์ได้อย่างไร ในเมื่อพระองค์เป็นผู้อภิบาลสากลโลก' พระองค์จะทรงกล่าวว่า 'บ่าวของเรา คนนั้น ๆ ได้ขออาหารจากสูเจ้า แต่สูเจ้าไม่ยอมให้อาหารเขา สูเจ้าไม่รู้หรือว่าแท้จริงถ้าหากสูเจ้าให้อาหารเขา สูเจ้าก็จะต้องได้พบการทำเช่นนั้นอยู่ที่เรา' 'โอ้ลูกหลานอาดัม เราได้ขอน้ำสูเจ้าดื่ม แต่สูเจ้าไม่ได้ให้น้ำแก่เรา' เขาจะกล่าวว่า 'โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ฉันจะให้น้ำดื่มแก่พระองค์อย่างไร ในเมื่อพระองค์เป็นผู้อภิบาลแห่งสากลโลก' พระองค์ทรงกล่าวว่า 'บ่าวของเราคนนั้น ๆ ได้ขอน้ำจากสูเจ้า แต่สูเจ้าไม่ยอมให้น้ำดื่มแก่เขา สูเจ้าไม่รู้หรือว่าแท้จริงถ้าหากสูเจ้าให้น้ำเขาดื่ม สูเจ้าก็จะพบการทำเช่นนั้นอยู่ที่เรา" (มุสลิม)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضي الله عنه أَنَّ النِّسَاءَ قُلْنَ لِلنَّبِيِّ ﷺ : اِجْعَلْ لَنَا يَوْمًا ، فَوَعَظَهُنَّ وَقَالَ : أَيُّمَا امْرَأَةٍ مَاتَ لَهَا ثَلَاثَةٌ مِنَ الْوَلَدِ كَانُوا لَهَا حِجَابًا مِنَ النَّارِ ، قَالَتِ امْرَأَةٌ : وَاثْنَانِ؟ قَالَ : وَاثْنَانِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالنَّسَائِيُّ

ท่านอบูสะอีด รฎียาได้เล่าว่า "พวกผู้หญิงได้กล่าวแก่ท่านนบี คือสาว่า ท่านจงกำหนดวันที่แน่นอนให้แก่พวกเราสักวันหนึ่ง ต่อมาท่านนบีได้ให้การอบรมแก่พวกผู้หญิงเหล่านั้นว่า 'ผู้หญิงคนใดที่บุตรของหล่อนสามคนได้เสียชีวิตไป พวกเขาจะเป็นเกราะป้องกันไฟนรกให้แก่หล่อน' ได้มีผู้หญิงคนหนึ่งถามขึ้นว่า 'และสองคนเล่า' ท่านตอบว่า สองคนก็เช่นเดียวกัน" (บุคอรี มุสลิม และนะสาอีย์)

وَجَاءَتِ امْرَأَةٌ بِابْنٍ لَهَا يَشْتَكِي فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللهِ أَخَافُ عَلَيْهِ وَقَدْ قَدَّمْتُ ثَلَاثَةً فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : لَقَدِ احْتَظَرْتِ بِحِظَارٍ شَدِيدٍ مِنَ النَّارِ ، رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَمُسْلِمٌ .

"และได้มีผู้หญิงคนหนึ่งนำบุตรชายของหล่อนคนหนึ่งมาร้องเรียนต่อท่านรสูลุลลอฮ์ โดยได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ฉันกลัวเขาจะเสียชีวิต เพราะความจริงฉันได้สูญเสียบุตรไปแล้วถึงสามคน' ท่านรสูลุลลอฮ์ คือสาได้กล่าวว่า 'ความจริงเธอได้รับการป้องกันด้วยกำแพงที่แข็งแรงจากไฟนรก'" (นะสาอีย์ และมุสลิม)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَحْبِسَ عَمَّنْ يَمْلِكُ قُوتَهُ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالنَّسَائِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัมริ รฎียาได้เล่าจากท่านนบี คือสาซึ่งท่านกล่าวว่า "เป็นบาปแก่บุคคลหนึ่งอย่างเพียงพอแล้ว ที่เขาเพิกเฉยการเลี้ยงดูบุคคลที่เขาคุ้มครองอยู่" (มุสลิม นะสาอีย์ และอบูดาวูด)

عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ
قَالَ : اطَّلَعْتُ فِي الْجَنَّةِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا الْفُقَرَاءَ وَاطَّلَعْتُ فِي النَّارِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا النِّسَاءَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิมรอน บิน ฮุศอยน์ รฎียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ฉันได้เห็นสวรรค์ และพบว่าชาวสวรรค์ส่วนใหญ่เป็นคนยากจน ฉันได้เห็นนรก และพบว่าชาวนรกส่วนใหญ่คือ ผู้หญิง" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : قُمْتُ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ فَإِذَا عَامَّةُ مَنْ دَخَلَهَا الْمَسَاكِينُ وَإِذَا أَصْحَابُ الْجَدِّ مَحْبُوسُونَ إِلَّا أَصْحَابَ النَّارِ فَقَدْ أُمِرَ بِهِمْ إِلَى النَّارِ . وَقُمْتُ عَلَى بَابِ النَّارِ فَإِذَا عَامَّةُ مَنْ دَخَلَهَا النِّسَاءُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอุสามะฮ์ บิน ซัยด์ รฎียฯได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯได้กล่าวว่า 'ฉันได้ยืนอยู่ที่ประตูสวรรค์ ได้พบว่า ส่วนใหญ่ของคนที่เข้าสวรรค์นั้นเป็นคนยากจน และผู้ที่มีทรัพย์สิน กำลังถูกะสอบสวน ยกเว้นชาวนรก ที่พวกเขาถูกบัญชาให้นำไปสู่ไฟนรก และฉันได้ยืนอยู่ที่ประตูนรก และได้พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ที่เข้านรกนั้น คือ ผู้หญิง'" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: يَدْخُلُ فُقَرَاءُ الْمُسْلِمِينَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِنِصْفِ يَوْمٍ وَهُوَ خَمْسُمِائَةِ عَامٍ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "คนจนมุสลิมนั้นจะได้เข้าสวรรค์ก่อนคนรวยมุสลิมครึ่งวัน หรือ ห้าร้อยปี" (ติรมิซีย์)

وَقَالَتْ عَائِشَةُ رضي الله عنها : قَالَ لِي رَسُولُ اللهِ ﷺ : يَا عَائِشَةُ إِنْ أَرَدْتِ اللُّحُوقَ بِي فَلْيَكْفِكِ مِنَ الدُّنْيَا كَزَادِ الرَّاكِبِ وَإِيَّاكِ وَمُجَالَسَةَ الْأَغْنِيَاءِ وَلَا تَسْتَخْلِقِي ثَوْبًا حَتَّى تُرَقِّعِيهِ . رَوَى هٰذِهِ الثَّلَاثَةَ التِّرْمِذِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยัลลอฮุอันฮา ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ศ็อลลาฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวแก่ฉันว่า 'โอ้อาอิชะฮ์ ถ้าหากเธอต้องการติดตามไปอยู่กับฉัน เสบียงเท่ากับของผู้ขับขี่พาหนะก็เพียงพอแก่เธอแล้วจากโลกนี้ และเธอจงระวังการนั่งร่วมกับคนร่ำรวย และเธออย่าถือว่าเป็นผ้าเก่าจนกว่าเธอจะปะชุนมันเสียก่อน" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ فُقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ أَتَوْا رَسُولَ اللهِ ﷺ فَقَالُوا : ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُورِ بِالدَّرَجَاتِ وَالنَّعِيمِ الْمُقِيمِ فَقَالَ : وَمَا ذَاكَ ؟ قَالُوا : يُصَلُّونَ كَمَا نُصَلِّي وَيَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ وَيَتَصَدَّقُونَ وَلَا نَتَصَدَّقُ وَيُعْتِقُونَ وَلَا نُعْتِقُ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : أَفَلَا أُعَلِّمُكُمْ شَيْئًا تُدْرِكُونَ بِهِ مَنْ سَبَقَكُمْ وَتَسْبِقُونَ بِهِ مَنْ بَعْدَكُمْ وَلَا يَكُونُ أَحَدٌ أَفْضَلَ مِنْكُمْ إِلَّا مَنْ صَنَعَ مِثْلَ مَا صَنَعْتُمْ ؟ قَالُوا : بَلَى يَا رَسُولَ اللهِ قَالَ : تُسَبِّحُونَ وَتُكَبِّرُونَ وَتَحْمَدُونَ دُبُرَ كُلِّ صَلَاةٍ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ مَرَّةً . قَالَ أَبُو صَالِحٍ : فَرَجَعَ فُقَرَاءُ الْمُهَاجِرِينَ إِلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ فَقَالُوا : سَمِعَ إِخْوَانُنَا أَهْلُ الْأَمْوَالِ بِمَا فَعَلْنَا فَفَعَلُوا مِثْلَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : ذٰلِكَ فَضْلُ اللهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "แท้จริงคนยากจนเข็ญใจจากบรรดาผู้อพยพได้พากันมาหาท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ศ็อลลาฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แล้วกล่าวว่า พวกคนรวยได้รับตำแหน่งต่าง ๆ และความสุขอันถาวร ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ศ็อลลาฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า 'ได้อย่างไร?' พวกเขากล่าวว่า 'พวกเขานมาซเหมือนพวกเรา ศีลอดเหมือนพวกเรา พวกเขาทำเศาะดะเกาะฮ์ (บริจาคทาน) แต่พวกเรามิอาจทำได้ พวกเขาปล่อยทาส พวกเรามิอาจปล่อยได้' ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ศ็อลลาฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า 'ฉันจะสอนสิ่งหนึ่งให้แก่พวกท่าน

เอาไหม? พวกท่านจะตามคนที่เกินหน้าท่านทั้งหลายทันและจะล้ำหน้ากว่าคนที่มาหลังจากพวกท่าน และจะไม่มีใครดีเกินพวกท่าน นอกจากคนที่ทำเหมือนอย่างพวกท่าน?' พวกเขาได้กล่าวว่า '(เอา) ครับ โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ท่านรสูลุลลอฮ์จึงกล่าวว่า พวกท่านจะต้องกล่าวตัสเบียะห์ ตักบีร์ และสรรเสริญอัลลอฮ์ (ตะหฺมีด) หลังจากเสร็จนมาซอย่างละสามสิบสามครั้ง"

ท่านอบูศอลิหฺ ได้กล่าวว่า "พวกคนยากจนเข้ามาใจได้พากันกลับมาหาท่านรสูลุลลอฮ์ ศอลาอีกครั้งหนึ่ง และกล่าวว่า 'พวกพี่ น้องของเราที่ร่ำรวยได้ยินสิ่งที่พวกเราทำ พวกเขาได้ทำเหมือนกับที่เราทำ' ท่านรสูลุลลอฮ์ได้กล่าวว่า 'นั่นคือความโปรดปรานของอัลลอฮ์ที่จะมอบให้แก่บุคคลที่พระองค์ทรงประสงค์"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مِسْكِينًا وَأَمِتْنِي مِسْكِينًا وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ الْمَسَاكِينِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَقَالَتْ عَائِشَةُ : لِمَ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ : إِنَّهُمْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِأَرْبَعِينَ خَرِيفًا، يَا عَائِشَةُ لَا تَرُدِّي الْمِسْكِينَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ يَا عَائِشَةُ أَحِبِّي الْمَسَاكِينَ وَقَرِّبِيهِمْ فَإِنَّ اللهَ يُقَرِّبُكِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

ท่านอนัส รฏิยา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศอลาได้กล่าวว่า 'โอ้อัลลอฮ์ ได้โปรดให้ฉันมีชีวิตอยู่อย่างยากจน และให้ฉันตายอย่างยากจน และให้ฉันได้รวมอยู่กับกลุ่มของคนที่ยากจนในวันกิยามะฮ์' ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้กล่าวว่า 'ทำไม โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์?' ท่านกล่าวว่า 'เพราะคนยากจนจะได้เข้าสวรรค์ก่อนคนร่ำรวยถึงสี่สิบปี โอ้อาอิชะฮ์ เธออย่าปฏิเสธคนยากจน แม้จะโดยอินทผลัมเพียงหนึ่งซีกก็ตาม โอ้อาอิชะฮ์ เธอจงรักคนยากจนและเข้าใกล้คนยากจน เพราะแท้จริงอัลลอฮ์จะทรงเข้าใกล้เธอในวันกิยามะฮ์" (ติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهَا قَالَتْ : مَا أَكَلَ آلُ مُحَمَّدٍ صلعم أَكْلَتَيْنِ فِي يَوْمٍ إِلَّا إِحْدَاهُمَا تَمْرٌ. رواه البخاري

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "ครอบครัวของท่านนบีมุฮัมมัด คือฯ ไม่เคยได้กินอาหารวันละ 2 มื้อ เว้นแต่อีกมื้อหนึ่งจะเป็นอินทผลัม" (อัล-บุคอรี)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : مَا شَبِعَ آلُ مُحَمَّدٍ ﷺ مُنْذُ قَدِمَ الْمَدِينَةَ مِنْ طَعَامِ بُرٍّ ثَلَاثَ لَيَالٍ تِبَاعًا حَتَّى قُبِضَ

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยัลลอฮุอันฮา ได้เล่าว่า "ครอบครัวของมุฮัมมัด คือฯ ไม่เคยได้อิ่มจากอาหารที่เป็นข้าวสาลีสามคืนติดต่อกันเลย นับตั้งแต่เดินทางเข้ามายังนครมะดีนะฮ์ จนท่านสิ้นชีวิต" (บุคอรี – มุสลิม และติรมิซีย์)

وَعَنْهَا قَالَتْ : تُوُفِّيَ النَّبِيُّ ﷺ وَمَا فِي رَفِّي مِنْ شَيْءٍ يَأْكُلُهُ ذُو كَبِدٍ إِلَّا شَطْرُ مِنْ شَعِيرٍ فِي رَفٍّ لِي فَأَكَلْتُ مِنْهُ حَتَّى طَالَ عَلَيَّ فَكِلْتُهُ فَفَنِيَ . رَوَاهُمَا الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ . وَلِمُسْلِمٍ وَالتِّرْمِذِيِّ . مَا شَبِعَ آلُ مُحَمَّدٍ ﷺ مِنْ خُبْزٍ شَعِيرٍ يَوْمَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ حَتَّى قُبِضَ . وَلِمُسْلِمٍ : لَقَدْ مَاتَ النَّبِيُّ ﷺ وَمَا شَبِعَ مِنْ خُبْزٍ وَزَيْتٍ فِي يَوْمٍ وَاحِدٍ مَرَّتَيْنِ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านนบี คือฯ ได้เสียชีวิตไป โดยไม่มีอยู่ในชั้นเก็บของของฉันเลยสักสิ่งเดียวที่ผู้ที่มีตับจะรับประทานได้นอกจากมีข้าวบาเล่ย์อยู่ครึ่งชั้นเก็บของ และฉันได้รับประทานมันอยู่เป็นเวลานาน จนฉันเบื่อมันจึงหมดไป" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

ตัวบทของมุสลิมและติรมิซีย์ว่า "ครอบครัวของนบีมุฮัมมัด คือฯ ไม่เคยอิ่มขนมปังข้าวบาเล่ย์สองวันติดต่อกันเลย จนกระทั่งท่านสิ้นชีวิต" และตัวบทของมุสลิมว่า

"ท่านนบี ศ็อลา ได้เสียชีวิตไป โดยที่ท่านไม่เคยอิ่มขนมปังและน้ำมันมะกอกสองครั้งในวันเดียวกันเลย"

وَعَنْهَا قَالَتْ : كَانَ يَأْتِي عَلَيْنَا الشَّهْرُ مَا نُوقِدُ فِي بَيْتِنَا نَارًا إِنَّمَا هُوَ التَّمْرُ وَالْمَاءُ إِلَّا أَنْ نُؤْتَى بِاللُّحَيْمِ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "เคยหนึ่งได้ผ่านเราไปโดยที่พวกเราไม่ได้ติดไฟในบ้านของเราเลย ความจริงมันมีอินทผลัมกับน้ำ นอกจากพวกเราจะได้รับเนื้อบ้างเพียงเล็กน้อย" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّهَا قَالَتْ لِعُرْوَةَ :

يَا ابْنَ أُخْتِي إِنْ كُنَّا لَنَنْظُرُ إِلَى الْهِلَالِ ثَلَاثَةَ أَهِلَّةٍ فِي شَهْرَيْنِ وَمَا أُوقِدَتْ فِي أَبْيَاتِ رَسُولِ اللهِ ﷺ نَارٌ فَقُلْتُ : مَا كَانَ يُعِيشُكُمْ ؟ قَالَتْ: الْأَسْوَدَانِ التَّمْرُ وَالْمَاءُ إِلَّا أَنَّهُ قَدْ كَانَ لِرَسُولِ اللهِ ﷺ جِيرَانٌ مِنَ الْأَنْصَارِ كَانَ لَهُمْ مَنَائِحُ كَانُوا يَمْنَحُونَ مِنْهَا رَسُولَ اللهِ ﷺ فَيَسْقِينَاهُ . رَوَاهُمَا الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้กล่าวแก่อุรวะฮ์ว่า "โอ้หลานชาย พวกเราคอยเดือนเสี้ยวถึงสามเดือนเสี้ยวแล้วภายในสองเดือน โดยที่ไฟในบรรดาบ้านของท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลา ไม่ได้ถูกจุดขึ้นเลย ฉันได้ถามว่า อะไรคือเครื่องประทังชีวิตของพวกท่านฯ เขอตอบว่า มันคือสองดำ อินทผลัมกับน้ำ เว้นแต่ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลา มีเพื่อนบ้านที่เป็นชาวอันศอรฺ พวกเขามีแพะ – นม พวกเขาได้นำนมของมันมามอบให้แก่ท่านรสูลุลลอฮ์ และท่านก็ได้ให้พวกเราดื่มมัน" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ قَتَادَةَ رضي الله عنه قَالَ :

كُنَّا نَأْتِي أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ رضي الله عنه وَخَبَّازُهُ قَائِمٌ فَقَالَ : كُلُوا فَمَا أَعْلَمُ النَّبِيَّ ﷺ رَأَى رَغِيفًا مُرَقَّقًا حَتَّى لَحِقَ بِاللهِ وَلَا رَأَى شَاةً سَمِيطًا بِعَيْنِهِ قَطُّ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านเกาะตาดะฮ์ รฏิยาฯได้เล่าว่า "พวกเราได้มาหาท่านอะนัส บินมาลิก ขณะที่คนทำขนมปังของเขายืนอยู่ และเขากล่าวว่า 'พวกท่านจงรับประทานเถิด ฉันไม่รู้ว่าท่านนบี ศ็อลลาฯได้เห็นขนมปังชนิดแป้งละเอียดไหม? จนกระทั่งท่านได้กลับไปหาอัลลอฮ์ และท่านก็ไม่เคยเห็นแพะหันด้วยตาของท่านเลย" (บุคอรี)

عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رضي الله عنهما قَالَ : أَلَسْتُمْ فِي طَعَامٍ وَشَرَابٍ مَا شِئْتُمْ لَقَدْ رَأَيْتُ نَبِيَّكُمْ ﷺ وَمَا يَجِدُ مِنَ الدَّقَلِ مَا يَمْلَأُ بَطْنَهُ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَمُسْلِمٌ .

ท่านอัน นัวะอฺมาน บินบะชีร์ รฏิยาฯได้กล่าวว่า "พวกท่านมิได้อยู่ท่ามกลางอาหารและเครื่องดื่มตามแต่พวกท่านจะต้องการหรอกหรือ ความจริงฉันได้เห็นนบี ศ็อลฯของพวกท่าน ไม่มีแม้เพียงอินทผลัมชนิดเลวที่จะทำให้ท้องของท่านอิ่ม"
(ติรมิซีย์ และมุสลิม)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ يَبِيتُ اللَّيَالِيَ الْمُتَتَابِعَةَ طَاوِيًا وَأَهْلُهُ لَا يَجِدُونَ عَشَاءً وَكَانَ أَكْثَرُ خُبْزِهِمْ خُبْزَ الشَّعِيرِ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยาฯได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ จะนอนกลางคืนหลาย ๆ คืนติดต่อกันกับครอบครัวของท่านด้วยความหิว โดยพวกเขาไม่มีอาหารค่ำรับประทาน และปรากฏว่า ขนมปังส่วนใหญ่ของพวกเขาเป็นขนมปังที่ทำมาจากข้าวบาเล่ย์" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي طَلْحَةَ رضي الله عنه قَالَ :
شَكَوْنَا إِلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ الْجُوعَ وَرَفَعْنَا عَنْ بُطُونِنَا عَنْ حَجَرٍ فَرَفَعَ رَسُولُ اللهِ ﷺ عَنْ حَجَرَيْنِ .

ท่านอบูฏอลหะฮ์ รฏิยาฯได้เล่าว่า "พวกเราได้ร้องทุกข์ต่อท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ถึงความหิวโหย และพวกเราได้เปิดท้องของเราให้เห็นหินคนละก้อน คนละก้อน และท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้เปิดให้เห็นหินสองก้อน" (ติรมิซีย์)

عَنْ عَبْدِ اللهِ رضي الله عنه قَالَ : نَامَ رَسُولُ اللهِ ﷺ عَلَى حَصِيرٍ فَقَامَ وَقَدْ أَثَّرَ فِي جَنْبِهِ فَقُلْنَا : يَا رَسُولَ اللهِ لَوِ اتَّخَذْنَا لَكَ (أَيْ فِرَاشًا لَيِّنًا) فَقَالَ : مَا لِي وَمَا لِلدُّنْيَا مَا أَنَا فِي الدُّنْيَا إِلَّا كَرَاكِبٍ اسْتَظَلَّ تَحْتَ شَجَرَةٍ ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا . رَوَى هٰذِهِ الْأَرْبَعَةَ التِّرْمِذِيُّ

ท่านอับดุลลอฮ รฏียฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ นอนอยู่บนเสื่อ แล้วลุกขึ้น และความจริงเสื่อนั้นได้ทำให้เกิดเป็นรอยอยู่ที่สีข้างของท่าน พวกเราได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ พวกเราต้องการจะจัด (ที่นอนที่อ่อนนุ่ม) ให้แก่ท่าน' ท่านนบีตอบว่า 'ฉันกับโลกนี้ไม่มีอะไรต้องเกี่ยวข้องกัน ตัวฉันอยู่ในโลกนี้มิใช่ใครอื่นนอกจากเหมือนคนที่ขับขี่พาหนะที่มาอาศัยร่มเงาของต้นไม้ต้นหนึ่ง แล้วจากไปและทิ้งมันไว้" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الزَّرْعِ لَا تَزَالُ الرِّيحُ تُمِيلُهُ وَلَا يَزَالُ الْمُؤْمِنُ يُصِيبُهُ الْبَلَاءُ ، وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ شَجَرَةِ الْأَرْزِ لَا تَهْتَزُّ حَتَّى تَسْتَحْصِدَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เปรียบผู้มีศรัทธาเหมือนต้นพืชที่สายลมยังคงทำให้มันโอนเอียงอยู่เสมอ และผู้มีศรัทธานั้นภัยพิบัติจะประสบกับเขาอยู่เป็นนิจ และเปรียบผู้ไร้ศรัทธา (กาฟิร) เหมือนกับต้นอัรซ ซึ่งมันจะไม่สั่นไหวจนกว่ามันจะได้รับการเก็บเกี่ยว" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ أَبِيهِ رضي الله عنه قَالَ : قُلْتُ يَا رَسُولَ اللهِ أَيُّ النَّاسِ أَشَدُّ بَلَاءً ؟ قَالَ : الْأَنْبِيَاءُ ثُمَّ الْأَمْثَلُ فَالْأَمْثَلُ فَيُبْتَلَى الرَّجُلُ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ فَإِنْ كَانَ دِينُهُ صُلْبًا اشْتَدَّ بَلَاؤُهُ وَإِنْ كَانَ فِي دِينِهِ رِقَّةٌ ابْتُلِيَ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ فَمَا يَبْرَحُ الْبَلَاءُ بِالْعَبْدِ حَتَّى يَتْرُكَهُ يَمْشِي عَلَى الْأَرْضِ مَا عَلَيْهِ خَطِيئَةٌ .

ท่านมุสลิม บันทึกรายงานจากบิดาของท่านรายาไว้เล่าว่า "ฉันได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ มนุษย์คนใดที่ภัยพิบัติจะเกิดกับเขารุนแรงแรงที่สุด? ท่านนบีตอบว่า บรรดานบีทั้งหลาย ต่อมาก็ยังคนที่ดีที่สุดและคนที่ดีรองลงไป คนคนหนึ่งจะถูกทดลองตามแต่ศาสนาของเขา ถ้าหากศาสนาของเขาแข็งแกร่ง การทดลองที่ประสบกับเขาก็รุนแรง และถ้าหากศาสนาของเขาอ่อนแอ เขาก็จะถูกทดลองตามแต่ศาสนาของเขา การทดลองจะยังคงประสบกับเขา จนกว่ามันจะปล่อยเขาให้เดินไปบนหน้าแผ่นดินโดยไม่มีบาปที่เขา" (ติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : مَارَأَيْتُ الْوَجَعَ عَلَى أَحَدٍ أَشَدَّ مِنْهُ عَلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รายาไว้เล่าว่า "ฉันไม่เคยเห็นความเจ็บปวดที่เกิดกับผู้ใดรุนแรงยิ่งกว่าความเจ็บปวดที่เกิดกับท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ" (ติรมิซีย์)

وَقَالَتْ عَائِشَةُ رضي الله عنها : مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَشَدَّ عَلَيْهِ الْوَجَعُ مِنْ رَسُولِ اللهِ ﷺ
الْبُخَارِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รายาไว้เล่าว่า "ฉันไม่เคยเห็นผู้ใดที่เกิดความเจ็บปวดขึ้นแก่เขายิ่งกว่าท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ" (บุคอรี)

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ عِظَمَ الْجَزَاءِ مَعَ عِظَمِ الْبَلَاءِ وَإِنَّ اللهَ تَعَالَى إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا ابْتَلَاهُمْ فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ الرِّضَا وَمَنْ سَخِطَ فَلَهُ السُّخْطُ .

ท่านอนัส รายาไว้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่ออัลลอฮ์ปรารถนาความดีให้เกิดแก่บ่าวของพระองค์ พระองค์จะรีบลงโทษเขาในโลกนี้ และ

เมื่ออัลลอฮฺประสงค์ความชั่วให้เกิดกับบ่าวของพระองค์ พระองค์ยับยั้งการลงโทษของพระองค์ให้พ้นไปจากเขาจนกว่าพระองค์จะจัดการกับเขาอย่างสมบูรณ์ในวันกิยามะฮฺ" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

إِذَا أَرَادَ اللهُ بِعَبْدِهِ الْخَيْرَ عَجَّلَ لَهُ الْعُقُوبَةَ فِي الدُّنْيَا وَإِذَا أَرَادَ اللهُ بِعَبْدِهِ الشَّرَّ أَمْسَكَ عَنْهُ بِذَنْبِهِ حَتَّى يُوَافِيَ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

ท่านอะนัส รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "แท้จริงความยิ่งใหญ่แห่งการตอบแทนนั้นขึ้นอยู่กับความยิ่งใหญ่ของการทดลอง แท้จริงเมื่ออัลลอฮฺทรงรักพวกหนึ่ง พระองค์จะทดสอบพวกเขา ดังนั้นผู้ใดที่ยินดีรับ (การทดลอง) เขาก็จะได้ความพอใจ และผู้ใดที่ขุ่นเคือง เขาก็จะได้ความขุ่นเคือง" (ติรมิซีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : يَوَدُّ أَهْلُ الْعَافِيَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِينَ يُعْطَى أَهْلُ الْبَلَاءِ الثَّوَابَ لَوْ أَنَّ جُلُودَهُمْ كَانَتْ قُرِضَتْ فِي الدُّنْيَا بِالْمَقَارِيضِ . رَوَى التِّرْمِذِيُّ هٰذِهِ السَّبْعَةَ .

ท่านญาบิร รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พวกที่มีความสุขในวันกิยามะฮฺขอบที่จะถูกทดลองโดยรับผลบุญ แม้ว่าผิวหนังของพวกเขาถูกขบในโลกนี้ด้วยขอเหล็ก (ก็ตาม)" (ติรมิซีย์)

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الْكَيِّسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللهِ الْأَمَانِيَّ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَحْمَدُ وَالْحَاكِمُ

ท่านชัดดาด บิน เอาสฺ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "คนฉลาดคือคนที่ตรวจสอบตัวเอง และปฏิบัติเพื่อภาวะที่อยู่หลังความตาย และคนโง่คือคนที่ปล่อยให้จิตใจเป็นไปตามอำนาจใฝ่ต่ำของมัน และมุ่งหวังต่ออัลลอฮฺในความหวังลม ๆ แล้ง ๆ" (ติรมิซีย์ อะหฺมัด และหากิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ مِنْ أَكْبَرِ الْكَبَائِرِ اسْتِطَالَةَ الْمَرْءِ فِي عِرْضِ رَجُلٍ مُسْلِمٍ بِغَيْرِ حَقٍّ وَمِنَ الْكَبَائِرِ السِّبَّتَانِ بِالسِّبَّةِ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "บาปใหญ่ที่ใหญ่ที่สุดก็คือ การที่คนคนหนึ่งล่วงเกินในเรื่องเกียรติยศของคนมุสลิม โดยไม่เป็นธรรม และส่วนหนึ่งที่เป็นบาปใหญ่ก็คือ แลกสองคำด่าด้วยหนึ่งคำด่า"

(อบูดาวูด)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ لَمَّا عُرِجَ بِي مَرَرْتُ بِقَوْمٍ لَهُمْ أَظْفَارٌ مِنْ نُحَاسٍ يَخْمِشُونَ وُجُوهَهُمْ وَصُدُورَهُمْ فَقُلْتُ : مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جِبْرِيلُ؟ قَالَ : هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ لُحُومَ النَّاسِ وَيَقَعُونَ فِي أَعْرَاضِهِمْ .

ท่านอนัส รฎิยฯ ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ขณะเมื่อฉันถูกนำขึ้นสู่โลกเบื้องบน (เมียะอ์รอจ) ฉันได้ผ่านไปพบชนกลุ่มหนึ่ง มีเล็บที่ทำจากทองแดง กำลังข่วนหน้าและอกของพวกเขา ฉันได้กล่าวว่า พวกนั้นเป็นใคร โอ้ญิบรีล? เขาตอบว่า พวกนั้นคือ พวกที่กินเนื้อมนุษย์ และวิพากษ์วิจารณ์ในเกียรติยศของมนุษย์" (อบูดาวูด)

عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : مَنْ أَكَلَ بِرَجُلٍ مُسْلِمٍ أَكْلَةً فَإِنَّ اللهَ يُطْعِمُهُ مِثْلَهَا مِنْ جَهَنَّمَ ، وَمَنْ كُسِيَ ثَوْبًا بِرَجُلٍ مُسْلِمٍ فَإِنَّ اللهَ يَكْسُوهُ مِثْلَهُ مِنْ جَهَنَّمَ وَمَنْ قَامَ بِرَجُلٍ مَقَامَ سُمْعَةٍ وَرِيَاءٍ فَإِنَّ اللهَ يَقُومُ بِهِ مَقَامَ سُمْعَةٍ وَرِيَاءٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . رَوَى هٰذِهِ الثَّلَاثَةَ أَبُو دَاوُدَ .

ท่านอัลมุสเตารีด รฏิยาฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ผู้ใดได้กินคำหนึ่ง โดยใช้ซากมุสลิมเป็นเครื่องแลกเปลี่ยน แท้จริงอัลลอฮฺจะให้เขากินเช่นเดียวกันนั้นจากชุมนรกญะฮันนัม และผู้ใดได้เสื้อผ้าสวมโดยใช้ซากมุสลิมเป็นเครื่องแลกเปลี่ยน แท้จริงอัลลอฮฺจะให้เขาสวมใส่เช่นเดียวกันนั้นจากชุมนรกญะฮันนัม และผู้ใดลุกขึ้นแสดงตำแหน่งความมีชื่อเสียงและอวดอ้างต่อซากคนหนึ่ง แท้จริงอัลลอฮฺจะลุกขึ้นแสดงตำแหน่งความมีชื่อเสียงและอวดอ้างต่อเขาในวันกิยามะฮฺ" (อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ : كُلُّ أُمَّتِي مُعَافًى إِلَّا الْمُجَاهِرِينَ، وَإِنَّ مِنَ الْمُجَاهَرَةِ أَنْ يَعْمَلَ الرَّجُلُ بِاللَّيْلِ عَمَلًا ثُمَّ يُصْبِحُ وَقَدْ سَتَرَهُ اللهُ فَيَقُولُ يَا فُلَانُ عَمِلْتُ الْبَارِحَةَ كَذَا وَكَذَا وَقَدْ بَاتَ يَسْتُرُهُ رَبُّهُ وَيُصْبِحُ يَكْشِفُ سِتْرَ اللهِ عَنْهُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฏิยาฯ ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ กล่าวว่า ประชากรของฉันทุกคน ได้รับการยกโทษ นอกจากคนที่ทำบาปโจ่งแจ้ง และที่นับเป็นการทำบาปโจ่งแจ้งด้วย คือการที่ชายคนหนึ่งกระทำงานชั่วหนึ่งในเวลากลางคืน ต่อมาเขาตื่นขึ้นในเวลาเช้า อัลลอฮฺทรงปกปิดเขา แต่เขากล่าวว่า โอ้ คนนั้น ฉันได้กระทำอย่างนั้นอย่างนี้เมื่อคืนนี้ ความจริงเขาได้นอนในเวลากลางคืน อัลลอฮฺทรงปกปิดเขา และเมื่อรุ่งเช้าเขาก็เปิดเผยเครื่องปกปิดของอัลลอฮฺออก" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا طِيَرَةَ وَخَيْرُهَا الْفَأْلُ . قِيلَ : يَا رَسُولَ اللهِ وَمَا الْفَأْلُ ؟ قَالَ : الْكَلِمَةُ الصَّالِحَةُ يَسْمَعُهَا أَحَدُكُمْ . وَفِي رِوَايَةٍ : لَا طِيَرَةَ وَيُعْجِبُنِي الْفَأْلُ الصَّالِحُ الْكَلِمَةُ الْحَسَنَةُ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฏิยาฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ไม่มีการถือโชคลางและโชคลางที่ดีคือ อัลฟะอฺ (สิ่งบอกเหตุที่ดี) มีผู้ถามว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ อัลฟะอฺคืออะไร? ท่านตอบว่า คือคำพูดที่ดีที่คนใดคนหนึ่งในหมู่พวกท่าน

ได้ยิน" และในบางรายงานว่า "ไม่มีการเชื่อโชคลาง (แต่) สิ่งบอกเหตุที่ดีและคำพูดที่ดีนั้นทำให้ฉันพอใจ" (บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

وَقَالَتْ عَائِشَةُ رضي الله عنها : سَأَلَ أُنَاسٌ رَسُولَ اللهِ ﷺ عَنِ الْكُهَّانِ فَقَالَ : لَيْسُوا بِشَيْءٍ قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ فَإِنَّهُمْ يُحَدِّثُونَ أَحْيَانًا بِالشَّيْءِ يَكُونُ حَقًّا ، قَالَ : تِلْكَ الْكَلِمَةُ مِنَ الْحَقِّ يَخْطَفُهَا الْجِنِّيُّ فَيَقُرُّهَا فِي أُذُنِ وَلِيِّهِ قَرَّ الدَّجَاجَةِ فَيَخْلِطُونَ فِيهَا أَكْثَرَ مِنْ مِائَةِ كَذْبَةٍ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ รฎิยาได้เล่าว่า "ได้มีประชาชนถามท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ถึงเรื่องโหรทำนาย ท่านได้กล่าวว่า 'พวกนั้นไม่มีอะไร' พวกเขากล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ แท้จริงบางครั้งพวกเขาบอกถึงสิ่งหนึ่ง ปรากฏว่าเป็นความจริง' ท่านได้กล่าวว่า 'คำพูดที่ออกมาเป็นความจริงนั้นเป็นคำพูดที่ญินได้ฉวยเอามากระซิบที่หูของคนรักของมันเหมือนเสียงไก่ ต่อมาพวกเขาจะเอาเรื่องโกหกมาปนมากกว่าร้อยเรื่อง'" (บุคอรี มุสลิม)

(2) <u>วิธีลบล้างความผิด</u>

ในกัล–กุรฺอานกล่าวไว้ว่า

3 : 134 ความว่า "และบรรดาที่เมื่อเขากระทำการล่วงละเมิด (หรือก่อทุกข์แก่ผู้อื่น) หรืออยุติธรรมต่อตัวพวกเขาเอง พวกเขารำลึกถึงอัลลอฮฺ (สำนึกผิด) แล้วขอการอภัยโทษสำหรับความผิดของพวกเขา และผู้ใดเล่าอภัยผิดของพวกเขาทั้งหลายนอกจากอัลลอฮฺ และพวกเขาไม่คงขืน (ปฏิบัติ) ตามที่พวกเขาได้กระทำ (ความผิดมาก่อน) โดยพวกเขารู้ดีอยู่"

4 : 31 ความว่า "ถ้าสูเจ้าหลีกห่างความชั่วบุกฤษฎ์ต่าง ๆ ที่ถูกห้ามแก่สูเจ้า (42 : 37. 53 : 32 เช่นความอิจฉา ความจองหอง ความโลภ ความโกรธ การตั้งภาคีเทียมอัลลอฮฺ การฆ่าตนเอง

การเชื่อไสยศาสตร์ การกินดอกเบี้ย การโกงสมบัติเด็กกำพร้า

2 : 217, 219, 17 : 31, 18 : 5, 31 : 6)

เราจะลบล้างจากสูเจ้าซึ่งความผิด (เล็กน้อย) ของสูเจ้า และเราจะให้สูเจ้าเข้าไปในทางเข้าอันมีเกียรติ (มีชีวิตผาสุก)"

ในหะดีษกล่าวไว้ดังนี้

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رضي الله عنه أَنَّ رَجُلًا أَصَابَ مِنَ امْرَأَةٍ قُبْلَةً(٢) فَأَتَى النَّبِيَّ ﷺ فَأَخْبَرَهُ فَأَنْزَلَ اللهُ - أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ - فَقَالَ الرَّجُلُ : يَا رَسُولَ اللهِ، أَلِيَ هٰذَا ؟ قَالَ : لِجَمِيعِ أُمَّتِي كُلِّهِمْ .

ท่านอิบนิมัสอูด รายงานได้เล่าว่า "ผู้ชายคนหนึ่งได้กระทำความผิดโดยการจูบผู้หญิงอื่น แล้วมาหาท่านนบี ศ็อลฯ เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฟัง อัลลอฮฺจึงได้ประทานโองการลงมา (มีใจความ) ว่า สูเจ้าจงทำรงนมาซทั้งยามเช้าและยามเย็น และช่วงหนึ่งของเวลากลางคืน แน่แท้ความดีนั้นจะลบล้างความชั่ว" ชายคนนั้นได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ เฉพาะฉันหรือที่จะได้รับอย่างนี้?' ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ตอบว่า 'ประชากรของฉันทั้งหมดจะได้รับอย่างนี้' (มุตตะฟะกุน อะลัยฮิ มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

وَعَنْهُ قَالَ : سَأَلْتُ النَّبِيَّ ﷺ أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللهِ ؟ قَالَ : الصَّلَاةُ عَلَى وَقْتِهَا قَالَ : ثُمَّ أَيٌّ ؟ قَالَ : بِرُّ الْوَالِدَيْنِ قَالَ : ثُمَّ أَيٌّ ؟ قَالَ : الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ قَالَ : حَدَّثَنِي بِهِنَّ وَلَوِ اسْتَزَدْتُهُ لَزَادَنِي . رَوَاهُمَا الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอิบนิมัสอูด ได้เล่าว่า "ฉันได้ถามท่านนบี ศ็อลฯ ว่า "การกระทำอย่างไหนที่อัลลอฮฺทรงรักมากที่สุด ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ตอบว่า 'การนมาซตามเวลา' เขา (ผู้เล่า = อิบนิมัสอูด) ได้กล่าวว่า 'อันดับรองลงมาได้แก่สิ่งใด?' ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ตอบว่า 'การทำความดีแก่บิดามารดา' เขากล่าวว่าอันดับรองลงมาได้แก่สิ่งใด' ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ตอบว่า 'การทำสงครามเพื่อศาสนา' เขา (ผู้เล่า = อิบนิมัสอูด)

กล่าวว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้กล่าวสิ่งเหล่านี้แก่ฉัน และถ้าหากฉันถามเพิ่มเติมท่านก็คงจะตอบต่อไปอีกเรื่อย ๆ" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ حُذَيْفَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : فِتْنَةُ الرَّجُلِ فِي أَهْلِهِ وَمَالِهِ وَوَلَدِهِ وَجَارِهِ تُكَفِّرُهَا الصَّلَاةُ وَالصَّوْمُ وَالصَّدَقَةُ وَالْأَمْرُ وَالنَّهْيُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านหุซัยฟะฮฺ รฎียัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "บาปของผู้ชาย (ที่เกิดจากความบกพร่อง) ในหน้าที่เกี่ยวกับครอบครัวของเขา เกี่ยวกับทรัพย์สมบัติของเขา เกี่ยวกับบุตรของเขา และเกี่ยวกับเพื่อนบ้านเรือนเคียงของเขานั้น การนมาซ การถือศีลอด การบริจาคทาน การใช้ให้ (ผู้อื่น) ทำความดีและห้ามจากการทำความชั่ว จะลบล้างบาปนั้นจนหมดสิ้น" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ ثَوْبَانَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : عَلَيْكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ لِلّٰهِ فَإِنَّكَ لَا تَسْجُدُ لِلّٰهِ سَجْدَةً إِلَّا رَفَعَكَ اللّٰهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْكَ بِهَا خَطِيئَةً . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านเษาบาน รฎียัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ท่านจะต้องก้มกราบ (สุญูด) ต่ออัลลอฮุให้มาก ๆ เพราะในขณะที่ท่านกำลังก้มกราบครั้งหนึ่งนั้น ไม่มีอะไรอื่นนอกจากอัลลอฮุจะยกท่านให้สูงขึ้นหนึ่งขั้น และจะลบล้างความผิดออกจากท่านหนึ่งความผิด" (มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَعْنِيهِ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ فِي الزُّهْدِ وَابْنُ مَاجَهْ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "นับเป็นคุณงามความดีประการหนึ่งของผู้ที่เข้านับถือศาสนาอิสลาม คือการที่เขาละทิ้งสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์แก่เขา" (ติรมิซีย์ และอิบนุมาญะฮฺ)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه قَالَ : قَالَ لِي رَسُولُ اللهِ ﷺ : اتَّقِ اللهَ حَيْثُمَا كُنْتَ وَأَتْبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ .

ท่านอบูซัรร รฏิยรฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวแก่ฉันว่า 'จงยำเกรงอัลลอฮฺไม่ว่าท่านจะอยู่ที่ไหน และจงทำความดีติดตามความชั่ว ความดีนั้นจะลบล้างความชั่ว และจงอยู่ร่วมมนุษย์ด้วยความประพฤติอันดีงาม" (ติรฺมิซียฺ)

(3) <u>การส่งเสริมสุขภาพจิตตนเองและผู้อื่น</u>

(3.1) <u>การสร้างมนุษยสัมพันธ์</u>

อัล-กุรฺอาน และอัล-หะดีษ ได้กล่าวเกี่ยวข้องกับการสร้างมนุษยสัมพันธ์ดังนี้

(3.1.1) <u>ให้ทำความดี</u>

35 : 10 ความว่า "และการงานที่ดีนั้น พระองค์ (อัลลอฮฺ) ทรงยกย่องมัน"

11 : 114 ความว่า "แท้จริงการดีขจัดการชั่ว นั่นคือข้อเตือนรำลึกสำหรับผู้รำลึกทั้งหลาย"

41 : 34 ความว่า "ความดีและความชั่วนั้นไม่เหมือนกัน จงขับไล่ (ความชั่ว) ด้วย (คุณธรรม) ที่ดียิ่ง"

55 : 60 ความว่า "การตอบแทนความดีจะมีอันใดเล่า นอกจากความดี"

18 : 46 ความว่า "สมบัติและลูก ๆ คือเครื่องประดับของชีวิตแห่งโลกนี้ แต่สิ่งจีรังแห่งความดีนั้นเลิศกว่า ณ พระผู้อภิบาลของเจ้าในรางวัลตอบแทน และเลิศกว่าในความหวัง (ที่จะทำให้จิตใจผ่องแผ้ว)"

59 : 18 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงสำรวมตนต่ออัลลอฮฺ และจงให้ทุกชีวิตคิดดูว่ามันได้ทำความดีอันใดไว้ล่วงหน้าสำหรับวันพรุ่งนี้ (ปรโลก) บ้างฯ"

2 : 83 ความว่า "จงปฏิบัติการดีต่อบิดามารดา และญาติสนิท และเด็กกำพร้า และผู้ขัดสน และจงสนทนากับผู้คนโดยดี"

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذٰلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ

ท่านอบูสะอีด อัลคุดรี รฎียา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ได้กล่าวว่า "ผู้ใดพบเห็นสิ่งที่เป็นความชั่วร้าย ให้เขาจงหยุดยั้งมันด้วยมือของเขา ถ้าหากเขาไม่สามารถให้เขาจงหยุดยั้งมันด้วยลิ้นของเขา ถ้าหากเขาไม่สามารถให้เขาจงหยุดยั้งมันด้วยจิตใจของเขา และนั่นเป็น (เพียง) การอีมาน (ศรัทธา) ที่อ่อนแอ(เท่านั้น)" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซียฺ และอัน-นะสาอียฺ)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ وَإِنْ مِنَ الْمَعْرُوفِ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهٍ طَلْقٍ وَأَنْ تُفْرِغَ مِنْ دَلْوِكَ فِي إِنَاءِ أَخِيكَ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ

ท่านญาบิร รฎียา ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลา ได้กล่าวว่า "ทุก ๆ การดีนั้นเป็นกุศลทาน และส่วนหนึ่งของการดี คือ การที่ท่านพบกับพี่น้องของท่านด้วยใบหน้าที่เบิกบาน และ คือการที่ท่านเทน้ำจากภาชนะของท่านลงในภาชนะของพี่น้องของท่าน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : حُسْنُ الظَّنِّ مِنْ حُسْنِ الْعِبَادَةِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "การคิดในแง่ดี เป็นส่วนหนึ่งของอิบาดะฮฺที่ดี" (อบูดาวูด)

(3.1.2) <u>ความมีสัจจะ (ไว้ใจได้ ซื่อสัตย์ และมีความสัตย์จริง)</u>

4 : 58 ความว่า "แท้จริงอัลลอฮฺทรงบัญชาสูเจ้าให้มอบการพิทักษ์ทั้งหลายแก่ผู้ทรงคุณของมัน และเมื่อสูเจ้าพิพากษาระหว่างมนุษย์ จงพิพากษาโดยยุติธรรม"

5 : 1 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงปฏิบัติตามเงื่อนไข (ที่สัญญาไว้ต่ออัลลอฮ ต่อรสูลและต่อตนเอง) ให้ครบ"

4 : 135 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงเป็นผู้ดำรงความเที่ยงธรรม เป็นพยาน (ต่อความจริง) เพื่ออัลลอฮ (เพื่อให้รู้ว่าอันใดถูกต้องกว่า) และแม้ (การเป็นพยานจะเป็นผลร้าย) ต่อตัวสูเจ้าเอง หรือพ่อแม่และญาติสนิท (ของสูเจ้า) แม้เขาจะมั่งมีหรือยากจนก็ตาม (ก็จงอย่าหลีกเลี่ยง) เพราะอัลลอฮทรงใกล้ชิดเขาทั้งสองมากกว่าสูเจ้า ดังนั้นจงอย่าตามอารมณ์ต่ำของสูเจ้า เพื่อสูเจ้าจะดำรง (หลักฐาน) หรือหลีกลี้ (ที่จะแสดงความจริง) ดังนั้นอัลลอฮทรงตระหนักเสมอตามที่สูเจ้ากระทำ"

61 : 3 ความว่า "ที่น่าเกลียดยิ่งในทัศนะของอัลลอฮคือที่สูเจ้าพูด ที่สูเจ้าไม่ปฏิบัติ"

16 : 116 ความว่า "และจงอย่ากล่าว (เท็จ) ตามที่ลิ้นของสูเจ้าอ้างการมุสาว่านี่เป็นที่อนุมัติและนี่เป็นที่ต้องห้าม เพื่อสูเจ้าจะกุการมุสาต่ออัลลอฮ แท้จริงบรรดาผู้กุการมุสาต่ออัลลอฮนั้นไม่เจริญ"

9 : 119 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงสำรวมตนต่ออัลลอฮ และจงอยู่กับผู้สัตย์จริง"

17 : 81 ความว่า "และจงกล่าวเถิด เมื่อความจริงได้มาความเท็จก็มลายไป แท้จริงความเท็จนั้นมลายไปเสมอ"

2 : 42 ความว่า "จงอย่าเคลือบความจริงด้วยความเท็จ และจงอย่าปิดบังความจริงทั้ง ๆ ที่สูเจ้ารู้"

17 : 35 ความว่า "และจงตวงให้เต็มเมื่อสูเจ้าตวง และจงชั่งด้วยตาชั่งที่เที่ยงตรง"

55 : 9 ความว่า "จงดำรงการชั่ง (ในกิจการทุกสิ่ง) ด้วยความเที่ยงธรรม และจงอย่าขาดทุนในการชั่ง"

17 : 34 ความว่า "จงอย่าเข้าใกล้สมบัติของเด็กกำพร้า (คือคิดทำลายหรือโกง) เว้นแต่ (จัดการให้เกิดประโยชน์) โดยวิธีที่ดียิ่ง จนกว่าเขาบรรลุความเป็นผู้ใหญ่ของเขา และจงปฏิบัติให้ครบตามสัญญา แท้จริงสัญญานั้นถูกสอบสวนเสมอ"

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكَبَائِرِ ؟ قَالُوا : بَلَىٰ يَا رَسُولَ اللهِ قَالَ: الْإِشْرَاكُ بِاللهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ أَوْ قَوْلُ الزُّورِ . قَالَ : فَمَا زَالَ يَقُولُهَا حَتَّى قُلْنَا لَيْتَهُ سَكَتَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูบักเราะฮ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ﷺ ซึ่งได้กล่าวว่า "ฉันไม่ควรบอกพวกท่านถึงบาปที่ใหญ่ที่สุดดอกหรือ?' พวกเขาตอบว่า 'ได้โปรดบอกเถิดโอ้ท่านรสูลลอฮ' ท่านได้กล่าวว่า 'มันคือการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ การเนรคุณต่อบิดามารดา การเป็นพยานเท็จหรือคำพูดที่เป็นเท็จ' ผู้เล่าได้กล่าวว่า ท่านได้พูดอยู่เช่นนั้น จนพวกเราพูดว่าหวังว่าท่านจะหยุดพูด" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

(3.1.3) จรรยามรรยาท

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ وَأَقْرَبِكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحَاسِنَكُمْ أَخْلَاقًا وَإِنَّ أَبْغَضَكُمْ إِلَيَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الثَّرْثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ وَالْمُتَفَيْهِقُونَ . قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ قَدْ عَلِمْنَا الثَّرْثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ فَمَا الْمُتَفَيْهِقُونَ قَالَ : الْمُتَكَبِّرُونَ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

ท่านญาบิร รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ﷺ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "คนที่ฉันรักที่สุดในหมู่พวกท่าน และมีที่นั่งใกล้ชิดกับฉันมากที่สุดในวันกิยามะฮ คือ คนที่มีความประพฤติดีงามที่สุดในหมู่พวกท่าน และแท้จริงผู้ที่ฉันโกรธที่สุดในหมู่พวกท่าน และมี

ที่นั่งห่างฉันมากที่สุดในวันกิยามะฮ์ คือ คนที่พูดพร่ำ คือคนที่พูดพล่อย และคนที่พูดเบิ่นเย้อ พวกเขาได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ความจริงพวกเรารู้จักแล้ว พวกที่พูดพร่ำ และพวกที่พูดพล่อย แต่พวกที่พูดเบิ่นเย้อเป็นใครฺ ท่านนบีตอบว่า คือ พวกที่หยิ่งทะนง" (ติรฺมิซีย์)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : خِيَارُكُمْ أَحَاسِنُكُمْ أَخْلَاقًا رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَمُسْلِمٌ وَالْبُخَارِيُّ وَلَفْظُهُ : إِنَّ مِنْ أَخْيَرِكُمْ أَحْسَنَكُمْ خُلُقًا

ท่านอับดุลลอฮ์ บินอัมรฺ รฏียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "คนที่ดีที่สุดของพวกท่านคือ คนที่มีความประพฤติที่ดีที่สุดของพวกท่าน"

(ติรฺมิซีย์ มุสลิม และบุคอรี)

ตัวบทของบุคอรีว่า "แท้จริงคนที่จะนับว่าดีที่สุดในหมู่พวกท่านนั้นคือ คนที่มีความประพฤติที่ดีที่สุดของพวกท่าน"

– ให้ขออนุญาต

24 : 58 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงให้บรรดาที่มือขวาของสูเจ้าครอบครอง (หมายถึงคนใช้) และบรรดาในหมู่สูเจ้าผู้ยังไม่แตกเนื้อหนุ่ม (ถ้าเป็นหญิงก็ยังไม่มีระดู) ขออนุญาตสูเจ้า (ก่อนเข้าพบ) สามเวลาคือ (1) ก่อน (เวลาของ) นมาซฟัจรฺ (ย่ำรุ่งเมื่อลุกขึ้นจากที่นอน) และ (2) ระหว่างที่สูเจ้าเปลื้องเสื้อผ้า (บางส่วน) ของสูเจ้า (เนื่องจากความร้อน) ตอนกลางวัน (เพื่อพักผ่อน) และ (3) หลังจาก (เวลาของ) นมาซอิชาอแล้ว (คือกลางคืนเมื่อเริ่มเข้านอน) ทั้งสามนี้เป็นเวลาส่วนตัวสำหรับสูเจ้า (ซึ่งเวลานั้นยังแต่งกายไม่เรียบร้อย และห้ามมิให้เข้าพบก่อนได้รับอนุญาต) หลังจาก (เวลาทั้งสาม) นี้แล้ว ไม่มีข้อตำหนิ (หรือโทษ) แก่สูเจ้า และไม่มีแก่พวกเขา (ด้วย) (เพราะ) บางคนในหมู่สูเจ้าเพ่นพ่านไปมา (ในบ้าน) เพื่อ (รับใช้)

อีกบางคน ในหมู่นั้น อัลลอฮได้ทรงทำให้โองการทั้งหลาย
ของพระองค์แจ่มแจ้งแก่สูเจ้า และอัลลอฮเป็นผู้ทรงรอบรู้
ผู้ทรงปรีชาญาณ"

24 : 59 ความว่า "และในเมื่อเด็ก ๆ ในหมู่สูเจ้า (จะเป็นทูกหรือที่มาอาศัย
ในบ้านก็ตาม) แตกเนื้อหนุ่ม (หรือหญิงวัยมีระดูต้องการพบ
สูเจ้าตามเวลาดังกล่าว) ก็จงให้พวกเขาขออนุญาต (จาก
เจ้า) เช่นบรรพกาลก่อนหน้าพวกเขา (ที่กล่าวใน 24 : 58)
ได้ขออนุญาต ในหมู่นั้นอัลลอฮได้ทรงทำให้โองการทั้งหลาย
ของพระองค์แจ่มแจ้งแก่สูเจ้า และอัลลอฮเป็นผู้ทรงรอบรู้
ผู้ทรงปรีชาญาณ"

- <u>การเดิน นั่ง</u>

31 : 19 ความว่า "จงสังวรณ์ในการสัญจร (การเดิน) ของสูเจ้า (คือสุภาพ
และสงบเสงี่ยม) จงลดเสียงของเจ้าให้อ่อน (อย่าแข็งกร้าว)
แท้จริงเสียงทั้งหลายที่น่าเกลียดยิ่งคือเสียงของลา (เสียงดัง
โง่ และไม่ใช้ปัญญา)"

31 : 17 – 18 ความว่า "ทูกเอย จงดำรงนมาซ และจงกำชับความดี และ
จงห้ามปรามการชั่ว จงอดทนต่อ (ทุกข์ภัย) ที่ประสบแก่เจ้า
แท้จริงมันอยู่ในหมู่กรณียันหนัก และจงอย่าหันแก้มของเจ้า
อย่างยะโส (สะบัดหน้า) จากผู้คน และจงอย่าสัญจร (เดิน)
ตามแผ่นดินอย่างทรนง แท้จริงอัลลอฮมิทรงรักทุก ๆ ผู้โอหัง"

- <u>การทักทายและการเข้าบ้านผู้อื่น</u>

4 : 86 ความว่า "และเมื่อสูเจ้าถูกคำนับด้วยการเคารพ (หรือถูกกล่าวสลาม)
จงคำนับด้วยการเคารพ (ให้สลาม) ที่ดีกว่านั้นหรือตอบมัน
กลับ"

24 : 61 ความว่า "ดังนั้นเมื่อสูเจ้าเข้าไปในบ้าน (ของผู้ใด) ก็จงกล่าวคำนับ
แก่พวกพ้องของสูเจ้า (คือกล่าวสลามให้กันและกัน) ซึ่งการ
คำนับอันจำเริญและผ่องแผ้วยิ่ง (เป็นหลักการ) มาจากอัลลอฮ"

24 : 27 – 29 ความว่า "บรรดาผู้สดับขอเชิญ จงอย่าเข้าบ้านใด ๆ อื่นจากบ้านของสูเจ้า จนกว่าสูเจ้าได้ขออนุญาตและได้กล่าวคำนับผู้อาศัยของมัน นั่นเป็นการดีกว่าสำหรับสูเจ้า เพื่อสูเจ้าจะได้ใคร่ครวญ (ว่าผู้อื่นต่างก็มีเรื่องส่วนตัวของตน)"
"ครั้นสูเจ้าไม่พบผู้ใดในนั้น (ตอบเสียงตามของสูเจ้า) ก็จงอย่าเข้าไป จนกว่าได้มีอนุญาตแก่สูเจ้า (คือต้องหาเจ้าของบ้าน หรือผู้อยู่อาศัยก่อน) และถ้ามีกล่าวแก่สูเจ้าว่า จงกลับไปก่อน ก็จงกลับไป (โดยดี อย่าโมโห) นั่นเป็นการผ่องแผ้วกว่าสำหรับสูเจ้า (ทั้งด้านมรรยาทและคุณธรรม) และอัลลอฮฺทรงรอบรู้สิ่งที่สูเจ้ากระทำ"
"ไม่มีข้อครหา (หรือโทษผิด) แก่สูเจ้า ที่สูเจ้าเข้าในบ้านใด ๆ ที่ไม่มีผู้อาศัย (เช่นที่พักผู้เดินทาง ศาลา บ้านร้าง ร้านค้า ที่สาธารณะ) ซึ่งในนั้นมีของจำเป็นสำหรับสูเจ้า และอัลลอฮฺทรงรู้ที่ที่สูเจ้า (กระทำโดย) เปิดเผย และที่สูเจ้า (กระทำโดย) ปิดบัง"

– <u>การพูด</u>

2 : 83 ความว่า "จงสนทนาแก่ผู้คนโดยดี"

33 : 70 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงสำรวมตนต่ออัลลอฮฺ และจงกล่าวถ้อยคำที่เที่ยงตรง (ตรงไปตรงมา)"

49 : 11 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่าให้ชนหมู่หนึ่งเยาะเย้ยชนอีกหมู่หนึ่ง บางทีเขาทั้งหลาย (ที่ถูกเยาะเย้ย) จะดีกว่า (พวกที่เยาะเย้ย) และจงอย่าให้ผู้หญิง (เยาะเย้ยเช่นกัน) ต่อผู้หญิง บางทีเหล่านางนี้ (ที่ถูกเยาะ) จะดีกว่านางเหล่านั้น (ที่เยาะ) จงอย่าว่าร้าย (นินทา) พวกพ้องของสูเจ้า และจงอย่าเรียกกันด้วยฉายา"

49 : 12 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงหลีกให้พ้นจากส่วนมากของการสงสัย (ที่ไร้ราย 10 : 66, 53 : 28) เพราะว่าการสงสัยบางชนิดนั้นเป็นบาป และจงอย่าสอดแนม และจงอย่านินทาลับหลังกันและกัน ผู้ใดในหมู่สูเจ้าชอบที่จะกินเนื้อของพี่น้องที่ตายแล้วของเขา (ด้วยการนินทา) กระนั้นหรือ? ทั้ง ๆ ที่สูเจ้ารังเกียจมัน และจงสำรวมตนต่ออัลลอฮ แท้จริงอัลลอฮเป็นผู้ทรงนิรโทษโดยปราณี ผู้ทรงอภัยเสมอ"

103 : 1 ความว่า "ความวิบัติจงมีแก่ผู้นินทา และผู้ปรักปรำ"

17 : 28 ความว่า "และถ้าเจ้า (จำต้อง) เบือนจากพวกเขา (เพราะขัดสน) ดังนั้นจงกล่าวแก่พวกเขาด้วยถ้อยคำที่นิ่มนวล"

93 : 10 ความว่า "และในส่วนของผู้ขอ (หรือผู้ถาม) นั้น จงอย่าตะเพิด"

2 : 263 ความว่า "วาจาที่ไพเราะ (เมื่อจำต้องปฏิเสธ) และการอภัย (แก่ผู้ที่ดื้อรั้น) ดีกว่าทานที่ตามด้วยการเราะราน (ลำเลิก)"

4 : 59 ความว่า "ครั้นสูเจ้าโต้แย้งกันในเรื่องใดก็ดี ดังนั้นจงอ้างมัน (ข้อโต้แย้ง) กลับยังอัลลอฮ (อัล-กุรอาน) และรสูล (สุนนะฮ และหะดีษ) ถ้าสูเจ้าศรัทธาในอัลลอฮและวันสุดท้าย นั่นเป็นการดีกว่า และการให้ความหมายที่เหมาะสมยิ่ง (ในการแก้ปัญหา)"

58 : 9 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย ถ้าสูเจ้าประชุมลับ ก็จงอย่าประชุมลับในการบาปและการเป็นศัตรูและการขัดขืนรสูล แต่จงประชุมเพื่อคุณธรรมและการสำรวมตนให้พ้นจากความชั่ว และจงสำรวมตนต่ออัลลอฮซึ่งสูเจ้าจะถูกรวบรวมยังพระองค์"

68 : 10 – 13 ความว่า "และจงอย่าปฏิบัติตามทุก ๆ คนซึ่งชอบสบถซึ่งต่ำช้า"
"ผู้นินทาและเที่ยวตระเวณใส่ร้าย"
"ผู้ขัดขวางการ (ทำ) ดี ผู้ฝ่าฝืนคนบาป"
"กักขละ นอกนั้นยังเป็นคนพาล

41 : 33 ความว่า "และผู้ใดเล่าประเสริฐสุดในคำพูดยิ่งไปกว่าผู้เชิญชวน (ผู้คน) ยังอัลลอฮฺ และกระทำการดี และเขากล่าวว่า แท้จริงฉันอยู่ในกลุ่มผู้นอบน้อม"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ . وَفِي رِوَايَةٍ : فَلْيُكْرِمْ جَارَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันสุดท้าย ให้เขาจงให้เกียรติแก่แขกของเขา และผู้ใดศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันสุดท้าย ให้เขาจงติดต่อกับเครือญาติ" และในบางรายงานว่า "ให้เขาจงให้เกียรติแก่เพื่อนบ้านของเขา และผู้ใดศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และวันสุดท้าย ให้เขาจงพูดดี หรือไม่เช่นนั้นให้เขาจงนิ่งเสีย"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ صلعم : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِ جَارَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ . البخاري

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลฯ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ผู้ใดศรัทธาในอัลลอฮฺและวันอาคิเราะฮฺ จงอย่าเป็นอันตรายแก่เพื่อนบ้าน และผู้ใดศรัทธาในอัลลอฮฺและวันอาคิเราะฮฺ จงให้เกียรติแก่แขก และผู้ใดศรัทธาในอัลลอฮฺและวันอาคิเราะฮฺ จงพูดด้วยคำพูดที่ดีหรือ (ไม่ก็) นิ่งเสีย" (มัต-บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : مَنْ لَا يَشْكُرُ اللهَ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ .
رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ . وَلَفْظُهُ : مَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللهَ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า "ผู้ใดที่ไม่ขอบคุณอัลลอฮ์ เขาก็ย่อมจะไม่ขอบคุณมนุษย์" (อบูดาวูด และติรมิซีย์)

และตัวบทของติรมิซีย์ว่า "ผู้ใดไม่ขอบคุณมนุษย์ เขาก็ย่อมจะไม่ขอบคุณอัลลอฮ์"

عَنْ عَلِيٍّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ غُرَفًا يُرَى ظُهُورُهَا مِنْ بُطُونِهَا وَبُطُونُهَا مِنْ ظُهُورِهَا فَقَامَ أَعْرَابِيٌّ فَقَالَ : لِمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللهِ ؟ قَالَ : لِمَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ وَأَطْعَمَ الطَّعَامَ وَأَدَامَ الصِّيَامَ وَصَلَّى لِلهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَحْمَدُ وَابْنُ حِبَّانَ .

ท่านอะลี รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "แท้จริงในสวรรค์นั้นมีห้องที่จะมองเห็นข้างนอกจากภายใน และเห็นข้างในจากภายนอก ได้มีอาหรับชนบทคนหนึ่งถามว่า มันเป็นของใคร? โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ท่านนบีได้ตอบว่า เป็นของคนที่พูดดี เลี้ยงอาหาร ถือศีลอดเป็นประจำ และนมาซเพื่ออัลลอฮ์ในเวลากลางคืน ขณะที่มนุษย์หลับใหล" (ติรมิซีย์ อะหฺมัด และอิบนุหิบบาน)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ وَلَا تَحَسَّسُوا وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا تَنَافَسُوا وَلَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَدَابَرُوا وَكُونُوا عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า พวกท่านจงระวังการคาดการณ์ เพราะแท้จริงการคาดการณ์นั้นเป็นคำพูด

ที่ใกล้ที่สุด และท่านทั้งหลายอย่าสอดรู้ ท่านทั้งหลายอย่าสอดเห็น ท่านทั้งหลายอย่าชิงดีชิงเด่นกัน ท่านทั้งหลายอย่าอิจฉากัน อย่าโกรธเคืองกัน อย่าหันหลังให้กัน และจงเป็นปวงบ่าวของอัลลอฮฺที่เป็นพี่น้องกัน"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ : إِنَّ أَبْغَضَ الرِّجَالِ إِلَى اللّٰهِ
أَلَدُّ الْخَصِمُ رواه البخارى

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า คนที่น่ารังเกียจที่สุดในทัศนะของอัลลอฮฺ คือคนที่ชอบทะเลาะ" (อัล-บุคอรี)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ رضي عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا كُنْتُمْ ثَلَاثَةً فَلَا يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ صَاحِبِهِمَا فَإِنَّ ذٰلِكَ يُحْزِنُهُ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอับดุลลอฮฺ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อพวกท่านอยู่กันสามคน สองคนจะต้องไม่กระซิบกัน โดยที่คนที่สามไม่รู้ เพราะการเช่นนั้นจะทำให้เขาเข้าใจผิด" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ رضي أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : دَبَّ
إِلَيْكُمْ دَاءُ الْأُمَمِ قَبْلَكُمُ الْحَسَدُ وَالْبَغْضَاءُ هِيَ الْحَالِقَةُ ، لَا أَقُولُ تَحْلِقُ الشَّعَرَ وَلٰكِنْ
تَحْلِقُ الدِّينَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتّٰى تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتّٰى تَحَابُّوا
أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِمَا يُثَبِّتُ ذَاكُمْ لَكُمْ افْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ فِي الرَّقَائِقِ.

ท่านซุบัยรฺ บินเอาวาม รฎิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "โรคของประชากรในยุคก่อนพวกท่านได้คืบคลานมายังพวกท่านแล้ว มันคือความอิจฉาและความโกรธ ซึ่งมันคือ มีดโกน ฉันไม่ได้กล่าวว่า มันโกนขน แต่มันจะโกนศาสนา

ขอสาบานต่อผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ว่า พวกท่านทั้งหลายจะไม่ได้เข้าสวรรค์ จนกว่าพวกท่านจะมีศรัทธาเสียก่อน และพวกท่านจะยังไม่มีศรัทธา จนกว่าจะรักกัน พึงทราบเถิด ฉันจะบอกพวกท่านถึงสิ่งที่จะทำให้สิ่งนี้คงตรึงอยู่กับพวกท่าน นั่นก็คือ พวกท่านจงให้การกล่าวสลามแพร่หลายในระหว่างพวกท่าน" (ติรมิซียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ أَوْ قَالَ الْعُشْبَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَهْ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฎียฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า พวกท่านจะต้องระวังการอิจฉา เพราะแท้จริงการอิจฉานั้น มันจะกินความดีเหมือนไฟกินฟืน หรือท่านนบีได้กล่าวว่า (ไฟกิน) หญ้า" (อบูดาวูด และอิบนุมาญะฮฺ)

عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الْأَسْلَمِيِّ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : يَا مَعْشَرَ مَنْ آمَنَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يَدْخُلِ الْإِيمَانُ قَلْبَهُ لَا تُغْتَابُوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنِ اتَّبَعَ عَوْرَاتِهِمْ يَتَّبِعِ اللهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ يَتَّبِعِ اللهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ فِي بَيْتِهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَلَفْظُهُ : صَعِدَ النَّبِيُّ ﷺ الْمِنْبَرَ فَنَادَى بِصَوْتٍ رَفِيعٍ : يَا مَعْشَرَ مَنْ أَسْلَمَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يُفْضِ الْإِيمَانُ إِلَى قَلْبِهِ لَا تُؤْذُوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تُعَيِّرُوهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنْ تَتَبَّعَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ تَتَبَّعَ اللهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ تَتَبَّعَ اللهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ رَحْلِهِ .

ท่านอบูบัรซะฮฺ อัล-อัสละมีย รฎียฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ฮ้อ พวกที่มีศรัทธาด้วยลิ้น โดยการศรัทธานั้นไม่ได้เข้าสู่จิตใจของเขา ท่านทั้งหลายอย่านินทามุสลิม อย่าติดตามดูสิ่งพึงปกปิดของพวกเขา เพราะความจริงผู้ใดติดตามดูสิ่งพึงปกปิดของพวกเขา อัลลอฮฺจะติดตามดูสิ่งพึงปกปิดของเขา และผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงติดตามดูสิ่งพึงปกปิดของเขา พระองค์จะทรงทำให้เขาต้องขายหน้าในบ้านของเขาเอง" (อบูดาวูด และติรมิซียฺ)

และตัวบทของติรมิซียว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ขึ้นแท่นมิมบัรฺ แล้วประกาศด้วยเสียงอันดังว่า โอ้ พวกที่เข้าสู่อิสลามแต่เพียงลิ้น โดยที่การศรัทธาไม่ผ่านเข้าไปสู่หัวใจของเขา ท่านทั้งหลายอย่าทำร้ายมุสลิม อย่าประณามพวกเขา และอย่าติดตามดูสิ่งพึงปกปิดของพวกเขา เพราะความจริงผู้ใดที่ติดตามดูสิ่งพึงสงวนของพี่น้องของเขาที่เป็นมุสลิม อัลลอฮฺจะทรงติดตามดูสิ่งพึงสงวนของเขา และผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงติดตามดูสิ่งพึงปกปิดของเขา อัลลอฮฺจะทรงทำให้เขาขายหน้า แม้ภายในที่พักของเขา"

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ رضي الله عنه

قَالَ: ذُكِرَ رَجُلٌ عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ فَأَثْنَى عَلَيْهِ رَجُلٌ خَيْرًا فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: وَيْحَكَ قَطَعْتَ عُنُقَ صَاحِبِكَ يَقُولُهُ مِرَارًا إِنْ كَانَ أَحَدُكُمْ مَادِحًا لَا مَحَالَةَ فَلْيَقُلْ أَحْسِبُ كَذَا وَكَذَا إِنْ كَانَ يُرَى أَنَّهُ كَذَلِكَ وَحَسِيبُهُ اللهُ وَلَا يُزَكِّي عَلَى اللهِ أَحَدًا. رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ.

ท่านอบูบักเราะฮฺ รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ชายคนหนึ่งได้ถูกกล่าวถึงที่ท่านนบี ศ็อลฯ ต่อมาได้มีชายคนหนึ่งสรรเสริญเขาอีกว่า 'ดี' ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ท่านจะพินาศ ท่านได้ตัดคอเพื่อนของท่านแล้ว' ท่านนบีได้ย้ำคำพูดหลายครั้ง 'ถ้าหากคนใดคนหนึ่งของพวกท่านจะต้องกล่าวคำสรรเสริญอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง ให้เขากล่าวว่าฉันคิดว่าเขาเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ถ้าหากเห็นว่าเขาเป็นเช่นนั้น และอัลลอฮฺก็เพียงพอสำหรับเขาแล้ว และเขาจะต้องไม่ตัดสินผู้ใดว่าบริสุทธิ์ล้ำหน้าอัลลอฮฺ"
(บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

وَجَاءَ رَجُلٌ فَأَثْنَى عَلَى عُثْمَانَ رضي الله عنه فِي وَجْهِهِ فَأَخَذَ الْمِقْدَادُ بْنُ الْأَسْوَدِ تُرَابًا فَحَثَا فِي وَجْهِهِ وَقَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ إِذَا لَقِيتُمُ الْمَدَّاحِينَ فَاحْثُوا فِي وُجُوهِهِمُ التُّرَابَ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَمُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ชายคนหนึ่งได้มาและกล่าวคำสรรเสริญท่านอุษมาน รฎิยฯ ต่อหน้าท่านมิกดารุบิน อัสวัด ท่านได้หยิบ (ฝุ่น) ดินขึ้นมาแล้วปา ไปที่หน้าของชายคนนั้น แล้วกล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "เมื่อท่านทั้งหลายพบคนที่ชอบยกย่องสรรเสริญ ให้พวกท่านจงปาใบหน้าเขาด้วย (ฝุ่น) ดิน" (อบูดาวูด มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ : لَا يَرْمِي رَجُلٌ رَجُلًا بِالْفُسُوقِ وَلَا يَرْمِيهِ بِالْكُفْرِ إِلَّا ارْتَدَّتْ عَلَيْهِ إِنْ لَمْ يَكُنْ صَاحِبُهُ كَذَلِكَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอบูซัรร รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงเขาได้ยินท่านนบี ศ็อลฯ กล่าวว่า "บุคคลหนึ่งจะต้องไม่ใส่ร้ายอีกคนหนึ่ง ด้วยความชั่ว และจะต้องไม่ใส่ร้ายเขาด้วยความไร้ศรัทธา (กุฟร์) เพราะถ้าปรากฏว่า เพื่อนของเขาไม่เป็นเช่นนั้น คำพูดนั้นจะกลับไปหาผู้พูดเอง" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ عَبْدِ اللهِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : سِبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ وَقِتَالُهُ كُفْرٌ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอับดุลลอฮฺ รฏิย ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "การด่ามุสลิมเป็นความชั่ว การฆ่ามุสลิมเป็นการปฏิเสธ (อิสลาม)"
(บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ :

إِنَّ الْأَمِيرَ إِذَا ابْتَغَى الرِّيبَةَ فِي النَّاسِ أَفْسَدَهُمْ

وَقِيلَ لِعَبْدِ اللهِ رضي الله عنه : هٰذَا فُلَانٌ تَقْطُرُ لِحْيَتُهُ خَمْرًا فَقَالَ : إِنَّا قَدْ نُهِينَا عَنِ التَّجَسُّسِ وَلٰكِنْ إِنْ يَظْهَرْ لَنَا شَيْءٌ نَأْخُذْ بِهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

ท่านอบู อุมามะฮฺ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "แท้จริง ผู้นำนั้น เมื่อก่อความเคลือบแคลงในหมู่มนุษย์ ก็เท่ากับทำลายพวกเขา"

ให้มีผู้กล่าวแก่อับดุลลอฮฺว่า นี่คือ คน ๆ หนึ่งที่เคราของเขาหยดลงมาเป็นสุรา อับดุลลอฮฺได้กล่าวว่า แท้จริงเราถูกห้ามจากการสอดรู้สอดเห็น แต่ถ้าหากสิ่งใดปรากฏแก่เรา เราก็จะถือตามสิ่งนั้น" (อบูดาวูด)

عَنْ حَارِثَةَ بْنِ وَهْبٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ الْجَنَّةِ كُلُّ ضَعِيفٍ مُتَضَاعِفٍ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللهِ لَأَبَرَّهُ ، أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ النَّارِ كُلُّ عُتُلٍّ جَوَّاظٍ مُسْتَكْبِرٍ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านหาริษะฮฺ บิน วะฮฺบ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พึงทราบเถิด ฉันจะแจ้งให้พวกท่านทราบถึงชาวสวรรค์ คือ คนอ่อนแอ ผู้นอบน้อมถ่อมตน และถ้าหากเขาวิงวอนต่ออัลลอฮฺ พระองค์ก็จะต้องตอบรับ (คำวิงวอนของ) เขา พึงทราบเถิด ฉันจะแจ้งให้พวกท่านทราบถึง ชาวนรก คือ ทุกคนที่หยาบคาย ดื้อรั้นต่อการที หยิ่งยะโส" (บุคอรี มุสลิม และติรฺมิซีย์)

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه قَالَ : سَمِعَ النَّبِيُّ ﷺ رَجُلًا يُثْنِي عَلَى رَجُلٍ وَيُطْرِيهِ فِي الْمِدْحَةِ فَقَالَ : أَهْلَكْتُمْ أَوْ قَطَعْتُمْ ظَهْرَ الرَّجُلِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอบูมูสา รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ยินชายคนหนึ่งสรรเสริญชายอีกคนหนึ่ง และเขาสรรเสริญชายผู้นั้นจนเลยเถิด ท่านนบีได้กล่าวว่า 'พวกท่านได้ทำให้เขาเสีย (คน) หรือได้ตัดหลังของชายคนนั้นเสียแล้ว" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِذَا قَالَ الرَّجُلُ هَلَكَ النَّاسُ فَهُوَ أَهْلَكُهُمْ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อชายคนหนึ่งกล่าวว่า มนุษย์ทั้งหลายได้เสื่อมเสียหมดแล้ว เขานั่นแหละเป็นคนที่เสื่อมเสียที่สุด" (มุสลิม และ อบูดาวูด)

عَنْ عَبْدِ اللهِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يُبَلِّغْنِي أَحَدٌ مِنْ أَصْحَابِي عَنْ أَحَدٍ شَيْئًا فَإِنِّي أُحِبُّ أَنْ أَخْرُجَ إِلَيْكُمْ وَأَنَا سَلِيمُ الصَّدْرِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอับดุลลอฮ์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "คนใดในหมู่สาวกของฉัน อย่าได้นำสิ่งใด ๆ ของใครคนหนึ่งมาแจ้งแก่ฉัน เพราะฉันต้องการออกไปพบพวกท่าน โดยที่ฉันมีหัวใจบริสุทธิ์" (อบูดาวูด และ ติรมีซีย์)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللهُ عَنْهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ وَزَادَ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ : وَالْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ

ท่านอับดุลลอฮ์ บินอัมร์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "มุสลิมนั้น คือ ผู้ที่มุสลิมทั้งหลายปลอดภัยจากลิ้นของเขาและมือของเขา และผู้อพยพนั้น คือ ผู้ที่อพยพจากสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงห้าม" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน – นะสาอีย์) และบันทึกของท่านติรมีซีและนะสาอีย์ได้รายงานเพิ่มเติมว่า "ผู้ที่ได้ชื่อว่ามีอีมานนั้น คือผู้ที่มวลมนุษย์ได้รับความปลอดภัยจากเขาในเลือดเนื้อและทรัพย์สินของพวกเขา"

وَقَالَ أَنَسٌ رضي الله عنه : لَمْ يَكُنْ رَسُولُ اللهِ ﷺ فَاحِشًا وَلَا لَعَّانًا وَلَا سَبَّابًا كَانَ يَقُولُ عِنْدَ الْمَعْتَبَةِ مَالَهُ تَرِبَ جَبِينُهُ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอะนัส รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลฯ นั้น ไม่ใช่คนลามก ไม่ใช่คนที่ชอบสาปแช่ง ไม่ใช่คนที่ชอบด่าทอ ท่านมักกล่าวขณะโกรธว่า 'ไม่สมควรที่หน้าผากของเขาจะติดดิน'" (บุคอรี)

عَنْ عِيَاضِ بْنِ حِمَارٍ رضي الله عنه

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ اللهَ أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَبْغِيَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَلَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ

ท่านอิยาฎ บิน หิมาร์ รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านกล่าวว่า "แท้จริงอัลลอฮฺทรงวะหีมายังฉัน ให้พวกเขาถ่อมตน จนกระทั่งคนหนึ่งจะไม่ทุจริตต่ออีกคนหนึ่ง และจนกระทั่งคนหนึ่งจะไม่โอ้อวดกับอีกคนหนึ่ง" (อบูดาวูดและมุสลิม)

عَنْ عَبْدِ اللهِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: هَلَكَ الْمُتَنَطِّعُونَ قَالَهَا ثَلَاثًا .

أَبُو دَاوُدَ وَمُسْلِمٌ

ท่านอับดุลลอฮฺ รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "คนที่คันหูรังนั้นต้องพินาศ" ท่านนบีได้กล่าวสามครั้ง" (อบูดาวูด และมุสลิม)

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: مَا مِنْ شَيْءٍ أَثْقَلَ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ خُلُقٍ حَسَنٍ وَإِنَّ اللهَ لَيُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْبَذِيءَ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูดัรดาอ รฎิยา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลา ได้กล่าวว่า ไม่มีสิ่งใดจะมีน้ำหนักในตาชั่งของผู้มีศรัทธาในวันกิยามะฮฺยิ่งกว่าความมีจริยธรรม และแน่แท้อัลลอฮฺทรงกริ้วผู้ที่ลามก ผู้ที่หยาบโลน" (ติรมิซีย์ และอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللهِ ﷺ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ فَقَالَ: تَقْوَى اللهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ وَسُئِلَ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ النَّارَ فَقَالَ: الْفَمُ وَالْفَرْجُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฎิยา ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลา ถูกถามถึงส่วนมากของสิ่งที่จะทำให้มนุษย์ได้เข้าสวรรค์ ท่านได้ตอบว่า คือ การยำเกรงอัลลอฮฺ และความประพฤติที่ดีงาม และท่านได้ถูกถามถึงส่วนมากของสิ่งที่จะทำให้มนุษย์เข้านรก ท่านตอบว่า คือ ปาก และ อวัยวะเพศ" (ติรมิซีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ أُعْطِيَ عَطَاءً فَوَجَدَ فَلْيَجْزِ بِهِ وَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُثْنِ فَإِنَّ مَنْ أَثْنَى فَقَدْ شَكَرَ وَمَنْ كَتَمَ فَقَدْ كَفَرَ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ حِبَّانَ .

ท่านญาบิร รฎียา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดได้รับของกำนัล และเขามี ดังนั้นให้เขา จงตอบแทนของกำนัลนั้น และผู้ที่ไม่มี (สิ่งใดจะตอบแทน) ให้เขาจงสรรเสริญเพราะความจริงผู้ที่สรรเสริญนั้นเท่ากับเขาได้ขอบคุณ และผู้ใดปกปิด เท่ากับเขาทรยศ" (ติรฺมิซียฺ อบูดาวูด และอิบนุหิบบาน)

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: إِنَّ اللَّعَّانِينَ لَا يَكُونُونَ شُهَدَاءَ وَلَا شُفَعَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ.

ท่านอบู ดัรดาอ รฎียา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "แท้จริงคนที่ชอบสาปแช่งนั้น พวกเขาจะไม่ได้เป็นนักรบชะฮีด และจะไม่ได้เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในวันกิยามะฮฺ" (มุสลิม และอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَنْبَغِي لِصِدِّيقٍ أَنْ يَكُونَ لَعَّانًا . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎียา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ไม่สมควรที่ผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง จะเป็นคนชอบสาปแช่ง" (มุสลิม และติรฺมิซียฺ)

وَعَنْهُ قِيلَ : يَا رَسُولَ اللهِ ادْعُ عَلَى الْمُشْرِكِينَ قَالَ : إِنِّي لَمْ أُبْعَثْ لَعَّانًا وَإِنَّمَا بُعِثْتُ رَحْمَةً . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ เล่าว่า "ได้มีผู้กล่าวว่า โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ์ จงขอความพินาศให้บังเกิดแก่พวกผู้ตั้งภาคี ท่านได้กล่าวว่า แท้จริง ฉันไม่ได้ถูกแต่งตั้งมาให้เป็นผู้ชอบสาปแช่ง ที่จริงแล้วฉันถูกแต่งตั้งมา เป็นความเมตตา" (มุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ .

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَمُسْلِمٌ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พอแล้วที่คน ๆ หนึ่งจะมีบาป คือการที่เขาจะพูดคุยด้วยทุกสิ่งที่เขาได้ยินมา" (อบูดาวูด และมุสลิม)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ:

إِذَا كَذَبَ الْعَبْدُ تَبَاعَدَ عَنْهُ الْمَلَكُ مِيلًا مِنْ نَتْنِ مَا جَاءَ بِهِ . التِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิอุมัร รฎิยา ได้เล่าว่า แท้จริงท่านนบี ศ็อล ได้กล่าวว่า "เมื่อบ่าวคนหนึ่งโกหก มะลาอิกะฮ์จะออกห่างเขาหนึ่งไมล์ เพราะกลิ่นเหม็นของสิ่งที่เขานำมา" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ

رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ: مَنْ حَمَلَ عَلَيْنَا السِّلَاحَ فَلَيْسَ مِنَّا وَمَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا .

رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ผู้ใดถืออาวุธเข้าทำร้ายพวกเรา เขาไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของพวกเรา และผู้ใดที่หลอกลวง เขาไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของพวกเรา" (บุคอรี และมุสลิม)

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ خَبَّبَ زَوْجَةَ امْرِئٍ أَوْ مَمْلُوكَهُ فَلَيْسَ مِنَّا . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอบูฮุรัยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ซ.ล. ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดทำให้ภรรยาของชายคนหนึ่งเสื่อมความเคารพ (ในตัวสามี) หรือทำให้ทาสของเขา (เสื่อมความเคารพในตัวนาย) ผู้นั้นไม่ใช่เป็นพวกเรา" (อบูดาวูด และนะสาอียฺ)

عَنْ أُمِّ كُلْثُومٍ بِنْتِ عُقْبَةَ رضي الله عنها وَكَانَتْ مِنَ الْمُهَاجِرَاتِ الْأُوَلِ اللَّاتِي بَايَعْنَ النَّبِيَّ ﷺ أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللهِ ﷺ وَهُوَ يَقُولُ : لَيْسَ الْكَذَّابُ الَّذِي يُصْلِحُ بَيْنَ النَّاسِ وَيَقُولُ خَيْرًا وَيَنْمِي خَيْرًا قَالَتْ وَلَمْ أَسْمَعْ يُرَخَّصُ فِي شَيْءٍ مِمَّا يَقُولُ النَّاسُ كَذِبٌ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ : الْحَرْبُ وَالْإِصْلَاحُ بَيْنَ النَّاسِ وَحَدِيثُ الرَّجُلِ امْرَأَتَهُ وَحَدِيثُ الْمَرْأَةِ زَوْجَهَا . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ . وَلَفْظُ أَبِي دَاوُدَ : مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يُرَخِّصُ فِي شَيْءٍ مِنَ الْكَذِبِ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ ؛ كَانَ يَقُولُ لَا أَعُدُّهُ كَاذِبًا : الرَّجُلُ يُصْلِحُ بَيْنَ النَّاسِ يَقُولُ الْقَوْلَ وَلَا يُرِيدُ بِهِ إِلَّا الْإِصْلَاحَ ، وَالرَّجُلُ يَقُولُ فِي الْحَرْبِ ، وَالرَّجُلُ يُحَدِّثُ امْرَأَتَهُ ، وَالْمَرْأَةُ تُحَدِّثُ زَوْجَهَا .

ท่านอุมมุ กุลซูม บินตุ อุกบะฮ รฎิยา ได้เล่าว่า "เธอเป็นคนหนึ่งจากบรรดาผู้หญิงที่อพยพรุ่นแรกที่ได้ให้สัตยาบันแก่ท่านนบี ซ.ล. ว่า แท้จริงเธอได้ยินท่านรสูลุลลอฮ ซ.ล. กล่าวว่า 'ไม่ใช่คนโกหก คนที่ประนีประนอมระหว่างเพื่อนมนุษย์ เขาจะพูดด้วยคำพูดที่ดี และบางอิงคำพูดที่ดี' อุมมุ กุลซูม กล่าวว่า 'ฉันไม่ได้ยินว่าจะมีสิ่งใดที่มนุษย์พูดโกหกแล้วจะถูกผ่อนผันให้ นอกจากในสามประการ คือ (1) การสงคราม (2) การประนีประนอมในระหว่างประชาชน และ (3) คำพูดของสามีที่พูดกับภรรยาของเขา และคำพูดของภรรยาที่พูดกับสามีของนาง'" (มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

และตัวบทของอบูดาวูดว่า "ฉันไม่เคยได้ยินท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ยอมให้โกหกในสิ่งใด ๆ นอกจากในสามประการ โดยท่านกล่าวว่า ฉันไม่นับว่าผู้พูดโกหก คือ (1) ชายคนหนึ่งที่ทำการประนีประนอมในระหว่างผู้คน เขาจะพูดคำพูดอย่างหนึ่ง โดยเขาไม่มีความปรารถนาจากคำพูดนั้น นอกจากเพื่อการประนีประนอม (2) ชายคนหนึ่งที่พูดในยามสงคราม และ (3) ชายคนหนึ่งที่พูดกับภรรยาของเขา และหญิงคนหนึ่งที่พูดกับสามีของนาง"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เครื่องหมายของคนสับปลับมีสามประการ คือ เมื่อเขาพูดเขาโกหก เมื่อเขาให้สัญญาเขาผิดพลั้ว และเมื่อเขาได้รับความไว้วางใจ เขาทุจริต"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَلَّةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَلَّةٌ مِنْ نِفَاقٍ حَتَّى يَدَعَهَا، إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ . رَوَاهُمَا الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอับดุลลอฮฺ บิน อัมร รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า สี่ประการนี้ปรากฏอยู่ที่ผู้ใด ผู้นั้นเป็นคนสับปลับอย่างแท้จริง และผู้ใดที่มีอยู่ในตัวเขาประการหนึ่งจากสี่ก็จะปรากฏอยู่ที่เขาผู้นั้นประการหนึ่งจากการสับปลับ จนกว่าเขาจะทิ้งมัน นั่นคือ เมื่อเขาพูด เขาโกหก เมื่อเขาได้รับความไว้วางใจ เขาทรยศ เมื่อเขาสัญญา เขาผิดคำสัญญา และเมื่อเขาทะเลาะ เขาหยาบช้า"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ قَذَفَ مَمْلُوكَهُ وَهُوَ بَرِيءٌ مِمَّا قَالَ جُلِدَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَدًّا .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี -ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดกล่าวหาทาสของเขา (ว่าละเมิดประเวณี) ทั้งที่ทาสบริสุทธิ์ จากสิ่งที่เขากล่าวหา เขาจะต้องถูกโบยในวันกิยามะฮ์ โดยถือเป็นกำหนดโทษ" (อบูดาวูด ติรมิซียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللّٰهِ إِنَّ فُلَانَةَ تُذْكَرُ مِنْ كَثْرَةِ صَلَاتِهَا وَصِيَامِهَا وَصَدَقَتِهَا غَيْرَ أَنَّهَا تُؤْذِي جِيرَانَهَا بِلِسَانِهَا، قَالَ هِيَ فِي النَّارِ، قَالَ يَا رَسُولَ اللّٰهِ فَإِنَّ فُلَانَةَ تُذْكَرُ قِلَّةَ صِيَامِهَا وَصَدَقَتِهَا وَصَلَاتِهَا وَأَنَّهَا تَصَدَّقُ بِالْأَثْوَارِ مِنَ الْأَقِطِ وَلَا تُؤْذِي بِلِسَانِهَا جِيرَانَهَا، قَالَ: هِيَ فِي الْجَنَّةِ . (متفق عليه)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าว่า "ชายคนหนึ่งได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ มีหญิงผู้หนึ่งรำลึกถึงอัลลอฮ์โดยการนมาซ ถือศีลอดมากมาย แต่นางชอบให้ร้ายเพื่อนบ้าน' ท่านกล่าวว่า 'นางอยู่ในไฟนรก' และเขาได้กล่าวอีกว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ มีผู้หญิงอีกคนหนึ่ง ได้รำลึกถึงอัลลอฮ์น้อยกว่า บริจาคและนมาซน้อยกว่า นางบริจาคเพียงนมเปรี้ยวที่เหลืออยู่ แต่นางไม่ให้ร้ายเพื่อนบ้าน' ท่านตอบว่า 'นางอยู่ในสวรรค์"
(บุคอรี– มุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : الْمُسْتَبَّانِ مَا قَالَا فَعَلَى الْبَادِئِ مِنْهُمَا مَا لَمْ يَعْتَدِ الْمَظْلُومُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَمُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "สองคนที่ด่าทอกันนั้น คำที่ทั้งสองคนพูดตกอยู่กับผู้เริ่มต้นจากบุคคลทั้งสอง ตราบใดที่ผู้ถูกอยุติธรรมไม่ได้ละเมิด" (อบูดาวูด มุสลิม และติรมิซีย์)

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : اثْنَتَانِ فِي النَّاسِ هُمَا بِهِمَا كُفْرٌ : الطَّعْنُ فِي النَّسَبِ وَالنِّيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "สองประการนี้อยู่ในหมู่ประชาชน การกระทำสองประการที่ถือว่าเป็นการไร้ศรัทธา (กุฟร์) คือ กระทบกระเทียบในเรื่องวงศ์ตระกูล และการร่ำพันต่อศพ" (มุสลิม)

(3.2) <u>ความอดทน และการให้อภัย</u>

2 : 177 ความว่า "และ (โดยเฉพาะ) ผู้อดทนในความทุกข์ยากและความเจ็บป่วย (เจ็บป่วย) และ (มั่นคง) ในการรบพุ่ง เหล่านี้แหละ คือบรรดาผู้สัตย์จริง (สมตามคุณธรรมนั้น) และเหล่านั้นแหละเขาทั้งหลายเป็นผู้สำรวมตนจากความชั่ว"

3 : 145 ความว่า "และตั้งกี่นบีแล้วที่ได้ต่อสู้ (ซึ่ง) ผู้มั่นคงในศาสนาจำนวนมาก ได้ร่วมข้างเขาด้วย ดังนั้นพวกเขาไม่ท้อถอยต่อ (ภยันตราย) ที่ประสบแก่พวกเขาในทางของอัลลอฮ์ และพวกเขาไม่อ่อนแอ (มีมานะเสมอ) และพวกเขาไม่สยบ (ต่อศัตรู) และอัลลอฮ์ทรงรักผู้อดทน"

11 : 115 ความว่า "และเจ้าจงอดทน เพราะแท้จริงอัลลอฮฺมิทรงทำให้เสียหายซึ่งรางวัลของผู้ทำการดี"

10 : 109 ความว่า "และ (มุฮัมมัด) จงปฏิบัติตามที่ได้ถูกวะฮีย์แก่เจ้า และจงอดทน (อย่าหมดหวังในภารกิจ) จนกว่าอัลลอฮฺจะทรงตัดสิน และพระองค์เป็นเลิศในหมู่ผู้ตัดสิน"

42 : 43 ความว่า "และแน่นอนผู้ใดอดทนและอภัย แท้จริงนั่นอยู่ในกรณีอันหนัก (มิใช่จะทำได้ง่าย ๆ แต่มนุษย์จะต้องบรรลุคุณธรรมข้อนี้)"

46 : 35 ความว่า "เจ้าจงอดทน (ต่อการถากถางของชาวเมือง) ดั่งที่ผู้หนักแน่นแห่งรสูลทั้งหลายได้อดทนแล้ว (ก่อนหน้านี้)"

64 : 14 ความว่า "และถ้าสูเจ้าอภัยและมองข้าม (ขบกพร่องเล็ก ๆ น้อย ๆ) และยกโทษ (จงรู้ไว้เถิดว่า) อัลลอฮฺคือผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

7 : 199 ความว่า "จงยึดเอาผ่อนปรน (อย่ารุนแรงแก่พวกเขา) และกำชับการดี และจงห่างไกลจากพวกโฉดเขลา"

2 : 263 ความว่า "วาจาที่ไพเราะ (เมื่อจำเป็นต้องปฏิเสธ) และการอภัย (แก่ผู้ขอที่ดื้อรั้น) ดีกว่าทานที่ตามด้วยการเราะราน (ลำเลิก)"

عَنْ زَارِعٍ الْقَيْسِيِّ رضي الله عنه

أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ لِلْمُنْذِرِ الْأَشَجِّ : إِنَّ فِيكَ خَلَّتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللهُ : الْحِلْمُ وَالْأَنَاةُ

قَالَ : يَا رَسُولَ اللهِ أَنَا أَتَخَلَّقُ بِهِمَا أَمِ اللهُ جَبَلَنِي عَلَيْهِمَا ؟ قَالَ : بَلِ اللهُ جَبَلَكَ عَلَيْهِمَا ،

قَالَ: الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي جَبَلَنِي عَلَى خَلَّتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللهُ وَرَسُولُهُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านซารีอ อัลกอยซีย์ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวแก่มุนซิร อัลอะชัจญ์ ว่า 'ความจริงในตัวท่านมีสองประการที่อัลลอฮฺรัก คือความขันติ และความสุขุม' มุนซิรได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ ฉันมีนิสัยทั้งสองอย่างนั้นเอง หรืออัลลอฮฺได้ทรงให้มันทั้งสองอย่างเป็นนิสัยของฉันฯ' ท่านนบีตอบว่า

อัลลอฮทรง (เมตตา) ให้มันทั้งสองอย่างเป็นนิสัยของท่าน' มุนซิรได้กล่าวว่า 'ขอสรรเสริญอัลลอฮผู้ซึ่งได้ให้ทั้งสองอย่างนั้นเป็นนิสัยของฉัน ซึ่งพระองค์อัลลอฮและรสูลของพระองค์ รักมันทั้งสองประการนั้น" (อบูดาวูด และติรมิซียฺ)

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا أَحَدٌ أَصْبَرَ عَلَى أَذًى يَسْمَعُهُ مِنَ اللهِ تَعَالَى إِنَّهُمْ يَجْعَلُونَ لَهُ نِدًّا وَيَجْعَلُونَ لَهُ وَلَدًا وَهُوَ مَعَ ذٰلِكَ يَرْزُقُهُمْ وَيُعَافِيهِمْ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ

ท่านอบูมูสา รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ไม่มีใครจะอดทนต่อการทุกข์ตามที่ได้ยิน ยิ่งไปกว่าอัลลอฮตะอาลา เพราะแท้จริงพวกเขาเหล่านั้นตั้งภาคีขึ้นเทียบเทียมพระองค์ และตั้งลูกให้แก่พระองค์ ทั้ง ๆ ที่เป็นเช่นนั้นพระองค์ก็ยังคงให้ปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา และอภัยให้พวกเขา" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ عَبْدِ اللهِ رضي الله عنه قَالَ : قَسَمَ النَّبِيُّ ﷺ قِسْمَةً كَبَعْضِ مَا كَانَ يَقْسِمُ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ : وَاللهِ إِنَّهَا لَقِسْمَةٌ مَا أُرِيدَ بِهَا وَجْهُ اللهِ قُلْتُ : أَمَا لَأَقُولَنَّ لِلنَّبِيِّ ﷺ فَأَتَيْتُهُ وَهُوَ فِي أَصْحَابِهِ فَسَارَرْتُهُ فَشَقَّ ذٰلِكَ عَلَيْهِ وَتَغَيَّرَ وَجْهُهُ وَغَضِبَ حَتَّى وَدِدْتُ أَنِّي لَمْ أَكُنْ أَخْبَرْتُهُ ثُمَّ قَالَ : أُوذِيَ مُوسَى بِأَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَصَبَرَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอัลดุลลอฮ รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลา ได้ทำการแบ่งในครั้งหนึ่งเหมือนที่ท่านเคยแบ่งในหลาย ๆ ครั้ง ชายชาวอันศอรคนหนึ่งได้กล่าวว่า 'สาบานต่ออัลลอฮ แท้ที่จริงมันเป็นการแบ่งที่ไม่เป็นไปเพื่ออัลลอฮ' ฉันได้กล่าวว่า 'ฉันจะต้องนำไปบอกท่านนบี ศ็อลา อย่างแน่นอน' ต่อมาฉันได้มาหาท่านนบี ขณะที่ท่านกำลังอยู่ในหมู่สาวกของท่าน ฉันได้กระซิบบอกแก่ท่าน ซึ่งการทำเช่นนั้นทำความลำบากใจให้แก่ท่าน และใบหน้าของท่านเปลี่ยนสีและมีอาการโกรธ จนฉันคิดว่าไม่ควรบอกท่าน หลังจากนั้นท่านได้กล่าวว่า 'นบีมูสาถูกทุกข์มากกว่านี้ แต่เขาก็อดทน"

(บุคอรี มุสลิม และติรมิซียฺ)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ:
يَا رَسُولَ اللهِ كَمْ نَعْفُو عَنِ الْخَادِمِ فَصَمَتَ فَأَعَادَ الْكَلَامَ فَصَمَتَ فَلَمَّا كَانَ فِي الثَّالِثَةِ قَالَ:
فِي كُلِّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิ อุมัร รฏิยะ ได้เล่าว่า "มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ เราจะต้องให้อภัยแก่ทาสกี่ครั้ง ท่านนบีนิ่งไม่ตอบ เขาจึงถามขึ้นอีก ท่านก็นิ่ง จนเมื่อเขาถามขึ้นเป็นครั้งที่สาม ท่านจึงกล่าวว่า วันละเจ็ดสิบครั้ง" (อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : مَا أُعْطِيَ أَحَدٌ عَطَاءً خَيْرًا وَأَوْسَعَ
مِنَ الصَّبْرِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอบูสะอีด รฏิยา เล่าว่า แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ไม่มีใครได้รับของขวัญที่ดีและกว้างขวางยิ่งกว่าความอดทน"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : الْمُسْلِمُ إِذَا كَانَ مُخَالِطًا النَّاسَ
وَيَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ خَيْرٌ مِنَ الْمُسْلِمِ الَّذِي لَا يُخَالِطُ النَّاسَ وَلَا يَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ . رَوَاهُ
التِّرْمِذِيُّ .

และท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "มุสลิมนั้นเมื่อได้อยู่ร่วมกับมนุษย์และอดทนต่อการคุมคามของพวกเขา ดีกว่ามุสลิมที่ไม่อยู่ร่วมกับมนุษย์ และไม่ได้อดทนต่อภัยคุกคามของมนุษย์" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ وَمَا زَادَ اللهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلّٰهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللهُ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "การทำทานจะไม่ทำให้ทรัพย์พร่องไป และอัลลอฮ์จะไม่เพิ่มพูนให้แก่บ่าวคนใดที่ให้อภัย นอกจากจะเพิ่มเกียรติให้ และคนใดที่ถ่อมตนเพื่ออัลลอฮ์ พระองค์จะทรงยกให้เขาสูงขึ้น" (มุสลิม และติรมิซีย์)

وَعَنْهُ أَنَّ رَجُلًا كَانَ يَسُبُّ أَبَا بَكْرٍ رضي الله عنه بِحَضْرَةِ النَّبِيِّ ﷺ وَأَصْحَابِهِ فَصَمَتَ عَنْهُ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ آذَاهُ الثَّانِيَةَ فَصَمَتَ عَنْهُ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ آذَاهُ الثَّالِثَةَ فَانْتَصَرَ مِنْهُ أَبُو بَكْرٍ فَقَامَ رَسُولُ اللهِ ﷺ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ : أَوَجَدْتَ عَلَيَّ يَا رَسُولَ اللهِ ؟ فَقَالَ : نَزَلَ مَلَكٌ مِنَ السَّمَاءِ يُكَذِّبُهُ بِمَا قَالَ لَكَ فَلَمَّا انْتَصَرْتَ وَقَعَ الشَّيْطَانُ فَلَمْ أَكُنْ لِأَجْلِسَ إِذْ وَقَعَ الشَّيْطَانُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าว่า "แท้จริงชายคนหนึ่งได้ด่าท่านอบูบักร์ ต่อหน้าท่านนบี ศ็อลฯ และเหล่าอัครสาวกของท่าน ท่านอบูบักร์นิ่งไม่ได้ตอบเขา ต่อมาเขาก็ได้ลุกด่าท่านอบูบักร์เป็นครั้งที่สอง ท่านอบูบักร์ก็ยังนิ่งไม่ได้ตอบเขา จากนั้นเขาได้ลุกด่าท่านอบูบักร์อีกเป็นครั้งที่สาม ท่านอบูบักร์จึงได้ตอบเอาชนะเขา ท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้ลุกขึ้น ท่านอบูบักร์ได้กล่าวขึ้นว่า ท่านโกรธฉันหรือ โอ้ท่านรสูลลอฮ์? ท่านนบีได้กล่าวว่า มลาอิกะฮ์ได้ลงมาจากฟากฟ้า กล่าวว่าเขาโกหกในคำพูดที่เขาได้กล่าวแก่ท่าน แต่เมื่อท่านได้ตอบเอาชนะชัยฎอนได้ลงมา และฉันจะไม่อยู่เพื่อนั่งในที่ที่ชัยฎอนลงมา" (อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه قَالَ : إِنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ لَنَا : إِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ وَهُوَ قَائِمٌ فَلْيَجْلِسْ فَإِنْ ذَهَبَ عَنْهُ الْغَضَبُ وَإِلَّا فَلْيَضْطَجِعْ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَأَحْمَدُ

ท่านอบูซัรร รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวแก่พวกเราว่า เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านเกิดอาการโกรธ ในขณะที่เขากำลังยืนอยู่ ให้เขาจงนั่งลงเพื่อให้ความโกรธหายไปจากเขา และถ้าไม่หายโกรธให้เขาจงนอนตะแคงลง" (อบูดาวูด และอะหฺมัด)

عَنْ عَطِيَّةَ السَّعْدِيِّ رضي الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِنَّ الْغَضَبَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ خُلِقَ مِنَ النَّارِ وَإِنَّمَا تُطْفَأُ النَّارُ بِالْمَاءِ فَإِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّأْ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

ท่านอะฏียะฮ อัสสะอฺดีย์ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า แท้จริงความโกรธนั้นมาจากชัยฏอน และแท้จริงชัยฏอนนั้นถูกสร้างขึ้นจากไฟ และแท้จริงไฟนั้นจะดับได้ด้วยน้ำ ดังนั้นเมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านเกิดอาการโกรธให้เขาจงทำวุฎูอ" (อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا حَلِيمَ إِلَّا ذُو عَثْرَةٍ وَلَا حَكِيمَ إِلَّا ذُو تَجْرِبَةٍ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَحْمَدُ وَالْحَاكِمُ

ท่านอบูสะอีด รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ไม่ใช่ผู้ที่มีขันติ นอกจากผู้ที่พลาดพลั้ง ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ นอกจากผู้ที่มีประสบการณ์" (ติรมิซีย์ อะหฺมัด และหากิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : عَلِّمْنِي شَيْئًا وَلَا تُكْثِرْ عَلَيَّ لَعَلِّي أَعِيهِ ، قَالَ : لَا تَغْضَبْ ، فَرَدَّدَ ذٰلِكَ مِرَارًا كُلُّ ذٰلِكَ يَقُولُ : لَا تَغْضَبْ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالْبُخَارِيُّ وَأَحْمَدُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "ชายคนหนึ่งได้มาหาท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แล้วกล่าวว่า 'โปรดสอนฉันให้รู้สิ่งหนึ่ง และอย่าให้มากเกินกำลังของฉัน คิดว่าฉันจะจำเอาไว้ได้' ท่านนบีตอบว่า 'จงอย่าโกรธ' ชายคนนั้นได้ทวนขออยู่หลายครั้ง แต่ทุกครั้งท่านนบีจะกล่าวว่า 'จงอย่าโกรธ" (ติรมิซีย์ บุคอรี และอะหฺมัด)

عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذٍ رضي الله عنهما عَنْ أَبِيهِ

أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَهُوَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْفِذَهُ دَعَاهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رُءُوسِ الْخَلَائِقِ حَتَّى يُخَيِّرَهُ مِنْ أَيِّ الْحُورِ الْعِينِ شَاءَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านสะฮล บิน มุอาซ รฎิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากบิดาของเขาว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า ผู้ใดที่ระงับความโกรธไว้ได้ทั้งที่เขามีความสามารถจะทำ (บางอย่าง) ให้สมกับความโกรธได้ อัลลอฮจะทรงเรียกเขาในวันกิยามะฮ์ให้อยู่เหนือบรรดาหัวหน้าของสรรพสิ่งทั้งปวง จนกระทั่งพระองค์จะให้เขาเลือกสาวสวรรค์คนใดที่เขาต้องการ" (อบูดาวูด และติรมิซีย์)

(3.3) <u>การควบคุมตนเองและดำเนินชีวิตสายกลาง</u>

79 : 40 – 41 ความว่า "และส่วนผู้ที่หวาดกลัวต่อการยืนเบื้องหน้าพระผู้อภิบาลของเขา (ด้วยการไม่ทำชั่วตั้งแต่อยู่ในโลกนี้) และได้ห้ามจิตใจจากกิเลสต่ำ ดังนั้นสวนสวรรค์ก็จะเป็นที่พำนัก (ของเขา)"

3 : 133 ความว่า "บรรดาผู้บริจาคยามผาสุกและยามคับแค้น และผู้ข่มโทสะ (ตนเอง) และผู้อภัยแก่มนุษย์ และอัลลอฮทรงรักผู้กระทำการดี"

24 : 33 ความว่า "และจงให้ผู้ไม่สามารถหา (คู่หรือมีกำลังทรัพย์จะ) แต่งงานได้ข่มตัวของเขา (อย่าได้ล่วงประเวณี) จนกระทั่งอัลลอฮทรงทำให้พวกเขามั่งคั่งขึ้นจากความโปรดปรานของพระองค์"

عَنِ ابْنِ عَبَّاس رضي الله عنهما أَنَّ نَبِيَّ اللهِ ﷺ قَالَ : إِنَّ الْهَدْيَ الصَّالِحَ وَالسَّمْتَ الصَّالِحَ وَالِاقْتِصَادَ جُزْءٌ مِنْ خَمْسَةٍ وَعِشْرِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ . وَلَفْظُهُ : السَّمْتُ الْحَسَنُ وَالتُّؤَدَةُ وَالِاقْتِصَادُ جُزْءٌ مِنْ أَرْبَعَةٍ وَعِشْرِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยฯได้เล่าว่า "แท้จริงนบี ศ็อลฯของอัลลอฮ์ได้กล่าวว่า แท้จริงแนวทางที่ดี แบบอย่างที่ดี และทางสายกลางนั้น เป็นส่วนหนึ่งจากยี่สิบห้าส่วนของตำแหน่งนบี" (อบูดาวูด และติรมิซียฺ)

และตัวบทของติรมิซียฺว่า "แบบอย่างที่ดี ความสุขุม และทางสายกลางนั้น เป็นส่วนหนึ่งจากยี่สิบสี่ส่วนของตำแหน่งนบี"

(3.4) <u>มีความรัก ความเป็นพี่น้องกัน</u>

49 : 10 ความว่า "แท้จริงปวงผู้ศรัทธา (มุสลิม) เป็นพี่น้องกัน ดังนั้นจงสมัครสมานกันในระหว่างพี่น้องทั้งสองของสูเจ้า และจงสำรวมตนต่ออัลลอฮ์ เพื่อสูเจ้าจะได้รับความเมตตา"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ سِتٌّ قِيلَ : مَا هُنَّ يَا رَسُولَ اللهِ قَالَ : إِذَا لَقِيتَهُ فَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَإِذَا دَعَاكَ فَأَجِبْهُ وَإِذَا اسْتَنْصَحَكَ فَانْصَحْ لَهُ وَإِذَا عَطَسَ فَحَمِدَ اللهَ فَشَمِّتْهُ وَإِذَا مَرِضَ فَعُدْهُ وَإِذَا مَاتَ فَاتَّبِعْهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

وَلِلتِّرْمِذِيِّ : لِلْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ سِتٌّ بِالْمَعْرُوفِ يُسَلِّمُ عَلَيْهِ إِذَا لَقِيَهُ وَيُجِيبُهُ إِذَا دَعَاهُ وَيُشَمِّتُهُ إِذَا عَطَسَ وَيَعُودُهُ إِذَا مَرِضَ وَيَتْبَعُ جَنَازَتَهُ إِذَا مَاتَ وَيُحِبُّ لَهُ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ .

ท่านอบูฮุรัยเราะฮ์ รฏิยฯได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'สิทธิของมุสลิมที่มีต่อมุสลิมมีหกประการ' มีผู้ถามว่า 'มันคืออะไร โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์' ท่านตอบว่า 'เมื่อท่านพบเขา จงกล่าวสลามแก่เขา เมื่อเขาเชื้อเชิญท่าน จงตอบรับ

คำเชิญของเขา เมื่อเขาขอคำแนะนำ จงแนะนำเขา เมื่อเขาจามและกล่าว "อัลหัมดุลิลลาฮฺ" ท่านจงกล่าวตอบเขา เมื่อเขาป่วยจงไปเยี่ยมเขา และเมื่อเขาเสียชีวิตจงเดินตามศพเขา" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรฺมิซียฺ และนะสาอียฺ)

ตัวบทของติรฺมิซียฺว่า "มุสลิมต่อมุสลิมมีสิทธิต่อกันหกประการด้วยความดี กล่าวสลามแก่เขาเมื่อพบเขา ตอบรับเขาเมื่อเขาเชื้อเชิญ กล่าวตอบเมื่อเขาจาม เยี่ยมเขาเมื่อเขาป่วย ตามศพเขาเมื่อเขาเสียชีวิต และรักที่จะให้เขาสิ่งที่รักเพื่อตัวเอง"

عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رضي الله عنهما أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادِّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ مَثَلُ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهَرِ وَالْحُمَّى . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ. وَلِمُسْلِمٍ : الْمُؤْمِنُونَ كَرَجُلٍ وَاحِدٍ إِنِ اشْتَكَى عَيْنُهُ اشْتَكَى كُلُّهُ وَإِنِ اشْتَكَى رَأْسُهُ اشْتَكَى كُلُّهُ .

ท่านนัวะอฺมาน บิน บะชีรฺ รฎิยาได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า เปรียบบรรดาผู้มีศรัทธาในความรักความเมตตาและความสงสารของพวกเขาที่มีต่อกันนั้นเหมือนกับร่างกายเดียวกัน เมื่ออวัยวะหนึ่งของร่างกายได้รับความทุกข์ทรมาน ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายก็จะได้รับความกระทบกระเทือนด้วยการอดนอนและป่วยไข้" (บุคอรี และมุสลิม)

และตัวบทของมุสลิมว่า "บรรดาผู้มีศรัทธานั้นเปรียบเหมือนชายคนหนึ่ง ถ้าหากตาของเขาเจ็บ ร่างของเขาทั้งหมดก็เจ็บ ถ้าหากหัวของเขาเจ็บ ร่างของเขาทั้งหมดก็เจ็บ"

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا وَشَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูมูสา รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้มีศรัทธาต่อผู้มีศรัทธานั้น เปรียบดังอาคารที่ส่วนหนึ่งของมันผนึกกับอีกส่วนหนึ่ง (อย่างแน่นหนามั่นคง) และท่านได้เอานิ้วของท่านประสานเข้าด้วยกัน" (บุคอรี มุสลิม และติรฺมิซียฺ)

(3.5) <u>ความเมตตากรุณา และการบริจาคทาน</u>

2 : 83 ความว่า "จงปฏิบัติการดีต่อบิดามารดา ญาติสนิทและเด็กกำพร้า และจงสนทนากับผู้คนโดยดี"

76 : 8 ความว่า "และพวกเขาให้อาหารเนื่องด้วยความรักต่อพระองค์ (อัลลอฮ) แก่ผู้ขัดสน เด็กกำพร้าและเชลย (ของทุก ๆ ศาสนิก)"

2 : 177 ความว่า "และจ่ายสมบัติ (ของเขา) ด้วยความรักต่อพระองค์ แก่ญาติสนิทและเด็กกำพร้า และผู้ขัดสน และผู้เดินทาง และผู้ขอ และในการไถ่ทาส (และเชลย)"

2 : 267 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงบริจาคจากสิ่งที่ดีทั้งหลายที่สูเจ้าขวนขวายได้ (ในทางชอบธรรม) และจากที่เราได้ให้งอกจากพื้นดินสำหรับสูเจ้า และจงอย่ามุ่งสิ่งที่เลวจากมัน เพื่อบริจาคทั้ง ๆ ที่สูเจ้าไม่เป็นผู้รับมันเอง เว้นแต่ว่าสูเจ้าทำเป็นไขสือในมัน และจงรู้ไว้เถิดว่า อัลลอฮทรงมีอย่างเหลือหลาย ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ"

2 : 271 ความว่า "ถ้าสูเจ้าเปิดเผยกุศลบริจาค (เพื่อนำผู้ยื่นให้บริจาค) ดังนั้นมันช่างดีเสียนี่กระไร และถ้าสูเจ้าปิดบังมันแก่คนเข็ญใจ ดังนั้นมันเป็นการดีกว่าสำหรับสูเจ้า และพระองค์จะทรงลบล้างจากสูเจ้าซึ่งบางส่วนแห่งความชั่วของสูเจ้า และอัลลอฮเป็นผู้ทรงตระหนักที่สูเจ้ากระทำ"

3 : 91 ความว่า "สูเจ้า (บรรดามุสลิม) จะไม่บรรลุถึงคุณธรรมได้ จนกว่าสูเจ้าบริจาคที่สูเจ้ารัก (และหวงแหนด้วยการเสียสละต่าง ๆ รวมทั้งชีวิต) และอันใดที่สูเจ้าบริจาคจากสิ่งใด (จะโดยรักมันมากหรือน้อยก็ตาม) ดังนั้นแท้จริงอัลลอฮทรงรอบรู้มันดี (ที่จะตอบแทนสูเจ้า)"

3 : 133 ความว่า "บรรดาผู้บริจาคยามผาสุกและคับแค้น และผู้ข่มโทสะ (ตนเอง) และอภัยแก่มนุษย์ และอัลลอฮทรงรักผู้กระทำการดี"

2 : 215 ความว่า "เขาทั้งหลาย (มุสลิมบางคน) ถามเจ้า (มุฮัมมัด) อันใดที่พวกเขาควรต้องใช้จ่าย (จำนวนเท่าใดในการป้องกันศัตรู) จงกล่าวเถิด อันใดที่สูเจ้าใช้จ่ายจากสมบัตินั้น (แรกทีเดียว) สำหรับพ่อแม่และญาติสนิทและเด็กกำพร้าและผู้ขัดสนและผู้เดินทาง และความดีอันใดที่สูเจ้าประกอบ ดังนั้นแท้จริงอัลลอฮทรงรอบรู้อันนั้น"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: جَعَلَ اللهُ الرَّحْمَةَ مِائَةَ جُزْءٍ فَأَمْسَكَ عِنْدَهُ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ جُزْءًا وَأَنْزَلَ فِي الْأَرْضِ جُزْءًا وَاحِدًا فَمِنْ ذٰلِكَ الْجُزْءِ يَتَرَاحَمُ الْخَلْقُ حَتَّى تَرْفَعَ الْفَرَسُ حَافِرَهَا عَنْ وَلَدِهَا خَشْيَةَ أَنْ تُصِيبَهُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ รฎิยัลลอฮุ อันฮุ ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ กล่าวว่า อัลลอฮทรงบันดาลความเมตตาให้มีหนึ่งร้อยส่วน พระองค์ทรงเก็บไว้ที่พระองค์เองเก้าสิบเก้าส่วน และได้ประทานลงมาในหน้าแผ่นดินเพียงส่วนเดียว และจากส่วนเดียวนั้นที่สรรพสิ่งต่าง ๆ มีความเมตตาต่อกัน แม้กระทั่งม้าบังยกกีบเท้าของมันขึ้นจนพ้นลูกของมันเพราะกลัวจะโดนลูก" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ لَا يَرْحَمْ لَا يُرْحَمْ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านญะรีร บิน อับดุลลอฮ รฎิยัลลอฮุ อันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดที่ไม่มีความเมตตา เขาก็จะไม่ได้รับความเมตตา"
(บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ أَحْسَنَ النَّاسِ وَأَجْوَدَ النَّاسِ وَأَشْجَعَ النَّاسِ .

ท่านอะนัส รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลา เป็นมนุษย์ที่ดีที่สุด ใจบุญที่สุด และกล้าหาญที่สุด" (บุคอรี มุสลิม)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ : مَا سُئِلَ رَسُولُ اللهِ ﷺ عَنْ شَيْءٍ قَطُّ فَقَالَ لَا . رَوَاهُمَا الشَّيْخَانِ .

ท่านญาบิร รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลา ไม่เคยถูกขอสิ่งใดเลยที่ท่านจะกล่าวว่า ไม่" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : اَلسَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللهِ قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ بَعِيدٌ مِنَ النَّارِ ، وَالْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللهِ بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ قَرِيبٌ مِنَ النَّارِ وَلَجَاهِلٌ سَخِيٌّ أَحَبُّ إِلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ عَابِدٍ بَخِيلٍ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالْبَيْهَقِيُّ وَالطَّبَرَانِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "คนใจบุญนั้นใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ ใกล้ชิดกับสวรรค์ ใกล้ชิดกับมนุษย์ ห่างไกลจากไฟนรก คนตระหนี่นั้นห่างไกลจากอัลลอฮ์ ห่างไกลจากสวรรค์ ห่างไกลจากมนุษย์ ใกล้ชิดกับไฟนรก คนโง่ที่ใจบุญเป็นที่รักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่านักทำอิบาดะฮ์ (ปฏิบัติศาสนกิจ) ที่ตระหนี่" (ติรมิซีย์ บัยฮะกีย์ และฏอบรอนีย์)

(3.6) ความละอายต่อบาป

عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللهِ ، عَنْ أَبِيهِ : أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ مَرَّ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ . وَهُوَ يَعِظُ أَخَاهُ فِي الْحَيَاءِ ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : (دَعْهُ فَإِنَّ الْحَيَاءَ مِنَ الْإِيمَانِ) .

ท่านสาลิม อิบนิ อัลดุลลอฮ ได้เล่าจากบิดาของเขาว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้เดินผ่านชาวอันศอรคนหนึ่ง ซึ่งกำลังตักเตือนน้องชายของเขาเรื่องความละอายต่อบาป ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'จงปล่อยเขาเถิด เพราะแท้จริงความละอายต่อบาปนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการศรัทธา'"

(อัล-บุคอรี บทที่ 1 บาบที่ 14 เรื่องความละอายต่อบาปเป็นส่วนหนึ่งของการศรัทธา)

(4) ทำคนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

(4.1) ขวยสังคม

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ :

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَإِرْشَادُكَ الرَّجُلَ فِي أَرْضِ الضَّلَالِ لَكَ صَدَقَةٌ ، وَبَصَرُكَ لِلرَّجُلِ الرَّدِيءِ الْبَصَرِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِمَاطَتُكَ الْحَجَرَ وَالشَّوْكَةَ وَالْعَظْمَ عَنِ الطَّرِيقِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِفْرَاغُكَ مِنْ دَلْوِكَ فِي دَلْوِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ . التِّرْمِذِيُّ(٨) .

ท่านอบูซุรัยเราะฮ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "การยิ้มแย้มของท่านให้แก่ใบหน้าของพี่น้องของท่านนั้นเป็นการทำทานของท่าน การที่ท่านใช้ให้ทำความดีและการที่ท่านห้ามจากความชั่วนั้นเป็นการทำทาน การที่ท่านชี้แนะให้แก่คน ๆ หนึ่งในแผ่นดินที่มีแต่ความหลงผิดนั้นเป็นการทำทานของท่าน และการชี้ทางให้แก่คนที่สายตาไม่ดีนั้นเป็นการทำทานของท่าน การที่ท่านขจัดก้อนหิน-หนาม และกระดูกไปให้พ้นทางสัญจรนั้นเป็นการทำทานของท่าน และการที่ท่านเทน้ำจากภาชนะของท่านลงในภาชนะของพี่น้องของท่านนั้นเป็นการทำทานของท่าน" (ติรมิซีย์)

(4.2) เป็นที่ปรึกษา

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : الْمُسْتَشَارُ مُؤْتَمَنٌ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ที่ปรึกษานั้นเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจ" (อบูดาวูด ติรฺมิซีย์ และอัน-นะสาอีย์)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : أَسَرَّ إِلَيَّ النَّبِيُّ ﷺ سِرًّا فَمَا أَخْبَرْتُ بِهِ أَحَدًا وَلَقَدْ سَأَلَتْنِي أُمُّ سُلَيْمٍ فَمَا أَخْبَرْتُهَا بِهِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอนัส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กระซิบกับฉัน และฉันก็ไม่ได้เล่ามันแก่ผู้ใด ถึงแม้ว่าอุมมุสุลัยม์ได้ถามฉัน แต่ฉันก็ไม่บอกมันแก่เธอ" (บุคอรีย์ และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : مَنْ أُفْتِيَ بِغَيْرِ عِلْمٍ كَانَ إِثْمُهُ عَلَى مَنْ أَفْتَاهُ . زَادَ فِي رِوَايَةٍ : وَمَنْ أَشَارَ عَلَى أَخِيهِ بِأَمْرٍ يَعْلَمُ أَنَّ الرُّشْدَ فِي غَيْرِهِ فَقَدْ خَانَهُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْحَاكِمُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าว่า แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดที่ถูกอธิบายให้รู้โทษ (ผู้อธิบาย) ไม่มีความรู้ บาปของเขาจะตกอยู่กับผู้ให้คำอธิบายแก่เขา" และได้เพิ่มเติมในบางรายงานว่า "และผู้ใดที่ได้ให้ข้อปรึกษาแก่พี่น้องของเขาด้วยงานชิ้นหนึ่งที่เขารู้ดีว่า สิ่งที่ถูกต้องนั้นอยู่ในงานชิ้นอื่น เท่ากับเขาทรยศต่อพี่น้องของเขา" (อบูดาวูด และฮากิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاللهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ، وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ، وَمَنْ بَطَّأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูดัรดาอ์ รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใด ช่วยเหลือผู้ที่ศรัทธาให้พ้นจากความทุกข์ร้อนหนึ่ง จากบรรดาความทุกข์ร้อนในโลกนี้ อัลลอฮจะช่วยให้เขาพ้นจากความทุกข์ร้อนหนึ่ง จากบรรดาความทุกข์ร้อนในวันกิยามะฮ์ และผู้ใดที่ปกป้องมุสลิม อัลลอฮจะทรงปกป้องเขาในดุนยาและอาคิเราะฮ์ และผู้ใด อำนวยความสะดวกแก่ผู้เดือดร้อน อัลลอฮจะทรงอำนวยความสะดวกแก่เขาในดุนยาและ อาคิเราะฮ์ อัลลอฮทรงอยู่ในการช่วยเหลือบ่าว ตราบใดที่บ่าวอยู่ในการช่วยเหลือ พี่น้องของเขา และผู้ใดที่ดำเนินอยู่ในเส้นทางหนึ่ง แสวงหาความรู้ในเส้นทางนั้น อัลลอฮจะทรงอำนวยความสะดวกด้วยเส้นทางนั้น เส้นทางไปสู่สวรรค์ และกลุ่มชนใด ที่ร่วมชุมนุมกันอยู่ในบ้านหลังหนึ่งจากบรรดาบ้านของอัลลอฮ (มัสญิด) พวกเขาอ่าน คัมภีร์ของอัลลอฮ ทบทวนคัมภีร์กันในระหว่างพวกเขา ความสงบสุขจะลงมายังพวกเขา ความเมตตาจะห้อมล้อมพวกเขา และมลาอิกะฮ์จะโอบพวกเขา และอัลลอฮจะนำเอา พวกเขาไปกล่าวแก่ผู้ที่อยู่ ณ พระองค์ และผู้ใดที่การงานของเขาทำให้เขาต้องล่าช้า วงศ์ตระกูลของเขาจะไม่ช่วยให้เขาเร็วขึ้นได้" (มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلَ مِنْ دَرَجَةِ الصِّيَامِ وَالصَّلَاةِ وَالصَّدَقَةِ . قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللهِ ، قَالَ: إِصْلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ فَإِنَّ فَسَادَ ذَاتِ الْبَيْنِ هِيَ الْحَالِقَةُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ

ท่านอบูดัรดาอ์ รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ฉัน ไม่ได้แจ้งให้พวกท่านทราบถึงขั้นที่ประเสริฐยิ่งกว่าขั้นของการถือศีลอด นมาซ และการทำทานหรือ? พวกเขาตอบว่า ครับ ท่านรสูลุลลอฮ ท่านกล่าวว่า คือ การประนีประนอมระหว่างสองฝ่ายที่ทิฐิทากัน เพราะการทำลายการประนีประนอม นั้น คือ มีดโกน" (อบูดาวูด ติรมิซีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: وَلْيَنْصُرِ الرَّجُلُ أَخَاهُ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا، إِنْ كَانَ ظَالِمًا فَلْيَنْهَهُ فَإِنَّهُ لَهُ نَصْرٌ وَإِنْ كَانَ مَظْلُومًا فَلْيَنْصُرْهُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ

ท่านญาบิร รฏิยา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลา ได้กล่าวว่า "คน ๆ หนึ่ง จงให้ความช่วยเหลือแก่พี่น้องของเขาที่เป็นผู้ทุจริตหรือถูกทุจริต (คือ) ถ้าหากเขาเป็นผู้ทุจริต ก็ให้ยับยั้งเขา นั่นเป็นการช่วยเหลือเขา และถ้าหากเขาเป็นผู้ถูกทุจริต ก็จงให้การช่วยเหลือเขา" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ رَأَى عَوْرَةً فَسَتَرَهَا كَانَ كَمَنْ أَحْيَا مَوْءُودَةً . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ.

ท่านอุกบะฮ บิน อามิร รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ได้กล่าวว่า "ผู้ใดพบเห็นสิ่งพึงต้องปกปิด แล้วเขาได้ปิดบังไว้ เขาจะเป็นเสมือนผู้ชุบชีวิตเด็กหญิงที่ถูกฝังทั้งเป็น" (อบูดาวูด และนะสาอีย์)

5. <u>ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ครบถ้วน</u>

(5.1) <u>การศึกษา</u>

20 : 114 ความว่า "แต่จงกล่าวเถิด ข้าแต่พระผู้อภิบาลของฉัน ได้ทรงโปรดเพิ่มพูนความรู้แก่ฉัน"

39 : 9 ความว่า "จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) บรรดาผู้รู้และผู้ไม่รู้จะเหมือนกันหรือ? ท่านนบี ศ็อลา ได้กล่าวไว้ว่า "การแสวงหาความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทั้งชายและหญิง"

(5.2) <u>ประกอบอาชีพ</u>

62 : 10 ความว่า "ครั้นเมื่อการนมาซได้เสร็จสิ้นแล้ว ก็จงแยกย้ายกันตามแผ่นดิน และ (ประกอบธุรกิจเพื่อ) แสวงความโปรดปรานของอัลลอฮ และจงรำลึกถึงอัลลอฮให้มาก เพื่อพวกเจ้าจะได้เจริญ"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَأَنْ يَحْتَطِبَ أَحَدُكُمْ حُزْمَةً عَلَى ظَهْرِهِ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ أَحَدًا فَيُعْطِيَهُ أَوْ يَمْنَعَهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا أَبَا دَاوُدَ.

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "การที่คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจะเก็บฟืนมัดหนึ่งใส่หลังของเขา เป็นการดีแก่เขายิ่งกว่าการขอจากใครที่เขาอาจให้หรือไม่ให้"
(บุคอรี มุสลิม ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ سَمُرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : الْمَسَائِلُ كُدُوحٌ يَكْدَحُ بِهَا الرَّجُلُ وَجْهَهُ ، فَمَنْ شَاءَ أَبْقَىٰ عَلَى وَجْهِهِ ، وَمَنْ شَاءَ تَرَكَ إِلَّا أَنْ يَسْأَلَ الرَّجُلُ ذَا سُلْطَانٍ أَوْ فِي أَمْرٍ لَا يَجِدُ مِنْهُ بُدًّا . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านสะมุเราะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งกล่าวว่า "บรรดาสิ่งที่ขอมานั้น จะทำให้ชายผู้ทำการขอมีความอัปมงคลแก่ใบหน้าของเขาเอง เพราะสิ่งเหล่านั้น ดังนั้นผู้ใดประสงค์จะให้ (ความอัปมงคลนั้น) ค้างบนใบหน้าของเขาก็จงขอเถิด และผู้ใดประสงค์เขาก็ปล่อยมันไป ยกเว้นในกรณีที่คน ๆ หนึ่งทำการขอจากผู้มีอำนาจปกครอง หรือในกิจหนึ่งที่เขาไม่มีทางเลี่ยงได้"
(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : مَنْ يَتَكَفَّلُ لِي أَلَّا يَسْأَلَ النَّاسَ شَيْئًا وَأَتَكَفَّلَ لَهُ بِالْجَنَّةِ فَقَالَ ثَوْبَانُ : أَنَا . فَكَانَ لَا يَسْأَلُ أَحَدًا شَيْئًا . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ . وَقَالَ الْفِرَاسِيُّ يَا رَسُولَ اللهِ أَسْأَلُ قَالَ: لَا وَإِنْ كُنْتَ لَا بُدَّ سَائِلًا فَسَلِ الصَّالِحِينَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ.

ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า "ผู้ใดที่รับรองกับฉันว่า เขาจะไม่ขอสิ่งหนึ่งจากผู้ใดทั้งสิ้น และฉันจะรับรองแก่เขาด้วยสวรรค์ เขาบานจึงพูดขึ้นว่า 'ฉันเอง' ต่อจากนั้นเขาก็ไม่ยอมขอสิ่งหนึ่งจากผู้ใดเลย" (อบูดาวูด)

อัลฟิรอสี กล่าวว่า "โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ฉันขอ ..... ท่านรสูลุลลอฮ์กล่าวว่า ไม่ (ท่านอย่าขอ) และหากเลี่ยงไม่พ้น (ที่จะต้องขอเพราะความเดือดร้อนสาหัส) ท่านก็จงขอจากคนดี ๆ" (อบูดาวูด อัน-นะสาอีย์)

(5.3) ความรับผิดชอบ

17 : 15 ความว่า "ผู้ใดอยู่ในทางนำ (ในโลกนี้) ดังนั้นเขาอยู่ในทางนำเพื่อ (เป็นคุณแก่) ตัวเขาเอง และผู้ใดหลง (ไม่ได้อยู่ในทางนำ) ดังนั้นเขาหลง (เป็นปฏิปักษ์) ต่อตัวเขาเอง และไม่มีผู้แบกภาระของผู้อื่นได้"

65 : 7 ความว่า "อัลลอฮฺทรงกำหนดภาระหนักแก่ชีวิตใด เว้นแต่ตามที่ได้ทรงประทานแก่มัน (ชีวิตนั้นๆ) ในไม่ช้าพระองค์จะทรงทำให้มีความสะดวกสบายหลังจากความยากลำบาก"

(5.4) หน้าที่ต่อพ่อแม่

46 : 15 ความว่า "และเราได้สั่งมนุษย์ให้ทำการดีต่อพ่อแม่ของเขา แม่ของเขาได้อุ้มครรภ์เขาด้วยความเหนื่อยยาก และได้คลอดเขาด้วยความเจ็บปวด และการอุ้มครรภ์เขา และการหย่านมเขา (รวมเป็นระยะอย่างมากที่สุด) สามสิบเดือน"

17 : 23 – 24 ความว่า "และพระผู้อภิบาลของเจ้าได้บัญชาว่า สูเจ้าจงอย่าเคารพภักดีผู้ใดนอกจากพระองค์เท่านั้น และจงทำการดีต่อพ่อแม่ (ของตน) ถ้าผู้ใดในทั้งสองหรือทั้งสองจำเริญวัยชราอยู่กับเจ้า ดังนั้น จงอย่ากล่าวแก่เขาทั้งสองว่าอุฟ (เช่น เอย เออ อือ ฯ) และจงอย่าตะเพิด (เช่น ตวาด ดุว่า) ทั้งสอง (เพราะชรามาก) แต่จงพูดแก่เขาทั้งสองซึ่งถ้อยคำที่อ่อนโยนนิ่ง (มีมารยาท)

และจงน้อมแก่ทั้งสองซึ่งปีกทั้งสอง (หมายถึงความเข้มแข็งหรือแขน) แห่งความถ่อมตนเนื่องจากความเมตตา (คือให้ปฏิบัติต่อพ่อแม่ด้วยการวะและมีความเอ็นดูเมตตาแก่ทั้งสอง) และจงกล่าวว่าข้าแต่พระผู้อภิบาลของฉัน ได้โปรดเมตตาแก่ทั้งสอง เช่นที่ทั้งสองได้เลี้ยงดูฉันเมื่อยังเล็ก"

وَجَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّ لِي مَالًا وَوَلَدًا وَإِنَّ وَالِدِي يَحْتَاجُ مَالِي فَقَالَ: أَنْتَ وَمَالُكَ لِوَالِدِكَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَهْ.

"และได้มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ์ ความจริงฉันมีทรัพย์และมีบุตร และบิดาของฉันมีความต้องการทรัพย์ของฉัน ท่านนบีได้กล่าวว่า ตัวท่านและทรัพย์ของท่าน เป็นกรรมสิทธิของบิดาท่าน"

(อบูดาวูด และอิบนุมาญะฮ์)

(5.5) <u>หน้าที่ต่อญาติพี่น้องและผู้อื่น</u>

2 : 177 ความว่า "และจ่ายสมบัติ (ของเขา)ด้วยความรักต่อพระองค์แก่ญาติสนิท และเด็กกำพร้าและผู้ขัดสน และผู้เดินทาง และผู้ขอ (ด้วยความจำเป็น) และใน (การไถ่) ทาส (และเชลย)"

16 : 90 ความว่า "แท้จริงอัลลอฮ์ทรงสั่ง (ให้ปฏิบัติ) ในเรื่องความยุติธรรม และการทำความดี (ต่อตนเองและผู้อื่น) และการบริจาคแก่ญาติสนิท (การทำทานเริ่มแต่ในบ้านก่อน) และทรงห้าม (ให้เว้น) จากการลามก และการชั่วช้า และการเบียดเบียน พระองค์ทรงตักเตือนมนุษย์เจ้าเพื่อมนุษย์เจ้าจะได้รำลึก (ถึงข้อปฏิบัติเหล่านี้)"

4 : 8 ความว่า "และเมื่อญาติ (ห่าง ๆ ผู้ไม่มีสิทธิทางมรดก) และเด็กกำพร้า และคนขัดสน (มา) พร้อมยามแบ่ง จงบันเทิงบังเกิดแก่เขา (บ้างโดยสมัครใจ) จาก (มรดกของทายาทที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว) นั้น และจงพูดกับพวกเขาด้วยคำพูดที่อ่อนหวาน"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ وَأَنْ يُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ . وَلِلْبُخَارِيِّ وَأَبِي دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيِّ : لَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِئِ وَلَكِنِ الْوَاصِلُ الَّذِي إِذَا قُطِعَتْ رَحِمُهُ وَصَلَهَا

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดที่ความกว้างขวางในปัจจัยยังชีพของเขา และการร่นกำหนดความตายของเขาออกไปจะทำให้เขาดีใจแล้ว ให้เขาจงติดต่อกับเครือญาติของเขาเถิด" สามคน

และตัวบทของบุคอรี อะบีดาวูด และ ติรฺมีซียฺว่า "ผู้ติดต่อนั้นไม่ใช่ผู้ที่ตอบแทน แต่ผู้ติดต่อนั้น คือ ผู้ซึ่ง เมื่อเครือญาติของเขาถูกตัดขาด เขาเป็นผู้ติดต่อมัน"

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ الرَّحِمَ شِجْنَةٌ مِنَ الرَّحْمٰنِ فَقَالَ اللهُ مَنْ وَصَلَكِ وَصَلْتُهُ وَمَنْ قَطَعَكِ قَطَعْتُهُ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "แท้จริง คำว่าเครือญาติ (เราะหิม) นั้น มีรากเดิมมาจากพระนาม "อัร – เราะหฺมาน" อัลลอฮฺตรัสว่า ผู้ใดติดต่อกับเจ้า เราก็จะติดต่อกับผู้นั้น และผู้ใดตัดขาดเจ้า เราก็จะตัดขาดผู้นั้น" (บุคอรี และ ติรฺมีซียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : تَعَلَّمُوا مِنْ أَنْسَابِكُمْ مَا تَصِلُونَ بِهِ أَرْحَامَكُمْ فَإِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ مَحَبَّةٌ فِي الْأَهْلِ مَثْرَاةٌ فِي الْمَالِ مَنْسَأَةٌ فِي الْأَثَرِ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَحْمَدُ وَالْحَاكِمُ

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "จงศึกษาวงศ์ตระกูลของพวกท่านให้มากพอที่พวกท่านจะใช้มันติดต่อกับเครือญาติของพวกท่าน เพราะแท้จริงการติดต่อเครือญาตินั้นทำให้เกิดความรักขึ้นภายในครอบครัว ทำให้มั่งมีทรัพย์สิน และทำให้ร่นกำหนดความตายออกไป (อายุยืน)"

(ติรฺมีซียฺ อะหฺมัด และ ฮากิม)

عَنْ أَبِي أَيُّوبَ رضي الله عنه أَنَّ رَجُلًا قَالَ : يَارَسُولَ اللهِ أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ فَقَالَ الْقَوْمُ : مَالَهُ مَالَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : أَرَبٌ مَالَهُ، تَعْبُدُ اللهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ وَتَصِلُ الرَّحِمَ ذَرْهَا كَأَنَّهُ كَانَ عَلَى رَاحِلَتِهِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ.

ท่านอะบูอัยยูบ รฏิยา ได้เล่าว่า "ได้มีชายคนหนึ่งกล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ ได้โปรดบอกฉันถึงการกระทำที่จะทำให้ฉันเข้าสวรรค์' ประชาชนพากันกล่าวว่า 'อะไรของเขา อะไรของเขา' ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'เพราะเขามีความจำเป็นจึงได้ถาม' คือ 'ท่านต้องทำอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺ ท่านจะต้องไม่นำสิ่งใดไปตั้งภาคีเทียบเทียมกับพระองค์ ท่านจะต้องทำนมาซจะต้องจ่ายซะกาต จะต้องติดต่อเครือญาติ จงปล่อยมัน (สัตว์พาหนะ) คล้ายกับท่านอยู่บนพาหนะของท่าน" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنِ الْبَرَاءِ رضي الله عنه

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : الْخَالَةُ بِمَنْزِلَةِ الْأُمِّ . وَجَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنِّي أَصَبْتُ ذَنْبًا عَظِيمًا فَهَلْ لِي مِنْ تَوْبَةٍ ؟ قَالَ : هَلْ لَكَ مِنْ أُمٍّ ؟ قَالَ : لَا، قَالَ : هَلْ لَكَ مِنْ خَالَةٍ ؟ قَالَ : نَعَمْ قَالَ : فَبِرَّهَا . رَوَى هٰذِهِ الْأَرْبَعَةَ التِّرْمِذِيُّ

ท่านอัล บะรออ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "น้าสาวนั้นอยู่ในตำแหน่งแม่" (ติรมิซีย์)

และได้มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า "โอ้ ท่านรสูลุลลอฮฺ ความจริงฉันได้ทำบาปใหญ่ ฉันจะมีทางเตาบะฮฺ (กลับตัว) ไหม? ท่านนบีกล่าวว่า แม่ยังอยู่กับท่านไหม? เขาตอบ ไม่ ท่านนบีกล่าวว่า พี่น้องผู้หญิงของแม่ท่านยังอยู่ไหม? เขาตอบว่า ครับ (ยังอยู่) ท่านนบีกล่าวว่า ท่านจงทำความดีต่อเขาเถิด" (ติรมิซีย์)

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هٰكَذَا وَقَالَ بِإِصْبَعَيْهِ السَّبَّابَةِ وَالْوُسْطَى . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ وَلِمُسْلِمٍ : كَافِلُ الْيَتِيمِ لَهُ أَوْ لِغَيْرِهِ أَنَا وَهُوَ كَهَاتَيْنِ فِي الْجَنَّةِ وَأَشَارَ بِالسَّبَّابَةِ وَالْوُسْطَى .

ท่านสะฮล บิน สะอด รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "ตัวฉัน กับผู้อุปการะเด็กกำพร้าจะอยู่ในสวรรค์เช่นนี้ และท่านได้ทำท่าด้วยนิ้วทั้งสองของท่าน คือ นิ้วชี้กับนิ้วกลาง" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

และตัวบทของมุสลิมว่า "ผู้อุปการะเด็กกำพร้าของเขาเอง หรือของผู้อื่น ตัวฉันกับเขาจะเหมือนกับ (นิ้ว) ทั้งสองนี้ในสวรรค์" และท่านได้ทำท่าด้วยนิ้วชี้และนิ้วกลาง

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : تَهَادَوْا فَإِنَّ الْهَدِيَّةَ تُذْهِبُ وَحَرَ الصَّدْرِ وَلَا تَحْقِرَنَّ جَارَةٌ لِجَارَتِهَا وَلَوْ شِقَّ فِرْسِنِ شَاةٍ . الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ท่านจงให้ของกำนัลแก่กันเถิด เพราะการให้ของกำนัล จะทำให้การอาฆาตหายไป

เพื่อนบ้านผู้หญิง อย่าดูถูกเพื่อนบ้านของหล่อน แม้จะ (ให้ของกำนัล) ด้วยชิ้นหนึ่งของแข้งแกะก็ตาม" (บุคอรี และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : وَاللهِ لَا يُؤْمِنُ وَاللهِ لَا يُؤْمِنُ وَاللهِ لَا يُؤْمِنُ قِيلَ مَنْ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ وَلَفْظُهُ : لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ .

ท่านอบู ชุรอยหฺ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลา ได้กล่าวว่า "สาบานต่ออัลลอฮจะบังไม่มีศรัทธา สาบานต่ออัลลอฮจะบังไม่มีศรัทธา สาบานต่ออัลลอฮจะบังไม่มีศรัทธา' มีผู้ถามว่า 'ใครฯ โอ้ท่านรสูลุลลอฮ' ท่านตอบว่า 'คือผู้ซึ่งเพื่อนบ้านของเขาไม่ปลอดภัยจากความชั่วร้ายของเขา" (บุคอรี และมุสลิม) ตัวบทของมุสลิมว่า "จะไม่ได้เข้าสวรรค์ คนที่เพื่อนบ้านของเขาไม่ปลอดภัยจากความชั่วร้ายของเขา"

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّ لِي جَارَيْنِ فَإِلَى أَيِّهِمَا أُهْدِي ؟ قَالَ إِلَى أَقْرَبِهِمَا مِنْكِ بَابًا. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَلَفْظُهُ : إِنَّ لِي جَارَيْنِ بِأَيِّهِمَا أَبْدَأُ قَالَ : بِأَدْنَاهُمَا بَابًا .

ท่านหญิงอาอิชะฮ ได้เล่าว่า "ฉันได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ ฉันมีเพื่อนบ้านสองคน คนใดที่ฉันจะให้ของกำนัลแก่เขา ท่านนบีตอบว่า แก่คนที่มีประตูบ้านใกล้กับเธอมากที่สุดจากสองคนนั้น" (บุคอรี และอบูดาวูด) ตัวบทของอบูดาวูดว่า "ฉันมีเพื่อนบ้านสองคน คนใดจากทั้งสองที่ฉันจะเริ่มก่อน ท่านตอบว่า แก่คนที่มีประตูใกล้ที่สุดจากทั้งสองนั้น"

(5.6) <u>การต่อสู้ดิ้นรนในทางของอัลลอฮ</u> (ญิฮาด)

9 : 41 ความว่า "จงดิ้นรนต่อสู้ด้วยสมบัติของสูเจ้าและชีวิตของสูเจ้าในทางของอัลลอฮ"

61 : 10 – 11 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จะให้ฉันแนะแก่สูเจ้าไหมถึงการค้าที่จะช่วยให้สูเจ้าพ้นจากการลงโทษอันเจ็บปวด นั่นคือสูเจ้าต้องศรัทธาในอัลลอฮและรสูลของพระองค์และดิ้นรนต่อสู้ในทางของพระองค์ด้วยทรัพย์สินของสูเจ้าและชีวิตของสูเจ้า นั่นเป็นการดีกว่าสำหรับสูเจ้า ถ้าสูเจ้ารู้"

9 : 20 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาและอพยพและดิ้นรนต่อสู้ในทางของอัลลอฮด้วยสมบัติของพวกเขาและชีวิตของพวกเขา มีศักดิ์ยิ่งใหญ่กว่าในทัศนะของอัลลอฮ และเหล่านี้พวกเขาเป็นผู้ประสบความสำเร็จ"

8 : 39 ความว่า "และจงต่อสู้พวกเขาจนกว่าไม่มีการกดขี่ และให้การเคารพภักดีทั้งหลายแหล่เพื่ออัลลอฮ (คือให้มีเสรีภาพในการนับถือศาสนา)"

2 : 191 ความว่า "และการกดขี่ข่มเหงนั้นร้ายแรงกว่าการฆ่า"

(5.7) การเผยแผ่ศาสนา

3 : 103 ความว่า "และควรต้องให้มีจากพวกสูเจ้าซึ่ง (หมู่เผยแผ่ศาสนาและสังคมสงเคราะห์) คณะหนึ่งเชิญชวนไปสู่ความดี และกำชับในเรื่องคีงาม และห้ามปรามในเรื่องชั่วช้า และเหล่านี้พวกเขาเป็นผู้บรรลุความสำเร็จ"

9 : 122 ความว่า "และผู้ศรัทธาไม่พึงออกไป (สู่สนามรบ) พร้อมกันหมด ไฉนเล่ามิให้คณะหนึ่งจากทุกหมู่ (ใหญ่) ของพวกเขาออกไป (สนามรบ) เพื่อ (หมู่อื่นที่อยู่ข้างหลังจะได้เล่าเรียน) หาความเข้าใจในศาสนา เพื่อจะได้ตักเตือนพวกพ้องของเขาทั้งหลายเมื่อพวกเขากลับ (จากการรบ) มาสู่เขาทั้งหลาย เพื่อพวกเขาจะได้ระวังตัว (ไม่ทำชั่วด้วย)"

(5.8) เรื่องการยืมและหนี้สิน

2 : 282 – 283 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เมื่อสูเจ้าเกี่ยวข้องกันและกันในเรื่องหนี้สิน (เช่นการค้าและให้ยืม) ยังเวลาที่กำหนดไว้ ดังนั้น จงเขียนมันลงไป (ในเอกสาร) และจงให้ผู้เขียนเขียนในระหว่างสูเจ้าโดยเที่ยงธรรมและผู้เขียนจงอย่าปฏิเสธที่จะเขียนดังที่อัลลอฮ์ได้ทรงสอนเขา (ให้รู้จักการอ่านเขียน) ดังนั้น จงให้เขาเขียนและจงให้ลูกหนี้สั่งให้เขียน และเขาจะต้องสำรวมตนต่ออัลลอฮ์พระผู้อภิบาลของเขา และเขาจะต้องไม่ลดน้อยจากมันแม้แต่สิ่งใด แต่ถ้าลูกหนี้เองเขาปัญญาหรืออ่อนแอ (เช่นเป็นผู้เยาว์หรือชรามาก) หรือไม่สามารถสั่งให้เขียนได้ (เช่นป่วยมาก, เป็นคนต่างชาติ, ไม่รู้ภาษาท้องถิ่น ฯลฯ) ดังนั้น จงให้ผู้ปกครอง (หรือผู้จัดการ) ของเขาสั่งให้เขียนโดยเที่ยงธรรม และจงให้เรียกพยานในหมู่ผู้ชายของสูเจ้าซึ่งพยานสองคน แต่ถ้าไม่มีผู้ชายสองคน ดังนั้นผู้ชายคนหนึ่งและผู้หญิงสองคนจากบรรดาผู้สูเจ้าพอใจให้เป็นพยาน เพื่อว่าผู้ใดใน (ผู้หญิง) สองคนนั้นหลง ผู้หนึ่ง

ในสองคนนั้นจะได้ตักเตือนอีกคนหนึ่ง และพยานจะต้องไม่ปฏิเสธเมื่อพวกเขาถูกเรียกและจงอย่าเบื่องบ่าย (โดยเบื่อหน่าย) ที่จะเขียนไม่ว่าน้อยหรือมากจนถึงกำหนดของมันนั่น (การให้มีสัญญาเป็นเอกสารต่อกันเช่นนี้) ยุติธรรมกว่า ณ อัลลอฮ และมั่นคงกว่าสำหรับหลักฐาน (และพยาน) และรัดกุมกว่าที่จะให้สูเจ้าพ้นจากการสงสัย เว้นแต่เป็นสินค้าที่พร้อมอยู่ซึ่งสูเจ้าแลกเปลี่ยนมันระหว่างกัน (ซื้อขายด้วยเงินสด) ดังนั้นไม่มีบาปอันใดแก่สูเจ้าที่สูเจ้าไม่เขียนมัน และจงให้มีพยานเมื่อสูเจ้าซื้อขาย (เช่นทรัพย์มีค่ามาก) ระหว่างกัน และจงอย่าให้เกิดการเสียหายแก่ผู้เขียนและพยาน และถ้าสูเจ้ากระทำ ดังนั้นแท้จริงมันเป็นการฝ่าฝืนฝ่ายสูเจ้า และจงสำรวมตนต่ออัลลอฮ เพราะอัลลอฮทรงสอนสูเจ้า (ในบัญญัตินี้) และอัลลอฮเป็นผู้ทรงรอบรู้ทุกสิ่ง (จึงทรงสั่งให้สูเจ้าป้องกันไว้)

และถ้าสูเจ้าอยู่ในระหว่างการเดินทางและสูเจ้าหาผู้เขียนไม่พบ ดังนั้น (ให้มี)หลักประกัน (ไว้) ในครอบครอง แต่ถ้าคนหนึ่งในสูเจ้าไว้ใจอีกคนหนึ่ง (คือต่างไว้ใจกัน) ดังนั้นก็ให้ผู้ถูกไว้วางใจปฏิบัติการไว้วางใจนั้น (อย่าฉ้อโกง) และจงสำรวมตนต่ออัลลอฮพระผู้อภิบาลของเขา และจงอย่าปิดบังหลักฐาน (หรือแก้ไขให้ผิดจากความจริง) และผู้ใดปิดบังมัน ดังนั้น แท้จริง เขา – หัวใจของเขาเป็นผู้มีบาป และอัลลอฮเป็นผู้ทรงรอบรู้ที่สูเจ้ากระทำ (ไม่มีผู้ใดรอดไปได้)*

2 : 280 ความว่า *และถ้า (ลูกหนี้) เป็นผู้อยู่ในความคับแค้นดังนั้น (จงให้มี) การผ่อนปรนจนกระทั่งสะดวก และนั่นคือสูเจ้า (ยกหนี้) ให้เป็นกุศลทานนั้นดีกว่าสำหรับสูเจ้า ถ้าสูเจ้ารู้ (ว่านี่ส่งเสริมมนุษยธรรม)*

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : رَحِمَ اللهُ رَجُلًا سَمْحًا إِذَا بَاعَ وَإِذَا اشْتَرَى وَإِذَا اقْتَضَى . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านญาบิร รฎิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ขออัลลอฮ ทรงเมตตาชายที่มีความอะลุ่มอล่วย เมื่อขาย เมื่อซื้อ และเมื่อทวงถาม" (บุคอรี และติรมิซีย์)

(5.9) <u>เรื่องการคอกเบี้ย</u>

2 : 275 – 276 ความว่า "บรรดาผู้กินคอกเบี้ย (ในอัตรามากหรือน้อยก็ตาม) พวกเขาจะไม่ (สามารถ) ยืน (ทรงตัว) ได้ (ในวันฟื้นขึ้นแห่งปรโลก) เว้นแต่เช่นผู้ที่ยืนอยู่ซึ่งมารได้ทำให้เขาง่วยงงด้วยการกระทบ (สิงสู่ของมัน) นั่นเป็นเพราะพวกเขากล่าวว่า แท้จริง การค้าก็ (ให้กำไร) เสมือนคอกเบี้ย และอัลลอฮทรงอนุมัติการค้า (เพราะต้องมีวิชา, ความสามารถ, ลงทุนและความมานะ) แต่ทรงห้ามการคอกเบี้ย (เพราะเป็นรายได้โดยง่ายจากความเดือดร้อนของผู้อื่น) ดังนั้น ผู้ใดก็ตามที่มีข้อตักเตือนจากพระผู้อภิบาลของเขามายังเขา แล้วเขางดเว้น (จากการคอกเบี้ย) ดังนั้น ที่ผ่านไปแล้ว (ในการเช่นนี้) ได้แก่เขา และกิจการ (ต่อไป) ของเขาอยู่ที่อัลลอฮ และผู้ใดก็ตีกลับไป (ยังการคอกเบี้ย) ดังนั้น เหล่านี้คือสหายของไฟ พวกเขาเป็นผู้พำนักอยู่ในนั้น อัลลอฮจะทรงบั่นทอนคอกเบี้ย (ไม่ให้จำเริญจนอัตราของมันลดน้อยลงให้หมดสิ้นไป) และจะทรงทำให้ทานเพิ่มพูน (เนื่องด้วยอารยธรรมและมนุษยธรรมของมนุษย์) และอัลลอฮไม่ทรงรักทุก ๆ ผู้มีสันดานปฏิเสธ (ต่อข้อห้ามนี้) ผู้บาปหนา (กินคอกเบี้ย)"

2 : 278 – 279 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงสำรวมตนต่ออัลลอฮ และจงละทิ้งส่วนที่เหลืออยู่ของดอกเบี้ย (เมื่อได้มีบัญญัติห้ามเช่นนี้แล้ว) ถ้าสูเจ้าเป็นผู้ศรัทธา (ปฏิบัติตาม) ครั้นถ้าสูเจ้าไม่ (เลิก) กระทำ (เช่นนั้น เช่นกรณีของกลุ่มนี้มุสีเราะฮ์เป็นพวกให้กู้เอาดอกเบี้ย) ดังนั้น จงระวังตัวต่อสงครามจากอัลลอฮและรสูลของพระองค์"

(5.10) <u>เรื่องการฆ่า</u>

17 : 33 ความว่า "และจงอย่าฆ่าชีวิตใดที่อัลลอฮได้ทรงห้ามไว้ (เช่นฆ่ามนุษย์) เว้นแต่เพื่อความยุติธรรม (เช่นประหารชีวิตนักโทษ) และผู้ใดถูกฆ่าอย่างอยุติธรรม ดังนั้นเราได้ให้อำนาจแก่ผู้ปกครอง (หรือทายาท) ของเขา (ที่จะดำเนินคดี) ฉะนั้นจงอย่าให้ล่วงเกินขอบเขตในเรื่องฆาตกรรม (โดยลงโทษถูกหลานหรือพี่น้องฆาตกรแทนที่จะเป็นตัวฆาตกรเอง)"

4 : 92 – 93 ความว่า "และไม่พึงแก่ผู้ศรัทธา (คือมุสลิม) จะฆ่าผู้ศรัทธาใด (มุสลิม) เว้นแต่โดยพลั้งผิด และผู้ใดฆ่าผู้ศรัทธา (มุสลิมทั่ว ๆ ไป) โดยพลั้งผิด (เช่นในกรณีที่สงครามอุหุด) ดังนั้น (ผู้ฆ่าต้องให้มี) การปล่อยทาส (หรือทาสี) ผู้ศรัทธาคนหนึ่งเป็นไท และ (ต้องจ่าย) ค่าทำขวัญแก่ครอบครัว (ทายาท) ของเขา (ผู้ตาย) เว้นแต่พวกเขา (ฝ่ายครอบครัวผู้ตาย) บกให้เป็นทาน (ไม่เอาความ) และถ้าเขา (ผู้ตาย) อยู่ในหมู่ชนเป็นศัตรู (ทำสงครามต่อสูเจ้า) และเขา (ผู้ตาย) เป็นผู้ศรัทธา (เป็นมุสลิมที่อยู่ฝ่ายศัตรู) ดังนั้น (ผู้ฆ่าให้มี) การปล่อยทาส (หรือทาสี) ผู้ศรัทธาคนหนึ่งเป็นไท (ก็พอแล้ว) แต่ถ้าเขา (ผู้ตายมิได้เป็นมุสลิมและ) มาจากหมู่ชนที่ในระหว่างสูเจ้าและพวกเขามีปฏิญญา (ไมตรีต่อกัน) ดังนั้น (ผู้ฆ่าต้องให้) ค่าทำขวัญแก่ครอบครัว (ทายาท) ของเขา (ผู้ตาย) พร้อมกับการปล่อยทาส (หรือทาสี) ผู้ศรัทธาคนหนึ่ง

เป็นไท ถ้าผู้ใดหาไม่พบ (คือไม่มีทาสหรือทาสี หรือไม่มีเงินค่าทำขวัญ) เขาต้องถือศีลอดติดต่อกันสองเดือน (ตามวินัยในเดือนรอมฎอน) การนิรโทษจากอัลลอฮ และอัลลอฮเป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ"

(5.11) <u>การขโมยหรือปล้น</u>

5 : 38 – 39 ความว่า "ส่วนขโมยผู้ชายและขโมยผู้หญิง (ผู้ขโมยเป็นสันดาน) จงตัดมือ (ขวา) ของเขาทั้งสอง (ถึงข้อมือ) เป็นการ (ลงโทษ) ตอบแทนตามที่ทั้งสองได้ขวนขวายไว้ (จากการขโมย) เป็นแบบอย่างให้เข็ดหลาบจากอัลลอฮ (ตามเจตนาและความผิด) และอัลลอฮเป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาน แต่ผู้ใดสำนึกโทษหลังจากความผิดของเขา และปรับปรุง (ตนเอง) ให้ดีขึ้น (เช่นคืนของที่ขโมยก่อนเจ้าหน้าที่รู้หรือเจ้าทุกข์ไม่เอาความ) ดังนั้น แท้จริง อัลลอฮเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

5 : 33 ความว่า "หรือมือและเท้าของพวกเขาถูกตัดสลับข้าง (เมื่อพบว่าทำการปล้นสดมภ์) หรือถูกเนรเทศไปจากแผ่นดิน (บ้านเมือง หรือถูกขังเมื่อยังไม่ได้ปล้นหรือฆ่าแต่ลงมือจะกระทำ) นั่น – สำหรับพวกเขา คือการอดสูในโลกนี้ และสำหรับพวกเขาในโลกหน้า คือการลงโทษอันมหันต์"

(5.12) <u>การขอพรจากอัลลอฮ</u>

1 : 4 ความว่า "พระองค์เท่านั้นที่เราเคารพภักดี และพระองค์เท่านั้นที่เราขอความช่วยเหลือ"

2 : 186 ความว่า "และบ่าว (ผู้เป็นกัลยาณชน) ของฉันถามเจ้า (มุฮัมมัด) เกี่ยวกับฉัน (จงตอบเถิดว่า) ดังนั้นแท้จริง ฉันอยู่ใกล้ ฉันตอบการวิงวอน (ที่สมควร) ของผู้วิงวอนเมื่อเขาวิงวอน

ต่อฉัน เพราะฉะนั้นจงให้เขา (ผู้วิงวอน) ตอบ (รับทางน้ำของ) ฉันและศรัทธาใน (หลักธรรมของ) ฉัน เพื่อเขาจะได้อยู่ในทางที่ถูก"

6 : 41 ความว่า "แต่ว่า พระองค์เท่านั้นที่สูเจ้าร้องเรียก แล้วพระองค์จะทรงปลดเปลื้อง (ความชั่วร้าย) ที่สูเจ้าวิงวอนต่อพระองค์ (ให้ทรงลบล้าง) ถ้าพระองค์ทรงประสงค์ และสูเจ้าจะลืมที่สูเจ้าตั้งภาคี (ต่อพระองค์)"

(6) <u>คำวิงวอนของผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์</u>

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ كَانَ يَقُولُ عِنْدَ الْكَرْبِ : لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ เคยกล่าวเสมอขณะมีความทุกข์ว่า "ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากอัลลอฮผู้ทรงยิ่งใหญ่ ผู้ทรงขันติธรรม ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ ผู้ทรงเป็นเจ้าของบัลลังก์อันยิ่งใหญ่ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ ผู้ทรงเป็นเจ้าของชั้นฟ้า เจ้าของแผ่นดินและเจ้าของบัลลังก์อันยิ่งใหญ่" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย)

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ : دَعَوَاتُ الْمَكْرُوبِ : اللّٰهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ حِبَّانَ .

ท่านอบูบักเราะฮ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "คำวิงวอนของผู้ที่ตกทุกข์คือโอ้อัลลอฮ ฉันมุ่งหวังความเมตตาจากพระองค์ ดังนั้นโปรดอย่าปล่อยฉันให้พึ่งตัวเองแม้เพียงพริบตาเดียว ได้โปรดปรับปรุงกิจการทั้งหมดของฉันให้เป็นประโยชน์แก่ฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์"
(อบูดาวูด และอิบนุหิบบาน)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : يَقُولُ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي . وَأَنَا مَعَهُ حِينَ يَذْكُرُنِي . فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي(٨) وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلَإٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلَإٍ خَيْرٍ مِنْهُ وَإِنِ اقْتَرَبَ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا وَإِنِ اقْتَرَبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا اقْتَرَبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا . وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยา ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่และเกียงไกร ตรัสว่า เรานั้นขึ้นอยู่ที่การคาดคิดของบ่าวของเราต่อเราและเราจะอยู่กับเขา ขณะที่เขารำลึกถึงเรา ถ้าหากเขารำลึกถึงเราอยู่ภายในใจของเขา เราก็จะรำลึกถึงเขาอยู่ภายในใจของเรา และถ้าหากเขารำลึกถึงเราในกลุ่มชน เราก็จะรำลึกถึงเขาในกลุ่มชนที่ดีกว่า และถ้าหากเขาเข้าใกล้เราหนึ่งคืบ เราจะใกล้เขาหนึ่งศอก ถ้าหากเขาเข้าใกล้เราหนึ่งศอก เราจะเข้าใกล้เขาหนึ่งวา และเมื่อเขาเดินเข้าหาเรา เราจะวิ่งเข้าหาเขา"

(บุคอรี มุสลิม และติรมิซียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ يَتَعَوَّذُ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَدَرَكِ الشَّقَاءِ وَسُوءِ الْقَضَاءِ وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยา ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ เคยขอป้องกันจากความรุนแรงของภัยพิบัติ และการพบกับความชั่วช้า ความชั่วของกฎแห่งการกำหนดของพระองค์ (เช่นภัยธรรมชาติ) และการหยามหยันของศัตรู"

(บุคอรี มุสลิม และนะสาอียฺ)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ :

كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَقُولُ : اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ .

ท่านอนัส รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ เคยกล่าวว่า 'โอ้อัลลอฮ ฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจากความหม่นหมอง และความเศร้า ความไร้ความสามารถ ความขี้เกียจ ความขี้ขลาด ความขี้เหนียว หนี้ที่ล้นพ้น และการข่มเหงของผู้คน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และอัน-นะสาอีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَقُولُ:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْهَرَمِ وَالْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَعَذَابِ النَّارِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْغِنَى وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْفَقْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ اللَّهُمَّ اغْسِلْ عَنِّي خَطَايَايَ بِمَاءِ الثَّلْجِ وَالْبَرَدِ وَنَقِّ قَلْبِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ وَبَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ รฏิยา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้เคยกล่าวเสมอว่า 'โอ้อัลลอฮ ฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจากความขี้เกียจ ความแก่หง่อม การทำบาป การสร้างหนี้ จากวิกฤติการณ์ในหลุมศพ การลงโทษในหลุมศพ จากวิกฤติการณ์ของไฟนรก การลงโทษของไฟนรก จากความชั่วร้ายของวิกฤติการณ์ของความร่ำรวย และฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ (ให้พ้น) จากวิกฤติการณ์ของความยากจน และขอความคุ้มครองจากพระองค์ (ให้พ้น) จากวิกฤติการณ์ของมะสีห ดัจญาล โอ้อัลลอฮ ได้โปรดชำระล้างความผิดของฉันออกไปจากฉันด้วยน้ำแข็ง และน้ำเย็น และขอได้โปรดทำให้หัวใจของฉันสะอาดจากความผิดทั้งหลาย

ดุจดังพระองค์ได้ทำให้ผ้าขาวสะอาด จากรอยเปรอะเปื้อน และได้โปรดให้ฉันทรงไกล. ความผิด ไกลดุจดังที่พระองค์ทรงให้ตะวันออกไกลจากตะวันตก"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และอัน-นะสาอีย์)

عَنْ سَعْدٍ رضي الله عنه قَالَ : تَعَوَّذُوا بِكَلِمَاتٍ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَتَعَوَّذُ بِهِنَّ : اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านสะอด รฏิยา ได้เล่าว่า "ท่านทั้งหลายจงขอป้องกันโดยใช้ถ้อยคำที่ท่านนบี ศ็อลฯ เคยใช้มันขอป้องกัน นั่นคือ "โอ้อัลลอฮ ฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ (ให้พ้น) จากความขี้ขลาด และฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ (ให้พ้น) จากความตระหนี่ และขอความคุ้มครองจากพระองค์ (ให้พ้น) จากการที่ฉันจะถูกส่งกลับไปสู่ช่วงอายุที่ตกต่ำที่สุด และขอความคุ้มครองจากพระองค์ (ให้พ้น) จากวิกฤติการณ์ในโลกนี้ และการลงโทษในหลุมศพ" (บุคอรี ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ : الْإِمَامُ الْعَادِلُ ، وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ رَبِّهِ ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ ، وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ ، وَرَجُلٌ طَلَبَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللهَ ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَى حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا أَبَا دَاوُدَ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ รฏิยา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "เจ็ดคนที่อัลลอฮจะทรงให้พวกเขาอยู่ในร่มเงาของพระองค์ในวันที่ไม่มีร่มเงาใดนอกจากร่มเงาของพระองค์เท่านั้น คือ (1) ผู้นำที่มีความยุติธรรม (2) ชายหนุ่มที่เติบโตอยู่ในการทำอิบาดะฮต่อพระผู้อภิบาลของเขา (3) ชายคนหนึ่งที่หัวใจของเขา

ยูกพันอยู่กับมัสญิด (4) ชายสองคนที่รักกันเพื่ออัลลอฮฺร่วมกันเพื่อพระองค์ และจากกันเพื่อพระองค์ (5) ชายคนหนึ่งที่หญิงที่มีตระกูลและงดงามเชิญชวนให้เขาละเมิดประเวณี แต่เขากล่าวว่า แท้จริงฉันกลัวอัลลอฮฺ และ (6) ชายคนหนึ่งเขาได้บริจาคทาน เขาปิดบังจนมือซ้ายของเขาไม่รู้สิ่งที่มือขวาของเขาบริจาค และ (7) ชายคนหนึ่งได้รำลึกถึงอัลลอฮตามลำพัง และดวงตาทั้งสองของเขาหั่วมหันด้วยน้ำตา"

(บุคอรี มุสลิม ติรมิซีย์ และอัน-นะสาอีย์)

(7) <u>การส่งเสริมสุขภาพจิตเด็กโดยการเลี้ยงดู</u>

2 : 233 ความว่า "และแม่ ต้องให้ลูกของนางดื่มนมสองปีเต็ม สำหรับผู้ประสงค์จะได้การดื่มนมจนครบ (กำหนด แต่จะให้หย่านมก่อนสองปีก็ได้) และภาระบนผู้มีลูก (คือผู้เป็นพ่อ) นั้นคือ (การจัดหาให้) อาหารของนางและเครื่องนุ่งห่มของนางโดยชอบธรรม ไม่มีชีวิตใดถูกรับภาระหนักเว้นแต่ตามสมรรถภาพของมัน แม่ต้องไม่ถูกรับทุกข์ (โดยพ่อของเด็ก) เนื่องด้วยลูกของนาง และผู้มีลูก (คือพ่อ) ต้องไม่ถูก (รับทุกข์โดยแม่ของเด็ก) เนื่องด้วยลูกของเขา (ถ้าพ่อตายก่อนลูกอดนม) ภาระบนทายาทก็ (ต้องจ่ายค่าเลี้ยงดู) เยี่ยงนั้น แล้วถ้าเขาทั้งสองประสงค์ให้หย่านมโดยการยินยอมของทั้งสองและปรึกษากัน (ก่อนครบสองปี) ก็ไม่มีบาปแก่เขาทั้งสอง และถ้าสูเจ้าประสงค์จัดแม่นมสำหรับลูกของสูเจ้า ดังนั้นไม่มีบาปแก่สูเจ้า เมื่อสูเจ้ามอบ (ค่าเลี้ยงดู) ที่สูเจ้าต้องให้โดยชอบธรรม จงสำรวมตนต่ออัลลอฮฺ และจงรู้ไว้เถิดว่าอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงเห็นตามที่สูเจ้ากระทำ"

และจากอัล-หะดีษ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : قَبَّلَ رَسُولُ اللهِ ﷺ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ وَعِنْدَهُ الْأَقْرَعُ بْنُ حَابِسٍ التَّمِيمِيُّ جَالِسًا فَقَالَ : إِنَّ لِي عَشَرَةً مِنَ الْوَلَدِ مَا قَبَّلْتُ مِنْهُمْ أَحَدًا فَنَظَرَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللهِ ﷺ ثُمَّ قَالَ : مَنْ لَا يَرْحَمُ لَا يُرْحَمُ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านอบูฮุรัยเราะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้จูบท่านหะสัน บิน อะลี ณ ที่นั้นมี อักเราะอ์ บิน หาบิส อัตตัยมีย์ นั่งอยู่ด้วย เขาได้กล่าวขึ้นว่า 'ฉันมีลูกสิบคน ฉันไม่เคยจูบพวกเขาเลยสักคนเดียว' ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ มองดูเขาแล้วกล่าวว่า 'ผู้ที่ไม่มีความเมตตา จะไม่ได้รับความเมตตา'
(บุคอรี อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : أَتُقَبِّلُونَ الصِّبْيَانَ فَمَا نُقَبِّلُهُمْ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ : أَوَ أَمْلِكُ لَكَ أَنْ نَزَعَ اللهُ مِنْ قَلْبِكَ الرَّحْمَةَ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ.

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าว่า มีอาหรับชนบทคนหนึ่งมาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า 'พวกท่านจูบเด็ก ๆ ไหม? แต่พวกเราจะไม่จูบเด็ก ๆ' ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ท่านพูดอย่างนี้หรือ ฉันคงไม่สามารถหยิบยื่นความเมตตาให้แก่หัวใจของท่านได้ หลังจากอัลลอฮ์ได้ถอดมันออกไปจากหัวใจของท่านแล้ว'
(บุคอรี และมุสลิม)

وَقَالَ أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ رضي الله عنهما : كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ يَأْخُذُنِي فَيُقْعِدُنِي عَلَى فَخِذِهِ وَيُقْعِدُ الْحَسَنَ عَلَى فَخِذِهِ الْأُخْرَى ثُمَّ يَضُمُّهُمَا ثُمَّ يَقُولُ : اللَّهُمَّ ارْحَمْهُمَا فَإِنِّي أَرْحَمُهُمَا . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

ท่านอุสามะฮ์[1] บิน ซัยด์ รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ เคยจับตัวฉัน และเอาฉันนั่งลงบนขาอ่อนของท่าน และจับตัวหะสัน นั่งลงบนขาอ่อนอีกข้างหนึ่ง หลังจากนั้นท่านได้กอดฉันทั้งสองคน แล้วกล่าวว่า โอ้อัลลอฮ์ ได้โปรดเมตตาเขาทั้งสองด้วย เพราะแท้จริงฉันมีความเมตตาเขาทั้งสอง". (บุคอรี)

عَنْ أَنَسٍ: أَخَذَ النَّبِيُّ صلعم إِبْرَاهِيمَ فَقَبَّلَهُ وَشَمَّهُ. (البخارى)

ท่านอนัสได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้อุ้มท่านอิบรอฮีม (บุตรของท่าน) แล้วจูบและหอมเขา" (อัล-บุคอรี)

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِنِّي لَأَدْخُلُ فِي الصَّلَاةِ، وَأَنَا أُرِيدُ إِطَالَتَهَا فَأَسْمَعُ بُكَاءَ الصَّبِيِّ، فَأَتَجَوَّزُ فِي صَلَاتِي مِمَّا أَعْلَمُ مِنْ وَجْدِ أُمِّهِ مِنْ بُكَائِهِ. (الصَّحِيحَيْنِ)

ท่านอะนัสได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ครั้งหนึ่งฉันเข้าไปนมาซ (ในมัสญิด) และฉันตั้งใจจะนมาซยาว (อ่านสูเราะฮ์ยาว ๆ) ฉันได้ยินเสียงร้องไห้ของเด็ก ฉันจึงนมาซให้สั้น (อ่านสูเราะฮ์สั้น ๆ) เพราะฉันรู้ถึงความห่วงใยของแม่จากการร้องของเด็ก" (บุคอรี มุสลิม)

عَنِ الْبَرَاءِ رضي الله عنه قَالَ: رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ وَالْحَسَنُ عَلَى عَاتِقِهِ يَقُولُ: اللّٰهُمَّ إِنِّي أُحِبُّهُ فَأَحِبَّهُ. رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ.

---

(1) ท่านอุสามะฮ์ เป็นบุตรชายของท่านซัยด์ ซึ่งเคยเป็นทาสของท่านนบีฯ ศ็อลฯ ต่อมาท่านได้ให้ท่านซัยด์เป็นไท และถูกถือว่าเป็นบุตรบุญธรรม ส่วนท่านหะสันเป็นหลานของท่านนบี ศ็อลฯ

ท่านอัลบะรออ์ รฏิยฯได้เล่าว่า "ฉันได้เห็นท่านนบี ศ็อลฯ มีหะสันอยู่บนต้นคอของท่าน ท่านกล่าวว่า 'โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันรักเขา ดังนั้น ขอพระองค์ได้โปรดรักเขาด้วยเถิด'" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : خَرَجْتُ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ فِي طَائِفَةٍ مِنَ النَّهَارِ لَا يُكَلِّمُنِي وَلَا أُكَلِّمُهُ حَتَّى أَتَى سُوقَ بَنِي قَيْنُقَاعَ ثُمَّ انْصَرَفَ حَتَّى أَتَى خِبَاءَ فَاطِمَةَ فَقَالَ : أَثَمَّ لُكَعُ أَثَمَّ لُكَعُ؟ يَعْنِي حَسَنًا فَظَنَنَّا أَنَّ أُمَّهُ حَبَسَتْهُ لِتُغَسِّلَهُ وَتُلْبِسَهُ سِخَابًا فَلَمْ يَلْبَثْ أَنْ جَاءَ يَسْعَى حَتَّى اعْتَنَقَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا صَاحِبَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : اللَّهُمَّ إِنِّي أُحِبُّهُ فَأَحِبَّهُ وَأَحْبِبْ مَنْ يُحِبُّهُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฏิยฯได้เล่าว่า "ฉันได้ออกไปกับท่านนบี ศ็อลฯ พร้อมกับคนกลุ่มหนึ่งในเวลากลางวัน โดยท่านไม่ได้พูดกับฉันและฉันก็ไม่ได้พูดกับท่าน จนกระทั่งท่านได้มาถึงตลาดของชาวบนี กอยนุกออ์ จากนั้นท่านก็กลับ จนกระทั่งได้มาถึงบ้านของท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ ท่านได้พูดขึ้นว่า 'หนูน้อยอยู่ไหม? หนูน้อยอยู่ไหม?' ท่านถามถึงหะสัน พวกเราคิดว่า มารดาของเขาคงกักตัวเอาไว้ เพื่ออาบน้ำ และสวมสร้อยลูกประคำ ทันทีที่มาถึงทั้งสองฝ่ายต่างตรงเข้าสวมกอดกัน และท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'โอ้อัลลอฮ์ แท้จริงฉันรักเขา ดังนั้นขอพระองค์ได้โปรดรักเขาด้วยเถิด และได้โปรดรักผู้ที่รักเขา'" (มุสลิม)

عَنْ إِيَاسٍ عَنْ أَبِيهِ رضي الله عنهما قَالَ : لَقَدْ قُدْتُ بِنَبِيِّ اللهِ ﷺ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ بَغْلَتَهُ الشَّهْبَاءَ حَتَّى أَدْخَلْتُهُمْ حُجْرَةَ النَّبِيِّ ﷺ هٰذَا قُدَّامَهُ وَهٰذَا خَلْفَهُ . رَوَاهُمَا مُسْلِمٌ .

ท่านอิยาสได้รายงานจากบิดาของเขา รฏิยฯ ซึ่งเล่าว่า "แท้จริงฉันได้จูงล่อสีดำ ของท่านนบี ศ็อลฯ โดยมีท่านนบี นั่งอยู่พร้อมด้วยท่านหะสันและท่านหุเสน จนกระทั่งฉันได้นำพวกเขามาถึงห้องของท่านนบี ศ็อลฯ คนนี้เดินข้างหน้า คนนั้นเดินอยู่ข้างหลังท่าน" (มุสลิม)

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ الْحَارِثِ رضي الله عنه قَالَ : رَأَيْتُ أَبَا بَكْرٍ رضي الله عنه وَحَمَلَ الْحَسَنَ وَهُوَ يَقُولُ : بِأَبِي شَبِيهٌ. بِالنَّبِيِّ لَيْسَ شَبِيهاً بِعَلِيٍّ. وَعَلِيٌّ يَضْحَكُ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอุกบะฮ บิน ฮาริษ รฎิยฯ ได้กล่าวว่า "ฉันเห็นอบูบักร รฎิย แบกท่านหะสันไว้ และกล่าวว่า สาบานด้วยบิดาของฉัน เขาเหมือนกับท่านนบี ไม่เหมือนท่านอะลี และท่านอะลีก็หัวเราะ" (บุคอรี)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : جَاءَتْنِي امْرَأَةٌ وَمَعَهَا ابْنَتَانِ تَسْأَلُنِي فَلَمْ تَجِدْ عِنْدِي غَيْرَ تَمْرَةٍ وَاحِدَةٍ فَأَعْطَيْتُهَا فَقَسَمَتْهَا بَيْنَ ابْنَتَيْهَا ثُمَّ قَامَتْ فَخَرَجَتْ فَدَخَلَ النَّبِيُّ ﷺ فَحَدَّثْتُهُ فَقَالَ : مَنْ يُلِيَ مِنْ هٰذِهِ الْبَنَاتِ بِشَيْءٍ فَأَحْسَنَ إِلَيْهِنَّ كُنَّ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ . وَلِمُسْلِمٍ وَالتِّرْمِذِيِّ : مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى يُدْرِكَا دَخَلْتُ أَنَا وَهُوَ الْجَنَّةَ كَهَاتَيْنِ

ท่านหญิงอาอิชะฮ ได้เล่าว่า "มีหญิงคนหนึ่งมาหาฉัน พร้อมด้วยลูกผู้หญิงสองคน หล่อนขอฉัน แต่หล่อนก็ไม่พบอะไรที่ฉันเลย นอกจากอินทผลัมเพียงผลเดียว ฉันจึงมอบมันให้หล่อนไป และหล่อนก็ได้แบ่งอินทผลัมผลนั้นให้แก่ลูกผู้หญิงทั้งสองคนของหล่อน จากนั้นหล่อนก็ลุกออกไป ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯ ได้เข้ามา ฉันได้เล่าให้ท่านฟัง ท่านได้กล่าวว่า 'ผู้ใดถูกทดลองด้วยสิ่งหนึ่ง จากบรรดาเด็กผู้หญิงเหล่านี้ แล้วเขาได้ทำความดีต่อเด็กผู้หญิงเหล่านั้น เด็กผู้หญิงเหล่านั้นก็จะเป็นเครื่องป้องกันไฟนรกให้เขา" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

ตัวบทของมุสลิม และติรมิซีย์ ว่า "ผู้ใดให้การอุปการะเด็กผู้หญิงสองคน จนกระทั่งทั้งสองเป็นผู้ใหญ่ ฉันและเขาผู้นั้นจะได้เข้าสวรรค์ เหมือนกับทั้งสองนี้ (นิ้วชี้กับนิ้วกลาง)"

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ كَانَ لَهُ ثَلَاثُ بَنَاتٍ أَوْ ثَلَاثُ أَخَوَاتٍ أَوِ ابْنَتَانِ أَوْ أُخْتَانِ فَأَحْسَنَ صُحْبَتَهُنَّ وَاتَّقَى اللهَ فِيهِنَّ فَلَهُ الْجَنَّةُ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ .

ท่านอบูสะอีด อัล-คุดรีย์ รฎิย ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดมีบุตรสาวสามคน หรือพี่น้องผู้หญิงสามคน หรือบุตรสาวสองคน หรือพี่น้องผู้หญิงสองคน แล้วเขาอยู่รวมกับพวกหล่อนด้วยความดีงาม เขายำเกรงอัลลอฮฺในสิทธิของพวกหล่อน เขาผู้นั้นจะได้เข้าสวรรค์" (ติรฺมิซีย และอบูดาวูด)

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صلعم يَقُولُ : مَنْ كَانَتْ لَهُ ثَلَاثُ بَنَاتٍ فَصَبَرَ عَلَيْهِنَّ وَسَقَاهُنَّ وَكَسَاهُنَّ مِنْ جِدَتِهِ ، كُنَّ لَهُ حِجَابًا مِنَ النَّارِ . (رواه احمد)

ท่านอุกบะฮฺ อิบนิ อามิริลญุฮฺนีญได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ กล่าวว่า ผู้ใดมีบุตรหญิง 3 คน เขาได้อดทนต่อลูก ๆ นั้น ให้อาหารแก่พวกเธอ ให้เสื้อผ้าแก่พวกเธอจากทรัพย์ของเขา เขาจะมีม่านกั้นจากไฟนรก" (อะหมัด)

عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا ، قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِعْدِلُوا بَيْنَ أَبْنَائِكُمْ ، اِعْدِلُوا بَيْنَ أَبْنَائِكُمْ (رواه اصحاب السنن واحمد وابن حبان)

ท่านนุอฺมาน บิน บะชีรฺ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า จงยุติธรรมในระหว่างลูก ๆ ของพวกท่าน จงยุติธรรมในระหว่างลูก ๆ ของพวกท่าน" (อบูดาวูด นะสาอีย์ อะหฺมัด และอิบนุฮิบบาน)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ كَانَتْ لَهُ أُنْثَى فَلَمْ يَئِدْهَا وَلَمْ يُهِنْهَا وَلَمْ يُؤْثِرْ وَلَدَهُ عَلَيْهَا أَدْخَلَهُ اللهُ الْجَنَّةَ . رَوَاهُ أَبُوْدَاوُدَ

ท่านอิบนิ อับบาส รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดมีบุตรสาว และเขาไม่ได้ฝังหล่อนทั้งเป็น ไม่ได้เหยียดหยามหล่อน ไม่ได้เลือกรักลูกชายมากกว่าหล่อน อัลลอฮฺจะให้เขาได้เข้าสวรรค์" (อบูดาวูด)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : ضَمَّنِي النَّبِيُّ ﷺ إِلَى صَدْرِهِ وَقَالَ : اللَّهُمَّ عَلِّمْهُ الْحِكْمَةَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิ อับบาส รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กอดฉันไว้แนบอกของท่าน และท่านได้กล่าวว่า โอ้อัลลอฮฺได้โปรดสอนวิทยะปัญญาแก่เขาด้วยเถิด" (บุคอรี และติรฺมิซีย์)

وَقَالَتْ عَائِشَةُ رضي الله عنها : أَرَادَ النَّبِيُّ ﷺ أَنْ يُنَحِّيَ مُخَاطَ أُسَامَةَ ، قُلْتُ : يَا رَسُوْلَ اللهِ دَعْنِي حَتَّى أَكُوْنَ أَنَا الَّذِي أَفْعَلُ ، قَالَ : يَا عَائِشَةُ أَحِبِّيْهِ فَإِنِّي أُحِبُّهُ . رَوَى التِّرْمِذِيُّ

ท่านหญิงอาอิชะฮฺ รฎิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ต้องการจะปัดขี้มูกของอุสามะฮฺออกไปให้พ้น ฉันได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺปล่อยให้ฉันเป็นผู้กระทำเถิด' ท่านได้กล่าวว่า 'โอ้อาอิชะฮฺ เธอจงรักเขาเพราะแท้จริงฉันรักเขา'" (ติรฺมิซีย์)

عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَأَنْ يُؤَدِّبَ الرَّجُلُ وَلَدَهُ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَتَصَدَّقَ بِصَاعٍ .

ท่านญาบิร บิน สะมูเราะฮ์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "การที่ชายคนหนึ่งจะอบรมมารยาทให้แก่บุตรของเขานั้น จะเป็นความดียิ่งกว่าการที่เขาทำทานด้วยอาหารจำนวนหนึ่งศออ์" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا وَبَشِّرُوا وَلَا تُنَفِّرُوا . (رواه الشيخان)

ท่านอะนัสได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ท่านทั้งหลายจงทำให้ง่าย อย่าทำให้ยาก จงนำข่าวดีออกเผยแพร่ และอย่าทำให้เกลียด (ทำให้เขาผละไป)" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ رضي الله عنهم عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نُحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ . التِّرْمِذِيُّ

ท่านอัยยูบ บิน มูซา ได้ทราบจากบิดาของเขา ซึ่งทราบจากปู่ของเขา รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ไม่มีของขวัญใด ๆ ที่บิดาจะให้แก่บุตรดียิ่งไปกว่ามารยาทที่ดี" (ติรมิซีย์)

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ : أَنَّهُ مَرَّ عَلَى صِبْيَانٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ

وَقَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَفْعَلُهُ . (البخاري)

ท่านอะนัส บินมาลิก ได้เล่าว่า "เขาได้เดินผ่านพวกเด็ก ๆ แล้วได้กล่าวสลามแก่เด็กเหล่านั้น และกล่าวว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ทำเช่นนี้" (อัล-บุคอรี)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ : دَعَتْنِي أُمِّي يَوْمًا وَرَسُولُ اللّٰهِ صلعم

قَاعِدٌ فِي بَيْتِنَا فَقَالَتْ يَا عَبْدَ اللّٰهِ تَعَالَ حَتَّى أُعْطِيَكَ ، فَقَالَ لَهَا عَلَيْهِ

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ : مَا أَرَدْتِ أَنْ تُعْطِيَهُ ؟ قَالَتْ أَرَدْتُ أَنْ أُعْطِيَهُ تَمْرًا

فَقَالَ : أَمَا إِنَّكِ لَوْ لَمْ تُعْطِيَهُ شَيْئًا ، كُتِبَتْ عَلَيْكِ كِذْبَةٌ (ابوداود والبيهقي)

ท่านอับดุลลอฮ อิบนิ อามิร ได้เล่าว่า "วันหนึ่งแม่ของฉันได้เรียกฉัน และท่านรสูลุลลอฮอยู่ที่บ้านของเรา เธอกล่าวว่า 'อับดุลลอฮ มานี่ แม่จะให้ลูก' ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ กล่าวว่า 'เธอจะให้อะไรแก่เขา' เธอตอบว่า 'ฉันจะให้อินทผลัม' ท่านกล่าวว่า 'ถ้าเธอ (บอกว่าจะให้แล้ว) ไม่ให้อะไร เธอจะถูกบันทึกว่าเป็นคนโกหก"
(อบูดาวูด และบัยฮะกีย์)

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدِ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ: أَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم
أُتِيَ بِشَرَابٍ فَشَرِبَ وَعَنْ يَمِيْنِهِ غُلَامٌ وَعَنْ يَسَارِهِ الْأَشْيَاخُ فَقَالَ لِلْغُلَامِ:
أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أُعْطِيَ هٰؤُلَاءِ؟ فَقَالَ الْغُلَامُ: لَا وَاللّٰهِ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ، لَا
أُوْثِرُ بِنَصِيْبِي مِنْكَ أَحَدًا، قَالَ: فَتَلَّهُ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم فِي يَدِهِ. (البخاري)

ท่านสะฮ์ บิน สะอ์ อัสสาอิฎีย์ ได้เล่าว่า "ได้มีผู้เอาเครื่องดื่ม (นมผสมน้ำ) มาให้ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ท่านได้ดื่มส่วนหนึ่ง และทางขวามือของท่านมีเด็กคนหนึ่งนั่งอยู่ และทางซ้ายมือของท่านมีบรรดาสาวกผู้ใหญ่นั่งอยู่ ท่านได้กล่าวกับเด็กชายว่า 'เธอจะอนุญาตให้ส่วนที่เหลือแก่คนเหล่านี้ (ก่อน) ได้ไหม?' (ท่านขออนุญาต เพราะตามหลักการอิสลามต้องเริ่มทางขวาก่อน) เด็กชายกล่าวว่า 'ไม่ได้เด็กขาด ฉันจะไม่ยอมให้ใครดื่มต่อจากท่านก่อนฉัน' ท่าสะฮ์กล่าวว่า ท่านรสูลฯ ศ็อลฯ ได้ยื่นเหยือก (นม) ให้แก่เด็กชาย" (อัล-บุคอรี)

7. เพศศึกษา (Sex Education)

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป

สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนได้เผยแพร่เรื่องเพศศึกษาในนิทรรศการ (ซึ่งให้ประชาชนยืมได้) ไว้น่าสนใจส่วนหนึ่งมีดังนี้

"เพศศึกษา เป็นเรื่องน่าเรียนรู้เรื่องหนึ่งในชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นการเรียนรู้เรื่องของตัวเอง และเรื่องอันเป็นธรรมชาติของชีวิต เช่น เราเกิดมาอย่างไร เกิดมาจากไหน แต่ละวัยมีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้น

เพศศึกษา คือการศึกษาถึงระบบสืบพันธุ์ทั้งเพศชายและหญิง

เพศศึกษา คือการเรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น

เพศศึกษา คือการเรียนรู้เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น นอกจากมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายแล้ว ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ อาจรู้สึกไหวหวั่นจะเป็นเด็กก็ไม่ใช่ ผู้ใหญ่ก็ไม่เชิง อยากรู้ อยากเห็น อยากลองดี อยากดัง

เพศศึกษา คือการเรียนรู้ที่จะปรับตัวกับเพศตรงข้าม เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกันและวางตัวได้เหมาะ

เพศศึกษา คือการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับธรรมชาติของชีวิต ในเรื่องของความรัก การแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ และการให้กำเนิดชีวิตใหม่"

หลักการอิสลามส่วนหนึ่งมีดังนี้

(1) การกำเนิดมนุษย์

อัลลอยตรัสไว้ในอัล-กุรอานว่า

22 : 5 ความว่า มนุษย์เอ๋ย ถ้าสูเจ้ายังอยู่ในการคลางแคลงเกี่ยวกับการฟื้นคืนชีพ (ในปรโลก) ดังนั้น (จงพิจารณาเถิดว่า) เราได้บังเกิดสูเจ้าจากธุลี (15 : 26) แล้วจากเชื้ออสุจิ (18 : 37, 75 : 37) แล้วจากก้อนเลือด (23 : 14, 75 : 38) แล้วจากก้อนเนื้อ (23 : 14) ทั้งที่เป็นรูปร่างสมบูรณ์และที่ไม่เป็นรูปร่างโดยสมบูรณ์ เพื่อเราจะได้ให้เป็นที่กระจ่างแก่สูเจ้า (ว่าได้ถือกำเนิดมาอย่างธรรมดายิ่งโดยลำดับอย่างไร 13 : 8) และเราได้ให้ที่เราประสงค์อยู่ในมดลูกจนถึงเวลาที่กำหนดไว้ (จนครบกำหนดคลอด) แล้วเราได้ให้สูเจ้า (คลอด) ออกมาเป็น

ทารก แล้วเพื่อสูเจ้าจะได้ (เติบโต) บรรลุการเป็นผู้ใหญ่ของสูเจ้า และในหมู่สูเจ้ามีผู้วายชีวิต (แต่เยาว์) และในหมู่สูเจ้ามีผู้ที่ถูกนำกลับยังส่วนเลวที่สุดของชีวิต จนกว่าเขาไม่รู้อะไรหลังจาก (มี) ความรู้ (แล้ว เช่นคนแก่ที่หลงลืม) และ (หลักฐาน) อีกข้อหนึ่งคือ เจ้าเห็นแผ่นดินแห้งแล้งครั้นเมื่อเราได้หลั่งน้ำฝนลงมาบนมัน (16 : 65, 27 : 60, 30 : 48 – 49, 35 : 27 และ 45 : 5) มัน (แผ่นดิน) เคลื่อนและมันชุย (คือชุ่มพองตัวขึ้น 41 : 39) และมันงอกเงยออกมาซึ่ง (พืช) ทุกชนิด (เป็นคู่) งามอร่าม"

15 : 26 ความว่า "โดยแน่นอนยิ่ง เราได้สร้างมนุษย์จากดินแห้งมีเสียง (6 : 2, 55 : 14) แห่งดินดำทำเป็นรูปร่าง (ตามลำดับ 23 : 14, 40 : 67)"

18 : 37 ความว่า "สหาย (ที่จนคนนั้น) ของเขาพูดแก่เขาขณะที่ถามตอบเขาว่า ท่านปฏิเสธพระผู้ซึ่งได้ทรงสร้างท่านจากดิน (3 : 58) แล้วจากเชื้ออสุจิ (16 : 4) แล้วพระองค์ทรงทำให้ท่านเป็นคนโดยสมบูรณ์กระนั้นหรือ?"

16 : 4 ความว่า "พระองค์ทรงสร้างมนุษย์จากเชื้ออสุจิ (23 : 14, 18 : 37, 22 : 5) แล้ว เมื่อนั้น (จงดูเถิดว่า) เขาเป็นผู้โต้เถียงตัวแก่น"

23 : 12 – 14 ความว่า "และแน่นอนยิ่ง เราได้สร้างมนุษย์จากแก่นแท้ของดิน" "แล้วเราได้ทำให้เขาเป็นเชื้ออสุจิ อยู่ในที่พักอันมั่นคง (ในมดลูก)" "แล้วเราได้สร้างให้ (คือทำให้) เชื้ออสุจิ (เติบโต) เป็นก้อนเลือด แล้วเราได้สร้างให้ก้อนเลือดเป็นก้อนเนื้อ แล้วเราได้ทำให้ก้อนเนื้อมีกระดูก แล้วเราได้หุ้มกระดูกด้วยเนื้อ (และหนัง คือให้มีร่างกาย) และเราได้ (ให้มีวิญญาณ) ทำให้เขาเกิดมาเป็นอีกกำเนิดหนึ่ง (มีความรู้สึกนึกคิดต่างจากสัตว์ทั้งหลาย) ดังนั้น ความจำเริญยิ่งแด่อัลลอฮ ผู้ทรงเป็นเลิศยิ่งแห่งปวงผู้สร้าง"

3 : 5 ความว่า "พระองค์คือผู้ทรงทำรูปร่างของสูเจ้าในมดลูกตามที่พระองค์ทรงประสงค์ (22 : 5, 23 : 14, 39 : 6, 40 : 64, 64 : 3) ไม่มีพระเจ้า (อื่นใด) นอกจากพระองค์ ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ"

24 : 45 ความว่า "และพระองค์ทรงสร้างสิ่งมีชีวิตทุกชนิดจากน้ำ (21 : 30)"

21 : 30 ความว่า "และบรรดาผู้ปฏิเสธไม่ได้พิจารณาดอกหรือว่า (แต่ก่อนนี้) ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน (โลก) นี้ รวมติดเป็น (มวล) อันเดียวกัน และเราได้แยกมันทั้งสองออก (ให้มีเวหาแห่งดาวต่าง ๆ และโลกอยู่ในระบบสุริยจักรวาล) และเราได้สร้างทุก ๆ สิ่งที่มีชีวิตจากน้ำ ดังนั้นพวกเขายังไม่เชื่อหรือ?"

25 : 54 ความว่า "พระองค์คือผู้ทรงบังเกิดมนุษย์จากน้ำ และพระทรงทำให้มีเชื้อสายทางสายเลือด และเครือญาติทางแต่งงาน และพระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงอานุภาพเสมอ"

56 : 58 – 59 ความว่า "สูเจ้าได้คิดถึง (น้ำอสุจิ) ที่ถูกฉีดออก (สู่มดลูก 75 : 37)"
"สูเจ้าสร้างมันหรือ หรือเราเป็นผู้สร้างมัน"

75 : 36 – 40 ความว่า "มนุษย์คิดหรือว่า เขาจะถูกปล่อยให้เลื่อนลอย (ไม่มีจุดหมายปลายทางหรือ)" "เขามิได้ (สืบมาจากกำเนิดที่) เป็นเชื้ออสุจิจากน้ำอสุจิที่ถูกฉีดออกมากระนั้นหรือ?" "แล้วเขาได้เป็นก้อนเลือด ดังนั้นพระองค์ได้ทรงกำเนิด แล้วทรงทำให้สมบูรณ์" "แล้วพระองค์ได้ทรงทำให้เขาเป็นคู่ทั้งเพศชายและเพศหญิง (92 : 3)" "พระองค์เช่นนี้มิทรงสามารถจะให้ชีวิตแก่คนตาย (ให้ฟื้นขึ้นในปรโลก) กระนั้นหรือ?"

16 : 78 ความว่า "อัลลอฮทรงให้สูเจ้าออกมาจากครรภ์แม่ของสูเจ้า (39 : 6 ขณะที่) สูเจ้าไม่รู้อะไร และพระองค์ทรงทำให้สูเจ้ามีหูและตา และหัวใจ (23 : 78, 67 : 23 มีสติปัญญา) เพื่อสูเจ้าจะได้กตัญญู (ด้วยการทำดี)"

(2) การประพฤติปฏิบัติของชายและหญิง

ลักษณะของคนที่ควรยึดเป็นแบบอย่าง

33 : 35 ความว่า "แท้จริงชายผู้นอบน้อมและหญิงผู้นอบน้อม ชายผู้ศรัทธาและหญิงผู้ศรัทธา ชายผู้ภักดีและหญิงผู้ภักดี ชายผู้สัตย์จริงและหญิงผู้สัตย์จริง ชายผู้อดทนและหญิงผู้อดทน ชายผู้ถ่อมตัวและหญิงผู้ถ่อมตัว ชายผู้บริจาคทานและหญิงผู้บริจาคทาน ชายผู้ถือศีลอดและหญิงผู้ถือศีลอด ชายผู้รักษาความบริสุทธิ์ของเขาทั้งหลาย (คือไม่ละเมิดในกาม) และหญิงผู้รักษาเช่นกัน ชายผู้รำลึกถึงอัลลอฮ์มากและหญิงผู้รำลึก (มาก) เช่นกัน อัลลอฮ์ได้ทรงเตรียมไว้สำหรับเขาทั้งหลายซึ่งการอภัยโทษและรางวัลอันใหญ่หลวง"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ : الْإِمَامُ الْعَادِلُ ، وَشَابٌّ نَشَأَ بِعِبَادَةِ اللهِ ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ ، وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ ، وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللهَ ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا أَبَا دَاوُدَ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เจ็ดจำพวกที่อัลลอฮ์จะให้พวกเขาได้อยู่ในร่มเงาของพระองค์ในวันที่ไม่มีร่มเงานอกจากร่มเงาของพระองค์ (วันกิยามะฮ์) ผู้ชายที่หัวใจของเขายึดพันอยู่กับมัสญิด ผู้ชายสองคนที่เขารักกันเพื่ออัลลอฮ์รวมกันเพื่อพระองค์และแยกจากกันเพื่อพระองค์ ผู้ชายคนหนึ่งซึ่งผู้หญิงที่มีตระกูลสูง มีความงามเชิญชวน (ให้ร่วมเสน่หา) แล้วเขา

ได้กล่าว (ปฏิเสธ) ว่า ฉันกลัวอัลลอฮ์ ผู้ชายคนหนึ่งที่บริจาคทานอย่างซ่อนเร้นจนมือซ้ายไม่รู้สิ่งที่มือขวาบริจาค ผู้ชายคนหนึ่งที่ระลึกถึงอัลลอฮ์เมื่ออยู่ตามลำพัง จนดวงตาทั้งสองข้างของเขาเอ่อท้นด้วยน้ำตา" (บุคอรี มุสลิม ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ وَحَوْلَهُ عِصَابَةٌ مِنْ أَصْحَابِهِ: بَايِعُونِي عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللهِ شَيْئًا، وَلَا تَسْرِقُوا، وَلَا تَزْنُوا، وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ وَلَا تَأْتُوا بِبُهْتَانٍ تَفْتَرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ وَلَا تَعْصُوا فِي مَعْرُوفٍ فَمَنْ وَفَى مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللهِ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَعُوقِبَ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا ثُمَّ سَتَرَهُ اللهُ فَهُوَ إِلَى اللهِ إِنْ شَاءَ عَفَا عَنْهُ وَإِنْ شَاءَ عَاقَبَهُ. فَبَايَعْنَاهُ عَلَى ذَلِكَ. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا أَبَا دَاوُدَ.

وَفِي رِوَايَةٍ لِلشَّيْخَيْنِ: بَايَعْنَا رَسُولَ اللهِ ﷺ عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ فِي الْعُسْرِ وَالْيُسْرِ، وَالْمَنْشَطِ وَالْمَكْرَهِ، وَعَلَى أَثَرَةٍ عَلَيْنَا، وَعَلَى أَلَّا نُنَازِعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ، وَعَلَى أَنْ نَقُولَ بِالْحَقِّ أَيْنَمَا كُنَّا لَا نَخَافُ فِي اللهِ لَوْمَةَ لَائِمٍ. وَفِي رِوَايَةٍ أُخْرَى وَأَلَّا نُنَازِعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ. قَالَ: إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا عِنْدَكُمْ مِنَ اللهِ فِيهِ بُرْهَانٌ.

ท่านอุบาดะฮ์ บิน อัศศอมิต ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลา ได้กล่าวขณะที่มีอัครสาวกกลุ่มหนึ่งห้อมล้อมอยู่ว่า 'ท่านทั้งหลายจงให้คำมั่นสัญญาแก่ฉันว่าท่านทั้งหลายจะไม่นำสิ่งใด ๆ มาเทียบเทียมกับอัลลอฮ์ในการเคารพภักดี จะไม่ลักขโมย จะไม่ละเมิดทางประเวณี (ซินา) จะไม่ฆ่าลูกของพวกท่าน (เพราะกลัวความยากจนและเสื่อมเสีย) จะไม่กุเรื่องเพื่อโป้ปดเท็จทั้งต่อหน้าและลับหลัง และจะไม่ดื้อด้านสิ่งที่เป็นคุณงามความดี ผู้ใดจากพวกท่านได้ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้แล้วนี้ ผลบุญของเขาอยู่ ณ อัลลอฮ์ และผู้ใดได้พบกับความชั่วอย่างหนึ่งอย่างใดที่กล่าวมา ต่อมาเขาถูกลงโทษในโลกนี้ (ตามกำหนดแก่ความชั่วนั้น) นั่นเป็นการไถ่บาปของเขา และ

ผู้ใดได้พบกับความชั่วอย่างหนึ่งอย่างใดที่กล่าวมา แต่อัลลอฮได้ปกปิด (ความชั่วของ) เขาไว้ (โดยมิให้ถูกลงโทษในโลกนี้) ดังนั้นเขาขึ้นตรงต่ออัลลอฮ ถ้าหากพระองค์ประสงค์พระองค์จะยกโทษให้เขา และถ้าหากพระองค์ประสงค์ พระองค์จะลงโทษเขา' พวกเราได้ให้คำมั่นสัญญาแก่ท่านตามที่กล่าวนั้น"

(บุคอรี มุสลิม ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

และในรายงานของบุคอรีและมุสลิมว่า "พวกเราได้ให้คำมั่นสัญญาแก่ท่านรสูลุลลอฮ ฯ ว่าจะเชื่อฟังและปฏิบัติตามทั้งในยามทุกข์และยามสุข ทั้งในยามกระตือรือร้นและเกียจคร้าน จะเห็นแก่ผู้อื่นมากกว่าตัวเราเอง จะไม่ขัดขืนคำสั่งของผู้มีอำนาจอันชอบธรรม จะพูดแต่ความจริงไม่ว่าเราจะอยู่ในสภาพการณ์อย่างไร และพวกเราจะไม่กลัวข้อตำหนิของผู้ใดในหนทางของอัลลอฮ"

และในรายงานอื่นว่า "และพวกเราจะไม่ขัดขืนคำสั่งของผู้มีอำนาจ" ท่านรสูลุลลอฮกล่าวว่า "นอกจากพวกท่านจะพบเห็นการทรยศ (กุฟรฺ) อย่างโจ่งแจ้ง พวกท่านก็มีข้ออ้างจากอัลลอฮ (ในการขัดคำสั่ง)"

(3) <u>การป้องกันสื่อที่จะก่อให้เกิดการทำซู้</u>

(3.1) <u>ระเบียบการแต่งกาย</u> (สิ่งที่พึงสงวนของชายที่ต้องปกปิด คือตั้งแต่สะดือถึงหัวเข่า ส่วนของหญิงคือทั้งตัว ยกเว้นใบหน้า มือและเท้า)

อัลลอฮตรัสในอัล-กุรอานว่า

7 : 26 ความว่า "ลูก ๆ ของอาดัมเอ๋ย แน่นอนเราได้ประทานลงมาแก่เจ้าซึ่งอาภรณ์เพื่อปกปิดสิ่งพึงอายของสูเจ้าและเป็นเครื่องประดับ"

24 : 30 ความว่า "(มุฮัมมัด) จงกล่าวแก่ชายผู้ศรัทธาทั้งหลาย ให้พวกเขาลดสายตาของพวกเขาลงต่ำ (อย่าทำซู้ทางสายตาด้วยการมองหญิงเชิงเสน่หาหรืออ่านหนังสือลามก ฯลฯ) และให้ปกป้องของพึงสงวนของพวกเขา (เช่นอย่าเปลือยกายอาบแดด) นั่นแหละผ่องแผ้วกว่าสำหรับ (ชีวิตจิตใจของ) สูเจ้า (ที่จะไม่ละเมิดในกาม) แท้จริงอัลลอฮทรงรอบรู้ที่พวกเขาประกอบ"

24 : 31 ความว่า "และ (มุฮัมมัด) จงกล่าวแก่หญิงผู้ศรัทธาทั้งหลาย ให้นางลดสายตาของนางลงต่ำ (อย่าชมอยตาแลผู้ชาย) และให้ปกป้องของพึงสงวนของพวกนาง (อย่าไปประกวดโฉมเป็นนางงามนางแบบหรือนุ่งน้อยห่มน้อย ฯลฯ) และจงอย่าอวดเครื่องประดับ (หรือความสวยงาม) ของนาง เว้นแต่ที่เปิดเผย (เช่นใบหน้า มือและเท้า) และให้นางปิดด้วยผ้าคลุมศีรษะของนางคลอดมาถึงหน้าอกของนาง และจงอย่าให้นางอวดเครื่องประดับ (หรือความสวยงามอันพึงปกปิดแก่ผู้ใด) เว้นแต่แก่สามีของนาง หรือบิดาของนาง หรือบิดาของสามีนาง หรือลูกชายของนาง (แม้ที่เกิดจากสามีเดิม) หรือลูกชายของสามีของนาง (แม้ที่เกิดจากภรรยาอื่น) หรือพี่ชายน้องชายของนาง หรือลูกชายของพี่ชายน้องชายของนาง หรือลูกชายของพี่สาวน้องสาวของนาง หรือพวกผู้หญิงของนาง หรือที่มือขวาของนางครอบครอง (ได้แก่ทาสและทาสี) หรือคนใช้ผู้ชายที่ไม่สนใจ (หรือหมดความรู้สึก) ทางเพศ หรือเด็กผู้ยังไม่รู้เรื่องของสงวนของผู้หญิง (เพราะไร้เดียงสา) และจงอย่าให้นางกระทืบเท้าของนางเพื่อเครื่องประดับของนางที่ซ่อนไว้อยู่นั้นจะเป็นที่รู้กัน (เป็นเชิงยั่วเย้าผู้ชาย) และสูเจ้าทั้งมวลจงหันกลับคืนแก่โทษต่ออัลลอฮ์ โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอย เพื่อสูเจ้าจะได้เจริญ"

24 : 60 ความว่า "และบรรดาหญิงชราผู้พ้นวัย (มีบุตรคือหมดระดูแล้ว) ซึ่งนางไม่หวังที่จะสมรส (หมายถึงไม่มีความกำหนัด) ก็ไม่มีข้อตำหนิอันใดแก่นาง ถ้านางจะเปลื้องเสื้อผ้าของนางออกโดยไม่ได้เผยส่วนชวนมองของนาง แต่ (ถึงจะมีข้ออนุโลมเช่นนี้ก็ตาม) การที่นางเว้นได้จะดีกว่าสำหรับนาง (คือให้สวมเสื้อผ้ามิดชิด) และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงได้ยินผู้ทรงรอบรู้"

33 : 59 ความว่า "นบีเอ๋ย จงกล่าวแก่ภริยาทั้งหลายของเจ้า และลูกหญิงของเจ้า และพวกผู้หญิงของผู้ขายศรัทธาทั้งหลาย ให้นางกระชับเสื้อคลุมของนางให้มิดชิด (ให้รัดคุมเมื่อออกจากบ้าน) นั่นเป็นการเหมาะกว่าที่นางจะได้เป็นที่สังเกต (ว่าเป็นไทมีใช่ทาส) แล้วจะได้ไม่ถูกเราะรานี (หรือเกี้ยวพาราสีตามทาง) และอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

74 : 4 ความว่า "ส่วนอาภรณ์ของเจ้านั้นจงรักษาความสะอาด"

7 : 31 ความว่า "ลูก ๆ ของอาดัมเอ๋ย จงแต่งซึ่งการแต่งกายของสูเจ้าให้เรียบร้อย (และมีมารยาทดี) ทุก ๆ (เวลา) นมาซ (และการอิบาดะฮฺอื่น ๆ)"

7 : 32 ความว่า "จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ผู้ใดเล่า (มีสิทธิ์) ได้ห้ามความประณีตเรียบร้อย (ตามพระบัญญัติ) ของอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์ได้ทรงนำออกมา (คือทำให้เครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ) สำหรับปวงบ่าวของพระองค์ และสิ่งดีทั้งหลายแห่งเครื่องยังชีพ"

และในอัล-หะดีษ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ رَأَى رَجُلًا يَجُرُّ إِزَارَهُ فَجَعَلَ يَضْرِبُ الْأَرْضَ بِرِجْلِهِ وَهُوَ أَمِيرٌ عَلَى الْبَحْرَيْنِ وَهُوَ يَقُولُ : جَاءَ الْأَمِيرُ جَاءَ الْأَمِيرُ قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ إِنَّ اللهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى مَنْ يَجُرُّ إِزَارَهُ بَطَرًا .

رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺได้เล่าว่า "ท่านได้เห็นผู้ชายคนหนึ่งลากผ้านุ่งของเขาโดยได้เดินเอาเท้าตบพื้น ขณะนั้นท่านอบูฮุรอยเราะฮฺเป็นเจ้าเมืองปกครองบะหฺรอยน ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺจึงกล่าวว่า 'เจ้าเมืองได้มาแล้ว เจ้าเมืองได้มาแล้ว' (และกล่าวว่า) ท่านรสูลุลลอฮฺได้กล่าวว่า 'แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่มองดูบุคคลที่ลากผ้านุ่งอย่างหยิ่งยะโส"

(มุสลิม)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: الْمَنَّانُ الَّذِي لَا يُعْطِي شَيْئًا إِلَّا مَنَّهُ، وَالْمُنْفِقُ سِلْعَتَهُ بِالْحَلِفِ الْفَاجِرِ، وَالْمُسْبِلُ إِزَارَهُ رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านอบูซัรร์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "บุคคลสาม จำพวกที่อัลลอฮฺจะไม่พูดกับพวกเขาในวันกิยามะฮฺ คือคนที่ชอบลำเลิก ซึ่งเขาจะไม่ให้สิ่งใดนอกจากเขาจะต้องลำเลิก คนที่จำหน่ายสินค้าของตนด้วยการสาบานเท็จ, และคนที่ทำให้ผ้านุ่งของตนกรอมเท้า" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

وَقَالَ عَبْدُ الرَّحْمٰنِ رضي الله عنه :

سَأَلْتُ أَبَا سَعِيدٍ عَنِ الْإِزَارِ فَقَالَ : عَلَى الْخَبِيرِ سَقَطْتَ، قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِزْرَةُ الْمُسْلِمِ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ وَلَا حَرَجَ أَوْ لَا جُنَاحَ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْكَعْبَيْنِ مَا كَانَ أَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ فَهُوَ فِي النَّارِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْبُخَارِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอับดุลเราะหฺมาน รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ฉันได้ถามอบูสะอีด ถึงเรื่องผ้านุ่ง เขาได้กล่าวว่า ท่านได้พบกับผู้เชี่ยวชาญแล้ว ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ผ้านุ่งของมุสลิม (ชาย) ถึงครึ่งหน้าแข้ง ไม่เป็นการลำบากและไม่มีบาปในสิ่งที่อยู่ระหว่างหน้าแข้งกับตาตุ่มทั้งสองข้าง สิ่งที่อยู่ต่ำกว่าตาตุ่มทั้งสองข้างลงไปอยู่ในขุมนรก" (อบูดาวูด บุคอรี และนะสาอีย์)

عَنْ جَرْهَدٍ مِنْ أَصْحَابِ الصُّفَّةِ قَالَ : جَلَسَ رَسُولُ اللهِ ﷺ عِنْدَنَا وَنَحْنُ نَأْكُلُ مِنْ كَشِيفَةٍ فَقَالَ : أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ الْفَخِذَ عَوْرَةٌ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالْبُخَارِيُّ .

ท่านญัรฮัด ซึ่งเป็นคนหนึ่งจากพวกที่อาศัยอยู่ตามมัสญิดได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ได้นั่งอยู่กับพวกเรา โดยที่ขาอ่อนของฉันเปลือยอยู่ ท่านรสูลุลลอฮได้กล่าวว่า 'ท่านไม่ทราบหรือว่า ขาอ่อนนั้นเป็นอวัยวะที่พึงสงวน"

(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และบุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَعَنَ النَّبِيُّ ﷺ الرَّجُلَ يَلْبَسُ لِبْسَةَ الْمَرْأَةِ وَالْمَرْأَةَ تَلْبَسُ لِبْسَةَ الرَّجُلِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ.

وَلِأَبِي دَاوُدَ وَالطَّبَرَانِيِّ : مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ว่า "นบี ศ็อลฯ ได้สาปแช่งผู้ชายที่สวมเครื่องแต่งกายของผู้หญิง และผู้หญิงที่สวมเครื่องแต่งกายของผู้ชาย" (อบูดาวูด และ นะสาอีย์)

ตัวบทของอบูดาวูด และ ฏอบรอนีว่า "ผู้ใดเลียนแบบพวกหนึ่งเขาก็เป็นส่วนหนึ่งจากพวกนั้น"

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : يَرْحَمُ اللهُ نِسَاءَ الْمُهَاجِرَاتِ الْأُوَلَ لَمَّا نَزَلَ وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ شَقَقْنَ أَكْنَفَ مُرُوطِهِنَّ فَاخْتَمَرْنَ بِهَا . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْبُخَارِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ รฏิยฯได้เล่าว่า "อัลลอฮได้โปรดเมตตาสงสารบรรดาผู้หญิงของพวกผู้อพยพรุ่นแรก ๆ เมื่อโองการที่ (มีความหมาย) ว่า 'และพวกนางจะต้องทิ้งผ้าคลุมบนศีรษะของพวกนางมาปิด ทรวงอก ของพวกนาง' ได้ประทานลงมา พวกนางได้ฉีกผ้านุ่งของพวกนาง และนำไปใช้เป็นผ้าคลุมศีรษะ"

(อบูดาวูด และ บุคอรี)

وَعَنْهَا أَنَّ أَسْمَاءَ بِنْتَ أَبِي بَكْرٍ رضي الله عنهما دَخَلَتْ عَلَى النَّبِيِّ وَعَلَيْهَا ثِيَابٌ رِقَاقٌ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَقَالَ : يَا أَسْمَاءُ إِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا بَلَغَتِ الْمَحِيضَ لَمْ يَصْلُحْ لَهَا أَنْ يُرَى مِنْهَا إِلَّا هٰذَا وَهٰذَا وَأَشَارَ إِلَى وَجْهِهِ وَكَفَّيْهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "แท้จริง อัสมาอ์ บุตรสาวของอบูบักร์ รฎิยาลลอฮุอันฮา ได้เข้ามาพบท่านนบี โดยหล่อนสวมเสื้อผ้าบาง ๆ ท่านได้เบือนหน้าหนีหล่อน และกล่าวว่า ใช่ อัสมาอ์ แท้จริงผู้หญิงนั้น เมื่อถึงวัยมีประจำเดือนแล้วไม่สมควรที่หล่อนจะเผยให้ผู้อื่นเห็นส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย นอกจากนี้และนี่ ท่านได้ชี้ไปที่ใบหน้าของท่านและมือทั้งสองข้างของท่าน" (อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : صِنْفَانِ مِنْ أَهْلِ النَّارِ لَمْ أَرَهُمَا : قَوْمٌ مَعَهُمْ سِيَاطٌ كَأَذْنَابِ الْبَقَرِ يَضْرِبُونَ بِهَا النَّاسَ ، وَنِسَاءٌ كَاسِيَاتٌ عَارِيَاتٌ مُمِيلَاتٌ مَائِلَاتٌ رُءُوسُهُنَّ كَأَسْنِمَةِ الْبُخْتِ الْمَائِلَةِ لَا يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يَجِدْنَ رِيحَهَا ، وَإِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ كَذَا وَكَذَا . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฎิยาลลอฮุอันฮา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลา ซึ่งได้กล่าวว่า "สองจำพวกจากชาวนรกที่ฉันยังไม่เคยเห็น คือ กลุ่มชนที่มีแส้เหมือนหางวัว พวกเขาจะใช้มันเฆี่ยนประชาชนและพวกผู้หญิงที่สวมเสื้อผ้า (แต่เหมือน) เปลือยกายยั่วยวนให้หันเหออกจากทางนำ หัวของพวกหล่อนเหมือนตะโหงกอูฐที่เอียง พวกผู้หญิงเหล่านั้นจะไม่ได้เข้าสวรรค์ และจะไม่ได้พบกลิ่นของมัน และแท้จริงกลิ่นของมันจะพบได้จากระยะทางเท่านั้นและเท่านี้" (มุสลิม)

(3.2) <u>การวางตัวกับต่างเพศและเพศเดียวกัน</u>

24 : 30 ความว่า "(มุฮัมมัด) จงกล่าวแก่ชายผู้ศรัทธาทั้งหลาย ให้พวกเขาลดสายตาของพวกเขาลงต่ำ (อย่าทำชู้ทางสายตาด้วยการมองหญิงเชิงเสน่หา หรืออ่านหนังสือลามก หรือดูภาพยนต์ชู้สาว)"

24 : 31 ความว่า "และ (มุฮัมมัด) จงกล่าวแก่หญิงผู้ศรัทธาทั้งหลาย ให้พวกนางลดสายตาลงต่ำ (อย่าชะม้อยตาแลผู้ชาย)"

33 : 32 ความว่า "ภริยาทั้งหลายของนบีเอ๋ย พวกเธอไม่เหมือนผู้ใดในหมู่หญิงอื่น (เพราะต้องติดต่อกับชนทุกชั้นในเรื่องอบรม เพราะได้รับความรู้จากท่านนบีฯ ศ็อลฯ) ถ้าพวกเธอสำรวมตนจากความชั่ว ก็จงอย่า (ดัดเสียง) พูดจาเพราะพริ้งนัก (จนเกินงามกับชายแปลกหน้า) มิฉะนั้นผู้ที่ในดวงใจของเขามีโรค (แห่งความคิดชั่ว) อยู่แล้ว จะคิดลวนลาม (เพราะเสียงของสตรี บางครั้งเร้าอารมณ์ชายใจต่ำ) แต่จงพูดด้วยถ้อยคำอ่อนโยน"

33 : 33 ความว่า "และจงอยู่ในเหย้าเรือนของพวกเธอ และจงอย่าเที่ยวอวดความสวยงาม (แห่งเรือนร่างหรือแต่งกายอวด) เช่นการอวดความสวยงามแห่งสมัยงมงายแต่ก่อนนี้"

ในอัล–หะดีษ

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ ، عَنْ رَسُوْلِ اللّٰهِ صلعم قَالَ : مَنْ يَضْمَنْ لِي مَا بَيْنَ لَحْيَيْهِ وَمَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ اَضْمَنْ لَهُ الْجَنَّةَ (البخارى)

ท่านสะฮัล บิน สะอ์ ได้เล่าจากท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ใดรักษาความบริสุทธิ์ของสิ่งที่อยู่ระหว่างขากรรไกรทั้งสอง และสิ่งที่อยู่ระหว่างขาทั้งสอง (คือปากและอวัยวะเพศ) ฉันจะรับรองสวรรค์สำหรับเขา"

(อัล – บุคอรี)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : لَا يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا كَانَ ثَالِثَهُمُ الشَّيْطَانُ . رَوَاهُمَا التِّرْمِذِيُّ .

และท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ชายคนใดไม่ควรอยู่กับหญิงหนึ่งตามลำพัง เพราะซัยฏอนจะเป็นบุคคลที่สามของพวกเขา" (ติรมิซีย์)

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِيَّاكُمْ وَالدُّخُولَ عَلَى النِّسَاءِ . فَقَالَ رَجُلٌ : يَا رَسُولَ اللهِ أَفَرَأَيْتَ الْحَمْوَ قَالَ : الْحَمْوُ الْمَوْتُ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ .

เล่าจาก อุกบะฮ์ บิน อามิร์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พวกท่านจงระวังการเข้าไปพบพวกผู้หญิง ได้มีชายคนหนึ่งกล่าวขึ้นว่า 'โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ์ โปรดบอกฉันเกี่ยวกับญาติสนิทของฝ่ายสามี ท่านได้กล่าวว่า ญาติสนิทของฝ่ายสามี คือ ความตาย" (บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا تَلِجُوا عَلَى الْمُغِيبَاتِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مِنْ أَحَدِكُمْ مَجْرَى الدَّمِ . قُلْنَا : وَمِنْكَ . قَالَ : وَمِنِّي وَلَكِنَّ اللهَ أَعَانَنِي عَلَيْهِ فَأَسْلَمَ

ท่านญาบิร์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายอย่าเข้าไปพบพวกผู้หญิงที่สามีไม่อยู่ เพราะความจริง ซัยฏอน มันจะวิ่งอยู่ที่คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่าน เหมือนการวิ่งของเลือด พวกเราได้กล่าวว่า 'และที่ท่านด้วยหรือ?' ท่านนบีตอบว่า 'และที่ฉันด้วย แต่อัลลอฮ์ทรงช่วยเหลือฉันให้ชนะมัน ดังนั้นฉันจึงปลอดภัย" (ติรมิซีย์)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ . فَقَامَ رَجُلٌ فَقَالَ : يَا رَسُوْلَ اللهِ امْرَأَتِي خَرَجَتْ حَاجَّةً وَاكْتُتِبْتُ فِي غَزْوَةِ كَذَا وَكَذَا قَالَ : ارْجِعْ فَحُجَّ مَعَ امْرَأَتِكَ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

وَلِمُسْلِمٍ : أَلَا لَا يَبِيتَنَّ رَجُلٌ عِنْدَ امْرَأَةٍ ثَيِّبٍ إِلَّا أَنْ يَكُونَ نَاكِحًا أَوْ ذَا مَحْرَمٍ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ผู้ชายจะต้องไม่อยู่ตามลำพังกับผู้หญิง นอกจากต้องมีญาติที่ห้ามแต่งงานกัน (ร่วมอยู่ด้วย) ชายคนหนึ่งได้ลุกขึ้นยืนแล้วกล่าวว่า 'โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ ภรรยาของฉันได้ออกไปทำหัจญ์ และฉันก็ถูกเกณฑ์ให้ออกไปในสงครามนั้นนั้น' ท่านนบีได้กล่าวว่า 'ท่านจงกลับไป และทำหัจญ์ร่วมกับภรรยาของท่านเถิด'" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และ ติรมิซีย์)

และตัวบทของมุสลิมว่า "พึงทราบเถิด ผู้ชายจะไปนอนค้างแรม (ตามลำพัง) กับหญิงหม้ายคนใดไม่ได้ นอกจากเขาจะเป็นคู่ครอง หรือเป็นญาติที่แต่งงานกันไม่ได้"

عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ

عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ عَوْرَاتُنَا مَا نَأْتِي مِنْهَا وَمَا نَذَرُ ؟ قَالَ : احْفَظْ عَوْرَتَكَ إِلَّا مِنْ زَوْجَتِكَ أَوْ مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ إِذَا كَانَ الْقَوْمُ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ ؟ قَالَ : إِنِ اسْتَطَعْتَ أَلَّا يَرَيَنَّهَا أَحَدٌ فَلَا يَرَيَنَّهَا قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ إِذَا كَانَ أَحَدُنَا خَالِيًا ؟ قَالَ : اللهُ أَحَقُّ أَنْ يُسْتَحْيَا مِنْهُ مِنَ النَّاسِ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ وَلِلْبُخَارِيِّ بَعْضُهُ.

ท่านบะฮซ บินหะกีม ได้ทราบจากบิดาของเขาซึ่งทราบจากปู่ของเขาได้เล่าว่า "ฉันได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ อวัยวะที่พึงสงวนของเรานั้น มีที่ใดบ้างที่

เราต้องปกปิดอย่างมิดชิด และมีที่ใดบ้างที่เราไม่ต้องปกปิด ท่านรสูลลลอฮฺได้ตอบว่า จงรักษาอวัยวะที่ต้องสงวนของท่าน (ให้พ้นจากทุกคน) นอกจากภรรยาของท่านหรือบุคคลที่มือขวาของท่านปกครองอยู่ (คือทาสีที่แต่งงานกับท่าน) ฉันได้กล่าวอีกว่า โอ้ท่านรสูลลลอฮฺ เมื่ออยู่ประปนกันเล่า ท่านได้ตอบว่า ถ้าหากท่านมีความสามารถที่จะไม่ให้ใครแลเห็นมัน (อวัยวะที่พึงสงวน) อย่างจริงจังแล้ว ก็อย่าให้ใครได้แลเห็นมันเลย ฉันได้กล่าวอีกว่า โอ้ท่านรสูลลลอฮฺ เมื่อใครคนหนึ่งอยู่ตามลำพังเล่า ท่านได้ตอบว่า ควรจะอายอัลลอฮฺ ยิ่งกว่าอายมนุษย์ด้วยกัน"

(อบูดาวูด ติรมิซีย์ นะสาอีย์ แต่ตัวบทบางตอนเป็นรายงานของบุคอรี)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَنْظُرُ الرَّجُلُ إِلَى عَوْرَةِ الرَّجُلِ وَلَا الْمَرْأَةُ إِلَى عَوْرَةِ الْمَرْأَةِ وَلَا يُفْضِي الرَّجُلُ إِلَى الرَّجُلِ فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ وَلَا تُفْضِي الْمَرْأَةُ إِلَى الْمَرْأَةِ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านอบูสะอีดได้เล่าจากท่านนบี ศอลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ชายจะต้องไม่มองอวัยวะที่พึงสงวนของผู้ชาย และผู้หญิงจะต้องไม่มองอวัยวะที่พึงสงวนของผู้หญิง และผู้ชายจะต้องไม่เบียดร่างกับผู้ชายอยู่ในผ้าผืนเดียวกัน และผู้หญิงก็จะต้องไม่เบียดร่างกับผู้หญิงอยู่ในผ้าผืนเดียวกัน"

(มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها قَالَتْ : خَرَجَتْ سَوْدَةُ بِنْتُ زَمْعَةَ لَيْلًا فَرَآهَا عُمَرُ فَعَرَفَهَا فَقَالَ : إِنَّكِ وَاللهِ يَا سَوْدَةُ مَا تَخْفَيْنَ عَلَيْنَا فَرَجَعَتْ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ وَهُوَ فِي حُجْرَتِي يَتَعَشَّى فَذَكَرَتْ ذٰلِكَ لَهُ وَإِنَّ فِي يَدِهِ لَعَرْقًا فَأُنْزِلَ عَلَيْهِ فَرُفِعَ عَنْهُ وَهُوَ يَقُولُ : قَدْ أُذِنَ لَكُنَّ أَنْ تَخْرُجْنَ لِحَوَائِجِكُنَّ رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยฯได้เล่าว่า "เสาคะฮ์ บุตรสาว ซัมอะฮ์ ได้ออกไปในเวลากลางคืน อุมัร ได้เห็นหล่อน และรู้ว่าเป็นหล่อน จึงได้กล่าวว่า แท้จริงเธอโอ้ เสาคะฮ์ เธอไม่สามารถหลบพวกเราไปได้ หล่อนจึงกลับไปหาท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งขณะนั้นท่านกำลังรับประทานอาหารค่ำอยู่ในห้องของฉัน เสาคะฮ์ ได้เล่าเรื่องดังกล่าวให้ท่านฟัง และความจริงในมือของท่านยังมีกระดูกติดเนื้ออยู่ วะหีย์ ได้ลงมายังท่าน และถูกยกขึ้นไป โดยท่านกล่าวว่า 'ความจริงพวกเธอได้รับอนุญาตให้ออกไป (นอกบ้าน) เพื่อทำธุระของพวกเธอได้" (บุคอรี และ มุสลิม)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهَا قَالَتْ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عليه وسلم
قَدْ اُذِنَ اللّٰهُ لَكُنَّ اَنْ تَخْرُجْنَ لِحَوَائِجِكُنَّ (البخاری)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "โอ สตรีเอ๋ย เธอได้รับอนุญาตจากอัลลอฮ์ให้ออกนอกบ้านได้ตามที่เธอประสงค์" (บุคอรี)

عَنْ جَرِيْرٍ رضي الله عنه قَالَ : سَأَلْتُ
النَّبِيَّ ﷺ عَنْ نَظَرِ الْفَجْأَةِ فَقَالَ : اصْرِفْ بَصَرَكَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านญะรีร รฏิยฯได้เล่าว่า "ฉันได้ถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงการมองโดยบังเอิญ ท่านตอบว่า จงเบือนสายตาของท่าน" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ عَلِيٍّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : يَا عَلِيُّ لَا تُتْبِعِ النَّظْرَةَ النَّظْرَةَ فَإِنَّ لَكَ الْأُوْلَى
وَلَيْسَتْ لَكَ الْآخِرَةُ . رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่าน อะลี รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "โอ้ อะลี เจ้าอย่าติดตามการมองดูด้วยการมองดู เพราะความจริงที่ยินยอมให้ท่านนั้น คือการมองครั้งแรก และที่ไม่ยินยอมให้ท่านคือการมองครั้งหลัง" (อบูดาวูด และ ติรมิซีย์)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : لَعَنَ

النَّبِيُّ ﷺ الْمُخَنَّثِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالْمُتَرَجِّلَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَقَالَ : أَخْرِجُوهُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ وَأَخْرَجَ فُلَانًا وَأَخْرَجَ عُمَرُ فُلَانًا . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏียฯ ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้สาปแช่งพวกผู้ชายที่ตัดจริตเป็นผู้หญิง และพวกผู้หญิงที่ตัดจริตเป็นผู้ชาย และท่านได้กล่าวว่า 'พวกท่านทั้งหลายจงขับไสพวกมันออกไปให้พ้นบ้านของพวกท่าน' และท่านนบีได้เคยขับไสคนคนหนึ่งออกไป และท่านอุมัรก็ได้ขับไสคน ๆ หนึ่งออกไป" (บุคอรี)

وَأُتِيَ النَّبِيُّ ﷺ بِمُخَنَّثٍ

قَدْ خَضَبَ يَدَيْهِ وَرِجْلَيْهِ بِالْحِنَّاءِ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ : مَا بَالُ هٰذَا ؟ فَقَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ يَتَشَبَّهُ بِالنِّسَاءِ فَأَمَرَ بِهِ فَنُفِيَ إِلَى النَّقِيعِ فَقَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ أَلَا نَقْتُلُهُ قَالَ : إِنِّي نُهِيتُ عَنْ قَتْلِ الْمُصَلِّينَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

"และได้มีผู้นำตัวคนที่ตัดจริตเป็นผู้หญิง ซึ่งได้ย้อมมือและเท้าทั้งสองข้างของเขาด้วยใบเทียนมาหาท่านนบี ศ็อลฯ ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'คน ๆ นี้เป็นอย่างไร?' พวกเขาตอบว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์เขาทำตัวเหมือนพวกผู้หญิง' ท่านจึงออกคำสั่งให้จัดการกับผู้นั้น เขาจึงถูกเนรเทศไปที่บาเกี๊ยะอ์ พวกเขาได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ พวกเราจะฆ่าเขา (ไหม?)' ท่านนบีกล่าวว่า 'ฉันถูกห้ามจากการฆ่าคนที่นมาซ" (อบูดาวูด)

(4) <u>ข้อที่ต้องปฏิบัติบางประการ</u>

หญิงมีประจำเดือนหรือมีระดู

حدّثنا مُعاذُ بْنُ فَضَالَةَ قَالَ : حدّثنا هِشَامٌ ، عَنْ يَحْيَى ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ ، عَنْ زَيْنَبَ بِنْتَ أَبِي سَلَمَةَ ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ : بَيْنَا أَنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ ، مُضْطَجِعَةٌ فِي خَمِيلَةٍ ، حِضْتُ فَانْسَلَلْتُ ، فَأَخَذْتُ ثِيَابَ حِيضَتِي ، فَقَالَ : (أَنُفِسْتِ) . فَقُلْتُ : نَعَمْ ، فَدَعَانِي ، فَاضْطَجَعْتُ مَعَهُ فِي الْخَمِيلَةِ .

ท่านมุอาซ อิบนุฟะฎอละฮ์ ได้เล่าให้เราฟังว่า หิชามได้เล่าให้เราฟังจากยะฮฺยา จาก อะบีสะละมะฮ์ จากซัยหนับ บุตรีของอะบีสะละมะฮ์ จาก ท่านหญิงอุมมิสะละมะฮ์ว่า "ขณะที่ฉันกับท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นอนอยู่บนผ้าสี่เหลี่ยมที่ทำจากขนสัตว์ บังเอิญฉันมีประจำเดือน ฉันจึงลุกขึ้นออกไปอย่างเงียบ ๆ ฉันได้สวมใส่ผ้าสำหรับซับประจำเดือน ท่านก็กล่าวว่า "เธอมีนิฟาซหรือ?" ฉันตอบว่า "ค่ะ" ท่านจึงเรียกฉันมา ฉันจึงลงนอนอยู่ข้างท่านบนผ้าผืนนั้น"

(อัล-บุคอรี กิตาบุลฮุฎูอ)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ إِحْدَانَا إِذَا كَانَتْ حَائِضًا أَمَرَهَا رَسُولُ اللّٰهِ صلعم فَتَأْتَزِرُ بِإِزَارٍ ثُمَّ يُبَاشِرُهَا.

ท่านหญิงอาอิชะฮ์กล่าวว่า "เมื่อผู้ใดในหมู่พวกเรามีประจำเดือน ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ก็สั่งให้นุ่งผ้ารัด แล้วท่านก็ถูกต้องตัวของนาง"

(มุสลิม บทที่ 2 บาบที่ 27)

عَنْ مَيْمُونَةَ قَالَتْ : كَانَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عليه وسلم يُبَاشِرُ نِسَاءَهُ فَوْقَ الْإِزَارِ وَهُنَّ حُيَّضٌ .

ท่านหญิงมัยมูนะอฺรายงานว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ จับต้องภริยาของท่านตอนบนที่เหนือจากที่ผ้านุ่งรัดไว้ระหว่างที่นางมีระดู" (มุสลิม บทที่ 2 บาบที่ 27)

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ أَسْمَاءَ سَأَلَتِ النَّبِيَّ ﷺ عَنْ غُسْلِ الْمَحِيضِ فَقَالَ : تَأْخُذُ إِحْدَاكُنَّ مَاءَهَا وَسِدْرَتَهَا فَتَطَهَّرُ فَتُحْسِنُ الطُّهُورَ ثُمَّ تَصُبُّ عَلَى رَأْسِهَا فَتَدْلُكُهُ دَلْكًا شَدِيدًا حَتَّى يَبْلُغَ شُؤُونَ رَأْسِهَا ثُمَّ تَصُبُّ عَلَيْهَا الْمَاءَ ثُمَّ تَأْخُذُ فِرْصَةً مُمَسَّكَةً فَتَطَهَّرُ بِهَا فَقَالَتْ أَسْمَاءُ : وَكَيْفَ تَطَهَّرُ بِهَا ؟ فَقَالَ : سُبْحَانَ اللهِ ! تَطَهَّرِينَ بِهَا . فَقَالَتْ عَائِشَةُ : تَتَبَّعِينَ أَثَرَ الدَّمِ . وَفِي رِوَايَةٍ قَالَ : خُذِي فِرْصَةً مُمَسَّكَةً فَتَوَضَّئِي بِهَا ثَلَاثًا وَاسْتَحْيَا النَّبِيُّ ﷺ فَأَعْرَضَ بِوَجْهِهِ فَقَالَتْ عَائِشَةُ : نِعْمَ النِّسَاءُ نِسَاءُ الْأَنْصَارِ لَمْ يَكُنْ يَمْنَعُهُنَّ الْحَيَاءُ أَنْ يَتَفَقَّهْنَ فِي الدِّينِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا التِّرْمِذِيَّ .

"ท่านหญิงอาอิชะอฺได้เล่าว่า "แท้จริงอัสมาอได้เรียนถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงการอาบน้ำชำระหลังเลือดประจำเดือนหยุด ท่านได้ตอบว่า ให้พวกเธอคนหนึ่งนำน้ำและใบพุทรามาแล้วจัดการอาบน้ำชำระอย่างดี ต่อจากนั้นให้รดศีรษะด้วยน้ำและถูอย่างแรงจนทั่วถึงโคนผม เสร็จแล้วให้รดน้ำจนทั่วทั้งร่างหลังจากนั้นจึงเอาสำลีที่อบกลิ่นชมดเชียงมาทำความสะอาดด้วยการอุดที่ช่องคลอด หลังจากนั้นอัสมาอได้กล่าวขึ้นว่า หล่อนจะใช้มันทำความสะอาดอย่างไร? ท่านนบี ได้กล่าวว่า สุบหานัลลอฮฺ ให้เธอใช้มันในการทำความสะอาดนะซิ ท่านหญิงอาอิชะอฺจึงได้กล่าวว่า ให้เธอใช้มันติดตามรอยเลือด (คือใช้มันอุดไว้ที่ช่องคลอด) และในบางรายงานว่า ท่านนบีได้กล่าวว่า ให้เธอเอาสำลีอบกลิ่นชมดเชียง (อุดไว้ที่ช่องคลอด) แล้วต่อจากนั้นให้เธอทำวุฎูอ โดยมีสำลี (อุดอยู่ที่ช่องคลอดนั้น) ท่านได้กล่าวอย่างนี้สามครั้ง และท่านนบีเกิดความกระดากอายจึงเบือนหน้าหนี ท่านหญิงอาอิชะอฺได้กล่าวว่า

สุภาพสตรีที่ดีที่สุดคือ สุภาพสตรีชาวอันซอรฺ แท้จริงความอายไม่สามารถยับยั้งพวกหล่อน จากการแสวงหาความเข้าใจเรื่องศาสนาได้"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และ นะสาอียฺ)

وَبَعَثَ نِسَاءٌ إِلَى عَائِشَةَ بِالدِّرْجَةِ فِيهَا الْكُرْسُفُ فِيهِ الصُّفْرَةُ فَقَالَتْ : لَا تَعْجَلْنَ حَتَّى تَرَيْنَ الْقَصَّةَ الْبَيْضَاءَ تُرِيدُ بِذَلِكَ تَمَامَ الطُّهْرِ مِنَ الْحَيْضَةِ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمَالِكٌ

"ได้มีพวกผู้หญิงส่งภาชนะเล็ก ๆ ใบหนึ่งที่ใช้รองอุจจาระไปให้ท่านหญิงอาอิชะฮฺ โดยที่ในภาชนะนั้นบรรจุสำลีเปื้อนเลือดสีเหลือง (สีน้ำล้างเนื้อ) ท่านหญิงอาอิชะฮฺได้กล่าวว่า พวกเธออย่าเพิ่งรีบด่วน (อาบน้ำชำระเพื่อไปนมาซ) จนกว่าจะเห็นน้ำขาว ๆ ไหลออกมา ท่านหญิงอาอิชะฮฺหมายถึงเลือดประจำเดือนอย่างสมบูรณ์"

(บุคอรี และ มาลิก)

عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ امْرَأَةً كَانَتْ تَخْتِنُ بِالْمَدِينَةِ فَقَالَ لَهَا النَّبِيُّ صلعم لَا تَنْهَكِي فَإِنَّ ذَلِكَ أَحْظَى لِلْمَرْأَةِ وَأَحَبُّ إِلَى الْبَعْلِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالطَّبَرَانِيُّ وَالْحَاكِمُ وَفِي لَفْظِهِ : كَانَ بِالْمَدِينَةِ امْرَأَةٌ يُقَالُ لَهَا أُمُّ عَطِيَّةَ تَخْفِضُ الْجَوَارِيَ فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلعم يَا أُمَّ عَطِيَّةَ اخْفِضِي وَلَا تَنْهَكِي فَإِنَّهُ أَنْضَرُ لِلْوَجْهِ وَأَحْظَى عِنْدَ الزَّوْجِ .

ท่านอุมมี อะฏียะฮฺ รฏิยัลลอฮุอันฮา ได้เล่าว่า "แท้จริงมีผู้หญิงคนหนึ่งเคยทำการขลิบปลายอวัยวะเพศสตรี ที่นครมะดีนะฮฺ ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวแก่หล่อนว่า 'เธออย่าขลิบออก เพราะนั่นมันเป็นส่วนดีของผู้หญิง และมันทำให้สามีรัก'" (อบูดาวูด ฏอบรอนี และ ฮากิม) และตัวบทของฮากิมว่า "ที่นครมะดีนะฮฺมีผู้หญิงคนหนึ่ง

เรียกกันว่า อุมมุอะฏียะฮ์ ทำหน้าที่ขลิบปลาย (เม็ดละมุด) ของพวกทาสหญิง ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวแก่หล่อนว่า 'เธอจงลดลงและอย่าขลิบ (ปลายเม็ดละมุด) ออก เพราะมันเป็นราศีแก่ใบหน้า และเป็นส่วนที่สำหรับสามี'

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: سُئِلَ النَّبِيُّ ﷺ عَنِ الرَّجُلِ يَجِدُ الْبَلَلَ وَلَا يَذْكُرُ احْتِلَامًا، قَالَ: يَغْتَسِلُ وَعَنِ الرَّجُلِ يَرَى أَنْ قَدِ احْتَلَمَ وَلَا يَجِدُ الْبَلَلَ قَالَ: لَا غُسْلَ عَلَيْهِ، فَقَالَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ: الْمَرْأَةُ تَرَى ذَلِكَ أَعَلَيْهَا غُسْلٌ؟ قَالَ: نَعَمْ إِنَّمَا النِّسَاءُ شَقَائِقُ الرِّجَالِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

ท่านหญิงอายิชะฮ์ได้เล่าว่า "มีผู้ถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงเรื่องชายคนหนึ่งที่พบรอยเปียก แต่นึกไม่ออกว่าเขาฝัน ท่านนบีตอบว่า 'เขาต้องอาบน้ำชำระ' และถามถึงชายอีกคนหนึ่งที่รู้ตัวว่าเขาฝันแต่ไม่พบรอยเปียก ท่านนบีตอบว่า 'เขาไม่ต้องอาบน้ำ' ดังนั้นอุมมุสุไลมได้ถามขึ้นว่า 'ผู้หญิงที่พบอย่างนั้น หล่อนต้องอาบน้ำชำระหรือไม่?' ท่านนบีตอบว่า 'ใช่ ต้องอาบน้ำชำระ เพราะความจริงผู้หญิงก็เหมือนกับผู้ชาย'" (อบูดาวูด และ ติรมิซีย์)

(5) <u>เรื่องความรัก</u>

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: حُبُّكَ الشَّيْءَ يُعْمِي وَيُصِمُّ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْإِمَامُ أَحْمَدُ.

ท่านอบู ดัรดาอ์ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "การที่ท่านรักสิ่งหนึ่งนั้น มันจะทำให้ตาบอด และหูหนวก" (อบูดาวูด และ อะหฺมัด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَحْبِبْ حَبِيبَكَ هَوْنًا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ بَغِيضَكَ يَوْمًا مَا . وَأَبْغِضْ بَغِيضَكَ هَوْنًا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ حَبِيبَكَ يَوْمًا مَا . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالْبَيْهَقِيُّ وَالطَّبَرَانِيُّ

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "จงรักคนรักของท่านแต่เพียงปานกลาง เพราะสักวันเขาอาจเป็นคนที่ท่านชิงชัง และจงชิงชังคนที่ท่านชิงชังแต่เพียงปานกลาง เพราะสักวันเขาอาจเป็นคนที่ท่านรัก" (ติรมิซีย์ บัยฮะกีย์ และ ฏอบรอนีย์)

(6) <u>การคบเพื่อน</u>

ในอัล-กุรอานกล่าวไว้ว่า

9 : 71 ความว่า "ชายผู้ศรัทธาและหญิงผู้ศรัทธาต่างเป็นมิตรต่อกัน พวกเขากำชับกันในการดีงาม และห้ามปรามการชั่ว และดำรงนมาซ และบริจาคซะกาต และเชื่อฟังและปฏิบัติตามอัลลอฮและรสูลของพระองค์ เหล่านี้อัลลอฮจะทรงเมตตาแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮเป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ"

3 : 27 ความว่า "จงอย่าให้ผู้ศรัทธายึดเอาผู้ปฏิเสธ (หลักการอิสลาม) เป็นมิตรอื่นไปจากบรรดาผู้ศรัทธา"

60 : 8 ความว่า "อัลลอฮมิได้ทรงห้ามสูเจ้า (มิให้คบเป็นมิตร) เกี่ยวกับบรรดาผู้มิได้รุกรานสูเข้าในเรื่องศาสนา และมิได้ขับไล่สูเจ้าออกจากแหล่งอาศัยของสูเจ้าที่สูเจ้าจะเอื้นดูพวกเขา และปฏิบัติโดยยุติธรรมต่อพวกเขา แท้จริงอัลลอฮทรงรักผู้มีความยุติธรรม"

60 : 9 ความว่า "อัลลอฮฺเพียงแต่ห้ามสูเจ้าเกี่ยวกับบรรดาผู้รุกรานสูเจ้าในเรื่องศาสนาและขับไล่สูเจ้าออกจากที่อาศัยของสูเจ้า และช่วยเหลือ (ผู้อื่น) ในการขับไล่สูเจ้า ที่สูเจ้าจะผูกมิตรกับพวกเขา ส่วนผู้ใดผูกมิตรกับพวกเขา เหล่านี้พวกเขาเป็นผู้อธรรม"

60 : 1 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่าคบศัตรูของฉัน (อัลลอฮฺ) และศัตรูของสูเจ้าเป็นมิตร"

3 : 117 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่าคบ (ผู้ใดในการป้องกันตนเอง) เป็นมิตรสนิทอื่นจากพวกของสูเจ้า พวกเขาไม่ว่ายที่จะทำให้สูเจ้าเสื่อม พวกเขารักสิ่งที่จะให้ทุกข์แก่สูเจ้า แน่นอนได้ปรากฏการเกลียดชังยิ่งจากปากของพวกเขา (ได้แก่พวกยิวที่เป็นปรปักษ์ที่มีต่อนะฮฺ) และอันใดที่ซ่อนอยู่ในอกของพวกเขานั้นร้ายยิ่งกว่า"

5 : 57 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่าเอาบรรดาเหล่านั้นเป็นเพื่อน ผู้ถือเอาศาสนาของสูเจ้าเป็นการเยาะเย้ยและล้อเล่น"

5 : 51 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่าเอายิวและคริสต์เป็นพันธมิตร (เช่นในยามสงคราม) พวกเขาต่างเป็นเพื่อนกันและกัน (มีอุดมคติคล้ายกัน)"

4 : 89 ความว่า "พวกเขา (พวกสับปลับ) ใคร่ที่จะให้สูเจ้า (มุสลิมีน) ปฏิเสธเยี่ยงที่พวกเขาได้ปฏิเสธ แล้วสูเจ้าจะได้เสมอกับ (เป็นพวกเดียวกันกับ) เขา ดังนั้นจงอย่ายึดเอาหมู่พวกเขาเป็นเพื่อน จนกว่าพวกเขาจะ (เสียสละ) อพยพในทางของอัลลอฮฺ

6 : 68 ความว่า "และเมื่อเจ้าเห็นบรรดาผู้พูดไร้สาระ (ถากถาง) เกี่ยวกับโองการของเรา ดังนั้นจงหันห่างจากพวกเขา จนกว่าพวกเขาจะคุยในเรื่องอื่นจากนั้น"

9 : 23 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงอย่ายึดเอาพ่อของสูเจ้าและพี่น้องของสูเจ้าเป็นเพื่อน (เพื่อเป็นศัตรูต่อผู้ศรัทธา) ถ้าพวกเขารักการปฏิเสธเหนือการศรัทธา และผู้ใดในหมู่สูเจ้าเอาพวกเขาเป็นเพื่อน ดังนั้น เหล่านี้พวกเขาเป็นผู้ปฏิบัติการอธรรม"

4 : 38 ความว่า "และผู้ใดมีมารเป็นสหาย (แทนที่จะมีมลาอิกะฮฺเป็นมิตร) ดังนั้นมันเป็นสหายที่เลวทราม"

7 :81 ความว่า "และ (เราได้ส่ง) ลูฏ เมื่อเขากล่าวแก่ประชาชนของเขาว่า พวกท่านประกอบการลามก ซึ่งไม่มีผู้ใดในสากลโลก (ในหมู่นานาชาติ) ได้กระทำมาก่อนกระนั้นหรือ?"

"แท้จริงพวกท่านเข้าหาผู้ชายด้วยความกำหนัดแทน (ไปหา) ผู้หญิง ใช่แต่เท่านั้น พวกท่านเป็นหมู่ชนผู้ฝ่าฝืน"

และจากอัล-หะดีษ

عَنْ اَبِى رَيْحَانَةَ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ : نَهَى النَّبِىُّ صلعم عَنْ عَشْرٍ عَنِ الْوَشْرِ وَالْوَشْمِ ، وَالنَّتْفِ ، وَعَنْ مُكَامَعَةِ الرَّجُلِ الرَّجُلَ بِغَيْرِ شِعَارٍ ، وَعَنْ مُكَامَعَةِ الْمَرْأَةِ الْمَرْأَةَ بِغَيْرِ شِعَارٍ ، وَاَنْ يَجْعَلَ الرَّجُلُ فِى اَسْفَلِ ثِيَابِهِ حَرِيْرًا مِثْلَ الْاَعَاجِمِ اَوْ يَجْعَلَ عَلَى مَنْكِبَيْهِ حَرِيْرًا مِثْلَ الْاَعَاجِمِ ، وَعَنِ النُّهْبَى ، وَرُكُوْبِ النُّمُوْرِ ، وَتُبُوْسِ الْخَاتَمِ اِلَّا لِذِىْ سُلْطَانٍ . رواه ابو داود و النسائى

ความว่า "ท่านอบูรอยหานะฮฺได้เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลาได้ห้ามจาก 10 ประการ คือ การกรอฟัน การสัก การถอนขน การนอนเปลือยกายอยู่ด้วยกันระหว่างผู้ชายและผู้ชายโดยไม่มีผ้าคลุมร่าง การนอนเปลือยกายอยู่ด้วยกันระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิงโดยไม่มีผ้าคลุมร่าง การที่ผู้ชายเอาผ้าไหมไว้ใต้เสื้อของเขาเหมือนชาวอะอาญัม (คนนอกศาสนา) หรือเอาผ้าไหมพาดที่บ่าทั้งสองข้างเหมือนชาวอะอาญัม ห้ามการแย่งชิง การชี้เสือ (แสดงความยิ่งใหญ่) การสวมแหวน (เพื่อให้คนเกรงขาม) นอกจากผู้มีอำนาจ"

(อบูดาวูด และ อัน-นะสาอีย์)

عَنْ أَنَسِ ابْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ ، أَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم قَالَ
لَا تَبَاغَضُوْا وَلَا تَحَاسَدُوْا وَلَا تَدَابَرُوْا ، وَكُوْنُوْا عِبَادَ اللّٰهِ إِخْوَانًا
وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ . رواه البخارى

ท่านอนัส บิน มาลิก รฏียาได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯได้กล่าวว่า พวกท่านจงอย่าเกลียดกัน จงอย่าอิจฉากัน จงอย่าตัดสัมพันธ์กัน จงเป็นบ่าวของอัลลอฮ์ที่เป็นพี่น้องกัน และไม่อนุมัติให้มุสลิมขาดจาก (ไม่พูดกับ) พี่น้องของเขาเกิน 3 วัน" (อัล-บุคอรี)

عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها قَالَتْ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ : إِذَا مَاتَ صَاحِبُكُمْ فَدَعُوْهُ وَلَا تَقَعُوْا فِيْهِ . رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏียฯได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯได้กล่าวว่า "เมื่อเพื่อนของพวกท่านได้เสียชีวิตลง พวกท่านจงปล่อยเขา และพวกท่านอย่ากล่าวร้ายเขา" (อบูดาวูด)

(7) <u>การแต่งงานและโทษของการละเมิดประเวณี</u>

(7.1) <u>อิสลามสนับสนุนให้แต่งงาน</u> (ห้ามการละเมิดประเวณี)

(7.1.1) <u>การแต่งงานเป็นแบบอย่างของบรรดารสูลของอัลลอฮ์ และของนบี ศ็อลฯ</u> ดังปรากฏในอัล-กุรอาน และหะดีษ

13 : 38 ความว่า "และโดยแน่นอนยิ่ง เราได้ส่งบรรดารสูลก่อนหน้าเจ้า (มุหัมมัด) และเราได้ทำให้เขาทั้งหลายมีภรรยาและบุตร"

عَنْ أَبِي أَيُّوبَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَرْبَعٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ : الْحَيَاءُ وَالتَّعَطُّرُ وَالسِّوَاكُ وَالنِّكَاحُ . رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ بِسَنَدٍ حَسَنٍ .

ท่านอบูอัยยูบ รฏิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "สี่ประการที่นับเป็นแนวทางของบรรดาศาสนทูต คือ ความอาย การใส่เครื่องหอม แปรงฟัน และการแต่งงาน" (อะหฺมัด และ ติรฺมิซีย์ ด้วยสายรายงานที่หะสัน)

ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวไว้ว่า

اَلنِّكَاحُ مِنْ سُنَّتِي فَمَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِسُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي (ابن ماجه)

ความว่า "การแต่งงานเป็นแนวทางของฉัน ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามแนวทางของฉัน ผู้นั้นไม่ใช่จาก (ประชากรของ) ฉัน" (อิบนุ มาญะฮฺ)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : جَاءَ ثَلَاثَةُ رَهْطٍ إِلَى بُيُوتِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ ﷺ يَسْأَلُونَ عَنْ عِبَادَةِ النَّبِيِّ ﷺ فَلَمَّا أُخْبِرُوا كَأَنَّهُمْ تَقَالُّوهَا فَقَالُوا : وَأَيْنَ نَحْنُ مِنَ النَّبِيِّ ﷺ قَدْ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ فَقَالَ أَحَدُهُمْ : أَمَّا أَنَا فَإِنِّي أُصَلِّي اللَّيْلَ أَبَدًا . وَقَالَ آخَرُ : أَنَا أَصُومُ الدَّهْرَ وَلَا أُفْطِرُ . وَقَالَ آخَرُ : أَنَا أَعْتَزِلُ النِّسَاءَ فَلَا أَتَزَوَّجُ أَبَدًا فَجَاءَ رَسُولُ اللهِ ﷺ إِلَيْهِمْ فَقَالَ : أَنْتُمُ الَّذِينَ قُلْتُمْ كَذَا وَكَذَا أَمَا وَاللهِ إِنِّي لَأَخْشَاكُمْ لِلهِ وَأَتْقَاكُمْ لَهُ لَكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ وَأُصَلِّي وَأَرْقُدُ وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอนัส รฏิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "ได้มีผู้ชายสามพวกมายังบ้านภรรยาของท่านนบี ศ็อลฯ ถามถึงการทำอิบาดะฮของท่านนบี ศ็อลฯ เมื่อพวกเขาได้รับการบอกเล่าพวกเขารู้สึก (น้อยหน้า) ว่าเขาปฏิบัติน้อยไป พวกเขาได้กล่าวว่า 'พวกเราจะไปเทียบกับท่านนบี ศ็อลฯ ได้ที่ไหน ท่านนบีได้ถูกอภัยให้แล้วทั้งบาปที่มีอยู่ก่อน และบาปที่จะเกิดขึ้นภายหลัง' คนหนึ่งของพวกเขาได้กล่าวว่า 'ฉันจะนมาซกลางคืนตลอดไป' อีกคนกล่าวว่า 'ฉันจะถือศีลอดตลอดทั้งปีโดยไม่ละศีลอด' อีกคนกล่าวว่า 'ฉันจะแยกตัวออกจากพวกผู้หญิง และจะไม่แต่งงานตลอดไป' ต่อมาท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้มายังพวกเขาแล้วกล่าวว่า 'พวกท่านใช่ไหมที่ได้พูดอย่างนั้นอย่างนี้ พึงทราบเถิด ขอสาบานต่ออัลลอฮฺว่า แท้จริงฉันเป็นบุคคลที่มีความกลัว และมีความยำเกรงต่ออัลลอฮมากที่สุดในหมู่พวกท่าน แต่ฉันก็ยังถือศีลอด ละศีลอด นมาซ นอน และแต่งงานกับพวกผู้หญิง ดังนั้น ผู้ใดรังเกียจแนวทางของฉัน เขาก็ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของฉัน" (บุคอรี มุสลิม และ นะสาอีย์)

عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَمَا وَاللهِ إِنِّي لَأَخْشَاكُمْ لِلهِ وَأَتْقَاكُمْ لَهُ وَلٰكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ وَأُصَلِّي وَأَرْقُدُ وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอนัสได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "โปรดรับทราบและขอยืนยันด้วยอัลลอฮฺว่า ฉันเป็นผู้ที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮยิ่งกว่าพวกท่าน และเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามพระองค์ยิ่งกว่าพวกท่าน แต่ฉันก็ยังถือศีลอด (เป็นบางวัน) และละศีลอด (ในบางวัน) ฉันทำนมาซ แต่ก็ยังต้องนอน (เพื่อการพักผ่อน) และฉันแต่งงานกับพวกผู้หญิง ดังนั้นผู้ใดไม่ชอบแนวทางอย่างนี้ของฉัน เขาย่อมไม่ใช่เป็นประชากรของฉัน" (บุคอรี มุสลิม และ นะสาอีย์)

(7.1.2) <u>การแต่งงานเป็นการสร้างความสงบให้แก่จิตใจ และป้องกันการละเมิดประเวณี</u>

30 : 21 ความว่า "และ (หนึ่ง) ในสัญญาณทั้งหลายของพระองค์ คือ พระองค์ ได้ทรงสร้างจาก (เชื้อเดียวกัน) หมู่ฐเจ้าซึ่งคู่ครองสำหรับ ฐเจ้า เพื่อฐเจ้าจะได้มีใจสงบในตัวนาง"

7 : 189 ความว่า "พระองค์คือผู้สร้างฐเจ้าจากภยินทรีย์หนึ่ง และได้ทรงทำ จากนั้นซึ่งคู่ครองของเขา เพื่อเขาจะได้มีความสงบในตัวนาง"

และหะดีษของท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวไว้ว่า

ثَلَاثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللّٰهِ نَصْرُهُمُ الْمُجَاهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالْمُكَاتَبُ الَّذِيْ يُرِيْدُ الْاَدَاءَ وَالنَّاكِحُ الَّذِيْ يُرِيْدُ الْعَفَافَ (الترمذى)

"อัลลอฮจะทรงช่วยเหลือใน 3 กรณี คือ (1) การดิ้นรนต่อสู้ในทางของอัลลอฮ (2) ทาสที่ต้องการไถ่ตนให้เป็นอิสระ (3) ผู้ที่แต่งงานด้วยจุดประสงค์จะปกป้องตน (จากความชั่ว)" (ติรมิซียฺ)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ رضى قَالَ : سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللّٰهِ ﷺ يَقُوْلُ : يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอับดุลลอฮ รฏียฯ ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ กล่าวว่า 'โอ้ พวกชายหนุ่มทั้งหลาย ผู้ใดจากพวกท่านที่มีความสามารถจะแต่งงาน ให้เขาจงแต่งงานเถิด เพราะมันเป็นการลดต่ำของสายตา และรักษาอวัยวะเพศได้ดียิ่ง และผู้ใดที่ไม่มีความสามารถให้เขาจงถือศีลอดเถิด เพราะมันจะเป็นเครื่องตัดความต้องการทางเพศของเขา'" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซียฺ และ นะสาอียฺ)

(7.1.3) <u>การแต่งงานเป็นการขยายเผ่าพันธ์มนุษย์</u>

4 : 1 ความว่า "มนุษย์เอ๋ย จงสำรวมตนต่อพระผู้อภิบาลของสูเจ้า ผู้ได้ทรงบังเกิดสูเจ้าจากอินทรีย์หนึ่ง และได้ทรงบังเกิดจาก (อินทรีย์) นั้น ซึ่งคู่ครองของมัน และได้ทรงแพร่จากทั้งสอง ซึ่งผู้ชายมากมายและผู้หญิง (มากมาย)"

(7.1.4) <u>การแต่งงานเป็นการรับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ให้มากขึ้น</u>

16 : 72 ความว่า "อัลลอฮ์ได้ทรงสร้างคู่ครองสำหรับสูเจ้าจากหมู่ของสูเจ้า และทรงทำให้คู่ครองของสูเจ้ามีลูกและหลาน และทรงให้เครื่องยังชีพที่ดีแก่สูเจ้า" (24 : 32)

(7.1.5) <u>การแต่งงานเป็นการสนองสัญชาตญาณของมนุษย์</u> (ไม่ให้ผิดธรรมชาติ)

7 : 189 ความว่า "พระองค์คือผู้ทรงสร้างสูเจ้าจากอินทรีย์หนึ่ง และทรงทำจากนั้นซึ่งคู่ครองของเขา"

(7.2) <u>ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้แต่งงานด้วยได้</u>

24 : 32 ความว่า "และจงแต่งงานกับผู้เป็นโสดในหมู่สูเจ้า (ผู้ยังไม่ได้แต่งงาน หรือถูกหย่า หรือเป็นม่าย) และ (แต่งงาน) คนที่เหมาะสมจากปวงบ่าวผู้ชายและบ่าวหญิงของสูเจ้า ถ้าพวกเขายากจน อัลลอฮ์จะทรงทำให้มั่งคั่งจากความโปรดปรานของพระองค์ และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงไพบูลย์ ผู้ทรงรอบรู้"

5 : 5 ความว่า "และหญิงบริสุทธิ์จากผู้ศรัทธา (คือมุสลิม) และหญิงบริสุทธิ์จากหมู่ผู้ได้รับคัมภีร์ก่อนสูเจ้า (เช่นหญิงยิวหรือคริสต์ เป็นที่อนุมัติให้แต่งงานได้โดยที่นางไม่ต้องเปลี่ยนศาสนา) เมื่อสูเจ้าได้ให้นางซึ่งของหมั้นของนาง ให้นางได้เป็นผู้แต่งงาน ไม่ใช่ผู้ค้าประเวณี และไม่ใช่ทำเป็นเมียลับ (เพื่อความใกล้)"

4 : 3 ความว่า "ดังนั้นจงแต่งงานจากในหมู่หญิงที่สะใจแก่สูเจ้า สอง หรือ สาม หรือสี่ ครั้นถ้าสูเจ้าเกรงว่าให้ความยุติธรรมไม่ได้ ดังนั้น (จงแต่งงานกับหญิง) เพียงคนเดียว หรือ (แต่งงาน) ที่มือขวาของสูเจ้าครอบครอง (คือกับทาสี) (การกระทำเช่น) นั้น เหมาะสมกว่าที่สูเจ้าจะได้ไม่ลำเอียง"

4 : 129 ความว่า "และพวกท่านไม่สามารถที่จะให้ความยุติธรรมระหว่างหญิง (ภรรยาทั้งหลาย) ได้ และแม้พวกท่านปรารถนานักก็ตาม ฉะนั้นจงอย่าลำเอียง (แก่คนใด แม้จะข้าวใหม่ปลามันก็ตาม) ด้วยการลำเอียงทั้งหมด แล้วปล่อยอีกนาง (ค้างเติ่งไว้)"

2 : 221 ความว่า "จงอย่าแต่งงานกับหญิงผู้ตั้งภาคี (มุชริก) จนกว่านางจะศรัทธา แน่นอนบ่าวหญิงผู้ศรัทธาดีกว่าหญิงผู้ตั้งภาคี (หลายเท่า) แม้นางจะเป็นที่ต้องใจสูเจ้าก็ตาม (เช่นในด้านรูปสมบัติ ทรัพย์หรือความรู้ ฯลฯ) และจงอย่ายก (หญิงผู้ศรัทธา) ให้แต่งงานกับชายผู้ตั้งภาคี (รวมทั้งชายกาฟิร) จนกว่าเขาจะศรัทธา แน่นอนบ่าวชายผู้ศรัทธานั้นดีกว่าชายผู้ตั้งภาคี แม้ว่าจะเป็นที่ต้องใจสูเจ้าก็ตาม พวกเหล่านี้เรียกร้องสู่ไฟนรก"

60 : 10 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เมื่อหญิงศรัทธาเป็นผู้ลี้ภัยมาหาสูเจ้า ก็จงสอบสวนนาง อัลลอฮทรงรู้ดียิ่งในการศรัทธาของนาง ครั้นสูเจ้าได้รู้ว่านางเป็นผู้ศรัทธา ก็จงอย่าส่งนางกลับไปยังพวกปฏิเสธ นางมิเป็นที่อนุมัติแก่พวกเขา และพวกเขาก็มิเป็นที่อนุมัติสำหรับนาง แต่จงคืนให้พวกเขา (สามีเดิมที่มิได้เป็นมุสลิม) ที่พวกเขาได้ใช้จ่าย (คือขดเชยของหมั้น) และไม่เป็นบาปอันใดที่สูเจ้าจะแต่งงานกับนาง เมื่อสูเจ้าได้ให้นางซึ่งของหมั้น (แก่นางอีก)"

4 : 22 – 24 ความว่า "และจงอย่าแต่งงานกับหญิงเหล่านั้นที่พ่อ (หรือปู่ ตา) ของสูเจ้าได้แต่งงาน เว้นแต่ที่ล่วงไปแล้ว (แต่งก่อนเป็นมุสลิม) แท้จริงมันเป็นการลามก และน่าเกลียดยิ่งและหนทางชั่ว"

"ถูกห้ามแก่สูเจ้า (มิให้แต่งงานด้วย) คือแม่ (รวมทั้งแม่เลี้ยง แม่นม ย่า ยาย ย่าทวด) ของสูเจ้า และลูกสาว (รวมทั้งหลาน เหลน) ของสูเจ้า และพี่น้องหญิงของสูเจ้า (จะจากพ่อแม่เดียวกันหรือไม่ก็ตาม) และพี่น้องหญิงของพ่อ (คือป้าและอา) ของสูเจ้า และพี่น้องหญิงของแม่ (คือป้าและน้า) ของสูเจ้า และลูกหญิงของพี่ชายน้องชาย (คือหลานรวมทั้งเหลน) ของสูเจ้า และลูกหญิงของพี่สาวน้องสาว (คือหลานรวมทั้งเหลน) ของสูเจ้า และแม่ (แม่นม) ที่ให้นมสูเจ้า และพี่น้องหญิงร่วมแม่นมกับสูเจ้า และแม่ของเมีย (แม่ยาย) ของสูเจ้า และลูกเลี้ยงของสูเจ้าผู้อยู่ในอุปการะของสูเจ้า (ซึ่งเป็นลูกจากหญิง (เมีย) ของสูเจ้า แต่ถ้าสูเจ้าไม่ได้สมสู่นางดังนั้นไม่เป็นบาปอันใดแก่สูเจ้า และเมียของลูกสูเจ้า (ลูกสะใภ้) ผู้มาจากเอว (สืบเชื้อสาย) ของสูเจ้า และห้ามที่สูเจ้าเอาพี่น้องหญิง (แต่งงาน) รวมกัน (คือแต่งงานทั้งพี่และน้องโดยที่ทั้งคู่ยังมีชีวิตอยู่) เว้นแต่ที่ได้ล่วงไปแล้ว แท้จริงอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

"และ (ที่ถูกห้ามอีกแก่สูเจ้ามิให้แต่งงานด้วยคือ) หญิงที่ถูกแต่งงานแล้ว (และยังอยู่กับสามี) เว้นแต่ที่มือขวาของสูเจ้าครอบครอง (คือหญิงที่มีสามีแต่ตกเป็นเชลยศึกและมิได้ถูกไล่ตัวคืน แม้มิได้ถูกหย่าก็ตาม ถ้านางศรัทธาก็ให้แต่งงานกับนางได้) (นี่คือ) พระบัญญัติของอัลลอฮฺ"

4 : 25 ความว่า "ผู้ใดในหมู่สูเจ้าไม่สามารถเพียงพออีก (เนื่องจากขัดสนหรือสภาพทางสังคม) ที่จะแต่งงานกับหญิงผู้ศรัทธาที่เป็นไท ดังนั้น (จงแต่งงานกับ) บ่าวหญิงผู้ศรัทธาของสูเจ้าที่มือขวาของสูเจ้าครอบครอง (โดยให้นางเป็นไท) และอัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่งในการศรัทธาของสูเจ้า บางคนของสูเจ้ามาจากอีกบางคน (จะเป็นทาสีหรือไทก็ตาม เมื่อเป็นมุสลิมย่อมมีเกียรติ

เท่ากัน) ดังนั้นจงแต่งงานกับนางโดยอนุมัติจากนายของนาง (ถ้าสูเจ้ามิใช่เป็นนาย) และจงให้นางซึ่งของหมั้นของนางตามสมควร (การให้เป็นไทก็ถือเป็นของหมั้นได้) (ให้นางเป็น) ผู้ได้แต่งงาน ไม่ใช่ผู้ค้า (หรือลอบร่วม) ประเวณี และไม่ใช่ทำตนเป็นเมียลับ (หรือเมียเก็บดังเช่นอย่างสมัยงมงาย)"

4 : 19 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย ไม่เป็นที่อนุมัติแก่สูเจ้าที่จะเอาผู้หญิง (แม่มายของพ่อหรือของญาติ) เป็นมรดก โดยข่มขืน (มาเป็นภรรยาหรือยกให้ผู้อื่นตามประเพณีอย่างสมัยงมงายหรือก่อนนบีมุหัมมัดจะเผยแผ่อิสลาม)"

24 : 33 ความว่า "และให้ผู้ไม่สามารถหา (คู่หรือมีกำลังทรัพย์จะ) แต่งงานได้ ข่มตัวของพวกเขา (อย่าไปล่วงประเวณี) จนกระทั่งอัลลอฮฺจะทรงทำให้เขามั่งคั่งจากความโปรดปรานของพระองค์"

17 : 32 ความว่า "จงอย่าเข้าใกล้การลอบร่วมประเวณี แท้จริงมันเป็นการลามกแท้ ๆ"

และ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صلعم لَا يُجْمَعُ بَيْنَ الْمَرْأَةِ وَعَمَّتِهَا وَلَا بَيْنَ الْمَرْأَةِ وَخَالَتِهَا . (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺได้เล่าจากท่านรสูลฯ ศ็อลฯซึ่งได้กล่าวไว้ว่า "ห้ามแต่งงานกับหญิงและพี่หรือน้อง (หญิง) ของพ่อนาง และห้ามแต่งงานกับหญิงและพี่หรือน้อง (หญิง) ของแม่นาง (ขณะที่ทั้งคู่ยังมีชีวิตอยู่)" (บุคอรี และมุสลิม)

(8) <u>โทษของการละเมิดประเวณี</u> (ซินา)

ในอัลกุรอานกล่าวไว้ดังนี้

17 : 32 ความว่า "จงอย่าเข้าใกล้การลอบร่วมประเวณี แท้จริงมันเป็นการลามกแท้ ๆ"

24 : 2 ความว่า "หญิงทำชู้และชายทำชู้ (หมายถึงผู้ลอบร่วมประเวณี จะเป็นคนโสดหรือแต่งงานแล้วก็ตาม) จงโบยแต่ละคนในทั้งสองนั้นคนละร้อยที และจงอย่าให้การสงสารแก่ทั้งสองนั้นยับยั้งสูเจ้า (คือไม่คิดทำโทษ) ตามพระบัญญัติของอัลลอฮ ถ้าสูเจ้าศรัทธาในอัลลอฮและวันสุดท้าย (โดยหนักแน่นแท้จริง) และจงให้หมู่หนึ่งของผู้ศรัทธา (คือมุสลิมกลุ่มหนึ่ง) เป็นพยานในการลงโทษเขาทั้งสอง (สำหรับทาสีหรือทาสให้โบย 50 ที 4 : 25)

4 : 25 ความว่า "ถ้านาง (ทาสี) กระทำชู้ดังนั้นการลงโทษแก่นางคือครึ่งหนึ่งของหญิงผู้เป็นไท"

24 : 3 ความว่า "ชายทำชู้นั้นไม่แต่งงานผู้ใด เว้นแต่กับหญิงทำชู้หรือผู้บูชาเจว็ด และหญิงทำชู้ก็มิมีผู้ใดแต่งงานนางนอกจากชายทำชู้หรือชายบูชาเจว็ด (ลามกพอกัน) และการแต่งงานเช่นนี้เป็นที่ห้ามแก่บรรดาผู้ศรัทธา (มุสลิม)"

24 : 4 ความว่า "และบรรดาผู้ปรักปรำหญิงผู้บริสุทธิ์ (ว่าได้ทำชู้) แล้วไม่ได้นำพยาน 4 คน (มายืนยัน) ดังนั้นจงโบยพวกเขา 80 ที และจงอย่ารับการเป็นพยานของพวกเขาอีกเป็นอันขาด"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ : شَيْخٌ زَانٍ ، وَمَلِكٌ كَذَّابٌ ، وَعَائِلٌ مُسْتَكْبِرٌ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งท่านได้กล่าวว่า "บุคคลสามจำพวกที่อัลลอฮฺจะไม่พูดกับพวกเขาในวันกิยามะฮฺ และจะไม่ทำให้พวกเขาสะอาดบริสุทธิ์และจะไม่มองพวกเขา และพวกเขาจะได้รับการลงโทษที่เจ็บปวดคือ (1) คนชราที่ละเมิดประเวณี (2) ผู้นำที่โกหก และ (3) คนจนที่หยิ่งยะโส" (มุสลิม)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللهُ وَثَلَاثَةٌ يُبْغِضُهُمُ اللهُ، فَأَمَّا الَّذِينَ يُحِبُّهُمُ اللهُ فَرَجُلٌ أَتَى قَوْمًا فَسَأَلَهُمْ بِاللهِ وَلَمْ يَسْأَلْهُمْ لِقَرَابَةٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُمْ فَمَنَعُوهُ فَتَخَلَّفَ رَجُلٌ بِأَعْقَابِهِمْ فَأَعْطَاهُ سِرًّا لَا يَعْلَمُ بِعَطِيَّتِهِ إِلَّا اللهُ تَعَالَى وَالَّذِي أَعْطَاهُ ، وَقَوْمٌ سَارُوا لَيْلَتَهُمْ حَتَّى إِذَا كَانَ النَّوْمُ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِمَّا يُعْدَلُ بِهِ فَوَضَعُوا رُءُوسَهُمْ فَقَامَ أَحَدُهُمْ يَتَمَلَّقُنِي وَيَتْلُو آيَاتِي ، وَرَجُلٌ كَانَ فِي سَرِيَّةٍ فَلَقِيَ الْعَدُوَّ فَهُزِمُوا فَأَقْبَلَ بِصَدْرِهِ حَتَّى يُقْتَلَ أَوْ يُفْتَحَ لَهُ . وَالثَّلَاثَةُ الَّذِينَ يُبْغِضُهُمُ اللهُ: الشَّيْخُ الزَّانِي ، وَالْفَقِيرُ الْمُخْتَالُ ، وَالْغَنِيُّ الظَّلُومُ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ حِبَّانَ وَالْحَاكِمُ .

ท่านอะบีซัรรฺ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งท่านได้กล่าวว่า "สามคนที่อัลลอฮฺทรงรักพวกเขาและสามคนที่อัลลอฮฺโกรธกริ้วพวกเขา ส่วนบรรดาผู้ที่อัลลอฮฺรักพวกเขาคือ (1) ชายคนหนึ่งที่ได้มาหาคนกลุ่มหนึ่ง เขาได้ขอคนพวกนั้นด้วยอัลลอฮฺ เขาไม่ได้ขอคนพวกนั้นเพราะความเป็นญาติระหว่างเขากับคนพวกนั้น แต่พวกนั้นไม่ให้เขา มีชายคนหนึ่งถอยหลังออกจากคนพวกนั้นและได้ให้แก่ชายที่มาขออย่างลับ ๆ โดยไม่มีใครรู้สิ่งที่เขาให้ นอกจากอัลลอฮฺตะอาลา กับคนที่ให้เท่านั้น และ (2) คนพวกหนึ่งที่ได้เดินทางในเวลากลางคืน จนการนอนเป็นสิ่งที่พวกเขาต้องการอย่างที่สุดยิ่งกว่าสิ่งที่แลกเปลี่ยนเป็นทรัพย์สิน พวกเขาได้วางศีรษะลง และได้มีชายคนหนึ่งในหมู่พวกเขาลุกขึ้นขอความรักต่อฉันและอ่านอายะฮฺต่าง ๆ ของฉัน (ปฏิบัติตนมาซและ

อ่านอัล-กุรอาน) และ (3) ชายคนหนึ่งที่อยู่ในกองทหาร เขาได้พบกับศัตรู และพวกกองทหารพ่ายแพ้ เขาได้หันหน้าออกของเขา(เข้าสู่) จนถูกฆ่าหรือได้ชัยชนะ และสามคนที่อัลลอฮ์โกรธกริ้วพวกเขา คือ : ชายชราผู้ผิดประเวณี คนยากจนที่ยะโส และคนร่ำรวยที่คดโกง" (ติรมิซีย์ อิบนุฮิบบาน และหากิม)

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدِ الْجُهَنِيِّ رضي الله عنه قَالَ :

سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَأْمُرُ فِيمَنْ زَنَى وَلَمْ يُحْصَنْ جَلْدَ مِائَةٍ وَتَغْرِيبَ عَامٍ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านซัยด์ บินคอลิด อัลญุฮะนี รฏิยาได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านนบี ศ็อลฯ ออกคำสั่งแก่บุคคลที่ละเมิดประเวณี โดยที่เขายังไม่เคยผ่านการสมรสที่ถูกต้องมาก่อนให้เฆี่ยนหนึ่งร้อยครั้ง และให้เนรเทศหนึ่งปี" (บุคอรี อัน-นะสาอีย์)

عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : خُذُوا عَنِّي خُذُوا عَنِّي قَدْ جَعَلَ اللهُ لَهُنَّ سَبِيلًا، الْبِكْرُ بِالْبِكْرِ جَلْدُ مِائَةٍ وَنَفْيُ سَنَةٍ، وَالثَّيِّبُ بِالثَّيِّبِ جَلْدُ مِائَةٍ وَالرَّجْمُ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอุบาดะฮ์ บินศอมิต รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงยึดแนวทางจากฉัน ท่านทั้งหลายจงยึดแนวทางจากฉัน แท้จริงอัลลอฮ์ได้กำหนดแนวทางแก่พวกผู้หญิงไว้แล้วว่า (ชาย) โสดกับ (หญิง) โสดนั้นเฆี่ยนหนึ่งร้อยครั้งและเนรเทศหนึ่งปี (ชาย) ที่ผ่านการแต่งงานกับ (หญิง) ที่ผ่านการแต่งงานนั้นเฆี่ยนหนึ่งร้อยครั้งและขว้าง" (มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ زَيْدٍ أَنَّ رَجُلًا أَعْرَابِيًّا أَتَى رَسُولَ اللهِ ﷺ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللهِ أَنْشُدُكَ اللهَ إِلَّا قَضَيْتَ لِي بِكِتَابِ اللهِ فَقَالَ الْخَصْمُ وَهُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ : نَعَمْ فَاقْضِ بَيْنَنَا بِكِتَابِ اللهِ وَأْذَنْ لِي فَأَذِنَ لَهُ رَسُولُ اللهِ ﷺ قَالَ : إِنَّ ابْنِي كَانَ عَسِيفًا عَلَى هٰذَا فَزَنَى بِامْرَأَتِهِ وَإِنِّي أُخْبِرْتُ أَنَّ عَلَى ابْنِي الرَّجْمَ فَافْتَدَيْتُ مِنْهُ بِمِائَةِ شَاةٍ وَوَلِيدَةٍ وَسَأَلْتُ أَهْلَ الْعِلْمِ فَأَخْبَرُونِي أَنَّمَا عَلَى ابْنِي جَلْدُ مِائَةٍ وَتَغْرِيبُ عَامٍ وَأَنَّ عَلَى امْرَأَةِ هٰذَا الرَّجْمَ . فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : لَأَقْضِيَنَّ بَيْنَكُمَا بِكِتَابِ اللهِ الْوَلِيدَةُ وَالْغَنَمُ رَدٌّ وَعَلَى ابْنِكَ جَلْدُ مِائَةٍ وَتَغْرِيبُ عَامٍ وَاغْدُ يَا أُنَيْسُ إِلَى امْرَأَةِ هٰذَا فَإِنِ اعْتَرَفَتْ فَارْجُمْهَا فَغَدَا عَلَيْهَا فَاعْتَرَفَتْ فَرَجَمَهَا . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านซัยด ได้เล่าว่า "ได้มีชาวอาหรับชนบทคนหนึ่งมาหาท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า 'โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ์ ฉันขอร้องท่านด้วยอัลลอฮ์ว่า ให้ท่านตัดสินแก่ฉันตามคัมภีร์ของอัลลอฮ์' ต่อจากนั้นคู่กรณีของเขาซึ่งเป็นบุคคลที่มีความเข้าใจในเรื่องศาสนาดีกว่าเขา ได้กล่าวขึ้นว่า 'ครับ ขอให้ท่านตัดสินระหว่างเรา โดยใช้คัมภีร์ของอัลลอฮ์ และได้โปรดอนุญาตแก่ฉัน (ในการให้ถ้อยคำ)' ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้อนุญาตแก่เขา เขาจึงให้การว่า 'แท้จริงบุตรชายของฉันเป็นลูกจ้างของชายผู้นี้และบุตรชายของฉันได้ละเมิดประเวณี (ทำซินา) กับภรรยาของเขา และความจริงฉันได้รับคำบอกเล่าว่า บุตรชายของฉันต้องถูกขว้าง จึงขอไถ่ตัวบุตรชายของฉันด้วยแกะหนึ่งร้อยตัว และทาสหญิงอีกหนึ่งคนและฉันได้ไปถามผู้ที่มีความรู้ พวกเขาได้แจ้งแก่ฉันว่า แท้จริงบุตรชายของฉันต้องถูกเฆี่ยนหนึ่งร้อยครั้งและต้องถูกเนรเทศหนึ่งปี และภรรยาของชายผู้นี้ต้องถูกขว้าง' ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'แน่นอนฉันจะต้องตัดสินระหว่างท่านทั้งสองด้วยคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ทาสหญิงและแกะนั้นต้องถูกส่งคืน และบุตรชายของ

ท่านนั้นต้องถูกเฆี่ยนหนึ่งร้อยครั้งและต้องถูกเนรเทศหนึ่งปี ไอ้ อุนัยส (ชื่อเล่าะหายะอ หรือสาวกคนหนึ่ง) ท่านจงออกเดินทางไปหาภรรยาของชายผู้นี้ ถ้าหากหล่อนยอมรับสารภาพ ท่านจงจัดการลงโทษหล่อนด้วยการขว้าง' ท่านอุนัยสจึงเดินทางไปหาและปรากฏว่าภรรยาของชายผู้นั้นยอมรับสารภาพท่านอุนัยสจึงจัดการลงโทษด้วยการขว้าง" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : قَالَ عُمَرُ رضي الله عنه وَهُوَ عَلَى مِنْبَرِ رَسُولِ اللهِ ﷺ إِنَّ اللهَ قَدْ بَعَثَ مُحَمَّدًا ﷺ بِالْحَقِّ وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الْكِتَابَ فَكَانَ مِمَّا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةُ الرَّجْمِ فَرَأَنَاهَا وَوَعَيْنَاهَا وَعَقَلْنَاهَا فَرَجَمَ رَسُولُ اللهِ ﷺ وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ فَأَخْشَى إِنْ طَالَ بِالنَّاسِ زَمَانٌ أَنْ يَقُولَ قَائِلٌ مَا نَجِدُ الرَّجْمَ فِي كِتَابِ اللهِ فَيَضِلُّوا بِتَرْكِ فَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللهُ، وَإِنَّ الرَّجْمَ فِي كِتَابِ اللهِ حَقٌّ عَلَى مَنْ زَنَى إِذَا أَحْصَنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ إِذَا قَامَتِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَ الْحَبَلُ أَوِ الِاعْتِرَافُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยัลลอฮุอันฮุมา ได้เล่าว่า "ท่านอุมัร รฏิยัลลอฮุอันฮุ ได้กล่าวขณะยืนอยู่บนมิมบัรของท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลลาลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ว่า แท้จริงอัลลอฮได้ส่งท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลาลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มาพร้อมด้วยสัจธรรม และได้ประทานคัมภีร์ให้ท่านนบีมุหัมมัด และได้เคยปรากฏว่าส่วนหนึ่งจากสิ่งที่ถูกประทานลงมานั้นมีโองการที่ระบุถึงการขว้าง เราได้อ่านโองการนั้น เราได้เอาใจใส่และเราได้พิจารณาโองการนั้น และท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลลาลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ขว้าง และพวกเราก็ได้ขว้าง หลังจากท่าน (ได้ล่วงลับไปแล้ว) ดังนั้นฉันเกิดความวิตกว่า ถ้าหากเวลาได้ผันผ่านมนุษย์ไปนาน ๆ จะมีคนกล่าวว่า : พวกเราไม่พบการขว้างระบุอยู่ในคัมภีร์ของอัลลอฮ พวกเขาจะพากันหลงผิดโดยละทิ้งข้อกำหนดที่อัลลอฮได้ประทานลงมาและแท้จริงการขว้างนั้นถูกระบุอยู่ในคัมภีร์ของอัลลอฮเป็นสัจธรรมเหนือผู้ที่ละเมิดประเวณีเมื่อเคยผ่านการแต่งงานมาแล้วทั้งชายและหญิง ถ้ามีพยานยืนยันหรือตั้งครรภ์หรือยอมรับสารภาพ" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ

النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا زَنَتِ الْأَمَةُ فَتَبَيَّنَ زِنَاهَا فَلْيَجْلِدْهَا وَلَا يُثَرِّبْ ثُمَّ إِنْ زَنَتْ فَلْيَجْلِدْهَا وَلَا يُثَرِّبْ ثُمَّ إِنْ زَنَتِ الثَّالِثَةَ فَلْيَبِعْهَا وَلَوْ بِحَبْلٍ مِنْ شَعَرٍ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อทาสหญิงได้ละเมิดประเวณีและการละเมิดประเวณีของหล่อนได้ปรากฏชัด ดังนั้นจงเฆี่ยนหล่อนและอย่าประณาม หลังจากนั้นหากพบว่าหล่อนได้ละเมิดประเวณี จงเฆี่ยนหล่อนและอย่าประณาม ถ้าหากหล่อนละเมิดประเวณีอีกเป็นครั้งที่สาม จงขายหล่อนไปแม้ด้วยราคาเพียงเชือกเส้นเดียวที่ทำจากขนสัตว์"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

خَطَبَ عَلِيٌّ رضي الله عنه فَقَالَ : أَيُّهَا النَّاسُ أَقِيمُوا عَلَى أَرِقَّائِكُمُ الْحَدَّ مَنْ أَحْصَنَ مِنْهُمْ وَمَنْ لَمْ يُحْصِنْ فَإِنَّ أَمَةً لِرَسُولِ اللهِ ﷺ زَنَتْ فَأَمَرَنِي أَنْ أَجْلِدَهَا فَإِذَا هِيَ حَدِيثَةُ عَهْدٍ بِنِفَاسٍ فَخَشِيتُ إِنْ جَلَدْتُهَا قَتَلْتُهَا فَذَكَرْتُ ذٰلِكَ لِلنَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : أَحْسَنْتَ .

ท่านอะลี รฏิยา ได้กล่าวสุนทรพจน์ว่า : "โอ้ประชาชนทั้งหลาย ท่านจงลงโทษทาสของพวกท่านที่ละเมิดประเวณีทั้งคนที่เคยผ่านการสมรสและยังไม่เคยผ่านการสมรส แท้จริงมีทาสหญิงของท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ คนหนึ่งได้ละเมิดประเวณี และท่านได้ใช้ฉันให้เฆี่ยนหล่อน แต่บังเอิญหล่อนเพิ่งคลอดบุตรใหม่ ๆ ฉันวิตกว่า ถ้าหากฉันเฆี่ยนหล่อนแล้ว ฉันอาจจะฆ่าหล่อนได้ ฉันจึงได้เล่าเรื่องนี้ให้ท่านนบี ศ็อลฯ ทราบ ท่านได้กล่าวว่า ท่านทำดีแล้ว" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رضي الله عنه أَنَّ امْرَأَةً مِنْ جُهَيْنَةَ أَتَتْ رَسُولَ اللهِ ﷺ وَهِيَ حُبْلَى مِنَ الزِّنَا فَقَالَتْ : يَا نَبِيَّ اللهِ أَصَبْتُ حَدًّا فَأَقِمْهُ عَلَيَّ فَدَعَا نَبِيُّ اللهِ ﷺ وَلِيَّهَا فَقَالَ : أَحْسِنْ إِلَيْهَا فَإِذَا وَضَعَتْ فَأْتِنِي بِهَا فَفَعَلَ فَأَمَرَ بِهَا نَبِيُّ اللهِ ﷺ فَشُكَّتْ عَلَيْهَا ثِيَابُهَا

ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَرُجِمَتْ ثُمَّ صَلَّى عَلَيْهَا فَقَالَ لَهُ عُمَرُ: تُصَلِّي عَلَيْهَا يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَقَدْ زَنَتْ فَقَالَ: لَقَدْ تَابَتْ تَوْبَةً لَوْ قُسِمَتْ بَيْنَ سَبْعِينَ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ لَوَسِعَتْهُمْ، وَهَلْ وَجَدْتَ تَوْبَةً أَفْضَلَ مِنْ أَنْ جَادَتْ بِنَفْسِهَا لِلَّهِ تَعَالَى.

رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ

ท่านอิบรอน บิน หุศ็อยนฺได้เล่าว่า "แท้จริงมีหญิงคนหนึ่งจากเผ่ากุฮัยนะฮ์ ได้มาหาท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ในสภาพที่ตั้งครรภ์จากการละเมิดประเวณี เมื่อมาถึงหล่อนได้กล่าวว่า โอ้นบีของอัลลอฮ์ ฉันได้ทำความผิดที่จะต้องถูกลงโทษ ดังนั้นท่านจงลงโทษฉันเถิด ท่านนบี ศ็อลฯได้เรียกผู้ปกครองของหญิงนั้นมาและกล่าวว่า 'ท่านจงปฏิบัติแก่หล่อนอย่างดี เมื่อหล่อนคลอดแล้วให้นำตัวหล่อนมาหาฉัน' ผู้ปกครองของหล่อนได้ปฏิบัติตามนั้น ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯของอัลลอฮ์จึงได้ออกคำสั่งให้ลงโทษหญิงนั้น ดังนั้นผ้าของหล่อนจึงถูกนำมาพันรอบตัวหล่อน (เพื่อป้องกันไม่ให้อวัยวะพึงสงวนเปิดขณะทำการขว้าง) จากนั้นท่านนบี ได้ออกคำสั่งให้ลงโทษหญิงนั้น หล่อนจึงถูกขว้าง และท่านนบีก็ได้ไปนมาซให้แก่ศพของหล่อน ท่านอุมัรได้ถามท่านนบีว่า "ท่านได้นมาซให้แก่ศพของหล่อนทั้ง ๆ ที่หล่อนได้ละเมิดประเวณีหรือ?" ท่านนบีตอบว่า ความจริงหล่อนได้กลับตัว (เตาบะฮ์) แล้ว เป็นการกลับตัวที่ ถ้าหากจะนำไปแบ่งให้ชาวนครมะดีนะฮ์เจ็ดสิบคน (ที่ทำความชั่ว) ก็จะสามารถแจกจ่ายได้ครบทุกคน ท่านจะพบการกลับใจที่ยอดเยี่ยมไปกว่าการสละตัวเองเพื่ออัลลอฮ์ตะอาลาหรือ" (มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

(9) <u>การเลือกผู้ครองและการแต่งงาน</u>

ในอัล-กุรอานกล่าวว่า

24 : 26 ความว่า "หญิงกัลยาณชนเหมาะสำหรับชายกัลยาณชน และชายกัลยาณชนก็เหมาะสำหรับหญิงกัลยาณชน"

และในอัล-หะดีษ กล่าวถึงการเลือกหญิงดังนี้

عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ ثَلَاثَةٌ وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ ثَلَاثَةٌ ، مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ : اَلْمَرْأَةُ الصَّالِحُ ، وَالْمَسْكَنُ الصَّالِحُ ، وَالْمَرْكَبُ الصَّالِحُ ، وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ : اَلْمَرْأَةُ السُّوْءُ ، وَالْمَسْكَنُ السُّوْءُ ، وَالْمَرْكَبُ السُّوْءُ . رواه احمد

ท่านสะอ์ ยิบนิ อบีวักกอส ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ได้กล่าวว่า "ความสุขของมนุษย์มี 3 ประการ และความทุกข์ของมนุษย์มี 3 ประการ (เช่นกัน) ความสุขของมนุษย์ได้แก่ การมีภรรยาที่ดี ที่พักอาศัยสะดวกสบาย และมีพาหนะที่สะดวก ส่วนความทุกข์ของมนุษย์ได้แก่ การมีภรรยาที่เลว ที่พักอาศัยไม่ดี ยานพาหนะที่ไม่สะดวก" (อะหมัด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : تُنْكَحُ الْمَرْأَةُ لِأَرْبَعٍ ، لِمَالِهَا وَلِحَسَبِهَا وَلِجَمَالِهَا وَلِدِينِهَا فَاظْفَرْ بِذَاتِ الدِّينِ تَرِبَتْ يَدَاكَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

وَلِلنَّسَائِيِّ وَمُسْلِمٍ : إِنَّ الدُّنْيَا كُلَّهَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฏิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้หญิงจะถูกแต่งงานเพราะสี่ประการ : เพราะทรัพย์ของหล่อน เพราะวงศ์ตระกูลของหล่อน เพราะความสวยงามของหล่อน และเพราะศาสนาของหล่อน ดังนั้น ท่านจงเลือกเอาหญิงที่มีศาสนาเถิด (มิฉะนั้น) มือทั้งสองของท่านจะต้องติดดิน"
(บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซีย์ นะสาอีย์)

ตัวบทของนะสาอี และมุสลิม ว่า : แท้จริง โลกดุนยาทั้งหมดเป็นสิ่งอำนวยความสุข และสิ่งอำนวยความสุขที่ดีที่สุด คือ "ผู้หญิงที่ดี"

وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : خَيْرُ نِسَاءٍ رَكِبْنَ الْإِبِلَ صَالِحُو نِسَاءِ قُرَيْشٍ، أَحْنَاهُ عَلَى وَلَدٍ فِي صِغَرِهِ وَأَرْعَاهُ عَلَى زَوْجٍ فِي ذَاتِ يَدِهِ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พวกผู้หญิงที่ขี่อูฐที่ดีที่สุด คือ พวกผู้หญิงของเผ่ากุรอยช์ ผู้ซึ่งมีความรักและเอาใจใส่เด็กเล็ก ๆ และเป็นผู้เอาใจใส่สามีและทรัพย์สินของสามี" (บุคอรี และ มุสลิม)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم : اَلدُّنْيَا كُلُّهَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ . رواه مسلم

ท่านอับดุลลอฮ์ อิบนิ อัมร์ ได้เล่าจากท่านรสูลุลลอฮ์ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ทุกสิ่งในโลก (ดุนยา) คือเครื่องประดับ แต่เครื่องประดับที่ดีที่สุดคือผู้หญิงที่ดี" (มุสลิม)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قَالَ :

تَزَوَّجْتُ فَقَالَ لِي رَسُوْلُ اللّٰهِ ﷺ : مَا تَزَوَّجْتَ ؟ فَقُلْتُ : ثَيِّبًا ، فَقَالَ : مَالَكَ وَلِلْعَذَارَى وَلِعَابِهَا قُلْتُ : يَارَسُوْلَ اللّٰهِ إِنَّ عَبْدَ اللّٰهِ مَاتَ وَتَرَكَ سَبْعَ بَنَاتٍ أَوْ تِسْعًا فَجِئْتُ بِمَنْ يَقُوْمُ عَلَيْهِنَّ ، قَالَ فَدَعَا لِي . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านญาบิร รฎียัลลอฮุอันฮุ ได้กล่าวว่า "ฉันได้แต่งงานแล้ว ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวแก่ฉันว่า 'ท่านแต่งงานกับใคร?' ฉันได้กล่าวว่า 'แม่หม้าย' ท่านได้กล่าวว่า 'ทำไมท่านไม่แต่งงานกับหญิงสาว และน้ำลายของหล่อน (ความสาว)' ฉันได้กล่าวว่า 'โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ์ แท้จริงอับดุลลอฮ์ ได้เสียชีวิตไป และได้ทิ้งลูกสาวไว้เจ็ดคน หรือเก้าคน ฉันจึงได้นำบุคคลที่จะดูแลพวกหล่อนมา' เขาได้กล่าวว่า ท่านนบีได้ขอพรให้ฉัน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ رضي الله عنه قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللهِ أَصَبْتُ امْرَأَةً ذَاتَ جَمَالٍ وَحَسَبٍ وَإِنَّهَا لَا تَلِدُ أَفَأَتَزَوَّجُهَا ؟ قَالَ : لَا ، ثُمَّ أَتَاهُ الثَّانِيَةَ فَنَهَاهُ ثُمَّ أَتَاهُ الثَّالِثَةَ فَقَالَ : تَزَوَّجُوا الْوَدُودَ الْوَلُودَ فَإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمُ الْأُمَمَ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ .

ท่านมะอกิล บิน ยะสาร รฏียฯได้เล่าว่า "ชายคนหนึ่งได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า 'โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ ฉันได้พบผู้หญิงคนหนึ่งที่มีความสวยงาม มีตระกูลสูง แต่ความจริงหล่อนจะให้กำเนิดบุตรไม่ได้ ฉันควรจะแต่งงานกับหล่อนไหม?' ท่านตอบว่า 'ไม่' หลังจากนั้นเขาได้มาหาท่านอีกเป็นครั้งที่สอง ท่านก็ได้ห้ามเขา ต่อมาเขาได้มาหาท่านอีกเป็นครั้งที่สาม ท่านนบีได้กล่าวว่า 'ท่านจงแต่งงานกับหญิงที่รักสามีมาก ที่ให้กำเนิดลูกมาก เพราะความจริงฉันจะนำพวกท่านไปอวดประชาชาติต่าง ๆ ว่ามีมาก" (อบูดาวูด อันนะสาอีย์ และหากิม ถือว่าเป็นหะดีษเศาะหี้ห์)

عَنْ أَبِي حَاتِمٍ الْمُزَنِيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَأَنْكِحُوهُ. إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ وَإِنْ كَانَ فِيهِ ؟ قَالَ : إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَأَنْكِحُوهُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَحَسَّنَهُ .

ท่านอบูหาทิม อัลมุซะนีย์ รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อคนที่พวกท่านพอใจในศาสนาของเขา และความประพฤติของเขา ได้มายังพวกท่าน พวกท่านจงแต่งงาน (ผู้หญิงที่อยู่ภายใต้การปกครองของท่าน) ให้เขา ถ้าหากท่านไม่กระทำดังนั้นก็จะเกิดวิกฤตการณ์ขึ้นในหน้าแผ่นดิน และจะเกิดความเสียหายขึ้น

พวกเราได้กล่าวว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ และถ้าหาก (ความยากจนและมีสกุลต่ำ) อยู่ในตัวเขา (จะแต่งงานให้เขาไหม?)' ท่านได้กล่าวว่า 'เมื่อคนที่พวกท่านพอใจในศาสนาของเขา และความประพฤติของเขาได้มายังพวกท่าน พวกท่านจงแต่งงาน (ผู้หญิงที่อยู่ภายใต้การปกครองของท่าน) ให้เขา' (ท่านได้กล่าว) สามครั้ง"
(ติรมิซียฺ และถือว่าเป็นหะดีษหะสัน)

عَنْ سَهْلٍ رضي الله عنه قَالَ : مَرَّ رَجُلٌ عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ : مَا تَقُولُونَ فِي هٰذَا ؟ قَالُوا : حَرِيٌّ إِنْ خَطَبَ أَنْ يُنْكَحَ وَإِنْ شَفَعَ أَنْ يُشَفَّعَ وَإِنْ قَالَ أَنْ يُسْتَمَعَ ، ثُمَّ سَكَتَ فَمَرَّ رَجُلٌ مِنْ فُقَرَاءِ الْمُسْلِمِينَ فَقَالَ : مَا تَقُولُونَ فِي هٰذَا ؟ قَالُوا : حَرِيٌّ إِنْ خَطَبَ أَلَّا يُنْكَحَ، وَإِنْ شَفَعَ أَلَّا يُشَفَّعَ، وَإِنْ قَالَ أَلَّا يُسْتَمَعَ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : هٰذَا خَيْرٌ مِنْ مِلْءِ الْأَرْضِ مِثْلَ هٰذَا . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านสะฮล รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ชายคนหนึ่งได้เดินผ่านท่านนบี คือฯ ท่านนบีได้กล่าวว่า พวกท่านจะว่าอย่างไรกับชายคนนี้? พวกเขาได้กล่าวว่า เขาเป็นคนที่เหมาะสม ถ้าหากเขาไปสู่ขอ เขาก็จะได้แต่งงาน ถ้าหากขอความช่วยเหลือ เขาก็จะได้รับช่วยเหลือ และถ้าหากเขาพูดก็จะถูกรับฟัง หลังจากนั้น ท่านได้นิ่งเงียบ ต่อมาได้มีชายคนหนึ่งจากบรรดาคนยากจนของมุสลิมได้ผ่านมา ท่านได้กล่าวว่า พวกท่านจะว่าอย่างไรกับชายคนนี้? พวกเขาได้กล่าวว่า เขาเป็นคนที่เหมาะสม ถ้าหากเขาสู่ขอ ก็จะไม่ได้แต่งงาน ถ้าหากเขาขอความช่วยเหลือ เขาก็จะไม่ได้รับการช่วยเหลือ และ ถ้าหากเขาพูดก็จะไม่ถูกรับฟัง ท่านรสูลุลลอฮ์ คือฯ ได้กล่าวว่า 'ชายคนนี้ดียิ่งกว่าแผ่นดินที่เต็มไปด้วยคนที่เหมือนชายคนนั้น'" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : شَرُّ مَا فِي الرَّجُلِ شُحٌّ هَالِعٌ وَجُبْنٌ خَالِعٌ

ท่านอบูฮุรัยเราะฮ์ รฏิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ประการที่ชั่วที่สุดที่อยู่ในสภาพบุรุษคือ ความตระหนี่เหนียวแน่น และความขี้ขลาดขี้ตระหนก"

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ : تَأَيَّمَتْ حَفْصَةُ مِنْ خُنَيْسِ بْنِ حُذَافَةَ السَّهْمِيِّ وَكَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ تُوُفِّيَ بِالْمَدِينَةِ فَقَالَ عُمَرُ : عَرَضْتُ حَفْصَةَ عَلَى عُثْمَانَ فَقَالَ : سَأَنْظُرُ فِي أَمْرِي فَلَبِثْتُ لَيَالِيَ ثُمَّ لَقِيَنِي فَقَالَ: قَدْ بَدَا لِي أَلَّا أَتَزَوَّجَ يَوْمِي هٰذَا فَلَقِيتُ أَبَا بَكْرٍ الصِّدِّيقَ فَقُلْتُ : إِنْ شِئْتَ زَوَّجْتُكَ حَفْصَةَ فَصَمَتَ أَبُو بَكْرٍ وَكُنْتُ أَوْجَدَ عَلَيْهِ مِنِّي عَلَى عُثْمَانَ فَلَبِثْتُ لَيَالِيَ ثُمَّ خَطَبَهَا رَسُولُ اللهِ ﷺ فَأَنْكَحْتُهَا إِيَّاهُ ، فَلَقِيَنِي أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ : لَعَلَّكَ وَجَدْتَ عَلَيَّ حِينَ عَرَضْتَ عَلَيَّ حَفْصَةَ فَلَمْ أَرْجِعْ إِلَيْكَ شَيْئًا قَالَ عُمَرُ : قُلْتُ نَعَمْ قَالَ أَبُو بَكْرٍ : إِنَّهُ لَمْ يَمْنَعْنِي أَنْ أَرْجِعَ إِلَيْكَ فِيمَا عَرَضْتَ عَلَيَّ إِلَّا أَنِّي كُنْتُ عَلِمْتُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَدْ ذَكَرَهَا فَلَمْ أَكُنْ لِأُفْشِيَ سِرَّ رَسُولِ اللهِ ﷺ وَلَوْ تَرَكَهَا قَبِلْتُهَا . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

ท่านอิบนิ อุมัร รฏิยฯ ได้เล่าว่า "หัฟเศาะฮ์ ได้กลายเป็นหม้ายด้วยการจากไปของคุนัยสฺ บิน หุซาฟะฮ์ ซัฮฺซะมีย์ ซึ่งเป็นสาวกของท่านนบี ศ็อลฯ และได้เสียชีวิตที่มะดีนะฮ์ ท่านอุมัรได้เล่าว่า 'ฉันได้เสนอ หัฟเศาะฮ์ ให้แก่ท่านอุษมาน

เขากล่าวว่า ฉันขอพิจารณาเรื่องของฉันดูก่อน' และฉันก็ได้หายหน้าไปหลายวัน ต่อมาเขาได้พบกับฉัน และกล่าวว่า 'ความจริงฉันเห็นว่ายังไม่สมควรแต่งงานในยามนี้' ต่อมาฉันได้พบกับท่านอบูบักร์ อัศศิดดีก ฉันได้กล่าวว่า 'ถ้าหากท่านต้องการ ฉันจะแต่งงานท่านกับหัฟเศาะฮ์' ท่านอบูบักร์นิ่งเงียบ ความจริงแล้วเขาทำให้ฉันโกรธยิ่งกว่าท่านอุษมาน ฉันได้หายหน้าไปหลายวัน ต่อมาท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้สู่ขอนาง และฉันก็ได้แต่งงานนางให้แก่ท่านนบี หลังจากนั้นอบูบักร์ได้พบกับฉันแล้วกล่าวขึ้นว่า 'คิดว่าท่านคงโกรธฉัน ขณะที่ท่านได้เสนอหัฟเศาะฮ์ให้ฉัน แล้วฉันไม่ได้ตอบท่านด้วยสิ่งใดเลย' อุมัรเล่าว่า ฉันตอบว่า 'ถูกแล้ว' ท่านอบูบักร์จึงพูดว่า 'ที่จริงไม่มีสิ่งใดมาห้ามฉันที่จะตอบท่านในสิ่งที่ท่านเสนอให้ฉัน นอกจากที่ฉันได้ทราบมาว่า แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้เอ่ยถึงนาง และฉันก็ไม่ต้องการกระจายความลับของท่านรสูลุลลอฮ์ และถ้าหากท่านรสูลทิ้งนาง แน่นอนฉันจะต้องรับนางเอาไว้" รายงานโดย (บุคอรี)

---

(1) ท่านหญิงหัฟเศาะฮ์ เป็นบุตรสาวของท่านอุมัร อิบนุล ค็อฏฏอบ และเป็นพี่สาวของท่านอิบนิ อุมัร

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رضي الله عنه قَالَ : كُنَّا عِنْدَ
النَّبِيِّ ﷺ فَجَاءَتْهُ امْرَأَةٌ تَعْرِضُ نَفْسَهَا عَلَيْهِ فَخَفَّضَ فِيهَا النَّظَرَ وَرَفَعَهُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .
وَفِي رِوَايَةٍ : قَالَ أَنَسٌ : إِنَّ امْرَأَةً عَرَضَتْ نَفْسَهَا عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَضَحِكَتِ ابْنَةُ أَنَسٍ
فَقَالَتْ : مَا كَانَ أَقَلَّ حَيَاءَهَا، فَقَالَ أَنَسٌ : هِيَ خَيْرٌ مِنْكِ عَرَضَتْ نَفْسَهَا عَلَى النَّبِيِّ ﷺ(٥) .
نَسْأَلُ اللهَ السَّتْرَ وَالتَّوْفِيقَ وَاللهُ أَعْلَمُ .

ท่านสะฮล บิน สะอด รฎิยฯได้กล่าวว่า "พวกเราอยู่กับท่านนบี ศ็อลฯ ต่อมาได้มีผู้หญิงคนหนึ่งมาหาท่าน เสนอตัวให้ท่าน ท่านนบีได้ลดสายตาในการมองดูหล่อน และยกสายตาขึ้น" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซียฺ และอัน-นะสาอียฺ) และในรายงานหนึ่งว่า : อะนัสได้กล่าวว่า แท้จริง ผู้หญิงคนหนึ่งได้เสนอตัวให้ท่านนบี ศ็อลฯ บุตรสาวของอะนัสหัวเราะ แล้วกล่าวว่า อะไรหนอทำให้หล่อนมีความอายน้อยเหลือเกิน อะนัสได้กล่าวว่าหล่อนดียิ่งกว่าเธอเสียอีก ที่ได้เสนอตัวให้ท่านนบี ศ็อลฯ"

(10) <u>การสู่ขอและแต่งงาน</u>

มีหะดีษของท่านนบี ศ็อลฯ ดังนี้

إِنَّ مِنْ حَقِّ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ أَنْ يُحْسِنَ اسْمَهُ
وَأَنْ يُعَلِّمَهُ الْكِتَابَةَ وَأَنْ يُزَوِّجَهُ إِذَا بَلَغَ (بخاري)

"แท้จริง ส่วนหนึ่งเป็นภาระหน้าที่ของพ่อที่มีต่อลูก ๆ ของเขา คือตั้งชื่อที่ดี ๆ แก่เขา สอนเขาให้อ่านเขียนหนังสือและหาคู่ครองให้เขาเมื่อเขาบาลิฆ (บรรลุศาสนภาวะ)" (อัล-บุคอรี)

أَمِرُوا النِّسَاءَ فِي بَنَاتِهِنَّ (أحمد وابوداود)

"จงปรึกษากับฝ่ายแม่ (การแต่งงาน) ลูก.ๆ ของนาง"

(อะหฺมัด และ อบูดาวูด)

(10.1) <u>การสู่ขอ</u>

إِذَا خَطَبَ أَحَدُكُمْ إِمْرَأَةً فَإِنِ اسْتَطَاعَ أَنْ يَنْظُرَ مِنْهَا مَا يَدْعُوهُ إِلَى نِكَاحِهَا فَلْيَفْعَلْ (ابوداود)

"เมื่อคนใดในหมู่พวกท่าน จะทำการสู่ขอหญิงสักคนหนึ่ง ถ้าหากกระทำได้ ก็เป็นการดีที่เขาได้ดูนางเสียก่อน จะได้มีการพึงพอใจ เพื่อนำไปสู่การสมรสกันกับนาง" (อบูดาวูด)

ท่านนบีฯ ได้กล่าวว่า

إِنَّ الْمُغِيرَةَ خَطَبَ إِمْرَأَةً فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صلعم : اُنْظُرْ إِلَيْهَا فَإِنَّهُ أَحْرَى أَنْ يُؤْدَمَ بَيْنَكُمَا (الترمذي)

"แท้จริง เมื่อมุฆีเราะฮฺได้ (สู่ขอ) หมั้นกับหญิงคนหนึ่ง ท่านนบีฯ จึงกล่าวแก่เขาว่า จงไปดูตัวหญิงคนนั้น เพราะการดูนางก่อนนั้นเป็นการดีกว่า เพื่อนำไปสู่การตกลงปลงใจกันระหว่างท่านทั้งสอง" (ติรมิซีย์)

ท่านนบีฯ ศ็อลฯ กล่าวว่า

اَلْمُؤْمِنُ اَخُو الْمُؤْمِنِ فَلَا يَحِلُّ لِلْمُؤْمِنِ اَنْ يَبْتَاعَ
عَلَى بَيْعِ اَخِيْهِ وَلَا يَخْطُبَ عَلَى خِطْبَةِ اَخِيْهِ حَتّٰى يَذَرَ
(احمد ومسلم)

"คนมุอฺมินเป็นพี่น้องของคนมุอฺมิน เพราะฉะนั้นไม่อนุมัติ (หะลาล) แก่มุอฺมินคนหนึ่ง (เข้าไป) ต่อรองราคาของที่พี่น้องของเขา (กำลัง) ต่อรองกันอยู่ และไม่อนุมัติที่เขาจะไปติดต่อสู่ขอผู้ที่พี่น้องของเขา (กำลัง) ติดต่อสู่ขอกันอยู่ นอกจากเมื่อพี่น้องของเขาคนนั้นเลิกกันไปแล้ว" (อะหฺมัด – มุสลิม)

لَا يَخْطُبُ الرَّجُلُ عَلَى خِطْبَةِ الرَّجُلِ حَتّٰى يَتْرُكَ
الْخَاطِبُ قَبْلَهُ اَوْ يَاْذَنَ لَهُ الْخَاطِبُ (احمد. بخاري)

"อย่าไปสู่ขอคนที่ผู้ชายเขากำลังสู่ขอกันอยู่ นอกจากผู้ที่ติดต่อสู่ขอกันก่อนนั้นเขาเลิกกันไปแล้ว หรือเขายินยอม (หลีกทาง) ให้" (อัล–บุคอรี)

(10.2) <u>การแต่งงาน</u>

(10.2.1) <u>หญิงต้องยินยอมจึงแต่งได้</u>

إِنَّ جَارِيَةً بِكْرًا اَتَتْ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلى الله عليه وسلم
فَذَكَرَتْ اَنَّ اَبَاهَا زَوَّجَهَا وَهِيَ كَارِهَةٌ فَخَيَّرَهَا النَّبِيُّ -
صلى الله عليه وسلم . (احمد وابو داود)

"แท้จริง มีเด็กสาวคนหนึ่งมาหาท่านรสูลลลอฮฺ ศ็อลฯ ฟ้องว่า พ่อของเธอได้ให้เธอแต่งงานด้วยการบังคับ ดังนั้นท่านรสูล ศ็อลฯ จึงให้สิทธิแก่เธอในอันที่จะเลือก (คือจะตกลงปลงใจหรือยอกเลิกไปเสย)" (อะหฺมัด ดาวูดกุฎนี)

และยังมีอีกรายงานหนึ่งว่า

إِنَّ خَنْسَاءَ زَوَّجَهَا أَبُوْهَا وَهِيَ ثَيِّبٌ فَكَرِهَتْ ذٰلِكَ - فَأَتَتْ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلى الله عليه وسلم فَرَدَّ نِكَاحَهَا. (بخاري)

"แท้จริง มีหญิงคนหนึ่ง ชื่อคอนสาอ พ่อของเธอได้จัดแต่งงานเธอทั้งที่เธอเป็นม่าย เธอไม่พอใจเรื่องที่กล่าวนั้น เธอจึงไปฟ้องต่อท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ดังนั้น รสูลุลลอฮ์ จึงให้ยกเลิกการแต่งงานที่กล่าวนั้น"

ท่านรสูลฯ ศ็อลฯ กล่าวว่า

اَلْبِكْرُ تُسْتَأْذَنُ فِي نَفْسِهَا وَإِذْنُهَا صِمَاتُهَا (مسلم واحمد)

"หญิงสาวนั้น (ต้อง) ขอความตกลงปลงใจจากนาง และในการนิ่งของนางนั้น (ถือเสมือนนาง) อนุมัติแล้ว"

(10.2.2) <u>ต้องมีมะฮัร</u> (ของหมั้น)

4 : 4 ความว่า "และจงให้หญิงซึ่งของหมั้นของนางโดยเต็มใจ และถ้านางคืนให้แก่สูเจ้าจากสิ่งใดของมันโดยยินดี ดังนั้นจงกินมันโดยโอชะและเปรมปรีดิ์"

(10.2.3) <u>ต้องมีพยาน</u> (อย่างน้อย 2 คน)

ท่านนบีฯ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า

مَنْ لَمْ يُجِبِ الدَّعْوَةَ فَقَدْ عَصَى اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ. (بخاري)

"ผู้ใดมิได้ไปตามคำเชิญ (ในการแต่งงาน) ดังนั้น แท้จริงเขาดื้อดึงต่ออัลลอฮ์ และรสูลของพระองค์" (บุคอรี)

عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ : لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَلِيٍّ . رواه أَبُوْدَاوُدَ وَالتِّرْمِذِي وَأَحْمَدُ وَالْبَيْهَقِيُّ وَلَفْظُهُمَا : لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَلِيٍّ وَشَاهِدَيْ عَدْلٍ .

ท่านหญิงอาอิอะฺได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งท่านกล่าวว่า "ไม่มีการแต่งงานนอกจากต้องมีผู้ปกครอง" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ อะหฺมัด และ บัยฮะกีย์) ในตัวบทของอะหฺมัด และบัยฮะกีย์ว่า "ไม่มีการแต่งงาน นอกจากต้องมีผู้ปกครอง และพยาน[1] สองคนที่มีคุณธรรม"

إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْوَلِيْمَةِ فَلْيَأْتِهَا . فَإِنْ كَانَ مُفْطِرًا فَلْيَطْعَمْ وَإِنْ كَانَ صَائِمًا فَلْيَدْعُ . (ابوداود)

"เมื่อคนผู้ใดในหมู่พวกท่าน ถูกเชิญให้ไปในการเลี้ยง (แต่งงาน) ก็ขอให้ท่านไป (ตามคำเชิญ) ดังนั้นถ้าเขาไม่ได้ถือศีลอดก็ให้รับประทาน และถ้าเขาถือศีลอดก็ให้เขาดุอาอฺ (ขอพรแก่คู่สมรส)" (อบูดาวูด)

เพราะท่านรสูลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า

---

(1) นักวิชาการถือว่า การแต่งงานที่ไม่มีพยาน ถือว่า ใช้ไม่ได้ เพราะไม่ต่างกับการละเมิดประเวณี

إِذَا اجْتَمَعَ الدَّاعِيَانِ فَأَجِبْ أَقْرَبَهُمَا بَابًا فَإِنْ أَقْرَبَهُمَا بَابًا
أَقْرَبُهُمَا جِوَارًا. فَإِنْ سَبَقَ أَحَدُهُمَا فَأَجِبِ الَّذِي سَبَقَ (رواه)

"ขณะใดที่มีการเชิญสองราย (ในเวลาเดียวกัน) ก็ขอให้ท่านไปยังบ้านที่ใกล้ที่สุดกับบ้านของท่าน เพราะผู้ที่อยู่ใกล้กว่านั้น สิทธิในการเป็นเพื่อนบ้านกันมีความสำคัญมากกว่า แต่ถ้าการเชิญรายใดที่ได้เชิญไว้ก่อนก็จงไปยังบ้านที่ได้เชิญเราก่อน" (อะหมัด)

(10.3) <u>วิธีนิกาห</u> (แต่งงาน)

"คือเมื่อผู้หญิงตกลงปลงใจมอบให้วะลียุ (ผู้ปกครอง) ของนางจัดการ หรือ (มอบ) วะกีลให้คนหนึ่งคนใดจัดการแต่งงานตัวนางผู้เป็นวะลีของหรือผู้ได้รับมอบหมายก็จัดการต่อหน้าคนหลาย ๆ คน หรือต่อหน้าพยาน" (อับดุรเราะห์มาน : 2520, 2526)

إِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا رَفَّأَ الْإِنْسَانَ -
إِذَا تَزَوَّجَ قَالَ: بَارَكَ اللَّهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ -
بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ (احمد وترمذي)

"แท้จริงท่านนบีฯ ศ็อลฯ เมื่อคุอาอฺแก่คู่แต่งงานกันใหม่ ท่านกล่าวว่า "ขอให้พระองค์อัลลอฮฺ สุบหาฯ ยินดีต่อท่าน และขอพระองค์ประทานความจำเริญแก่ท่าน และขอให้พระองค์ประทานความมั่นคงในคุณความดีแก่ท่านทั้งสอง"

(อะหมัด และ ติรมิซียฺ)

มีรายงานว่า

أَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِعَبْدِ الرَّحْمٰنِ :
أَوْلِمْ وَلَوْ بِشَاةٍ . (بخاري ومسلم)

"แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวกับอับดุรเราะหฺมานบินเอาฟ (ที่เพิ่งแต่งงานวันนั้น) ว่า จงจัดให้มีการเลี้ยง แม้ว่าจะด้วยแพะเพียงตัวเดียว"
(บุคอรี – มุสลิม)

ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า

شَرُّ الطَّعَامِ طَعَامُ الْوَلِيْمَةِ تُدْعَى لَهَا الْأَغْنِيَاءُ
وَتُتْرَكُ الْفُقَرَاءُ . (بخاري ومسلم)

"อาหารที่เลวที่สุด คืออาหารในการเลี้ยงที่เชิญแต่คนมั่งมีและคนยากจนถูกละเลย" (บุคอรี – มุสลิม)

فَصْلُ مَا بَيْنَ الْحَلَالِ وَالْحَرَامِ الدُّفُّ وَالصَّوْتُ فِي النِّكَاحِ
(ترمذي)

"การตีกลองและการร้องเพลงในขณะแต่งงานนั้น เป็น (เครื่องหมาย) ความแตกต่างระหว่างหะลาลและหะรอมอย่างหนึ่ง (คือจะเป็นที่อนุมัติหรือต้องห้ามอยู่ที่ความพอดี)" (ติรมิซีย์)

(11) การครองเรือน

(11.1) หน้าที่สามี – ภรรยา

อัล–กุรอาน กล่าวถึงหน้าที่สามี – ภรรยา ไว้ดังนี้

4 : 34 ความว่า "ผู้ชายเป็นผู้ปกครองเลี้ยงดูผู้หญิง โดยที่อัลลอฮ์ได้ทรงโปรดปราน (ให้ความแข็งแรง) ให้บางคน (ผู้ชาย) เหนือกว่าอีกบางคน (ผู้หญิง) และโดยที่พวกเขาจ่ายทรัพย์สมบัติของพวกเขา (เลี้ยงดูนาง) ดังนั้นผู้หญิงที่ดีทั้งหลายคือผู้ภักดี ผู้รักษาความลับ (เช่น ชื่อเสียง สมบัติ ความดีงามของสามีเมื่อสามีไม่อยู่) ตามที่อัลลอฮ์ได้ทรง (สั่งให้) พิทักษ์ (ตามที่ปรากฏในพระบัญญัติของพระองค์) และบรรดา (ภรรยาอีกประเภทหนึ่ง) ผู้สูเจ้าเกรงการดื้อดึงของนาง ดังนั้นจงตักเตือนนาง (ถ้านางยังดื้อรั้นอยู่) จงปล่อยนางไว้ (ตามลำพัง) ณ ที่นอนของนาง (เพราะความว่าเหว่อาจทำให้นางสำนึก แต่ถ้ายังดื้อรั้นอยู่) ก็จงเฆี่ยนนาง (อย่าให้รุนแรง เช่น อย่าให้มีรอย เพียงแต่ให้อายและเข็ดหลาบ) ครั้นนางเชื่อฟังสูเจ้า ดังนั้นจงอย่าหาทางอื่น (กลั่นแกล้ง) ให้ร้ายนาง (อย่าคิดว่าสามีเป็นผู้ได้เปรียบ) แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงสูงสุด ผู้ทรงเกรียงไกรเสมอ"

66 : 6 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงช่วยตัวของสูเจ้าและครอบครัวของสูเจ้าให้พ้นจากไฟ (นรก) ซึ่งมนุษย์ (ผู้ทำบาป) และก้อนหิน (รูปสักการะ) เป็นเชื้อเพลิงของมัน"

65 : 7 ความว่า "ควรให้ผู้มั่งคั่งจ่าย (ค่าเลี้ยงดู) ตามความมั่งคั่งของเขา ส่วนผู้ที่การยังชีพของเขาเป็นที่คับแคบแก่เขา ก็ควรให้เขาจ่ายตามที่อัลลอฮ์ได้ทรงประทาน (เครื่องยังชีพ) แก่เขา"

30 : 21 ความว่า "และ (หนึ่ง) ในสัญญาณทั้งหลายของพระองค์คือ พระองค์ได้ทรงสร้างจาก (เชื้อเดียวกัน) หมู่สูเจ้าซึ่งคู่ครองสำหรับสูเจ้า เพื่อสูเจ้าจะได้มีใจสงบในตัวนาง (มีความรักและผาสุก)

และพระองค์ได้ทรงทำให้มีความรัก และความเอ็นดูในระหว่างสูเจ้า (ให้สามีภรรยารักใคร่เห็นใจกัน) แท้จริงในนั้น แน่นอนมีสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ทรึกตรอง"

4 : 19 ความว่า "จงอยู่ร่วมกับนางโดยดี ถ้าหากนั้นถ้าสูเจ้าชังนาง (โดยนางมิได้ทำผิด) ก็อาจเป็นเพราะว่าสูเจ้าชังสิ่งหนึ่ง และอัลลอฮ์ได้ทรงทำให้มีความดีมากมายในนั้น"

64 : 14 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย แท้จริงในหมู่คู่ครองของสูเจ้าและลูก ๆ ของสูเจ้านั้น (มีบางคน) เป็นศัตรูของสูเจ้า (เนื่องจากความลำเอียงและความลุ่มหลงของสูเจ้าเอง) ฉะนั้นจงระวังพวกเขา (อย่าเฉยเมยต่อหน้าที่) แต่ถ้าสูเจ้าอภัย และมองข้าม (ข้อบกพร่องเล็ก ๆ น้อย ๆ) และยกโทษ (จงรู้ไว้เถิดว่า) อัลลอฮ์คือผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

2 : 187 ความว่า "นางเป็นอาภรณ์สำหรับสูเจ้าและสูเจ้าเป็นอาภรณ์สำหรับนาง (เป็นที่เชิดชูซึ่งกันและกัน)

وَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ ، وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دَمِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ ، وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ ، وَمَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالشَّيْخَانِ وَاللهُ أَعْلَى وَأَعْلَمُ .

และท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดถูกฆ่า เพราะป้องกันครอบครัวของเขา เขาเป็นชะฮีด ผู้ใดถูกฆ่าเพราะป้องกันเลือดของเขา เขาเป็นชะฮีด ผู้ใดถูกฆ่าเพราะป้องกันศาสนาของเขา เขาเป็นชะฮีด และผู้ใดถูกฆ่า เพราะป้องกันครอบครัวของเขา เขาเป็นชะฮีด" (ติรมิซีย์ บุคอรี และ มุสลิม)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَلَا كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ فَالْإِمَامُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ زَوْجِهَا وَوَلَدِهِ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ ، وَعَبْدُ الرَّجُلِ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ ، أَلَا فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอิบนิอุมัร รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "โปรดทราบพวกท่านทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบและพวกท่านทุกคนต้องถูกสอบสวนในสิ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบนั้น ผู้นำมีหน้าที่รับผิดชอบประชาชนและต้องถูกสอบสวนในความรับผิดชอบของเขา ผู้ชายมีหน้าที่ดูแลครอบครัวของเขาและต้องถูกสอบสวนในเรื่องครอบครัวของเขา ผู้หญิงมีหน้าที่ดูแลครอบครัวของสามีและบุตรของสามีและจะต้องถูกสอบสวนในหน้าที่ของนางต่อพวกเขา ทาสของคน ๆ หนึ่ง มีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินของนายและต้องรับผิดชอบในทรัพย์สินนั้น ดังนั้นพึงทราบเถิดว่าพวกท่านทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบและพวกท่านทุกคนต้องถูกสอบสวนในสิ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบ"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ صلعم : إِذَا أَنْفَقَ الْمُسْلِمُ نَفَقَةً عَلَى أَهْلِهِ وَهُوَ يَحْتَسِبُهَا كَانَتْ لَهُ صَدَقَةً . (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

ท่านอบูมัสอูดได้เล่าว่า ท่านรสูลลลอฮ์ ศ็อลา ได้กล่าวว่า "เมื่อมุสลิมใช้จ่ายเพื่อครอบครัวของเขาโดยหวังรางวัลจากอัลลอฮ์ การใช้จ่ายของเขาเป็นกุศลทาน" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللّٰهِ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم : فَاتَّقُوا اللّٰهَ فِي النِّسَاءِ فَإِنَّكُمْ أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانِ اللّٰهِ وَاسْتَحْلَلْتُمْ فُرُوجَهُنَّ بِكَلِمَةِ اللّٰهِ وَلَكُمْ عَلَيْهِنَّ أَنْ لَا يُوطِئْنَ فُرُشَكُمْ أَحَدًا تَكْرَهُونَهُ فَإِنْ فَعَلْنَ ذٰلِكَ فَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبَرِّحٍ وَلَهُنَّ عَلَيْكُمْ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ . (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

ท่านญาบิร อิบนิ อับดุลลอฮ์ ได้เล่าว่า ท่านรสูล ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "จงยำเกรงต่ออัลลอฮ์ด้วยเรื่องผู้หญิง เพราะท่านแต่งงานด้วยอะมานะฮ์ (ความไว้วางใจ) ของอัลลอฮ์ และปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ ท่านมีสิทธิเหนือนาง นางจะต้องไม่นำผู้ที่ท่านไม่พอใจมายังเคหะสถานของท่าน ถ้านางทำเช่นนั้น ให้ท่านเฆี่ยนนางได้แต่ต้องไม่ให้มีรอยช้ำบวม นางมีสิทธิเหนือท่าน คือท่านต้องให้อาหารแก่นางและเครื่องนุ่งห่มแก่นางด้วยดี" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا يَفْرَكْ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ชายผู้ศรัทธาอย่าชิงชังเคืองหญิงผู้ศรัทธา ถ้าหากเขารังเกียจนิสัยอย่างหนึ่งของเธอ ยังมีนิสัยอื่น ๆ ของเธอที่เขาจะพอใจ" (มุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ كَانَتْ لَهُ امْرَأَتَانِ فَمَالَ إِلَى إِحْدَاهُمَا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَشِقُّهُ مَائِلٌ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดมีภรรยาสองคนและเขาลำเอียงให้ภรรยาคนหนึ่งจากทั้งสองนั้น เขาจะมาในวันกิยามะฮ์ โดยซีกหนึ่งของเขาเอียง" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และอัน-นะสาอีย์)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ زَمْعَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَجْلِدْ أَحَدُكُمُ امْرَأَتَهُ جَلْدَ الْعَبْدِ ثُمَّ يُجَامِعُهَا فِي آخِرِ الْيَوْمِ . رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอับดุลลอฮ์ บิน ซัมอะฮ์ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจะต้องไม่เฆี่ยนตีภรรยาของเขาเหมือนเฆี่ยนตีทาส และต่อมาเขาก็ร่วมประเวณีกับนางในตอนท้ายของวันนั้น" (บุคอรี และ ติรมิซีย์)

عَنْ قَيْسِ بْنِ سَعْدٍ رضي الله عنه قَالَ : أَتَيْتُ الْحِيرَةَ فَرَأَيْتُهُمْ يَسْجُدُونَ لِمَرْزُبَانٍ لَهُمْ فَقُلْتُ : رَسُولُ اللهِ ﷺ أَحَقُّ بِذٰلِكَ، فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ فَقُلْتُ لَهُ ذٰلِكَ فَقَالَ : أَرَأَيْتَ لَوْ مَرَرْتَ بِقَبْرِي أَكُنْتَ تَسْجُدُ لَهُ ؟ قُلْتُ : لَا ، قَالَ : فَلَا تَفْعَلُوا لَوْ كُنْتُ آمِرًا أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لَأَمَرْتُ النِّسَاءَ أَنْ يَسْجُدْنَ لِأَزْوَاجِهِنَّ لِمَا جَعَلَ اللهُ لَهُمْ عَلَيْهِنَّ مِنَ الْحَقِّ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْحَاكِمُ وَالتِّرْمِذِيُّ . وَلَفْظُهُ : لَوْ كُنْتُ آمِرًا أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لَأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا .

ท่านกอบส์ บิน สะอีด รฏิย ได้เล่าว่า "ฉันได้มายังซีเราะฮ์ ฉันได้พบพวกเขากำลังกราบเจ้าเมืองของพวกเขา ฉันได้กล่าวว่า ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ควรจะได้รับการกระทำเช่นนั้นมากกว่า ต่อมาฉันได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ และได้เล่าให้ท่านฟังถึงเรื่องดังกล่าว ท่านได้กล่าวว่า จงบอกฉันซิว่า ถ้าหากท่านเดินผ่านหลุมฝังศพหนึ่ง ท่านจะกำลังกราบมันไหม? ฉันตอบว่า ไม่ ท่านจึงกล่าวว่า ดังนั้นท่านทั้งหลายอย่ากระทำเลย ถ้าหากฉันจะใช้ให้คนหนึ่งกำลังกราบผู้ใดแล้ว แน่นอนฉันจะต้องใช้ผู้หญิงให้กำลังกราบสามีของพวกนาง เนื่องจากอัลลอฮ์ได้กำหนดให้พวกเขามีสิทธิเหนือพวกนาง" (อบูดาวูด อาหิม และ ติรมิซีย์) และตัวบทของติรมิซีย์ว่า ถ้าหากฉันสามารถใช้ผู้หนึ่งให้กำลังกราบผู้ใดแล้ว แน่นอนฉันจะต้องใช้ผู้หญิงให้กำลังกราบสามีของนาง"

عَنْ عَمْرِو بْنِ الْأَحْوَصِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَلَا إِنَّ لَكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ حَقًّا وَلِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا فَأَمَّا حَقُّكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ فَلَا يُوطِئْنَ فُرُشَكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ وَلَا يَأْذَنَّ فِي بُيُوتِكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ أَلَا وَحَقُّهُنَّ عَلَيْكُمْ أَنْ تُحْسِنُوا إِلَيْهِنَّ فِي كُسْوَتِهِنَّ وَطَعَامِهِنَّ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَصَحَّحَهُ .

ท่านอัมร์ บิน อัลอะหฺวัส รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "พึงทราบเถิด แท้จริงพวกท่านมีสิทธิเหนือภรรยาของพวกท่าน และภรรยาของพวกท่านก็มีสิทธิเหนือพวกท่าน ดังนั้นพวกนางจะต้องไม่ให้ผู้ที่พวกท่านรังเกียจเหยียบที่นอนของพวกท่าน และพวกนางจะต้องไม่อนุญาตให้ผู้ที่พวกท่านรังเกียจเข้าในบ้านของพวกท่าน พึงทราบเถิดว่า สิทธิของพวกนางที่มีเหนือพวกท่าน คือ ให้พวกท่านปฏิบัติด้วยดีกับพวกนางในเรื่องเครื่องนุ่งห่มและอาหารของพวกนาง"
(ติรมิซีย์ และถือว่าเป็นหะดีษเศาะฮีหฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : خَيْرُ الصَّدَقَةِ مَا كَانَ عَنْ ظَهْرِ غِنًى ، وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا التِّرْمِذِيَّ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "การทำทานที่ดี คือ ท่านที่ทำเมื่อมั่งมี และท่านจงเริ่มต้น ด้วยการเริ่มทำทานแก่บุคคลที่ท่านต้องเลี้ยงดูก่อน (เช่น ภริยา บุตร)"
(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และ นะสาอีย์)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : دِينَارٌ أَنْفَقْتَهُ فِي سَبِيلِ اللهِ ، وَدِينَارٌ أَنْفَقْتَهُ فِي رَقَبَةٍ ، وَدِينَارٌ تَصَدَّقْتَ بِهِ عَلَى مِسْكِينٍ ، وَدِينَارٌ أَنْفَقْتَهُ عَلَى أَهْلِكَ أَعْظَمُهَا أَجْرًا الَّذِي أَنْفَقْتَهُ عَلَى أَهْلِكَ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ وَأَحْمَدُ.

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ดีนารหนึ่งที่ท่านใช้จ่ายไปในทางของอัลลอฮ์ ดีนารหนึ่งที่ท่านใช้จ่ายไปในการปลดปล่อยทาสให้เป็นอิสระ ดีนารหนึ่งที่ท่านนำมาทำทานแก่ผู้ยากไร้ และดีนารหนึ่งที่ท่านใช้จ่ายเลี้ยงดูครอบครัวของท่าน บรรดาเหล่านั้นทั้งหมดที่ได้กุศลยิ่งใหญ่ที่สุด คือดีนารที่ท่านนำมาใช้จ่ายเลี้ยงดูครอบครัวของท่าน" (มุสลิม ติรมิซีย์ อะหฺมัด)

عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ صلعم : أَفْضَلُ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ دِينَارٌ يُنْفِقُهُ عَلَى عِيَالِهِ ، وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ عَلَى دَابَّتِهِ فِي سَبِيلِ اللهِ ، وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ عَلَى أَصْحَابِهِ فِي سَبِيلِ اللهِ . رواه مسلم

ท่านเยาบานได้เล่าว่า "ท่านรสูล ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ดีนารที่ประเสริฐที่สุดที่ชายคนหนึ่งใช้จ่ายคือ ดีนารที่เขาใช้จ่ายเพื่อครอบครัวของเขา และดีนารที่เขาใช้จ่ายเพื่อสัตว์เลี้ยงของเขาในหนทางของอัลลอฮ์ และดีนารที่เขาใช้จ่ายเพื่อเพื่อนฝูงของเขาในหนทางของอัลลอฮ์" (มุสลิม)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِاَهْلِهٖ وَاَنَا خَيْرُكُمْ لِاَهْلِىْ . رواه الترمذى

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวไว้ว่า 'ผู้ที่ดีที่สุดในหมู่พวกท่านคือผู้ที่ดีที่สุดต่อครอบครัวของเขา และฉันดีที่สุดในหมู่พวกท่านเพราะฉันดีที่สุดต่อครอบครัวของฉัน" (ติรมิซีย์)

عَنْ اَبِىْ هُرَيْرَةَ وَقِيْلَ : يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ اَىُّ النِّسَاءِ خَيْرٌ ؟ قَالَ: الَّتِىْ تَسُرُّهُ إِذَا نَظَرَ وَتُطِيْعُهُ إِذَا أَمَرَ وَلَا تُخَالِفُهُ فِىْ نَفْسِهَا وَلَا مَالِهَا بِمَا يَكْرَهُ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ . وَلِلشَّيْخَيْنِ وَالتِّرْمِذِىِّ : مَا تَرَكْتُ بَعْدِىْ فِتْنَةً أَضَرَّ عَلَى الرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าว่า "ได้มีผู้ถามท่านรสูลุลลอฮ์ว่า 'ผู้หญิงเช่นใดดีที่สุด' ท่านตอบว่า 'ผู้หญิงที่ทำให้เขา (สามี) ชื่นใจเมื่อมอง เชื่อฟังคำเขาและไม่ขัดขวางเขาทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สินด้วยกลัวว่าเขาจะไม่พอใจ" (นะสาอีย์)

ตัวบทของ บุคอรี มุสลิม และติรมิซีย์ ว่า "ฉันไม่ได้ทิ้งวิกฤตการใดไว้หลังจากฉันจากไป จะเป็นภัยร้ายแรงแก่พวกผู้ชายยิ่งกว่าผู้หญิง"

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلعم : أَنَّهُ يَقُوْلُ مَا اسْتَفَادَ الْمُؤْمِنُ
بَعْدَ تَقْوَى اللّٰهِ خَيْرًا لَهُ مِنْ زَوْجَةٍ صَالِحَةٍ إِنْ أَمَرَهَا أَطَاعَتْهُ
وَإِنْ نَظَرَ إِلَيْهَا سَرَّتْهُ وَإِنْ أَقْسَمَ عَلَيْهَا أَبَرَّتْهُ وَإِنْ غَابَ
عَنْهَا نَصَحَتْهُ فِي نَفْسِهَا وَمَالِهِ . (ابن ماجه)

ท่านอบูอุสามะฮฺเล่าว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ต่อจากการยำเกรงอัลลอฮฺของคนมุอฺมินนั้นไม่มีอะไรดีเท่าการมีภรรยาที่ดี ต่อเมื่อเวลาเขาสั่ง เธอปฏิบัติตาม เมื่อเวลาเขามองเธอ เธอทำให้เขาพอใจ และเมื่อเขาได้เอาสัญญากับเธอ เธอปฏิบัติจนครบสัญญา และเมื่อเขาไม่อยู่บ้าน เธอรักษาตัวเธอและสมบัติของเขา" (อิบนุ มาญะฮฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم قَالَ : خَيْرُ نِسَاءٍ رَكِبْنَ الْإِبِلَ
نِسَاءُ قُرَيْشٍ ، وَقَالَ الْآخَرُ : صَالِحُ نِسَاءِ قُرَيْشٍ ، أَحْنَاهُ عَلَى وَلَدٍ
فِي صِغَرِهِ ، وَأَرْعَاهُ عَلَى زَوْجٍ فِي ذَاتِ يَدِهِ (البخاري)

ท่านอบูฮุรอยเราะฮฺได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า หญิงที่ดีอูฐที่เก่งที่สุดคือหญิงกุรอยชฺ และจากรายงานอื่นท่านได้กล่าวไว้ว่า และที่มีเกียรติในหมู่หญิงกุรอยชฺคือหญิงที่เมตตาลูกเล็ก ๆ และเอาใจใส่ทรัพย์สินของสามี" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَيْسَ مِنَّا
مَنْ خَبَّبَ امْرَأَةً عَلَى زَوْجِهَا أَوْ عَبْدًا عَلَى سَيِّدِهِ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ไม่ใช่พวกของเรา ผู้ที่ทำให้หญิงคนหนึ่งเสื่อมคลายความเชื่อถือสามีของนาง และทำให้ทาสเสื่อมคลายความเชื่อถือนายของมัน" (อบูดาวูด และ อัน-นะสาอีย)

มีหะดีษของท่านนบี ศ็อลฯ ในบทที่ว่าด้วยการทำงานของหญิงในบ้านสามีนางว่า

عَنْ شُعْبَةَ قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَاكِمُ عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى حَدَّثَنَا عَلِيٌّ أَنَّ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ أَتَتِ النَّبِيَّ صلعم تَشْكُو إِلَيْهِ مَا تَلْقَى فِي يَدِهَا مِنَ الرَّحَى، وَبَلَغَهَا أَنَّهُ جَاءَهُ رَقِيقٌ، فَلَمْ تُصَادِفْهُ فَذَكَرَتْ ذٰلِكَ لِعَائِشَةَ، فَلَمَّا جَاءَ أَخْبَرَتْهُ عَائِشَةُ، قَالَ فَجَاءَنَا وَقَدْ أَخَذْنَا مَضَاجِعَنَا، فَذَهَبْنَا نَقُومُ فَقَالَ عَلَى مَكَانِكُمَا فَجَاءَ فَقَعَدَ بَيْنِي وَبَيْنَهَا حَتَّى وَجَدْتُ بَرْدَ قَدَمَيْهِ عَلَى بَطْنِي فَقَالَ أَلَا أَدُلُّكُمَا عَلَى خَيْرٍ مِمَّا سَأَلْتُمَا إِذَا أَخَذْتُمَا مَضَاجِعَكُمَا أَوْ أَوَيْتُمَا إِلَى فِرَاشِكُمَا فَسَبِّحَا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ، وَاحْمَدَا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ، وَكَبِّرَا أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمَا مِنْ خَادِمٍ (البخاري)

ท่านซุอุบะฮฺได้เล่าว่า "ท่านฮากิม และ อิบนุ ลัยลา ได้เล่าให้ท่านฟังว่า ท่านอะลียฺได้เล่าให้ทั้งสองฟังว่า ท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ (ภรรยาของท่าน) ได้ไปหาท่านนบี ศ็อลฯ เพื่อร้องทุกข์เกี่ยวกับการที่มือของเธอหยาบกร้านเนื่องจากการโม่แป้ง เพราะเธอได้ข่าวว่าท่านนบี ศ็อลฯ ได้ทาสหญิงมาสองสามคน แต่เธอไม่พบท่าน จึงได้ฝากให้ท่านหญิงอาอิชะฮฺเรียนปัญหาของเธอให้ท่านนบี ศ็อลฯทราบด้วย เมื่อท่านนบี ศ็อลฯกลับมา ท่านหญิงอาอิชะฮฺจึงได้เรียนท่าน ท่านอะลียฺได้กล่าวว่า ท่านนบี ศ็อลฯ

ได้มาหาเราขณะที่เรากำลังนอน เราต้องการจะลุกไปต้อนรับท่าน' ท่านกล่าวว่าไม่ต้อง และได้เข้ามานั่งระหว่างเราทั้งสองจนท้องของฉันได้สัมผัสความเย็นจากเท้าของท่าน ท่านกล่าวว่า พ่อจะบอกลูกทั้งสองถึงสิ่งที่ดีกว่าคนใช้ที่ลูกขอคือ เมื่อลูกจะนอนให้กล่าว สุบหานัลลอฮ์ 33 ครั้ง อัลหัมดุลิลลาฮ์ 33 ครั้ง และอัลลอฮุอักบัร์ 34 ครั้ง"
(บุคอรี)

عَنِ الْاَسْوَدِ بْنِ يَزِيْدِ سَاَلْتُ عَائِشَةَ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهَا : مَاكَانَ النَّبِىُّ صَلَّى اللّٰهُ عليه وَسَلَّمَ يَصْنَعُ فِى الْبَيْتِ ؟ قَالَتْ : كَانَ يَكُوْنُ فِى مَهْنَةِ اَهْلِهٖ فَاِذَا سَمِعَ الْاَذَانَ خَرَجَ (البخارى)

ท่านอัสวัด อิบนิ ยะซีด ได้เล่าว่า "ฉันได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ทำอะไรเมื่ออยู่บ้าน เธอตอบว่า ท่านช่วยทำงานบ้าน และเมื่อได้ยินเสียงอะซาน ท่านก็ออกไป (นมาซ)" (บุคอรี)

عَنِ الْاَسْوَدِ قَالَ : سَاَلْتُ عَائِشَةَ : مَاكَانَ النَّبِىُّ صلعم يَصْنَعُ فِى اَهْلِهٖ ؟ قَالَتْ : كَانَ فِى مَهْنَةِ اَهْلِهٖ ، فَاِذَا حَضَرَتِ الصَّلَاةُ قَامَ اِلَى الصَّلَاةِ
(البخارى)

ท่านอัสวัดได้เล่าว่า "ฉันได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ว่า ท่านนบี ศ็อลฯทำอะไรเมื่ออยู่บ้าน? เธอตอบว่า ท่านใช้เวลาวุ่นอยู่กับการบริการครอบครัว และเมื่อถึงเวลานมาซ ท่านก็ยืนขึ้นเพื่อไปนมาซ" (อัล-บุคอรี)

عَنْ هَمَّامٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ:
إِذَا أَنْفَقَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ كَسْبِ زَوْجِهَا مِنْ غَيْرِ أَمْرِهِ فَلَهُ نِصْفُ أَجْرِهِ.
(البخاری)

ท่านฮัมมามได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านอบูฮุรอยเราะฮ์เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ถ้าภรรยาบริจาคทรัพย์ของสามีโดยไม่ได้ขออนุญาตจากเขา เขาจะได้รับรางวัล (ผลบุญ) ครึ่งหนึ่ง'" (บุคอรี)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ. قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم: إِذَا أَنْفَقَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ طَعَامِ
بَيْتِهَا غَيْرَ مُفْسِدَةٍ كَانَ لَهَا أَجْرُهَا بِمَا أَنْفَقَتْ وَلِزَوْجِهَا أَجْرُهُ بِمَا كَسَبَ
وَلِلْخَازِنِ مِثْلُ ذٰلِكَ لَا يَنْقُصُ بَعْضُهُمْ أَجْرَ بَعْضٍ شَيْئًا.
(مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'เมื่อภรรยาได้ใช้ประโยชน์จากอาหารในบ้านอย่างเต็มที่ (ไม่ทิ้งขว้างเสียหาย) นางจะได้รางวัลที่นางได้ทำเช่นนั้น และสามีของนางก็จะได้รับรางวัลจากที่เขาหาเงินมาให้ครอบครัวด้วยเหมือนกัน คลังผู้ที่เก็บพัสดุและไม่มีรางวัลใดลดน้อยลง'" (บุคอรี มุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم قَالَ: اَلْمَرْأَةُ كَالضِّلَعِ إِنْ أَقَمْتَهَا
كَسَرْتَهَا وَإِنِ اسْتَمْتَعْتَ بِهَا اسْتَمْتَعْتَ بِهَا وَفِيْهَا عِوَجٌ. (البخاری)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าว่า ท่านรสูล ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้หญิงเปรียบเสมือนซี่โครง ถ้าท่านพยายามจะดัดให้ตรง มันจะหัก ดังนั้นท่านจงเอาประโยชน์จากนางขณะที่มันยังโค้งเช่นนั้น" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِي جَارَهُ، وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا فَإِنَّهُنَّ خُلِقْنَ مِنْ ضِلَعٍ، وَإِنَّ أَعْوَجَ شَيْءٍ فِي الضِّلَعِ أَعْلَاهُ، فَإِنْ ذَهَبْتَ تُقِيمُهُ كَسَرْتَهُ، وَإِنْ تَرَكْتَهُ لَمْ يَزَلْ أَعْوَجَ فَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا (البخاري)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดศรัทธาในอัลลอฮและวันสุดท้าย จงอย่าทำความลำบากให้แก่เพื่อนบ้าน และฉันแนะนำให้เอาใจใส่ผู้หญิง เพราะผู้หญิงถูกสร้างมาจากส่วนที่โค้งที่สุดของกระดูกซี่โครง ถ้าท่านพยายามดัดให้ตรง มันจะหัก แต่ถ้าท่านปล่อยมันไว้ มันก็จะงอเช่นนั้น ดังนั้นฉันขอให้เอาใจใส่ผู้หญิง" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلعم رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّى وَأَيْقَظَ امْرَأَتَهُ فَإِنْ أَبَتْ نَضَحَ فِي وَجْهِهَا الْمَاءَ، رَحِمَ اللَّهُ امْرَأَةً قَامَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّتْ وَأَيْقَظَتْ زَوْجَهَا فَإِنْ أَبَى نَضَحَتْ فِي وَجْهِهِ الْمَاءَ (ابو داود)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ขอ อัลลอฮ์ทรงเมตตาแก่ชายผู้ลุกขึ้นเวลากลางคืนแล้วเขานมาซ และได้ปลุกภรรยาของ เขาด้วย ถ้านางดื้อ (ไม่ยอมลุกขึ้น) ก็ให้เอาน้ำพรมหน้านาง และขออัลลอฮ์ได้ทรง เมตตาหญิงผู้ลุกขึ้นเวลากลางคืนแล้วนมาซ และนางได้ปลุกสามีของนาง ถ้าเขาดื้อ (ไม่ยอมลุกขึ้น) ก็ให้นางเอาน้ำพรมหน้าเขา" (อบูดาวูด)

عَنْ سَالِمٍ ، عَنْ اَبِيْهِ ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِذَا اسْتَأْذَنَتِ امْرَأَةُ اَحَدِكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَا يَمْنَعْهَا . (البخارى)

ท่านสาลิมได้เล่าจากพ่อของท่านว่า ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ถ้าภรรยา ผู้ใดขออนุญาตไปมัสญิด เขาไม่ควรห้ามนาง" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضى عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِي جَارَهُ وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا فَإِنَّهُنَّ خُلِقْنَ مِنْ ضِلَعٍ وَإِنَّ أَعْوَجَ شَيْءٍ فِي الضِّلَعِ أَعْلَاهُ فَإِنْ ذَهَبْتَ تُقِيمُهُ كَسَرْتَهُ وَإِنْ تَرَكْتَهُ لَمْ يَزَلْ أَعْوَجَ فَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ وَالتِّرْمِذِيُّ . وَفِي رِوَايَةٍ : إِنَّ الْمَرْأَةَ خُلِقَتْ مِنْ ضِلَعٍ لَنْ تَسْتَقِيمَ لَكَ عَلَى طَرِيقَةٍ فَإِنِ اسْتَمْتَعْتَ بِهَا اسْتَمْتَعْتَ بِهَا وَبِهَا عِوَجٌ وَإِنْ ذَهَبْتَ تُقِيمُهَا كَسَرْتَهَا وَكَسْرُهَا طَلَاقُهَا .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดที่มีศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และวันสุดท้าย เขาจะต้องไม่ทำความรำคาญแก่เพื่อนบ้าน ของเขา และท่านทั้งหลายจงสั่งเสียให้ทำดีต่อผู้หญิง เพราะความจริงพวกนางถูก สร้างขึ้นจากกระดูกซี่โครง และแท้จริงสิ่งที่คดงอที่สุดในกระดูกซี่โครง ก็คือ ส่วนบนสุด

ของมัน ถ้าหากท่านไปดัดให้มันตรง ท่านก็ทำให้มันหัก และถ้าหากท่านปล่อยมันไว้ มันก็จะยังคงคดงออยู่ต่อไป ดังนั้นท่านทั้งหลายจงสั่งเสียให้ทำดีต่อพวกผู้หญิง เถิด" (บุคอรี มุสลิม และ ติรมิซีย์) และในรายงานหนึ่งว่า "แท้จริงผู้หญิงนั้นถูกสร้างขึ้นมาจากกระดูกซี่โครง มันจะไม่ตรงเพื่อท่านสักทางเดียว ถ้าหากท่านหาความสุขกับนาง ความคดงอก็ยังอยู่กับนาง และถ้าหากท่านไปดัดให้ผู้หญิงตรง ท่านก็ทำให้นางหัก และการแตกหักของนาง ก็คือ การหย่าร้างนาง"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ศรัทธาชนที่มีศรัทธาสมบูรณ์ยิ่งนั้นคือ ผู้ที่มีนิสัยดี และคนที่ดีที่สุดในหมู่พวกท่าน คือ คนที่มีความสุภาพ อ่อนโยนต่อภรรยาของเขา" (อบูดาวูด และ ติรมิซีย์)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ تَصَدَّقْنَ وَأَكْثِرْنَ الِاسْتِغْفَارَ، فَإِنِّي رَأَيْتُكُنَّ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ فَقَالَتِ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ جَزْلَةٌ: وَمَا لَنَا يَا رَسُولَ اللهِ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ؟ قَالَ: تُكْثِرْنَ اللَّعْنَ وَتَكْفُرْنَ الْعَشِيرَ وَمَا رَأَيْتُ مِنْ نَاقِصَاتِ عَقْلٍ وَدِينٍ أَغْلَبَ لِذِي لُبٍّ مِنْكُنَّ قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللهِ، وَمَا نُقْصَانُ الْعَقْلِ وَالدِّينِ؟ قَالَ: أَمَّا نُقْصَانُ الْعَقْلِ فَشَهَادَةُ امْرَأَتَيْنِ تَعْدِلُ شَهَادَةَ رَجُلٍ فَهَذَا نُقْصَانُ الْعَقْلِ، وَتَمْكُثُ اللَّيَالِيَ مَا تُصَلِّي وَتُفْطِرُ فِي رَمَضَانَ فَهَذَا نُقْصَانُ الدِّينِ. وَعِبَارَةُ الْبُخَارِيِّ: أَلَيْسَ إِذَا حَاضَتْ لَمْ تُصَلِّ وَلَمْ تَصُمْ؟ قُلْنَ: بَلَى قَالَ: فَذَلِكِ مِنْ نُقْصَانِ دِينِهَا. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอิบนิอุมัรได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "โอ้พวกผู้หญิงทั้งหลาย พวกเธอจงบริจาคเงินและจงขออภัยโทษให้มาก ๆ เพราะความจริงฉันพบว่าพวกเธอส่วนมากเป็นชาวนรก' ได้มีผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งมีคำพูดฉะฉานจากพวกผู้หญิงเหล่านั้นได้กล่าวขึ้นว่า 'โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ เพราะเหตุใดพวกเราส่วนมากจึงเป็นชาวนรก?' ท่านรสูลุลลอฮฺได้ตอบว่า (เพราะ) 'พวกเธอทั้งหลายชอบการแช่งด่า และพวกเธอไม่เชื่อฟังสามี และฉันไม่เคยเห็นผู้ที่มีความบกพร่องทั้งด้านสติปัญญาและศาสนา จะสามารถข่มและเอาชนะ (ผู้ชาย) ผู้ที่มีสติปัญญาครบสมบูรณ์ได้ ยิ่งกว่าพวกเธอ' ผู้หญิงคนเดิมได้ถามขึ้นอีกว่า 'โอ้ท่านศาสดา อะไรคือความบกพร่องทางด้านสติปัญญาและทางด้านศาสนา?' ท่านรสูลุลลอฮฺได้ตอบว่า ความบกพร่องทางด้านสติปัญญาก็คือ ผู้หญิงสองคนเป็นพยานได้เท่ากับผู้ชายคนเดียว นี่แหละคือความบกพร่องทางด้านสติปัญญา และพวกผู้หญิงจะหยุดอยู่เฉย ๆ เป็นเวลาหลาย ๆ วันโดยไม่ได้นมาซ และไม่ได้ถือศีลอดในเดือนรอมฎอน (เนื่องจากมีเลือดประจำเดือน) และนี่แหละคือความบกพร่องทางด้านศาสนา'"

ตามสำนวนจากการรายงานของบุคอรีว่า 'เมื่อผู้หญิงมีเลือดประจำเดือนไม่ต้องนมาซ และไม่ต้องถือศีลอดมิใช่หรือ?' พวกหล่อนตอบว่า 'ใช่' ท่านรสูลุลลอฮฺจึงกล่าวว่า 'นี่แหละคือความบกพร่องทางด้านศาสนาของหล่อน'

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน – นะสาอีย์)

(11.2) <u>เพศสัมพันธ์</u>

ในอัล–กุรอาน กล่าวว่า

2 : 223 ความว่า "หญิงของสูเจ้า (ภรรยา) คือทุ่งนา (เป็นที่สืบพันธุ์) ของสูเจ้า ดังนั้นจงเข้าสู่ทุ่งนาของสูเจ้า (มิใช่ของผู้อื่น เช่น การทำชู้) ตามแต่สูเจ้าประสงค์ (โดยสุภาพเยี่ยงชาวนารักษาเนื้อนาของตน) และจงส่งล่วงหน้า (ทำความดี) สำหรับตัวของสูเจ้าเอง อย่าหลงภรรยาจนลืมทำทาน และจงสำรวมตนต่ออัลลอฮฺ และจงรู้ไว้เถิดว่าสูเจ้าจะพบพระองค์ และจงแจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้ศรัทธา (ถึงการที่จะได้พบนั้น)"

2 : 222 ความว่า "และเขาทั้งหลายถามเจ้า (มุหัมมัด) เกี่ยวกับ (การสังวาสหญิงมี) ระดู จงกล่าวเถิด (การสังวาสในระยะนั้น) มันเป็นสิ่งให้โทษ ดังนั้นจงอยู่ห่าง (อย่าสังวาส) หญิงระหว่างมีระดู และจงอย่าเข้าใกล้ (คือร่วมสังวาส) จนกว่านางสะอาด (คือพ้นกำหนดมีระดูแล้วชำระกายแล้ว) ดังนั้นจงเข้าหานางตามที่อัลลอฮ์ทรงบัญชาสู่เจ้า (โดยสุภาพ เพราะระยะหลังจากนั้นเหมาะแก่การตั้งครรภ์)"

2 : 187 ความว่า "เป็นที่อนุมัติสำหรับสู่เจ้าในคืนถือศีลอดให้ร่วมเสน่หาหญิงของสู่เจ้า นางเป็นอาภรณ์สำหรับสู่เจ้าและสู่เจ้าเป็นอาภรณ์สำหรับนาง (เป็นที่เชิดชูซึ่งกันและกัน) อัลลอฮ์ทรงรอบรู้ว่าสู่เจ้าทุจริต (อยุติธรรม) ต่อตัวสู่เจ้า (ที่เข้าใจผิด และละเว้นเรื่องนี้เมื่อแก้ศีลอดแล้ว) ดังนั้นพระองค์ได้ทรงนิรโทษโดยปรานีและทรงอภัยสู่เจ้า (ให้การผ่อนผัน) เพราะฉะนั้น บัดนี้ จงสมสู่นาง และจงแสวง (ด้วยการวิงวอน) ตามที่อัลลอฮ์ได้ทรงกำหนดแก่สู่เจ้า (ให้มีความรักเอ็นดูแก่กัน 7 : 189. 30 : 21 และให้มีลูกหลานที่ดี 16 : 72, 25 : 74) และจงกินและจงดื่มจนกระทั่งด้ายเส้นขาว (คือแสงทองรุ่งอรุณ) ได้เป็นที่กระจ่างแก่สู่เจ้าจากด้ายเส้นดำยามรุ่งอรุณ แล้วจงให้ครบซึ่งการถือศีลอด (ตามวินัยของมันตั้งแต่รุ่งอรุณ) จนถึง (พลบ) ค่ำ และจงอย่าสมสู่นางขณะที่สู่เจ้าเป็นผู้จำสมาธิในมัสยิด นี่คือกฎเกณฑ์ของอัลลอฮ์"

ในอัล-หะดีษ มีดังนี้

عَنْ جُدَامَةَ بِنْتِ وَهْبٍ الْأَسَدِيَّةِ رضي الله عنها أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَنْهَى عَنِ الْغِيلَةِ حَتَّى ذَكَرْتُ أَنَّ الرُّومَ وَفَارِسَ يَصْنَعُونَ ذٰلِكَ فَلَا يَضُرُّ أَوْلَادَهُمْ .

ท่านญุดามะฮ์ บินต์ วะฮับ อัลอะสะดียะฮ์ รฏิยัลลอฮุอันฮา ได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ความจริงฉันตั้งใจจะห้ามการร่วมประเวณีกับหญิงที่เลี้ยงลูกด้วยนม จนกระทั่งฉันนึกขึ้นได้ว่า แท้จริงพวกโรมัน กับเปอร์เซียก็ทำเช่นนั้น โดยไม่เป็นอันตรายต่อลูก ๆ ของพวกเขา" (มุสลิม)

وَجَاءَ رَجُلٌ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنِّي أَعْزِلُ عَنِ امْرَأَتِي فَقَالَ : لِمَ ؟ قَالَ : أُشْفِقُ عَلَى وَلَدِهَا فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : لَوْ كَانَ ذٰلِكَ ضَارًّا ضَرَّ فَارِسَ وَالرُّومَ . رَوَاهُمَا مُسْلِمٌ .

และได้มีชายคนหนึ่งมาแล้วกล่าวว่า "โอ้ ท่านรสูลุลลอฮ์ ฉันได้หลั่งนอกกับภรรยาของฉัน ท่านได้ถามว่า 'ทำไม?' เขากล่าวว่า 'ฉันสงสารบุตรของหล่อน (ภรรยาตั้งครรภ์)' ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'ถ้าหากการเช่นนั้น ก่อให้เกิดอันตรายแล้ว มันจะต้องเกิดอันตรายแก่พวกเปอร์เซียและโรมัน" (มุสลิม)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ : أُوْحِيَ إِلَى رَسُوْلِ اللّٰهِ صلعم نِسَائُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ لَايَةَ أَقْبِلْ وَأَدْبِرْ وَاتَّقِ الدُّبُرَ وَالْحَيْضَةَ .

(الترمذى وابن ماجه)

ท่านอิบนิอับบาสได้เล่าว่า "เมื่อท่านรสูลศ็อลฯ ได้รับวะฮีย์ว่าหญิงของสูเจ้าคือทุ่งนาของสูเจ้า ..... ก็ให้เข้าไปทางข้างหน้า ข้างหลังก็ได้ แต่ห้ามร่วมเพศทางทวารหนักและระหว่างนางมีระดู" (ติรมิซีย์ และ อิบนุ มาญะฮ์)

عَنْ جَابِرٍ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم إِنَّ الْمَرْأَةَ تُقْبِلُ فِي صُوْرَةِ
شَيْطَانٍ وَتُدْبِرُ فِي صُوْرَةِ شَيْطَانٍ إِذَا أَحَدُكُمْ أَعْجَبَتْهُ الْمَرْأَةُ
فَوَقَعَتْ فِي قَلْبِهِ فَلْيَعْمِدْ إِلَى امْرَأَتِهِ فَلْيُوَاقِعْهَا ، فَإِنَّ
ذٰلِكَ يَرُدُّ مَا فِي نَفْسِهِ . (مسلم)

ท่านญาบิรฺเล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "แท้จริงผู้หญิงนั้นมาข้างหน้าและข้างหลังในรูปของชัยฏอน (คือชวนให้เกิดอารมณ์ต่ำได้ง่าย) เมื่อผู้ใดในหมู่พวกท่านเกิดอารมณ์ปรารถนาหญิง (อื่น) ให้กลับไปหาภรรยาและร่วมเพศกับนาง วิธีเช่นนี้จะช่วยให้คลายหายออกไปจากจิตใจได้" (มุสลิม)

عَنِ ابْنِ مَسْعُوْدٍ قَالَ : رَأَى رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم امْرَأَةً فَأَعْجَبَتْهُ
فَأَتَى سَوْدَةَ وَهِيَ تَصْنَعُ طِيْبًا وَعِنْدَهُ نِسَاءٌ فَأَخْلَيْنَهَا فَقَضَى
حَاجَتَهُ ثُمَّ قَالَ أَيُّمَا رَجُلٍ رَأَى امْرَأَةً تُعْجِبُهُ فَلْيَقُمْ إِلَى أَهْلِهِ
فَإِنَّ مَعَهَا مِثْلَ الَّتِي مَعَهَا . (الدّارمى)

ท่านอิบนิมัสอูดเล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ เห็นผู้หญิงคนหนึ่ง แล้วเกิดอารมณ์ปรารถนานาง ท่านได้ไปหาท่านหญิงเสาดะฮฺ ซึ่งขณะนั้นเธอกำลังเตรียมน้ำหอมอยู่กับผู้หญิงอื่น ๆ ท่านได้แยกเธอมาในที่ส่วนตัว และปฏิบัติในสิ่งที่ท่านต้องการ แล้วท่านกล่าวว่า 'ผู้ใดที่เห็นผู้หญิงแล้วเกิดอารมณ์ปรารถนา ให้เขากลับไปหาภรรยาของเขา เพราะนางมีสิ่งที่ผู้หญิงนั้นมี" (ดัร – ดิรฺมิซีย์)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ

رَأَى امْرَأَةً فَأَتَى امْرَأَتَهُ زَيْنَبَ وَهِيَ تَمْعَسُ مَنِيئَةً لَهَا فَقَضَى حَاجَتَهُ ثُمَّ خَرَجَ إِلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ : إِنَّ الْمَرْأَةَ تُقْبِلُ فِي صُورَةِ شَيْطَانٍ وَتُدْبِرُ فِي صُورَةِ شَيْطَانٍ فَإِذَا رَأَى أَحَدُكُمُ امْرَأَةً فَلْيَأْتِ أَهْلَهُ فَإِنَّ ذٰلِكَ يَرُدُّ مَا فِي نَفْسِهِ وَفِي رِوَايَةٍ : إِذَا أَحَدَكُمْ أَعْجَبَتْهُ الْمَرْأَةُ فَوَقَعَتْ فِي قَلْبِهِ فَلْيَعْمِدْ إِلَى امْرَأَتِهِ فَلْيُوَاقِعْهَا فَإِنَّ ذٰلِكَ يَرُدُّ مَا فِي نَفْسِهِ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านญาบิร รฎิยฯได้เล่าว่า "แท้จริง ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้เห็นหญิงผู้หนึ่ง ท่านจึงได้ไปหาภรรยาของท่าน คือท่านหญิงซัยนับ ซึ่งเธอกำลังถูหนังสัตว์ของเธอเพื่อทำการฟอก ท่านได้ปฏิบัติกิจของท่านและออกไปยังบรรดาอัครสาวกของท่าน แล้วกล่าวว่า 'แท้จริงผู้หญิงคนนั้นหันหน้ามาในรูปของชัยฏอน และหันหลังไปในรูปของชัยฏอน และเมื่อคนหนึ่งของพวกท่านได้เห็นผู้หญิงคนหนึ่งให้เขาจงมาหา (ภรรยา) ของเขา เพราะแท้จริงการเช่นนั้น จะขจัดสิ่งที่อยู่ในใจของเขาออกไป' และในบางรายงานว่า "เมื่อคนหนึ่งของพวกท่านได้มีผู้หญิงคนหนึ่งทำให้เขาชอบ และหญิงนั้นฝังใจเขา ให้เขาจงไปหาภรรยาของเขา ให้เขาจงร่วมเพศกับหล่อน เพราะความจริงการทำเช่นนั้น จะขจัดสิ่งที่อยู่ในใจของเขาออกไป"
(มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน-นะสาอีย์)

عَنْ طَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ رضي الله عنه عَنِ

النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا الرَّجُلُ دَعَا زَوْجَتَهُ لِحَاجَتِهِ فَلْتَأْتِهِ وَإِنْ كَانَتْ عَلَى التَّنُّورِ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ .

ท่านฏอลก บิน อะลี รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อผู้ชายเรียกภรรยาของเขาเพื่อสนองความต้องการของเขา ให้นางจงมาหาเขาเถิด แม้ว่าหล่อนจะอยู่เตาอบขนมปังก็ตาม" (ติรมิซียฺ และ อัน-นะสาอียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم إِذَا دَعَى الرَّجُلُ امْرَأَةً
إِلَى فِرَاشِهِ فَأَبَتْ فَبَاتَ غَضْبَانَ لَعَنَتْهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تُصْبِحَ ،
وَفِي رِوَايَةٍ لَهُمَا قَالَ : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا مِنْ رَجُلٍ يَدْعُو امْرَأَتَهُ
إِلَى فِرَاشِهِ فَتَأْبَى عَلَيْهِ إِلَّا كَانَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ سَاخِطًا عَلَيْهَا
حَتَّى يَرْضَى عَنْهَا . (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านรสูล ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า เมื่อชายใดเรียกภรรยาของตนไปนอนร่วมด้วย และนางปฏิเสธ ทำให้เขาโกรธตลอดคืน มลาอิกะฮ์จะสาปแช่งนางจนกระทั่งรุ่งเช้า" และในรายงานอื่นท่านนบี ศ็อลฯกล่าวว่า "และแด่ผู้ที่ชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ ชายใดที่เรียกภรรยาให้ร่วมเตียง และนางปฏิเสธ ผู้ที่อยู่ในสวรรค์จะไม่พอใจนาง จนกว่าสามีจะหายโกรธ"
(บุคอรี และ มุสลิม)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ : عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ : لَا تَصُوْمُ الْمَرْأَةُ وَبَعْلُهَا شَاهِدٌ
إِلَّا بِإِذْنِهِ . (البخارى)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯได้กล่าวว่า "ผู้หญิงไม่ควรถือศีลอด (ที่ไม่ใช่ในเดือนรอมฎอน) เมื่อสามีอยู่บ้าน นอกจากเขาจะได้อนุญาต" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا يَحِلُّ لِامْرَأَةٍ أَنْ تَصُومَ وَزَوْجُهَا شَاهِدٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ وَلَا تَأْذَنَ فِي بَيْتِهِ إِلَّا بِإِذْنِهِ . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ไม่ยินยอมให้ผู้หญิงถือศีลอด โดยสามีของหล่อนอยู่ (บ้าน) นอกจากจะได้รับอนุญาตจากสามี และภรรยาจะต้องไม่อนุญาตให้ (ผู้ใด) เข้าบ้านของสามี นอกจากจะได้รับอนุญาตจากสามี" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และ ติรฺมิซียฺ)

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ

قَالَ: إِذَا دَعَا الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهِ فَأَبَتْ أَنْ تَجِيءَ لَعَنَتْهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تُصْبِحَ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ .

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯซึ่งได้กล่าวว่า "เมื่อชายคนหนึ่ง เรียกภรรยาของเขาไปยังที่นอน และภรรยาดื้อดึงที่จะมา มะลาอิกะฮฺจะสาปแช่งหล่อน จนกว่าจะรุ่งเช้า" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด)

عَنْ مَيْمُونَةَ بِنْتِ سَعْدٍ رضي الله عنها عَنِ

النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَثَلُ الرَّافِلَةِ فِي الزِّينَةِ فِي غَيْرِ أَهْلِهَا كَمَثَلِ ظُلْمَةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا نُورَ لَهَا . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

ท่านมัยมูนะฮ์ บันต สะยุด รฏิยา ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลา ซึ่งได้กล่าวว่า "เปรียบผู้หญิงที่แสดงความยั่วยวนผู้ที่ไม่ใช่เป็นสามีของนาง เหมือนกับความมืดในวันกะยามะฮ์ ที่ไม่มีรัศมีใดแก่หล่อนเลย" (ติรมิซีย์)

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَيُّمَا امْرَأَةٍ مَاتَتْ وَزَوْجُهَا عَنْهَا رَاضٍ دَخَلَتِ الْجَنَّةَ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالْحَاكِمُ .

ท่านหญิงอุมมุสะละมะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านรสูล ศ็อลา ได้กล่าวว่า "หญิงใดก็ตาม ที่ตายไปขณะที่สามีรักใคร่ นางจะได้เข้าสวรรค์" (ติรมิซีย์)

وَسُئِلَتْ عَائِشَةُ : كَيْفَ كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ يَصْنَعُ فِي الْجَنَابَةِ ؟ أَكَانَ يَغْتَسِلُ قَبْلَ أَنْ يَنَامَ أَمْ يَنَامُ قَبْلَ أَنْ يَغْتَسِلَ ؟ قُلْتُ: كُلُّ ذٰلِكَ قَدْ كَانَ يَفْعَلُ، رُبَّمَا اغْتَسَلَ فَنَامَ وَرُبَّمَا تَوَضَّأَ فَنَامَ قُلْتُ : الْحَمْدُ للهِ الَّذِي جَعَلَ فِي الْأَمْرِ سَعَةً . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

และได้มีผู้ถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ว่า "ท่านรสูลลอฮ์ ศ็อลา เคยทำอย่างไรในขณะมีมลทิน (ญุนุบ) ท่านเคยอาบน้ำชำระมลทินก่อนนอน หรือนอนก่อนอาบน้ำ ฉันตอบว่า 'ทั้งหมดนั้นท่านได้เคยกระทำทั้งสิ้น บางครั้งท่านได้อาบน้ำชำระมลทินแล้วนอน และบางครั้งท่านได้ทำวุฎูอแล้วนอน' ฉันได้กล่าวว่า 'อัลฮัมดุลิลลาฮ์ (มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิแห่งอัลลอฮ์) ผู้ซึ่งประทานความสะดวกในเรื่องนี้"
(มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أَبِي رَافِعٍ قَالَ : طَافَ النَّبِيُّ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ عَلَى نِسَائِهِ يَغْتَسِلُ عِنْدَ هٰذِهِ وَعِنْدَ هٰذِهِ قَالَ فَقُلْتُ لَهُ : يَا رَسُولَ اللهِ أَلَا تَجْعَلُهُ غُسْلًا وَاحِدًا قَالَ : هٰذَا أَزْكَى وَأَطْيَبُ وَأَطْهَرُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ

ท่านอบูรอเฟียะอ์ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้หมุนเวียนไปตามภรรยาของท่านทุกคน โดยอาบน้ำชำระมลทินที่คนนี้และที่คนโน้น เขา (อบูรอเฟียะอ์) ได้กล่าวว่า ฉันได้กล่าวแก่ท่านรสูลุลลอฮ์ว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ท่านได้รวมการอาบน้ำชำระมลทินเพียงครั้งเดียวใช่ไหม ท่านตอบว่า เท่านี้ก็เป็นความกระชุ่มกระชวย (แก่ร่างกาย) เป็นความเกลี้ยงเกลา และเป็นความสะอาดแล้ว"

(อบูดาวูด และ นะสาอีย์)

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ : جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللهِ ، إِنَّ اللهَ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ فَهَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ مِنْ غُسْلٍ إِذَا احْتَلَمَتْ ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : نَعَمْ إِذَا رَأَتِ الْمَاءَ ، فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ : يَا رَسُولَ اللهِ وَتَحْتَلِمُ الْمَرْأَةُ ؟ فَقَالَ: تَرِبَتْ يَدَاكِ فَبِمَ يُشْبِهُهَا وَلَدُهَا . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ.

ท่านหญิงอุมมสะละมะฮ์ได้เล่าว่า "อุมมสุลัยม์ (มารดาของอะนัสบินมาลิก) ได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ แล้วกล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์ไม่ทรงอายที่จะพูดความจริง ผู้หญิงจำเป็นต้องอาบน้ำหรือไม่เมื่อหลับฝัน (ว่าร่วมเพศ)

ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า จำเป็นต้องอาบเมื่อหล่อนเห็นน้ำ อุมมุสะละมะฮ์ ได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮ์ ผู้หญิงมีฝันเปียกด้วยหรือ? ท่านรสูลุลลอฮ์ตอบว่า นี่เธอ แล้วอะไรเล่าทำให้ลูกของหล่อนเหมือนกันกับหล่อน"

(บุคอรี มุสลิม และ อบูดาวูด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا جَلَسَ بَيْنَ شُعَبِهَا الْأَرْبَعِ ثُمَّ جَهَدَهَا فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ . وَفِي رِوَايَةٍ : وَإِنْ لَمْ يُنْزِلْ . وَفِي أُخْرَى: وَمَسَّ الْخِتَانُ الْخِتَانَ رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا التِّرْمِذِيَّ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อเขา (ผู้ชายคนหนึ่ง) ได้เข้านั่งระหว่างสองมือสองขาของหล่อน หลังจากนั้นเขาได้ออกแรง (ร่วมประเวณี) ดังนั้นจำเป็นต้องอาบน้ำชำระ" และในบางรายงานว่า "ถึงแม้อสุจิจะไม่หลั่งออกก็ตาม" และอีกรายงานหนึ่งว่า "และรอยตัด (ของอวัยวะเพศชาย) ได้สัมผัสกับรอยตัด (ของอวัยวะเพศหญิง)"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และ นะสาอีย์)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : إِنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ عَنِ الرَّجُلِ يُجَامِعُ أَهْلَهُ ثُمَّ يُكْسِلُ هَلْ عَلَيْهِمَا الْغُسْلُ؟ وَعَائِشَةُ جَالِسَةٌ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : إِنِّي لَأَفْعَلُ ذٰلِكَ أَنَا وَهٰذِهِ ثُمَّ نَغْتَسِلُ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "ความจริงได้มีชายคนหนึ่งเรียนถามท่านนบี ศ็อลฯ ถึงเรื่องของผู้ชายคนหนึ่ง ได้ร่วมประเวณีกับภรรยาของเขาโดยน้ำอสุจิไม่หลั่ง เขาทั้งสอง (สามีภรรยาคู่นั้น) จำเป็นต้องอาบน้ำชำระหรือไม่? โดยมีท่านหญิงอาอิชะฮ์นั่งอยู่ด้วย ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ความจริงฉันได้กระทำอย่างนั้นกับคนนี้ แล้วเราก็อาบน้ำกัน" (มุสลิม)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : إِذَا جَاوَزَ الْخِتَانَ

الْخِتَانَ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ فَعَلْتُهُ أَنَا وَرَسُولُ اللهِ ﷺ فَاغْتَسَلْنَا . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "เมื่อรอยตัด (อวัยวะเพศของฝ่ายชาย) เลยผ่านรอยตัด (อวัยวะเพศของฝ่ายหญิง) เข้าไป ดังนั้นจำเป็นต้องอาบน้ำ ฉัน (อาอิชะฮ์) ได้ทำอย่างนั้นกับท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ แล้วเราก็ได้อาบน้ำกัน" (ติรมิซีย์)

เมื่อจะร่วมรักกับภรรยา จะต้องปกปิดให้มิดชิดจากสายตาของมนุษย์และญิน ในหะดีษ ฎอบรอนี มีว่า "อย่าเปลือยกายประเจิดประเจ้อเหมือนการสมสู่ของลาสองตัว"

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ أَشَرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللهِ مَنْزِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الرَّجُلُ يُفْضِي إِلَى امْرَأَتِهِ وَتُفْضِي إِلَيْهِ ثُمَّ يَنْشُرُ سِرَّهَا . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَحْمَدُ .

ท่านอบูสะอีด รฎียฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "แท้จริงมนุษย์ที่มีตำแหน่งชั่วที่สุดสำหรับอัลลอฮ์ ในวันกิยามะฮ์ คือ ชายคนหนึ่งที่ได้ร่วมกับภรรยาของเขา และภรรยาของเขาก็ได้ร่วมกับเขา ต่อมาเขาได้นำความลับของภรรยาออกกระจาย" (มุสลิม และ อะหฺมัด)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: هَلَكْتُ يَا رَسُولَ اللهِ قَالَ : وَمَا أَهْلَكَكَ؟ قَالَ : وَقَعْتُ عَلَى امْرَأَتِي فِي رَمَضَانَ قَالَ : هَلْ تَجِدُ مَا تُعْتِقُ رَقَبَةً؟ قَالَ : لَا ، قَالَ : فَهَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَصُومَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ؟ قَالَ : لَا ، قَالَ : فَهَلْ تَجِدُ مَا تُطْعِمُ سِتِّينَ مِسْكِينًا؟ قَالَ : لَا ، قَالَ : ثُمَّ جَلَسَ فَأُتِيَ النَّبِيُّ ﷺ بِعَرَقٍ فِيهِ تَمْرٌ فَقَالَ : تَصَدَّقْ بِهٰذَا فَقَالَ الرَّجُلُ : أَعَلَى أَفْقَرَ مِنَّا يَا رَسُولَ اللهِ ! فَوَاللهِ مَا بَيْنَ لَابَتَيْهَا أَهْلُ بَيْتٍ أَحْوَجَ إِلَيْهِ مِنَّا فَضَحِكَ النَّبِيُّ ﷺ حَتَّى بَدَتْ أَنْيَابُهُ ثُمَّ قَالَ : اذْهَبْ فَأَطْعِمْهُ أَهْلَكَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏียัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า . "มีชายคนหนึ่งได้เข้าพบท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แล้วกล่าวว่า 'โอ้รสูลุลลอฮ์ ฉันพินาศแล้ว' ท่านถามว่า 'และอะไรเล่าที่ทำให้ท่านพินาศ?' เขาตอบว่า 'ฉันได้ร่วมเพศกับภริยาของฉันในรอมฎอน (ซึ่งขณะถือศีลอดห้ามร่วมเพศ)' ท่านถามว่า 'แล้วท่านมีทาสที่จะทำการปลดปล่อยให้เป็นอิสระหรือไม่?' เขาตอบว่า 'ไม่มีครับ' ท่านถามว่า 'แล้วท่านสามารถจะถือศีลอดติดต่อกันสองเดือนไหม?' เขาตอบว่า 'ไม่ครับ' ท่านถามต่อไปว่า 'แล้วท่านมีสิ่งที่จะให้เป็นอาหารแก่คนยากจนสักหกสิบคนไหม?' เขาตอบว่า 'ไม่มีครับ' ผู้เล่ากล่าวว่า หลังจากนั้นเขาก็นั่งลง แล้วมีคนนำอินทผลัมบรรจุในกระสอบมามอบแก่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ท่านนบีสั่งว่า 'ท่านจงนำสิ่งนี้ไปทำทานเถิด' ชายผู้นั้นจึงบอกกับท่านว่า 'ยังจะมีคนอื่นอีกหรือที่ยากจนกว่าเรา โอ้รสูลุลลอฮ์ ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ ไม่มีครอบครัวใดอีกแล้วระหว่างสองแผ่นดินที่มีหินสีดำ ที่จะยากจนยิ่งไปกว่าครอบครัวของเรา' ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม หัวเราะจนกระทั่งเห็นกรามของท่าน หลังจากนั้นท่านก็สั่งชายผู้นั้นว่า 'ท่านจงไปเถิด แล้วจงให้มัน (อินทผลัม) เป็นอาหารแกครอบครัวของท่าน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน-นะสาอีย์)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ : قَالَ النَّبِيُّ صلعم : أَمَا لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ يَقُولُ حِينَ يَأْتِي أَهْلَهُ : بِاسْمِ اللّٰهِ ، اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنِي الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا ، ثُمَّ قُدِّرَ بَيْنَهُمَا فِي ذٰلِكَ أَوْ قُضِيَ وَلَدٌ لَمْ يَضُرَّهُ شَيْطَانٌ أَبَدًا.

(البخاری)

ท่านอิบนิอับบาสได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดในหมู่พวกท่าน ขณะจะร่วมเพศกับภรรยา ให้กล่าวว่า "บิสมิลลาฮ์ อัลลอฮุมมะ ญันนิบนิชชัยฏอน วะญันนิบิชชัยฏอนนะ มา เราะซักตะนา" (แปลว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ได้โปรดให้ชัยฏอนห่างไกลจากฉัน และให้ชัยฏอนห่างไกลจากสิ่ง (บุตร) ที่พระองค์ทรงประทานแก่เรา) ถ้าเหตุการณ์นั้นทำให้เขาได้บุตร ชัยฏอนจะไม่สามารถทำร้ายบุตรของเขาได้" (บุคอรี)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ ثُمَّ أَرَادَ أَنْ يَعُودَ فَلْيَتَوَضَّأْ بَيْنَهُمَا وُضُوءًا . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านอบูสะอีดได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "เมื่อใดคนใดคนหนึ่งจากพวกท่านได้ร่วมสู่ภรรยาของเขา แล้วเขาต้องการซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ให้เขาจงทำวุฎูอ์ขั้นระหว่างการร่วมประเวณีทั้งสองครั้งนั้น"

(มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ :

كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا كَانَ جُنُبًا فَأَرَادَ أَنْ يَأْكُلَ أَوْ يَنَامَ تَوَضَّأَ وُضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ . رَوَاهُمَا الْخَمْسَةُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮฺได้เล่าว่า "ปรากฏว่าเมื่อท่านนบี ศ็อลฯ มีมลทิน (ญุนุบ) แล้วท่านต้องการจะกินหรือนอน ท่านจะทำวุฎูอเสียก่อน เหมือนการทำวุฎูอเพื่อการนมาซ" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

(11.3) <u>วิธีอาบน้ำญุนุบ หรืออาบน้ำมะนาบะฮฺ</u>

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ : كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ إِذَا اغْتَسَلَ مِنَ الْجَنَابَةِ يَبْدَأُ فَيَغْسِلُ يَدَيْهِ ثُمَّ يُفْرِغُ بِيَمِينِهِ عَلَى شِمَالِهِ فَيَغْسِلُ فَرْجَهُ ثُمَّ يَتَوَضَّأُ وُضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ ثُمَّ يَأْخُذُ الْمَاءَ فَيُدْخِلُ أَصَابِعَهُ فِي أُصُولِ الشَّعَرِ حَتَّى إِذَا رَأَى أَنْ قَدِ اسْتَبْرَأَ حَفَنَ عَلَى رَأْسِهِ ثَلَاثَ حَفَنَاتٍ ثُمَّ أَفَاضَ عَلَى سَائِرِ جَسَدِهِ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ . رَوَاهُمَا الْخَمْسَةُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮฺได้กล่าวว่า "ปรากฏท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้อาบน้ำเนื่องจากมีมลทิน (ญุนุบ) จะเริ่มต้นด้วยการล้างมือทั้งสองข้าง หลังจากนั้นจะเทน้ำใส่มือขวา และล้างอวัยวะเพศของท่านด้วยมือซ้าย ต่อจากนั้นจะทำวุฎูอเหมือนทำวุฎูอเพื่อนมาซ หลังจากนั้นจะวักน้ำขึ้นมาแล้วเอานิ้วสอดเข้าไปที่โคนผม (เสนผม) จนแน่ใจว่าทั่วถึงแล้ว จึงจะวักน้ำใส่ศีรษะสามวัก ต่อจากนั้นจึงจะเอาน้ำเทรดร่างกายจนทั่วถึง เสร็จแล้วได้ล้างเท้าทั้งสองข้าง" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللهِ إِنِّي امْرَأَةٌ أَشُدُّ ضَفْرَ رَأْسِي
أَفَأَنْقُضُهُ لِغُسْلِ الْجَنَابَةِ ؟ قَالَ : لَا إِنَّمَا يَكْفِيكِ أَنْ تَحْثِي عَلَى رَأْسِكِ ثَلَاثَ حَثَيَاتٍ
ثُمَّ تُفِيضِينَ عَلَيْكِ الْمَاءَ فَتَطْهُرِينَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ .

ท่านหญิงอุมมุสะละมะฮฺได้เล่าว่า ฉันได้กล่าวว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ ความจริง
ฉันเป็นผู้หญิงที่มีเมบิดเป็นเกลียวอย่างเหนียวแน่น ฉันจะต้องแก้มันออกหรือไม่ เพื่ออาบน้ำ
ชำระมลทิน (ญุนุบ) ท่านรสูลุลลอฮฺตอบว่า ไม่ต้องแก้มันออกหรอก ความจริงพอ
เพียงแล้วที่เธอจะวักน้ำใส่ศีรษะด้วยมือสองข้างสามวัก หลังจากนั้นให้เธอรดน้ำบน
ร่างของเธอให้ทั่วถึง ก็นับว่าเป็นผู้สะอาด (หมดมลทิน) แล้ว"
(มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ นะสาอีย์)
อาบน้ำแล้วจะเช็ดตัวหรือไม่ก็ได้

عَنْ مَيْمُونَةَ قَالَتْ : أَدْنَيْتُ لِرَسُولِ اللهِ صلعم غُسْلَهُ مِنَ الْجَنَابَةِ فَغَسَلَ
كَفَّيْهِ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا ثُمَّ أَدْخَلَ يَمِينَهُ فِي الْإِنَاءِ فَأَفْرَغَ بِهَا عَلَى فَرْجِهِ
ثُمَّ غَسَلَهُ بِشِمَالِهِ ثُمَّ ضَرَبَ بِشِمَالِهِ الْأَرْضَ فَدَلَكَهَا دَلْكًا شَدِيدًا
ثُمَّ تَوَضَّأَ وُضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ ثُمَّ أَفْرَغَ عَلَى رَأْسِهِ ثَلَاثَ حَثَيَاتٍ مِلْءَ
كَفِّهِ ثُمَّ غَسَلَ سَائِرَ جَسَدِهِ ثُمَّ تَنَحَّى عَنْ مَقَامِهِ فَغَسَلَ رِجْلَيْهِ
قَالَتْ ثُمَّ أَتَيْتُهُ بِالْمِنْدِيلِ فَرَدَّهُ .

ท่านหญิงมัยมูนะฮฺเล่าว่า "ฉันเอาน้ำมาวางให้ท่านนบี ศ็อลฯ สำหรับอาบน้ำญะนาบะฮฺ ท่านได้ล้างมือทั้งสอง สองหรือสามครั้ง แล้วเอามือขวาจุ่มลงในภาชนะวักน้ำมาราดอวัยวะลับ แล้วใช้มือซ้ายล้างอวัยวะลับ แล้วก็ถูมือซ้ายบนดินอย่างแรง แล้วก็ทำวุฎูอย่างทำวุฎูเวลานมาซ แล้วก็วักน้ำเต็มมือทั้งสองราดศีรษะของท่านสามครั้ง แล้วก็อาบน้ำที่ตัว หลังจากนั้นท่านก็ได้ย้ายจากที่นั้นแล้วล้างเท้าทั้งสอง นางกล่าวว่า ฉันได้ยื่นผ้าเช็ดตัวให้ท่าน แต่ท่านไม่ได้รับเอา"

(อัน – นะสาอีย บทที่ 2 บาบที่ 16)

(เรื่องการไม่เช็ดตัวหลังจากอาบน้ำนั้นไม่มีปัญหาอันใด จะเช็ดหรือไม่ก็ได้ ถ้าเป็นหน้าหนาว ผู้ที่อาบน้ำแล้วก็ต้องเช็ดตัวให้อุ่น ในอัล–บุคอรีมี หมวดว่าด้วยการสะบัดมือหลังจากอาบน้ำญะนาบะฮฺ)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ : قَالَتْ مَيْمُوْنَةُ وَاَفَاضَ عَلَى جَسَدِهِ ثُمَّ تَنَحَّى فَغَسَلَ قَدَمَيْهِ فَنَاوَلْتُهُ ثَوْبًا فَلَمْ يَأْخُذْهُ فَانْطَلَقَ وَهُوَ يَنْفُضُ يَدَيْهِ. (البخارى)

ท่านอิบนิ อับบาส เล่าจากท่านหญิงมัยมูนะฮฺว่า "ท่านนบีฯ ศ็อลฯ รดน้ำทั่วกายแล้ว ท่านก็ถอยไปทางหนึ่ง แล้วล้างเท้าทั้งสองข้าง ฉันจึงเอาผ้าไปยื่นให้ท่าน ท่านไม่ได้รับเอา ท่านสะบัดมือทั้งสองของท่านแล้วก็ไป"

(อัล–บุคอรี บทที่ 5 บาบที่ 18)

(12) <u>การคุมกำเนิด</u>

อิสลามห้ามการคุมกำเนิด

ในอัล–กุรอานกล่าวว่า

6 : 152 ความว่า "จงอย่าฆ่าลูก ๆ ของสูเจ้าด้วย (กลัว) ความยากไร้ เรา ให้การยังชีพแก่สูเจ้าและแก่เขาทั้งหลายโดยเฉพาะด้วย"

17 : 31 ความว่า "และจงอย่าฆ่าลูก ๆ ของสูเจ้าเพราะกลัวความยากไร้ (เช่น ทำแท้ง ไม่ให้การศึกษา) เรา – เรา ให้เครื่องยังชีพแก่พวกเขา และ (แก่) สูเจ้าโดยเฉพาะด้วย"

29 : 60 ความว่า "และสัตว์ทั้งกี่ชนิดที่มิได้แบกเสบียงของมัน อัลลอฮทรงประทานเครื่องยังชีพแก่มัน และโดยเฉพาะแก่สูเจ้า และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้"

15 : 20 ความว่า "และเราได้ทำให้มีการเลี้ยงชีพสำหรับสูเจ้าใน (แผ่นดิน) นั้น และ (ให้เครื่องยังชีพ) สำหรับผู้ที่สูเจ้ามิใช่เป็นผู้เลี้ยงดู (เช่น ผู้อื่นหรือสัตว์ในป่า)"

11 : 6 ความว่า "และไม่มีสัตว์ (เดิน เลื้อย คลาน) ณ แผ่นดินนี้ (ที่จะมีชีวิตอยู่ได้ 6 : 38, 11 : 56) เว้นแต่เครื่องยังชีพของมันนั้นเป็นหน้าที่ของอัลลอฮ และพระองค์ทรงรู้ที่พำนักอันถาวรของมัน และที่พักชั่วคราวของมัน และทุกสิ่งอยู่ในบันทึกอันชัดแจ้ง"

31 : 34 ความว่า "และไม่มีชีวิตใดรู้ ที่มันจะขวนขวายในวันรุ่งขึ้น และไม่มีชีวิตใดรู้ว่า ที่แผ่นดินไหนมันจะตาย แท้จริงอัลลอฮ (เท่านั้น) เป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงตระหนัก"

65 : 7 ความว่า "อัลลอฮมิทรงกำหนดภาระหนักแก่ชีวิตใด เว้นแต่ที่ได้ทรงประทานแก่มัน (ชีวิตนั้น ๆ)

2 : 233 ความว่า "ไม่มีชีวิตใดถูกรับภาระหนัก เว้นแต่ตามสมรรถภาพของมัน"

6 : 153 ความว่า "เราไม่วางภาระหนักแก่ชีวิตใด เว้นแต่ตามสมรรถภาพของมัน"

ในอัล–หะดีษ

عَنْ عُمَرَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَوَكَّلُونَ عَلَى اللهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ لَرُزِقْتُمْ كَمَا تُرْزَقُ الطَّيْرُ تَغْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَحْمَدُ وَالْحَاكِمُ .

ท่านอุมัร รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ความจริงถ้าหากพวกท่านทั้งหลายมอบหมายต่ออัลลอฮอย่างสมควรจะมอบหมายต่อพระองค์แล้ว พวกท่านจะได้ปัจจัยยังชีพเหมือนที่นกได้ปัจจัยยังชีพ นกออกไปในเวลาเช้าท้องกิ่วและกลับในตอนเย็นท้องอิ่ม" (อะหฺมัด และ หากิม)

(13) ลูก

ในอัล–กุรอาน กล่าวว่า

– เมื่อจะมีลูก

2 : 128 ความว่า "โอ้พระผู้อภิบาลของเรา ได้โปรดทำให้เราทั้งสองเป็นผู้นอบน้อมต่อพระองค์และ (ได้ทรงโปรดให้มีขึ้น) จากลูกหลานของเราซึ่งชนชาติที่นอบน้อมต่อพระองค์"

– ตั้งครรภ์

7 : 189 ความว่า "พระองค์คือผู้ทรงสร้างสูเจ้าจากอินทรีย์หนึ่ง และได้ทรงทำจากนั้นซึ่งคู่ครองของเขาเพื่อเขาจะได้มีความสงบในนาง ดังนั้นเมื่อเขาได้ครอบคลุม (คือสังวาส) นาง นางได้ตั้งครรภ์อ่อน ๆ แล้วไปไหน ๆ ด้วย (อุ้มครรภ์) นั้น (ซึ่งยังไม่มีใครเห็นได้ชัด) ครั้นเมื่อมันแก่ ทั้งสองได้วิงวอนต่ออัลลอฮ พระผู้อภิบาลของเขาทั้งสองว่า มาตรพระองค์ทรงประทาน (เด็ก) ที่ดี (และสมบูรณ์) แก่เรา แน่นอนเราจะอยู่ในหมู่ผู้กตัญญู"

– คลอด

46 : 15 ความว่า "และเราได้สั่งให้มนุษย์ทำการดีต่อพ่อแม่ของเขา แม่ของเขาได้อุ้มครรภ์เขาด้วยความเหนื่อยยาก และได้คลอดเขาด้วยความเจ็บปวด และการอุ้มครรภ์และการหย่านมของเขา (รวมเป็นเวลาอย่างมากที่สุด) สามสิบเดือน"

– ลูกชาย ลูกหญิง

42 : 49 ความว่า "พระองค์ทรงประทานลูกหญิงแก่ผู้พระองค์ทรงประสงค์ และพระองค์ทรงประทานลูกชายแก่ผู้พระองค์ทรงประสงค์"

– มีลูกแฝด, เป็นหมัน

42 : 50 ความว่า "หรือพระองค์ทรงให้รวมแก่พวกเขาทั้งลูกชายและลูกหญิง และพระองค์ทรงให้ผู้พระองค์ทรงประสงค์เป็นหมัน แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงอานุภาพ"

– ลูกสมบูรณ์ – พิการ

22 : 5 ความว่า "เราได้บังเกิดสูเจ้าจากธุลี แล้วจากเชื้ออสุจิ แล้วจากก้อนเลือด แล้วจากก้อนเนื้อ ทั้งที่เป็นรูปร่างบริบูรณ์และไม่เป็นรูปร่างบริบูรณ์ เพื่อเขาจะได้ให้เป็นที่กระจ่างแก่สูเจ้า และเราให้ที่เราประสงค์อยู่ในมดลูกจนถึงเวลาที่กำหนดไว้ แล้วเราให้สูเจ้า (คลอด) ออกมาเป็นทารก แล้วเพื่อสูเจ้าจะได้ (เติบโต) บรรลุการเป็นผู้ใหญ่ของสูเจ้า และในหมู่สูเจ้ามีผู้วายชีวิต (แต่เยาว์)

– ลูกหญิงไม่ใช่เพศอัปยศ

16 : 58 – 59 ความว่า "และเมื่อผู้ใดในหมู่สูเจ้าแจ้งข่าว (ว่าภรรยาคลอด) ลูกหญิง หน้าของเขากลายเป็นหมองคล้ำและเขาขมขื่นใจ" "พวกเขาซ่อนตัวจากผู้คน เนื่องจากความชั่ว (ของข่าว) ที่ได้ถูกแจ้งแก่เขา ควรที่เขาจะเลี้ยงมันด้วยความอัปยศหรือ

ฝังมัน (ทั้งเป็น ในฝุ่น จงรู้ไว้เถิดว่า ช่างชั่วแท้ ๆ ที่พวกเขาตัดสินใจ (เลือกทำอย่างนั้น)"

(13.1) <u>ให้ปรึกษากันเรื่องเลี้ยงลูก</u>

2 : 233 ความว่า ".....แล้วถ้าทั้งสองประสงค์ให้หย่านมโดยการยินยอมของทั้งสอง และปรึกษากัน....."

(13.2) <u>เมื่อลูกเกิดให้เปิดปาก (ตะหนีก) ด้วยของหวาน และตั้งชื่อ</u>

عَنْ أَسْمَاءَ أَنَّهَا حَمَلَتْ بِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ قَالَتْ فَخَرَجْتُ وَأَنَا مُتِمٌّ فَأَتَيْتُ الْمَدِينَةَ فَنَزَلْتُ بِقُبَاءٍ فَوَلَدْتُهُ بِقُبَاءٍ ثُمَّ أَتَيْتُ بِهِ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَوَضَعْتُهُ فِي حَجْرِهِ ثُمَّ دَعَا بِتَمْرَةٍ فَمَضَغَهَا ثُمَّ تَفَلَ فِي فِيهِ فَكَانَ أَوَّلَ شَيْءٍ دَخَلَ جَوْفَهُ رِيقُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ حَنَّكَهُ بِتَمْرَةٍ ثُمَّ دَعَا لَهُ وَبَرَّكَ عَلَيْهِ وَكَانَ أَوَّلَ مَوْلُودٍ وُلِدَ فِي الْإِسْلَامِ. (البخاري)

ท่านอัสมาอ์ซึ่งกำลังครรภ์กับอับดุลลอฮ์ บิน อัซซุบัยร์อยู่ ขณะที่ลี้ภัยอพยพเล่าว่า "ฉันตั้งครรภ์ครบกำหนดคลอดแล้ว ฉันมาถึงนครอัล-มะดีนะฮ์ ฉันลงที่กุบา ได้คลอดอับดุลลอฮ์ที่กุบา แล้วฉันนำไปหาท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลา และได้วางเขาลงบนตักของท่าน ท่านขอลูกอินทผลัมหนึ่งลูก ท่านเคี้ยวมันแล้วคายมันป้ายปากเขา เพราะฉะนั้นสิ่งแรกที่ลงไปในท้องของอับดุลลอฮ์คือที่ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลลาคายออกมา ท่านได้ป้ายลิ้นเขาด้วยลูกอินทผลัมที่เคี้ยวแล้ว แล้วได้ขอพรให้เขา และขอพรเพื่อความจำเริญแก่เขาด้วย เขาเป็นคนแรกที่เกิดในสมัยของอิสลาม" (อัล-บุคอรี)

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه قَالَ : وُلِدَ لِي غُلَامٌ فَأَتَيْتُ بِهِ النَّبِيَّ ﷺ فَسَمَّاهُ إِبْرَاهِيمَ وَحَنَّكَهُ بِتَمْرَةٍ وَدَعَا لَهُ بِالْبَرَكَةِ وَدَفَعَهُ إِلَيَّ وَكَانَ أَكْبَرَ وَلَدِي . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ ..

ท่านอบูมูสา รฏิยฯได้เล่าว่า "ฉันได้ลูกผู้ชายคนหนึ่ง จึงได้นำไปหาท่านนบี ศ็อลฯ ท่านได้ตั้งชื่อให้ว่า อิบรอฮีม และท่านได้ตะหนีก (เปิดปาก) เด็กนั้นด้วยอินทผลัม และได้ขอดุอาอ์ให้เด็กนั้นได้รับความเพิ่มพูน และท่านได้ส่งเด็กคืนให้ฉัน และปรากฏว่าเขาเป็นลูกคนโตของฉัน" (บุคอรี และมุสลิม)

عَنْ أَنَسٍ رضي الله عنه قَالَ : ذَهَبْتُ بِعَبْدِ اللهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ إِلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ حِينَ وُلِدَ وَرَسُولُ اللهِ ﷺ فِي عَبَاءَةٍ يَهْنَأُ بَعِيرًا لَهُ فَقَالَ : هَلْ مَعَكَ تَمْرٌ ؟ فَقُلْتُ نَعَمْ ، فَنَاوَلْتُهُ تَمَرَاتٍ فَأَلْقَاهُنَّ فِي فِيهِ فَلَاكَهُنَّ ثُمَّ فَغَرَ فَا الصَّبِيِّ فَمَجَّهُ فِي فِيهِ فَجَعَلَ الصَّبِيُّ يَتَلَمَّظُهُ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : حُبُّ الْأَنْصَارِ التَّمْرُ وَسَمَّاهُ عَبْدَ اللهِ . رَوَاهُ الثَّلَاثَةُ

ท่านอะนัส รฏิยฯได้เล่าว่า "ฉันได้นำอับดุลลอฮ์ บินอะบีฏอลหะฮ์ ไปหาท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ขณะที่คลอดออกมา และท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ อยู่ในเสื้อคลุมกำลังทาอูฐของท่านด้วยน้ำมันทาร ท่านได้กล่าวว่า ท่านมีอินทผลัมไหม? ฉันได้กล่าวว่า มีครับ ฉันได้ยื่นอินทผลัมหลายผลให้ท่าน และท่านได้โยนมันเข้าปากและเคี้ยวมัน หลังจากนั้นท่านได้เปิดปากเด็ก และคายมันลงในปากเด็ก เด็กก็เริ่มซบมันดูดมัน ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า สิ่งที่ชาวอันศอรรักมาก คือ อินทผลัม และท่านได้ตั้งชื่อเขาว่า อับดุลลอฮ์"

وَكَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ يُؤْتَى بِالصِّبْيَانِ فَيُبَرِّكُ عَلَيْهِمْ وَيُحَنِّكُهُمْ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ

และท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ เคยมีเด็กถูกนำมาหาท่าน ท่านจะขอดุอาอ์ให้ความเพิ่มพูนแก่เด็ก ๆ และจะตะหนีก (เปิดปาก) ให้พวกเขา" (มุสลิม)

(13.3) อะกีเกาะฮ์และการตั้งชื่อ (ตั้งชื่อตั้งแต่วันที่เกิด – วันที่ 7)

عَنْ سَمُرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كُلُّ غُلَامٍ رَهِينَةٌ بِعَقِيقَتِهِ تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ سَابِعِهِ وَيُحْلَقُ وَيُسَمَّى . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ .

ท่านสะมุเราะฮ์ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เด็กทุกคนถูกประกันอยู่ด้วยอะกีเกาะฮ์ของเขา ที่จะต้องเชือดให้เด็กนั้นในวันที่เจ็ดจากวันคลอด และจะถูกโกนหัวและตั้งชื่อ" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ الضَّبِّيِّ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صلعم يَقُولُ : مَعَ الْغُلَامِ عَقِيقَةٌ فَأَهْرِيقُوا عَنْهُ دَمًا ، وَأَمِيطُوا عَنْهُ الْأَذَى . (البخاري)

ท่านสัลมาน อิบนิ ยามิรฎ็อบบีย์ เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ กล่าวว่า อะกีเกาะฮ์เป็นเรื่องสำหรับเด็กเกิดใหม่ ดังนั้นการเชือดสัตว์สำหรับเขาจะทำให้เขาปลอดภัยจากอันตราย" (บุคอรี)

عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَامِرٍ الضَّبِّيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَعَ الْغُلَامِ عَقِيقَةٌ فَأَهْرِيقُوا عَنْهُ دَمًا وَأَمِيطُوا عَنْهُ الْأَذَى . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا مُسْلِمًا .

ท่านสุลัยมาน บินอามิร อัฏฏอบบี รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "พร้อมกับตัวเด็กนั้นมีอะกีเกาะฮ์ ดังนั้นพวกท่านจงหลั่งเลือดแทนให้แก่เด็ก และจงขจัดสิ่งที่เป็นภัยให้พ้นไปจากเด็ก" (บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أُمِّ كُرْزٍ الْكَعْبِيَّةِ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : عَنِ الْغُلَامِ شَاتَانِ مُكَافِئَتَانِ وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةٌ

ท่านอุมมุกุรซ อัลกะอบียะฮ์ รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "พอแล้ว แกะสองตัวเท่า ๆ กัน สำหรับเด็กผู้ชาย และตัวเดียวสำหรับเด็กผู้หญิง" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ سَمُرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كُلُّ غُلَامٍ رَهِينَةٌ بِعَقِيقَتِهِ تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ سَابِعِهِ وَيُحْلَقُ وَيُسَمَّى . رَوَاهُمَا أَصْحَابُ السُّنَنِ

ท่านสะมุเราะฮ์ รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "เด็กทุกคนถูกประกันอยู่ด้วยอะกีเกาะฮ์ของตน จะถูกเชือดแทนให้เด็กในวันที่เจ็ดของตนและจะถูกโกนหัวและตั้งชื่อ" (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ اَبِيْهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ : سُئِلَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم
عَنِ الْعَقِيْقَةِ فَقَالَ لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْعُقُوْقَ كَاَنَّهُ كَرِهَ الْاِسْمَ وَقَالَ :
مَنْ وُلِدَ لَهُ مَوْلُوْدٌ فَاَحَبَّ اَنْ يَنْسُكَ عَنْهُ فَلْيَنْسُكْ عَنِ الْغُلَامِ شَاتَيْنِ
وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةً . (ابوداود والنسائی)

ท่านอัมร บินชุอัยบ ได้ทราบจากพ่อของเขาซึ่งได้ทราบจากปู่ของเขาว่า "ท่านรสูล ศ็อลา ถูกถามเกี่ยวกับเรื่อง อะกีเกาะฮ ท่านกล่าวว่า อัลลอฮไม่ทรงรักการฝ่าฝืน คือรังเกียจแม้แต่ได้ยินชื่อ และท่านกล่าวว่า ผู้ใดได้ลูก เป็นการชอบที่จะต้องเชือดสัตว์ ถ้าได้ลูกชายให้เชือดแพะ (หรือแกะ) 2 ตัว และ 1 ตัว สำหรับลูกหญิง" (อบูดาวูด และนะสาอียฺ)

عَنْ اُمِّ كُرْزٍ قَالَتْ : سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم يَقُوْلُ : اِقِرُّوا الطَّيْرَ عَلَى
مَكَنَاتِهَا قَالَتْ وَسَمِعْتُهُ يَقُوْلُ عَنِ الْغُلَامِ شَاتَانِ وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةٌ
وَلَا يَضُرُّكُمْ ذُكْرَانًا كُنَّ اَوْ اِنَاثًا . (رواه ابوداود والترمذی صحیح والنسائی)

ท่านอุมมุ กุรซ ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินรสูลลอฮ ศ็อลา ซึ่งท่านกล่าวว่า จงเอานกไว้ในรังของมัน เธอกล่าวต่อไปว่า ฉันได้ยินท่านกล่าว (อีก) ว่า ใช้แพะหรือแกะ 2 ตัว สำหรับเด็กชาย และ 1 ตัว สำหรับเด็กหญิง"
(อบูดาวูด และ[illegible] มีอียฺ และอัน-นะสาอียฺ)

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا قَالَ : نَهَى رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم عَنِ الْقَزَعِ . رواه البخاري ومسلم

ท่านอับดุลลอฮ อิบนิ อุมัร รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ห้ามการโกนผมบางส่วนและไว้ผมบางส่วน (ไว้ผมจุก)" (บุคอรี และมุสลิม).

. عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ عَقَّ عَنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ رضي الله عنهما كَبْشًا كَبْشًا رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยฯได้เล่าว่า "แท้จริงท่านนบี ศ็อลฯ ได้ทำอะกีเกาะฮ์แทนจากหะสัน และหุสัยน รฏิยฯ ด้วยแกะตัวหนึ่ง แกะตัวหนึ่ง"
(อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์)

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّكُمْ تُدْعَوْنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِأَسْمَائِكُمْ وَأَسْمَاءِ آبَائِكُمْ فَأَحْسِنُوا أَسْمَاءَكُمْ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

ท่านอบูดัรดาอ์ รฏิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ความจริงพวกท่านจะถูกเรียกขานในวันกิยามะฮ์ด้วยชื่อของพวกท่าน และชื่อบิดาของพวกท่าน ดังนั้นพวกท่านจงตั้งชื่อของพวกท่านให้ดี" (อบูดาวูด)

وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما :

إِنَّ اللهَ يَدْعُو النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِأُمَّهَاتِهِمْ سَتْرًا مِنْهُ عَلَى عِبَادِهِ . رَوَاهُ الطَّبَرَانِيُّ .

ท่านอิบนุอับบาส รฎิยฯได้เล่าว่า "แท้จริงอัลลอฮจะทรงเรียกมนุษย์ในวันกิยามะฮด้วยชื่อมารดาของพวกเขา เป็นการปกปิดจากพระองค์เหนือบาปของพระองค์"
(ฏอบรอนีย์)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنَّ أَحَبَّ أَسْمَائِكُمْ إِلَى اللهِ عَبْدُ اللهِ وَعَبْدُ الرَّحْمٰنِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَالتِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ.

ท่านอิบนิอุมัร รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "แท้จริงชื่อของพวกท่านที่อัลลอฮทรงรักยิ่งคือ อับดุลลอฮ และ อับดุรเราะหฺมาน"
(มุสลิม ติรมิซีย์ และอบูดาวูด)

عَنْ أَبِي وَهْبٍ الْجُشَمِيِّ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : تَسَمَّوْا بِأَسْمَاءِ الْأَنْبِيَاءِ وَأَحَبُّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللهِ عَبْدُ اللهِ وَعَبْدُ الرَّحْمٰنِ وَأَصْدَقُهَا حَارِثٌ وَهَمَّامٌ وَأَقْبَحُهَا حَرْبٌ وَمُرَّةُ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ : وَاللهُ أَعْلَى وَأَعْلَمُ.

ท่านอบูวะฮฺบ อัลญูซะอียฺ รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "พวกท่านจงตั้งชื่อด้วยชื่อของบรรดานบี และชื่อที่อัลลอฮฺรักยิ่ง คือ อับดุลลอฮฺ และอับดุรเราะฮฺมาน และชื่อที่เป็นจริงที่สุดคือ ฮาริษและฮัมมาม และชื่อที่น่าเกลียดที่สุด คือ ฮัรบ์และมุรเราะฮฺ" (อบูดาวูด และนะสาอียฺ)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلعم أَخْنَى الْأَسْمَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ اللهِ رَجُلٌ تَسَمَّى مَلِكَ الْأَمْلَاكِ. (البخاري)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า ชื่อที่น่ารังเกียจในทัศนะของอัลลอฮฺในวันกิยามะฮฺ คือคนที่ชื่อมาลิก อัล–อัมลาก (ราชาแห่งราชาทั้งหลาย)" (อัล–บุคอรี)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَخْنَى الْأَسْمَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ اللهِ رَجُلٌ تَسَمَّى مَلِكَ الْأَمْلَاكِ. رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ وَزَادَ مُسْلِمٌ: لَا مَالِكَ إِلَّا اللهُ تَعَالَى.

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ชื่อที่ตกต่ำที่สุดในวันกิยามะฮฺสำหรับอัลลอฮฺ คือ ชายคนหนึ่งที่มีนามว่า มะลิกุ้ล อัมลาก" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรฺมิซียฺ) และมุสลิมได้เพิ่มเติมว่า "ไม่มีใครเป็นผู้มีอำนาจปกครองแท้จริงนอกจากอัลลอฮฺตะอาลา"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَغْيَظُ رَجُلٍ عَلَى اللهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَخْبَثُهُ وَأَغْيَظُهُ عَلَيْهِ رَجُلٌ كَانَ يُسَمَّى مَلِكَ الْأَمْلَاكِ لَا مَلِكَ إِلَّا اللهُ تَعَالَى . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ชายที่อัลลอฮ์ทรงกริ้วที่สุดในวันกิยามะฮ์ และเป็นคนที่น่าขยะแขยงที่สุด ที่ถูกโกรธกริ้วที่สุด คือ ชายคนที่ถูกตั้งชื่อว่า "มะลิกุลอัมลาก" เพราะไม่มีผู้มีอำนาจปกครองแท้จริง นอกจากอัลลอฮ์ตะอาลา (มุสลิม)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ :

إِنَّ ابْنَةً لِعُمَرَ كَانَتْ تُسَمَّى عَاصِيَةَ فَسَمَّاهَا رَسُولُ اللهِ ﷺ جَمِيلَةَ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ .

ท่านอิบนิอุมัร รฎิยฯ ได้กล่าวว่า "ลูกสาวคนหนึ่งของท่านอุมัร ถูกตั้งชื่อว่าอาศิยะฮ์ (หญิงชั่ว) ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้ตั้งชื่อให้หล่อนว่า ญะมีละฮ์ (หญิงที่งดงาม)" (มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَطَاءٍ رضي الله عنهما قَالَ : سَمَّيْتُ ابْنَتِي بَرَّةَ فَقَالَتْ لِي زَيْنَبُ بِنْتُ أَبِي سَلَمَةَ إِنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ نَهَى عَنْ هٰذَا الِاسْمِ وَسُمِّيتُ بَرَّةَ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : لَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمُ اللهُ أَعْلَمُ بِأَهْلِ الْبِرِّ مِنْكُمْ فَقَالُوا : بِمَ نُسَمِّيهَا ؟ قَالَ : سَمُّوهَا زَيْنَبَ .

ท่านมุหัมมัด บินอัมร์ บินอะฏออ์ รฏิยัลลอฮุอันฮุ ได้เล่าว่า "ฉันได้ตั้งชื่อบุตรสาวของฉันว่า บัรเราะฮ์ (ความดี) ซัยนับ บุตรสาวอะบีซะละมะฮ์ ได้กล่าวแก่ฉันว่า แท้จริงท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้ห้ามชื่อนี้ โดยที่ฉันก็ถูกตั้งชื่อว่าบัรเราะฮ์ ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า พวกท่านอย่ารับรองตัวของพวกท่านเองว่าบริสุทธิ์ อัลลอฮ์ทรงทราบดีว่า ใครเป็นคนดีของพวกท่าน พวกเขาจึงกล่าวว่า เราจะตั้งชื่อหล่อนว่าอะไร? ท่านตอบว่า พวกท่านจงตั้งชื่อเขาว่า ซัยนับ (หมายถึงผู้งามสง่า)"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ : كَانَتْ جُوَيْرِيَةُ اسْمُهَا بَرَّةَ فَسَمَّاهَا رَسُولُ اللهِ ﷺ جُوَيْرِيَةَ وَكَانَ يَكْرَهُ أَنْ يُقَالَ خَرَجَ مِنْ عِنْدِ بَرَّةَ . رَوَاهُمَا الثَّلَاثَةُ .

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยฯ ได้เล่าว่า "ท่านหญิงฮุวัยริยะฮ์ ก็เคยมีชื่อว่า บัรเราะฮ์ ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้ตั้งชื่อให้หล่อนว่า ฮุวัยริยะฮ์ ท่านรังเกียจที่จะมีผู้กล่าวว่า ท่านได้ออกมาจากบัรเราะฮ์ (ความดี)"

(บุคอรี มุสลิม และอบูดาวูด)

عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ رضي الله عنه أَنَّهُ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: مَا اسْمُكَ؟ قَالَ: حَزْنٌ قَالَ: أَنْتَ سَهْلٌ قَالَ: لَا أُغَيِّرُ اسْمًا سَمَّانِيهِ أَبِي. قَالَ ابْنُ الْمُسَيَّبِ: فَمَا زَالَتِ الْحُزُونَةُ فِينَا بَعْدُ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَأَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ.

ท่านสะอีด บินมุสัยยิบ ได้เล่าจากบิดาของท่านซึ่งทราบจากปู่ของท่านรฏิยฯ ว่า เขา (ปู่) ได้มาหาท่านนบี ศ็อลฯ ท่านได้ถามว่า "ท่านชื่ออะไร? เขาตอบว่า 'ชื่อฮัซน์ (ที่ดอน)' ท่านนบีได้กล่าวว่า 'ท่านชื่อสะฮ์ล (ที่ราบ)' เขาได้กล่าวว่า 'ฉันจะไม่ยอมเปลี่ยนชื่อที่บิดาของฉันได้ตั้งให้ฉัน' บินมุซัยยิบกล่าวว่า 'ความยากลำบาก ยังคงอยู่กับพวกเราต่อไปภายหลังจากเขา'"

(บุคอรี อะหฺมัด และอบูดาวูด)

– <u>ให้ตั้งชื่อที่ดีและเรียก</u>

عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ: ذَهَبْتُ أَسُبُّ حَسَّانَ عِنْدَ عَائِشَةَ فَقَالَتْ لَا تَسُبَّهُ فَإِنَّهُ كَانَ يُنَافِحُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلعم. (البخاري)

ท่านอิชาม บิน อุรวะฮ พ่อของท่านได้เล่าว่า "ฉันเรียกหัสสานด้วยชื่อที่ไม่ดีต่อหน้าท่านหญิงอาอิชะฮ เธอกล่าวว่า อย่าเรียกเขาด้วยชื่อที่ไม่ดี เพราะนั่นเป็นการต่อต้านท่านรสูลุลลอฮ" (บุคอรี)

(13.4) <u>เรื่องอื่น ๆ</u>

(13.3.1) <u>ในเรื่องการทำความสะอาดปัสสาวะทารกที่ยังไม่กินอาหารอื่นนอกจากนม</u> มีดังนี้

عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّهَا قَالَتْ : أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِصَبِيٍّ ، فَبَالَ عَلَى ثَوْبِهِ ، فَدَعَا بِمَاءٍ فَأَتْبَعَهُ إِيَّاهُ .

ท่านหญิงอาอิชะฮเล่าว่า "มีผู้นำเด็กมาหาท่านนบี ศ็อฯ แล้วเด็กได้เยี่ยวรดผ้าของท่าน ท่านได้บอกให้เอาน้ำมา แล้วรดบนที่ตรงนั้น" (บุคอรี)

และ

عَنْ أُمِّ قَيْسٍ بِنْتِ مِحْصَنٍ : أَنَّهَا أَتَتْ بِابْنٍ لَهَا صَغِيرٍ ، لَمْ يَأْكُلِ الطَّعَامَ ، إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ، فَأَجْلَسَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي حَجْرِهِ ، فَبَالَ عَلَى ثَوْبِهِ ، فَدَعَا بِمَاءٍ ، فَنَضَحَهُ وَلَمْ يَغْسِلْهُ .

ท่านอุมมุก็อยส์ บินติ มิหฺศ็อน เล่าว่า "นางได้นำลูกน้อยของนางซึ่งยังไม่กินอาหาร (นอกจากนม) มาหาท่านรสูล ศ็อลฯ ท่านได้อุ้มไว้บนตักของท่าน ทารกได้เยี่ยวรดผ้าของท่าน ท่านได้พรมน้ำบนที่นั้นโดยไม่ได้ล้าง" (อัล-บุคอรี)
ในบันทึกของอิบนิมาญะฮ์ว่า "ถ้าเป็นทารกชายให้พรมน้ำ และทารกหญิงให้ล้างด้วยน้ำ"

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلعم وَضَعَ صَبِيًّا فِي حِجْرِهِ يُحَنِّكُهُ، فَبَالَ عَلَيْهِ، فَدَعَا بِمَاءٍ فَنَضَحَهُ وَلَمْ يَغْسِلْهُ. (البخاري)

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ อุ้มเด็กคนหนึ่งบนตักเพื่อเปิดปากด้วยของหวาน เด็กได้ปัสสาวะรดท่าน ท่านได้ขอน้ำมา และรดตรงรอยปัสสาวะนั้น"
(อัล-บุคอรี)

(13.3.2) ถ้ามีลูกชาย พ่อแม่จะต้องจัดการทำคิตาน (ขลิบหนังปลายอวัยวะเพศ) ให้ (ส่วนลูกหญิงนั้น ตามลักษณะทางกายวิภาคไม่ปรากฏว่ามีหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศ จึงไม่ต้องทำคิตาน) ดังหะดีษของท่านนบี ศ็อลฯ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلعم اَلْفِطْرَةُ خَمْسٌ: اَلْخِتَانُ، وَالْاِسْتِحْدَادُ، وَقَصُّ الشَّارِبِ، وَتَقْلِيمُ الْأَظَافِرِ وَنَتْفُ الْإِبْطِ.
(صحيحين)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ์ เล่าว่า "ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "สิ่งที่เป็นธรรมชาติ (ที่ต้องรักษาความสะอาด) มี 5 ประการ คือ การทำคิตาน การโกนขนลับ การขลิบหนวด การตัดเล็บให้สั้น และการถอนขนรักแร้"
(บุคอรี มุสลิม)

– ไม่ได้กำหนดว่าควรทำคิตาน (ขลิบปลายอวัยวะเพศ) เมื่อใด

عَنْ سَعِيْدِ بْنِ جُبَيْرٍ قَالَ : سُئِلَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَأَنَا فِيكُمْ مَنْ أَنْتَ حِيْنَ قُبِضَ النَّبِيُّ صلعم قَالَ: أَنَا يَوْمَئِذٍ مَخْتُوْنٌ، قَالَ وَكَانُوْا لَا يَخْتِنُوْنَ الرَّجُلَ حَتَّى يُدْرِكَ . (البخارى)

ท่านสะอีด บิน ญุบัร ได้เล่าว่า "อิบนุ อับบาสได้ถูกถามว่า อายุเท่าไร เมื่อท่านนบี ศ็อลฯ วะฟาต เขาตอบว่า ขณะนั้นฉันทำคิตานแล้ว ท่านสะอีดกล่าวว่า เวลานั้นประชาชนจะไม่ทำคิตานเด็กชายจนกว่าจะเข้าสู่วัยรุ่น" (อัลบุคอรี)

(13.5) <u>การเลี้ยงลูก และสอนลูก</u>

2 : 233 ความว่า "และแม่ต้องให้ลูกของนางดื่มนมสองปีเต็มสำหรับผู้ประสงค์จะให้การดื่มนมจนครบ (กำหนด) แต่จะให้หย่านมก่อน 2 ปี ก็ได้"

31 : 14 ความว่า "และเราได้กำชับมนุษย์เกี่ยวกับพ่อแม่ของเขา แม่ของเขาได้อุ้มครรภ์เขาเพลียแล้วเพลียเล่า และการดื่มจนการหย่านมของเขา (ทารก) นั้นมี (กำหนด) สองปี ว่าจงขอบคุณฉัน (ด้วยการเคารพภักดี) และพ่อแม่ของเจ้า (ด้วยการสนองคุณ เพราะว่า) ยังฉันคือการกลับคืน (ของทุก ๆ สิ่ง)"

31 : 13 ความว่า "และ (จงรำลึกถึงเวลา) เมื่อลุกมานได้กล่าวแก่บุตรของเขา ขณะที่เขาอบรมเขา (ลูก) ว่า ลูกเอ๋ย จงอย่าตั้งภาคีใด ๆ ต่ออัลลอฮ์ แท้จริงการตั้งภาคีนั้นเป็นความผิดอันมหันต์แท้ ๆ"

حَقُّ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ أَنْ يُحْسِنَ اسْمَهُ وَيُحْسِنَ أَدَبَهُ وَأَنْ يُعَلِّمَهُ الْكِتَابَةَ وَالسِّبَاحَةَ وَالرِّمَايَةَ وَلَا يَرْزُقَهُ إِلَّا طَيِّبًا وَأَنْ يُزَوِّجَهُ إِذَا أَدْرَكَ.

(الحاكم)

"หน้าที่ของพ่อแม่ที่มีต่อลูกคือการตั้งชื่อที่ดี (และเรียกด้วย) การสอนมรรยาทที่ดีแก่เขา สอนเขาอ่านหนังสือ ว่ายน้ำ ยิงธนู และอย่าให้รับประทานนอกจากสิ่งที่ดี (มีประโยชน์แก่สุขภาพ) และสมรสเมื่อเขาบรรลุศาสนภาวะ" (หากิม)

และ

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ قَالَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلعم مَنْ وُلِدَ لَهُ وَلَدٌ فَلْيُحْسِنِ اسْمَهُ وَأَدَبَهُ فَإِذَا بَلَغَ فَلْيُزَوِّجْهُ فَإِنْ بَلَغَ وَلَمْ يُزَوِّجْهُ فَأَصَابَ إِثْمًا فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى أَبِيهِ. (البيهقي)

ท่านอบูสะอีด และอิบนิ อับบาส ได้เล่าว่า "ท่านรสูลฯ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "ผู้ใดที่ได้ลูก จงตั้งชื่อที่ดีให้แก่เขา" (สอนมรรยาทที่ดีให้แก่เขา) เมื่อเขามีวัยอันสมควรก็จงแต่งงานให้เขา ถ้าเขาบรรลุวัยอันสมควรและไม่ได้แต่งงานให้ เขาจะมีบาป และบาปจะตกแก่พ่อของเขาด้วย" (บัยฮะกีย์)

عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا: كَانَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلعم يَأْخُذُنِيْ عَلَى فَخِذِهِ وَيُقْعِدُ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَى فَخِذِهِ الْآخَرَ ثُمَّ يَضُمُّهُمَا ثُمَّ يَقُوْلُ: اَللّٰهُمَّ ارْحَمْهُمَا فَإِنِّيْ أَرْحَمُهُمَا. رواه البخاري

ท่านอุสามะฮ์ บิน ซัยดฺได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้อุ้มฉันบนขาข้างหนึ่ง และท่านหะสันบุตรของท่านอะลีย์บนขาอีกข้างหนึ่งของท่าน แล้วท่านกอดเรา และกล่าวว่า 'โอ้อัลลอฮ์ไต้ทรงโปรดเมตตาแก่เขาทั้งสอง และแท้จริงฉันเมตตาเขาทั้งสอง'" (อัล-บุคอรี)

عَنْ أَبِيْ قَتَادَةَ قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا النَّبِيُّ صلعم وَأُمَامَةُ بِنْتُ أَبِي الْعَاصِ عَلَى عَاتِقِهِ فَصَلَّى فَإِذَا رَكَعَ وَضَعَ وَإِذَا رَفَعَ رَفَعَهَا. (البخاري)

ท่านอบูเกาะตาดะฮ์ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้ออกมายังเราโดยมีอุมามะฮ์ลูกของอบุ อัล-อาศพากบ่าของท่าน และท่านนมาซ เมื่อท่านรุกูอ์ท่านวางเธอลง และเมื่อเวลาท่านยืนท่านอุ้มเธอ" (อัล-บุคอรี)

عَنْ أَبِي قَتَادَةَ الْأَنْصَارِي أَنَّ رَسُوْلَ اللّٰهِ صلعم كَانَ يُصَلِّي وَهُوَ حَامِلٌ أُمَامَةَ بِنْتِ زَيْنَبَ بِنْتِ رَسُوْلِ اللّٰهِ صلعم وَلِأَبِي الْعَاصِ ابْنِ رَبِيْعَةَ بْنِ عَبْدِ شَمْسٍ فَإِذَا سَجَدَ وَضَعَهَا وَإِذَا قَامَ حَمَلَهَا. (البخاري)

ท่านอบูเกาะตาดะฮฺ อัล–อันศอรีได้เล่าว่า "ท่านรสูลฯ ศ็อลฯนมาซขณะที่ท่านอุ้มอุมามะฮฺ ลูกสาวของท่านหญิงซัยนับ บินตุ ท่านรสูลุลลอฮฺ กับอบู อัล–อาศ บิน เราะบีอะฮฺ บิน อับดุซัมสฺอยู่ เมื่อเวลาท่านสุญูดท่านวางเธอลง เมื่อเวลาท่านยืนท่านอุ้มเธอ" (อัล–บุคอรี)

(14) <u>การหย่าและการคอย</u> (อิดดะฮฺ)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : أَبْغَضُ الْحَلَالِ إِلَى اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ الطَّلَاقُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالْحَاكِمُ وَصَحَّحَهُ.

อิบนิอุมัรฺ รฎิยฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "สิ่งอนุมัติที่อัลลอฮฺผู้ทรงยิ่งใหญ่และเกรียงไกรทรงชังที่สุด ก็คือ การหย่า"
(อบูดาวูด และหากิม ถือว่า เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ)

– ให้พรรคพวกช่วยกันปรองดอง

4 : 128 ความว่า "และถ้าหญิงใดกลัวการก้าวร้าว (การทารุณ) จากสามีนาง (เพราะเขามีอำนาจเหนือกว่า) หรือการห่างเหิน (เช่น ไม่เลี้ยงดู) ดังนั้นไม่มีบาปแก่ (พรรคพวกของ) ทั้งสองที่จะปรองดองระหว่างกันซึ่งการปรองดอง (โดยสันติ) และการปรองดองนั้นดีกว่า"

– การกลัวการแตกแยก

4 : 35 ความว่า "และถ้าสูเจ้า (คือผู้พิพากษาหรือเจ้าหน้าที่) เกรงการแตกแยกระหว่างเขาทั้งสอง ดังนั้น (แทนที่จะให้มีการแตกร้าวขึ้น) จงตั้งตุลาการคนหนึ่งจากพวกพ้องของเขาและตุลาการคนหนึ่งจากพวกพ้องของนาง แต่ถ้าเขาทั้งสองปรองดอง อัลลอฮจะทรงสมานในระหว่างทั้งสอง (ถ้าไม่ปรองดองกันก็ให้ตุลาการประกาศหย่าได้)"

(14.1) หญิง – ชายล่วงประเวณี (รักร่วมเพศ หรืออนาจาร หรือกามวิตถารอื่น ๆ)

4 : 15 ความว่า "และผู้หญิงที่ทำการล่วงประเวณีจากในหมู่หญิงของสูเจ้า จงให้มีพยาน 4 คน จากในหมู่สูเจ้าต่อนาง และถ้าเขา (พยาน) ยืนยัน (ว่าพวกนางทำการล่วงประเวณีจริง) ดังนั้นจงกักนางไว้ในบ้านจนกระทั่งความตายปลิด (ชีวิต) นาง หรืออัลลอฮทรงเปิดหนทางแก่นาง (ด้วยการกลับตัวแท้จริงหรือถูกแต่งงาน)"

4 : 16 ความว่า "และ (ในส่วน) ผู้ชายสองคนจากในหมู่สูเจ้ากระทำ (การล่วงประเวณี) เช่นนั้น จงลงโทษเขาทั้งสองสถานเบา (ให้เข็ดหลาบ) และถ้าเขาทั้งสองสำนึกโทษ และประพฤติดี ดังนั้นจงหันห่างจากเขาทั้งสอง (แต่ในกรณีที่ซินา ดู 24 : 2) แท้จริง อัลลอฮเป็นผู้ทรงนิรโทษโดยปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

(14.2) ไม่บังคับให้หญิงขอหย่า

4 : 19 ความว่า "....และไม่ (เป็นที่อนุมัติ) ที่สูเจ้าบีบคั้นนาง (เช่นกักขังไว้ในบ้านเพื่อให้นางขอหย่า) เพื่อที่จะเอา (ของหมั้น) บางส่วนที่สูเจ้าได้ให้นาง เว้นแต่นางนำมาซึ่งทำลามกอันชัดแจ้ง (ก็ให้เอาของหมั้นทั้งหมดหรือบางส่วนคืนได้) และจงอยู่ร่วมกับนางโดยดี ดังนั้น ถ้าสูเจ้าชังนาง (โดยนางมิได้ทำผิด) ก็อาจเป็นเพราะว่าสูเจ้าชังสิ่งหนึ่ง และอัลลอฮฺได้ทรงทำให้มีความดีมากมายในนั้น"

(14.3) การหย่า และการรอคอยเพื่อแต่งงานใหม่

2 : 237 ความว่า "และถ้าสูเจ้าหย่านางก่อนสูเจ้าได้ต้อง (ร่วมสังวาส) นาง และโดยแน่นอนสูเจ้าได้กำหนดส่วนที่กำหนด (คือของหมั้น) สำหรับนางแล้ว ดังนั้น (ให้จ่ายชดเชยทำขวัญ) ครึ่งหนึ่งของที่สูเจ้าได้กำหนด เว้นแต่นางยกให้ หรือผู้ที่ในมือของเขามีพันธะแต่งงาน (คือฝ่ายชาย) ยกให้ (ทั้งหมด) และการยกให้ (ทั้งหมดแทนเพียงครึ่งหนึ่ง) นั้น ใกล้การสำรวมตนมากกว่า และจงอย่าจะรีบการทำคุณในระหว่างสูเจ้า (ด้วยการให้ของกำนัล) แท้จริงอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงเห็นดาบที่สูเจ้ากระทำ"

65 : 1 ความว่า "นบีเอ๋ย (กล่าวถึงชนทั้งหลาย) เมื่อสูเจ้าหย่าภริยา จงหย่านางตามกำหนด (อิดดะฮฺ) ของนาง (2 : 228 ห้ามหย่าหญิงที่กำลังมีระดู) และจงนับกำหนด (การคอยในอิดดะฮฺ) นั้นให้ครบ (2 : 232) ทั้งจงสำรวมตนต่ออัลลอฮฺพระผู้อภิบาลของสูเจ้า จงอย่าขับไสนางออกจากเหย้าเรือนของนาง และนางเองก็มิพึงออกไป เว้นแต่นางได้ประกอบการบัดสีชัด ๆ และเหล่านี้คือข้อกำหนดของอัลลอฮฺ ส่วนผู้ใดละเมิดข้อกำหนดของอัลลอฮฺ แน่นอนเขาก็ได้ประพฤติผิดต่อ

ตัวของเขาเอง (2 : 229) เจ้า (ผู้อ่าน) หารู้ไม่ บางที อัลลอฮจะทรงนำกิจการใหม่มาหลังจากนั้น (คือให้ปรองดองกัน)"

2 : 228 ความว่า "และหญิงที่ถูกหย่า (ซึ่งจะมีการหย่าได้ระหว่างที่ไม่มีระดู) ต้องคอยด้วยตัวนางเอง (คือตัวเองต้องคอย) สามกูรูอ (มีระดูมา 3 คราว 2 : 234, 33 : 49, 65 : 4) และไม่เป็นที่อนุมัติแก่นาง ที่นางจะปิดบังที่อัลลอฮได้ทรงบังเกิดในมดลูกของนาง (เช่นมีครรภ์หรือมีระดู) ถ้านางศรัทธาในอัลลอฮและวันอวสาน (เพราะจะสับสนกับการนับการคอยอิดดะฮ) และสามีของนางมีสิทธิ์เหนือกว่าในการเอานางกลับมาใน (ระหว่างการคอย) นั้น ถ้าเขาทั้งสองปรารถนาจะปรองดองกัน และสำหรับนางก็ (มีสิทธิ์) เยี่ยงบรรดาที่เหนือนาง (หรือสามี) โดยชอบธรรม (ตามศาสนบัญญัติ) แต่สำหรับชายนั้นคือฐานะเหนือกว่านาง (เพราะเป็นผู้เลี้ยงดู 4 : 34) และอัลลอฮเป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ"

2 : 231 ความว่า "และเมื่อสูเจ้าหย่าหญิง และนางได้ถึงกำหนด (การคอย) ของนาง ดังนั้นจงยั้งนางอยู่โดยดี (คือถ้าต้องการแต่งงานกันใหม่) หรือให้นางจากไปโดยดี (อย่ายึดของหมั้นของนาง) แต่จงอย่ายั้ง (กัก) นางไว้ (เพื่อแกล้ง) ให้ทุกข์ เพื่อว่าสูเจ้าจะได้ละเมิด (ไม่คืนของหมั้นแก่นาง) ผู้ใดกระทำเช่นนั้น ดังนั้นโดยแน่นอน เขาได้ประพฤติผิดแก่ตัวเขาเอง และจงอย่ายึดบัญญัติทั้งหลายของอัลลอฮเป็นที่ขบขัน (เพราะมีบาปหนัก) จงนึกถึงความโปรดปรานของอัลลอฮแก่สูเจ้า (3 : 102) และที่พระองค์ได้ทรงประทานลงมาแก่สูเจ้า ซึ่งคัมภีร์และวิทยบัญญา (เพื่อ) ตักเตือนสูเจ้าโดยนัยนั้น และจงสำรวมตนต่ออัลลอฮ (ในกิจการต่าง ๆ) และจงรู้ไว้เถิดว่า อัลลอฮเป็นผู้ทรงรอบรู้ทุก ๆ สิ่ง"

65 : 2 ความว่า "ครั้นเมื่อนางได้ครบกำหนด (การคอย) ของนาง (2 : 231) จงยั้งนางอยู่โดยดี หรือให้นางจากไปโดยปราณี และจงให้มีพยานเป็นผู้เที่ยงธรรมสองคนจากในหมู่สูเจ้า (4 : 35 ทั้งเวลาหย่าและคืนดี) และ (พยานนั้น) จะต้องดำรงการเป็นพยานเพื่ออัลลอฮ (คือให้เที่ยงธรรม) นั่นคือ โดยนัยนี้ผู้ศรัทธาในอัลลอฮและวันสุดท้ายถูกตักเตือน ส่วนผู้ใดสำรวมตนต่ออัลลอฮ พระองค์จะทรงทำทางออกไว้สำหรับเขา"

2 : 229 ความว่า "การหย่า (ที่คืนดีได้เรียกว่าเฏาะลากุร็อจญ์อียฺ) มีสองครั้ง แล้วให้คงอยู่โดยดี (คืนดีและแต่งงานกัน) หรือจากไป (หย่า) โดยปราณี และไม่เป็นที่อนุมัติแก่สูเจ้าที่จะเอาสิ่งใด (คือของหมั้นคืน) ที่สูเจ้าได้ให้นางแล้ว เว้นแต่ทั้งสองเกรงว่า จะไม่สามารถดำรงกฎเกณฑ์ของอัลลอฮไว้ได้ (ในเรื่องการหย่า 60 : 10) ดังนั้น ถ้าสูเจ้า (ผู้ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ 4 : 35, 65 : 2) เกรงว่าทั้งสองไม่สามารถดำรงกฎเกณฑ์ของอัลลอฮไว้ได้ ไม่มีบาปแก่เขาทั้งสองในส่วนที่นางได้ชดเชย (คืนของหมั้นแก่ชาย) โดยนัยนั้น (เพื่อให้ได้รับการหย่า) เหล่านี้เป็นกฎเกณฑ์ของอัลลอฮ ดังนั้นจงอย่าละเมิดมัน และผู้ใดละเมิดกฎเกณฑ์ของอัลลอฮ ดังนั้นเหล่านี้แหละ เขาทั้งหลายเป็นผู้อธรรม"

2 : 230 ความว่า "แล้วถ้าเขาหย่านาง (เป็นครั้งที่ 3 หลังจากการหย่าและมีอิดดะฮทั้งสองวาระแล้วเรียกว่าเฏาะลากบาอิน) นางจะไม่ถูกอนุมัติ (ให้คืนดีได้) แก่เขาหลังจากนั้น จนกว่านาง (ได้อยู่ครบอิดดะฮ และแต่งงานคู่ (อื่น) อื่นจากเขา (โดยจริงใจ) และถ้าเขา (สามีใหม่) หย่านาง ดังนั้นไม่มีบาปแก่ทั้งสอง (คู่เก่า) ที่ทั้งสองต่างกลับคืนหากัน (หลังจากที่นางอยู่ครบอิดดะฮอีก แล้วแต่งงานตามบัญญัติศาสนา ถ้าทั้งสองคิดว่าจะดำรงกฎเกณฑ์ของอัลลอฮ (คืออยู่กันอย่าง

ปรองดอง) และเหล่านี้คือกฎเกณฑ์ของอัลลอฮฺ พระองค์ได้ทรงทำมันให้แจ่มแจ้งแก่ประชาชนที่รู้ (ว่าการครองเรือนเป็นจริยธรรมข้อหนึ่ง)

2 : 226 ความว่า "สำหรับบรรดาผู้สบถ (เลิกเกี่ยวข้อง) ภริยาของเขาทั้งหลาย นั่นคือ (ให้หญิงมี) การคอยสี่เดือน (เมื่อครบแล้วหญิงขอหย่าได้เรียกว่าอีลา) แล้ว (ในระหว่าง 4 เดือนนี้) ถ้าเขาทั้งหลายกลับคืน (ดีกัน) ดังนั้น แน่แท้อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

65 : 4 ความว่า "ส่วนผู้หญิงในหมู่ภริยาของสูเจ้า (ที่ถูกหย่า) ซึ่งหมดหวังมีระดู ถ้าสูเจ้าสงสัย (ในกำหนดการคอยของนาง) ดังนั้น (จงรู้ไว้เถิดว่า) กำหนด (การคอย) ของนางคือสามเดือน และผู้ไม่มีระดูมา (ก็เช่นกัน) ส่วนหญิงมีครรภ์นั้น กำหนด (การคอย) ของนางคือ จนกว่านางจะคลอดที่อยู่ในครรภ์ของนาง และผู้ใดสำรวมตนต่ออัลลอฮฺ (ให้พ้นจากความชั่ว) พระองค์จะทรงทำให้กิจการของเขาสะดวกแก่เขา (ด้วยการแก้ปัญหาทั้งหลาย)"

2 : 234 ความว่า "และบรรดาในหมู่สูเจ้าที่ตายและละคู่ครองไว้ (เป็นม่าย) (ก่อนที่จะแต่งงานใหม่) นางต้องคอยด้วยตัวนางเอง สี่เดือนกับสิบ (วัน – ว่ามีครรภ์หรือไม่ ในกรณีหย่าให้คอยสามกุรูอ 2 : 228 ในกรณีมีครรภ์ จนกว่าจะคลอด 65 : 4) กรั้นเมื่อนางครบกำหนด (การคอยของนางแล้ว ดังนั้นไม่มีบาปแก่สูเจ้าในสิ่งที่นางกระทำเกี่ยวกับตัวนางโดยชอบธรรม (คือแต่งงาน – ซึ่งแสดงสิทธิของหญิง) และอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงตระหนักตามที่สูเจ้ากระทำ"

2 : 240 ความว่า "และบรรดาในหมู่สูเจ้าที่จวนจะตาย (2 : 180 ให้ทำพินัยกรรม) และเขาทั้งหลายละคู่ครองไว้ (เป็นแม่ม่าย 2 : 234) จะต้องทำพินัยกรรมเป็นผลประโยชน์ (ให้ค่า

เลี้ยงดู) สำหรับคู่ครองของเขาทั้งหลายถึงหนึ่งปีโดยไม่ให้ (นาง) ออกไป (จากบ้าน – ทั้งนี้นอกเหนือจากสิทธิทางมรดก $\frac{1}{4}$ หรือ $\frac{1}{8}$ ที่นางพึงได้ 4 : 12) แต่ถ้านางออกไป (เมื่อครบอิดดะฮฺแล้ว) ดังนั้น ไม่มีบาปแก่ฐเจ้าที่นางกระทำเกี่ยวกับตัวนาง (2 : 234) โดยชอบธรรม (ตามศาสนบัญญัติ) และอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ"

عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ رضي الله عنه

قَالَ : أَيُّمَا رَجُلٍ تَزَوَّجَ بِامْرَأَةٍ وَبِهِ جُنُونٌ أَوْ ضَرَرٌ فَإِنَّهَا تُخَيَّرُ ، فَإِنْ شَاءَتْ قَرَّتْ وَإِنْ شَاءَتْ فَارَقَتْ

ท่านสะอีด บิน มุสัยยิบ รฏียฯได้เล่าว่า "ผู้ชายคนใดที่ได้แต่งงานกับผู้หญิงคนหนึ่งโดยที่ผู้ชายคนนั้นเป็นบ้า หรือ เป็นโรคร้ายแรง ดังนั้นให้ฝ่ายหญิงเลือก ถ้าหากนางประสงค์ ก็ให้อยู่ด้วยกันต่อไป และถ้าหากนางประสงค์ก็ให้แยกทาง"

(มาลิก)

وَعَنْهُ قَالَ : مَنْ تَزَوَّجَ امْرَأَةً فَلَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَمَسَّهَا فَإِنَّهُ يُضْرَبُ لَهُ أَجَلُ سَنَةٍ فَإِنْ مَسَّهَا وَإِلَّا فُرِّقَ بَيْنَهُمَا . وَسُئِلَ ابْنُ شِهَابٍ رضي الله عنه : مَتَى يُضْرَبُ الْأَجَلُ ؟ فَقَالَ : مِنْ يَوْمِ التَّرَافُعِ إِلَى السُّلْطَانِ . رَوَاهُمَا مَالِكٌ وَقَالَ : فَأَمَّا الَّذِي قَدْ مَسَّ امْرَأَتَهُ ثُمَّ اعْتَرَضَ عَنْهَا فَلَا يُضْرَبُ لَهُ وَلَا يُفَرَّقُ بَيْنَهُمَا .

จากเขา (สะอัด) ได้กล่าวว่า "ผู้ใดได้แต่งงานกับหญิงคนหนึ่ง และเขาไม่มีสมรรถภาพที่จะร่วมประเวณีกับนางได้ ดังนั้นให้ตั้งกำหนดแก่เขาเป็นเวลาหนึ่งปี ถ้าหากเขามีสมรรถภาพร่วมประเวณีกับหล่อนได้ และถ้าไม่เช่นนั้นก็ให้แยกทางกันระหว่างคนทั้งสอง"

และได้มีผู้ถาม อิบนุ ชิฮาบ รฎิยาลลาฮุอันฮุ ว่า "เมื่อไหร่ จึงจะตั้งกำหนดเวลา? เขาตอบว่า นับตั้งแต่นำเรื่องขึ้นไปหา สุลตอน (มาลิก) และมาลิกได้กล่าวว่า สำหรับผู้ที่ได้ร่วมประเวณีกับภรรยาของเขา แล้วต่อมาได้ถีบจากนาง เขาจะไม่ถูกตั้งกำหนดเวลาให้ และจะไม่มีการแยกทางระหว่างบุคคลทั้งสอง"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : لَا تَسْأَلُ الْمَرْأَةُ طَلَاقَ أُخْتِهَا لِتَسْتَفْرِغَ صَحْفَتَهَا وَلْتَنْكِحْ فَإِنَّمَا لَهَا مَا قُدِّرَ لَهَا . رَوَاهُ الْأَرْبَعَةُ .

ท่านอบูฮุรัยยะฮ์ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "หญิงคนหนึ่งจะต้องไม่ขอให้หย่าพี่น้องผู้หญิงที่เป็นคู่แข่งของหล่อน เพื่อให้พี่น้องผู้หญิงคนนั้นพ้นจากข้อผูกพันของการแต่งงาน และเพื่อหล่อนจะได้แต่งงาน (กับสามีของพี่น้องผู้หญิงคนนั้นแทน) ความจริงหล่อนจะได้ตามที่ได้ถูกกำหนดไว้ให้หล่อน"

(บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด และติรมิซีย์)

عَنْ ثَوْبَانَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ :

أَيُّمَا امْرَأَةٍ سَأَلَتْ زَوْجَهَا طَلَاقًا مِنْ غَيْرِ بَأْسٍ فَحَرَامٌ عَلَيْهَا رَائِحَةُ الْجَنَّةِ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ وَحَسَّنَهُ التِّرْمِذِيُّ .

ท่านเษาบาน รฎิยัลลอฮุ อันฮุ ได้เล่าว่า แท้จริง ท่านรสูลุลลอฮ์ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า "หญิงคนใดก็ตามที่ได้ขอให้สามีของตนหย่า โดยไม่มีเรื่องร้ายแรงใด ๆ กลิ่นสวรรค์จะเป็นสิ่งต้องห้ามเหนือหญิงนั้น"

รายงานโดย (อบูดาวูด ติรมิซีย์ และนะสาอีย์ และ ติรมิซีย์ ถือว่าเป็นหะดีษหะสัน)

8. โรคเอดส์ (Acquired Immune Deficiency Syndrom)

ความหมายและ/หรือหลักการสาธารณสุขโดยสรุป .

"โรคเอดส์ คือโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง ทำให้ร่างกายไม่มีภูมิต้านทานโรค เชื้อโรคต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวจึงก่อโรคได้อย่างรุนแรงจนร่างกายทนไม่ได้ ทำให้ต้องเสียชีวิต"

โรคเอดส์เป็นโรคติดต่ออันตรายถึงชีวิต ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีวิธีหรือยาที่จะรักษา เกิดจากไวรัสชนิดหนึ่งที่เรียกว่า เอช-ไอ-วี (HIV - Human Immunodeficiency Virus) เข้าไปทำลายภูมิคุ้มกันโรคหรือภูมิต้านทานโรคของร่างกายให้เสื่อมหรือหมดไป จนเป็นสาเหตุให้ร่างกายอ่อนแอ เจ็บป่วยบ่อย เรื้อรังรักษาไม่หาย และในที่สุดจะตายด้วยโรคเรื้อรังนั้น ๆ โรคเอดส์สามารถติดต่อกันโดย

1. การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่มีเชื้อไวรัสโรคเอดส์ ไม่ว่าเพศสัมพันธ์นั้นจะเป็นระหว่างเพศเดียวกัน (ชายกับชาย) หรือรักทั้งสองเพศ (คือกับชายก็ได้หรือกับหญิงก็ได้) หรือรักต่างเพศ (คือชายกับหญิง)

2. การใช้เข็มฉีดยา หรือสิ่งของเครื่องใช้ที่อาจทำให้เกิดบาดแผล เช่น แปรงสีฟัน มีดโกน กรรไกตัดเล็บ ฯลฯ

3. การถ่ายเลือด ถ้าเลือดนั้นมีเชื้อโรคเอดส์

4. จากแม่ที่มีเชื้อโรคเอดส์สู่ทารก ขณะที่ทารกอยู่ในครรภ์ หรือระหว่างคลอด หรือจากการกินนมแม่" (สรุปจากเอกสารเผยแพร่ของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน : ผู้วิจัย)

น.พ.ประพันธ์ ภาณุภาค ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เรียบเรียงบทความเรื่อง "โรคเอดส์และการแพร่ทางเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศ" จากการประชุม CONRAD International Workshop on Heterosexual Transmission of AIDS ที่ Norfolk, Virgenia ระหว่างวันที่ 1-3 กุมภาพันธ์ 2532 ด้วยการสนับสนุนของ USAID ลงในข่าวสารโรคเอดส์ ของกระทรวงสาธารณสุข ปีที่ 2 ฉบับที่ 7 หน้า 6-7 สรุปได้ดังนี้

"วิธีแพร่โรคเอดส์ในอัฟริกา ประมาณร้อยละ 60 เกิดจากการแพร่ทางเพศสัมพันธ์ (heterosexual transmission) ในอเมริกาและยุโรปตะวันตก การแพร่ก็ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จากพวกติดสิ่งเสพติดโดยการฉีด จากพวกรักทั้งสองเพศ (Bixexual) และผู้ป่วยโรคเลือด (hemophelia) ที่ติดเชื้อเอดส์ แม้ว่าองค์การอนามัยโลกจะประเมินว่าโอกาสที่จะติดเชื้อโรคเอดส์อยู่ระหว่างร้อย 0.1 - 1 ต่อการร่วมเพศหนึ่งครั้ง แต่การศึกษาในประเทศเคนยา ซึ่งหญิงโสเภณีในกรุงไนโรบีติดเชื้อโรคเอดส์ร้อย 85 นั้น พบว่า

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: هَلَكْتُ يَا رَسُولَ اللهِ قَالَ: وَمَا أَهْلَكَكَ؟ قَالَ : وَقَعْتُ عَلَى امْرَأَتِي فِي رَمَضَانَ قَالَ :هَلْ تَجِدُ مَا تُعْتِقُ رَقَبَةً؟ قَالَ : لَا ، قَالَ : فَهَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَصُومَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ؟ قَالَ : لَا ، قَالَ : فَهَلْ تَجِدُ مَا تُطْعِمُ سِتِّينَ مِسْكِينًا؟ قَالَ : لَا ، قَالَ : ثُمَّ جَلَسَ فَأُتِيَ النَّبِيُّ ﷺ بِعَرَقٍ فِيهِ تَمْرٌ فَقَالَ : تَصَدَّقْ بِهٰذَا فَقَالَ الرَّجُلُ : أَعَلَى أَفْقَرَ مِنَّا يَا رَسُولَ اللهِ ! فَوَاللهِ مَا بَيْنَ لَابَتَيْهَا أَهْلُ بَيْتٍ أَحْوَجَ إِلَيْهِ مِنَّا فَضَحِكَ النَّبِيُّ ﷺ حَتَّى بَدَتْ أَنْيَابُهُ ثُمَّ قَالَ : اذْهَبْ فَأَطْعِمْهُ أَهْلَكَ . رَوَاهُ الْخَمْسَةُ .

ท่านอบูฮุรอยเราะฮ์ รฏิยัลลาฮุอันฮุ เล่าว่า "มีชายคนหนึ่งได้เข้าพบท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แล้วกล่าวว่า 'โอ้รสูลุลลอฮ ฉันพินาศแล้ว' ท่านถามว่า 'และอะไรเล่าที่ทำให้ท่านพินาศ?' เขาตอบว่า 'ฉันได้ร่วมเพศกับภริยาของฉันในรอมฎอน (ซึ่งขณะถือศีลอดห้ามร่วมเพศ)' ท่านถามว่า 'แล้วท่านมีทาสที่จะทำการปลดปล่อยให้เป็นอิสระหรือไม่?' เขาตอบว่า 'ไม่มีครับ' ท่านถามว่า 'แล้วท่านสามารถจะถือศีลอดติดต่อกันสองเดือนไหม?' เขาตอบว่า 'ไม่ครับ' ท่านถามต่อไปว่า 'แล้วท่านมีสิ่งที่จะให้เป็นอาหารแก่คนยากจนสักหกสิบคนไหม?' เขาตอบว่า 'ไม่มีครับ' ผู้เล่ากล่าวว่า หลังจากนั้นเขาก็นั่งลง แล้วมีคนนำอินทผลัมบรรจุในกระสอบมามอบแก่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ท่านนบีสั่งว่า 'ท่านจงนำสิ่งนี้ไปทำทานเถิด' ชายผู้นั้นจึงบอกกับท่านว่า 'ยังจะมีคนอื่นอีกหรือที่ยากจนกว่าเรา โอ้รสูลุลลอฮ ขอสาบานต่ออัลลอฮ ไม่มีครอบครัวใดอีกแล้วระหว่างสองแผ่นดินที่มีหินสีดำ ที่จะยากจนยิ่งไปกว่าครอบครัวของเรา' ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม หัวเราะจนกระทั่งเห็นกรามของท่าน หลังจากนั้นท่านก็สั่งชายผู้นั้นว่า 'ท่านจงไปเถิด แล้วจงให้มัน (อินทผลัม) เป็นอาหารแก่ครอบครัวของท่าน" (บุคอรี มุสลิม อบูดาวูด ติรมิซีย์ และ อัน-นะสาอีย์)

1. ลูกค้าของโสเภณีเหล่านี้จะติดเชื้อโรคเอดส์จากการร่วมเพศเพียงครั้งเดียว สูงถึงร้อยละ 6 เนื่องจากหญิงบริการและชายที่มารับบริการมีแผลกามโรค genital ulcer disease) สูงมากถึงร้อยละ 50 เชื้อโรคเอดส์เข้าทางแผล จึงทำให้เกิดโรคได้ง่าย

2. ผู้ชายที่ไม่ได้ขลิบปลายอวัยวะเพศ (circumcision) จะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์สูงกว่าผู้ที่ขลิบแล้ว 3 เท่า

3. การติดเชื้อเอดส์นั้นพบว่า ระยะ window period หรือระยะเริ่มติดเชื้อ (acute HIV syndrome) กับระยะที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ จะถ่ายทอดเชื้อโรคเอดส์ให้ผู้อื่นได้สูง เพราะเป็นระยะที่มีไวรัสในกระแสเลือดมาก (Viremia)

4. ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ติดยาเสพติดโดยการฉีด จะถ่ายทอดเชื้อเอดส์ให้กับคู่นอนได้ง่ายกว่าผู้ติดเชื้อเอดส์จากการรับเลือดหรือผลผลิตของเลือด

5. การร่วมเพศทางทวารหนัก จะเสี่ยงสูงกว่าการร่วมเพศทางช่องคลอดและปาก

6. การร่วมเพศขณะที่หญิงมีประจำเดือนหรือการร่วมเพศที่มีเลือดออก (trasumatic bleeding) จะมีความเสี่ยงสูง

7. คนผิวดำจะมีการติดโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ (heterosexual transmission) สูงกว่าคนผิวขาวถึง 7 เท่า

8. การเปลี่ยนคู่นอนมากหรือสำส่อนมากยิ่งเสี่ยงมาก และถ้าไม่ใช้ถุงยางอนามัย ยิ่งเสี่ยงมากยิ่งขึ้น

9. มีองค์ประกอบอื่นของฝ่ายหญิงอีก เช่น พบว่า โสเภณีที่ใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดที่มีความผิดปกติที่เยื่อบุมดลูก (abnormial pap smear) หรือตั้งครรภ์ หรือตัดมดลูกทิ้งไปแล้ว มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้มากกว่า

และยังไม่เป็นที่ทราบชัดว่า การคุมกำเนิดวิธีต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน จะมีผลทำให้เสี่ยงต่อการติดหรือแพร่เชื้อโรคเอดส์มากขึ้นหรือไม่ เพราะวิธีการคุมกำเนิดต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ barrier contraceptive devices คือไม่ใช่ถุงยางอนามัย (condom) หรือยาฆ่าเชื้ออสุจิ (spermicide) ซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในปัจจุบันที่ใช้ป้องกันโรคเอดส์ แต่เป็นพวกยาคุมหรือห่วงยางอนามัย อาจทำให้มีการเลือดออกจากมดลูก หรือเกิดการฉีกขาด (break) ในเยื่อบุผนังมดลูกหรือปากมดลูก หรืออาจทำให้มีการเปลี่ยนแปลงใน cellular content ของ genital fluid เช่น ห่วงยางอนามัยอาจทำให้ macrophage ใน uterine secretion เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นเซลล์ที่นำ HIV ได้ในคนที่เป็นพาหะนำโรค นอกจากนี้ยาคุมกำเนิดพวก steroid อาจมีผลกดภูมิต้านทานของร่างกาย หรือไปกระตุ้นไวรัสเอดส์ก็ได้ สิ่งเหล่านี้เป็นแนวคิดทางทฤษฎีซึ่งต้องอาศัยการศึกษาวิจัยอีกมากกว่าจะสรุปได้ว่า วิธีคุมกำเนิดใดน่าจะปลอดภัยที่สุดทั้งต่อผู้ใช้และคู่นอนในยุคของโลกที่โรคเอดส์กำลังอุดม"

หลักการอิสลามส่วนหนึ่งมีดังนี้

อิสลามห้ามสื่อที่จะทำให้เกิดโรคเอดส์ ดังนี้

(1) อิสลามห้ามรักร่วมเพศและสื่อที่จะทำให้เกิดรักร่วมเพศ

7 : 80 – 81 ความว่า "และ (เราได้ส่ง) ลูฏ เมื่อเขากล่าวแก่ประชาชนของเขาว่า พวกท่านประกอบการลามกซึ่งไม่มีผู้ใดในสากลโลก (หรือในหมู่นานาชาติ) ได้กระทำมาก่อน (11 : 78 , 29 : 28) กระนั้นหรือ?"

"แท้จริงพวกท่านเข้าหาผู้ชายด้วยความกำหนัดแทน (ไปหา) ผู้หญิง (26 : 165 – 166, 27 : 54 – 55, 29 : 29) ใช่แต่เท่านั้น พวกท่านเป็นหมู่ชนผู้ฝ่าฝืน"

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ: مَنْ وَجَدْتُمُوْهُ يَعْمَلُ عَمَلَ قَوْمِ لُوْطٍ فَاقْتُلُوا الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُوْلَ بِهِ . رواه اصحاب السنن

ท่านอิบนิ อับบาส ได้เล่าจากท่านนบีฯ ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ใครก็ตามที่ท่านทั้งหลายพบว่า เขาได้ประพฤติเช่นเดียวกับประชาชนสมัยนบีลูฏ (รักร่วมเพศ) จงฆ่าทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ (เข้าของสุนัน)"

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ: لَعَنَ النَّبِيُّ ﷺ الْمُتَشَبِّهِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ وَالْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ.

ท่านอิบนิอับบาส รฏิยาได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้สาปแช่งผู้ชายที่เลียนแบบเป็นผู้หญิงและผู้หญิงที่เลียนแบบเป็นผู้ชาย" (บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

وَعَنْهُ قَالَ : لَعَنَ النَّبِيُّ ﷺ الْمُخَنَّثِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالْمُتَرَجِّلَاتِ مِنَ النِّسَاءِ، وَقَالَ أَخْرِجُوهُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ، فَأَخْرَجَ النَّبِيُّ ﷺ فُلَانًا وَأَخْرَجَ عُمَرُ فُلَانًا . رَوَاهُمَا الْخَمْسَةُ إِلَّا مُسْلِمًا

ท่านอิบนิ อับบาส ได้เล่าว่า "ท่านนบี ศ็อลฯ ได้สาปแช่งผู้ชายที่ดัดจริต เป็นผู้หญิง และผู้หญิงที่ดัดจริตเป็นผู้ชาย และท่านได้กล่าวว่า ท่านทั้งหลายจงขับไล่พวกมันออกไปจากบ้านของพวกท่าน ต่อมาท่านนบี ศ็อลฯ ได้ขับไล่คน ๆ หนึ่งออกไป และท่านอุมัรก็ได้ขับไล่คน ๆ หนึ่ง" (บุคอรี อบูดาวูด ติรมิซียฺ และนะสาอียฺ)

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رضي الله عنها أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ دَخَلَ عَلَيْهَا وَفِي الْبَيْتِ مُخَنَّثٌ فَقَالَ لِأَخِي أُمِّ سَلَمَةَ عَبْدِ اللهِ بْنِ أَبِي أُمَيَّةَ : إِنْ فَتَحَ اللهُ لَكُمُ الطَّائِفَ غَدًا أَدُلُّكَ عَلَى بِنْتِ غَيْلَانَ فَإِنَّهَا تُقْبِلُ بِأَرْبَعٍ وَتُدْبِرُ بِثَمَانٍ، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ : لَا يَدْخُلَنَّ هٰذَا عَلَيْكُنَّ . رَوَاهُ الشَّيْخَانِ .

ท่านหญิงอุมมุ สะละมะฮฺ รฎิยัลลอฮุอันฮา ได้เล่าว่า "แท้จริง ท่านนบี ศ็อลฯ ได้เข้ามาหานาง และภายในบ้านนั้นมีชายที่ดัดจริตเป็นผู้หญิง และ (ผู้ที่ดัดจริตเป็นผู้หญิง) ได้กล่าวแก่น้องของอุมมุ สะละมะฮฺ คือ อับดุลลอฮ บิน อะบี อุมัยยะฮฺว่า ถ้าหากอัลลอฮฺ ทรงให้พวกท่านเข้าพิชิต ฏออิฟ ได้ในวันรุ่งขึ้น ฉันขอแนะนำท่านให้ (แต่งงานกับ) บุตรสาวของฆอยลาน เพราะความจริงหล่อนจะหันหน้าด้วยสี่ และจะหันหลังด้วยแปด ท่านนบี ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า 'อย่าให้คนนี้เข้ามาหาพวกเธอ'" (บุคอรี และมุสลิม)

(2) <u>ห้ามร่วมเพศขณะหญิงมีประจำเดือน และห้ามร่วมเพศทางทวารหนัก</u>

2 : 222 ความว่า "และเขาทั้งหลายถามเจ้า (มุหัมมัด) เกี่ยวกับ (การสังวาสหญิงมี) ระดู จงกล่าวเถิด (การสังวาสในระยะนั้น) มันเป็นสิ่งให้โทษ ดังนั้นจงอยู่ห่าง (อย่าสังวาส) หญิงระหว่างมีระดู และจงอย่าเข้าใกล้ (คือร่วมสังวาส) จนกว่านางสะอาด (พ้นกำหนดมีระดูและชำระกายแล้ว) ดังนั้นจงเข้าหานางตามที่อัลลอฮได้ทรงบัญชาสู่เจ้า (โดยสุภาพ เพราะระยะหลังจากนั้นเหมาะแก่การตั้งครรภ์)"

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ
النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ أَتَى حَائِضًا أَوِ امْرَأَةً فِي دُبُرِهَا أَوْ كَاهِنًا فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ
عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ . رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮ ได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า "ผู้ใดสมสู่กับหญิงขณะมีเลือดประจำเดือน หรือสมสู่กับหญิงทางทวารหนัก หรือได้ไปหาโหรทำนาย (และเชื่อตามคำทำนาย) เท่ากับผู้นั้นได้ทรยศต่อสิ่งที่ถูกประทานแก่มุหัมมัด ศ็อลฯ (ติรมีซีย์)

وَلِأَبِي دَاوُدَ إِذَا أَصَابَهَا فِي أَوَّلِ
الدَّمِ فَدِينَارٌ وَإِذَا أَصَابَهَا فِي انْقِطَاعِ الدَّمِ فَنِصْفُ دِينَارٍ .

และตามรายงานของอบูดาวูดว่า "เมื่อเขาได้ร่วมกับภรรยาของเขาในตอนเริ่มมีเลือดประจำเดือน ให้เขาบริจาคหนึ่งเหรียญทอง (เป็นการไถ่โทษ) และเมื่อเขาได้ร่วมกับภรรยาของเขาในตอนหมดประจำเดือน (ก่อนที่จะได้อาบน้ำชำระ) ให้เขาบริจาคครึ่งเหรียญทอง"

(3) <u>ห้ามการเป็นโสเภณีและการสำส่อน</u>

17 : 32 ความว่า "จงอย่าเข้าใกล้การลอบร่วมประเวณี แท้จริงมันเป็นการลามกแท้ ๆ

24 : 2 ความว่า "หญิงทำชู้และชายทำชู้ (ลอบร่วมประเวณี) จงโบยแต่ละคนในทั้งสองนั้นคนละร้อยที และจงอย่าให้การสงสารแก่ทั้งสองนั้นยับยั้งสูเจ้า (ดอไม่คิดทำโทษ) ตามพระบัญญัติของอัลลอฮ ถ้าสูเจ้าศรัทธาในอัลลอฮและวันสุดท้าย (โดยหนักแน่นแท้จริง) และจงให้หมู่หนึ่งของผู้ศรัทธา (คือมุสลิมกลุ่มหนึ่ง) เป็นพยานในการลงโทษเขาทั้งสอง"

4 : 25 ความว่า "ถ้านาง (ทาสี) กระทำชู้ ดังนั้นการลงโทษแก่นางคือครึ่งหนึ่งของหญิงผู้เป็นไท (คือโบย 50 ที)"

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدِ الْجُهَنِيِّ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلعم يَأْمُرُ فِيمَنْ زَنَى وَلَمْ يُحْصَنْ جَلْدَ مِائَةٍ وَتَغْرِيبَ عَامٍ. رواه البخاري والنسائي

ท่านซัยดฺ อิบนิคอลิด อัลญุฮะนียฺ ได้เล่าว่า "ฉันได้ยินท่านนบีฯ ศ็อลฯ สั่งให้เฆี่ยนผู้ละเมิดประเวณีที่ยังไม่เคยแต่งงาน 100 ที และเนรเทศ 1 ปี"
(อัล – บุคอรี, อันนะสาอียฺ)

عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صلعم قَالَ: خُذُوا عَنِّي قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِيلًا، اَلْبِكْرُ بِالْبِكْرِ جَلْدُ مِائَةٍ وَنَفْيُ سَنَةٍ، وَالثَّيِّبُ بِالثَّيِّبِ جَلْدُ مِائَةٍ وَالرَّجْمُ. (رواه مسلم وابوداود والترمذي)

ท่านอุบาดะฮฺ บิน ศอมิต รฎิยฯ ได้เล่าจากท่านนบีฯ ศ็อลฯ ซึ่งท่านกล่าวว่า "ท่านทั้งหลาย จงยึดแนวทางจากฉัน ท่านทั้งหลายจงยึดแนวทางจากฉัน แท้จริงอัลลอฮฺได้ทรงกำหนดแนวทางสำหรับผู้หญิงไว้ว่า ' (ชาย) โสด กับ (หญิง) โสดนั้นเฆี่ยน 100 ที และเนรเทศ 1 ปี (ชาย) ที่ผ่านการแต่งงานแล้ว และ (หญิง) ที่ผ่านการแต่งงานแล้ว เฆี่ยน 100 ที และขว้าง" (มุสลิม อบูดาวูด และติรฺมีซียฺ)
(ดูรายละเอียดในเรื่องเพศศึกษา)

(4) ให้ทำการขลิบหนังปลายอวัยวะเพศ (ชาย)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صلعم اَلْفِطْرَةُ خَمْسٌ: اَلْخِتَانُ، وَالْاِسْتِحْدَادُ، وَقَصُّ الشَّارِبِ، وَتَقْلِيمُ الْاَظَافِرِ، وَنَتْفُ الْاِبِطِ (صحيحين)

ท่านอบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้เล่าว่า ท่านรสูลุลลอฮ ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า สิ่งที่เป็นธรรมชาติ (คือเรื่องธรรมดาที่ต้องทำ) มี 5 ประการ คือ การขลิบหนังปลายอวัยวะเพศ (ชาย – คิตาน) การโกนขนที่อวัยวะเพศ การขลิบหนวด การตัดเล็บให้สั้น และการถอนขนรักแร้ (บุคอรี – มุสลิม)

(5) ห้ามการคุมกำเนิด (ยกเว้นจะเป็นอันตรายถึงชีวิต)

6 : 152 ความว่า "และจงอย่าฆ่าลูก ๆ ของสูเจ้าด้วย (กลัว) ความยากไร้ เราให้การยังชีพแก่สูเจ้าและแก่เขาทั้งหลาย

29 : 60 ความว่า "และสัตว์ตั้งกี่ชนิดที่มิได้แบกเสบียงของมัน อัลลอฮทรงประทานเครื่องยังชีพแก่มัน และโดยเฉพาะแก่สูเจ้า และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้"

31 : 34 ความว่า "และไม่มีชีวิตใดรู้ที่มันขวนขวายในวันรุ่งขึ้น และไม่มีชีวิตใดรู้ว่าที่แผ่นดินไหนมันจะตาย แท้จริงอัลลอฮ (เท่านั้น) เป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงตระหนัก

6 : 153 ความว่า "เราไม่วางภาระหนักแก่ชีวิตใด เว้นแต่ตามสมรรถภาพของมัน"

(ดูรายละเอียดในเรื่องเพศศึกษา)

(6) ห้ามเสพสิ่งมึนเมาหรือสิ่งเสพติด

5 : 90 ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย แท้จริงน้ำเมาและการพนัน และการบูชายัญ และการเสี่ยงทาย เป็นสิ่งโสมมจากการกระทำของมาร ดังนั้นจงหันห่างมันเสีย เพื่อสูเจ้าจะได้ประสบความสำเร็จ"

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ وَمَا أَسْكَرَ مِنْهُ الْفَرَقُ فَمِلْءُ الْكَفِّ مِنْهُ حَرَامٌ . رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ بِسَنَدٍ حَسَنٍ .

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "ทุกสิ่งที่ทำให้มึนเมาเป็นของต้องห้าม และสิ่งที่ฟะรักหนึ่ง (สิ่งนำชัก) ทำให้มึนเมา ดังนั้นปริมาณเพียงเต็มกอบมือหนึ่งก็ถือว่าต้องห้าม (หารอม)" (อบูดาวูด และติรมีซีด้วยสายรายงานที่ฮะสัน)

عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ . رَوَاهُ أَصْحَابُ السُّنَنِ

ท่านญาบิร รฏียฯได้เล่าจากท่านนบี ศ็อลฯ ซึ่งได้กล่าวว่า "สิ่งใดที่ปริมาณมากของมันทำให้มึนเมา ดังนั้นปริมาณน้อยของมันก็ถือว่าต้องห้าม (หารอม)"

(เจ้าของสุนัน) (ดูรายละเอียดในเรื่องโภชนาการ – อาหารต้องห้าม)

บทที่ 3

บทสรุป

ด้วยความรู้อันจำกัดทางด้านภาษาอรับ ซึ่งเป็นภาษาของพระคัมภีร์อัล–กุรอาน และคำสอนของศาสดา (อัล–หะดีษ) ของผู้ทำวิจัย เวลา ตำราซึ่งหาศึกษาได้ยาก และความยากในการตัดสินใจว่าควรจะนำคำสอนเรื่องใดลงไว้ในหมวดใดของการสาธารณสุข ทั้ง ๆ ที่เคยสอนระดับปริญญาตรีเกือบทุกเรื่องที่แยกเป็นหมวดไว้ในการค้นคว้า วิจัย รวมทั้งได้เรียบเรียงเป็นตำราไว้หลายเล่มก็ตามยังทำให้การศึกษาไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เพราะแม้แต่เรื่องง่าย ๆ ที่มุสลิมปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น การทำความสะอาดด้วยน้ำที่กำลังไหล หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า "ล้างน้ำเดิน" ถือว่าสะอาดที่สุด การห้ามกินอาหารที่ย่างหรือเผาจนไหม้ ฯลฯ ผู้ทำวิจัยก็ค้นหาหลักฐานไม่พบ แต่อย่างไรก็ตามพอจะสรุปเรื่องสำคัญ ๆ ส่วนหนึ่งที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุขที่อิสลามสอนไว้เมื่อ 1400 ปีเศษ และศึกษาพบได้ดังนี้

1. ความสะอาด (Cleanness)

ความสะอาดในทางภาษาหมายถึง "ความสะอาดและไร้มลทินจากสิ่งสกปรกทั้งหลาย" ส่วนในทางศาสนาหมายถึง "การชำระให้สะอาดตามบัญญัติศาสนา อันทำให้การนมาซถูกต้อง เช่น สะอาดจากสิ่งสกปรก เลือดประจำเดือน เลือดจากการคลอดบุตร และหลังจากการร่วมประเวณี เป็นต้น"

ความสะอาดเป็นหลักการสำคัญของศาสนาอิสลาม ถือว่าเป็นครึ่งหนึ่งของการศรัทธา คือถ้ายังไม่สะอาดถือว่าการศรัทธาในอิสลามยังไม่สมบูรณ์ สิ่งที่ใช้ทำความสะอาดคือ น้ำ หรือหิน หรือดิน หรือฝุ่นดิน หรือทรายที่สะอาด หรือกระดาษซึ่งผลิตมาเพื่อใช้ในการชำระแทนน้ำในกรณีที่หาน้ำไม่ได้ หรือถูกน้ำไม่ได้เนื่องจากการเจ็บป่วย และน้ำที่ใช้ทำความสะอาดต้องเป็นน้ำที่สะอาด เช่น น้ำฝน น้ำค้าง หิมะ ลูกเห็บ น้ำแข็ง น้ำทะเล น้ำบ่อและที่กว้างเท่านั้น อิสลามถือว่าน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นน้ำสะอาดเมื่อมีจำนวนมากพอ และตราบใดที่ไม่มีการเปลี่ยนสี กลิ่น รส

ในแง่ศาสนกิจ ได้แบ่งความสะอาดเป็น 2 ประการ คือ

1. ความสะอาดจากสิ่งสกปรก

2. ความสะอาดจากความชั่วช้าลามก

1. ความสะอาดจากสิ่งสกปรก

อิสลามได้เน้นให้ทำความสะอาดด้วยน้ำ

1.1 การทำความสะอาดร่างกาย

ความสะอาดที่ถือว่าเป็นความสะอาดพื้นฐานมีหลายประการคือ ตัดเล็บให้สั้น ขลิบหนวดและเครา ทำความสะอาดโพรงจมูกโดยการสูดน้ำและสั่งออก ล้างรอยพับที่ข้อนิ้วและซอกนิ้วอย่างทั่วถึง ถอนขนรักแร้ โกนขนใต้ร่มผ้า ชำระหลังจากการถ่ายอุจจาระและปัสสาวะด้วยน้ำ บ้วนปาก แปรงฟัน รวมทั้งขลิบหนังปลายอวัยวะเพศชาย และได้เน้นเรื่องการทำความสะอาดปากและฟันมาก

ส่วนวิธีทำความสะอาดทางศาสนามี 3 วิธี คือ

(1) ทำวุฎูอ์ (ชำระร่างกายบางส่วน) เมื่อจะปฏิบัติศาสนกิจ (นมาซ) อย่างน้อยวันละ 5 ครั้ง

(2) อัล-ฆุสลุ (อาบน้ำชำระทุกส่วนของร่างกาย) อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง (แม้จะอยู่ในเขตหนาว) และหลังจากการร่วมประเวณี หลังจากประจำเดือนหมดในแต่ละเดือน หลังคลอดบุตรหรือแท้ง ซึ่งอิสลามกำหนดระยะไว้ 40 วัน หรือหลังจากอสุจิเคลื่อนเนื่องจากฝันหรือสาเหตุอื่น

(3) อัต-ตะยัมมุม (ใช้ฝุ่นดินหรือทรายที่สะอาดชำระบางส่วนของร่างกาย เมื่อหาน้ำไม่ได้ หรือป่วยจนถูกน้ำไม่ได้)

1.2 การทำความสะอาดเสื้อผ้าและสิ่งอื่น ๆ

การทำความสะอาดเสื้อผ้านั้นให้ขยี้และซักด้วยน้ำ ทำความสะอาดพื้นรองเท้าด้วยการถูกับดินที่แห้ง ทำความสะอาดหนังดิบด้วยการฟอก และให้ทำความสะอาดบ้านและบริเวณบ้านให้สะอาด (ดูหลักฐานในเรื่องการสุขาภิบาล) เป็นต้น

ส่วนการเริ่มทำความสะอาด อิสลามให้เริ่มทำจากด้านขวาก่อน ให้ล้างอวัยวะเพศและทวารหนักด้วยมือซ้าย และเมื่อชำระแล้วให้ทำความสะอาดมือ

นอกจากเรื่องความสะอาดแล้ว อิสลามยังได้บอกไว้อีกด้วยว่า สิ่งใดเป็นสิ่งสกปรกซึ่งต้องชำระล้างเป็นพิเศษ เช่น น้ำลายสุนัข และห้ามนำมูลสัตว์หรือกระดูกมาชำระทวารหนัก เพราะถือว่าสกปรก เป็นต้น

2. ความสะอาดจากความชั่วช้าลามก

ทำความสะอาดได้โดยการนมาซ

2. สุขภาพส่วนบุคคล (Personal Health)

อิสลามสอนให้รักษาสุขภาพ ให้ดูแลอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น

- ฟัน

ให้ดูแลปากและฟันให้สะอาดด้วยการแปรงฟันและบ้วนปาก เช่น ตอนตื่นนอน ถือศีลอด หลังรับประทานอาหารและดื่มนม เป็นต้น

- ผมและเครา

ให้ปล่อยผมไว้ทั้งหมดหรือโกนทั้งหมด (ห้ามไว้จุก ห้ามต่อผมหรือใส่ผมปลอม) เมื่อไว้ผมและเคราให้รักษา ตกแต่งและหวีให้เรียบร้อย ไม่ให้ถอนผมหงอก แต่ให้ย้อมได้

- หน้า

อิสลามห้ามการตบหน้า เฆี่ยนตีบริเวณใบหน้าหรือนาบหน้าด้วยไฟ ให้ล้างหน้าและทำความสะอาดรูจมูกให้สะอาด

- มือ เท้า และอวัยวะเพศ

ให้ล้างอวัยวะเพศด้วยมือซ้าย หลังจากนั้นให้ล้างมือให้สะอาด ให้ล้างมือเท้าให้ทั่ว โดยล้างตามซอกนิ้วด้วย ส่วนการโกนขนให้รมผ้านั้น ไม่ให้ปล่อยไว้นานเกิน 40 วัน

- การแต่งกาย

ให้สวมเสื้อผ้าที่สะอาด เหมาะกับดินฟ้าอากาศ ไม่ซอมซ่อหรือโอ่อ่าเกินฐานะ เพราะอิสลามห้ามการฟุ่มเฟือย และให้สวมรองเท้า

- การรักษาพยาบาลและการปฐมพยาบาล

เมื่อเจ็บป่วยอิสลามสอนให้ทำการปฐมพยาบาลและไปรับการรักษา เพราะทุกโรคนั้นมียา ยกเว้นโรคชรา

- การกีฬาและการออกกำลังกาย

อิสลามสนับสนุนเรื่องการออกกำลังกาย เช่น มีหลักฐานว่าท่านศาสดาเคยวิ่งแข่งกับภรรยาของท่าน ให้ออกกำลังกายด้วยการว่ายน้ำ ยิงธนู (ดูหลักฐานหมวดเพศศึกษา เรื่องการเลี้ยงลูกและสอนลูก) มีหลักฐานการแข่งม้า แข่งอูฐ เป็นต้น

- การพักผ่อน

อิสลามสอนว่า กลางคืนเป็นเวลาสำหรับพักผ่อน และการนอนเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุด

- โภชนบำบัดและสมุนไพร

มีหะดีษกล่าวถึงอาหารสำหรับคนฟื้นไข้ คนเป็นโรคหัวใจ การประคบหน้าด้วยสมุนไพร ย้อมผม ย้อมเคราด้วยใบเทียนและใบกะตำ เป็นต้น

3. โภชนาการ (Nutrition)

การบริโภคอาหาร

การบริโภคอาหารในอิสลามมีความมุ่งหมาย 2 ประการ คือ เพื่อสุขภาพและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของอัลลอฮฺ (พระผู้เป็นเจ้า) อัลลอฮฺสั่งให้บริโภคอาหารที่ดีแก่สุขภาพ ได้แก่ เนื้อสัตว์ (ทั้งสัตว์บกสัตว์น้ำ) น้ำนม น้ำผึ้ง ผัก ผลไม้ เช่น ในอัล-กุรอานกล่าวถึง อูฐ ผึ้ง ปลา มะกอก อินทผลัม องุ่น กล้วย ทุทรา ขิง พืชผักต่าง ๆ ๆ และทรงห้ามกินสัตว์ที่ตายเอง เลือดที่ไหลออกมา เนื้อสุกรเพราะถือว่าสกปรก ห้ามกินสัตว์ที่ไม่ได้เชือดด้วยพระนามของอัลลอฮฺ สัตว์ที่ถูกบีบคอให้ตาย สัตว์ที่ตายเนื่องจากตกมาจากที่สูง สัตว์ที่ชนกันตาย สัตว์ที่มีรอยสัตว์อื่นกินตาย (ยกเว้นสัตว์เหล่านี้จะได้ถูกเชือดทันก่อนตาย) ห้ามกินสัตว์ที่ถูกฆ่าเพื่อบูชายัญ หรือเสี่ยงทาย ห้ามกินสัตว์ที่ดุร้าย มีเขี้ยวเล็บ สัตว์ที่กินอุจจาระ ห้ามเสพสิ่งมึนเมาทุกชนิด เช่น สุรา ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา รวมทั้งยาที่กระตุ้นให้มีอาการประสาทหลอน มีความผิดปกติ ยกเว้นถ้าถึงคราวคับขันที่จะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตก็อนุมัติให้บริโภคอาหารต้องห้ามดังกล่าวไว้ ข้อสำคัญคือเพื่อรักษาชีวิตและไม่มีเจตนาจะฝ่าฝืน ส่วนสัตว์สองขา สี่ขาที่ไม่ต้องห้าม เช่น เป็ด ไก่ แพะ แกะ วัว ควายฯ นั้น จะบริโภคได้ก็ต่อเมื่อสัตว์เหล่านั้นถูกเชือดโดยกล่าวพระนามอัลลอฮฺ (โดยมุสลิม) ส่วนสัตว์น้ำทุกชนิดให้บริโภคได้ ไม่ว่าจะตายเองหรือไม่ก็ตาม

อิสลามสอนให้มีมรรยาทในการกินด้วย เช่น ไม่ให้มูมมามเลี่ยงสัตว์ ไม่ตำหนิอาหาร ไม่นอนคว่ำหรือนอนเอกเขนกอย่างสำรวยขณะกินอาหาร ไม่เป่าอาหารให้เย็น ไม่หายใจรดลงในภาชนะที่ใส่น้ำดื่มนั้น กินอาหารพอประมาณ ไม่มากเกินไป ไม่ฟุ่มเฟือย หรือกินทิ้งกินขว้าง ให้กินอาหารร่วมกันและให้ทำอาหารกินเอง ให้แบ่งอาหารให้ผู้อื่น ห้ามนั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ที่กำลังดื่มสุรา เมื่อจะกินหรือดื่มให้นั่งลงกล่าวพระนาม อัลลอฮ์ กินหรือดื่มด้วยมือขวา ไม่ให้ดื่มน้ำรวดเดียวอึ่ม แต่ให้ดื่มครั้งละ 2 – 3 อึก แล้วหยุด และดื่มใหม่เช่นนี้จนอิ่ม ไม่ดื่มจากปากของภาชนะที่ใส่น้ำ เมื่ออิ่มแล้วให้ขอบพระคุณอัลลอฮ์

นอกจากนี้ยังมีบทลงโทษแก่ผู้ดื่มสุรา เพราะถือว่าสุราเป็นแม่แห่งความชั่ว เมื่อเมาแล้วสามารถทำชั่วทุกอย่างได้

<u>ภาชนะเครื่องใช้</u>

อิสลามห้ามกินหรือดื่มจากภาชนะที่ทำด้วยเงินหรือทองคำ

4. <u>อนามัยสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา</u>

(Environmental Health and Ecology)

<u>การสุขาภิบาล</u>

– <u>น้ำสะอาด</u> ได้แก่ น้ำฝน น้ำค้าง หิมะ ลูกเห็บ น้ำแข็ง น้ำทะเล น้ำบ่อ และที่กว้างกว่านั้น อิสลามถือว่าน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นน้ำสะอาดเมื่อมีจำนวนมากพอ และตราบใดที่ไม่มีการเปลี่ยนสี กลิ่น รส และให้รักษาความสะอาดของบ่อน้ำ เช่น ห้ามถ่ายปัสสาวะลงในน้ำนิ่ง แต่ให้วักหรือตักอาบ

– <u>การกำจัดขยะมูลฝอย</u> มีสถานที่ทิ้งขยะของหมู่บ้าน

– <u>การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล</u> อิสลามห้ามถ่ายปัสสาวะลงในรู ในห้องน้ำ ห้ามถ่ายอุจจาระตามแหล่งน้ำ ทางสัญจร ใต้ร่มไม้ แต่ให้มีที่เฉพาะสำหรับถ่าย (อุจจาระปัสสาวะ) เมื่อจะเข้าส้วมให้ขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ให้พ้นจากสิ่งเลวทรามทั้งหมดและจากมารร้ายทั้งตัวผู้และตัวเมีย ให้นั่งถ่าย แต่ห้ามหันหน้าไปทางกิบละฮ์ (ทิศที่อัล–กะอบะฮ์ตั้งอยู่) ให้ล้างอวัยวะเพศและทวารหนักด้วยมือซ้าย ถ้าไม่มีน้ำก็ใช้หินหรือดินอย่างน้อย 3 ก้อน แต่ห้ามชำระด้วยมูลสัตว์และกระดูก

- <u>การสุขาภิบาลอาหาร</u> ให้ปิดภาชนะที่ใส่อาหารและน้ำ ถ้าหนูตกลงไปตายในเนยแข็ง ให้โยนหนูและเนยแข็งรอบ ๆ ตัวมันทิ้งไปและกินเนยที่เหลือได้ แต่ถ้าตกลงในของเหลวให้ทิ้งทั้งหมด และถ้าแมลงวันตกลงในอาหารเหลวให้กดให้จมทั้งตัวก่อนเอาแมลงวันออกเพราะปีกอีกข้างหนึ่งนั้นมียา ถ้าสุนัขเลียภาชนะให้ล้าง 7 – 8 ครั้ง และครั้งหนึ่งนั้นเป็นน้ำยาสมดิน

- <u>การควบคุมแมลง สัตว์นำโรคและสัตว์ร้าย</u> ท่านศาสดาสั่งให้ฆ่าจิ้งจก หนู แมลงป่อง อีกา เหยี่ยว และสุนัขที่ทำร้าย และงู

- <u>การสุขาภิบาลที่พักอาศัย และอาคารสถานที่</u> ให้ทำความสะอาดบ้าน บริเวณบ้าน ถ้ามีการพิพาทเรื่องทางสัญจรให้กำหนดให้กว้าง 7 ศอก

- <u>การป้องกันอุบัติเหตุ</u> อิสลามสอนว่า ก่อนนอนให้ปิดประตู คับฟืน ไฟ เพื่อป้องกันตัว เพราะสัตว์ตัวเล็ก ๆ ที่ชอบรังความอาจทำให้ไฟไหม้ และเป็นอันตรายต่อเจ้าของบ้าน

<u>นิเวศวิทยา</u>

อิสลามสอนให้ปลูกต้นไม้ ให้บำรุงดินและสงวนที่ดิน ห้ามทำลายต้นไม้และสัตว์ป่าในเขตสงวน ให้อนุรักษ์สัตว์บางชนิด ห้ามฆ่าสัตว์เล็ก ๆ เพื่อความสนุกหรือเป็นเกมกีฬา ให้ รักแผ่นดินที่อาศัยและรักธรรมชาติ และห้ามหวงหรือกักตุนน้ำ เป็นต้น

5. <u>การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ</u>

(Communicable Disease Control)

อิสลามกล่าวถึงโรคทางใจและโรคทางกาย ในอัล–กุรอานและอัล–หะดีษ กล่าวถึงแมลงและสัตว์นำโรค เช่น ตั๊กแตน เหา กบ นก แมลงวัน สุนัข หนูและจิ้งจก เป็นต้น ส่วนคำสอนในเรื่องการรักษาโรคคือ

- <u>การรักษาโรค</u>

อิสลามสอนว่า ทุก ๆ โรคนั้นมียารักษา เมื่อเป็นโรคให้ไปรับการรักษา ไม่ให้คลุกคลีกับคนเป็นโรคเรื้อน แต่ถ้าตายด้วยโรคติดต่อก็เท่ากับตายในการต่อสู้เพื่อป้องกันศาสนา

- การป้องกันโรคระบาด

เมื่อเกิดโรคระบาดขึ้นในที่ใด ห้ามคนในออก คนนอกเข้าในที่นั้น และให้ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮให้พ้นจากโรคต่าง ๆ

- การรักษา

ห้ามรักษาด้วยคาถา ห้ามการนาบด้วยไฟ ถ้าเป็นไข้ให้ลดไข้ด้วยน้ำ ให้ไปหาผู้มีความรู้ด้านการรักษาโรค (แพทย์)

- การควบคุมสัตว์นำโรค

อิสลามห้ามเลี้ยงสุนัขบนบ้าน และถ้าไม่จำเป็นไม่ควรเลี้ยงสุนัข และให้ฆ่าสุนัขเถื่อน

6. สุขภาพจิต (Mental Health)

- เมื่อมีปัญหา มีความทุกข์

อิสลามสอนให้อดทน และนึกถึงสัจธรรม เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิต เช่น มนุษย์ทุกคนต้องประสพความตาย มนุษย์จะต้องถูกทดลองในเรื่องความหวาดกลัว (ภยันตราย) ความหิว การขาดแคลนทรัพย์สมบัติ การสูญเสียชีวิตและพืชผล การลงโทษซึ่งมิประสพแก่ผู้ทำผิดเท่านั้น แต่ผู้ที่อยู่ร่วมกับพวกเขาก็พลอยถูกด้วย และการทดลองแห่งความทุกข์ยากจะต้องวนเวียนในหมู่มนุษย์ แม้แต่บรรดาศาสดาซึ่งเป็นที่รักแห่งอัลลอฮก็ถูกทดลองด้วย ผู้ใดที่อัลลอฮทรงรักมากจะถูกทดลองมากกว่าผู้อื่น ฉะนั้นจะต้องอดทน เพราะพร้อมกับความยากนั้นแน่นอนจะมีความง่าย ผู้ใดอดทนอัลลอฮจะประทานรางวัล (สวรรค์) เป็นการตอบแทน และคนจนที่ดีจะได้เข้าสวรรค์ก่อนคนร่ำรวยที่ดี ฯลฯ

- วิธีลบล้างความผิด

เมื่อทำความผิดให้สำนึกผิด ให้ขออภัยโทษต่ออัลลอฮ ยอมรับโทษตามบัญญัติศาสนา (ถ้ามีบทการลงโทษ) ไม่ทำความชั่วนั้นอีก และทำความดีลบล้างความชั่ว

- การส่งเสริมสุขภาพจิตตนเองและผู้อื่น

(1) สร้างมนุษยสัมพันธ์ อิสลามได้กล่าวเกี่ยวข้องกับการสร้างมนุษยสัมพันธ์ไว้มากมาย เช่น

- ให้ทำความดี
- ให้มีสัจจะ (ไว้ใจได้ ซื่อสัตย์ และมีความสัตย์จริง)

– ให้มีจรรยามรรยาท โดยกล่าวว่าคนที่ดีที่สุด คือคนที่มีความประพฤติดี เช่น รู้จักขออนุญาต มีมรรยาทในการเดิน นั่ง การทักทายและการเข้าบ้านผู้อื่น การพูด

(2) มีความอดทนและให้อภัย

(3) มีการควบคุมตนเองและดำเนินชีวิตสายกลาง

(4) มีความรัก ความเป็นพี่น้องกัน

(5) มีความเมตตากรุณา และบริจาคทาน

(6) มีความละอายต่อบาป

– <u>การทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม</u>

(1) ช่วยสังคม

(2) เป็นที่ปรึกษา

– <u>การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ครบถ้วน</u>

เป็นการส่งเสริมสุขภาพจิต เช่น มีการศึกษา ประกอบอาชีพสุจริต มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่ต่อพ่อแม่ ญาติพี่น้องและผู้อื่น ต่อสู้ดิ้นรนในทางของอัลลอฮ์ เผยแพร่ศาสนา รู้ระเบียบการยืมและหนี้สิน การดอกเบี้ย รู้โทษของการฆ่า การขโมยหรือปล้น และให้ขอพรจากอัลลอฮ รวมทั้งมีแบบของคำวิงวอนของผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์

– <u>การส่งเสริมสุขภาพจิตเด็กโดยการเลี้ยงดู</u>

อิสลามสอนให้แม่ให้ลูกดื่มนมแม่สองปี (ถ้าประสงค์จะให้การดื่มนมได้ครบ) ให้อุ้ม กอด จูบเด็ก พาออกสังคมหรือนำไปมัสยิด อดทนและเมตตาต่อเด็ก มีความยุติธรรม อบรมสั่งสอนมรรยาทให้แบบอย่างที่ดี และให้สอนด้วยวิธีง่าย ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของเด็ก ฯลฯ

7. <u>เพศศึกษา</u> (Sex Education)

อิสลามได้สอนเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้มากมาย เช่น

– <u>การกำเนิดมนุษย์</u>

อิสลามสอนไว้ว่า อัลลอฮทรงสร้างมนุษย์มาจากดิน ปฐมชีวิตเริ่มต้นจากน้ำโดยน้ำอสุจิถูกฉีดเข้าสู่มดลูก แล้วกลายเป็นก้อนเลือด ก้อนเนื้อ อยู่ในมดลูกจนครบกำหนดคลอด และคลอดออกมาเดี่ยว แฝด มีทั้งสมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ (พิการ)

- การประพฤติปฏิบัติของชายหญิง

อิสลามได้บอกถึงลักษณะคนดีที่ควรยึดถือปฏิบัติตาม เช่น เป็นผู้นอบน้อม เป็นผู้ศรัทธา เป็นผู้อดทน เป็นผู้ถ่อมตน ไม่ละเมิดในกาม ไม่ลักขโมย ฯลฯ

- การป้องกันสื่อที่จะก่อให้เกิดการทำชู้

อิสลามได้กล่าวถึง

(1) ระเบียบการแต่งกาย ซึ่งทั้งชาย – หญิงต้องปกปิดสิ่งพึงสงวน เช่น อย่างน้อยชายต้องปิดตั้งแต่สะดือถึงหัวเข่า ส่วนหญิงปกปิดทั้งตัว ยกเว้นใบหน้า มือ และเท้า

(2) การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศและเพศเดียวกัน เช่น ไม่ให้ชาย – หญิงอยู่ด้วยกันตามลำพัง ห้ามชายไปค้างคืนกับหญิงโดยไม่มีผู้ปกครองของหญิงไปด้วย ไม่ให้ชายหรือหญิงมองอวัยวะพึงสงวนของเพศเดียวกัน และไม่ให้ติดตามมองดูเพศตรงข้าม ห้ามชายตัดจริตเป็นหญิง และห้ามหญิงตัดจริตเป็นชาย รวมทั้งห้ามชายเบียดอยู่ในผ้าผืนเดียวกับชาย และห้ามหญิงเบียดอยู่ในผ้าผืนเดียวกับหญิงด้วย นอกจากนี้อิสลามได้สอนเรื่องการปฏิบัติตนของหญิงมีระดู เรื่องการฝันเปียกด้วย

- เรื่องความรัก

อิสลามให้รักแต่เพียงปานกลาง มิฉะนั้นจะทำให้หูหนวก ตาบอด

- การคบเพื่อน

อิสลามสอนให้คบคนดี คนที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺเป็นเพื่อน ห้ามคบกับคนที่ล้อเลียนเรื่องศาสนา ผู้รุกราน ผู้ที่ขับไล่ให้ออกจากที่อยู่อาศัย และห้ามคบศัตรูของอัลลอฮฺเป็นเพื่อน

- การแต่งงานและโทษของการละเมิดประเวณี

อิสลามสนับสนุนให้แต่งงาน เพราะการแต่งงานเป็นแบบอย่างของบรรดานบี เป็นการสร้างความสงบให้แก่จิตใจ และป้องกันการละเมิดประเวณี ฯ ได้บอกถึงผู้ที่อนุมัติให้แต่งงานด้วย ผู้ที่ห้ามแต่งงานด้วย เช่น ห้ามแต่งงานกับพวกบูชาเจว็ด ห้ามแต่งงานกับพี่หรือน้องสาวในครรภ์เดียวกัน (ห้ามเป็นพระยาเทครัว) ฯ ได้บอกถึงโทษของการละเมิดประเวณี เช่น ชาย – หญิงที่ละเมิดประเวณีโดยที่ไม่เคยแต่งงานมาก่อน จะต้องถูกโบย 100 ที และถูกเนรเทศ 1 ปี ส่วนคนที่แต่งงานแล้วให้โบย

คนละ 100 ที และชาวบ้าน (ทาสหรือทาสีโบยคนละ 50 ที) ผู้ที่ปรักปรำหญิงบริสุทธิ์ว่ามีชู้จะต้องถูกโบย 80 ที เป็นต้น

– การเลือกคู่ครองและการแต่งงาน

อิสลามสอนให้ชายเลือกแต่งงานกับหญิงมีศาสนา รักและเอาใจใส่เด็ก และให้หญิงเลือกแต่งงานกับชายที่มีศาสนา ไม่ตระหนี่และไม่ขี้ขลาด และให้สิทธิฝ่ายหญิงเสนอตัวให้ชายมาสู่ขอได้ เมื่อชายพอใจหญิงก็ให้ไปสู่ขอ แต่ห้ามสู่ขอซ้อนกับผู้อื่น และการแต่งงานจะเกิดขึ้นได้เมื่อหญิงยินยอมเท่านั้น ในการแต่งงานต้องมีมะฮัร (ของหมั้น) และพยานอย่างน้อย 2 คน

– การครองเรือน

อิสลามได้บอกหน้าที่ของสามีและภรรยา ตั้งแต่เรื่องการปกป้อง เลี้ยงดู การปรนนิบัติต่อกัน เรื่องเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ข้อควรปฏิบัติเมื่อจะมีเพศสัมพันธ์ การร่วมเพศ และหลังการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

– การคุมกำเนิด

อิสลามห้ามการคุมกำเนิด ยกเว้นจะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต

– ลูก

อิสลามได้สอนตั้งแต่เรื่องที่จะมีลูก การตั้งครรภ์ ให้ปรึกษากัน

เรื่องการเลี้ยงลูก ข้อที่จะต้องปฏิบัติเมื่อลูกเกิด เช่น การตั้งชื่อ การทำความสะอาดปัสสาวะของทารกที่ยังไม่กินอาหารอื่นนอกจากนม การทำคิตาน (ขลิบหนังปลายอวัยวะเพศชาย) การเลี้ยงลูก สอนลูก

– การหย่าร้างและการคอยเพื่อแต่งงานใหม่

อิสลามไม่สนับสนุนการหย่า แต่อนุญาตให้หย่าได้ถ้าไม่สามารถออมชอมกันได้ และได้บอกถึงการหย่าในกรณีต่าง ๆ การขอหย่าสามี การรอคอยของหญิงเพื่อแต่งงานใหม่ เป็นต้น

– กามวิตถาร

อิสลามถือว่า เรื่องกามวิตถารทุกชนิด เป็นเรื่องลามกอนาจาร ให้หย่ากับพวกรักร่วมเพศได้

8. โรคเอดส์ (Acquered Immune Deficeency)

อิสลามได้ห้ามสิ่งที่จะทำให้เกิดโรคเอดส์ เช่น ห้ามรักร่วมเพศและสื่อที่จะทำให้เกิดรักร่วมเพศ ห้ามร่วมเพศกับหญิงขณะมีประจำเดือน และห้ามร่วมเพศทางทวารหนัก ห้ามการสำส่อนและโสเภณี ให้ขลิบปลายอวัยวะเพศชาย ห้ามการคุมกำเนิด ห้ามเสพสิ่งมึนเมา หรือสิ่งเสพติด เป็นต้น

11. มานี ชูไทย สุขภาพจิต มศว พลศึกษา พ.ศ. 2523

12. มานี ชูไทย และ ชาดา วิมลวัตรเวที โภชนาการสาธารณสุข มศว พลศึกษา พ.ศ. 2523

13. มานิต มานิตเจริญ พจนานุกรมไทย ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 9 (ปรับปรุงเพิ่มเติมใหม่) บริษัทรวมสาส์นจำกัด พ.ศ. 2528

14. มูนีเราะฮ์ บินต์ อับดุลเฆาะฟูร์ อิสลาม – ธรรมนูญแห่งชีวิต โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล พ.ศ. 2525

15. ยูสุฟ ก็อรฎอวี หะลาลและหะรอมในอิสลาม (ค.ศ. 1960) บรรจง บินกาซัน แปล สำนักงานอัล-ฮิยาด พ.ศ. 2530

16. วรรวิไล จันทราภา ดร. เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสาธารณสุข "ความหมายและความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิดของสุขภาพและการสาธารณสุข" มสธ. พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2526

17. อับดุลอะซีซ พิทักษ์คุมพล 350 หะดีษ สำนักพิมพ์ ส.วงศ์เสงี่ยม กทม. ไม่บอก พ.ศ. ที่พิมพ์

18. อบู มันซูร์ จริยธรรมอิสลาม อัล-ฮิยเตชุดวิทยปัญญา พิมพ์ครั้งที่ 2 อมรินทร์การพิมพ์ พ.ศ. 2526

19. อรุณ บุญชม หะดีษชอเฮียะฮ์ (แปลจากอัล-ตาจญ์) เล่ม 1 – 9 สำนักพิมพ์ ส.วงศ์เสงี่ยม ไม่บอก พ.ศ. ที่พิมพ์

20. Imam Muslim : Sahih Muslim Rendered into English by Abdul Hamid Siddigi, Vol. 1-4, 1978.

21. Muhammod Muhsin : Sahih Al-Bukhari Arabic - English, Vol. 1-9 Kazi Publication, Chicago, Ill. USA. 3rd. Revesed Edition, 1979.

22. عَبْدُ الْغَنِي عَبْدُ الخالق : الطب النبوى

บรรณานุกรม

1. กัลยา นาคเพชร และ ศรีสมวงศ์ วรรณศิลปิน เอกสารการสอนชุดวิชา การเลือกสรรการพยาบาลมารดาทารก และการพยาบาลจิตเวช หน่วย 6 – 9 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2531
2. กองฝึกอบรม คำบรรยายสำหรับนักเรียนพนักงานอนามัย วิชากายวิภาคและและสรีรวิทยา โรคติดต่อ และการควบคุม กองฝึกอบรม กระทรวงสาธารณสุข ไม่บอก พ.ศ. ที่พิมพ์
3. โกมล ศิวะบวร และ ประภรณ์ จารุจันทร เอกสารการสอนชุดวิชา อนามัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2527
4. ซากีรีน บุญมาเลิศ และ กอเซ็ม ชำโสภา แปล ศอฮีฮ์ อัลบุคอรี เล่ม 1, 2 จัดพิมพ์โดยศูนย์ภาษาอูรับ พิมพ์ที่โรงพิมพ์วิคตอรี่ เพาเวอร์พอยท์ จำกัด
5. ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ ความหมายของอัล–กุรอาน เล่ม 1, 2 และ 3 พิมพ์ที่ วุฒิกรการพิมพ์ กทม. พ.ศ. 2512, 2513 และ 2514 ตามลำดับ
6. ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ การนมาซตามสุนนะฮ์ เล่ม 1, 2 และ 3 พิมพ์ที่ โรงพิมพ์อักษรสมัย พ.ศ. 2515, 2516 และ 2518 ตามลำดับ
7. ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ แปล เศาะหี้ห์ อัล–บุคอรี เล่ม 1 พิมพ์ที่โรงพิมพ์ อักษรสมัย พ.ศ. 2520
8. ดุสิต สุนทราญ น.พ. เอกสารการสอนชุดวิชา สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน หน่วยที่ 1 – 7 "สุขภาพจิต และการคิดสร้างเสริมคิด" มสธ. พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2529
9. ปรีชา ศิลวัสดิ์ น.พ. เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสาธารณสุข หน่วยที่ 1 – 7 "การสาธารณสุขมูลฐาน" มสธ. พ.ศ. 2526
10. ประภรณ์ จารุจันทร เอกสารการสอนชุดวิชา อนามัยสิ่งแวดล้อม "แนวคิดเกี่ยวกับอนามัยสิ่งแวดล้อม" มสธ. พ.ศ. 2527